

## SUNDHEDSUDVALGET

### MØDETIDSPUNKT

26-05-2015 13:00

### MØDESTED

Mødelokale på regionsgården H4

### MEDLEMMER

|                   |             |        |
|-------------------|-------------|--------|
| Karin Friis Bach  | Formand     | Deltog |
| Flemming Pless    | Næstformand | Deltog |
| Annie Hagel       | Rådsmedlem  | Deltog |
| Finn Rudaizky     | Rådsmedlem  | Deltog |
| Leila Lindén      | Rådsmedlem  | Deltog |
| Marianne Stendell | Rådsmedlem  | Deltog |
| Mette Abildgaard  | Rådsmedlem  | Deltog |
| Niels Høiby       | Rådsmedlem  | Deltog |
| Ole Stark         | Rådsmedlem  | Deltog |

# INDHOLDSLISTE

1. Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn
2. Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse
3. Budgetdrøftelse om justering af serviceniveau
4. Budgetdrøftelse af nye initiativer
5. Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem
6. [FORTROLIG] Orienteringssag: Godkendelse af Global Excellence vindere 2015 og genudnævnelser
7. Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)
8. Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020
9. Eventuelt

# 1. TILBUD TIL FØDENDE I REGION HOVEDSTADEN – ET SERVICEEFTERSYN

---

## BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Med budgetaftalen "Vi bygger fremtiden" for 2015 blev det besluttet, at sundhedsudvalget skulle følge op på fødetilbuddene i regionen og undersøge graden af ensartethed i tilbuddene. Opfølgningen, skal ske medio 2015, og forelægges hermed for udvalget. I finanslov 2015 er der afsat midler til løft af kvaliteten på fødestederne, og i serviceeftersynet gives forslag til, hvordan midlerne kan anvendes. Endelig lægges der op til en drøftelse i udvalget af de forslag til justering af serviceniveauet på fødeområdet, der er indmeldt fra hospitalerne.

## INDSTILLING

Administrationen indstiller:

**at 1.** sundhedsudvalget overfor forretningsudvalg og regionsråd anbefaler at status på fødeområdet jf. serviceeftersynet tages til efterretning,

**at 2.** sundhedsudvalget godkender rammerne for anvendelsen af finanslovsmidler til fødeområdet som grundlag for ansøgning til ministeriet inden den 1. juni 2015, idet sag om fordeling af midlerne til hospitalerne forelægges forretningsudvalg og regionsråd til august, og

**at 3.** sundhedsudvalget drøfter om der skal ske justeringer i serviceniveauet og kommer med anbefaling herom til forretningsudvalg og regionsråd, som kan indgå i de fortsatte budgetdrøftelser om serviceniveau.

## POLITISK BEHANDLING

**Sundhedsudvalgets beslutning på mødet den 26. maj 2015:**

ad 1. Taget til efterretning.

ad 2. Godkendt.

ad 3. Udvalget drøftede punktet.

## SAGSFREMSTILLING

### Serviceeftersyn

Tilbud til fødende i Region Hovedstaden - et serviceeftersyn tager udgangspunkt i regionens fødeplan fra 2010, samt sundhedsstyrelsens reviderede anbefalinger fra 2013.

Fødeplanen og Sundhedsstyrelsens anbefalinger udgør grundlaget for regionens aktuelle tilbud til gravide, og med det udgangspunkt er graden af ensartethed i tilbuddene på regionens fem fødesteder på henholdsvis Nordsjællands Hospital, Herlev Hospital, Rigshospitalet, Amager og Hvidovre Hospital samt Bornholms Hospital undersøgt.

I forhold til sagens behandling i Sundhedsudvalget er Serviceeftersynet blevet revideret med en tilføjelse vedrørende den centrale visitations rolle fremadrettet.

Serviceeftersynet viser, at regionens fem fødesteder i langt de fleste tilfælde giver tilbud til de gravide svarende til det, som Sundhedsstyrelsens anbefalinger på svangreområdet samt regionens fødeplan foreskriver.

Der er få mindre områder, hvor regionens fødeplan ikke opfyldes fuldt ud. Det drejer sig om manglende eftermiddags- og aftenåben i jordemoderkonsultation, førstegangsfødende der kun får to overnatninger ved behov, at ikke alle får en fødselssamtale, mulighed for kontakt til hotline og i visse situationer vanskelighed med at opfylde tilbuddet om fast tilstedeværelse af jordemoder ved aktiv fødsel. Der er således også mindre variationer i graden af ensartethed mellem fødestederne, som fremgår af bilag om "Tilbud til fødende i Region Hovedstaden - et serviceeftersyn".

I serviceeftersynet er det vurderet, om der er behov for forbedringer, og der er givet nogle forslag til, hvordan de finanslovmidler fra 2015, der skal udmøntes til fødeområdet, kan anvendes jf. nedenfor.

### **Finanslov 2015 og midler til fødeområdet**

I forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2015 blev der afsat midler til et løft af kvaliteten på fødeafdelingerne og en styrket indsats herunder øget personale og initiativer således, at Sundhedsstyrelsens anbefalinger på svangreområdet kan indfries. Regionens andel udmøntes på baggrund af bloktilskudsnøglen og udgør ca. 11 mio. kr. i 2015 og ca. 23 mio. kr. i 2016 og frem.

Sundhedsministeriet har bedt regionerne indsende en ansøgning med en beskrivelse af, hvad midlerne forventes anvendt til herunder et tilpas udspecificeret budget opdelt på løn og drift senest den 1. juni 2015. Administrationen har derfor på RR-møde den 19. maj 2015 bedt regionsrådet om bemyndigelse til at fremsende regionens ansøgning på baggrund af drøftelserne i Sundhedsudvalget. I 2016 og 2017 skal der fremsendes et revisorpåtegnet regnskab, og i 2015 og 2016 skal der desuden gives en halvårlig status.

Administrationen foreslår, at midlerne prioriteres til at imødekomme det ekstra personalebehov som er affødt af nye retningslinier for igangsættelse af fødslen herunder sikre fødsler og til kendt jordemoder til kvinder med sociale, medicinske og psykologiske problemstillinger (såkaldt niveau 3). Der foreslås anvendt ca. 13 mio. kr. i helårsniveau til ekstra personale til igangsættelse af fødsler og ca. 1 mio. kr. til konsolidering og fortsat uddannelse til sikre fødsler. I 2015 anvendes alle midler til de to områder. De to områder har højere prioritet end kendt jordemoder.

Desuden foreslås det, at der ud af de ca. 23 mio. kr. anvendes ca. 9 mio. kr. i helårsniveau fra 2016 på kendt jordemoder til kvinder med sociale, medicinske og psykologiske problemstillinger. Fødestederne vurderer, at midlerne vil dække kendt jordemoder til ca. 1.000 kvinder. Det svarer til ca. 50 % af det samlede antal niveau 3 kvinder, men der er store udsving i målgruppen fra år til år.

Det er vurderingen af de ekstra midler desuden vil udjævne de mindre forskelle, der aktuelt er i fødestedernes tilbud jf. serviceeftersynet, og at det vil sikre, at der på alle fødesteder kan ske en fuld efterlevelse af regionens fødeplan og dermed også opfyldelse af Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorgen.

### **Budget 2016 og forslag om servicejusteringer på fødeområdet**

I forbindelse med budget 2016 har hospitalerne indmeldt forslag til reduceret serviceniveau på fødestederne. Der er indkommet 11 forslag, som omhandler:

1. nedlæggelse af decentrale jordemoderkonsultationer
2. reduktion i tilbud om aftenkonsultation
3. reducere antal jordemoderkonsultationer fra 5-7 til 4-6
4. ændre fødselsforberedelse fra fire til tre mødegange
5. begrænsning af antal gravide akuthenvendelser
6. indføre egenbetaling til scanningsbilleder
7. indføre ambulant fødsel til førstegangsfødende
8. bortfald af akupunktur
9. ophøre med hjemmebesøg til ambulante fødende
10. reducere i konsultationstiden i efterfødselsambulatoriet
11. reduceret omfanget af udgående kørsler.

Forslagene er jf. bilag gennemgået for, hvordan de forholder sig til regionens fødeplan og Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorgen. Et par af forslagene vil ikke være i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger. Det drejer sig om nedlæggelse af decentrale konsultationer samt ophør med jordemoderbesøg i hjemmet, idet der anbefales mindst et hjemmebesøg samt hjemmebesøg til hjemmefødende inden fødslen. Flere af forslagene er desuden ikke i overensstemmelse med regionens nuværende fødeplan, og det vil være nødvendigt at tilpasse



fødeplanen, såfremt der vælges at gå videre med forslagene.

Sundhedsudvalget bedes drøfte, hvorvidt der ønskes en nærmere økonomisk vurdering af de foreslåede ændringer i serviceniveau og i givet fald hvilke.

Såfremt der foretages servicejusteringer, er det væsentligt, at det sker på alle fødesteder, således at regionen tilbyder et ensartet serviceniveau på tværs af regionen. Desuden vil det være naturligt, at fødeplanen opdateres med de servicejusteringer, der måtte blive foretaget således, at "Tilbud til fødende i Region Hovedstaden" er opdateret.

#### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

Under forudsætning af Sundhedsministeriets godkendelse finansieres ekstra ressourcer til igangsættelse af fødsler herunder sikre fødsler og kendt jordemoder af de statslige midler fra finansloven.

#### **KOMMUNIKATION**

Der er ikke planlagt en særskilt kommunikationsindsats.

#### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

I august 2015 forelægges FU/RR en sag om den endelige fordeling til hospitalerne af finanslovsmidlerne på fødeområdet.

#### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Hjalte Aaberg / Svend Hartling

#### **JOURNALNUMMER**

140012168

#### **BILAGSFORTEGNELSE**

- 1. Tilbud til fødende - et serviceeftersyn\_maj 2015 - udkast 190515.doc
- 2. Kommentar til besparelser på fødeområdet

## **2. BUDGETDRØFTELSE OM EFFEKTIVISERINGER OG BEDRE RESSOURCEUDNYTTELSE**

---

### **BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE**

Forretningsudvalget besluttede den 3. marts 2015 at igangsætte arbejdet med at forberede budget 2016 - 2019 og udlagde processen i tre spor:

- Forslag til ændring af serviceniveau og omstilling (spor 1)
- Eventuelle forslag til nye initiativer (spor 2)
- Forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse (spor 3).

Denne sag vedrører spor 3, som omhandler forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse.

Forretningsudvalget har på den baggrund bedt om, at de stående udvalg og kræftudvalget afgiver høringssvar om hospitalernes, centrenes og virksomhedernes forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse. Høringssvaret skal sendes til forretningsudvalget senest 3. juni, men henblik på drøftelse på mødet den 9. juni.

### **INDSTILLING**

Administrationen indstiller, at sundhedsudvalget godkender:

1. **at** sundhedsudvalget drøfter høringssvar til forretningsudvalget på baggrund af de fremlagte forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse, og
2. **at** formanden for sundhedsudvalget bemyndiges til at godkende høringssvaret på udvalgets vegne.

### **POLITISK BEHANDLING**

#### **Udvalgets beslutning:**

- ad 1. Høringssvar drøftet.  
ad 2. Godkendt

### **SAGSFREMSTILLING**

Sundhedsudvalget fik på mødet den 28. april 2015 forelagt de indkomne forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse til drøftelse (vedlagt som bilag 3-5). Herudover har Sundhedsudvalget haft særlig fokus på medicinsområdet og administrationen har på baggrund af drøftelserne på sidste mødet udarbejdet vedhæftede notat om medicin i hospitalssektoren (bilag 1). Der har i den mellemliggende periode været mulighed for at stille uddybende spørgsmål til administrationen om de indkomne forslag, som er besvaret forud for udvalgets anden drøftelse af forslagene til effektiviseringer.

Det udmeldte effektiviseringskrav til hospitaler, centre og virksomheder er på 75 mio. kr. i 2015, stigende til 225 mio. kr. i 2016. Effektiviseringskravet til hospitaler og virksomheder er udmeldt efter den sædvanligt gældende økonomiske fordelingsnøgle. For at forslagene kan få effekt i 2015, forventes de vedtaget på regionsrådsmødet den 16. juni. De økonomiske konsekvenser indarbejdes herefter i budgettet for 2015 og i det grundlag for budget for 2016, som efterfølgende førstebehandles i august 2015.

Kravene til effektiviseringer ligger ud over de allerede vedtagne strukturelle effektiviseringer på baggrund af den igangsatte fusionsproces mellem Rigshospitalet og Glostrup Hospital samt Herlev og Gentofte Hospitaler, og analysen af samordning og konkurrenceudsættelse af ikke-kliniske funktioner, som blev vedtaget i forbindelse med budgetaftalen for 2015. Der er derudover også allerede besluttet en reduktion af regionens udgifter med 115 mio. kr., gældende alene for 2015 med henblik på at bringe balance ved konkrete initiativer vedtaget på regionsrådsmødet den 14. april 2015.

### **Den videre proces**

Med henblik på, at effektiviseringsforslagene kan behandles i forretningsudvalget den 9. juni og på

regionsrådsmødet den 16. juni, bemyndiges formanden for sundhedsudvalget til at godkende det endelige høringssvar på udvalgets vegne, på baggrund af udvalgets drøftelser.

Processen vil være således, at udvalgets sekretær på baggrund af udvalgets drøftelser reviderer og supplerer vedlagte udkast til høringssvar (bilag 2). Dette sendes ud til medlemmerne af udvalget til kommentering. Herefter samler udvalgets sekretær bemærkninger sammen og tilretter udvalgets høringssvar. Udvalgsformanden godkender det endelige udkast, som oversendes til forretningsudvalget senest den 3. juni 2015.

Det er muligt at tilføje særskilte bemærkninger til høringssvaret fra enkelte medlemmer eller grupper såfremt disse ikke kan rummes af udvalgets samlede høringssvar.

### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

Indstillingen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

### **KOMMUNIKATION**

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

Forslag til effektiviseringer og høringssvaret drøftes på udvalgsmødet den 26. maj og der afgives høringssvar til forretningsudvalget den 3. juni.

### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Jens Gordon Clausen / Svend Hartling

### **JOURNALNUMMER**

14002151

### **BILAGSFORTEGNELSE**

- 1. Bilag 2 - Høringssvar til FU - effektiviseringer
- 2. Bilag 1 - Budgetnotat - Medicin på hospitalerne
- 3. Oversigt over forslag til effektiviseringer
- 4. Uddybende notat om forslag til effektiviseringer
- 5. Samlet materiale fra hospitaler, centre og virksomheder

### **3. BUDGETDRØFTELSE OM JUSTERING AF SERVICENIVEAU**

---

#### **BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE**

Forretningsudvalget besluttede den 3. marts 2015 at igangsætte arbejdet med at forberede budget 2016 - 2019 og udlagde processen i tre spor:

- Forslag til ændring af serviceniveau og omstilling (spor 1)
- Eventuelle forslag til nye initiativer (spor 2)
- Forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse (spor 3).

Denne sag vedrører spor 1, som omhandler forslag til justeringer af serviceniveau. Dette spor har været drøftet på de to foregående udvalgsmøder.

Formålet med denne sag er derfor en endelig kvalificering af forslag til justering af serviceniveau på udvalgets eget område, med henblik på, at udvalget afgiver høringssvar til administrationen senest den 10. juni 2015.

#### **INDSTILLING**

Administrationen indstiller, at sundhedsudvalget:

1. drøfter hvilke initiativer til justering af serviceniveau, som anbefales at udgå af de forslag til justeringer, der er fremlagt på udvalgets område, og
2. bemyndiger udvalgsformanden til at godkende høringssvar, påbaggrund af udvalgets drøftelser af forslag til justeringer af serviceniveau.

#### **POLITISK BEHANDLING**

##### **Udvalgets beslutning:**

- ad 1. Drøftet
- ad 2. Godkendt

#### **SAGSFREMSTILLING**

Den samlede økonomiske udfordring for 2016 er endnu ikke kendt, bl.a. fordi den er afhængig af økonomiforhandlingerne med regeringen i juni måned. Med beslutningen om at udmønte besparelser på 225 mio. kr. i 2016 og under forudsætning af, at regionernes udfordring vedr. udgifter til medicintilskud bliver håndteret i økonomiaftalen med regeringen, tegner der sig en udfordring i størrelsesordenen 300 mio. kr. Det kan som følge heraf være nødvendigt at finde yderligere besparelser afhængigt af udfaldet af økonomiaftalen. Dertil kommer, at der i dette beløb ikke er fundet plads til nye initiativer.

I lyset af den økonomiske udfordring skal sundhedsudvalet med denne sag drøfte forslag til servicejusteringer på udvalgets eget område. Det er hensigten, at forslagene kan indgå i budgetforhandlingerne, som igangsættes i august 2015.

Formålet med sagen er at få politiske tilkendegivelser om, hvorvidt emnerne er grundigt nok belyst til at indgå i de videre forhandlinger, om der er emner, som der er politisk enighed om ikke skal gå videre til budgetforhandlingerne, og emner som udvalget særligt ønsker at fremme i forhandlingerne i august og september.

Der er ikke et krav om politisk enighed om et forslag til justering af serviceniveau, for at dette kan gå videre til efterårets forhandlinger.

Justering af serviceniveau til drøftelse for sundhedsudvalget:

- Medicin på hospitaler (også gennemgået i forbindelse med sag nr. 2 om effektiviseringer)
- Patienterstatninger - anke af afgørelser

- Gennemgang af ambulatorieaktivitet
- Visitation og kliniske retningslinjer
- Tappesteder
- Patientbiblioteker
- Tilskud til proteindrikke
- Fødeområdet (behandles selvstændigt under sag nr. 1 om serviceeftersyn på fødeområdet)

### **Videre proces**

Med henblik på, at forslagene kan indgå i det samlede materiale for forhandlingerne, skal administrationen have oversendt udvalget høringssvar til de indkomne forslag til justeringer af serviceniveau senest den 10. juni. På den baggrund bemyndiges formanden for [XX-udvalget] til at godkende det endelige høringssvar på udvalgets vegne, på baggrund af udvalgets drøftelser.

Processen vil være således, at udvalgets sekretær på baggrund af udvalgets drøftelser skriver et udkast til høringssvar. Dette sendes ud til medlemmerne af udvalget til kommentering. Herefter samler sekretæren bemærkninger sammen og tilretter udvalgets høringssvar. Udvalgsformanden godkender det endelige udkast, som oversendes til administrationen.

Det er muligt at tilføje særskilte bemærkninger til høringssvaret fra enkelte medlemmer eller grupper såfremt disse ikke kan rummes af udvalgets samlede høringssvar.

### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

En tiltrædelse af indstillingen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

### **KOMMUNIKATION**

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

Justeringer af serviceniveau og høringssvaret drøftes på udvalgmødet den [xx maj/juni], og der afgives høringssvar til administrationen senest den 10. juni.

### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Jens Gordon Clausen / Svend Hartling

### **JOURNALNUMMER**

Tomt indhold

### **BILAGSFORTEGNELSE**

1. Budgetnotat - Ændret ankepolitik på patienterstatningsområdet
2. Budgetnotat - Ambulatorier
3. Budgetnotat - Visitation- og kliniske retningslinjer
4. Budgetnotat - Tappesteder i Region Hovedstaden
5. Budgetnotat - Biblioteksbetjening
6. Budgetnotat - Tilskud til proteindrikke

## 4. BUDGETDRØFTELSE AF NYE INITIATIVER

---

### BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Forretningsudvalget besluttede den 3. marts 2015 at igangsætte arbejdet med at forberede budget 2016 - 2019 og udlagde processen i tre spor:

- Forslag til ændring af serviceniveau og omstilling (spor 1)
- Eventuelle forslag til nye initiativer (spor 2)
- Forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse (spor 3).

Denne sag vedrører spor 2, som omhandler forslag til nye initiativer på udvalgenes område.

### INDSTILLING

Administrationen indstiller, at sundhedsudvalget:

1. drøfter eventuelle ønsker til nye initiativer på udvalgets område,
2. prioriterer hvilke initiativer, som skal oversendes til administrationen.

### POLITISK BEHANDLING

#### Udvalgets beslutning:

ad 1. Udvalget drøftede sagen.

ad 2. Følgende forslag oversendes til administrationen:

- a. Budgetforslag om pædagogisk tilkaldefunktion til børn som pårørende
- b. Budgetforslag om scanningsbilleder
- c. Budgetforslag om måltider til pårørende
- d. Budgetforslag om kisteilægning
- e. Budgetnotat om midler til drift af Ungdomsmedicinsk videncenter

### SAGSFREMSTILLING

Den samlede økonomiske udfordring for 2016 er endnu ikke kendt. Den vil blive præsenteret for regionsrådet i forbindelse med orienteringen om økonomiaftalen.

Med beslutningen om allerede at udmønte effektiviseringer på 225 mio. kr. i 2016 og under forudsætning af, at regionernes udfordring vedr. udgifter til medicintilskud bliver håndteret i økonomiaftalen med regeringen, tegner der sig en udfordring i størrelsesordenen 300 mio. kr. i 2016.

I de allerede igangsatte initiativer til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse, er der ikke afsat midler til igangsættelse af nye politiske initiativer på sundhedsområdet. Udvalgene skal derfor ved fremsættelse af forslag til udvidelser samtidigt forholde sig til finansiering af mindst samme omfang gennem omprioriteringer (fx ændringer af serviceniveau). Finansieringen kan tilvejebringes inden for eget område eller inden for regionens samlede økonomi.

Der er på nuværende tidspunkt fremsat følgende ønsker til nye initiativer i sundhedsudvalget:

- Indsatser vedrørende medicinudgifter i primærsektor
- Pædagogisk tilkaldefunktion til børn som pårørende
- Ophør af egenbetaling for scanningsbilleder og ensretning af tilbuddet regionen
- Ensretning af betaling for måltider til forældre indlagt med børn
- Ophør af egenbetaling ved kisteilægning og ensretning af tilbuddet i regionen
- Mad på hospitalet - kompetenceudvikling (medlemsforslag fra Annie Hagel)

Med henblik på, at forslagene til nye initiativer kan indgå i det samlede materiale for

budgetforhandlingerne, skal administrationen have oversendt udvalgenes budgetskemaer med nye forslag senest den 10. juni.

Processen vil være således, at administrationen på baggrund af udvalgets drøftelser skriver et udkast til budgetskema. Dette sendes ud til medlemmerne af udvalget til kommentering. Herefter samler administrationen bemærkninger sammen og tilretter udvalgets budgetskemaer. Udvalgsformanden godkender det endelige udkast, som oversendes til administrationen.

Sundhedsudvalget har mulighed for drøfte budgetinitiativerne igen på mødet den 22. juni med henblik på en endelig politisk kvalificering. Der vil dog ikke være mulighed for at stille yderligere forslag på det pågældende tidspunkt.

Et samlet katalog over udvalgenes forslag til ændrede serviceniveauer, omprioriteringer og eventuelle nye initiativer udsendes i slutningen af juni måned til alle regionsrådsmedlemmer.

### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

En tiltrædelse af indstillingen har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

### **KOMMUNIKATION**

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

Forslag til nye initiativer drøftes på udvalgsmødet den [xx. maj/juni]. Initiativer skal sendes til administrationen den 10. juni.

### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Jens Gordon Clausen / Svend Hartling

### **JOURNALNUMMER**

14002151

### **BILAGSFORTEGNELSE**

- 1. Budgetforslag - Medicin praksisområdet
- 2. Budgetforslag - Pædagogisk tilkaldefunktion
- 3. Budgetforslag - Scanningsbilleder
- 4. Budgetforslag - Måltider til pårørende
- 5. Budgetforslag - Kisteilægning
- 6. Budgetforslag - Kompetenceudvikling - Mad på hospitaler

## 5. DRØFTELSE: KVALITET, SERVICEMÅL OG OPGAVEAFGRÆNSNING I DET ENSTRENGEDE OG VISITEREDE AKUTSYSTEM

---

### BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Regionsrådet drøftede den 3. februar 2015 opfølgning på evalueringerne af enstrengt og visiteret akutsystem. Her besluttede regionsrådet at anmode Sundhedsudvalget om at arbejde videre med tiltag, der kan styrke kvaliteten og servicemålene samt sikre en klar opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem.

### INDSTILLING

Administrationen indstiller:

- **At** Sundhedsudvalget drøfter konklusioner og anbefalinger vedr. kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning, herunder
- **At** Sundhedsudvalget drøfter serviceniveauet i forhold til ikke akut-sundhedsfaglig rådgivning på Akuttelefonen 1813.

### POLITISK BEHANDLING

#### Udvalgets beslutning:

Sundhedsudvalget drøftede sagen, herunder at udvalget fremover gerne ser mere fokus på kvaliteten af opgaveløsning.

### SAGSFREMSTILLING

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra blandt andet Den Præhospitale Virksomhed og akutmodtagelser og akutklinikker har udarbejdet vedlagte oplæg om kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning til drøftelse i Sundhedsudvalget.

Arbejdsgruppen har udarbejdet en række anbefalinger om henholdsvis kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem. Der henvises til bilaget for en nærmere gennemgang af konklusioner og anbefalinger.

#### *Anbefalinger vedrørende kvalitet:*

Der er allerede taget en lang række tiltag for at styrke kvaliteten særligt på Akuttelefonen 1813. Det foreslås, at arbejdet med at styrke kvaliteten tager udgangspunkt i dette allerede igangsatte kvalitetsarbejde i Den Præhospitale Virksomhed. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at det nuværende koncept for kvalitetsmonitorering fortsætter. Kvalitetsmonitoreringen kan på sigt udvides med yderligere fokuserede audit fx på forløb afsluttet med ambulance. Sådanne audits bør laves i samarbejde med leverandørerne. Endelig foreslår arbejdsgruppen, at der skabes øget åbenhed om resultaterne af kvalitetsmonitoreringen, hvor Den Præhospitale Virksomhed fx offentliggør resultaterne to gange årligt.

#### *Anbefalinger vedrørende servicemål:*

Region Hovedstadens nuværende servicemål vedr. akutområdet omfatter hhv. ventetid til besvarelse af opkald til Akuttelefonen 1813 samt ventetid fra ankomst til akutmodtagelse eller akutklinik og til opstart af behandling.

For Akuttelefonen 1813 er servicemålet, at 90 procent af opkaldene skal være besvaret inden for 3 minutter og alle opkald skal være besvaret inden for 10 minutter. COWI har i deres evaluering beskrevet disse servicemål som optimistiske. I evalueringen har flere fagpersoner givet udtryk for, at det centrale ikke er, om folk venter 3, 5 eller 10 minutter, men at den betjening og visitation, de får, er af høj kvalitet. Når man spørger patienterne er billedet det samme. Flere patienttilfredshedsundersøgelser viser nu, at på trods af for lange svartider og kritisk medieomtale, så har et klart flertal af borgerne et positivt indtryk af hjælpen på 1813. Endelig viser en sammenligning med landets øvrige regioner, at Region Hovedstaden har mere ambitiøse servicemål for besvarelse af opkald til akuthjælp end de øvrige regioner.



På den baggrund foreslår arbejdsgruppen, at der ved fastsættelse af evt. justerede servicemål er fokus på enkle mål, der er lette at kommunikere til såvel personale som borgere. Det foreslås også, at der ved fastsættelse af evt. justerede servicemål også skal være fokus på ikke at skabe behov for yderligere registrering.

Arbejdsgruppen kan ud fra sammenligningen af regionale servicemål om svartid i telefonen konstatere, at et justeret servicemål kunne være, at 90 procent af opkaldene skal besvares indenfor 5 minutter. Dette er fortsat et ambitiøst mål og på niveau med de andre regioner. Dette servicemål vil i den nuværende situation dog ikke umiddelbart kunne opfyldes, da det bl.a. forudsætter en forbedring af rekrutterings- og bemandsingssituationen på Akuttelefonen 1813.

Arbejdsgruppen foreslår desuden, at servicemålene suppleres med løbende patienttilfredshedsmålinger. Det forudsætter blandt andet, at det undersøges, hvordan behovet for løbende patienttilfredshedsmålinger i de enstrengede og visiterede akutsystem kan indgå i udrulningen af patienttilfredshedsmålinger i hele regionen. Det forudsætter også, at det undersøges, hvordan der kan ske løbende patienttilfredshedsmålinger af de patientforløb, der afsluttes i telefonen.

#### *Konklusioner og anbefalinger vedrørende opgaveafgrænsning:*

I forhold til spørgsmålet om at sikre en klar opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem anbefaler KORA i deres evaluering, at de sundhedsfaglige visitorers opgaver og ansvar tydeliggøres. Det drejer sig dels om der er problemer med dobbelthåndtering af opkald, da sygeplejersken ikke kan afvise at stille videre til en læge og dels om vægtningen af den ikke akutte sundhedsfaglige rådgivning i forhold til visitationsfunktionen.

Arbejdsgruppen vurderer, at der ikke er noget, der tyder på, at der er udfordringer med, at der sker dobbelthåndtering af opkald, fordi sygeplejersken ikke kan afvise, at viderestille til en læge.

Ud fra de tilgængelige data vurderer arbejdsgruppen desuden, at personalet på akuttelefonen 1813 har den rette håndtering af indkomne opkald til Akuttelefonen 1813 vedrørende vægtning af visitationsfunktionen ift. den ikke akutte sygeplejefaglige rådgivning.

Arbejdsgruppen finder, at udfordringen med vægtningen i højere grad er, om borgernes opkald er rettet til det rette sted, når de har behov for sundhedsfaglig rådgivning af ikke akut karakter. Nogle af henvendelserne burde sandsynligvis have været rettet til egen læge. Det foreslås derfor, at Sundhedsudvalget drøfter serviceniveauet i forhold til ikke akut sundhedsfaglig rådgivning på Akuttelefonen 1813.

### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser

### **KOMMUNIKATION**

Ingen kommunikationsindsats planlagt.

### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

Afhænger af udvalgets konklusion og øvrig proces med styrkelse af det enstrengede og visiterede akutsystem

### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Svend Hartling/ Christian Worm

### **JOURNALNUMMER**

15004555

### **BILAGSFORTEGNELSE**

1. [Captia] Oplæg vedr. kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem 20052015

## **7. DEN LANDSDÆKKENDE UNDERSØGELSE AF PATIENTOPLEVELSER 2014 (LUP)**

---

### **BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE**

Resultaterne af den seneste Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser blev offentliggjort den 21. april. Resultaterne giver et billede af, hvordan patienter oplever mødet med regionens hospitaler.

### **INDSTILLING**

Administrationen indstiller:

**at** Sundhedsudvalget tager resultaterne af LUP til efterretning.

### **POLITISK BEHANDLING**

#### **Udvalgets beslutning:**

Taget til efterretning.

### **SAGSFREMSTILLING**

Der er nu resultater af LUP for patienter, der har været i ambulante besøg, patienter der er indlagt enten akut eller planlagt, fødende kvinder samt patienter i psykiatrisk behandling. Side 6-8 i den vedhæftede rapport indeholder en kort gennemgang af de forskellige undersøgelsers hovedresultater med særlig fokus på de resultater, der relaterer sig til den politiske målsætning om, at "Patientens situation styrer forløbet" og de strategiske indsatsområder "Ventet og velkommen" og "Sammenhængende patientforløb".

Rapporten viser resultaterne på et overordnet niveau for regionen og til dels på hospitalsniveau. De enkelte afdelinger har modtaget resultater fra egne patienter i særskilte rapporter. Med til disse rapporter hører også de kommentarer, som patienterne har skrevet i spørgeskemaerne. Mange patienter benytter sig af denne mulighed, og kommentarerne giver gode input til afdelingernes arbejde med at identificere, hvad de kan gøre bedre.

### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

Ingen.

### **KOMMUNIKATION**

Tomt indhold

### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Hjalte Aaberg / Koncerndirektør [for sager til FU/RR - dette slettes!]  
*eller*

Koncerndirektør / Centerdirektør [for sager der afsluttes i udvalget - dette slettes!]

### **JOURNALNUMMER**

Tomt indhold

### **BILAGSFORTEGNELSE**

① 1. RH LUP 2014\_sendt til trykning\_c

## **8. BESLUTNINGSSAG: OPSAMLING PÅ HØRINGSAKTIVITETER OG HØRINGSSVAR - REVISION AF HOSPITALS- OG PSYKIATRIPLAN 2020**

---

### **BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE**

Budgetaftalen for 2015 fastlægger, at Hospitals- og Psykiatriplan 2020 skal revideres. Kræftudvalget, Sundhedsudvalget og Psykiatriudvalget har til deres møder d. 13. januar 2015 anbefalet Forretningsudvalget, at der i høringsperioden afvikles nogle bestemte høringsaktiviteter og vægtes nogle bestemt temaer i høringsaktiviteterne.

### **INDSTILLING**

Administrationen indstiller:

- 1. at** Kræftudvalget og Sundhedsudvalget drøfter høringssvarene og på baggrund af disse kommer med en udtalelse til Forretningsudvalget,
- 2. at** Kræftudvalget og Sundhedsudvalget bemyndiger formændene til på vegne af udvalgene at fremsende udvalgets anbefalinger til Forretningsudvalget senest den 3. juni 2015.

### **POLITISK BEHANDLING**

#### **Sundhedsudvalgets beslutning:**

- ad 1. Udvalgene drøftede høringssvarene. På baggrund af drøftelserne udarbejdes et fælles høringssvar Sundhedsudvalget og Kræftudvalget til Forretningsudvalget. Høringssvaret er vedlagt som bilag.
- ad 2. Indstillingen blev godkendt

Marianne Stendell (A) deltog ikke i punktets behandling.

### **SAGSFREMSTILLING**

#### *Rammen for revisionen af Hospitals- og Psykiatriplan 2020*

Den 8. september 2014 indgik syv partier aftale om regionens budget for 2015. Aftalen fastlægger, at der skal laves en revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020 (HOPP 2020). I aftalen er rammerne for en revision af HOPP 2020 beskrevet. For uddybning af budgetaftalen for 2015 henvises til:  
[http://www.regionh.dk/NR/ronlyres/9C2D69AB-7CC3-4412-93E9-5FEEA8F195D9/0/Budget\\_2015\\_2018.pdf](http://www.regionh.dk/NR/ronlyres/9C2D69AB-7CC3-4412-93E9-5FEEA8F195D9/0/Budget_2015_2018.pdf)

#### *Formål med en revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020*

Region Hovedstaden er landets største hospitalsvæsen. Målet er, at det også skal være landets førende hospitalsvæsen, som leverer behandling af høj kvalitet på internationalt niveau. Regionens hospitaler skal derfor være kendetegnet ved at levere:

- sammenhængende patientforløb både mellem hospitaler og sektorer, hvor det er patientens situation, der styrer forløbet,
- høj faglig og patientoplevet kvalitet,
- udvikling af stærke toneangivende faglige miljøer som både skal være med til at sikre et hospitalsvæsen som leverer behandling på et højt internationalt niveau og som samtidig er en attraktiv arbejdsplads for regionens borgere,
- rammerne for et attraktivt og udviklende forskningsmiljø.

Revisionen af HOPP 2020 skal understøtte, at de disse mål kan opnås, samtidig med at revisionen skal understøtte, at de pejlemærker og den nye ledelsesstruktur, der er besluttet med budgetaftalen for 2015, kan implementeres, således at den forventede effekt i forhold kvalitet, effektivitet og optimal anvendelse af de fysiske rammer kan opnås.

#### *Administrationens indstilling til en revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020*

Administrationen har i efterår/vinter 2014/15 i samråd og dialog med alle regionens sundhedsfaglige råd

og hospitalsdirektioner gennemgået alle de lægelige specialer for at få belyst, om der er ændringer i forudsætningerne (fx nye krav fra Sundhedsstyrelsen eller et ændret patientgrundlag), som gør, at administrationen vil anbefale, at organiseringen af et speciale skal ændres.

Administrationen indstillede på den baggrund til forretningsudvalget og regionsrådet, at følgende ændringsforslag skulle sendes i høring:

- Der skal arbejdes henimod en ensretning af optageområderne for kvinde-barn specialerne.
- Regionens to afdelinger for dermatologi-venerologi og allergologi sammenlægges på Bispebjerg Hospital.
- Regionens to brystkirurgiske afdelinger sammenlægges på Herlev og Gentofte Hospitaler.
- Regionens mammaradiologiske aktivitet og ledelsen af brystkræftscreeningsprogrammet samles på Herlev og Gentofte Hospitaler.
- Fysisk samling af den karkirurgiske afdeling på Rigshospitalet.
- Samling af specialet klinisk onkologi på to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospitaler (Herlev).
- Den ortopædkirurgiske funktion på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler (Frederiksberg-matriklen) lukkes, og at al planlagt fingerkirurgi og håndkirurgi fra hele regionen flyttes til Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte-matriklen).
- Samling af den urologiske aktivitet i to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospitaler.
- Samling af regionens fire reumatologiske afdelinger til én afdeling ledet af Rigshospitalet og Glostrup Hospital.
- Organisatorisk og fysisk samling af Psykiatrisk Center København med Psykiatrisk Center Frederiksberg og organisatorisk sammenlægning af Psykiatrisk Center Glostrup med Psykiatrisk Center Hvidovre.

Regionsrådet besluttede den 3. februar 2015 at sende administrationens ændringsforslag i høring i perioden 4. februar til 24. april 2015.

#### *Høringssvar fra organisationerne og borgere*

I perioden den 4. februar til 24. april 2015 har ændringsforslagene været sendt i bred høring, og der er afviklet en række høringsaktiviteter. Bl.a. har der været omdelt 'postkort' på hospitalerne, således at patienter, pårørende og andre interesserede let har kunnet tilkendegive deres mening. Der har været etableret debatfora på regionens hjemmeside, der er gennemført HOPP-aktiviteter på facebook og der er afholdt høringsmøder for både ansatte og patientforeninger.

Generelt har der været stor interesse for at afgive høringssvar. Der er modtaget 105 høringssvar fra organisationer/større grupper, 122 høringssvar fra borgere (enkeltpersoner/par/familier) samt mange bidrag via debatforum, facebook og 'postkort'. Hovedlinjerne i HOPP 2020 – version 2.0 støttes af høringsparterne. De foreslåede ændringer kommenteres der på i større eller mindre grad. Der kommenteres primært på forslaget om at samle onkologien på to matrikler, samle de to dermatologiske afdelinger ledelsesmæssigt og på sigt fysisk og at samle mammakirurgien og mammaradiologien på et hospital. Hertil kommer, at der er mange bemærkninger i høringssvarene, som ikke adresser de udsendte ændringsforslag, hvor høringspart har misforstået, hvordan hospitalerne i dag er organiseret, eller hvor bemærkningerne omhandler Sundhedsstyrelsens specialeplan.

En opsummering af alle høringssvarene, samt en opsummering af de nævnte ekstra aktiviteter såsom debatfora og postkort er vedlagt som bilag. Alle høringssvarene kan desuden læses i deres fulde længde på [www.regionh.dk](http://www.regionh.dk).

#### *Høringsmøder*

I høringsperioden blev efter anbefaling fra underudvalgene afviklet to høringsmøder. Et møde var målrettet ansatte i regionen og de personalepolitiske organisationer inkl. MED-udvalgene og et andet møde var målrettet patientorganisationerne. Til møderne blev de emner/tematikker, som underudvalgene havde anbefalet var i fokus i høringsperioden, drøftet. Emnerne var:

- Hvordan sikrer man tryghed for medarbejderne, når afdeling skal flyttes mellem matrikler?

- Hvilken viden (og erfaringer) findes der om fordele og udfordringer i forbindelse med etableringen af udefunktioner?
- Hvilken effekt vil revisionen have på kvaliteten af de berørte behandlinger og patientforløb?
- Hvilken betydning vil revisionen af HOPP 2020 have på overgange i de berørte patientforløb (overgange mellem afdelinger, matrikler og hospitaler) og hvordan sikrer vi bedst sammenhængende forløb for patienten?
- Hvilke udfordringer og potentialer giver forslaget i forhold til at samle viden, fx mht. dannelse af videntcentre eller forskningsmuligheder, men også bibeholde nuværende videntcentre?
- Hvilke trafikale udfordringer kan der være for de ambulante patienter ved forslaget? Herunder også mht. siddende patienttransport og parkering.

Hertil kommer, at berørte parter til høringsmøderne havde mulighed for at tilkendegive bekymringer og komme med opmærksomhedspunkter.

#### *Administrationens indstilling til Hospitals- og Psykiatriplan 2020 - version 2.0*

På baggrund af den gennemførte høringsproces foreslår administrationen, at følgende forslag indgår i revisionen af Hospitals- og Psykiatriplan 2020:

- Der skal arbejdes henimod en ensretning af optageområderne for kvinde-barn specialerne (gynækologi, obstetrik og pædiatri).
- Regionens to afdelinger for hudsygdomme og allergi sammenlægges på Bispebjerg Hospital (dermatologi-venerologi og allergologi).
- Regionens to brystkirurgiske afdelinger inkl. mammaradiologien sammenlægges på Herlev og Gentofte Hospital – Herlev –matriklen.
- Samling af specialet klinisk onkologi (kræftbehandling) på to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital – Herlev-matriklen.
- Den ortopædkirurgiske funktion på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler (Frederiksberg-matriklen) lukkes, og den specialiserede håndkirurgi fra hele regionen flyttes til Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte-matriklen) med undtagelse af enkelte funktioner, som fortsat varetages på Nordsjællands Hospital.
- Samling af den urologiske aktivitet i to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital (funktion på begge matrikler).
- Samling af regionens fire reumatologiske afdelinger til én afdeling ledet af Rigshospitalet (den sengebårne aktivitet for hele regionen samles på Glostrup-matriklen).
- Organisatorisk og fysisk samling af Psykiatrisk Center København med Psykiatrisk Center Frederiksberg.
- Organisatorisk sammenlægning af Psykiatrisk Center Glostrup med Psykiatrisk Center Hvidovre.

Herudover har to forslag været sendt i høring, som administrationen foreslår ikke indgår i revisionen af Hospitals- og Psykiatriplan 2020:

- Samling af al elektiv og akut håndkirurgi på Gentofte-matriklen, der indstilles udelukkende forslag om, at den specialiserede håndkirurgi (med undtagelse af få funktioner) samles på Gentofte-matriklen.
- Lukning af den karkirurgiske funktion på Gentofte-matriklen.

Alle administrationens indstillinger er uddybet og begrundet i vedhæftede notat.

#### **ØKONOMISKE KONSEKVENSER**

En tiltrædelse af indstillingerne indebærer i sig selv ingen økonomiske konsekvenser.

#### **KOMMUNIKATION**

Der planlægges ingen særskilt kommunikationsindsats i forbindelse med, at de politiske underudvalg får forelagt denne sag. Der planlægges særskilte kommunikationsinitiativer målrettet borgere og personale, når Regionsrådet har truffet endelig beslutning om, hvilke ændringsforslag der skal indgå i revisionen den 16. juni 2015.

### **TIDSPLAN OG VIDERE PROCES**

Denne sag slutter i de politiske underudvalg. De politiske underudvalgs anbefalinger vil indgå i sagen til forretningsudvalget og regionsrådet hhv. den 9. juni og 16. juni 2015.

### **DIREKTØRPÅTEGNING**

Koncerndirektør Svend Hartling / Centerdirektør Christian Worm

### **JOURNALNUMMER**

14013453

### **BILAGSFORTEGNELSE**

- 📎 1. RESUMÉ af høringssvar til HOPP 2020
- 📎 2. Notat administrationens endelige ændringsforslag til HOPP 2020- version 2.0\_til forligskredsen
- 📎 3. Notat hospitalsprofiler - HOPP 2020 version 2.0
- 📎 4. Implementeringsplan for rev HOPP2020\_2015 0513

## 9. EVENTUELT

---

### EVENTUELT

Tomt indhold

## SUNDHEDSSUDVALGET

### MØDETIDSPUNKT

26-05-2015 13:00

### MØDESTED

Mødelokale på regionsgården H4

### MEDLEMMER

|                   |             |        |
|-------------------|-------------|--------|
| Karin Friis Bach  | Formand     | Deltog |
| Flemming Pless    | Næstformand | Deltog |
| Annie Hagel       | Rådsmedlem  | Deltog |
| Finn Rudaizky     | Rådsmedlem  | Deltog |
| Leila Lindén      | Rådsmedlem  | Deltog |
| Marianne Stendell | Rådsmedlem  | Deltog |
| Mette Abildgaard  | Rådsmedlem  | Deltog |
| Niels Høiby       | Rådsmedlem  | Deltog |
| Ole Stark         | Rådsmedlem  | Deltog |



# INDHOLDSLISTE

1. Siden sidst og arbejdsplan for Sundhedsudvalget
2. Meddelelser - Inspirationskatalog vedrørende kontaktpersonordningen

## **1. SIDEN SIDST OG ARBEJDSPLAN FOR SUNDHEDSUDVALGET**

---

### **Siden sidst**

Siden sidste møde i Sundhedsudvalget har medlemmerne modtaget følgende:

- den 20. maj 2015: Orientering om besvarelse af Folketingsspørgsmål SUU 832

Arbejdsplanen for udvalget er vedlagt i bilag.

Bemærk at det planlagte dialogmøde den 22. juni er aflyst. Der indkaldes til et nyt dialogmøde efter sommerferien.

### **JOURNALNUMMER**

14002151

### **BILAGSFORTEGNELSE**

① 1. Arbejdsplan for Sundhedsudvalget

## **2. MEDDELELSER - INSPIRATIONSKATALOG VEDRØRENDE KONTAKTPERSONORDNINGEN**

---

### **MEDDELELSER**

I forbindelse med Sundhedsudvalgets behandling af LUP undersøgelsen sidste år efterspurgte udvalget at der i tillæg til den strategiske indsats Ventet og velkommen blev udarbejdet et idekatalog til inspiration for afdelingernes arbejde med ordningen.

Vedlagt er pjecen Inspirationskatalog til synliggørelse af kontaktpersonordningen.

### **JOURNALNUMMER**

14002151

### **BILAGSFORTEGNELSE**

① 1. Inspirationskatalog kontaktpersonordningen

# Tilbud til fødende i Region Hovedstaden - et serviceeftersyn

Center for Sundhed  
Maj 2015

UDKAST 19. maj 2015

REGION

# Indholdsfortegnelse

|                                              |           |
|----------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Indledning</b>                         | <b>3</b>  |
| <b>2. Tilbud til fødende</b>                 | <b>4</b>  |
| 2.1 Fødesteder i regionen                    | 4         |
| 2.2 Antal fødsler og fødselsudvikling        | 6         |
| 2.3 Indsats ved graviditet, fødsel og barsel | 6         |
| <b>3. Serviceeftersyn</b>                    | <b>9</b>  |
| 3.1 Graviditet                               | 9         |
| 3.2 Fødsel                                   | 10        |
| 3.3 Barsel                                   | 12        |
| 3.4 Regionalt familieambulatorium            | 13        |
| 3.5 Private jordemødre og fødeklinikker      | 13        |
| 3.6 Områder hvor fødeplanen ikke opfyldes    | 14        |
| <b>4. Forslag til forbedringer</b>           | <b>15</b> |
| 4.1. Igangsættelse af fødsler                | 15        |
| 4.2 Kendt jordemoderordning                  | 16        |

## **1. Indledning**

Med budgetaftalen ”Vi bygger fremtiden” for 2015 var der mellem aftaleparterne enighed om, ”at sundhedsudvalget opfordres til at følge op på fødetilbuddene i regionen og undersøge graden af ensartethed i tilbuddene”. Opfølgningen skal ske medio 2015.

I december 2010 godkendte regionsrådet Fødeplan for Region Hovedstaden. Fødeplanen fastlagde den fremtidig indsats ved graviditet, fødsel og barsel og beskrev, hvordan Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorgen opfyldes. Fødeplanen havde 32 anbefalinger, hvor nogle anbefalinger først kunne gennemføres i takt med de økonomiske muligheder og politiske prioriteringer på det samlede sundhedsområde.

I årene 2012 og 2013 afsatte regionsrådet ressourcer på 29,3 mio. kr. således, at de manglende anbefalinger kunne implementeres.

I 2013 udsendte Sundhedsstyrelsen reviderede anbefalinger for barselsperioden, som medførte, at der blev aftalt en opdateret arbejdsdeling på området mellem fødesteder, kommuner og almen praksis, med virkning fra 1. juni 2014.

Ovenstående udgør grundlaget for regionens aktuelle tilbud til gravide, og med udgangspunkt heri undersøges graden af ensartethed i tilbuddene på regionens fem fødesteder på Nordsjællands Hospital, Herlev Hospital, Amager og Hvidovre Hospital, Rigshospitalet samt Bornholms Hospital.

I forbindelse med finansloven for 2015 er der afsat midler til et løft af kvaliteten på fødeafdelingerne og en styrket indsats herunder øget personale og initiativer, således at Sundhedsstyrelsens anbefalinger på svangreområdet kan indfries.

Serviceeftersynet, der er bestilt af regionsrådet som led i budgetforliget for 2015, er udmøntet som en beskrivelse af fødetilbuddet til gravide i Region Hovedstaden. Det vurderes om fødeplanen fra 2010 er opfyldt herunder graden af ensartethed, om der er behov for forbedringer samt bud på, hvordan de afsatte midler i finansloven kan anvendes.

## 2. Tilbud til fødende

Svangreomsorg omfatter rådgivning før befrugtning, graviditet, fødsel, barsel og støtte til familiedannelse. De forskellige tilbud og konsultationer er del af en individuel tilrettelagt helhed med jordemoder og praktiserende læge som hovedansvarlige for raske gravide. Den obstetriske speciallæge koordinerer undersøgelse og behandling af komplicerede forløb. Hvis der foreligger specifikke risikofaktorer med behov for medicinske, obstetriske og/eller psykosociale interventioner, kan den gravide have kontakt med andre specialister samt kommunale tilbud herunder socialforvaltning.

Svangreomsorgen omfatter både forebyggende og sundhedsfremmende elementer. Fødselsforberedelsen har hovedvægten på det sundhedsfremmende element. Denne indsats skal ses i forbindelse med det forebyggende arbejde, der finder sted ved graviditetsundersøgelserne hos jordemoder og læge. Det drejer sig om forskellige livsstilsforhold, der er forbundet med for tidlig fødsel eller børn født med for lav fødselsvægt og som forberedelse til såvel forælderrollen som til fødslen.

Sundhedsstyrelsen har inddelt svangreomsorgen i fire niveauer, der strækker sig fra det basale tilbud til det specialiserede tilbud afhængig af den gravide kvindes behov.

*Niveau 1* er det basale tilbud til alle gravide kvinder og deres familier.

*Niveau 2* er et udvidet tilbud til fx overvægtige eller rygere, kvinder med tidligere dårlig fødselsoplevelse, mislykket ammeforløb eller risiko for graviditetsbetinget sukkersyge.

*Niveau 3* er et udvidet tilbud, som involverer ekstra tværfagligt og tværsektorielt samarbejde. Det er til kvinder med fx psykologiske/psykiatriske problemstillinger, nyopståede eller kroniske somatiske lidelser eller kvinder med svære sociale problemstillinger.

*Niveau 4* er et specialiseret tilbud med specialiserede institutioner som familieambulatorium, familieinstitutioner og andre behandlingstilbud. Det er til kvinder med fx særligt komplicerede problemstillinger som rusmiddelskader, svære psykiske/psykiatriske lidelser eller alvorlig social belastning.

Målet er således at tilbyde et lige, men behovsdifferentieret serviceniveau på tværs af fødestederne for at sikre lige adgang til svangreomsorg, fødsel og barsel for regionens kvinder.

### 2.1 Fødesteder i regionen

I Region Hovedstaden er der fem fødesteder på Bornholms Hospital, Nordsjællands Hospital, Herlev og Gentofte Hospital, Amager og Hvidovre Hospital og Rigshospitalet.

Hospitalerne varetager i udgangspunktet et optageområde, som fremgår af kortet nedenfor.



Fødestederne har desuden lokale jordemoderkonsultationer placeret i nærområdet, således at kvinden ikke behøver tage til hospitalet til graviditetskonsultationerne.

Bornholms Hospital har en konsultation placeret på hospitalet i Rønne.

Nordsjællands Hospital har fem konsultationer placeret i Hillerød, Hørsholm, Helsingør (Sundhedshuset), Egedal, Frederikssund og åbner den sjette i Lyngby-Taarbæk den 1. juli 2015.

Herlev Hospital har fire konsultationer placeret i Herlev, Gentofte, Ballerup og Frederiksberg.



## Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn

### Bilag 1 - Side -6 af 16

Amager og Hvidovre Hospitaler har fire konsultationer placeret i Taastrup, Hvidovre, Amager og Ishøj.

Rigshospitalet har to konsultationer placeret på henholdsvis Østerbro og Nørrebro. Gravide kvinder i højt specialiserede funktioner går i konsultation på Rigshospitalet.

### 2.2 Antal fødsler og fødselsudvikling

Antallet af fødsler i Region Hovedstaden i perioden 2011 til 2014 fremgår nedenfor. Som det ses af nedenstående tabel svinger antallet af fødsler i perioden. Der er et udsving på ca. 500 fødsler, hvor det laveste antal fødsler var i 2013 og det højeste i 2012. Antallet af fødsler i 2012 og 2014 er stort set ens. Det er vurderingen, at antallet af fødsler fortsat stiger i 2015.

|                      | 2011          | 2012          | 2013          | 2014          |
|----------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Fødsler i alt</b> | <b>20.270</b> | <b>20.420</b> | <b>19.906</b> | <b>20.406</b> |

En befolkningsfremskrivning af kvinder mellem 20 og 40 år i Region Hovedstaden viser, at antallet af kvinder i denne aldersgruppe vil stige med 8,3 pct. fra 2012 til 2020. Da antallet af kvinder i den primære fødegygtige alder således stiger, er det forventningen af antallet af fødsler ligeledes vil stige over de kommende år. Det må derfor forventes at fødestederne de kommende år skal håndtere et antal fødsler svarende til det nuværende niveau eller flere fødsler end i dag.

### 2.3 Indsats ved graviditet, fødsel og barsel

Indsatsen ved graviditet, fødsel og barsel i regionen blev fastlagt i 2010, med regionsrådets godkendelse af fødeplanen. Fødeplanen blev gennemført succesivt i takt med, at regionsrådet tilvejebragte økonomiske midler i årene 2012 og 2013. Sundhedsstyrelsens anbefalingerne for barselsperioden er desuden blevet revideret, og er implementeret i regionen i 2014.

Regionens tilbud til fødende, der opfylder Sundhedsstyrelsens ”Anbefalinger for svangreomsorgen”, suppleret med ovenstående tilføjelser gennemgås nedenfor. Fødestederne i Region Hovedstaden giver omsorg til knap 21.000 gravide kvinder om året. Alle gravide tilbydes basistilbuddet. Basistilbuddet udvides med yderligere tilbud til kvinder fra niveau 2, 3 og 4 afhængig af, hvad den enkelte gravide har behov for.

### Oversigt over indsats ved graviditet, fødsel og barsel

| Niveau 1                                                                         |                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Gravide uden kendte medicinske, sociale eller psykologiske risikofaktorer</b> | <b>Graviditet</b>                                                                          |
|                                                                                  | 5-7 jordemoderkonsultationer afhængig af behov                                             |
|                                                                                  | <b>Fødsel</b>                                                                              |
|                                                                                  | Hjemmefødsel                                                                               |
|                                                                                  | Ambulant fødsel som standard til flergangs fødende med udskrivning 4-6 timer efter fødslen |

**Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn**  
**Bilag 1 - Side -7 af 16**

|                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                        | Fødsel med barselsophold - førstegangs-fødende får tilbud om to overnatninger                                                                           |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Barsel</b>                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                        | 2.-3. dags konsultation med klinisk opfølging, PKU, høretest og samtale                                                                                 |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Hjemmefødsel/ambulant fødsel</b>                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                                        | førstegangs fødende hjemmefødsel og ambulant fødsel en opringning og to hjemmebesøg ved jordemor                                                        |
|                                                                                                                                                                                        | Flergangsfødende hjemmefødsel og ambulant fødsel en opringning og et hjemmebesøg ved jordemor                                                           |
| <b>Niveau 2</b><br><br><b>Gravide med kendte risikofaktorer fx rygere, overvægtige, tvillinger, risiko for sukkersygdом, tidligere dårlig fødselsoplevelse og mislykket ammeforløb</b> | <b>Graviditet</b>                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                        | 5-7 jordemoderkonsultationer for gravide med kendte risikofaktorer                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Fødsel</b>                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                        | Som niveau 1 samt udvidet tilbud som kan varetages af faggrupper indenfor svangre omsorg                                                                |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Barsel</b>                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                        | Indlæggelsestiden er differentieret ud fra normal eller kompliceret fødsel. Indlæggelsen kan foregå på både barselsgang eller barselshotel/patienthotel |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Hjemmefødsel/ambulant fødsel</b>                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                                        | Der kan være hjemmefødsel                                                                                                                               |
| <b>Niveau 3</b><br><br><b>Gravide med sociale, medicinske eller psykologiske problemstillinger</b>                                                                                     | <b>Graviditet</b>                                                                                                                                       |
|                                                                                                                                                                                        | Tværfagligt tilbud om psykologisk støtte under graviditeten                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                        | Samarbejde med kommuner om socialt sårbare gravide                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                        | Tværfagligt samarbejde om obstetriske, medicinske og/eller psykologiske problemstillinger                                                               |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Fødsel</b>                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                        | Som niveau 1 samt udvidet tilbud med tværfagligt samarbejde om obstetriske, medicinske og/eller psykologiske problemstillinger                          |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Barsel</b>                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                                                                        | Indlæggelse til obstetrisk færdigbehandling – efter behov.                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                        | <b>Hjemmefødsel/ambulant fødsel</b>                                                                                                                     |
|                                                                                                                                                                                        | Ambulant fødsel kan forekomme                                                                                                                           |

**Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn**  
**Bilag 1 - Side -8 af 16**

|                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Niveau 4</b><br><br><b>Gravide med særligt komplicerede problemstillinger fx rusmiddelproblemer, svære psykiske/psykiatriske lidelser og/eller alvorlig social belastning</b> | <b>Graviditet</b><br>Henvi-<br>sning/samarbejde med Familieambulatoriet på AHH og/eller tværfagligt og tværsektorielt samarbejde om alvorlige psykiske og/eller sociale problemstillinger |
|                                                                                                                                                                                  | <b>Fødsel</b><br>Tværfagligt samarbejde om obstetriske/neonatale risici                                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                                  | <b>Barsel</b><br>Indlæggelse og samarbejde med kommuner ved udskrivning                                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                                  | <b>Hjemmefødsel/ambulant fødsel</b><br>Ambulant fødsel kan forekomme                                                                                                                      |
|                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |
| <b>Alle niveauer</b>                                                                                                                                                             | <b>Graviditet</b><br>Der tilbydes en double-test, nakkefoldsskanning og misdannelsesskanning                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                  | Der er mulighed for jordemoderkonsultation eftermiddag/tidlig aften en dag om ugen                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                  | Det tilstræbes at den samme jordemor eller en mindre gruppe af jordemødre følger kvinden under hele graviditetsforløbet                                                                   |
|                                                                                                                                                                                  | Fødselsforberedelse i små hold for 10-12 personer                                                                                                                                         |
|                                                                                                                                                                                  | <b>Fødsel</b><br>Der er fast tilstedeværelse af jordemor, når kvinden er i aktiv fødsel                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                                  | <b>Barsel/ Hjemmefødsel/ambulant fødsel</b><br>Efterfødselsplan drøftes og opdateres inden jordemor har forladt hjemmet/forældre og barn har forladt fødestuen                            |
|                                                                                                                                                                                  | Ved behov uddybende efterfødselssamtale indenfor en måned efter fødslen                                                                                                                   |
|                                                                                                                                                                                  | Hotline åbent hele døgnet, og som kvinderne kan ringe til 7 dage efter udskrivning                                                                                                        |
|                                                                                                                                                                                  | Barsels-/amme ambulatorium, hvor kvinderne kan henvende sig de første 7 dage efter udskrivning                                                                                            |
|                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                           |

## 3. Serviceeftersyn

Af oversigten i afsnit 2.3 om indsatsen ved graviditet, fødsel og barsel fremgår det, hvilke tilbud regionen tilbyder gravide og fødende kvinder fordelt på de fire niveauer. I det følgende beskrives indsatsen mere indgående, og der ses på, om fødestederne giver et ensartet tilbud, samt om fødeplanen opfyldes.

### 3.1 Graviditet

#### Differentiering af jordemoderindsatsen

Indsatsen fra jordemoderen er afpasset og differentieret ud fra kvindens behov og ud fra de fire niveauer. Den gravide og hendes partner tilbydes information tilpasset deres behov og forudsætninger. Informationen er afpasset efter kulturel diversitet, og jordemoderen viser særlig opmærksomhed over for gravide, hvis livsvilkår og livsstil kan medføre særlige risici for mor og/eller foster.

Der foretages risikovurdering og fosterdiagnostik ved behov og ved fortilfælde med særlige arvelige sygdomme. Parret tilbydes genetisk rådgivning og undersøgelser, fosterhertescanning, misdannelsesdiagnostik, kontrol af syge og væksthæmmede fostre samt fostre med misdannelser, som kan ske i samarbejde med børnekardiologer og børnekirurger.

Den enkelte kvinde kan igennem graviditeten bevæge sig mellem de fire forskellige niveauer afhængig af hendes aktuelle situation og sundhedstilstand. Niveaudelingen af svangreomsorgen og tværfagligt samarbejde sikrer den gravide den nødvendige støtte og omsorg i forhold til medicinske og psykiske risikofaktorer.

#### Kontinuitet i graviditet og fødsel

Den gravide kvinde tilbydes en høj grad af kontinuitet, tryghed og kendthed, hvorfor det tilstræbes, at det er den samme jordemoder eller en mindre gruppe af jordemødre, der følger kvinden under hele graviditetsforløbet.

#### Jordemoderkonsultationer

Konsultationerne hos jordemoderen tilrettelægges ud fra individuelle behov og Sundhedsstyrelsens niveau 1 til 4. Konsultationerne tilbydes som individuelle eller gruppekonsultationer, dog tilbydes den første jordemoderkonsultation altid som individuel konsultation. Jordemoderens indsats inkluderer risikosporing, forebyggelse og sundhedsfremme.

I henhold til sundhedsstyrelsens anbefalinger skal den gravide kvinde tilbydes 5-7 jordemoderkonsultationer. I gennemsnit tilbydes fem jordemoderkonsultationer, men nogen kvinder får flere, og andre får færre afhængig af behov.

Fødestederne skal, som besluttet i budget 2014, tilbyde, at den gravide og hendes pårørende kan komme til konsultation om eftermiddagen eller tidlig aften mindst en dag om ugen.

## Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn

### Bilag 1 - Side -10 af 16

Hvidovre Hospital tilbyder kun konsultation til kl. 15.30, og Bornholms Hospital tilbyder konsultation til kl. 16.00. Hvidovre Hospital tilbyder ud fra en ressourcemæssig betragtning ikke denne type konsultation, da det er dyrere at have personale ansat i eftermiddags-/aftentimerne samtidig med, at der ikke er efterspørgsel. Hospitalet er opmærksom på, om der kommer efterspørgsel. På Bornholm er der under én fødsel om dagen, og det er forholdsmæssigt dyrt at have eftermiddags-/aftenkonsultation samtidig med, at der ikke har været efterspørgsel hertil.

#### Fødselsforberedelse

Fødestederne tilbyder fødselsforberedelse i små hold for 10 – 12 personer, som er for den kommende mor og far eller anden pårørende. Det er et forløb af fire til seks gange af ca. 1,5 times varighed. Temaerne i fødselsforberedelsen indeholder:

- *Graviditet:* Der er fokus på graviditetsforandringer, livsstil, gener samt forberedelse til den forestående fødsel.
- *Fødsel:* Udgangspunktet er den naturligt forløbende fødsel. Fødselens faser gennemgås, og forventningerne gennemtænkes. Der orienteres om smertelindring i fødselsforløbet, vestimulation, fødestillinger, klipning af navlesnor, bristninger og syninger.
- *Barsel/amning:* Der er fokus på anbefalinger om amning, støtte og information til kvinden og familien uanset om de vælger amning eller modernælkserstatning.
- *Efterfødselstilbud:* Fødselens afslutning med fødsel af moderkage behandles. Der orienteres om de indgreb, der kan anvendes under fødselsforløbet samt undersøgelse og behandling af barnet og etablering af hurtig mor-barn kontakt lige efter fødslen.
- *Udvikling af forældreskab:* Dækker familiedannelse, ændring i parrelationer og samliv, forælderrollen, mor og far følelser, familienetværk, idealer og tro på egne instinkter. Udfordringer og støtte hjemme samt det sociale netværks betydning.

### 3.2 Fødsel

At føde er en naturlig fysiologisk proces, som både er en fysisk udfordring og en begivenhed, som huskes resten af livet. Fødselsoplevelsen kan således have langvarige positive eller negative psykologiske eftervirkninger. Sundhedspersonalet arbejder derfor ikke alene for det gode udkomme, men også for den gode oplevelse.

Andelen af førstegangsfødende på regionens fødesteder ligger i intervallet mellem 34 % og 55 %, og for flergangsfødende ligger det mellem 45 % og 66 %. Der er en spredning mellem fødestederne som følger den demografiske sammensætning i optageområderne fx om befolkningen er ældre eller yngre.

Regionsrådet besluttede med budget 2013 at gennemføre anbefalingen fra fødeplanen om fast tilstedeværelse af jordemoder, når kvinden er i aktiv fødsel, og det er en definition, der er fastlagt i nationale vejledninger. Den aktive fase følger efter den latente fase, hvor der er veer og hvor livmodermunden begynder at åbne sig.

## **Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn**

### **Bilag 1 - Side -11 af 16**

Nordsjællands Hospital og Rigshospitalet tilstræber fast tilstedeværelse af jordemoder, men på travle døgn kan det ikke altid imødekommes. Hvidovre Hospital tilstræber ligeledes fast tilstedeværelse af jordemoder, men er udfordret af pladsmangel på fødegangen, og mens kvinden ”venter” i akutmodtagelsen, er der ikke mulighed for at yde fuld tilstedeværelse. De øvrige fødesteder har fast tilstedeværelse af jordemoder.

#### **Fødsel med barselsophold**

Til kvinder der føder første gang, og som ikke ønsker at føde ambulant eller til kvinder med sociale, medicinske eller psykologiske problemstillinger tilbydes fødsel med barselsophold. Der er typisk tale om to overnatninger sammen med faderen og i bedste fald på enestue. På Herlev Hospital tilbydes 1-2 overnatninger efter behov, og standard tilbuddet opfyldes således ikke fuldt ud.

Hvis der er yderligere behov for ophold og overnatninger på en fødeafdeling, vil der typisk blive tilbudt ophold på fællestue uden faderen eller på patienthotel, indtil mor og barn er klar til at tage hjem.

Inden udskrivning er der en klinisk opfølgning på mor og barns trivsel, og der foretages hælblodprøve, høretest og fødselssamtale.

#### **Ambulant fødsel**

Flergangsfødende med en normal og ukompliceret fødsel, eller førstegangsfødende der ønsker det, føder ambulant, og mor og barn sendes hjem fire til seks timer efter fødslen, når alle rutine tjek af mor/barn er overstået. Hvis fødslen foregår om natten vil hjemsendelse så vidt muligt vente til morgentimerne, medmindre familien ønsker at forlade hospitalet.

Antallet af ambulante fødsler i Region Hovedstaden strækker sig fra 7 % på Bornholm og til 36 % på Herlev. Spændet skyldes til dels demografien, og at de fleste ambulante fødsler sker hos flergangsfødende.

I de første timer efter fødslen observeres kvindens og barnets tilstand af jordemoderen. Før kvinden forlader fødegangen, skal hun informeres om relevante opmærksomhedspunkter i forhold til sig selv og barnet og om henvendelsesmuligheder efter hjemkomst. Barnet skal være undersøgt af jordemoderen, og eventuelle efterundersøgelser skal være planlagt. Jordemoderen er ansvarlig for, at sundhedsplejersken får besked om, at kvinden udskrives ambulant.

Førstegangsfødende, bliver kontaktet telefonisk af jordemoderen, og hun får to hjemmebesøg indenfor 72 timer efter fødslen. Det er en klinisk opfølgning på mor og barns trivsel, og der foretages hælblodprøve, høretest og fødselssamtale.

Kvinden, der er flergangsfødende, bliver kontaktet telefonisk af jordemoderen, og hun får et hjemmebesøg og den samme kliniske opfølgning som den førstegangsfødende.

## **Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn**

### **Bilag 1 - Side -12 af 16**

#### **Hjemmefødsel**

Region Hovedstaden havde 343 hjemmefødsler i 2014. I 2008 var der 119 hjemmefødsler. Der er således en stigende tendens til, at kvinderne i de senere år har valgt at føde hjemme.

Regionen skal tilrettelægge et tilbud til gravide, der ønsker at føde hjemme i henhold til Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Imidlertid tilråder ingen af fødestederne, ud fra faglige årsager, hjemmefødsel til kvinder i niveau 3 og 4, mens hjemmefødsel til kvinder i niveau 2 sker efter en individuel vurdering. Såfremt kvinden insisterer på at føde hjemme, så skal fødestedet efterkomme ønsket.

Hvert fødested varetager de hjemmefødsler, der er i det optageområde, fødestedet betjener. Hjemmefødslerne varetages af jordemødre med særlig interesse og kompetence i hjemmefødsler. Hermed sikres det, at de faglige kompetencer og den faglige kvalitet lever op til de krav, der stilles inden for Region Hovedstaden.

Jordemoderen tilbyder to besøg i hjemmet indenfor 72 timer efter fødslen for førstegangsfødende og et besøg i hjemmet til flergangsfødende, som er en klinisk opfølgning på mor og barns trivsel, og der foretages hælbloodprøve, høretest og fødselssamtale.

Hvis der er problemer med amning eller anden ernæring, vandladning og afføring, udvikling af gulsot, moderens fysiske restitution eller psykiske forhold, kan indlæggelse overvejes.

#### **Kejsersnit**

Andelen af kvinder der føder ved kejsersnit i regionen ligger mellem 18 % og 23 % svarende til ca. 5.000 om året, hvilket er på niveau med antallet af kejsersnit på landsplan. Lidt mere end halvdelen af alle kejsersnit i regionen sker akut.

Allerede under graviditeten modtager kvinden information om kejsersnit, for eksempel om årsagen til indgrebet, fordele og risici for mor og barn, hvordan det foregår og eventuelle komplikationer.

Alle kvinder der ønsker kejsersnit får grundige samtaler med speciallæge og bliver orienteret om konsekvenserne af deres valg. Kvinderne bliver desuden informeret om fordelene ved at føde vaginalt både for mor og barn. Målet er, at parret træffer et informeret valg ud fra fordele og risici vejet op mod angsten for en vaginal fødsel.

#### **3.3 Barsel**

Når jordemoderen kommer på hjemmebesøg følges der op på, om amningen er kommet i gang, og både mor og barns tilstand observeres. Hvis kvinden har behov for det, tilbydes der en uddybende efterfødselssamtale indenfor en måned efter fødslen.

#### **2.-3. dags konsultation**

Med Sundhedsstyrelsen reviderede anbefalinger for barselsperioden er der til alle forældre og nyfødte indført en klinisk opfølgning på mor og barns trivsel



## **Punkt nr. 1 - Tilbud til fødende i Region Hovedstaden – et serviceeftersyn**

### **Bilag 1 - Side -13 af 16**

i 2014. Der følges op på mor, og om der er problemer, og barnet vurderes, og der foretages hælblodprøve og høretest. Der tilbydes desuden en (fødsels-) samtale, som omfatter barnets tilstand og ernæring herunder, om amningen er veletableret samt drøftelse af mors fysiske tilstand.

Den kliniske opfølgning med fødselssamtale tilbydes 48-72 timer efter fødslen. På Nordsjællands Hospital kan fødselssamtalen blive bortprioriteret ved travshed. På Hvidovre Hospital foretages den kliniske opfølgning, men det er ikke alle, der tilbydes en fødselssamtale.

#### **Barsels-/amme ambulatorium**

Der er barsels-/amme ambulatorier på alle fødesteder, hvor kvinderne selv kan henvende sig angående amme vejledning og observation for brystbetændelse, og hvor barnet kan blive undersøgt for fx navleinfektion, gulsot og trivsel. Barsels-/amme ambulatorierne er åbne for henvendelser de første syv dage efter udskrivning.

#### **Hotline**

Alle fødestederne har samtidig en åben hotline i syv dage efter udskrivning, som kvinderne kan ringe til døgnet rundt, og hvor kvinderne kan vejledes. På Nordsjællands Hospital varetages Hotline af barselsafdelingen, hvorfor det især i aften-/nattimerne kan være nødvendigt at prioritere de indlagte patienter.

Alle fødestederne har desuden en hjemmeside, hvor kvinden og familien kan finde relevante råd og vejledninger.

### **3.4 Regionalt familieambulatorium**

Familieambulatoriet varetager svangreomsorgen for gravide med rusmiddelproblemer. Familieambulatoriet er forankret på Hvidovre Hospital med udefunktion på Nordsjællands Hospital, Herlev Hospital og Rigshospitalet. Det kliniske arbejde varetages på faste ugedage efter behov i den relevante udefunktion. Der er et omfattende samarbejde med neonatal afdeling og pædiatrisk afdeling, idet børnene ofte er indlagt i længere tid samt omfattende samarbejde med kommunerne.

### **3.5 Private jordemødre og fødeklinikker**

Det er muligt at føde hos en privat jordemoder ved egenbetaling. Antal private fødsler i regionen kendes ikke, da tal herfor ikke opgøres.

Hvis der opstår komplikationer ved fødsler, der foregår på privatklinik, eller hvis der opstår komplikationer ved hjemmefødsel med privat praktiserende jordemoder, indlægges kvinden på hospital.

I de situationer hvor kvinden må overflyttes til hospital, ophører den privat praktiserende jordemoders ydelser. Det er således hospitalets jordemødre, der overtager fødslen, og den privat praktiserende jordemoder fungerer som enhver anden pårørende og må udføre opgaver i forhold hertil.



### **3.6 Områder hvor fødeplanen ikke opfyldes**

Som det fremgår af gennemgangen i kapitel 3, viser serviceeftersynet, at der er få mindre områder, hvor fødeplanen ikke opfyldes fuldt ud. Der er således også mindre variationer i graden af ensartethed mellem fødestederne.

Det drejer sig om manglende eftermiddags- og aftenåben i jordemoderkonsultation, førstegangsfødende der kun får to overnatninger ved behov, fødselssamtale som ikke alle får, kontakt til Hotline og i visse situationer vanskelighed med at opfylde tilbuddet om fast tilstedeværelse af jordemoder ved aktiv fødsel.

Endelig tilråder fødestederne ud fra faglige årsager ikke hjemmefødsel til kvinder fra niveau 3 og 4, mens hjemmefødsel til kvinder fra niveau 2 sker efter individuel vurdering. Fødestedet kan dog ikke afvise, men kun anbefale, at kvinden ikke føder hjemme. Hvis kvinden insisterer, kan det være nødvendigt, at der deltager to jordemødre ved fødslen.

## **4. Forslag til forbedringer**

Administrationen har i samarbejde med regionens fødesteder overvejet behovet for forbedringer herunder drøftet, hvordan de afsatte midler til fødeområdet på finansloven kan anvendes. Desuden er det drøftet, hvordan der kan ske en fuld efterlevelse af fødeplanen.

På finansloven for 2015 er der afsat 35 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. årligt fra 2016 til løft af kvaliteten på landets fødeafdelinger. Regionens andel, der udmøntes på baggrund af bloktilskudsnøglen, svarer til ca. 11 mio. kr. i 2015 og ca. 23 mio. kr. i 2016. Fra 2017 overføres midlerne (ca. 23 mio. kr. i alt) permanent via bloktilskuddet.

Midlerne skal anvendes til at løfte kvaliteten på fødeafdelingerne ved styrket indsats herunder øget personale og initiativer, som indfrier Sundhedsstyrelsens anbefalinger på svangreområdet. Det kan fx ske ved at styrke personale-ressourcerne, hvor der er behov, yderligere ressourcer til igangsættelse af fødsler og ved at understøtte projekt ”Sikre fødsler”.

Der skal indsendes særskilt budget for de midler, der ønskes herunder revisorpåtegnet regnskab for anvendelsen af midlerne, samt halvårligt en kort faglig og økonomisk status for midlernes anvendelse.

Nedenfor forslås der i prioriteret rækkefølge to områder, hvor midlerne fra finansloven kan anvendes. Fødestederne prioriterer således midler til igangsættelse af fødslen herunder sikre fødsler højere end kendt jordemoder. De ekstra midler vil samtidig udjævne de mindre forskelle, der aktuelt er i fødestedernes tilbud jf. serviceeftersynet. Det er samtidig vurderingen, at tilføres der ressourcer på de nævnte områder, vil det sikre, at der kan ske en fuld efterlevelse af regionens fødeplan og dermed også opfyldelse af Sundhedsstyrelsens anbefalinger for svangreomsorgen.

### **4.1. Igangsættelse af fødsler**

I 2012 kom der nye retningslinjer om igangsættelse af fødslen senest 2 uger over termin (uge 41+4), fordi der er øget forekomst af komplikationer for mor og barn efter uge 42. Der blev ikke givet økonomiske kompensation fra staten. De nye retningslinjer har medført en stor stigning i antal igangsættelser og mange flere ambulante henvendelser. Flere gravide skal have op mod fire undersøgelser af ca. 45 minutters varighed i forbindelse med igangsættelsen. En fødselsigangsættelse kan tage fra et døgn til flere dage. Hertil kommer et stigende antal gravide der skal være indlagt under igangsættelsesprocessen på grund af risiko for overstimulation af livmoderen (bivirkning til behandlingen).

På fødestederne er der mellem 23 % og 33 % flere fødende, der skal have fødslen sat i gang, og det er særligt førstegangsfødende. Der er derfor behov for at tilpasse personalenormeringen med jordemødre og obstetriske læger til det øgede arbejdspress, der er kommet som følge af kravet om at igangsætte fødslen.

I arbejdet med igangsættelse af fødsler herunder arbejdet med sikre fødsler er der behov for, at der på alle fødeafdelinger sker en opnormering i faggrupperne blandt andet for at sikre, at der er obstetrisk speciallæge til stede døgnet rundt alle ugens dage.

Administrationen foreslår, at der anvendes ca. 13 mio. kr. til igangsættelse af fødsler og ca. 1 mio. kr. til konsolidering og fortsat uddannelse til sikre fødsler. I 2015 anvendes alle midler til de to områder.

#### **4.2 Kendt jordemoderordning**

Fødestederne peger alternativt på, at finanslovsmidlerne kunne anvendes på kendt jordemoderordning enten til alle kvinder, eller til de kvinder, der ønsker det. Det er vurderingen, at en stor del af kvinderne vil vælge kendt jordemoder, men det eksakte antal må vurderes nærmere. Kendt jordemoder kan afgrænses på andre måder fx til niveau 3 kvinder med sociale, medicinske og psykologiske problemstillinger.

Kendt jordemoderordning består typisk af et jordemoderteam med tre til fire jordemødre, der betjener en gruppe af gravide med såvel jordemoderkonsultationer som fødselsforberedelse samt fødsel og barsel. Det er formentlig ikke alle jordemødre, der ønsker at indgå i en kendt jordemoderordning.

Set i relation til den nuværende normering på regionens fødesteder, vil kendt jordemoderordning kræve en væsentlig opnormering med jordemødre, idet en fuldtidsansat jordemoder i kendt jordemoderordning kan varetage færre fødsler end en jordemoder i normal ansættelse. Der foreligger ikke et præcist skøn over, hvad det vil koste at indføre en ordning med kendt jordemoder, men det er vurderingen, at det vil ligge væsentligt over regionens forventede andel af finanslovsmidlerne, hvis det skal tilbydes alle kvinder.

Administrationen foreslår, at der ud af de ca. 23 mio. kr. anvendes ca. 9 mio. kr. på kendt jordemoder til kvinder fra niveau 3 med sociale, medicinske og psykologiske problemstillinger fra 2016. Fødestederne vurderer, at midlerne kan omfatte ca. 1000 kvinder. Det svarer til ca. 50 % af det samlede antal niveau 3 kvinder, men der er store udsving i målgruppen fra år til år.

Tidligere erfaringer med kendt jordemoderordning i regionen har vist, at sygefraværet falder markant hos jordemødre, der arbejder på denne måde. Nogle ordninger har ligeledes vist, at indgrebsfrekvenserne på en række områder er lavere hos kvinder, der føder med en kendt jordemoder. Begge forhold kan på længere sigt, vise sig at være en økonomisk gevinst for fødestederne.

Erfaringerne med kendt jordemoderordning er, at kvinderne føler tryghed, fordi jordemoderen kender kvinden, og så er ordningen med til at skabe sammenhæng i forløbet, fordi det er den samme jordemoder, den gravide møder før, under og efter fødslen.

## NOTAT

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 6000  
**Direkte** 3866 6015  
**Mail** csu@regionh.dk

Ref.: hasura

Dato: 13. maj 2015

### Fødeområdet og hospitalers forslag til servicejusteringer

Hospitalerne har til budget 2016 indmeldt forslag til justering af serviceniveauet på fødeområdet. Nedenfor gennemgås de enkelte forslag, og der ses på, hvordan de forholder sig til regionens fødeplan og Sundhedsstyrelsen anbefalinger for svangreomsorgen. Forslagene er grupperet i forhold til graviditet, fødsel og barsel.

#### Graviditet

##### **1. Nedlæggelse af decentrale jordemodercentre/konsultationer**

Alle fødesteder på nær Bornholm har i dag lokale jordemoderkonsultationer. Det er i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger, der finder at jordemoderkonsultationer så vidt muligt bør placeres i nærmiljøet.

Som for alle andre af sundhedsvæsenets befolkningsgrupper (ældre, kronisk syge, kræftpatienter m.fl.) kan det drøftes om unge, sunde og raske gravide ikke kan tage til fødehospitalet og gå til graviditetskonsultationer her.

##### **2. Reduktion i tilbud om aftenkonsultation**

Med budget 2014 vedtog regionsrådet, at jordemoderkonsultationerne skulle holde åben om eftermiddagen eller tidlig aften en dag om ugen. Alle fødesteder undtagen Hvidovre og Bornholm har opfyldt dette. Aftenkonsultation er ikke indskrevet i hverken Sundhedsstyrelsen anbefalinger eller regionens fødeplan.

Det er forholdsmæssigt dyrt at holde åben i eftermiddags- og aftentimer, og da alle i henhold til barselsloven har ret til at gå til graviditetsundersøgelse, når disse skal finde sted i arbejdstiden, vil det være muligt at afskaffe tilbuddet.

##### **3. Reducere antal jordemoderkonsultationer fra 5-7 til 4-6**

I henhold til Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger tilbydes kvinden mellem 4-7 jordemoderkonsultationer. I regionens fødeplan tilbydes mellem 5-7 jordemoderkonsultationer.

Der er forslag om, at reducere jordemoderkonsultationerne til 4-6. I gennemsnit tilbyder fødestederne fem jordemoderkonsultationer, men nogle kvinder får flere og andre

får færre afhængig af behov. Det er vurderingen, at en reduktion af antal konsultationer ikke har konsekvenser, fordi antal konsultationer er behovsbestemt.

#### **4. Fødselsforberedelse omstruktureres fra 4 til 3 mødegange**

I regionens fødeplan er fødselsforberedelsen tilrettelagt som et forløb af fire til seks gange af 1½ times varighed. I Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger er der ikke krav om et bestemt antal timer, der stilles kun krav til indholdet herunder, hvilke temaer der skal gennemgås.

Der er således intet til hindring for at omstrukturere i tid og mødegange, når blot de fastlagte temaer gennemgås.

#### **5. Begrænsning af antal gravide akuthenvendelser**

Antal gravide, der kommer ind på afdelingen ved akut henvendelse, hvor det kunne have afventet dagtid eller ikke akut henvendelse, søges begrænset.

#### **6. Egenbetaling til scanningsbilleder**

Ved scanningen får den gravide et foto af fostret, og der bør være egenbetaling for det. Det er ikke i strid med Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger eller regionens fødeplan.

### **Fødsel**

#### **7. Ambulant fødsel til førstegangsfødende**

Det er vurderingen, at der er en betydelig effektiviseringsgevinst ved ambulant fødsel til førstegangsfødende. Regionsrådet vedtog med budget 2013 ”at der arbejdes med varierende former for fødselstilbud herunder tilbud om ambulant fødsel til førstegangsfødende.....Erfaringer fra Rigshospitalet.....inddrages”.

Ved budget 2015 havde Rigshospitalet meldt ambulant fødsel til førstegangsfødende ind som besparelse. Besparelsesforslaget blev afvist af regionsrådet. Imidlertid tilbyder Herlev Hospital ambulant fødsel til førstegangsfødende, hvis kvinden ønsker det, som det også fremgår af hospitalets hjemmeside.

I henhold til regionens fødeplan tilbydes førstegangsfødende et barselsophold med to overnatninger. Der er intet i Sundhedsstyrelsens anbefalinger, der hindrer ambulant fødsel til førstegangsfødende. Da regionsrådet ønsker et ensartet tilbud på regionens fødesteder, bør der træffes beslutning:

- om ambulant fødsel til førstegangsfødende skal være et aktivt tilbud på alle fødestederne, til de kvinder der ønsker det?
- om der fortsat skal være mulighed for to overnatninger til førstegangsfødende?

#### **8. Bortfald af akupunktur**

Der er ikke krav om akupunktur i hverken Sundhedsstyrelsens anbefalinger eller regionens fødeplan.

I følge Cochrane (2012), som samler videnskabelige artikler om forskellige typer behandling, er hovedkonklusionen om akupunktur, at der ikke findes klar dokumentation for behandlingens effekt.

#### **Barsel**

##### ***9. Ophør med hjemmebesøg til ambulante fødende***

I henhold til Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger tilbydes ambulante flergangsfødende hjemmebesøg ved problemer. Til ambulante førstegangsfødende og hjemmefødende tilbydes hjemmebesøg, men antal er ikke angivet.

I henhold til regionens fødeplan tilbydes ambulante flergangsfødende og hjemmefødende et hjemmebesøg og ambulante førstegangsfødende og hjemmefødende tilbydes to hjemmebesøg.

Det vil være muligt at reducere hjemmebesøg, så førstegangsfødende, hjemmefødende og flergangsfødende med problemer som udgangspunkt gives ét hjemmebesøg. Hvis hjemmebesøg helt skal ophøre, og kvinden i stedet skal tage til fødestedets ambulatorium, vil det ikke være i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

##### ***10. Efterfødselsambulatoriet reducerer konsultationstid fra 40 til 30 minutter***

I henhold til Sundhedsstyrelsens anbefalinger og regionens fødeplan tilbydes alle fødende en klinisk opfølgning på mors og barns trivsel, og der foretages hælblodprøve, høretest og fødselssamtale.

Det er ikke angivet, hvor lang tid der skal afsættes hertil, og der er derfor ikke umiddelbart noget i vejen for at reducere i konsultationstiden.

##### ***11. Reducere omfanget af udgående kørsler***

Der er forslag om at reducere omfanget af udgående kørsler til jordemoderbesøg i hjemmet herunder til besøg hos hjemmefødende. Jf. punkt 9 kan hjemmebesøg reduceres til et besøg i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger. Ophør med hjemmebesøg til den hjemmefødende vil ikke være i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens svangreanbefalinger, idet den hjemmefødende skal have et besøg inden fødslen.

Sundhedsudvalget bedes drøfte, hvorvidt der ønskes en nærmere økonomisk vurdering af de foreslåede ændringer i serviceniveau og i givet fald hvilke.



Til forretningsudvalget

**Opgang** Blok B  
**Telefon** 3866 6000  
**Direkte** 38 66 60 80  
**Web** [www.regionh.dk](http://www.regionh.dk)

Træffetid:  
man-tor kl 8-16, fre kl. 8-14

Journal nr.: 14002151

Dato: 20. maj 2015

### **Udkast til høringsvar vedrørende effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**

Sundhedsudvalget takker for muligheden for at bidrage til budgetdrøftelserne vedrørende effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse.

Sundhedsudvalget har på sine møder den 17. marts, 28. april og 26. maj særligt drøftet de stigende medicinudgifter og mulighederne for at lave serviceændringer på medicinområdet.

Sundhedsudvalget ser med tilfredshed på meldingen fra RADS om substituerings af Remicade til det biosimilære præparat Remsima for patienter i eksisterende behandling med Remicade. Gevinsten ved dette præparatskift har en effekt på budgettet for 2015.

Samtidig ønsker Sundhedsudvalget, at der arbejdes videre med andre mulige serviceændringer på medicinområdet til gavn for budgetprocessen for 2016 og frem. Herunder er det vigtigt med en fortsat stor ledelsesmæssig opmærksomhed på området.

Sundhedsudvalget vil derudover gerne pege på at man i relation til budget 2016, undersøger muligheder for bedre ressourceudnyttelse i forhold til patienttransport, samt hospitalernes mulighed for at indgå billigere aftaler med Region Hovedstadens Apotek.

Med venlig hilsen

Karin Friis Bach  
Formand for Sundhedsudvalget

## NOTAT

Til: **Sundhedsudvalget**

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 6000  
**Direkte** 38 66 53 18  
**Mail** csu@regionh.dk

Dato: 20. maj 2015

### Indførelse af ændringer på medicinområdet i hospitalsbehandling

Sundhedsudvalget drøftede på mødet 28. april 2015 besparelser på medicinområdet med udgangspunkt i kataloget over serviceforringelser uden væsentlige kvalitetsforringelser udarbejdet af den Regionale Lægemedelkomite (april 2015).

Kataloget bragte følgende ændringer på medicinområdet i spil:

- Skift af patienter i behandling med biologiske lægemidler til biosimilære lægemidler
- Bekvemmelighed - visse lægemiddelregimer kan forekomme mere bekvemmelige end andre, men vil ofte være dyrere uden at effekten er forskellig
- Gammel” vs. ”ny” behandling - Ofte vil ”ny” behandling være dyrere og ikke altid medføre bedre effekt, såfremt ”gammel” behandling er anvendt optimalt
- RADS vejledninger – Styrket opfølgning på efterlevelse af anbefalinger, og sikring af større forankring i fagligt bagland
- Nye dyre lægemiddelbehandlinger (endnu ikke behandlet i RADS/KRIS)
- Brug af ”off label” medicin
- Udlevering af dyr vederlagsfri medicin til patienterne
- Samarbejde med patientforeninger – forventningsafstemning

Status for de af forslagene fra besparelseskataloget, der vurderes, at kunne have størst og mest umiddelbar økonomisk effekt er uddybet nedenfor. For de fleste øvrige punkters vedkommende er det en igangværende proces, der blandt andet kræver nærmere inddragelse af de sundhedsfaglige råd til identifikation af potentialer og vurdering af konsekvenser ved ændringerne. Administrationen vil sikre, at der er fortsat og styrket ledelsesmæssig fokus på opfølgningen herpå bl.a. i form af en tilpasning af repræsentationen i Den Regionale Lægemedelkomite og evt. nedsættelse af en task force på området.

### *Stigende medicinudgifter – RADS og KRIS*

I regi af Danske regioner arbejdes der i øjeblikket på forskellige forslag til initiativer med formålet at dæmpe udgiftstilvæksten på medicinområdet, herunder hvorledes KRIS’ kriterier for ibrugtagning af nye lægemidler kan skærpes, hvordan AMGROS kan opnå lavere indkøbspriser mm. Disse initiativer drøftes på bestyrelsesmødet i Danske Regioner d. 21. maj.



***Vedr. skift fra originalpræparat Remicade til biosimilære Remsima***

Sundhedsudvalget bad på mødet d. 28. april om en beskrivelse af muligheder og risici vedr. skift fra biologiske til biosimilære lægemidler - herunder hvorvidt en ændring af behandling for eksisterende patienter medfører administrative omkostninger til indkaldelse af patienter, flere ambulante besøg mm.

Sideløbende har RADS d. 4. maj vedtaget at sidestille det biosimilære lægemiddel Remsima med det biologiske Remicade, samt besluttet at nye såvel som velbehandlede patienter skal skiftes til biosimilære Remsima. Denne ændring er således ved at blive indført indenfor de relevante specialer (dermatologi, gastroenterologi og reumatologi) og forventes implementeret i regionen i løbet af 3. kvartal 2015, hvorfor den ændrede anbefaling vurderes at få en delvis økonomisk effekt allerede i 2015.

**Effekt og bivirkninger**

Lægemidlerne Remicade (infliximab) og Remsima (infliximab) er ikke 100 % ens, men betragtes regulatorisk som ligeværdige og lige effektive. Kun den fremtidige kliniske anvendelse kan afdække uforudsete risici ved brug af biosimilære lægemidler. Skiftet af velbehandlede patienter til Remsima vil formentligt medføre øget fokus på bivirkninger og indberetning derom. De to lægemidler har samme bivirkningsprofil.

**Uddannelse patienter og personale**

Skiftet fra Remicade til Remsima kan for velbehandlede patienter være forbundet med utryghed hos patienter og sundhedspersonale. Derfor er der udarbejdet informationsmateriale til patienter og der er fokus på uddannelse af personale i forhold til omstillingen.

**Økonomi og bekvemmelighed**

Potentielt kan der opnås en årlig besparelse på forventet ca. 90 mio. kr. ved omstillingen fra biologiske Remicade til biosimilære Remsima.

Omstillingen vurderes ikke at have større betydning i forhold til indkaldelse af patienter, flere ambulante besøg mv. indenfor dermatologi og gastroenterologi. Inden for reumatologi-specialet vil den nye RADS-vejledning medføre, at mange patienter, der i dag behandles subkutan, fremover vil behandles intravenøst. Dette skyldes at RADS, med indførelsen af biosimilære Remsima indenfor reumatologien, også har valgt Remsima til førstevalg (før var Cimzia til subkutan brug førstevalg). Omlægningen fra subkutan til iv vil muligvis være mindre bekvem for nogle patienter. Desuden vil omlægningen medføre nogle omkostninger (til personale og materialer), som SFR Reumatologi har uddybet nedenfor.

Med den regionale 80-20 model for dækning af medicinudgifter, vil der ved en væsentlig reduktion af hospitalernes medicinudgifter på dette område ske en regulering af hospitalernes budgetter således at 80% af udgiftsreduktionen bidrager til imødegåelse af regionens samlede besparelsesbehov, mens de 20% af mindreudgiften forbliver på

hospitalet som et fortsat incitament til at gennemføre omlægningen samt til at dække lokale merudgifter til den anderledes administration af medicinen.

**Udtalelser fra involverede SFR vedr. ibrugtagning af biosimilære lægemidler**

SFR Reumatologi bemærker at der vil være større variable omkostninger ved skift fra subkutan-behandling til IV-behandling (især personale, i mindre grad materialer). På regionalt plan forventes øgede omkostninger på 2 mio. kr. per år stigende med antallet af patienter.

Det vil desuden være videnskabeligt hensigtsmæssigt at foretage en farmakologisk monitorering af den biosimilære behandling. Omkostninger hertil kan løbe op i ca. 1 mio. kr. per år. Behovet herfor er ikke endeligt besluttet.

Administrationen vurderer, at de beskrevne merudgifter vil kunne dækkes via 80-20 modellen.

SFR Gastroenterologi vurderer at implementering af biosimilært infliximab ikke vil medføre yderligere administrative omkostninger til indkaldelse af patienter eller flere ambulante besøg. Dette skyldes, at der alene er tale om skifte mellem infliximab (Remicade) og infliximab (Remsima), hvor såvel administrationsmåde som indikationer betragtes som værende ens for vores speciale.

SFR Dermatologi vurderer at infliximab bruges relativt begrænset i dermatologi. Derfor vil implementering af biosimilær infliximab medføre begrænsede administrative omkostninger. Patienterne vil overvejende som nu starte på andre produkter. De patienter som på nuværende tidspunkt er i infliximab (Remicade) behandling vil blot blive skiftet ved næste kontroltid.

***Brug af medicin "off label" (udenfor godkendt indikation)***

Administrationen undersøger aktuelt, om der kan skabes opbakning til, at man i situationer, hvor det skønnes fagligt forsvarligt, gør brug af billigere "off label" medicin som alternativ til dyre markedsførte lægemidler. Der er behov for, at anvendelsen af "off label" medicin i særlige situationer understøttes af de centrale sundhedsmyndigheder.

I en konkret sag har regionsrådsformanden besluttet at rejse sagen på bestyrelsesmøde i Danske Regioner d. 21. maj med henblik på at Danske Regioner retter henvendelse til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse med henblik på at opnå ministeriets opbakning til brug af "off label" medicin.

***Skift af velbehandlede patienter til billigere præparat eller behandling (ca. 20 mio)***

Administrationen er i dialog med den Regionale Lægemeddelkomite med henblik på en afklaring af hvilke behandlingsområder, der vurderes at rumme et økonomisk potentiale ved skift af velbehandlede patienter til andre billigere præparater, samt hvad dette vil kræve i forhold til dialog med de involverede Sundhedsfaglige Råd og evt. patientforeninger m.v. samt hvad det økonomiske potentiale vurderes at være herved. Oplæg herom søges færdigt således, at det kan indgå i de videre budgetforhandlinger.

**Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**  
**Bilag 2 - Side -4 af 4**

*Økonomiske styringsmodeller på medicinområdet*

I forhold til drøftelserne om forskellige regionale styringsmodeller på medicinområdet henvises til vedlagte notat fra Danske Regioner herom.

## Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

### Bilag 3 - Side -1 af 3

Forslag til besparelser på i alt 225 mio. kr

| Mio. kr                                                                                                                 | Beskrivelse                                                       | Helårs-<br>effekt løn | Helårseffekt<br>drift | Helårseffekt<br>i alt | Årsværk     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-------------|
| <b>Amager og Hvidovre Hospital</b>                                                                                      |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Nedlæggelse vakante stillinger                                    | 4,7                   |                       | 4,7                   | 10,5        |
|                                                                                                                         | Effektiviseringer ambulant indsats                                | 3,5                   |                       | 3,5                   | 7,3         |
|                                                                                                                         | Effektiviseringer operationsområdet                               | 3,6                   |                       | 3,6                   | 6,4         |
|                                                                                                                         | Effektiviseringer øvrige områder                                  | 6,3                   | 0,1                   | 6,4                   | 14,0        |
|                                                                                                                         | Tekniske justeringer og omlægninger                               | 0,7                   | 1,2                   | 1,9                   |             |
|                                                                                                                         | Omlægninger serviceområdet                                        | 2,6                   |                       | 2,6                   | 6,7         |
|                                                                                                                         | Effektiviseringer administrationen                                | 2,2                   |                       | 2,2                   | 4,5         |
|                                                                                                                         | Klinisk arbejde for faglige eksperter                             | 2,1                   |                       | 2,1                   | 5,0         |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>                                                                                      |                                                                   | <b>25,7</b>           | <b>1,3</b>            | <b>27,0</b>           |             |
| <b>Heraf:</b>                                                                                                           |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Udmøntning af sparekrav                                           | 24,6                  |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Øvrige besparelser*                                               | 2,4                   |                       |                       |             |
| <b>Amager og Hvidovre Hospitaler i alt</b>                                                                              |                                                                   | <b>27,0</b>           |                       |                       | <b>54,4</b> |
| * De 2,4 mio. kr. vedrører besparelsen på Medicinsk afdeling, Glostrup, der overflyttes til Amager og Hvidovre Hospital |                                                                   |                       |                       |                       |             |
| <b>Bispebjerg og Frederiksberg Hospital</b>                                                                             |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Effektivisering af patientforløb                                  | 6,8                   | 0,9                   | 7,7                   | 17,1        |
|                                                                                                                         | Effektivisering af arbejdsgange                                   | 20,7                  | 0,3                   | 21,0                  | 43,2        |
|                                                                                                                         | Effektivisering og samarbejde i administrationen                  | 3,5                   |                       | 3,5                   | 7,0         |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>                                                                                      |                                                                   | <b>31,0</b>           | <b>1,2</b>            | <b>32,2</b>           |             |
| <b>Heraf:</b>                                                                                                           |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Udmøntning af sparekrav                                           | 24,5                  |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Øvrige besparelser                                                | 7,7                   |                       |                       |             |
| <b>Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler i alt</b>                                                                     |                                                                   | <b>32,2</b>           |                       |                       | <b>67,3</b> |
| <b>Bornholms Hospital</b>                                                                                               |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Patientbefordring og pakkestransport                              | 0,4                   | 1,2                   | 1,6                   | 1,0         |
|                                                                                                                         | Reduktion budget til arbejdsmiljø og sundhed                      |                       | 0,2                   | 0,2                   |             |
|                                                                                                                         | Tilpasning personale, mindre forbrug reagenser                    | 0,9                   | 0,3                   | 1,2                   | 2,3         |
|                                                                                                                         | Effektiviseringer, serviceområdet                                 | 0,7                   | 0,3                   | 1,0                   | 1,4         |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>                                                                                      |                                                                   | <b>1,9</b>            | <b>2,0</b>            | <b>3,9</b>            |             |
| <b>Heraf:</b>                                                                                                           |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Udmøntning af sparekrav                                           | 3,9                   |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Øvrige besparelser                                                | 0,0                   |                       |                       |             |
| <b>Bornholms Hospital i alt</b>                                                                                         |                                                                   | <b>3,9</b>            |                       |                       | <b>4,7</b>  |
| <b>Herlev og Gentofte Hospital</b>                                                                                      |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Besparelser, øvrig drift                                          |                       | 2,8                   | 2,8                   |             |
|                                                                                                                         | Interne midler forskning                                          | 0,8                   |                       | 0,8                   | 0,9         |
|                                                                                                                         | Medicinservice                                                    | 7,0                   |                       | 7,0                   |             |
|                                                                                                                         | Normeringstilpasninger, generelle effektiviseringer               | 21,0                  |                       | 21,0                  | 42,0        |
|                                                                                                                         | Normeringstilpasninger, effektiviseringer sfa. Sundhedsplatformen | 10,0                  |                       | 10,0                  | 24,0        |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>                                                                                      |                                                                   | <b>38,8</b>           | <b>2,8</b>            | <b>41,5</b>           |             |
| <b>Heraf:</b>                                                                                                           |                                                                   |                       |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Udmøntning af sparekrav                                           | 41,5                  |                       |                       |             |
|                                                                                                                         | Øvrige besparelser                                                | 0,0                   |                       |                       |             |
| <b>Herlev Hospital i alt</b>                                                                                            |                                                                   | <b>41,5</b>           |                       |                       | <b>66,9</b> |

## Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

### Bilag 3 - Side -2 af 3

| Mio. kr                                    | Beskrivelse                                      | Helårs-<br>effekt løn | Helårseffekt<br>drift | Helårseffekt<br>i alt | Årsværk      |
|--------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|--------------|
| <b>Nordsjællands Hospital</b>              |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Bedre arbejdstilrettelæggelse                    | 16,8                  |                       | 16,8                  | 15,0         |
|                                            | Reducere udgifter til energi og forbrugsartikler |                       | 4,3                   | 4,3                   |              |
|                                            | Øget brug af dagkirurgi                          | 2,9                   |                       | 2,9                   | 6,4          |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>         |                                                  | <b>19,7</b>           | <b>4,3</b>            | <b>24,0</b>           |              |
| <b>Heraf:</b>                              |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Udmøntning af sparekrav                          | 23,9                  |                       |                       |              |
|                                            | Øvrige besparelser                               | 0,1                   |                       |                       |              |
| <b>Nordsjællands Hospital i alt</b>        |                                                  | <b>24,0</b>           |                       |                       | <b>21,4</b>  |
| <b>Region Hovedstadens Psykiatri</b>       |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Funktioner ikke patientrettede                   | 8,5                   |                       | 8,5                   | 17,0         |
|                                            | Tværgående funktioner                            | 2,0                   |                       | 2,0                   | 3,5          |
|                                            | Adm./sekretærområdet                             | 8,0                   |                       | 8,0                   | 20,0         |
|                                            | Bygningsdrift mv.                                |                       | 12,0                  | 12,0                  | 4,0          |
|                                            | Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center              | 5,0                   |                       | 5,0                   | 8,0          |
|                                            | Udsættelse af udgifter fra 2015 til 2016         |                       | -1,4                  | -1,4                  |              |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>         |                                                  | <b>23,5</b>           | <b>10,6</b>           | <b>34,1</b>           |              |
| <b>Heraf:</b>                              |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Udmøntning af sparekrav                          | 34,1                  |                       |                       |              |
|                                            | Øvrige besparelser                               | 0,0                   |                       |                       |              |
| <b>Region Hovedstadens Psykiatri i alt</b> |                                                  | <b>34,1</b>           |                       |                       | <b>52,5</b>  |
| <b>Rigshospitalet</b>                      |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Gennemgang af medicinforbrug                     |                       | 0,1                   | 0,1                   |              |
|                                            | Gennemgang af vareforbrug                        |                       | 6,0                   | 6,0                   |              |
|                                            | Gennemgang af diagnostiske ydelser               |                       | 2,5                   | 2,5                   |              |
|                                            | Ændringer i TopUp aftaler                        |                       | 0,3                   | 0,3                   |              |
|                                            | Effektiviseringer på personaleområdet            | 59,3                  | 2,3                   | 61,6                  | 104,0        |
|                                            | Optimerede patientforløb                         | 10,2                  | 1,1                   | 11,3                  | 22,8         |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>         |                                                  | <b>69,5</b>           | <b>12,3</b>           | <b>81,8</b>           |              |
| <b>Heraf:</b>                              |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Udmøntning af sparekrav                          | 54,2                  |                       |                       |              |
|                                            | Øvrige besparelser                               | 27,6                  |                       |                       |              |
| <b>Rigshospitalet i alt</b>                |                                                  | <b>81,8</b>           |                       |                       | <b>126,8</b> |
| <b>Region Hovedstadens Apotek</b>          |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Hjemtagning af analyser fra eksternt lab.        |                       | 0,2                   | 0,2                   |              |
|                                            | Kørselsgodtgørelse                               |                       | 0,1                   | 0,1                   |              |
|                                            | Rabat på taxakørsel                              |                       | 0,0                   | 0,0                   |              |
|                                            | Vedligeholdelsesarbejder                         |                       | 0,7                   | 0,7                   |              |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>         |                                                  | <b>0,0</b>            | <b>1,1</b>            | <b>1,1</b>            |              |
| <b>Heraf:</b>                              |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Udmøntning af sparekrav                          | 1,1                   |                       |                       |              |
|                                            | Øvrige besparelser                               | 0,0                   |                       |                       |              |
| <b>Region Hovedstadens Apotek i alt</b>    |                                                  | <b>1,1</b>            |                       |                       |              |
| <b>Den Præhospitale Virksomhed</b>         |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Kontraktområdet                                  |                       | 3,2                   | 3,2                   |              |
|                                            | Nedlæggelse af vagtlag 2 i Psyk. akutberedskab   | 0,5                   |                       | 0,5                   |              |
|                                            | Reduktion i øvelsesaktivitet - beredskab         | 0,2                   |                       | 0,2                   |              |
|                                            | Nedlæggelse 2 stillinger                         | 1,0                   |                       | 1,0                   | 2,0          |
|                                            | Reduktion adm. support beredskabsomr.            | 0,2                   |                       | 0,2                   |              |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>         |                                                  | <b>1,9</b>            | <b>3,2</b>            | <b>5,1</b>            |              |
| <b>Heraf:</b>                              |                                                  |                       |                       |                       |              |
|                                            | Udmøntning af sparekrav                          | 5,1                   |                       |                       |              |
|                                            | Øvrige besparelser                               | 0,0                   |                       |                       |              |
| <b>Den Præhospitale Virksomhed i alt</b>   |                                                  | <b>5,1</b>            |                       |                       | <b>2,0</b>   |

## Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

### Bilag 3 - Side -3 af 3

| Mio. kr                                   | Beskrivelse                                    | Helårs-<br>effekt løn | Helårseffekt<br>drift | Helårseffekt<br>i alt | Årsværk      |
|-------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|--------------|
| <b>Administrationen (koncerncentrene)</b> |                                                |                       |                       |                       |              |
|                                           | Effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse | 6,0                   | 5,9                   |                       | 10,0         |
| <b>Indmeldte besparelser i alt</b>        |                                                | <b>6,0</b>            | <b>5,9</b>            | <b>0,0</b>            |              |
| <b>Heraf:</b>                             |                                                |                       |                       |                       |              |
|                                           | Udmøntning af sparekrav                        | 11,9                  |                       |                       |              |
|                                           | Øvrige besparelser                             |                       |                       |                       |              |
| <b>Administrationen i alt</b>             |                                                | <b>11,9</b>           |                       |                       | <b>10,0</b>  |
| <b>Region Hovedstaden</b>                 |                                                |                       |                       |                       |              |
| <b>Indmeldte besparelser</b>              |                                                | <b>218,0</b>          | <b>44,6</b>           | <b>250,7</b>          | <b>406,0</b> |
|                                           | Udmøntning af sparekrav                        | 225                   |                       |                       |              |
|                                           | Øvrige besparelser                             | 37,8                  |                       |                       |              |

## NOTAT

**Opgang** Blok A  
**Afsnit** 1. sal  
**Telefon** 38 66 50 00  
**Direkte** 38 66 59 17  
**Mail** oekonomi@regionh.dk

**Web** www.regionh.dk

CVR/SE-nr: 30113721

Dato: 22. april 2015

### Hospitalers, virksomheders og koncerncentrenes forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

Hospitaler, virksomheder og administration (koncerncentrene) er blevet anmodet om at fremkomme med forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse for samlet 225 mio. kr. Bidragene fremgår af det vedlagte materiale. Bidragenes økonomiske og personalemæssige konsekvenser fremgår endvidere af bilag 1.

Nedenfor gennemgås bidragene grupperet efter hovedemnerne i det indsendte materiale, dvs.

- Effektiviseringer af personaleanvendelsen/arbejdstilrettelæggelse, bl.a. ved ændring af arbejds gange, reviderede fremmødeplaner m.v.
- Effektiviseringer af/optimering af patientforløb, bl.a. ved overgang til ambulant behandling
- Effektiviseringer og samarbejde i administrationen m.v.
- Omlægninger af serviceområdet/bygningsdrift
- Medicinservice/medicin
- Øvrigt
- Region Hovedstadens Apotek, Den Præhospitale Virksomhed og administration (koncerncentrene)

I forbindelse med konkretisering af besparelserne har Bispebjerg og Frederiksberg Hospital samt Rigshospitalet lagt op til at forøge besparelserne med 7,7 mio. kr. henholdsvis 27,6 mio. kr. ud over hospitalernes andel af de 225 mio. kr. Forøgelsen er beskrevet som en del af den samlede besparelse for hospitalerne, således at der foreligger skemaer for besparelsesforslag med en samlet sum, der overstiger hospitalets andel af de 225 mio. kr.

Herudover anfører Herlev og Gentofte Hospital, at der er behov for at finde yderligere besparelser. Besparelserne er dog endnu ikke konkretiseret, og der vil være en fortsat proces på hospitalet med henblik på tilpasning af økonomien i 2015 og frem.

En lang række af forslagene – især vedrørende effektivisering af personaleanvendelsen/arbejdstilrettelæggelse – vil have arbejdsmiljømæssige konsekvenser i form af en øget belastning af de berørte medarbejdere.

#### **Effektiviseringer af personaleanvendelsen/arbejdstilrettelæggelse**

De fleste hospitaler anfører forslag om effektiviseringer af personaleanvendelsen/arbejdstilrettelæggelse, hvor aktiviteterne opretholdes men med færre ressourcer.

Der er blandt andet tale om, at der på det ambulante område foreslås gennemført effektivisering med fastholdeles af aktiviteten, men med en reduceret bemanning. Indsatsen vil bl.a. indebære en rationalisering af ambulante besøg og reduceret tidsforbrug pr. besøg.

Der er også forslag om effektiviseringer og rationaliseringer på operationsområdet, hvor produktionen fastholdes ved en mere effektiv arbejdstilrettelæggelse herunder ved en reduktion af personalet.

Der er endvidere forslag til effektiviseringer på en række af de øvrige kliniske områder, f. eks. på sengeafsnit, på sekretærområdet og på lægeområdet. Disse effektiviseringer kan generelt udmøntes som lavere bemanning eller ved konkrete omlægninger i organisering og arbejdstilrettelæggelse, f.eks. ved sammenlægning af afdelingssygeplejerske områder.

Effektivisering af personaleanvendelsen indeholder også forslag om en fokuseret indsats for at forbedre planlægning, organisering og styring af arbejdstiden. Formålet er at sikre et endnu mere hensigtsmæssigt fremmøde som i højere grad afspejler patientbehovet samt at reducere eventuelle uhensigtsmæssige fremmøder og uhensigtsmæssig arbejdstidsudnyttelse.

Der er også forslag om effektiviseringer i opgaveløsningen i form af en nøje gennemgang af, om alle nuværende opgaver giver værdi for patienterne samt fokus på arbejdsmiljøet med henblik på nedbringelse af sygefraværet.

Herlev og Gentofte Hospital skal i foråret 2016 implementere Sundhedsplatformen på begge matrikler. Som følge af de gevinster, der forventes ved implementeringen gennemføres besparelser i form af normeringstilpasninger m.v.

Inden for Region Hovedstadens Psykiatri er der forslag om effektiviseringer i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center i form af driftsmæssige ændringer, der kan give en besparelse, samt effektiviseringer inden for administrative-/sekretærfunktioner m.v.

#### **Effektiviseringer af/optimering af patientforløb**

En række hospitaler har forslag om effektivisering/optimering af patientforløb.



Det drejer sig blandt andet om omlægning af stationære patientforløb til ambulant-/daghospitalsbehandling. Et andet eksempel er omflytning af en afdelings sengeafsnit, som bl.a. medfører mulighed for tættere samarbejde i vagterne.

Endvidere er der forslag der vil optimere patientforløb. Optimeringen vedrører indlæggelsestiden med vægt på ind- og udskrivningstidspunkt samt tilrettelæggelse af patientforløb på tværs af afdelinger.

Ligeledes er der forslag om at sikre, at der kun rekvireres de ydelser, der bidrager positivt til diagnostik og behandling, hvorved visse blodprøver, analyser og MR-scanninger vil kunne ophøre

#### **Effektiviseringer og samarbejde i administrationen m.v.**

Flere hospitaler foreslår effektiviseringer og bedre samarbejde i hospitalets administration med tilhørende reduktioner i personalenormeringerne. F.eks. gennemgås den nuværende organisering med henblik på at forbedre det tværgående samarbejde, koordination og opgaveløsning om fælles opgaver.

Indenfor Region Hovedstadens Psykiatri er der forslag om tilpasning af ressourceforbruget i de administrative og aktivitetsunderstøttende funktioner på centrene og i de centrale stabe. Det vurderes, at det vil være muligt at nedlægge et antal stillinger, uden at det i væsentlig grad vil gå ud over den patientrettede aktivitet. Der er endvidere forslag om at der ses på de administrative funktioner, som varetages på alle de psykiatriske centre med henblik på en mere koordineret og ensartet opgavevaretagelse. Ligeledes er der forslag om en harmonisering af den administrative bemanding/sekretærbemanding på tværs af de psykiatriske centre.

#### **Omlægninger af serviceområdet/bygningsdrift**

Der er forslag om effektiviseringer på serviceområdet. Dette sker blandt andet ved sammenlægning af serviceafdelinger og effektiviseringer på det ledelsesmæssige område og på områder som cost- og rengøringscontrollere.

Region Hovedstadens Psykiatri foreslår, at der på nogle psykiatriske centre gennemføres effektiviseringer på drift og vedligeholdelse af både indendørs og udendørs arealer.

#### **Medicinservice/medicin**

På Herlev og Gentofte Hospital anvendes medicinservice fra Apoteket forskelligt på Hospitalets to matrikler. Kontrakterne vil blive opsagt, og hospitalet vil gå i dialog med Apoteket om etablering af en ensartet, mindre omfattende og billigere ordning.

Rigshospitalet foreslår en besparelse i aftalen med Apoteket om medicinservice ved at ændre i fordelingen mellem farmaceut- og farmaconomtid, samt vil med en særlig indsats nedbringe forbruget af den bredspektrede antibiotika ved målrettet diagnostik.

#### **Øvrigt**

Øvrigt omfatter en lang række forskellige initiativer, hvoraf nogle nævnes i det følgende.

Bl.a. kan nævnes, at Amager og Hvidovre Hospital foreslår nedlæggelse af allerede vakante stillinger. Stillingerne har været vakante på grund af rekrutteringsproblemer. Hospitalet foreslår endvidere, at de kliniske vejledere og kliniske sygeplejespecialister fremover varetager kliniske opgaver 1 dag om ugen, hvorved der kan frigøres 5 fuldtidsstillinger i klinikken.

Bornholms Hospital foreslår bl.a. besparelser udmøntet som følge af ny aftale om patienttransport og pakke-transport samt ændrede arbejds-gange i forbindelse med patientbefordring.

Herlev og Gentofte Hospital foreslår besparelser på øvrig drift, herunder sundhedsfremmende personalegoder samt andre personalepolitiske tiltag samt nyanskaffelser, forbrug af analyser m.v.

Nordsjællands Hospital foreslår at reducere udgifter til energi og forbrugsartikler i form af effektiviseringsindsatser og fokus på udvalgte udgiftsområder.

Rigshospitalet vil spare på indkøb ved at effektivisere flere procedurer gennem lavere indhold af behandlingsartikler samt udvise yderligere tilbageholdenhed i forhold til indkøb.

**Region Hovedstadens Apotek, Den Præhospitale Virksomhed samt administration (koncerncentre)**

Region Hovedstadens Apotek, Den Præhospitale Virksomhed, samt administration (koncerncentre) omtales særskilt, da forslagene har en anden karakter end forslagene vedrørende hospitalerne og Region Hovedstadens Psykiatri.

Region Hovedstadens Apotek stiller bl.a. forslag om besparelse ved hjemtagning af analyser fra eksternt laboratorium samt reduktion af budget til vedligeholdelsesarbejder.

Vedrørende Den Præhospitale Virksomhed har det ikke været muligt at friholde det kontraktbundne område (ambulanceberedskab og liggende befordring) da dette udgør ca. 60% af budgettet, og man samtidig ikke ønsker besparelser på 1813. Der stilles derfor forslag om besparelser på tilkøb til ambulanceberedskab og liggende befordring, som har karakter af serviceforringelse. Da ændring af kontrakterne skal varsles ½ år før ændring, er det i praksis ikke muligt at indhente besparelsen i 2015. Besparelsen på det ikke kontraktbundne område er fordelt på en række mindre poster, herunder nedlæggelse af ”vagtag 2” i Psykiatrisk Akutberedskab.

Vedrørende administration forventer hovedparten af koncerncentrene at kunne imødekomme besparelseskravene i eget center uden afskedigelser, ved at benytte naturlig

## **Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**

### **Bilag 4 - Side -5 af 5**

afgang og ved ændrede arbejdsgange. Derudover er der foretaget reduktion i centralt afsatte midler, bl.a. reserveret til opståede behov for tilførsel af midler i forbindelse med understøttelse af styringsmæssige og organisatoriske tiltag ved Region Hovedstadens overordnede styring.

# HØRINGSSVAR VEDR. BUDGETPROCESSEN FOR 2016-19

SAMT

FORSLAG OM  
EFFEKTIVISERINGER,  
BEDRE  
RESSOURCEUDNYTTELSE  
OG JUSTERINGER AF  
SERVICENIVEAU FRA  
HOSPITALER OG  
VIRKSOMHEDER

INDHOLDSFORTEGNELSE

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| AMAGER OG HVIDOVRE HOSPITAL SIDE     | 3  |
| BISPEBJERG OG FREDERIKSBERG HOSPITAL | 17 |
| BORNHOLMS HOSPITAL                   | 32 |
| HERLEV OG GENTOFTE HOSPITAL          | 39 |
| NORDSJÆLLANDS HOSPITAL               | 50 |
| REGION HOVEDSTADENS PSYKIATRI        | 58 |
| RIGSHOSPITALET                       | 74 |
| REGION HOVEDSTADENS APOTEK           | 84 |
| DEN PRÆHOSPITALE VIRKSOMHED          | 90 |
| ADMINISTRATIONEN                     | 98 |

# AMAGER OG HVIDOVRE HOSPITAL



**Amager Hospital  
Hvidovre Hospital**

**Hospitalsdirektionens  
Sekretariat**

**Region Hovedstaden  
Center for Økonomi**

Kettegaard Alle 30  
2650 Hvidovre  
Danmark

**Afsnit** P161

**Telefon** 38 62 38 62

**Direkte** 38 62 17 05

**Fax**

**Mail** [Direktionen.hvidovrehospital@regionh.dk](mailto:Direktionen.hvidovrehospital@regionh.dk)

**Web**

Journal nr.: 2014010088

Dato: 13. april 2015

## **Forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau, Amager og Hvidovre Hospital.**

Regionsrådets Forretningsudvalg har anmodet hospitalerne om forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse, dvs. ændret opgavetilrettelæggelse, hvor hospitalet vurderer, at man med en mindre ressourceindsats kan levere stort set samme niveau i opgavevaretagelsen.

Amager og Hvidovre Hospitals bidrag er forudsat at være 8,2 mio. kr. som delårseffekt i 2015 og varigt 24,6 mio. kr. fra 2016 og frem. Hertil kommer Amager og Hvidovre Hospitals andel af det tidligere Glostrup Hospitals budget i forbindelse med overførslen pr. 1. januar 2015 af det medicinske område til Amager og Hvidovre Hospital. Denne andel udgør 0,8 mio. kr. i 2015 og varigt 2,4 mio. kr. fra 2016 og fremover. Det samlede bidrag fra Amager og Hvidovre Hospital forudsættes således at udgøre 9,0 mio. kr. i 2015 og 27,0 mio. kr. i 2016 og følgende år.

### **Forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse.**

I det følgende redegøres for Amager og Hvidovre Hospitals forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse. Redegørelsen er samlet under en række hovedoverskrifter, der går på tværs af hospitalets afdelinger.

Forslagene til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse fordelt på hovedkategorier og med angivelse af den forventede reduktion i antallet af årsværk fremgår af nedenstående oversigt. Samlet set forventes nedlagt 54,4 fuldtidsstillinger, hvoraf størstedelen forventes implementeret ved naturlig afgang. I enkelte tilfælde kan det blive nødvendigt at gennemføre afskedigelser.

| <b>Amager og Hvidovre Hospital</b>       | <b>Effekt mio. kr.</b> | <b>Antal årsværk</b> |
|------------------------------------------|------------------------|----------------------|
| Nedlæggelse af vakante stillinger        | 4,7                    | -10,5                |
| Effektivisering af den ambulante indsats | 3,5                    | -7,3                 |
| Effektiviseringer på operationsområdet   | 3,6                    | -6,4                 |
| Effektiviseringer på øvrige områder      | 6,3                    | -14,0                |
| Tekniske justeringer og omlægninger      | 1,9                    | -0,0                 |
| Omlægninger på serviceområdet            | 2,6                    | -6,7                 |
| Effektiviseringer i administrationen     | 2,2                    | -4,5                 |
| Klinisk arbejde for faglige eksperter    | 2,1                    | -5,0                 |
|                                          | 27,0                   | -54,4                |

#### **Nedlæggelse af vakante stillinger 4,7 mio. kr.**

Amager og Hvidovre Hospital kom ud af 2014 med et mindreforbrug før overførsler på ca. 19 mio. kr. En af årsagerne hertil var, at en række stillinger var holdt vakante blandt andet fordi der har været rekrutteringsproblemer på specifikke fagområder. Da opgaverne hidtil er løst uden at stillingerne har været besat, og da udsigterne til at få dem besat i flere tilfælde ikke forventes bedret væsentligt i 2015 og 2016 foreslås en række stillinger nedlagt.

Stillingsnedlæggelserne berører især røntgenområdet, det medicinske område, Anæstesiafdelingen og drifts- og teknikområdet.

Umiddelbart vil der ikke være konsekvenser af nedlæggelsen af stillingerne i forhold til situationen i 2014, men stillingerne kan naturligvis ikke besættes, selv om der skulle vise sig mulighed herfor, så eventuelle arbejdsmiljømæssige konsekvenser af vakancerne vil blive videreført.

#### **Effektiviseringer af den ambulante indsats 3,5 mio. kr.**

På det ambulante område foreslås gennemført en effektivisering, hvor aktiviteten som udgangspunkt fastholdes med en reduceret bemanning. Indsatsen vil bl.a. indebære en rationalisering af ambulante forløb. Herudover kan der blive tale om, at reducere tidsforbruget per besøg, reducere støttepersonale til lægerne i ambulatorierne eller overføre besøg fra læger til andre faggrupper.

Der påregnes ikke konsekvenser for praksissektoren af effektiviseringen af patientforløb, idet en mere effektiv tilrettelæggelse af forløbene ikke forudsættes kompenseret af praksislægebesøg.

Vedrørende de arbejdsmiljømæssige konsekvenser vurderes det, at, i det omfang reduktionen opnås gennem reduktion i tidsforbruget per besøg eller reduktion af støttepersonale, vil belastningen af de berørte medarbejdere blive tilsvarende forøget.



**Effektiviseringer på operationsområdet 3,6 mio. kr.**

I forbindelse med flytningen af Artroskopisk Center fra Amager Hospital til Dagkirurgisk Afdeling på Hvidovre Hospital forudsættes aktiviteten reduceret fra 4 til 3 operationslejer. Herved opnås en besparelse på ca. 2,2 mio. kr. Desuden reduceres anæstesi-lægebetjeningen af den Centrale Operationsgang med et speciallægeårsværk og der gennemføres mindre effektiviseringer på det gynækologiske område og i dagkirurgien.

Som udgangspunkt er der tale om, at produktionen fastholdes med et reduceret personale, hvorfor der vil kunne forekomme arbejdsmiljømæssige konsekvenser i form af at medarbejderne skal arbejde hurtigere.

**Effektiviseringer på øvrige områder 6,3 mio. kr.**

Ud over effektiviseringer på det ambulante område og operationsområdet forudsættes efter aftale med de enkelte afdelinger gennemført effektiviseringer på en række af de øvrige kliniske områder, f.eks. på sengeafsnit, på sekretærområdet og på lægeområdet. Heri indgår også effektiviseringer på fysioterapiområdet i tilknytning til omlægninger i ortopædkirurgien.

I det omfang disse effektiviseringer ikke kan gennemføres ved omlægning af arbejds-gange og bortfald af opgaver, vil de kunne resultere i arbejdsmiljømæssige konse-kvenser i form af øget arbejdspress.

**Tekniske justeringer og omlægninger 1,9 mio. kr.**

I forbindelse med ændringer og effektiviseringer på laboratorieområdet, nye billigere serviceaftaler, reducerede erstatninger som følge af en fokuseret indsats samt omlæg-ning af forskningsaktivitet kan der indhentes effektiviseringer af teknisk karakter for sammenlagt 1,9 mio. kr.

Der vil ikke være arbejdsmiljømæssige konsekvenser.

**Omlægninger på serviceområdet 2,6 mio. kr.**

Der foreslås gennemført effektiviseringer på serviceområdet for 2,6 mio. kr. Hoved-parten af beløbet 1,8 mio. kr. indhentes ved at sammenlægge de to serviceafdelinger på Hvidovre og Amager matriklen og gennemføre effektiviseringer på det ledelses-mæssige område og på områder som kost- og rengøringscontrollere og administrative opgaver samt gennem en tilpasning af serviceniveauerne.

I det omfang effektiviseringerne realiseres gennem tilpasning af serviceniveauerne må der påregnes en øget belastning af det resterende personale.

**Effektiviseringer i administrationen 2,2 mio. kr.**

I hospitalets centrale administration foreslås gennemført effektiviseringer med tilhø-rende reduktioner i personalenormeringerne på sammenlagt 4,5 årsværk svarende til 2,2 mio. kr. Reduktionerne gennemføres i forbindelse med indgåede aftaler om fratræ-delse, og vil ikke have fuld effekt i 2015 og 2016. Det vil derfor være nødvendigt, at undlade genbesættelse af ledigblevne stillinger i administrationen i 2015 og 2016 ind-til den fulde effekt er opnået.

I det omfang disse effektiviseringer ikke kan gennemføres ved omlægning af arbejdsgange og bortfald af opgaver, vil de kunne resultere i arbejdsmiljømæssige konsekvenser i form af øget arbejdspress.

#### **Klinisk arbejde for faglige eksperter 2,1 mio. kr.**

Som led i Region Hovedstadens strategi Fokus og Forenkling har Amager og Hvidovre Hospital udpeget "Faglighed" som supplerende indsatsområde. Som led i indsatsen på dette område forudsættes de faglige eksperter i øget omfang anvendt i klinikken for at sikre at deres faglige ekspertise udnyttes i forhold til patienterne og til supervision af kollegerne.

Konkret planlægges det, at de kliniske vejledere og kliniske sygeplejespecialister fremover varetager kliniske opgaver en dag om ugen svarende til 20 % af arbejdstiden.

Denne omlægning vil omfatte 25 faglige eksperter og dermed frigøre 5 fuldtidsstillinger i klinikken.

Der vil ikke være arbejdsmiljømæssige konsekvenser, men ressourcerne til varetagelse af vejledningsopgaver og kliniske specialistopgaver vil blive reduceret med 20 %.

#### **Forslag til justeringer af serviceniveau**

Amager og Hvidovre Hospital har nedenstående forslag til justeringer af serviceniveauet:

##### **Nedlæggelse af blodprøvetagningssteder**

I forbindelse med overtagelsen af opgaverne fra RHEL er det vedtaget, at samtlige blodprøvetagningssteder fastholdes i forbindelse med overtagelsen af opgaverne. I det gamle Københavns Amt ligger blodprøvetagningsstederne relativt tæt, idet amtet fik etableret 10 decentrale prøvetagningssteder. Efter at opgaverne overtages af hospitalerne betyder det, at afstanden mellem de decentrale prøvetagningssteder og hospitalernes prøvetagningssteder visse steder og især i Planområde Syd bliver meget kort. F.eks. vil der være 2 prøvetagningssteder i Glostrup Kommune og Hvidovre Kommune og 2 prøvetagningssteder i umiddelbar nærhed af hinanden på Amager. Det foreslås derfor at prøvetagningsstederne på Amsterdamvej på Amager og ved Firheden Station i Hvidovre umiddelbart nedlægges. Desuden foreslås der fundet en løsning, så der ikke bliver ambulant prøvetagning både på RH-Glostrup og i Glostrup by.

##### **Nedlæggelse af decentrale jordemodercentre**

I modsætning til de fleste øvrige ambulante patienter er der til de gravide kvinder etableret decentrale jordemodercentre uden for hospitalerne og på hospitaler uden fødested. Det virker ikke umiddelbart logisk, at de gravide kvinder skulle have et større behov for korte rejseafstande end f.eks. ældre, kronisk syge og gangbesværede patienter, der ofte forventes at rejse til nærmeste hospital med det relevante speciale. Det foreslås derfor at jordemodercentrene koncentrerer på de 4 hospitaler med fødested.

### **Ophør med hjemmebesøg til ambulante fødende**

Amager og Hvidovre Hospital har tidligere stillet forslag om, at hjemmebesøgene til ambulante fødende erstattes af et tilbud om ambulante besøg på hospitalet for de patienter, der måtte have behov for det. Igen er det vurderingen, at denne gruppe bør kunne transportere sig selv til hospitalet på samme vis som mange ældre gangbesværede patienter. Hertil kommer at patienter, der er udskrevet fra hospitalet, som udgangspunkt er et kommunalt ansvar, og at de pågældende besøges af de kommunale sundhedsplejersker, og at et besøg også af jordemoderen i mange tilfælde vil kunne undværes.

### **Nedlæggelse af akutklinikker**

Set i forhold til resten af landet, ligger akutklinikkerne i visse dele af Københavnsområdet relativt tæt. Det har hidtil været et princip, at alle hospitalsmatrikler skal have som minimum en akutklinik uafhængigt af afstanden til nærmeste akutmodtagelse. Det foreslås, at det overvejes at nedlægge de akutklinikker, der ligger tæt på akutmodtagelserne. I givet fald vil det være nødvendigt at indregne den øgede aktivitet på akutmodtagelserne i patientgrundlaget for kvalitetsfundsprojekterne.

### **Reduktion af matrikler**

Der foreslås en reduktion af det antal matrikler, hvor der er placeret hospitalsfunktioner eller psykiatrifunktioner. Afstandene i Københavnsområdet er begrænsede og krav om opretholdelse af aktivitet på alle matrikler medfører en mindre rationel tilrettelæggelse af den samlede aktivitet. Der foreslås i den sammenhæng også en vurdering af hensigtsmæssigheden af, at investere i nybyggeri og større renoveringsprojekter på matrikler, hvor forældede bygningsmæssige rammer vil gøre det meget omkostningskrævende om ikke umuligt at leve op til tidens krav om enestuer med eget bad.

Torben Ø Pedersen  
Hospitalsdirektør



**Region Hovedstaden**  
**Center for Økonomi**

**Amager Hospital**  
**Hvidovre Hospital**

**Hospitalsdirektionen**

Kettegård Allé 30  
2650 Hvidovre  
Danmark

**Afsnit** 161

**Telefon** 38 62 38 62

**Direkte** 38 62 21 50

**Mail** Torben.oe.pedersen@regionh.dk

**Web** www.hvidovrehospital.dk

Journal nr.:

**Dato** 16. april 2015

## **Høringssvar fra VMU Amager og Hvidovre Hospital til forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau, Amager og Hvidovre Hospital**

VirksomhedsMED-udvalget for Amager og Hvidovre Hospital har den 14. april 2015 drøftet det udarbejdede "Forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau, Amager og Hvidovre Hospital".

I Udvalget var der enighed om, at et effektiviseringskrav på 27 mio. kr. isoleret set ikke er problemet. Vurderingen er, at personalet er presset, men kan gøre en ekstra indsats i en periode. Problemet er, at de mange gentagne besparelser- og effektiviseringsrunder gennem de senere år og det, at budgettet skal genåbnes allerede nu med udsigt til måske yderligere en besparelsesrunde senere på året, har en alvorlig demotiverende effekt på medarbejderne og også påvirker lederne på hospitalerne.

Udvalget hæfter sig ved, at der samtidigt med kravet om effektiviseringer er taget beslutninger om væsentlige strukturelle omlægninger, og at der også synes at være en vilje til politisk at drøfte reduktioner i det serviceniveau, der stilles til rådighed for patienterne. Udvalget håber, at de politiske drøftelser giver anledning til justeringer i serviceniveauet, der kan give en mærkbar lettelse i det arbejdspress, som medarbejderne oplever.

Udvalget ser yderligere muligheder for at hente effektiviseringer gennem større strukturelle omlægninger, nedlæggelse af matrikler mv. og skal opfordre til, at Regionsrådet går videre ad den vej, så behovet for at pålægge hospitalerne yderligere uspecificerede effektiviseringskrav reduceres tilsvarende.

Udvalget anerkender, at der i de foreslåede effektiviseringer er lagt vægt på, at effektiviseringerne ikke direkte vil medføre konsekvenser for patienterne. Omvendt er det ikke lykkedes at finde tilstrækkeligt med såkaldte smarte besparelser, som indebærer, at opgaverne kan varetages på samme niveau med reduceret ressourceanvendelse og uden øget arbejdspress. Det må derfor påregnes, at personalet nogle steder vil blive udsat for øget arbejdspress, som det fremgår af beskrivelserne af de arbejdsmiljømæssige konsekvenser.

På vegne af VMU Amager og Hvidovre Hospital

Torben Ø Pedersen  
Formand

Elsebeth Bjørnkjær  
Næstformand

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b> Nedlæggelse af vakante stillinger                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Amager og Hvidovre Hospital kom ud af 2014 med et mindreforbrug før overførsler på ca. 19 mio. kr. En af årsagerne hertil var, at en række stillinger var holdt vakante blandt andet fordi der har været rekrutteringsproblemer på specifikke fagområder. Da opgaverne hidtil er løst uden at stillingerne har været besat, og da udsigterne til at få dem besat i flere tilfælde ikke forventes bedret væsentligt i 2015 og 2016 foreslås en række stillinger nedlagt.<br><br>Stillingsnedlæggelserne berører især røntgenområdet, det medicinske område, Anæstesiaafdelingen og drifts- og teknikområdet. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 1,6          | 4,7          |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3,5          | 10,5         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b> Effektiviseringer af den ambulante indsats                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>På det ambulante område foreslås gennemført en effektivisering, hvor aktiviteten som udgangspunkt fastholdes med en reduceret bemanning. Indsatsen vil bl.a. indebære en rationalisering af ambulante forløb. Herudover kan der blive tale om, at reducere tidsforbruget per besøg, reducere støttepersonale til lægerne i ambulatorierne eller overføre besøg fra læger til andre faggrupper. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Der påregnes ikke konsekvenser for praksissektoren af effektiviseringen af patientforløb, idet en mere effektiv tilrettelæggelse af forløbene ikke forudsættes kompenseret af praksislægebesøg.                                                                                                                                                              |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1,2          | 3,5          |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2,4          | 7,3          |

| <b>Overskrift:</b> Effektiviseringer på operationsområdet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|-----|-----|
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>I forbindelse med flytningen af Artroskopisk Center fra Amager Hospital til Dagkirurgisk Afdeling på Hvidovre Hospital forudsættes aktiviteten reduceret fra 4 til 3 operationslejer. Herved opnås en besparelse på ca. 2,2 mio. kr. Desuden reduceres anæstesilægebetjeningen af den Centrale Operationsgang med et speciallægeårsværk og der gennemføres mindre effektiviseringer på det gynækologiske område og i dagkirurgien. |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>1,2</td><td>3,6</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td>2,1</td><td>6,4</td></tr></tbody></table>                                                                              | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 1,2 | 3,6 | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | 2,1 | 6,4 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1,2          | 3,6          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2,1          | 6,4          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |

| <b>Overskrift:</b> Effektiviseringer på øvrige områder                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|-----|-----|---------------------|--|--|---------|-----|------|
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Ud over effektiviseringer på det ambulante område og operationsområdet forudsættes efter aftale med de enkelte afdelinger gennemført effektiviseringer på en række af de øvrige kliniske områder, f.eks. på sengeafsnit, på sekretærområdet og på lægeområdet. Heri indgår også effektiviseringer på fysioterapiområdet i tilknytning til omlægninger i ortopædkirurgien. |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>2,1</td><td>6,3</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td>0,0</td><td>0,1</td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td>4,7</td><td>14,0</td></tr></tbody></table>              | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 2,1 | 6,3 | Øvrig drift | 0,0 | 0,1 | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | 4,7 | 14,0 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2,1          | 6,3          |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 0,0          | 0,1          |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 4,7          | 14,0         |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |     |      |



| <b>Overskrift:</b> Tekniske justeringer og omlægninger                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|-----|-----|---------------------|--|--|---------|--|--|
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>I forbindelse med ændringer og effektiviseringer på laboratorieområdet, nye billigere serviceaftaler, reducerede erstatninger som følge af en fokuseret indsats samt omlægning af forskningsaktivitet kan der indhentes effektiviseringer af teknisk karakter for sammenlagt 1,9 mio. kr.                                                             |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>0,2</td><td>0,7</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td>0,4</td><td>1,2</td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 0,2 | 0,7 | Øvrig drift | 0,4 | 1,2 | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  |  |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,2          | 0,7          |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 0,4          | 1,2          |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |              |     |     |     |             |     |     |                     |  |  |         |  |  |

| <b>Overskrift:</b> Omlægninger på serviceområdet                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|-----|-----|
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Der foreslås gennemført effektiviseringer på serviceområdet for 2,6 mio. kr. Hovedparten af beløbet 1,8 mio. kr. indhentes ved at sammenlægge de to serviceafdelinger på Hvidovre og Amager matriklen og gennemføre effektiviseringer på det ledelsesmæssige område og på områder som kost- og rengøringscontrollere og administrative opgaver samt gennem en tilpasning af serviceniveauerne. |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>0,9</td><td>2,6</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td>2,2</td><td>6,7</td></tr></tbody></table>                                          | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 0,9 | 2,6 | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | 2,2 | 6,7 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,9          | 2,6          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2,2          | 6,7          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |

| <b>Overskrift:</b> Effektiviseringer i administrationen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|-----|-----|
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>I hospitalets centrale administration foreslås gennemført effektiviseringer med tilhørende reduktioner i personalenormeringerne på sammenlagt 4,5 årsværk svarende til 2,2 mio. kr. Reduktionerne gennemføres i forbindelse med indgåede aftaler om fratrædelse, og vil ikke have fuld effekt i 2015 og 2016. Det vil derfor være nødvendigt, at undlade genbesættelse af ledigblevne stillinger i administrationen i 2015 og 2016 indtil den fulde effekt er opnået. |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>0,7</td><td>2,2</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td>1,5</td><td>4,5</td></tr></tbody></table>                                                                                                                 | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 0,7 | 2,2 | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | 1,5 | 4,5 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,7          | 2,2          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 1,5          | 4,5          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |

| <b>Overskrift:</b> Klinisk arbejde for faglige eksperter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|-----|-----|
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Som led i Region Hovedstadens strategi Fokus og Forenkling har Amager og Hvidovre Hospital udpeget ”Faglighed” som supplerende indsatsområde. Som led i indsatsen på dette område forudsættes de faglige eksperter i øget omfang anvendt i klinikken for at sikre at deres faglige ekspertise udnyttes i forhold til patienterne og til supervision af kollegerne.<br><br>Konkret planlægges det, at de kliniske vejledere og kliniske sygeplejespecialister fremover varetager kliniske opgaver en dag om ugen svarende til 20 % af arbejdstiden.<br><br>Denne omlægning vil omfatte 25 faglige eksperter og dermed frigøre 5 fuldtidsstillinger i klinikken. |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>0,7</td><td>2,1</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td>1,7</td><td>5,0</td></tr></tbody></table>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 0,7 | 2,1 | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | 1,7 | 5,0 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 0,7          | 2,1          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1,7          | 5,0          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |

# **BISPEBJERG OG FREDERIKSBERG HOSPITAL**



Region Hovedstaden  
Koncern Økonomi

**Opgang** 20 C, 2. sal  
**Telefon** 3531 3531  
**Direkte** 3531 2421

**Mail** Phoc0001@regionh.dk

Dato: 16.april 2015

### **Redegørelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse budget 2015-2016**

Center for Økonomi har i brev af 5. marts anmodet Bispebjerg og Frederiksberg Hospital om at indsende forslag til effektiviseringer svarende til 24,5 mio. kr. i 2016 og 8,2 mio. kr. i 2015. I dette notat redegøres for hospitalets forslag til at opnå disse effektiviseringer i 2015 og 2016.

Udover hospitalets andel af regionens ubalance er hospitalets økonomi i 2016 udfordret af færre indtægter (laboratorier, psykiatri mv.) og stigende udgifter på en række områder så som Sundhedsplatform, akutområdet, opdrift på it samt et meget beskedent regnskabsresultat i 2015. Hospitalet har derfor forhøjet sparebehovet med 7,5 mio. kr., således at det samlede sparebehov udgør 32 mio. i 2016.

Det er sædvanligvis hospitalets strategi at minimere sparekravene i de patientnære afdelinger ved

- Forlods at finde en række centrale og strukturelle besparelser
- Samt øge andelen af besparelser i fx Administration, FM o.l.

Endvidere foretages der normalt en vis skævdeling af sparekravene, således at eksempelvis kræftområdet eller akutområdet tilgodeses i en spareplan

Dette har også været hospitalets strategi ved denne spareplan for 2016, men det må erkendes at det kun i begrænset omfang har vist sig muligt at leve op til disse intentioner.

Ved udmeldingen af spareplanen blev der udmeldt forholdsmæssigt større besparelser til

- Administration
- Ortopædkirurgi BBH-matriklen
- Afdelingen for sammenhængende patientforløb
- Arbejds- og miljømedicinsk afdeling

Svarende til i alt 7,5 mio. kr.

De resterende 24,5 mio. kr. blev fordelt forholdsmæssigt til de øvrige afdelinger. Dog blev sparekravene til de 3 primære kræftbehandlende afdelinger (Abdominalcenter K, Urologisk afdeling U samt lungemedicinsk afdeling L) samt FM-enheden halveret i f.t. de øvrige afdelinger.

Det samlede resultat af forslagene ligger primært inden for 3 temaer

- reduktion af administrative ressourcer
- effektivisering af patientforløb
- effektivisering af arbejdsgange,

hvor en stor andel af forslagene beskriver negative konsekvenser på et allerede højt arbejds-tempo, stigende vagtbelastning samt yderligere udfordringer med at opfylde de nationale og regionale behandlings- og servicemål.

**Administrationen** har i alt fundet besparelser på 3,5 mio. kr. hvor der reduceres i både leder- og medarbejderstillinger i Administrationen.

**Effektivisering af patientforløb** vedrører flere afdelinger eksempelvis Neurologisk afdeling, som har omlagt stationære patientforløb til ambulantbehandling og kan reducere sengemassen med 3 senge uden at dette reducerer aktiviteten. Tilsvarende reducerer ortopædkirurgien på BBH-matriklen med 6 senge, bl.a. gennem øget samarbejde mellem de forskellige sengeafsnit. Øvrige afdelinger inden for dette tema er anæstesi samt Reumatologisk afdeling. Samlet foreslås der besparelser på i alt 7,7 mio. kr. i disse afdelinger.

**Effektivisering af arbejdsgange** vedrører langt hovedparten af afdelingerne, som mere eller mindre eksplicit har formuleret effektiviseringer, hvor aktiviteten gennemføres med færre ressourcer. Blandt eksemplerne kan nævnes Medicinsk afdeling C, som samler sengeafsnit og ambulatorium under samme afdelingssygeplejerske, Røntgenafdelingen som samler booking-funktionen på de 2 matrikler, FM som sammenlægger en række mindre områder og reducerer den samlede normering. De øvrige afdelinger løser generelt de samme opgaver med færre ressourcer. Der er i alt besparelser på 21 mio. kr. i denne hovedgruppe.

Der vedlægges uddybende skemaer for disse 3 hovedområder.

Samlet set nedlægges ca. 65 årsværk, hvoraf en stor del håndteres via vakancer, men uansøgt omplacering/afsked kan ikke udelukkes.

### **Justering af serviceniveauer**

Direktionen har sammen med Lederforum og VMU drøftet en række forslag til justering af serviceniveau, men generelt er konklusionen at der ikke kan hentes store besparelser ved de fremkomne forslag. Der vedlægges skemaer på

- patienttransport
- overhead for forskningsprojekter
- afbureaukratisering
- jubilæumsarrangementer

Endvidere har det været diskuteret, om der skulle opkræves betaling for pårørendes mad, men det har været vurderingen, at de administrative omkostninger ville overstige besparelsen. I stedet blev peget på en ordning med frivillig indbetaling via girokort, Mobile Pay eller lignende.

Endelig har VMU og Lederforum drøftet besparelser/serviceforringelser på medicinområdet og er af den vurdering, at der er store besparelser at hente på dette område gennem en stram politisk og ledelsesmæssig prioritering. Det anbefales på denne baggrund, at nedsætte en Task force som bl.a. afdækker muligheder for skift til billigere medicin og eventuelle afledte serviceændringer.

venlig hilsen

Janne Elsborg

Stefan Hochstrasser



Region Hovedstaden  
Koncern Økonomi

**Opgang** 20 D, stuen  
**Telefon** 3531 3531  
**Direkte** 3531 2603  
**Fax** 3531 3999  
**Mail** [direktion@bbh.regionh.dk](mailto:direktion@bbh.regionh.dk)  
**Web** [www.bispebjerghospital.dk](http://www.bispebjerghospital.dk)

Dato: 15.april 2015

## **Høringssvar budget 2015-2016**

Virksomheds-MED udvalget (VMU) på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler har den 13. april 2015 drøftet forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse samt justeringer af serviceniveau og fremsender hermed udvalgets kommentarer.

VMU finder det hensigtsmæssigt, at der på baggrund af den identificerede ubalance i budget 2015 iværksættes en tidlig proces for indhentning af besparelsesforslag for 2015 og 2016. VMU håber, at økonomiaftalen i juni falder ud således, at der ikke vil være behov for yderligere initiativer i forhold til budget 2016.

Bispebjerg og Frederiksberg hospitaler har inkl. eget udgiftspres udmøntet forslag til besparelser på 32 mio.kr/1,5 % af hospitalets budget, hvilket umiddelbart er en relativ lille andel i forhold til tidligere års budgetbesparelser.

VMU og lederforum har igen i år arbejdet på at differentiere og reducere den forholdsommæssige fordeling af besparelseskrav til de kliniske afdelinger bl.a. gennem centrale og strukturelle effektiviseringstiltag. Trods dette har muligheden for at finde nye effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse uden konsekvenser for kvalitet, service og arbejdsmiljø været begrænset på alle niveauer i hospitalet.

Det samlede resultat af forslagene ligger inden for temaerne effektivisering af patientforløb og effektivisering af arbejdsgange, og for en stor andel af forslagene med beskrivelser af negative konsekvenser på et allerede højt arbejdstempo, stigende vagtbelastning samt yderligere udfordringer med at opfylde de nationale og regionale behandlings- og servicemål.

VMU har det seneste år med bekymring registeret, at en stigende arbejdsbelastning i mange af hospitalets store kliniske og diagnostiske afdelinger bl.a. afledt af udredningsgaranti, screeningsprogrammer, kræftpakker, hjertepakker og enstrenget visiteret akutsystem har udløst flere sygdomsmeldinger og opsigelser betinget af stress og travlhed. En udvikling som har stor betydning, og som følges tæt.

Endvidere er det VMU's vurdering, at ovenstående forstærkes af centrale tiltag, som udløser ressourcetræk på hospitalerne eksempelvis nyt CMS system, opgradering til Windows 7, driftsmålstyring, trivsel OP, ledelsesevaluering m.m.

Mange af disse tiltag er relevante og nødvendige, men VMU vil anbefale, at der sker en markant forenkling og reduktion i både eksisterende og nye centrale initiativer og tiltag, som udløser lokale ressourcetræk, ikke mindst set i lyset af den kommende implementering af sundhedsplatform og den nødvendige organisationsudvikling i forbindelse med nybyggerierne. Supplerende hertil er det medarbejdersidens vurdering, at det regionale forbrug af eksterne konsulenter, set ud fra et økonomisk og ressourceudløsende perspektiv, med fordel kan reduceres.

Afslutningsvist mener udvalget, at det er positivt, at der åbnes op for politiske drøftelser mht. justering af serviceniveauer, også overfor patienter og pårørende. Det er udvalgets forventning, at justeringerne indenfor disse områder alene skal ske, hvis de er meningsfulde, og ansvaret herfor primært skal ligge hos beslutningstagerne, og ikke hos den enkelte medarbejder - i mødet med patienterne og de pårørende.

Med venlig hilsen

Formand for VirksomhedsMED-udvalget

Næstformand for VirksomhedsMED-udvalget

Janne Elsborg  
Hospitalsdirektør

Jørn Thomasen  
FTR DSR

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift: Effektivisering af patientforløb</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b> Flere afdelinger har i forbindelse med effektiviseringsbehovet søgt at omlægge patientforløb til mindre ressourcekrævende behandlingsniveauer.<br>Som eksempel på dette kan nævnes Neurologisk afdeling N, som har arbejdet målrettet på at omlægge fra stationær behandling til ambulant-/daghospitalsbehandling og samtidig har reduceret indlæggelsestiden for apopleksipatienter. Dette har medført, at der nu kan nedlægges 3 neurologiske senge. Et andet eksempel er ortopædkirurgisk afdeling M, BBH-matriklen, som gennemfører en omflytning af afdelingens sengeafsnit, som bl.a. medfører mulighed for tættere samarbejde i vagterne. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Liggetidsreduktion og omlægning til ambulant behandling vil effektivisere behandlingsforløbet og påvirke patientens oplevelse af kontakten med afdelingen. Endvidere henvises til redegørelsens afsnit om konsekvenser for arbejdsmiljø mv.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1,2          | 6,8          |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,3          | 0,9          |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 4,3          | 17,1         |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift: Effektivisering af arbejds gange</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |              |
| <p><b>Beskrivelse af tiltag:</b> Hovedparten af hospitalets afdelinger har i forbindelse med effektiviseringsbehovet foreslået budgetreduktioner, hvor aktiviteterne opretholdes, men med færre ressourcer. Dette kan generelt udmøntes som lavere bemanning eller ved konkrete omlægninger i organisering og arbejds gange.</p> <p>Blandt eksemplerne kan nævnes Medicinsk afdeling C, som foreslår at sammenlægge 2 afdelingssygeplejerskeområder (sengeafsnit og ambulatorium) til et, og herved spare en stilling som afdelingssygeplejerske. Et andet eksempel er Røntgenafdelingen som samler bookingfunktionerne på de 2 matrikler til én enhed.</p> <p>Et tredje eksempel er FM-enheden, som samler en række mindre enheder og herved udnytter de fælles ressourcer bedre.</p> <p>Endelig kan nævnes Rengøringsafdelingen, som dels reducerer på fremstilling af kaffe til personalet samt reducerer rengøring i Administrationen, hvor dette kan lade sig gøre.</p> |              |              |
| <p><b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b></p> <p>Der henvises til redegørelsens afsnit om konsekvenser for arbejdsmiljø mv.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 10,7         | 20,7         |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,5          | 0,3          |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 10,8         | 43,2         |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Effektivisering og samarbejde i Administrationen                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler</b>                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Administrationen vil gennemgå den nuværende organisering m.h.p. at forbedre det tværgående samarbejde, koordination og opgaveløsning om fælles opgaver i Administrationen.<br>Samtidig skal der fokuseres på fremtidige opgaver så som implementering af Sundhedsplatformen, driftsmålsstyring og strategiarbejde. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>I gennemførelsen af besparelsen vil der være fokus på at minimere konsekvenserne for øvrige afdelinger.<br>Endvidere henvises til redegørelsens afsnit om konsekvenser for arbejdsmiljø mv.                                                                                      |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>0,8</b>   | <b>3,5</b>   |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>0,4</b>   |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              | <b>6-7</b>   |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Overskrift: Justering af serviceniveau: Patienttransport</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Direktionen har modtaget forslag om justering af serviceniveauet ved patienttransport: <ul style="list-style-type: none"><li>• Hospitalets AKM oplever jævnligt, at patienttransport ordineret af 1813 eller praktiserende læge udføres som liggende transport, selv om de kunne være transporteret af familie eller de kunne være kommet med siddende transport eller taxa. Det er AKM's oplevelse at 1813 kan være presset af forventninger fra patienter og læger. Det er ligeledes indtrykket at 1813 og praktiserende læger ikke alle har det fornødne kendskab til reglerne for patienttransport. Der opfordres derfor til at der køres en kampagne over for de 2 henvisere.</li><li>• AKM har ligeledes mange patienter, som kommer med henblik på genanlæggelse af kateter eller pga. kateterproblemer. Da der kan være lange ventetider på liggende transport, kan disse patienter risikere at skulle vente længe i Akutmodtagelsen på hjemtransport. Da selve kateterproblemet som regel løses på kort tid, foreslår AKM, at det bliver muligt at bestille en hjemtransport samtidig og at transporten venter den korte tid det tager at løse kateterproblemet.</li><li>• En af vores store ambulante afdelinger oplever at mange patienter transporteres til og fra hospitalet, selv om de kunne transportere sig med offentlig transport eller egen transport. Det er indtrykket at såvel patienter som henvisende læger mener, at patienterne har ret til gratis transport til og fra hospitalet. Det medfører således daglige drøftelser mellem læge og patienter, at der er en misopfattelse af området. Da problemet samtidig er belastende for afdelingerne opfordrer afdelingen til at Regionen arbejder for en simplere ordning, hvor reglerne ikke er til diskussion. Alternativt til at Regionen iværksætter en informationskampagne om området, der kan afhjælpe patienternes manglende viden.</li></ul> |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Patienterne vil opleve en serviceforringelse, som dog blot er overholdelse af gældende regler. Henvisere (1813 og praktiserende læger) vil skulle tage drøftelser med patienter, som ikke forstår/accepterer reglerne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b><br>Besparende                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Overskrift: Justering af serviceniveau: Overhead af forskningsprojekter</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Indførelse af regelsættet vedr. omkostningsdisponering samt de nye regler for stikprøvekontrol og controlling vil påføre hospitalerne ekstraudgifter til administrative medarbejdere i regnskabsafdelingerne. For BFH's vedkommende minimum 1-2 medarbejdere.<br>Det foreslås, at der indføres en ordning på alle hospitaler med ensartet opkrævning af overhead for administration af forskningsprojekter. |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Udgift for forskerne/bevillingsgiverne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b><br>Besparelse på 400.000-800.000                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Afbureaukratisering af Trivselsmålinger og Ledelsesevaluering i Region Hovedstaden                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Bispebjerg og Frederiksberg Hospital</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Region Hovedstaden har gennem en årrække arbejdet med udvikling af koncepter og gennemførelse af både trivselsmålinger og ledelsesevaluering. Gennemførelse af disse undersøgelser og processerne omkring dem har nået et omfang, hvor det må betvivles, om effekten står mål med den økonomi og de ressourcer det kræver – både i forhold til de ledere og medarbejdere der indgår direkte i undersøgelserne, for de lokale stabe og for de centrale centre, der er involveret i gennemførelsen samt i forhold til den økonomiske udgift til eksterne leverandører.<br><br>Det anbefales derfor, at der sker en forenkling og afbureaukratisering af disse undersøgelser ved at designe en langt mere forenklet, kvalificeret undersøgelse, der samkører de to nuværende, med kraftig reduktion i antallet af spørgsmål, der i stedet anvendes som indikatorer for trivsel og ledelseskvalitet. Dette kan betragtes som en parallel til kongeindikatoren indenfor det kliniske område. Den opfølgende proces fokuseres til <u>kun</u> at intervenere i de områder, hvor der via nævnte indikatorer er identificeret problemer. En sådan reduktion af design vil give mulighed for hyppigere målinger, der hvor det findes relevant og dermed tale ind i driftsmålstyringstanken i Region H. Som hidtil skal de lovpligtige krav indenfor arbejdsmiljøområdet efterleves via APV.<br><br>Ovenstående forslag til <b>fokus og forenkling</b> af trivselsmålinger og ledelsesevaluering vil samtidig understøtte Region H's ønsker om <b>afbureaukratisering og effektivisering</b> . Den økonomiske gevinst og de frigivne ressourcer i den forbindelse vil kunne allokere til vores kerneydelser og dermed medvirke <b>til bedre ressourceudnyttelse, et højere serviceniveau</b> - til gavn for patienter og borgere. |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>En forenkling og fokusering af trivsels- og ledelsesmålinger vil frigive ressourcer for alle direkte involverede ledere og medarbejdere på alle virksomheder i Region H, ligesom det vil frigive ressourcer i både de stabe på virksomhederne og i CHR, som forestår forberedelse, gennemførelse og opfølgning på målinger. Endelig er der store besparelser at hente på udgifter til eksterne konsulentfirmaer, som bistår Region H med koncept, databearbejdning og resultat/rapportpræsentation og formidling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |



**Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**  
**Bilag 5 - Side -30 af 100**

| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personal</b> |              |              |
|------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Mio. kr.                                             | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                  | <b>0</b>     | <b>0</b>     |
| Øvrig drift                                          | <b>0</b>     | <b>0</b>     |
| Etableringsudgifter                                  | <b>0</b>     | <b>0</b>     |
| Årsværk                                              | <b>0</b>     | <b>0</b>     |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Overskrift: Justering af serviceniveau: Jubilæer</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Direktionen har modtaget forslag om justering af serviceniveauet ved jubilæer: <ul style="list-style-type: none"><li>• På Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler gives der mulighed for fejring af 10 års jubilæum i afdelingen. Dette sker ved, at hospitalet finansierer morgenbord for jubilaren og dennes kolleger. Ordningen foreslås afskaffet, selv om mange jubilarer sætter pris på denne anerkendelse.<br/>På baggrund af drøftelser i Lederforum og VMU har Direktionen besluttet at afskaffe ordningen.</li></ul> |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b><br>Besparelse på ca. 150.000 kr. årligt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

# BORNHOLMS HOSPITAL



Center for Økonomi  
Budget og Byggestyring  
Region Hovedstaden  
Kongen Vænge 2  
3400 Hillerød

**Telefon** 3867 0020  
**Fax** 3867 1223  
**Mail** BornholmsHospital@regionh.dk

**Web** www.BornholmsHospital.dk

CVR/SE-nr: 29 76 56 77

Dato: 16. april 2015

### Indmelding af forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

I brev af 17. marts 2015 anmoder Region Hovedstaden om forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau i 2016 og følgende år. Forslagene forudsættes at have virkning svarende til 4 måneder i 2015.

Besparelsen på 3,9 mio. kr. i budget 2016 fra Regionen er fordelt på følgende afdelinger:

| Afdeling                            | Løn (mio. kr.) | Øvrig drift (mio. kr.) |
|-------------------------------------|----------------|------------------------|
| Patienttransport og pakke-transport | 0,366          | 1,184                  |
| Reduktion af AMSU budgettet         |                | 0,150                  |
| Diagnostisk Enhed                   | 0,900          | 0,300                  |
| Serviceområdet                      | 0,670          | 0,330                  |
| <b>I alt</b>                        | <b>1,936</b>   | <b>1,964</b>           |

Af skemaerne fremgår overledes ovenstående besparelser har effekt i budget 2015 på i alt 1,3 mio. kr.

Besparelsen vil betyde en reduktion på i alt 4,7 årsværk, hvoraf det i værste fald kan medføre 2 afskedigelser.

Vedlagt følger udfyldte skema'er over BOH's besparelsesforslag.

Ledere, tillidsrepræsentanter og medarbejdere har sammen alle arbejdet målrettet for at finde besparelsesforslag og besparelsesforslagene er efterfølgende forelagt og godkendt af hospitalets Lederforum og MED-udvalg.

Udtalelse fra BOH's MED-udvalg er vedlagt.

Med venlig hilsen

Kurt Espersen  
Hospitalsdirektør

Ullasvej 8  
3700 Rønne

Koncern Økonomi  
oekonomi@regionh.dk

Opgang H  
Telefon 38 67 00 00  
Direkte 38 67 01 02  
Fax 38 67 01 50  
Mail bornholmshospital@regionh.dk

Web www.bornholmshospital.dk

Ventet og velkommen

EAN-nr: 5798009960344  
CVR/SE-nr: 33 48 33 68

Dato: 16. april 2015

**Forslag om effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af service-niveau i budgettet for 2015 med helårseffekt i 2016**

Børnholms Hospital er ved brev af den 5. marts 2015 fra Center for Økonomi blevet bedt om at redegøre hospitalets forslag til realisering af mindredgifter med uændret aktivitetsniveau, dvs. ændret opgavetilrettelæggelse, hvor hospitalet vurderer, at man med en mindre ressourceindsats kan levere stort set samme niveau i opgavevaretagelsen.

Derudover er vi blevet bedt om forslag til justering af serviceniveauer ud over de forslag, der skal sikre effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse.

Direktionens samlede forslag er blevet behandlet i ledergruppen den 14. april og i VMU den 15. april, ligesom det samlede TR-kollegium er blevet orienteret inden mødet i VMU.

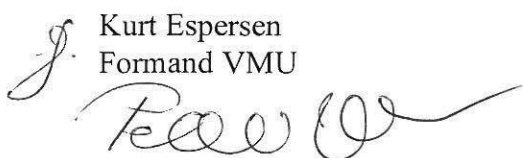
VMU har ikke kommentarer til redegørelsen for de forslag til effektiviseringer som der bliver lagt op til Center for Økonomi.

Generelt ønsker et enigt VMU at påpege, at det er svært at forestille sig at der ikke kommer serviceforringelser både internt og eksternt – eller i hvert fald tilpasninger der blive oplevet sådan, selvom det bliver beskrevet som tilpasninger af serviceniveau.

Endvidere er det demotiverende for både ledere og medarbejdere at skulle genåbne et budget, som der allerede er sket tilpasninger i forhold til i 2014. Især når vi formentlig står overfor yderligere besparelser for budget 2016 og kommende budgetår.

Endnu engang vil vi gerne påpege, at der er en stor del af hospitalets drift – langt større andel end de øvrige hospitaler - der ikke kan røres, når vi bliver stillet overfor krav om effektiviseringer, da vi som lokalt akuthospital skal opretholde mange dyre vagtberedskaber.

Med venlig hilsen

Kurt Espersen  
Formand VMU  


Henrik Christensen  
Næstformand VMU  


## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                           |              |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Patientbefordring og pakketransport                                                                                                                                                                                 |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bornholms Hospital, hospitalet fælles                                                                                                                                                                       |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br><br>Besparelser på patientbefordring ved indgåelse af nye aftale.<br>Ændrede arbejdsgange vedr. patientbefordring, som fremafrettet betyder én mindre stilling.<br>Billigere aftaler ved pakketransport. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Nogle patienter vil opleve en indskrænkning i service, da der vil være færre fly afgang, at vælge imellem.                                                         |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                     |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                  | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                       |              | 0,366        |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                               | 0,550        | 1,184        |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                       |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                   |              | 1,0          |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                     |              |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Reduktion af budgettet til Arbejdsmiljø og Sundhed            |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Bornholms Hospital, hospitalet fælles                 |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br><br>Færre tiltag indenfor arbejdsmiljø og sundhed. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                     |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                               |              |              |
| Mio. kr.                                                                            | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                 |              |              |
| Øvrig drift                                                                         | 0,150        | 0,150        |
| Etableringsudgifter                                                                 |              |              |
| Årsværk                                                                             |              |              |







# HERLEV OG GENTOFTE HOSPITAL

Herlev Ringvej 75  
2730 Herlev

**Center for Økonomi**  
Region Hovedstaden

**Opgang** 115  
**Afsnit** Økonomiafdelingen

**Telefon** 38 68 38 68  
**Direkte** 38 68 98 30  
**Fax** 44 88 40 33  
**Mail** Michala.moerup@regionh.dk  
**Web** www.regionh.dk

Journalnr.:

Dato: 16. april 2015

### **Herlev og Gentofte Hospitals forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau**

Center for Økonomi har i brev af 5. marts 2015 til regionens hospitaler og virksomheder anmodet hospitalerne om forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse svarende til i alt 225 mio. kr. i 2016, hvoraf 75 mio. kr. skal have effekt i 2015. Herlev og Gentofte Hospitals andel udgør 41,5 mio. kr. i 2016, hvoraf 13,8 mio. kr. skal have effekt i 2015. Herudover har regionen bedt om en indmelding af forslag til justeringer af serviceniveauer med henblik på en politisk stillingtagen til og prioritering af den service, der på tværs af regionens hospitaler og virksomheder tilbydes patienter og pårørende eller stilles til rådighed for regionens ansatte.

På baggrund heraf har Herlev og Gentofte Hospital udarbejdet nedenstående redegørelse vedrørende hospitalets forslag til realisering af mindreforbrug med uændret aktivitetsniveau samt forslag til justeringer af serviceniveauer.

### **Hospitalets udmeldte besparelser som følge af regionens besparelser, merforbrug i 2014 og budgetgenopretning**

I hospitalets bidrag til 1. økonomirapport har hospitalet indmeldt et forventet merforbrug til regnskabet for 2015 på ca. 27 mio. kr. fordelt på et mindreforbrug til løn på 26 mio. kr. og et merforbrug til øvrig drift på 53 mio. kr. Hospitalet står således over for et stort internt udgiftspres til øvrig drift og medicinområdet.

Da hospitalet desuden havde et samlet merforbrug på 22 mio. kr. i 2014 på de to matrikler, som skal afdrages i 2015, har hospitalsdirektionen set sig nødsaget til at indhente yderligere spareforslag fra hospitalets afdelinger svarende til 44 mio. kr. i 2015. Der er således samlet set blevet udmeldt besparelser til afdelingerne på i alt 57,8 mio. kr. i 2015, jf. nedenstående tabel.

Dertil kommer de forudsatte fusionsbesparelser på det administrative område og øvrige områder på samlet set henholdsvis 26 mio. kr. i 2016 og 56. mio. kr. i 2017.

| Mio. kr.             | 2015        | 2016        | 2017         |
|----------------------|-------------|-------------|--------------|
| Regional besparelse  | 13,8        | 41,5        | 41,5         |
| Underskud 2014       | 22          |             |              |
| Opretning            | 22          | 22          | 22           |
| Fusion adm. områder  |             | 15          | 20           |
| Fusion andre områder |             | 11          | 36           |
| <b>I alt</b>         | <b>57,8</b> | <b>89,5</b> | <b>119,5</b> |

Udover afdelingsbesparelserne på de i alt 57,8 mio. kr. har hospitalet indledt en proces med at finde en række generelle og tværgående besparelser på hospitalsniveau. Desuden har hospitalet sat fokus på mulighederne for at fremrykke fusionsbesparelser og er i gang med at vurdere, hvor der kan findes stordriftsfordele – både i klinikken og på serviceområdet.

Hospitalet skal i foråret 2016 implementere Sundhedsplatformen på begge matrikler, og hospitalet har allerede nu taget højde for de gevinster, der forventes ved implementeringen af Sundhedsplatformen. I forhold til Sundhedsplatformen vil hospitalet gennemføre besparelser på 10 mio. kr. i 2016 stigende til 20 mio. kr. i 2017 som led i ovenstående besparelse på 41,5 mio. kr. årligt.

For at nå besparelsen i 2015 har hospitalsdirektionen pr. 23. marts 2015 indført et kvalificeret ansættelsesstop på hele hospitalet. Hospitalsdirektionen vil kun give dispensation fra det kvalificerede ansættelsesstop, såfremt der er tale om genbesættelse af nøglestillinger. Desuden har direktionen indført restriktioner for større anskaffelser i 2015, således at anskaffelser med en anskaffelsespris over 30.000 kr. kræver forudgående ansøgning fra afdelingsledelsen samt direktionsgodkendelse af denne.

Ud over ovenstående budgettilpasninger er der følgende usikkerheder og udfordringer forbundet med dette og kommende års økonomi, som kræver opmærksomhed og løbende omprioriteringer (besparelser) inden for hospitalets egen ramme:

- Fortsat stort internt udgiftspres til øvrig drift, idet der er sket udhuling af budgettet pga. egenfinansieringsandelen på medicinområdet.
- Væsentlige merudgifter på medicinområdet, specielt til kræftpatienter. Skaber et udgiftspres på ca. 25 mio. kr. i 2015.
- Hospitalet har et meget beskedent vedligeholdelsesbudget og forventer fortsat uafviselige udgifter til en nedslidt infrastruktur på hospitalet. Hospitalet har et forventeligt udgiftspres på 20-25 mio. kr. på dette område.
- Usikkerhed omkring de økonomiske konsekvenser af HOPP 2020.
- Fortsat stigende udgiftspres som følge af udrednings- og ventetidsgarantier samt krav til pakkeforløb.
- Forøget pres på akutfunktionerne i forbindelse med EVA.

#### **Forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**

Hospitalets spareforslag på de 41,5 mio.kr. omfatter forslag til optimering af arbejdsgange, effektiviseringer ved fx omlægning af administrative funktioner, generelle

personalereduktioner samt manglende genbesættelse af vakante stillinger. Udmøntningen indeholder ligeledes forslag til reduktion af interne midler til forskning.

Der er 5 temaer:

- Ensartet ordning og serviceniveau på medicinservice
- Normeringstilpasninger som følge af Sundhedsplatformen
- Interne midler til forskning
- Generelle normeringstilpasninger
- Reduktion af udgifter til øvrig drift.

Der vedlægges skemaer for de 5 temaer.

Det er et grundvilkår i hospitalets spareforslag, at selve patientbehandlingen udføres medicinsk forsvarligt, men øvrige elementer i de samlede patientforløb vil blive effektiviseret, tilpasset og reduceret svarende til de økonomiske rammevilkår. Ud fra en samlet betragtning kan det ikke udelukkes at der kan ske påvirkninger af patienternes samlede oplevelse af indlæggelsesforløbet og arbejdsmiljøet i afdelingerne.

Direktionen ser det som en mulighed at opnå besparelser på hospitalets medicinservice. Hospitalet anvender medicinservice fra Apoteket på i alt ca. 10 mio. kr. om året, og hospitalsdirektionen har erfaret, at ordningen er implementeret og håndteret forskelligt på hospitalets to matrikler. Da direktionen ønsker en ensartet ordning og et ensartet serviceniveau på de to matrikler, vil kontrakterne blive opsagt, og hospitalet vil gå i dialog med Apoteket om etablering af en mindre omfattende og billigere ordning.

### **Servicejusteringer**

Som beskrevet ovenfor skal Herlev og Gentofte Hospital ud over den regionale besparelse på 41,5 mio.kr. foretage yderligere tilpasning af driften.

Ud over forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse kan hospitalet pege på følgende forslag til justering af serviceniveauet:

Det foreslås, at der kan ske ændringer i tilbud om aftenkonsultationer, idet aktiviteten rykkes til dagtiden, hvor der er lavere omkostninger. Dette vil være en serviceforringelse for patienter, der har glæde af aftenkonsultationerne.

På det Gynækologisk-obstetriske område kan det foreslås, at tilbud om akupunktur i graviditeten bortfalder, at efterfødselsambulatoriet reducerer konsultationstiden fra 40 til 30 min., og at antallet af gravide og fødende kvinder, der kommer ind på afdelingen ved akut henvendelse, søges begrænset, hvilket betyder mindre tryghed. Endvidere kan fødselsforberedelsen omstruktureres til at omfatte 3 mødegange fra nuværende 4 mødegange. Endelig kan Gynækologisk-obstetrisk afdeling reducere antallet af jordemoderkonsultationer til de gravide, således at tilbuddet fremover bliver 4-6 konsultationer. I Fødeplanen er beskrevet, at der ydes 5-7 konsultationer efter behov.

Hospitalet overvejer og undersøger desuden mulighederne for at lukke hospitalets varmtvandsbassin, ligesom det kan overvejes at lukke hospitalets følge-hjem team

Lukning af følge hjem teamet vil indebære serviceforringelser for den ældre medicinske patient, der bor i egen bolig.

#### **Øvrige tiltag på hospitalsniveau**

Udover at indhente besparelser hos hospitalets afdelinger har hospitalet indledt en proces med at finde en række generelle og tværgående besparelser på hospitalsniveau. Dette drejer sig bl.a. om en besparelse ved salg af to naboejendomme i relation til hospitalet på matriklen i Gentofte med et forventet engangsprovenu på ca. 8 mio. kr. Endvidere indledes analyse med henblik på at ændre i produktionen af såvel patient- som personalemad ved dels at harmonisere serviceniveau og kostkoncepter, dels effektivisere produktionen på tværs af de to matrikler.

#### **Eventuelle arbejdsmiljømæssige konsekvenser**

Det generelle træk er, at der ved reduktion i fremmødet af personale vil blive et øget arbejdspress. Dele af forslagene indeholder endvidere ophør af sundhedsfremmende personalegoder samt andre personalepolitiske tiltag – fx temadage. Desuden vil hospitalets spareforslag få personalemæssige konsekvenser, idet spareforslagene medfører en reduktion i antal stillinger/årsværk. Det forventes på nuværende tidspunkt, at antallet af afskedigelser begrænses, idet afdelingerne allerede udviser stor tilbageholdenhed med genbesættelse af vakante stillinger samt har fokus på omplacering af personale med henblik på tilpasning af forbruget til budget 2015.

Med venlig hilsen

Klaus Lunding  
Hospitalsdirektør

/  
Mette Schousboe  
Økonomichef

Center for Økonomi  
Region Hovedstaden

Dato: 16. april 2015

**Udtalelse fra VMU Herlev og Gentofte Hospital –  
Forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og servicejusteringer i  
budget 2015 og 2016**

VMU på Herlev og Gentofte Hospital har på mødet den 26. marts 2015 drøftet baggrund og konsekvenser af udmeldingen fra Region Hovedstaden om yderligere effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveauet grundet den pressede økonomi.

Alle afdelinger har gennemført en proces med afdækning af både afdelingsspecifikke og tværgående tiltag for at honorere hospitalets samlede økonomiske udfordring.

VMU kan generelt tilslutte sig hospitalets forslag til effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse, idet der henvises til direktionens vedlagte brev herom.

For så vidt angår regnskabsunderskuddet på 22 mio. kr. og det økonomiske pres på yderligere 22 mio. kr., er VMU bekendt med, at ikke mindst de fortsatte merudgifter på medicinområdet og de akutte renoverings- og vedligeholdelsesbehov på særligt Herlev-matriklen er en betydelig udfordring.

Som det fremgår af hospitalets besparelsesforslag, vil konsekvensen af tiltagene på flere område påvirke niveauet for plejen af patienten, ligesom de ansattes arbejdsmiljø udfordres. Der er således risiko for, at de ansattes muligheder for at kunne give den optimale kvalitet og omsorg overfor patienten svækkes grundet det lavere serviceniveau.

Med venlig hilsen

Klaus Lunding  
Hospitalsdirektør  
Formand VMU

Anders Jæger  
Næstformand VMU

Kim H. Olsen  
Næstformand VMU





## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                             |              |              |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Interne midler til forskning                          |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Herlev og Gentofte Hospital</b>         |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Reduktion af interne midler til forskning. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>             |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                       |              |              |
| Mio. kr.                                                                    | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                         | <b>0,53</b>  | <b>0,75</b>  |
| Øvrig drift                                                                 |              |              |
| Etableringsudgifter                                                         |              |              |
| Årsværk                                                                     | <b>0,86</b>  | <b>0,86</b>  |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Medicinservice                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Herlev og Gentofte Hospital</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Hospitalet anvender medicinservice fra Apoteket på i alt ca. 10 mio. kr. om året, og hospitalsdirektionen har erfaret, at ordningen er implementeret og håndteret forskelligt på hospitalets to matrikler. Da direktionen ønsker en ensartet ordning og et ensartet serviceniveau på de to matrikler, vil kontrakterne blive opsagt, og hospitalet vil gå i dialog med Apoteket om etablering af en mindre omfattende og billigere ordning. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              | <b>7,0</b>   |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |

## Budgetlægningen 2016-2019

| <b>Overskrift:</b><br>Generelle normeringstilpasninger                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|--|-----------|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|--|-----------|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Herlev og Gentofte Hospital</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Generelle normeringstilpasninger som følge af effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse, herunder generelle personalereduktioner, reduceret arbejdstid samt manglende genbesættelse af vakante stillinger.                                                                                                                                             |              |              |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td></td><td><b>21</b></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td><b>42</b></td></tr></tbody></table> | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn |  | <b>21</b> | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  | <b>42</b> |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              | <b>21</b>    |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              | <b>42</b>    |              |     |  |           |             |  |  |                     |  |  |         |  |           |

# Budgetlægningen 2016-2019

**Overskrift:**

Normeringstilpasninger mv. som følge af Sundhedsplatformen

**Hospital / virksomhed:**

## Herlev og Gentofte Hospitaler

### Beskrivelse af tiltag:

Hospitalet skal i foråret 2016 implementere Sundhedsplatformen på begge matrikler, og hospitalet har allerede nu taget højde for de gevinster, der forventes ved implementeringen af Sundhedsplatformen. I forhold til Sundhedsplatformen vil hospitalet gennemføre besparelser på 10 mio. kr. i 2016 stigende til 20 mio. kr. i 2017 som led i besparelsen på 41,5 mio. kr. årligt.

**Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:**

## Forslagets konsekvenser – økonomi og personale

|                     |              |              |
|---------------------|--------------|--------------|
| Mio. kr.            | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                 |              | <b>10</b>    |
| Øvrig drift         |              |              |
| Etableringsudgifter |              |              |
| Årsværk             |              | <b>24</b>    |

# NORDSJÆLLANDS HOSPITAL

Til: Center for Økonomi

Dato: 22. april 2015

## Nordsjællands Hospitals indmelding af effektiviseringsforslag den 22. april 2015

### Baggrund

Forretningsudvalget i Region Hovedstaden har på baggrund af en række økonomiske udfordringer i regionen bedt hospitalerne mv. om forslag til varige effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse på i alt 225 mio. kr. i 2016. Forslagene forudsættes allerede at have effekt i 2015 svarende til 4 måneder (fra 1. september 2015).

For Nordsjællands Hospital udgør effektiviseringskravet 24 mio. kr. i 2016 heraf 8 mio. kr. i 2015.

Tiltagene forudsættes at medvirke til balance i 2015 og 2016, men det vil først blive endeligt afklaret, hvilke yderligere behov der er for besparelser vedrørende 2016, når økonomiaftalen for 2016 mellem regionerne og regeringen foreligger medio juni 2015.

En redegørelse for hvordan hospitalet vil udmønte effektiviseringskravet på 24 henholdsvis 8 mio. kr. blev fremsendt den 16. april til Center for Økonomi jf. brev af 5. marts. Herefter er redegørelsen blevet justeret efter anmodning fra Center for Økonomi jf. mail den 20. april.

### Forslag til håndtering af de økonomiske udfordringer

På ovenstående baggrund har Direktionen arbejdet videre med en samlet budgetstrategi frem mod 2020/21. I første omgang er der udpeget forslag til hvordan hospitalet kan indfri det effektiviseringskrav, som regionen har udmeldt i 2015/2016 jf. nedenstående tabel.

#### Revideret oversigt over effektiviseringsforslag

| Emne/Tema                       | Forslag                                                                                                                                                                                            | 2016<br>helårseffekt<br>(mio. kr.) | 2015<br>delårseffekt<br>(mio. kr.) |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|
| Afdelingsspecifikke besparelser | <b>Bedre arbejdstilrettelæggelse.</b><br>Forslag om fokuseret indsats for at forbedre planlægning, organisering og styring af arbejdstiden.                                                        | 16,8                               | 5,6                                |
|                                 | Formålet er at sikre endnu mere hensigtsmæssigt fremmøde som i højere grad afspejler patientbehovet samt at reducere eventuelle uhenigtsmæssige fremmøder og uhenigtsmæssig arbejdstidsudnyttelse. |                                    |                                    |
|                                 | Forslag indeholder:                                                                                                                                                                                |                                    |                                    |

## Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

### Bilag 5 - Side -52 af 100

|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |             |            |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|------------|
|                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Principper for fremmødeplanlægning</li> <li>• Overholdelse af normtider og reducere overarbejde</li> <li>• Fokus på registrering af ferie/sygdom</li> <li>• Indsats for at reducere sygefraværet</li> <li>• Ledelsesstruktur og ledelsesspænd</li> </ul>                                                                                                                                                                         |             |            |
| <i>Besparelser relateret til effektiv øvrig drift</i> | <b>Reducere udgifter til energi og forbrugsartikler</b><br>Forslaget omhandler en række initiativer som har til formål at reducere udgifterne på energi og forbrugsartikler.<br><br>Eksempelvis: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Printerstrategi</li> <li>• Effektiviseringsindsatser målrettet energjudgifter til belysning og stand-by-drift</li> <li>• Reducere udgifter til forbrugsartikler (fokus på kontorhold og respiratoriske hjælpemidler)</li> </ul> | <b>4,3</b>  | <b>1,5</b> |
| <i>Strukturelle besparelser</i>                       | <b>Øget brug af dagkirurgi</b><br><br>Omlægning af kirurgisk behandling inden for alle kirurgiske specialer fra døgnbehandling til dagbehandling.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>2,9</b>  | <b>0,9</b> |
| <b>Total</b>                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>24,0</b> | <b>8,0</b> |

#### Forslag til servicejusteringer

Regionen har udover ovenstående redegørelse for effektiviseringsforslag, bedt virksomhederne om forslag til justering af serviceniveauer med henblik på en politisk drøftelse og stillingtagen til hvilken service der tilbydes patienter, pårørende og personale.

Med afsæt i regionens eget inspirationskatalog fremlægges en kort redegørelse for hvilke tværgående og hospitalsspecifikke servicejusteringer, som der kan fremlægges til videre politisk drøftelse og prioritering.

Det skal bemærkes at der er tale om eksempler på servicejusteringer, og at forslagene endnu ikke er vurderet i forhold til effekter på såvel økonomi samt kvalitet og patientbehandling. Det forudsættes derfor, at forslagene belyses nærmere inden evt. endelig stillingtagen samt at Nordsjællands Hospitals inddrages i kvalificeringen heraf.

#### Oversigt over forslag til servicejusteringer

| Regionale temaer                             | Eksempler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>Åbningstider, tilgængelig, geografisk</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lukke for tilbud om blodprøvetagning i sundhedshus i Helsingør</li> <li>• Revurdere åbningstidspunkter i akutklinik Frederikssund og Sundhedshus (ud over det fremlagte effektiviseringsforslag jf. ovenfor)</li> <li>• Reducere omfanget af udkørende funktioner. Ex.</li> </ul> |

**Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**  
**Bilag 5 - Side -53 af 100**

|                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Blodprøvetagning i hjemmet</li> <li>○ Jordemoderbesøg og hjemmefødsler</li> <li>• Regionale tilbud (mammografiscreeningsbus og tuberkulosebus)</li> <li>• Reduktion af fremskudte jordemoderkonsultationer</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <i>Pårørende og "ikke-syge" borgere</i>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Reducere i antal konsultationer i forbindelse med graviditet</li> <li>• Udbrede og ensrette egenbetaling ex. <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Hjælpemidler</li> <li>○ Kost/forplejning (ex. i forbindelse med medindlæggelse af raske ledsagere)</li> <li>○ Scanningsbilleder</li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                                                                       |
| <i>Ydelser i sammenhæng til behandlingen</i>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Reducere i undervisningstilbud/omlægge til holdundervisning ex. <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Fysioterapi/genoptræning</li> <li>○ Hjertesyg</li> </ul> </li> <li>• Skifte til billigere medicinpræparater</li> <li>• Ophøre med alternative behandlingstilbud (ex. akupunktur)</li> <li>• Opstramme/revidere retningslinjer og kriterier for tildeling af patientbefordring – dog kan dette i nogen grad forudsætte regelændringer da der pt. er knyttet specifikke patientrettigheder for patienter + 65 år</li> </ul> |
| <i>Personale og uddannelse</i>                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Reducere antal erhvervspraktikuddannelser</li> <li>• Reducere i regionens uddannelsestilbud – ex. lederudviklingsprogrammet</li> <li>• Reducere rengøring på ikke-patientrettede områder</li> <li>• Færre IT-arbejdspladser/licenser/mobile enheder – ex. reducere licensudgifter til programmer/software som ikke er relevante at have adgang til for forskellige IT-brugergrupper/medarbejdere.</li> </ul>                                                                                                                       |
| <i>Opgavevaretagelse mellem region og kommune (samarbejdsflader)</i> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Omlægge ansvar for genoptræningsplaner til kommuner</li> <li>• Reducere i tilbud om hjemmebesøg (ringe-hjem, følge-hjem)</li> <li>• Reducere i funktioner der er knyttet tæt på kommunalt opgaveansvar (socialrådgivning, psykologbistand, socialsygeplejerske mv.)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                     |



Til  
Region Hovedstaden  
Center for Økonomi

Dyrehavevej 29  
3400 Hillerød

Opgang 50 A  
Afsnit Plan 2

Telefon 48 29 48 29  
Direkte 48 29 42 88  
Web [www.nordsjaellandshospital.dk](http://www.nordsjaellandshospital.dk)

Dato: 15. april 2014

**Udtalelse vedr. forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justering af serviceniveau**

Virksomheds-MED-udvalget på Nordsjællands Hospital (VMU) har på et ekstraordinært møde den 15. april 2015 drøftet direktionens redegørelse for Nordsjællands Hospitals forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og forslag til ændringer i serviceniveau.

VMU konstaterer, at Nordsjællands Hospital skal finde effektiviseringer for 24 mio. kr. i 2016 og heraf 8 mio. kr. i 2015. Dette finder VMU beklageligt, da Nordsjællands Hospital, ligesom de andre hospitaler, gennem årene har været igennem en række besparelsesrunder.

VMU tilslutter sig de overordnede principper i de af direktionen foreslåede konkrete besparelsesforslag. Der henvises til notatet "Nordsjællands Hospitals indmelding af effektiviseringsforslag den 16. april 2015".

VMU er bekymret for, om den ønskede besparelse kan opnås uden øget arbejdspress og negative konsekvenser for arbejdsmiljøet for de ansatte på hospitalet.

Medarbejderrepræsentanterne i VMU er desuden bekymrede for, om effektiviseringsforslagene vedr. bedre arbejdstilrettelæggelse er realistiske at opnå, herunder også om disse forslag får personalemæssige konsekvenser.

VMU er enig i, at fremtidige servicejusteringer skal vurderes og kvalificeres i forhold til effekter på økonomi, kvalitet og patientbehandling med inddragelse af Nordsjællands Hospital.

Med venlig hilsen



Bente Ourø Rørth  
Formand for VMU Nord  
Nordsjællands Hospital



Charlotte Lin Witzel Sørensen  
Næstformand i VMU Nord  
Nordsjællands Hospital

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|------------|-------------|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|------------|-------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Bedre arbejdstilrettelæggelse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><br><b>Nordsjællands Hospital</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Forslag om fokuseret indsats for at forbedre planlægning, organisering og styring af arbejdstiden.<br><br>Formålet er at sikre endnu mere hensigtsmæssigt fremmøde som i højere grad afspejler patientbehovet samt at reducere eventuelle uhensigtsmæssige fremmøder og uhensigtsmæssig arbejdstidsudnyttelse.<br><br>Forslag indeholder: <ul style="list-style-type: none"><li>• Principper for fremmødeplanlægning</li><li>• Overholdelse af normtider og reducere overarbejde</li><li>• Fokus på registrering af ferie/sygdom</li><li>• Indsats for at reducere sygefraværet</li><li>• Ledelsesstruktur og ledelsesspænd</li></ul> |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b><br>Forslaget retter sig primært mod bedre og mere hensigtsmæssigt fremmøde, herunder reducerer unødvendige lønudgifter. Forslaget vil således kun i mindre omfang kunne have normeringsmæssige konsekvenser. Såfremt der bliver normeringsmæssige konsekvenser vil det som udgangspunkt kunne håndteres ved vakante stillinger.<br><br>De præcise effekter vil først være kendt, når vi har været igennem samtlige fremmødeplaner og aftalt fremmøder på plads for september 2015 og frem. Vurderingen af konsekvensen på normering og vakante stillinger er således et forsigtigt estimat.                      |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| <table border="1"><tr><td>Mio. kr.</td><td>2015 (delår)</td><td>2016 (helår)</td></tr><tr><td>Løn</td><td><b>5,6</b></td><td><b>16,8</b></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td><b>0-4</b></td><td><b>2-15</b></td></tr></table>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | <b>5,6</b> | <b>16,8</b> | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | <b>0-4</b> | <b>2-15</b> |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>5,6</b>   | <b>16,8</b>  |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>0-4</b>   | <b>2-15</b>  |              |     |            |             |             |  |  |                     |  |  |         |            |             |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift: Reducere udgifter til energi og forbrugsartikler</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b> Nordsjællands Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br><br>Forslaget omhandler en række initiativer som har til formål at reducere udgifterne på energi- og forbrugsartikler:<br><br>Eksempelvis: <ul style="list-style-type: none"><li>• Printerstrategi</li><li>• Effektiviseringsindsatser målrettet energiudgifter til belysning og stand-by-drift</li><li>• Reducere udgifter til forbrugsartikler (fokus på kontorhold og respiratoriske hjælpemidler)</li></ul> |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Ingen bemærkninger                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 1,5          | 4,3          |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |

## Budgetlægningen 2016-2019

| <b>Overskrift:</b><br>Øget brug af dagkirurgi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|-----|-----|-------------|--|--|---------------------|--|--|---------|-----|-----|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br>Nordsjællands Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af tiltag</b><br><br>Forslaget omhandler at kirurgisk behandling inden for alle kirurgiske specialer omlægges fra døgnbehandling til dagbehandling.<br><br>En foranalyse af forholdet mellem hhv. dagkirurgi og stationær kirurgi har påvist et fremtidigt behov for flere dagkirurgiske OP-stuer. Denne omlægning vil medføre en reduktion i sengebehovet på de kirurgiske afdelinger. |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Ingen bemærkninger                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td>0,9</td><td>2,9</td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td>2,1</td><td>6,4</td></tr></tbody></table>                 | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn | 0,9 | 2,9 | Øvrig drift |  |  | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk | 2,1 | 6,4 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0,9          | 2,9          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2,1          | 6,4          |              |     |     |     |             |  |  |                     |  |  |         |     |     |

# REGION HOVEDSTADENS PSYKIATRI

Kristineberg 3  
2100 København Ø.

## NOTAT

Til: Center for Økonomi

**Telefon** 3864 0000  
**Fax** 3864 0007  
**Mail** psykiatri@regionh.dk  
**Web** www.psykiatri-regionh.dk

Dato: 9. april 2015

### Budget 2016:

#### Forslag til effektiviseringer i Region Hovedstadens Psykiatri

På Forretningsudvalgets møde d. 3. marts 2015 blev det besluttet at igangsætte en budgetproces, som håndterer en ubalance på 150 mio. kr. i 2015 og 225 mio. kr. i 2016. Regionens virksomheder blev i den forbindelse bedt om at indmelde effektiviseringsforslag svarende til de angivne summer.

For Region Hovedstadens Psykiatri drejer dette sig om 11,4 mio. kr. i 2015 og 34,1 mio. kr. fra 2016.

Der er de seneste år gennemført gennemgribende strukturelle ændringer i Region Hovedstadens Psykiatri, samtidig med at der arbejdes med at udbygge den ambulante kapacitet, således at bl.a. udrednings- og behandlingsret kan overholdes. Målet er derudover at tilbyde patienterne behandling på det mindst indgribende niveau og at understøtte patientens recovery-proces i eget nærmiljø. Der arbejdes med at etablere akut psykiatrisk hjemmebehandling, udbredelse af ansatte med brugerbaggrund samt etableringen af mere fleksible ambulante tilbud.

Region Hovedstadens Psykiatri arbejder løbende med effektiviseringer af driften, samtidig med at aktiviteten er øget betydeligt i de seneste år. Derfor er det vanskeligt at gennemføre nye effektiviseringer uden at det på den ene eller anden måde vil få negativ betydning for enten kvalitet, aktivitet eller service. Region Hovedstadens Psykiatri vil bestræbe sig på, at de kommende besparelser går mindst mulig ud over aktiviteten og kvaliteten af behandlingen, men det kan ikke udelukkes, at de vil få konsekvenser for aktivitet og kerneydelse.

Region Hovedstadens Psykiatri vil på denne baggrund gennemføre besparelserne indenfor nedenstående 5 områder.

#### *Tilpasning af ressourceforbruget til funktioner, som ikke er direkte patientrettede*

Opgavevaretagelsen i de administrative og aktivitetsunderstøttende funktioner på centrene og i de centrale stabe ændres løbende, bl.a. fordi nye tværgående indsatsområder igangsættes og prioriteres. En del medarbejdere skifter funktioner i takt med de æn-

drede prioriteringer. Men der vil også være områder, hvor tilpasningen ikke er sket fuldt ud, og hvor den samlede bemanning i funktioner, som ikke er patientrettede, er vokset, eller hvor effektiviseringsmuligheder ikke er fuldt udnyttede. Det vurderes, at det vil være muligt at identificere et antal stillinger, som kan nedlægges uden at det i væsentlig grad går ud over den patientrettede aktivitet.

Det forudsættes her, at der kan opnås en besparelse på ca. 8,5 mio. kr. på helårsbasis.

#### ***Samlet varetagelse af tværgående funktioner***

Funktionsvilkårene og ændringer i arbejdsdelingen på det administrative område indebærer mulighed for ændringer i opgaveporteføljen samt mulighed for en mere effektiv opgaveløsning.

Der skal derfor ses på, om der er funktioner, som i dag varetages på alle psykiatriske centre, som i stedet vil kunne varetages på en mere koordineret og ensartet måde. Samlet opgavevaretagelse forudsættes at give en besparelse på 2 mio. kr. på årsbasis.

#### ***Harmonisering af administrative-/sekretærfunktioner***

En analyse af det administrative området viser, at der er variationer i bemanningen centrene imellem. Samtidig er det et område, hvor teknologien har udviklet sig markant i de seneste år.

Et af effektiviseringsforslagene er derfor, at der gennemføres en harmonisering af den administrative bemanning/sekretærbemanningen på tværs af de psykiatriske centre. Besparelsen ved dette udgør ca. 8 mio. kr.

#### ***Reduktion af udgifter til drift mv.***

Drift af bygninger og servicefunktioner mv. er et område, der er blevet effektiviseret betydeligt på regionens hospitaler i de seneste år. Samarbejdsstrukturen, der indebærer, at Psykiatrien ofte køber ydelserne af de somatiske hospitaler til et på forhånd fastsat beløb, medfører imidlertid, at kun en mindre del af besparelserne kan omsættes til besparelser i Psykiatriens budget.

På enkelte af de psykiatriske centre er det imidlertid Psykiatrien selv, der står for hele driftsområdet. På disse centre gennemføres effektiviseringer for tilsammen ca. 12 mio. kr. om året.

#### ***Effektiviseringer i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, herunder effekt af tidligere gennemført fusion***

Pr. 1. januar 2013 blev de tre daværende børne- og ungdomspsykiatriske centre lagt sammen til ét center under en samlet ledelse. Der blev med budget 2015 gennemført store omlægninger og effektiviseringer på det fusionerede center. Det vil også i budget 2016 være muligt at gennemføre driftsmæssige ændringer, der kan give en besparelse. Hertil kommer, at centret – ligesom de øvrige centre – kan gennemføre effektiviseringer inden for sekretærområdet og i andre dele af organisationen.

## Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse

### Bilag 5 - Side -61 af 100

Centret vil således skulle reducere udgifterne med 5 mio. kr. på helårsbasis.

#### *Samlet oversigt*

De samlede budgetreduktioner fordeler sig således:

|                                          | Årsværk      | Budget 2015<br>(mio. kr.) | Budget 2016<br>(mio. kr.) |
|------------------------------------------|--------------|---------------------------|---------------------------|
| Funktioner som ikke er patientrettede    | -17          | -2,8                      | -8,5                      |
| Tværgående funktioner                    | -3,5         | -0,7                      | -2,0                      |
| Adm./sekretærområdet                     | -20          | -2,5                      | -8,0                      |
| Bygningsdrift mv.                        | -4           | -2,5                      | -12,0                     |
| Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center      | -8           | -1,5                      | -5,0                      |
| Udsættelse af udgifter fra 2015 til 2016 | -            | -1,4                      | 1,4                       |
| <b>Samlet</b>                            | <b>-52,5</b> | <b>-11,4</b>              | <b>-34,1</b>              |



Kristineberg 3  
2100 København Ø.

## NOTAT

Til: Center for Økonomi

**Telefon** 3864 0000  
**Fax** 3864 0007  
**Mail** psykiatri@regionh.dk  
**Web** www.psykiatri-regionh.dk

Dato: 9. april 2015

### Budget 2016:

#### Forslag til justering af serviceniveau i Region Hovedstadens Psykiatri

På Forretningsudvalgets møde d. 3. marts 2015 blev det besluttet, at der foruden forslag til effektiviseringer også skal udarbejdes forslag til justeringer af serviceniveauerne i Region Hovedstaden. På mødet blev det besluttet, at regionens virksomheder skal udarbejde sådanne forslag.

Region Hovedstadens Psykiatri har i tiden siden etableringen i 2007 ændret sit serviceniveau ganske betydeligt, idet man har arbejdet efter følgende sigtelinjer:

- Udbygning og udvikling af den ambulante kapacitet
- Samling af funktioner
- Omlægning af sengekapaciteten
- Effektiviseringer og skærpelse af den tværsektorielle opgavedeling

Nedenfor uddybes sigtelinjerne.

#### *Udbygning og udvikling af den ambulante kapacitet*

I forligsteksten til satspuljeaftalen 2015-2018 anføres som et centralt element, at indsatsen for mennesker med psykiske lidelser så vidt muligt skal ske i nærmiljøet og med mindst mulig indgriben i den enkeltes liv. Indsatsen skal tilrettelægges mere ensartet og være af høj faglig kvalitet. Udviklingen skal suppleres med tilbud til dem, som fortsat har brug for indlæggelse og senge med højere tilknyttet bemanding på lukkede afdelinger.

Det anførte sigte harmonerer med Psykiatriens igangværende planlægningstiltag vedr. den ambulante psykiatri, hvor et centralt element er udviklingen af akutte og intensive ambulante tilbud i patientens nærmiljø, herunder i eget hjem.

Psykiatriens akutte funktioner varetages i dag primært af de psykiatriske centres akutmodtagelser, og i et vist omfang også af ambulante tilbud gennem distriktspsykiatri, OP teams, akutteams, m.v.

Der er i de seneste år sket en markant udbygning af den ambulante kapacitet - både

med hensyn til antal besøg i eksisterende tilbud og med hensyn til bredden af de tilbud, der findes. Der er imidlertid stadig et potentiale for at øge den ambulante behandling på det akutte og subakutte område og dermed begrænse behovet for akutte indlæggelser og behandling under indlæggelse. Samtidig skal det sikres, at man lever op til de skærpede tidsfrister mht ventetiden til udredning og behandling. Det er derfor centralt fortsat at øge den ambulante kapacitet indenfor de fleste områder. Med budget 2015 blev der taget skridt i retning af at:

- Udbygge og omlægge ambulante tilbud, som kan træde i stedet for indlæggelser
- Udbygge ambulante tilbud til patienter med ikke-psykotiske lidelser, som oplever for lange ventetider

### ***Samling af funktioner***

Trods adskillige centersammenlægninger og lukninger af akutmodtagelser er en betydelig del af Psykiatriens ressourcer fortsat knyttet til beredskab i form af akutmodtagelser, lægelige vagttag og opretholdelse af geografisk spredte funktioner, som skal kunne fungere selvstændigt, og derfor har større bemanning end de ville have haft, hvis de lå i tilknytning til andre funktioner. Tanken er at flytte ressourcer fra opretholdelse af akutte beredskaber og strukturelt betinget mer-bemanning mv. til patientrettet aktivitet.

Med den igangværende HOPP2020 blev det aftalt, at fremtidens psykiatri skal have færre matrikler, hvorfor der i fremtiden skal tages stilling til, hvorvidt Psykiatrien fortsat skal have 11 psykiatriske centre med selvstændige ledelser, administrationer samt tværgående funktioner. Med budget 2015 blev der lukket to af de eksisterende 7 akutmodtagelser, og i det aktuelle forslag til revision af HOPP2020 indgår forslag til sammenlægning af Psykiatrisk Center Hvidovre og Psykiatrisk Center Glostrup samt af Psykiatrisk Center Frederiksberg og Psykiatrisk Center København.

### ***Omlægning af sengekapaciteten***

Den hidtidige og fortsatte etablering af omfattende og fintmaskede ambulante tilbud muliggør, at et stigende antal patienter kan modtage ambulante behandling i fremtiden. Det giver også mulighed for fortsat at ændre balancen mellem ambulante og sengebaseerede tilbud.

Psykiatrien har i dag knap 1.200 sengepladser. Det er målsætningen, at sengekapaciteten kan omstilles gennem arbejdet med alternativer til døgnindlæggelse – dvs. ambulante behandling, behandling i hjemmet (herunder også botilbud og plejehjem), kortere indlæggelser og færre genindlæggelser.

Det er samtidig vigtigt, at der er målrettet sengekapacitet til patienter, der har behov for akut indlæggelse og/eller intensiv pleje og observation i forbindelse med behandlingen. Behandlingstilbuddene skal således have den rette intensitet. I de seneste år – senest med budget 2015 - er mange åbne senge blevet omdannet til lukkede/intensive senge. Det er en udvikling som ønskes fortsat, men som er ressourcekrævende.

### ***Effektiviseringer i den tværsektorielle opgavevaretagelse***

Psykiatrien skal samarbejde aktivt med primærsektorens parter, og skal understøtte fagligt i forhold til de opgaver vedr. psykisk syge, som varetages af kommunerne, af

de praktiserende læger samt af praktiserende speciallæger. Psykiatriens opgavevaretagelse vil løbende skulle tilpasses til den opgavedeling, der er – og skal være – mellem sektorerne. På samme måde skal det – som det også er nævnt i økonomiaftalen mellem regeringen og regionerne – sikres, at der ikke sker et indikationsskred i forhold til hvem, der tilbydes behandling i den hospitalsbaserede psykiatri. Der er således behov for en mere stringent fastholdelse af, hvad der er behandlingspsykiatriens opgaver i det samlede sundhedsvæsen.

Derfor skal der også i de kommende år arbejdes med:

- Præcisering af Psykiatriens opgaver som part i forløb, der involverer flere aktører i sundheds- og socialvæsenet
- Tilpasning af Psykiatriens opgavevaretagelse
- Fastholdelse og præcisering af målgruppeafgrænsningen

### **Mulige justeringer af serviceniveauet med budget 2016**

Hvis der skal ske justeringer af serviceniveauet i 2016 – både i opadgående og nedadgående retning - vil det være nærliggende at se på Psykiatriens samspil med den kommunale opgavevaretagelse. Der er områder, hvor Psykiatrien varetager opgaver, som burde varetages af kommunerne, og der er fra kommunal side initiativer, som lapper ind over den regionale opgavevaretagelse. Den bedste ressourceudnyttelse forudsætter en klar sektorafgrænsning og en aftalt opgavedeling.

#### *Mulige udvidelser af serviceniveauet*

Aktuelt har Psykiatrien og Københavns Kommune et stort samarbejdsprojekt vedr. 3-4 Psykiatrihuse på tegnebrættet. Tanken er at samle den kommunale og regionale indsats i relation til psykisk syge på samme adresser og gerne under fælles ledelser, således at der etableres bedst mulig samordning af ressourcerne og mindst mulig opgaveoverlap.

Formålet med de fælles psykiatrihuse er at give borgere med psykiske lidelser let adgang til en bred vifte af kommunale og regionale tilbud for dermed at forebygge indlæggelser og genindlæggelser, skabe bedre rammer for borgerens recovery, lette adgangen til hjælp samt sikre en god koordinering, så borgeren ikke oplever den bagvedliggende organisatoriske arbejdsdeling.

Et andet samarbejdsprojekt er Gadeplansteamet, som er et opsøgende psykiatrisk tilbud til hjemløse. Den regionale behandlingsindsats varetages i tæt samarbejde med de kommunale tilbud til hjemløse. Den regionale finansiering af dette projekt (fra ”50-mio. kr. puljen”) udløber med udgangen af 2015. Det bør overvejes, hvordan der kan sikres fortsat finansiering af dette projekt, der retter sig mod den svageste af psykiatriens målgrupper.

#### *Mulige reduktioner af serviceniveauet*

Nogle af de områder, hvor der kan være overlappende opgavevaretagelse mellem den regionale psykiatri og kommunerne, og hvor man derfor kan overveje at sænke serviceniveauet, er:

- Koordination/samordning af kommunale og regionale tilbud til psykisk syge
- Opgaver mht beskæftigelsestræning og aktivitets- og samværstilbud
- Følge-hjemordningen
- Ældrepsykiatriske sengeafsnit med høj gennemsnitlig liggetid
- Færdigbehandlede patienter, som kunne udskrives hurtigere

De fem områder uddybes nedenfor:

***Koordination/samordning af kommunale og regionale tilbud til psykisk syge***

Region Hovedstadens Psykiatri bruger mange personaleressourcer på at sikre en god koordination mellem de regionale behandlingstilbud og de kommunale servicetilbud, fx i forbindelse med udskrivinger til eget hjem.

På de somatiske hospitaler er der over en årrække sket en betydelig reduktion i antallet af personale, der varetager opgaver, som bør løses af kommunerne. Når det ikke i samme omfang er sket inden for psykiatrien er det bl.a. af frygt for, at opgaverne ikke vil blive løst i kommunalt regi, hvilket vil være til skade for patientforløbene og dermed for patienterne.

Det vurderes, at arbejdsdelingen mellem region og kommuner i relation til borgere med psykiske sygdomme over de næste år kan bringes nærmere den arbejdsdeling, der var intentionen med kommunalreformen. Besparelspotentialet er vanskeligt at opgøre, men det skønnes at ligge omkring 5-10 mio. kr.

***Opgaver mht. beskæftigelsestræning og aktivitets- og samværstilbud***

Som en del af det rehabiliterende regionale ambulante behandlingstilbud, herunder distriktskykiatri, indgår tilbud om beskæftigelsestræning, aktivitet og samvær, ligesom der er tilbud, som har karakter af primære sundhedsydelser. Tilsvarende tilbud findes også i kommunerne, bl.a. som en del af det kommunale forebyggelsesarbejde. Der er imidlertid store forskelle mht. hvilke kommuner, der tilbyder hvad. Derfor har de regionale tilbud med tiden kompenseret for manglende kommunale tilbud og udbygget egne tilbud.

Besparelspotentialet er ikke opgjort.

***Følge-hjemordningen***

Regionsrådet vedtog med budget 2013 at etablere en såkaldt følge-hjemordning. Ordningen går bl.a. ud på at følge-op i hjemmet - dvs. at give 2-5 besøg for at sikre at den kommunale indsats – fx mht misbrugsbehandling - kommer rigtigt i gang. Også her er der i høj grad tale om et tilbud, der burde varetages af kommunerne.

***Ældrepsykiatriske sengeafsnit med høj gennemsnitlig liggetid***

Den gennemsnitlige liggetid på de ældrepsykiatriske sengeafsnit varierer meget fra center til center. Det bør undersøges, om forskellen på indlæggelsestiderne skyldes

forskelle i arbejdsdelingen mellem de ældrepsykiatriske behandlingstilbud og kommunerne.

Hvis alle ældrepsykiatriske sengeafsnit havde en gennemsnitlig indlæggelsestid svarende til den, der er på det ældrepsykiatriske sengeafsnit i Ballerup, kunne man frigøre ca. 20-25 af de eksisterende 97 ældrepsykiatriske sengepladser til gavn for andre patienter. En bedre udnyttelse af sengepladserne vil muligvis kræve en udvidelse af de ambulante tilbud til målgruppen.

***Færdigbehandlede patienter, som kunne udskrives hurtigere***

En del af Psykiatriens sengekapacitet er til stadighed optaget af patienter, som er færdigbehandlede, men som ikke kan udskrives, fordi der ikke er et passende kommunalt tilbud til at tage over. I 2014 har i gennemsnit ca. 25 senge været optaget af færdigbehandlede patienter. Det svarer til ca. 2 sengeafsnit. Hvis kommunerne var hurtigere til at skaffe botilbudspladser eller tilstrækkelig hjælp i hjemmet til de pågældende borgere, ville det kunne mindske presset på de psykiatriske sengepladser.

**Omdanne eksisterende 5-døgnsafsnit til ambulante tilbud**

Psykiatrien har to 5-døgnsafsnit: et for patienter med affektive lidelser på PC Frederiksberg og et for neurorehabiliteringspatienter på PC Glostrup. De patienter, der kan være indlagt på disse to afsnit, skal have et funktionsniveau, hvor de som minimum er i stand til at være i eget hjem fra fredag eftermiddag til mandag morgen.

Det bør analyseres nærmere, om disse to behandlingstilbud evt. kan omdannes til ambulante tilbud. 5-døgnsafsnittet for patienter med affektive lidelser kan evt. omdannes til et ambulant behandlingstilbud med strukturerede tidsafgrænsede behandlingsforløb – fx i form af dagtilbud med dagligt eller hyppigt fremmøde på hverdage. 5-døgnsafsnittet for neurorehabilitering kan evt. omdannes til en liaisonpsykiatrisk funktion, der yder udgående psykiatrisk støtte til somatiske sygehusfunktioner eller andre funktioner, som behandler patienter med behov for neurorehabilitering. Skulle patienterne have brug for støtte i aften- og nattetimerne vil de altid kunne blive indlagt på andre sengeafsnit.

Afsnittet for neurorehabilitering har aktuelt status som højt specialiseret funktion i Sundhedsstyrelsens specialevejledning. Det forventes imidlertid ændret i forbindelse med den igangværende revision af specialeplanen.

Den mulige besparelse på ca. 3-4 mio. kr. ved denne justering af serviceniveauet vil komme fra en nedlæggelse af aften- og nattevagterne (4 hverdage om ugen) på de to afsnit.



Kristineberg 3  
2100 København Ø.

**Telefon** 38 64 00 00  
**Fax** 38 64 00 07  
**Mail** psykiatri@regionh.dk  
**Web** www.psykiatri-regionh.dk

Dato: 13. april 2015

### **Høringssvar fra Psykiatriens VMU om forslag til budget 2016**

VMU har på et møde den 9. april 2015 drøftet Region Hovedstadens Psykiatri's forslag til udmøntning af den udmeldte effektiviseringsbesparelse på 11,4 mio. kr. i 2015 voksende til 34,1 mio. kr. fra 2016. Psykiatriens forslag til mulige servicejusteringer blev ligeledes drøftet på mødet.

VMU kan forstå, at der kan være behov for at omprioritere inden for den afsatte ramme både på regionsniveau og på hospitalsniveau. VMU så dog gerne, at de økonomiske rammer planlægges flerårigt, således at forudsigeligheden kan øges og der bedre kan laves budgettilpasninger med et flerårigt sigte.

VMU beklager, at den fremskyndede budgetproces har gjort det vanskeligt at gennemføre en inddragende proces. Derudover er det en vanskelig opgave for både organisation og medarbejdere når budgettet åbnes i budgetåret. Det giver utryghed og usikkerhed i organisationen.

At der skal udarbejdes forslag til besparelser inden økonomiaftalen for 2016 mellem regionerne og staten er forhandlet på plads vanskeliggør processen yderligere i forhold til den langsigtede planlægning og tilrettelæggelse af opgaverne.

VMU er i princippet enige i det sigte, der er lagt ned over budgetprocessen – nemlig at besparelserne primært skal findes gennem effektiviseringer. Hvis det ikke er muligt at effektivisere arbejdsgangene, indføre ny teknologi eller at foretage strukturelle tilpasninger af organisationen vil det være nødvendigt at Psykiatriens medarbejdere arbejder hurtigere med de konsekvenser det kan have for arbejdsmiljø, kvalitet og patientsikkerhed. Det er således ikke muligt at fortsætte de sidste års omlægninger af Psykiatrien, hvor der er fokuseret på udbygning og udvikling af den ambulante kapacitet, samling af funktioner og omlægning af sengekapaciteten.

Hertil kommer, at Psykiatrien kun i begrænset omfang kan reducere udgifterne til bygningsdrift og andre servicefunktioner, da disse udgifter er lagt fast i de samar-

bejdsaftaler, der er med de somatiske værtshospitaler. Hospitalernes besparelser på driftsområdet reducerer således kun sjældent Psykiatriens udgifter.

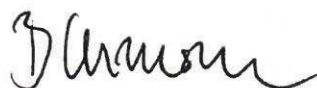
Psykiatrien arbejder løbende med effektiviseringer af driften, samtidig med at aktiviteten er øget betydeligt de seneste år. Det er derfor en vanskelig opgave at gennemføre nye effektiviseringer uden, at det på den ene eller anden måde vil få negativ betydning for kvalitet, aktivitet eller service.

Endelig er der det særlige forhold i relation til Psykiatriens budget, at en stor og stigende del af udgifterne er finansieret af særskilte statslige bevillinger, hvoraf nogle er permanente og andre er midlertidige. Der er således senest i forbindelse med budget 2015 og satspuljen for 2014-17 givet puljemidler til prioritering af en række specifikke formål. Dette gælder reduceret brug af tvangsanvendelse, øget aktivitet på det ambulante område med henblik på nedbringelse af ventetider og uddannelse.

Psykiatrien oplever på den ene side at få tilført ressource til formålsbestemte indsatser, samtidig med, at Psykiatrien pålægges besparelser. Besparelser som typisk skal findes indenfor basisfunktionerne. Dette opleves ofte af psykiatriens medarbejdere som en ukoordineret politik, der ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til psykiatriens igangværende og langsigtede udvikling.

Med venlig hilsen

Martin Lund  
Formand



Britt Christensen  
Næstformand

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| Tilpasning af ressourceforbruget til funktioner, som ikke er direkte patientrettede                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |
| <b>Hospital/afdeling:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Region Hovedstadens Psykiatri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| <p>Opgavevaretagelsen i de administrative og aktivitetsunderstøttende funktioner på centrene og i de centrale stabe ændres løbende i takt med at nye tværgående indsatsområder igangsættes og prioriteres. Som følge af de nye indsatsområder vil en del medarbejdere skifte funktioner og opgaveportefølje.</p> <p>Der vil være områder, hvor effektiviseringen ikke er sket fuldt ud, og hvor bemanningen i de ikke-patientrettede funktioner eventuelt kan være øget. Det vurderes således at det vil være muligt at nedlægge et antal stillinger uden at det i væsentlig grad vil gå ud over den patientrettede aktivitet.</p> |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser - økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | -2,8         | -8,5         |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              | -17          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |



## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Overskrift</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                     |                     |
| <b>Samlet varetagelse af tværgående funktioner</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |
| <b>Hospital/afdeling:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                     |                     |
| Region Hovedstadens Psykiatri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |
| <p>I takt med at nye tværgående indsatsområder igangsættes og prioriteres ændrer vilkårene og opgavevaretagelsen sig i de administrative funktioner. Dette indebærer muligheder for ændrede opgaveporteføljer samt muligheder for en mere effektiv opgaveløsning.</p> <p>Region Hovedstadens Psykiatri foreslår derfor, at der skal ses på de administrative funktioner, som i dag varetages på alle de psykiatriske centr. Dette med henblik på at kunne varetage funktionerne på en mere koordineret og ensartet måde. En samlet opgavevaretagelse af tværgående funktioner vil kunne give en effektiviseringsgevinst.</p> |                     |                     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                     |
| <b>Forslagets konsekvenser - økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                     |
| <b>Mio. kr.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>2015 (delår)</b> | <b>2016 (helår)</b> |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | -0,7                | -2,0                |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |                     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                     |                     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     | -3,5                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                     |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Overskrift</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                     |                     |
| <b>Harmonisering af administrative-/sekretærfunktioner</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |                     |
| <b>Hospital/afdeling:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                     |                     |
| Region Hovedstadens Psykiatri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                     |                     |
| <p>Det administrative område et område, hvor teknologien har udviklet sig markant de seneste år, og hvor det dermed er muligt at indhente effektiviseringsgevinster. Samtidig er der variationer i bemanningen centrene imellem.</p> <p>Det foreslås således, at der gennemføres en harmonisering af den administrative bemanning/sekretærbemanning på tværs af de psykiatriske centre.</p> |                     |                     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |                     |
| <b>Forslagets konsekvenser - økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                     |                     |
| <b>Mio. kr.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>2015 (delår)</b> | <b>2016 (helår)</b> |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | -2,5                | -8,0                |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                     |                     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     | -20                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                     |                     |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| Reduktion af udgifter til drift mv.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| <b>Hospital/afdeling:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| Region Hovedstadens Psykiatri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| <p>Der er blevet effektiviseret betydeligt indenfor drift af bygninger og servicefunktioner på regionens hospitaler i de seneste år. Samarbejdsstrukturen, der indebærer, at Psykiatrien ofte køber ydelserne af de somatiske hospitaler til et på forhånd fastsat beløb, medfører imidlertid, at kun en mindre del af besparelserne kan omsættes til besparelser i Psykiatriens budget.</p> <p>På enkelte af de psykiatriske centre er det Psykiatrien som varetager drift og vedligeholdelse af både indendørs og udendørs arealer. På disse centre samt i den centrale vedligeholdelsespulje gennemføres der effektiviseringer.</p> |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser - økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | -2,5         | -12,0        |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              | -4,0         |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                     |                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------|
| <b>Overskrift</b><br><b>Effektiviseringer i Børne- og ungdomspsykiatrisk Center, herunder effekt af tidligere gennemført fusion</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |
| <b>Hospital/afdeling:</b><br><br>Region Hovedstadens Psykiatri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                     |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Pr. 1. januar 2013 blev de tre daværende børne- og ungdomspsykiatriske centre lagt sammen til ét center under en samlet ledelse. Der blev med budget 2015 gennemført flere omlægninger og effektiviseringer på det fusionerede center.<br><br>Det vil også i budget 2016 være muligt at gennemføre driftsmæssige ændringer, der kan give en besparelse. Hertil kommer, at centeret - ligesom de øvrige centre - kan gennemføre effektiviseringer inden for administrative- /sekretærfunktioner og i andre dele af organisationen. |                     |                     |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Det er endnu ikke afklaret hvad effektiviseringerne i børne- og ungdomspsykiatrien vil indeholde, hvorfor det ikke er muligt at angive hvilke konsekvenser forslaget vil have.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                     |                     |
| <b>Forslagets konsekvenser - økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                     |                     |
| <b>Mio. kr.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>2015 (delår)</b> | <b>2016 (helår)</b> |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | -1,5                | -5,0                |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                     |                     |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                     |                     |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                     | 8                   |

# RIGSHOSPITALET

Center for Økonomi

Blegdamsvej 9  
2100 København Ø

**Direkte** 35455276

Ref.: MVT

Dato: 22. april 2015

### **Redegørelse om forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og ændring i serviceniveau.**

#### **Effektiviseringsforslag**

Rigshospitalet er med brev fra Center for Økonomi den 5. marts blevet bedt om at indmelde effektiviseringsforslag svarende til 54,2 mio. kr. i helårseffekt med delårseffekt i 2015 på 18,1 mio. kr.. Heraf vedrører 2,4 mio. kr. medicinsk afdeling på det tidligere Glostrup Hospital, som med 1. økonomirapport udskilles til Hvidovre Hospital. Rigshospitalet har suppleret med en intern omprioritering, der skal tilvejebringe en pulje på 30 mio. kr. til imødegåelse af vækst i medicin og særydelser i henholdsvis 2015 og 2016. Dermed stilles der samlet forslag om effektiviseringer for 81,8 mio. kr. i helårseffekt med en delårseffekt i 2015 på 17,3 mio. kr. Forslaget fordeler sig med 69,5 mio. kr. som lønbesparelser og 12,3 mio. kr. som besparelser på øvrig drift. Lønbesparelsen er opgjort til 126,8 årsværk.

Rigshospitalet skal parallelt hermed realisere en besparelse på 34,1 mio. kr. i 2016 og 74 mio. kr. i 2017 som følge af fusionen. Heraf vedrører henholdsvis 20 mio. kr. og 14,1 mio. kr. de centrale stabe og serviceområdet, som ved udmøntningen af den centrale effektiviseringsbesparelse er blevet friholdt. Dette begrundet i, at den pålagte fusionsbesparelse udgør ca. 14 procent af nettobudgettet på det administrative område og ca. 7 procent af nettobudgettet på serviceområdet.

Rigshospitalets besparelsesforslag kan inddeles i nedenstående 6 kategorier, som er nærmere beskrevet i de vedlagte skemaer.

- Gennemgang af medicinforbruget
- Gennemgang af vareforbruget
- Gennemgang af diagnostiske ydelser
- Ændring i Top Up aftaler
- Effektiviseringer på personaleområdet
- Optimerede patientforløb

Den største besparelse søges realiseret gennem effektiviseringer på personaleområdet. Det forekommer naivt at forestille sig, at nedlæggelse af et større antal årsværk kan

realiseres uden at belaste arbejdsmiljøet for det tilbageværende personale. Ledelsesmæssigt vil der imidlertid blive sat fuld fokus på at optimere arbejdstilrettelæggelsen så alle normtimer anvendes, der vil blive iværksat initiativer for at nedbringe sygefraværet og der vil blive sat fokus på at mindske overflødige undersøgelser og aktiviteter som ikke giver værdi for patienterne. Hermed søges konsekvenserne af personalereduktionerne begrænset for det tilbageværende personale.

### **Justering af serviceniveau**

Rigshospitalet finder generelt de i inspirationskataloget nævnte forslag spændende og realisable, såfremt der er politisk opbakning hertil. I forhold til medicinområdet indgår besparelser i henhold til den bevillingsmodel, der er på medicinområdet, hvor virksomhedernes bevilling korrigeres med 80 % af afvigelsen i forhold til budgettet på medicin- og særydelsesområdet, således at det forudsættes, at 20 % af en medicinbesparelse tilfalder Rigshospitalet som en effektiviseringsgevinst og 80 % af besparelsen tilfalder fællesskabet som en serviceændring. De indmeldte besparelsesforlag på medicinområdet, hvor en særlig indsats skal sikre, nedbringelse af forbruget af den bredspektrede antibiotika ved målrettet diagnostik, vil medføre en besparelse på den centrale medicinramme på 1,6 mio. kr.

Der rejses i øvrigt forslag om justering af serviceniveau ved hjemtagning af Immunglobulin G-subklasser til Klinisk Biokemisk Afdeling, Rigshospitalet, som vil give regionen en nettobesparelse på 1,5 mio. kr. Sagen er beskrevet i vedlagte sagsfremstilling.

I inspirationskataloget over justering af serviceniveau nævnes lukning af udvalgte blodtappesteder. Det skal her pointeres, at blodbankens priser genberegnes årligt ud fra udgiftsregnskabet, hvorved en nedgang i driftsudgifterne giver lavere enhedsomkostninger. Dermed tilfalder gevinsten fuldt ud aftagerne af blodprodukterne – dvs. de kliniske afdelinger på alle regionens hospitaler. Det er altså ikke i blodbanken, at gevinsten kan høstes. Samtidig er blodbanken under et vedvarende pres i forhold til at nedbringe driftsudgifterne til den indtægtsnedgang, der er forbundet med den dalende efterspørgsel efter blod, der følger af blodmanagement.

Rigshospitalet noterer sig ligeledes, at der i inspirationskataloget peges på muligheden for at reducere i udgifterne til patientbibliotek. Umiddelbart ser vi det ikke som ønskeligt at nedprioritere dette område. På Rigshospitalet ses patientbiblioteket som en central aktør der bringer kulturelle elementer ind i sygemiljøet. Netop kulturelle stimuli indgår i større og større grad i behandlingen af bl.a. demente og hjerneskadede bl.a. i et større projekt på Karolinska Sjukhuset i Stockholm. Ud over traditionelle bogudlån og e-bøger omfatter tilbuddet fra patientbiblioteket netop arrangementer med musik, læsedage og temadage, som også giver et tiltrængt og uundværligt løft i patienter og pårørendes forløb på hospitalet.

Med venlig hilsen

Per Christiansen  
Hospitalsdirektør



## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |              |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br><b>Gennemgang af medicinforbruget</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Rigshospitalet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>En klinik har valgt at indmelde forslag om besparelser på medicinområdet. Forslaget vedrører antibiotika, hvor en særlig indsats skal sikre, nedbringelse af forbruget af den bredspektrede antibiotika ved målrettet diagnostik (100 t. kr.).<br><br>Tiltaget vil have afbødende effekt på Rigshospitalets pulje til vækst i medicin, som dækker 15 % af væksten.                                                                                                                                                                                                                     |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Besparelser på medicinområdet er opdelt i henhold til den bevillingsmodel der er på medicinområdet, hvor virksomhedernes bevilling korrigeres med 80 % af afvigelsen i forhold til budgettet på medicin- og særydelsesområdet, således at det forudsættes, at 20 % af en medicinbesparelse tilfalder Rigshospitalet som en effektiviseringsgevinst og 80 % af besparelsen tilfalder fællesskabet som en serviceændring. Det indmeldte besparelsesforlag på medicinområdet vil medføre en besparelse på den centrale medicinramme på 1,6 mio. kr. |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              | <b>0,100</b> |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br><b>Gennemgang af indkøb</b>                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Rigshospitalet</b>                                                                                                                                                                                                                                                               |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br><br>Mange klinikker har ved en nøje gennemgang af vareforbruget fundet muligheder for at effektivisere flere procedurer gennem lavere indhold af behandlingsartikler.<br><br>Dertil kommer at mange klinikker generelt vil udvise yderligere tilbageholdenhed i forhold til indkøb. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              | <b>6,00</b>  |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br><b>Gennemgang af diagnostiske ydelser</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Rigshospitalet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Rigshospitalet gennemgår løbende forbruget af diagnostiske ydelser med henblik på at sikre, at der kun rekvireres de ydelser, der bidrager positivt til diagnostik og behandling, så ydelser der rekvireres rutinemæssigt, men ikke bidrager væsentligt til diagnostik og behandling afvikles.<br><br>I forbindelse med denne effektiviseringsrunde vil efterspørgselen efter udvalgte blodprøver, analyser og MR-scanninger ophøre. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Det er de patientbærende afdelinger, der beslutter, hvilke ydelser de vil ophøre med at efterspørge; men det er i Diagnostisk Center, som leverer ydelserne, der skal ske tilpasning til til efterspørgselsændringen. Dialogen er etableret.                                                                                                                                                   |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |              | 2,5          |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |              |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br><b>Ændring i TOP-UP aftaler</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Rigshospitalet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Enkelte klinikker foreslår at ændre i aftalen med Apoteket om top up. I aftalen indgår både farmaceut- og farmaconomtid. Ved at ændre i fordelingen mellem farmaceut- og farmaconomtid opnås en besparelse.<br><br>Forslagene fordrer, at Apoteket vil indgå aftaler med en anden fordeling |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Forslagene vil påvirke indtægterne i Apoteket, som vil skulle tilpasse på udgiftssiden. De pågældende klinikker går i dialog med Apoteket.                                                                                                            |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              | <b>0,3</b>   |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |

## Budgetlægningen 2016-2019

| <b>Overskrift:</b><br><b>Effektivisering på personaleområdet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |              |              |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|--|-------------|-------------|--|------------|---------------------|--|--|---------|--|------------|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Rigshospitalet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>En række forslag vedrører effektiviseringer og omlægning af arbejdsgange f.eks på operationsgangene og på sengeafdelinger ved gennemgang af om de rette patienter er i de rette senge.<br><br>En anden indsats vil være optimering af arbejdstidstilrettelæggelsen, med øget udnyttelse af normtiden.<br><br>En tredje generel indsats vedrører effektiviseringer i opgaveløsningen i form af en nøje gennemgang af, om alle nuværende opgaver giver værdi for patienterne.<br><br>En fjerde generel indsats vil have fokus på arbejdsmiljøet med henblik på at nedbringe sygefraværet |              |              |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter</b><br><br>Der er en risiko for, besparelsen vil medføre, at personalet oplever en yderligere belastning i hverdagen, men det tilstræbes at det ledelsesmæssigt findes løsninger der reelt frigør ressourcer, så dette undgås.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |              |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td></td><td><b>59,3</b></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td></td><td><b>2,3</b></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td><b>104</b></td></tr></tbody></table>                                                                                                                                                                                                               | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn |  | <b>59,3</b> | Øvrig drift |  | <b>2,3</b> | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  | <b>104</b> |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              | <b>59,3</b>  |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |              | <b>2,3</b>   |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |              |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |              | <b>104</b>   |              |     |  |             |             |  |            |                     |  |  |         |  |            |

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br><b>Effektivisering af patientforløb</b>                                                                                                                                                                                         |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Rigshospitalet</b>                                                                                                                                                                                                |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>En række klinikker foreslår tiltag, der vil optimere patientforløb. Optimeringen vedrører indlæggelsestiden med vægt på ind- og udskrivningstidspunkt samt tilrettelæggelse af patientforløb på tværs af afdelinger. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br><br>Patienterne vil kunne opfatte enkelte af forslagene som en serviceforringelse.                                                                                                 |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                 |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                              | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                   |              | <b>10,2</b>  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                           |              | <b>1,1</b>   |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                   |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                               |              | <b>22,8</b>  |

# REGION HOVEDSTADENS APOTEK

Region Hovedstadens Apotek  
Marielundvej 25  
2730 Herlev

Region Hovedstaden  
Center for Økonomi

Telefon 44 57 77 00  
Direkte 44 57 77 01  
Fax 44 57 78 19  
Mail lars.nielsen.02@regionh.dk  
Web www.apoteket-regionh.dk

Dato: 15. april 2015

### Effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau

MED-udvalget på Region Hovedstadens Apotek har på et møde den 19. marts behandlet brev af 5. marts 2015 fra Center for Økonomi om effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau.

Apoteket har følgende forslag til mindredgifter i budget 2015 og 2016:

|                                                                           | 2015    | 2016      |
|---------------------------------------------------------------------------|---------|-----------|
| Besparelse ved hjemtagning af analyser fra eksternt laboratorium          | 150.000 | 200.000   |
| Mindre udbetaling af kørselsgodtgørelse ved overgang fra høj til lav sats | 80.000  | 140.000   |
| Aftale om rabat på taxakørsel                                             | 30.000  | 30.000    |
| Reduktion af budget til vedligeholdelsesarbejder                          | 140.000 | 730.000   |
| I alt                                                                     | 400.000 | 1.100.000 |

De enkelte forslag er nærmere beskrevet i vedhæftede skemaer.

Med henblik på forslag til justeringer af serviceniveau skal der peges på en række muligheder for at dæmpe væksten i hospitalernes medicinudgifter uden at det går ud over behandlingseffekten:

- Anvendelse af biosimilært infliximab til alle nye patienter, der har behov for behandling med TNF-alfa inhibitorer
- Skift af eksisterende behandling med Remicade til biosimilært infliximab
- Behandling af våd AMD med Avastin i stedet for Lucentis eller Eylea
- Øget brug af Aubagio og reduceret brug af Tecfidera i behandlingen af sklerose
- Omlægning af behandling af HIV-patienter med Atripla til Efavirenz + Viread + Epivir

En realisering af forslagene vil medføre årlige mindredgifter på ca. 200 mio. kr.

Med venlig hilsen  
på vegne af MED-udvalget

Lars Nielsen  
Formand

Liss Jørgensen  
Næstformand



## Budgetlægningen 2016-2019 – bilag 1

| <b>Overskrift:</b><br>Hjemtagning af analyser fra eksternt laboratorium                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|-----|--|--|-------------|---------|---------|---------------------|--|--|---------|--|--|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br>Region Hovedstadens Apotek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Kvantitative bestemmelser af heparin hjemtages og gennemføres i eget laboratorium.<br>Forslaget indgik også i spareplan for 2015, men det har vist sig muligt at opnå en større besparelse end oprindeligt forudsat.<br>Analyserne er hjemtaget den 1. april 2015.                                                                                      |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Ingen, bortset fra det eksterne laboratorium, der blev benyttet frem 31. marts.                                                                                                                                                                                                                                       |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td>150.000</td><td>200.000</td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> | Mio. kr.     | 2015 (delår) | 2016 (helår) | Løn |  |  | Øvrig drift | 150.000 | 200.000 | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  |  |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2015 (delår) | 2016 (helår) |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 150.000      | 200.000      |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |              |     |  |  |             |         |         |                     |  |  |         |  |  |

## Budgetlægningen 2016-2019 – bilag 2

| <b>Overskrift:</b><br>Reduktion af udbetaling af kørselsgodtgørelse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|----------------|--------------|-----|--|--|-------------|---------------|----------------|---------------------|--|--|---------|--|--|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br>Region Hovedstadens Apotek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Med virkning fra. 1. juni ændres udbetaling af kørselsgodtgørelse fra høj til lav sats.                                                                                                                                                                                                                                                                              |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Ingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td><b>80.000</b></td><td><b>140.000</b></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> | Mio. kr.      | 2015 (delår)   | 2016 (helår) | Løn |  |  | Øvrig drift | <b>80.000</b> | <b>140.000</b> | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  |  |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2015 (delår)  | 2016 (helår)   |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>80.000</b> | <b>140.000</b> |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |               |                |              |     |  |  |             |               |                |                     |  |  |         |  |  |

## Budgetlægningen 2016-2019 – bilag 3

| <b>Overskrift:</b><br>Aftale om rabat på taxakørsel                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|--------------|-----|--|--|-------------|---------------|---------------|---------------------|--|--|---------|--|--|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br>Region Hovedstadens Apotek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Der er med virkning fra 1. januar 2015 indgået aftale med 4 x 35 om rabat på taxakørsel                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Ingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td><b>30.000</b></td><td><b>30.000</b></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> | Mio. kr.      | 2015 (delår)  | 2016 (helår) | Løn |  |  | Øvrig drift | <b>30.000</b> | <b>30.000</b> | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  |  |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2015 (delår)  | 2016 (helår)  |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>30.000</b> | <b>30.000</b> |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |               |               |              |     |  |  |             |               |               |                     |  |  |         |  |  |

## Budgetlægningen 2016-2019 – bilag 4

| <b>Overskrift:</b><br>Reduktion af budget til vedligeholdelsesarbejder                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|--------------|-----|--|--|-------------|----------------|----------------|---------------------|--|--|---------|--|--|
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br>Region Hovedstadens Apotek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Det afsatte budget til vedligeholdelsesarbejder reduceres.                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Ingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b> <table border="1"><thead><tr><th>Mio. kr.</th><th>2015 (delår)</th><th>2016 (helår)</th></tr></thead><tbody><tr><td>Løn</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Øvrig drift</td><td><b>140.000</b></td><td><b>730.000</b></td></tr><tr><td>Etableringsudgifter</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Årsværk</td><td></td><td></td></tr></tbody></table> | Mio. kr.       | 2015 (delår)   | 2016 (helår) | Løn |  |  | Øvrig drift | <b>140.000</b> | <b>730.000</b> | Etableringsudgifter |  |  | Årsværk |  |  |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår)   | 2016 (helår)   |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>140.000</b> | <b>730.000</b> |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                |                |              |     |  |  |             |                |                |                     |  |  |         |  |  |

# DEN PRÆHOSPITALE VIRKSOMHED

Center for Økonomi  
oekonomi@regionh.dk

Administrationen  
Telegrafvej 5  
2750 Ballerup

**Opgang** 2, 3. sal  
**Telefon** +45 38 69 80 00  
**Mail** akutberedskabet@regionh.dk

**Web** www.regionh.dk/akut

CVR/SE-nr: 29190623

Dato: 15. april 2015

### **VMUs høringsvar vedrørende forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau**

Den Præhospitale Virksomhed – Akutberedskabets Virksomheds MED-udvalg (VMU) har den 14. april 2015 drøftet forslag til besparelser eller andre løsningsforslag på baggrund af indhentning af effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og justeringer af serviceniveau. Akutberedskabets andel af sparekravet udgør 1,7 mio. kr. i 2015 og 5,1 mio. kr. i 2016 og frem.

Størstedelen af Akutberedskabets budget er bundet i kontrakter med ambulanceleverandører og i kontrakter om den liggende patientbefordring. I forbindelse med udbud af ambulancekontrakter i december 2014, har Akutberedskabet indhentet en årlig besparelse på 67 mio. kr.. VMU finder, at der burde være taget højde for denne væsentlige besparelse, der allerede er opnået og ikke tilfalde Akutberedskabet.

Over 60 procent af Akutberedskabets budget er bundet i faste kontrakter med eksterne leverandører. Tidligere er dette område blevet friholdt for besparelser, da kontraktændringer skal varsles med et halvt år, og da besparelse på området vil betyde nedlæggelse af blandt andet ambulanceberedskaber. Antallet af ambulanceberedskaber blev i december 2014 øget af regionsrådet. Som følge af sparekravets størrelse er det dog ikke længere muligt for Akutberedskabet at friholde området for besparelser. Besparelsen vil have betydning for responstiderne på ambulancekørsel samt ventetiden på liggende patientbefordring.

VMU skal bemærke, at det er vigtigt, at den præhospitale hjælp, når frem så hurtigt som muligt, så det sundhedsfaglige personale kan påbegynde den nødvendige behandling på stedet og på vej til den rette akutmodtagelse/-klinik. Dette er også med til at forkorte det samlede sygdomsforløb samt forbedre patientens helbredsudsigter.

Et enigt VMU fremhæver, at Akuttelefonen 1813 skal friholdes for besparelser i både 2015 og 2016, da besparelser vil influere på muligheden for at opnå servicemålene yderligere og da rekrutterings- og personalesituationen i forvejen er labil.

Foruden de anviste besparelser i forhold til kontrakterne med hhv. ambulanceleverandørerne og leverandørerne af liggende patientbefordring, er det i 2015 og 2016 muligt at finde besparelser på lønbudgettet, yderligere reduktion i forhold til øvelse- og uddannelsesaktiviteter, engangsbesparelser samt en tilpasning af vagtdækningen på det psykiatriske akutberedskab.

De anviste besparelser på lønbudgettet anses som nødvendige for at finde den samlede besparelse, men VMU er bekymret for den afledte effekt i forhold til arbejdsmiljøet.

Med venlig hilsen

Freddy K. Lippert  
Direktør

Birgitte Rav Degenkov  
Vicedirektør

Susy Buur  
Næstformand VMU

|                                                                                                                                                     |              |              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Enhed for Præhospital Akutmedicin</b>                                                                                                            |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                       |              |              |
| Reduktion i øvelsesaktivitet - beredskabsøvelser                                                                                                    |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                     |              |              |
| Samarbejdspartnere i form af andre deltagere i øvelser (politi, redning, brandværn) vil opleve at DPV ikke deltager så ofte i øvelser som tidligere |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                               |              |              |
| Der vil i mindre grad end tidligere blive givet tilladelse til deltagelse i øvelser - og som konsekvens heraf - vil lønudgiften blive reduceret.    |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                               |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                            | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                 |              | <b>0,18</b>  |
| Øvrig drift                                                                                                                                         |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                 |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                             |              | <b>0,4</b>   |



|                                                                                                                                                                                                                        |                 |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| <b>Besparelses forslag</b>                                                                                                                                                                                             |                 |                 |
| <b>Enhed for Præhospital Akutmedicin</b>                                                                                                                                                                               |                 |                 |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                          |                 |                 |
| Nedlæggelse af ”vagtlag 2” i Psykiatrisk Akutberedskab og dermed den delvise dobbeltdækning af vagten.                                                                                                                 |                 |                 |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre</b>                                                                                                                                                                |                 |                 |
| Der er en usikkerhed forbundet med den fortsatte drift af opgaven da det kan være forbundet med vanskeligheder at tiltrække psykiatriske speciallæger.                                                                 |                 |                 |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                  |                 |                 |
| I de tilfælde hvor der undtagelsesvist er behov for 2 samtidige psykiatriske akutberedskaber kan Akutlægebilen tage over bl.a. med telefonisk rådgivning via psykiatrisk speciallæge hvis dette måtte være nødvendigt. |                 |                 |
| <b>Psykiatrisk Akutberedskab</b>                                                                                                                                                                                       |                 |                 |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                               | 2015<br>(delår) | 2016<br>(helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                    | <b>0,21</b>     | <b>0,47</b>     |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                            |                 |                 |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                    |                 |                 |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                |                 |                 |

**Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**  
**Bilag 5 - Side -95 af 100**

|                                                                                                   |              |              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Besparelses forslag</b>                                                                        |              |              |
| <b>Den Præhospitale virksomhed</b>                                                                |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                     |              |              |
| Nedlæggelse af 2 stillinger i Den Præhospitale Virksomhed.                                        |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                   |              |              |
| Alt efter hvor besparelsen effektueres kan der komme afledte effekter i forhold til andre parter. |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                             |              |              |
| Det er besluttet at friholde 1813-akuttelefon for reduktioner i personalet.                       |              |              |
| Mio. kr.                                                                                          | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                               | 0,27         | 1,02         |
| Øvrig drift                                                                                       |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                               |              |              |
| Årsværk                                                                                           | 2            | 2            |

**Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**  
**Bilag 5 - Side -96 af 100**

|                                                                                                                                                                                                                        |              |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Administrationen</b>                                                                                                                                                                                                |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                          |              |              |
| Reduktion i administrationens support til beredskabsområdet                                                                                                                                                            |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                        |              |              |
| Samarbejdspartnere i form af andre deltagere i beredskabet (politi, redning, brandværn) vil opleve en reduceret arbejdsindsats ift. mødeplanlægning, forberedelser af konkrete aktiviteter, samt planlægning i øvrigt. |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                  |              |              |
| Det må forventes at personalet i enhederne - herunder ledelsesniveauet - må overtage en større del af beredskabsarbejdet hvilket kan have afledte effekter på øvrige opgaver.                                          |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                  |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                               | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                    | 0,16         | 0,24         |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                            |              |              |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                | 0,5          | 0,5          |

**Punkt nr. 2 - Budgetdrøftelse om effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse**  
**Bilag 5 - Side -97 af 100**

| <b>DPV Kontraktområdet</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |
| Reduktion i antallet af beredskaber på ambulancekørsler og/eller den liggende sygetransport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| På kontraktområdet er der en direkte sammenhæng ml. et givent ressourceniveau og det tilhørende respons- eller servicemål. Reduktionen i antallet af beredskaber på ambulancekørsler og/eller den liggende sygetransport vil dermed resultere i respons- og servicetider på et lavere niveau end det borgerne oplever i dag. Der pågår nu en analyse hvor der skal træffes beslutning om hvilken dimensionering - og dermed tilhørende respons- og serviceniveau - der ønskes i Region Hovedstaden. Dimensioneringen af ambulanceområdet samt den liggende patienttransport vil således indgå ift. drøftelserne om det tekniske budgetgrundlag for 2016. |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
| Ændring af kontrakterne - dvs. i antallet af beredskaber - skal varsles med ½ år - hvilket i praksis ikke muliggør en reduktion i udgiftsniveauet for 2015. Derudover koster beredskaberne på ambulanceområdet ml. 3,5 og 4,4 mio. kr. og på beredskaberne på sygetransportområdet ml. 1,8 og 2,5 mio. kr.. Det kan derfor være forbundet med vanskeligheder at reducere i beredskaberne således at man samlet kan opnå besparelser svarende til 3,2 mio. kr.                                                                                                                                                                                            |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 1,07         | 3,19         |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |              |              |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |              |              |

# ADMINISTRATIONEN

Koncerndirektionen  
samt  
Center for Økonomi

Telefon 38 66 99 99

Dato: 16. april 2015

### Høringssvar vedr. besparelser i budget 2015 og 2016 fra Koncerncentrenes VMU

Som følge af regionens økonomiske udfordringer i 2015 og 2016, har Center for Økonomi ved brev af 5 marts 2015 anmodet om en redegørelse fra koncerncentrene med forslag til effektiviseringer, bedre ressourceudnyttelse og ændringer i serviceniveau sammen med en udtalelse fra VMU.

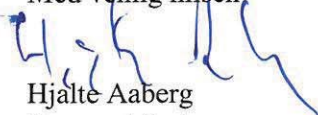
Indledningsvis anerkender VMU for koncerncentrene, at man regionalt ønsker at imødegå behovene for besparelser ved at foretage en kvalificeret vurdering af, hvilke områder, der har potentiale for effektivisering og bedre ressourceudnyttelse, og at dette afspejles i koncerncentrenes høringssvar.

Hovedparten af koncerncentrene forventer at kunne imødekomme besparelseskravene i eget center uden afskedigelser ved at benytte naturlig afgang og ved ændrede arbejds gange. VMU gør i den forbindelse opmærksom på, at håndtering af besparelser på ovennævnte måde medfører, at en skærpet, præcis og tydelig opgaveprioritering (Fokus og Forenkling) fra top til bund i organisationen bliver endnu mere aktuel, blandt andet for at forebygge stress. Herudover opfordrer VMU til, at man fortsætter med at bruge færre vikarer og eksterne konsulenter og i stedet bruger ressourcerne "in house".

Der udtrykkes enkelte steder i centrene bekymring for muligheden for at fastholde samme kvalitetsorienterede og effektive opgaveløsning som hidtil. Herudover peger et center på engangsbesparelser for 2015, der medfører nedskæringer på uddannelses- og kompetenceudviklingsområdet, der har negativ indflydelse på den service, der kan leveres til regionens hospitaler og virksomheder i 2015. Det vurderes nu, hvor mange af disse engangsbesparelser, der kan videreføres i 2016. Ud fra en åbenheds- og helhedsbetragtning anerkender VMU det konkrete forslags tydelighed og nødvendigheden af, at serviceniveau drøftes bl.a. som en del af opgaveprioriteringerne. VMU anerkender, at det er en nødvendig, men ikke nødvendigvis let, prioriteringsdrøftelse.

Koncerncentrenes høringssvar vedlægges.

Med venlig hilsen

  
Hjalte Aaberg  
Formand for koncerncentrenes VMU

  
Inger Margrete Siemsen  
Næstformand for koncerncentrenes VMU

## Budgetlægningen 2016-2019

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |              |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Overskrift:</b><br>Effektiviseringer og bedre ressourceudnyttelse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |              |              |
| <b>Hospital / virksomhed:</b><br><b>Koncerncentrene</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |              |              |
| <b>Beskrivelse af tiltag:</b><br>Koncerncentrene har for at imødekomme behovene for besparelser foretaget en kvalificeret vurdering af, hvilke områder, der har potentiale for effektivisering og bedre ressourceudnyttelse.<br><br>Hovedparten af koncerncentrene forventer at kunne imødekomme besparelseskravene i eget center uden afskedigelser, ved at benytte naturlig afgang og ved ændrede arbejdsgange. Håndtering af besparelser på denne måde medfører, at en skærpet præcis og tydelig opgaveprioritering (Fokus og Forenkling) fra top til bund i organisationen, bliver endnu mere aktuel, blandt andet for at forebygge stress.<br><br>Muligheden for fortsat at bruge færre vikarer og eksterne konsulenter og i stedet bruge ressourcerne "in house" vil ligeledes blive vurderet.<br><br>De nødvendige ændringer vil også medføre yderligere fokusering på kompetenceudvikling af medarbejderne.<br><br>Der udtrykkes enkelte steder i centrene bekymring for muligheden for at fastholde samme kvalitetsorienterede og effektive opgaveløsning som hidtil.<br><br>Flere centre har behov for, ud over den udmeldte besparelse, at foretage tilpasninger ved omlægninger mv. i forbindelse med udlån af medarbejdere til Sundhedsplatformen mv.<br><br>Derudover er der foretaget reduktion i centralt afsatte midler, bl.a. reserveret til opståede behov for tilførsel af midler i forbindelse understøttelse af styringsmæssige og organisatoriske tiltag ved Region Hovedstadens overordnede styring. Eventuelle behov for tilførsel på området forventes at kunne afholdes inden for den resterende ramme. |              |              |
| <b>Beskrivelse af eventuelle konsekvenser for andre parter:</b><br>Besparelser i 2015 kan have negativ indflydelse på den service, der kan leveres til regionens hospitaler og virksomheder i 2015. Det vil blive vurderet, hvor mange af disse engangsbesparelser, der eventuelt kan videreføres i 2016.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |              |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi og personale</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |              |              |
| Mio. kr.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2015 (delår) | 2016 (helår) |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2,0          | 6,0          |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2,0          | 5,9          |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |              |              |
| Beregnete årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 3            | 10           |

## Ændret ankepolitik på patienterstatningsområdet

I 2014 udbetalte Region Hovedstaden 221 mio. kr. i patienterstatninger.

Region Hovedstaden har hidtil haft en meget tilbageholdende ankepraksis. Med en ændret ankepraksis, hvor Region Hovedstaden i lighed med flere andre regioner anker afgørelser og erstatningsopgørelser fra Patienterstatningen, kan umiddelbart forventes en årlig besparelse i erstatningsudbetalinger på ca. 11 mio. kr., svarende til samme procentvise besparelse som i de andre regioner.

I Region Nordjylland har det i flere år været fast ankepolitik at gennemgå afgørelser fra Patienterstatningen og anke afgørelser til Ankenævnet for Patienterstatningen som er vurderet som ukorrekte. Senest har også Region Midtjylland og Region Syddanmark besluttet en tilsvarende aktiv ankepolitik. Erfaringen og forventningen fra de andre regioner er en besparelse i erstatningsudbetalingerne på ca. 5 %, eksempelvis forventer Region Syddanmark en årlig anslået besparelse på 8,5 mio. kr.

Det vil dreje sig om anke af afgørelser, der vurderes enten at være juridisk eller lægefaglige forkerte eller principielle afgørelser, som underkender en fast praksis eller behandlingsmetode i regionen, og dermed fremadrettet kan få store økonomiske konsekvenser for regionen.

Den hidtidige tilbageholdenhed i forhold til at anke afgørelser er sket ud fra en vurdering af et hensyn til borgere, der allerede havde været igennem et ikke optimalt behandlingsforløb. Omvendt kan der argumenteres for at anke sager, der vurderes at være forkerte eller principielle, ud fra et hensyn til at sikre at ressourcerne i regionen anvendes optimalt og til gode for flest muligt borgere.

Alle 5 regioner kræver i dag konsekvent udbetalte patienterstatninger tilbage, når Ankenævnet for Patienterstatningen ændrer en afgørelse fra Patienterstatningen til skade for patienten. En Østre landsretsdom fra 2006 viser, at regionerne har ret til at søge tilbagebetaling. Det er ikke alene en ret, men en pligt, når lovgrundlaget til at afholde udgiften (udbetale erstatningen) falder bort med Ankenævnet for



## Punkt nr. 3 - Budgetdrøftelse om justering af serviceniveau

### Bilag 1 - Side -2 af 3

Patienterstatningens afgørelse. Når Ankenævnet for Patienterstatningen har truffet afgørelse om, at patienten ikke alligevel er berettiget til erstatning, har regionerne ikke længere hjemmel til at afholde udgiften.

I 2014 traf Ankenævnet for Patienterstatningen 2.840 afgørelser med en samlet omgørelsesprocent på 14,6. Kun 3 % (87) af sagerne var anket af regionerne, og regionerne fik helt eller delvist medhold i 38 sager, svarende til en omgørelsesprocent på ca. 44. Administrationen finder, at med en kvalificeret juridisk vurdering, hvor det sikres at det så vidt muligt er de mest relevante sager der ankes, vil det være muligt at opnå, at Region Hovedstaden får medhold i Ankenævnet for Patienterstatningen i mere end 50 % af de ankede sager.

En besparelse i erstatningsudbetalingerne som følge af en ændret ankepolitik vil være en reel besparelse. Bemærk, at besparelsen ved en ændret ankepolitik fra 1. juni 2015 først vil have betydning fra 2016 på grund af Ankenævnet for Patienterstatningens sagsbehandlingstid.

Eksempler på afgørelser fra Patienterstatningen, som administration vil finde det relevant at anke:

- Patienterstatningen fastsatte det varige mén som følge af patientskaden til 60 %, svarende til en dårligt fungerende lårbensprotese. Ved erstatningsopgørelsen fratrak Patienterstatningen ikke 10 % varigt mén for de forventede gener uden behandlingsskaden, som patienten utvivlsomt ville have haft. Det er en fejl, da man ikke er berettiget til erstatning for forventede følger af den sygdom, man blev behandlet for.
- Patienterstatningen anerkendte en infektion i forbindelse med indsættelse af en kunstig hofte. Infektionen medførte en forlængelse af sygeforløbet og midlertidige gener, men ingen varige mén. Efter loven kan der tilkendes erstatning, hvis der opstår en hændelig komplikation, som er meget sjælden og alvorlig set i forhold til den sygdom, man blev behandlet. Ved indsættelse af en kunstig hofte er det Patienterstatningen og Ankenævnet for Patienterstatningens praksis, at anerkendelse efter loven forudsætter, at skaden har medført et mermén på 8 % eller undtagelsesvis et mermén på 5 % og en meget lang sygeperiode, for at skaden anses for tilstrækkelig alvorlig. Den konkrete afgørelse var i strid med praksis på området, da skaden ikke havde medført et mermén.
- Patienten var udsat for en arbejdsskade og i forbindelse med behandlingen af denne også en patientskade. Patienterstatningen tilkendte patienten erstatning for tabt arbejdsfortjeneste som følge af patientskaden og lagde ved beregningen til grund, at patienten i den erstatningsberettigende periode ville have haft en indtægt, som svarede til patientens indtægt forud for arbejdsskaden. Patienten var før arbejdsskaden i en ekstraordinær arbejdssituation (ca. 2 fuldtidsjobs) i et rygbelastende erhverv. Kombinationen af patientens forventede varige gener dels som følge af arbejdsskaden og dels som følge af tiltagende rygggener forud for arbejdsskaden ville, efter Enhed for Sundhedsjuras vurdering, være til hinder for patientens tilbagevenden til arbejdsmarkedet i samme omfang som før, selvom patientskaden ikke var sket. Afgørelser fra Arbejdsskadestyrelsen om patientens varige mén og

**Punkt nr. 3 - Budgetdrøftelse om justering af serviceniveau**  
**Bilag 1 - Side -3 af 3**

erstatning for tab af erhvervsevne i arbejdsskadesagen støtter det synspunkt.  
Derfor skønnes Patienterstatningens fastsættelse af patientens forventede  
indtægt ikke at være korrekt.

## NOTAT

Til: **Sundhedsudvalget**

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 6000  
**Direkte** 3866 6045  
**Mail** csu@regionh.dk

Ref.: nbre

Dato: 7. maj 2015

### Ambulatorieaktivitet

Der er anmodet om en beskrivelse af erfaringer fra Region Midtjylland af initiativer til at sikre en optimering af ambulatorieaktivitet i somatikken således at det sikres at aktiviteten er behovsbestemt.

Indledningsvis skal det nævnes, at der også i Region Hovedstaden har været arbejdet med lignende projekter og løbende gøres erfaringer hermed. Der er bl.a. gjort erfaringer med såkaldt patientinventering eller "waste-management" på fx Frederiksberg Hospital på de medicinske afdelinger. Ligeledes har der som led i regionens LEAN arbejde været en fokuseret indsats på optimering på ambulatorieområdet og der gennemføres aktuelt forsøgsprojekter med åbne ambulatorier. Det nedenfor nævnte arbejde med Patient Rapporterede Oplysninger indgår som et RSI (Regionernes Sundheds-IT) pejlemærke der arbejdes med i alle regioner og her i regionen gennemføres bl.a. i samarbejde med Kræftens Bekæmpelse aktuelt et projekt med PRO på Herlev Hospital. Vurderingen er således, at hospitalerne allerede arbejder med en række tilsvarende initiativer og har løbende fokus på optimering.

Region Midtjylland har arbejdet med to tiltag i forhold til at optimere brugen af ambulatoriebesøg. Det ene initiativ er AmbuFlex, som flere hospitaler i Region Midtjylland har arbejdet med over de sidste år, og som handler om optimering af kontrolforløb for kroniske patienter. Derudover har Regionshospitalet Randers arbejdet med såkaldt inventering og ambulatorie gennemgang siden 2013.

*AmbuFlex* fungerer som et generisk websystem, der ved hjælp af Patient Rapporterede Oplysninger (PRO) fungerer som klinisk beslutningsstøtteværktøj for klinikerne. Patienterne udfylder et spørgeskema og sammen med den generelle sygdomshistorik kan klinikerne beslutte, hvorvidt der er behov for den kommende kontrol eller for at optimere selve kontrollen. *AmbuFlex* er optimalt til lange forløb med mange besøg. Det er således ikke alle sygdomme, som egner sig til *AmbuFlex*. *AmbuFlex*-programmet er bl.a. sat i gang eller er ved at blive igangsat i forhold til hjertesvigt og astma.

## Punkt nr. 3 - Budgetdrøftelse om justering af serviceniveau

### Bilag 2 - Side -2 af 2

På Regionshospitalet Randers har de siden 2013 arbejdet med *inventering og ambulatoriegennemgang* for på den måde at vurdere, om der er ledig kapacitet ved fx en effektivisering af kontrolforløb. Selve inventeringen er foregået i 2013 og igen i 2014, hvor afdelingerne har udfyldt et inventeringsskema pba. journalaudit. Indsatsen er 2-benet. Der er dels en dialog mellem hospitalsledelsen og afdelingerne ud fra de udfyldte inventeringsskemaer dels er tilrettelæggelsen af forløb i ambulatorierne blevet gennemgået. Inventeringen vil løbende blive gentaget for at fortsætte med at optimere arbejdet.

Ved begge ovenstående projekter er det gældende, at processerne har taget tid og resultaterne først opnås på længere sigt. Region Midtjylland har over flere år arbejdet målrettet med initiativerne og de tankegange, som ligger bag. Administrationen er ikke bekendt med opgørelser af omfanget af besparelsen ved initiativerne.

## NOTAT

Til: **Sundhedsudvalget**

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 5000  
**Direkte**  
**Mail** csu@regionh.dk

Sagsnr.

Dato: 18. maj 2015

### **Baggrundsnotat vedrørende Budgetproces 2016 og visitation/kliniske retningslinjer**

Sundhedsstyrelsen er – i samarbejde med regionerne - ansvarlig for at udarbejde 50 nationale kliniske retningslinjer (NKR) i perioden 2013-16. Ifølge økonomiaftale mellem Danske Regioner og regeringen skal der derudover udarbejdes 2-3 nationale visitationsretningslinjer pr år.

Det kan overvejes at lave en indledende screening af, om der er et økonomisk potentiale forbundet med en tættere opfølgning på implementering af udvalgte nationale kliniske retningslinjer eller visitationsretningslinjer, fx i form af færre operationer.

Regionen er – som de øvrige regioner – forpligtet til at deltage i arbejdet omkring NKR og visitationsretningslinjer. Regioner deltager i udarbejdelsen gennem de til hver NKR tilknyttede referencegrupper. I referencegrupperne har regionens repræsentanter (administrative og ledende klinikere) blandt andet til opgave at se på om – og hvis fagligt forsvarligt afværge at - retningslinjerne vil medføre øget ressourceanvendelse når de efterfølgende implementeres.

Godkendte NKR/visitationsretningslinjer gennemgår følgende implementeringsproces:

- Administrationen foretager – i samarbejde med SFR/hospitaler – en indledende screening af om der er økonomiske, kliniske eller organisatoriske konsekvenser for regionen. Herunder om retningslinjerne medfører ændringer i regionale vejledninger/organisering
- Formidling til alle relevante parter i regionen om retningslinjerne og eventuelt ændret behandling/organisering

For de allerede udarbejdede NKR (pt 26 stk) og visitationsretningslinjer (10 færdige) kunne man bede SFR/hospitalerne redegøre for hvorvidt der er yderligere besparelspotentialer ved planlagt tættere opfølgning på implementering. Der er, som nævnt, allerede er foretaget en økonomisk screening under implementeringen, så det vurderes umiddelbart begrænset, hvad der måtte være af oversete besparelspotentialer.

Fremadrettet vil der fortsat være stor opmærksomhed på økonomisk screening i implementering af kommende NKR.

**Punkt nr. 3 - Budgetdrøftelse om justering af serviceniveau**  
**Bilag 3 - Side -2 af 2**

Mht. visitationsretningslinjer vil der ved fremtidige valg af emner for disse lægges vægt på eventuelle muligheder for besparelser. Der har gennem flere år været arbejdet med at finde velegnede emner, hvor blandt andet økonomien har været et vigtigt parameter for udvælgelse. Vurderingen er dog, at der vil være begrænsede muligheder for at finde nye emner med større besparelses-potentiale.

## NOTAT

**Til:** Sundhedsudvalget

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 6000  
**Mail** csu@regionh.dk

Journal nr.: 15005938  
Ref.: chfaan

Dato: 23. april 2015

## Tapning af blod i Region Hovedstaden

Tappesteder dækker over to ting. Dels et sted hvor borgere og patienter kan komme ind og få taget blodprøver, der analyseres, fx på en biokemisk afdeling med henblik på diagnosticering af en sygdom, og dels et sted, hvor donorer kan give blod, der anvendes af hospitalerne.

### Tappesteder for blodprøver

Der er åbent for blodprøvetagning følgende steder:

#### **Planområde Syd:**

- Amager Hvidovre Hospital (Amager)
- RHELs filial på Amsterdamvej, Amager
- Amager Hvidovre Hospital (Hvidovre)
- RHELs filial på Hvidovrevej, ved Friheden St.
- Rigshospitalet, Glostrup
- RHELs filial ved Glostrup Torv, Glostrup Centret, Hovedvejen
- RHELs filial i Tåstrup, Tåstrup Stationscenter

#### **Planområde Midt:**

- RHELs filial i Rødovre Centrum
- Herlev Gentofte Hospital (Herlev)
- Herlev Gentofte Hospital (Gentofte)
- RHELs filial i Ballerup, Banegårdspladsen
- RHELs filial i Gladsaxe, Søborg Hovedgade
- RHELs filial i Lyngby, Klampenborgvej, ved Lyngby Storcenter

#### **Planområde Nord:**

- Nordsjællands Hospital, Hillerød
- Nordsjællands Hospital, Frederikssund
- Sundhedshuset, Helsingør

**Planområde Byen:**

- Rigshospitalet
- Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, (Bispebjerg)
- Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, (Frederiksberg)
- RHELs hovedlaboratorium i Pilestræde, Indre By

**Tappedsteder for bloddonorer**

Tappedsteder for bloddonorer hører organisatorisk under Rigshospitalet, Diagnostisk Center, Klinisk Immunologisk Afdeling, Blodbanken. Der er tappedsteder for bloddonorer følgende steder:

**Region Hovedstadens egne matrikler:**

|                                       | <b>Fast tappedsted med fast åbningstid</b> | <b>Mobilt tappedsted med varierende åbningstider</b> |
|---------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Rigshospitalet                        | Man-tors (ons til 18)                      |                                                      |
| Herlev Hospital                       |                                            | Mobil blodbank                                       |
| Gentofte Hospital                     | Man-fre (tirs-tors til 18)                 |                                                      |
| Amager Hvidovre Hospital, Hvidovre    | Man-fre (tirs til 18.30)                   |                                                      |
| Amager Hvidovre Hospital, Italiensvej |                                            | Mobil blodbank                                       |
| Frederiksberg Hospital                |                                            | Mobil blodbank                                       |
| Rigshospitalet, Glostrup              | ?                                          |                                                      |
| Nordsjællands Hospital, Hillerød      | Man-tors (ons til 19)                      |                                                      |
| Nordsjællands Hospital, Frederikssund | Man-tors (torsdag til 19.30)               |                                                      |
| Glostrup, Psykiatrisk Center          |                                            | Mobil blodbank                                       |
| Bornholms Hospital                    | Man-tors (tors til 18)                     |                                                      |

Desuden foregår der udgående, mobil blodtapning, her er de væsentlige steder for mobiltapning listet hvoraf nogle kun er for ansatte i virksomhederne:

**Private:**

Tryg (Ballerup), DSB (Tåstrup), Rambøll Danmark (København S), Coop Danmark (Albertslund), Haldor Topsøe (Kgs. Lyngby), Lyngby Stadion, Danske Bank (Tåstrup), Sim Corp (København), Leo Pharma (Ballerup), Dong Energy (Virum), BRF Kredit (Kgs. Lyngby), Koloplast (Humlebæk), Nykredit (København), Nordea (København), MAN Diesel og Turbo SE (København), Alm. Brand (København), Novo (Måløv), COWI (Kgs. Lyngby), KMD, Deloitte, Alka, PFA Pension.



## **Punkt nr. 3 - Budgetdrøftelse om justering af serviceniveau**

### **Bilag 4 - Side -3 af 3**

#### **Offentlige:**

Statens Seruminstitut, Beskæftigelsesministeriet, Moderniseringsstyrelsen, Kasperskolen (Ballerup), Krogårdsskolen (Greve), Erhvervsskolen (Helsingør), Moderniseringsstyrelsen (København), Usserød Skole (Hørsholm), Kulturhuset (Helsinge), Kulturhuset Satelitten (Værløse), Pilegårdsskolen (Tårnby), Engholmskolen (Allerød), Mørdrupskolen (Espergærde), DTU (Lyngby), Toftehøjskolen (Ølstykke), Tåstrup Idrætshaller, Hedehusene Skole, Københavns Rådhus, Toftevangskolen (Birkerød), Kongsholmcentret Albertslund, Aktivitetshuset (Solrød), Ishøj Kulturcafe, Københavns Universitet Amager.



## NOTAT

**Opgang** A  
**Afsnit** 1. sal

**Telefon** 38 66 50 00  
**Direkte** 3866 5916  
**Web** [www.regionh.dk](http://www.regionh.dk)

Dato: 6. maj 2015

### Biblioteksbetjening af patienter

Indlagte patienter på Rigshospitalet og på Region Hovedstadens Psykiatri, PC Sankt Hans får i dag tilbud om biblioteksbetjening.

De samlede årlige udgifter beløber sig til 2,5 mio. kr. fordelt med 2,4 mio. kr. på Rigshospitalet og 0,1 mio. kr. på PC Sankt Hans.

Tilbuddet på Rigshospitalet omfatter traditionel bogudlån og e-bøger samt arrangementer med musik, læsedage og temadage, som tilsammen kan give patienterne et tiltrængt og uundværligt løft. Der er aftale med Københavns kommune, som indgås for et år ad gangen senest for 2015.

Tilbuddet på PC Sankt Hans omfatter betjening fra en bogbus fra Roskilde Kommune. Alternativet til bogbusbetjeningen vil være, at følge patienter til Roskilde Bibliotek for at låne bøger. Den nuværende aftale med Roskilde Kommune kan opsiges til den 1. januar 2016 med virkning fra 1. januar 2017.

Hverken Rigshospitalet eller Psykiatrien anbefaler, at man nedlægger biblioteksbetjeningen.

## NOTAT

**Opgang** Blok B  
**Telefon** 38 66 60 00  
**Direkte** 38 66 53 42  
**Web** [www.regionh.dk](http://www.regionh.dk)

Dato: 18. maj 2015

### Tilskud til proteindrikke (ernæringspræparater)

#### *Stigende udgifter*

Region Hovedstadens samlede udgifter til ernæringspræparater er 66 mio. kr i 2014. Der er siden 2007 sket en stigning i omkostninger til ernæringspræparater på 71 % svarende til 27,6 mio. kr.

#### *Lovgivning*

Ifølge bekendtgørelsen om tilskud til ernæringspræparater har gruppe 1-sikrede og gruppe 2-sikrede ret til tilskud til ernæringspræparater, som er ordineret af en læge i forbindelse med sygdom eller alvorlig svækkelse. Tilskuddet er betinget af, at ernæringspræparatet er godkendt af Sundhedsstyrelsen. Regionen yder et tilskud på 60 % af den sikredes udgift til ernæringspræparatet, samt til de nødvendige remedier til indtagelse af ernæringspræparater via sonde. Terminale patienter kan få tilskud til egenbetaling (de 40%) i hht. Serviceloven §122.

#### *Mulig udgiftsreduktion*

Det vurderes umiddelbart, at læger og sundhedspersonale ikke i tilstrækkelig grad er bekendt med rammerne for udbetaling af regionalt tilskud. Bl.a. gælder tilskuddet ikke småtspisende ældre eller forebyggelse af allergi hos spædbørn.

Det formodes derfor, at Region Hovedstaden vil kunne forbedre mulighederne for styring af økonomien på området, herunder sikre at ernæringspræparater rekvireres i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens liste over godkendte præparater. Sundhedsstyrelsen rådfører sig med et godkendelsespanel som repræsenterer lægefaglig- og diætetisk specialviden. Fødevarestyrelsen er også repræsenteret i panelet. Ernæringspræparater skal notificeres til Fødevarestyrelsen i henhold til lovgivningen om fødevarer til særlige medicinske formål.

Regionerne arbejder pt med at indhente statistik fra leverandører af ernæringspræparater for blandt andet at få oplysninger om solgt varemængde og udgift hertil fordelt på varetyper. Dette datagrundlag vil være en forudsætning for det videre arbejde med at opnå korrekt ordination af ernæringspræparater. Samtlige leverandører skulle ifølge kontrakten være forpligtet til at levere disse oplys-

ninger til Regionernes Lønnings- og Takstnævn, RLTN. En nærmere beregning af det økonomiske potentiale er ikke mulig før dette datagrundlag er tilvejebragt – forventeligt vi løbet af efteråret 2015.

Der er derudover tre tilgange, der skal tages i betragtning, når det undersøges hvorvidt regionens tilskud til proteindrikke er berettiget.

1. Korrekt ordination af ernæringspræparat
2. Evidensen for ernæringspræparaternes virkning
3. Fordeling af tilskud til remedier mellem region og kommuner

#### **Ad 1) Korrekt ordination af ernæringspræparater**

Region Syddanmark har igangsat en kampagne, der skal informere de praktiserende læger, kommunalt personale, apotekspersonale og personale på regionens sygehuse om reglerne for tilskud samt kostmæssige alternativer til ernæringspræparater. Da kampagnen lige er iværksat, er effekten endnu ukendt. Der vil månedligt blive lavet opfølgninger ifht. regionens udgifter på området. Der er endnu ikke taget stilling til kampagnens varighed.

En lignende kampagne kunne tænkes iværksat i Region Hovedstaden, hvis der viser sig effekt af informationskampagnen i Region Syddanmark.

#### **Ad 2) Evidens**

Standardprodukter er sondeernæring eller drikke, der anvendes til supplerende af den almindelige kost eller som eneste ernæring. Standardprodukt kan dække de fleste patienters behov. De opdeles i to kategorier, fuldgyltige og ikke-fuldgyltige afhængig af indholdet af næringsstoffer. De fuldgyltige ernæringspræparater har vist bedre energi- og proteinindtag samt bedre kliniske forløb i flere kontrollerede undersøgelser. Der foreligger derimod ikke evidens for bedre energi- og proteinindtag fra de ikke-fuldgyltige juicebaserede standardpræparater.

Sundhedsstyrelsen arbejder på en ny bekendtgørelse om tilskud til ernæringspræparater. Hvis det nuværende forslag imødekommes, vil de ikke-fuldgyltige præparater ikke længere findes på listen over godkendte ernæringspræparater.

#### **Ad 3) Fordeling af tilskud til remedier mellem region og kommuner**

Der findes på nuværende tidspunkt ikke et samlet overblik over hvilke borgere, der modtager remedier ifm. ernæringspræparater med tilskud fra regionerne og hvilke borgere, der modtager tilskud fra kommuner. I 2012 havde Region Hovedstaden udgifter til remedier for 7 mio. kr, og dermed ses en 100 % stigning siden 2007. Det foreslås, at der udarbejdes en nærmere analyse af området i Region Hovedstaden, som formodes at kunne give mindre besparelse.

## NOTAT

Til: **Sundhedsudvalget og Udvalg vedr. Tværsektorielt Samarbejde**

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 6000  
**Direkte** 38 66 53 18  
**Mail** csu@regionh.dk

Dato: 20. maj 2015

### Regionale tiltag for rationel medicinanvendelse i praksissektoren

Region Hovedstaden har længe haft fokus på lægemiddelforbruget i praksissektoren og temaet indgår i blandt andet i følgende tre rapporter udarbejdet i perioden 2010-2014.

I 2011 kortlagde Region Hovedstaden lægemiddelforbruget for perioden 2008 – 2010 med Medicinanalysen (1). Analysen omtalte flere af de eksisterende tiltag med formålet at sikre rationel medicinanvendelse i praksissektoren såsom fx praksisbesøg og efteruddannelse, herunder brug af medicinkonsulenter i forhold til at fremme efterlevelse af Basislistens rekommandationer og gennemgang af de praktiserende lægers ordinationsmønster. Rapporten påpegede desuden, at der ikke findes en indsats, der er målrettet de praktiserende speciallæger. På baggrund af analysen blev der udarbejdet en handlingsplan for medicinområdet i Region Hovedstaden (hospitalssektor og praksissektor). Handlingsplanen indeholdt blandt andet anbefalinger om at indlede et samarbejde om medicinanvendelsen med speciallægepraksis samt udføre en fokuseret indsats for at finde ydere med afvigende ordinationsadfærd i almen og speciallægepraksis (controlling).

Afledt af anbefalingerne fra medicinanalysen iværksatte Koncern Praksis siden to projekter - ”Rationel Medicinanvendelse i Speciallægepraksis (2)” og ”Økonomisk lægemiddelordination i almen praksis og speciallægepraksis”.

Projektet ”Rationel medicinanvendelse i speciallægepraksis” blev afrapporteret i samarbejdsudvalget for speciallægepraksis i marts 2015 og kom med en række anbefalinger, bl.a. at der indgås en aftale om et forpligtende samarbejde mellem Foreningen af Praktiserende Speciallæger og Region Hovedstaden om rationel medicinanvendelse i speciallægepraksis herunder at samarbejdet mellem Medicinfunktionen, Klinisk Farmakologisk Afdeling og de sundhedsfaglige råd styrkes i forhold medicinanvendelsen i speciallægepraksis. Projektet om ”Økonomisk lægemiddelordination i almen praksis og speciallægepraksis” viste, at det er vanskeligt og tidskrævende at udføre controlling på medicinområdet, og anbefalingerne var at fokusere på mere kvalitative indsatser.

#### Medicinudgifter i praksissektoren

Medicinudgifterne i praksissektoren har i perioden 2008-2013 overordnet været faldende. Fra 2013 til 2014 så man stigning i tilskudsudgifterne på ca. 33 mio. kr. Tilsvarende stigninger er set i de fire øvrige regioners tilskudsudgifter og forventes at fortsætte i 2015. Udgifterne til medicintilskud lå i 2014 ca. 520 mio. kr. under niveauet i 2007.

Center for Sundhed følger udviklingen i lægemiddeludgifterne i praksissektoren tæt. Hver måned beregnes en ny prognose, der drøftes med Center for Økonomi.

Organiseringen i praksissektoren rummer udfordringer i forhold til regionernes muligheder for at påvirke sektoren, der er selvstændige erhvervsdrivende og dermed selv planlægger efteruddannelsesaktiviteter, konsulentbesøg mv. Erfaringsmæssigt er de mest effektive reguleringsmekanismer i forhold til styring af udgifterne i praksissektoren ændringer i tilskudsregler og patentudløb.

Med flytning af Medicinfunktionen fra Regionsgården til Klinisk Farmakologisk Afdeling på Bispebjerg Hospital fra 1. marts 2015 er regionens speciallæger i klinisk farmakologi, kliniske farmaceuter for hospitalssektoren og farmaceuterne for i Medicinfunktionen for praksissektoren samlet i samme afdeling. Ønsket med denne sammenlægning er en styrket indsats på medicinområdet herunder et forbedret samarbejde om patientens medicin på tværs af sektorer.

Medicinfunktionen, Klinisk Farmakologisk Afdeling og KAP-H<sup>1</sup>, vil udarbejde en fælles handlingsplan for medicinområdet. Her skal samarbejdet afstemmes, og der skal ske en nærmere afklaring af de forskellige tilbud, der kan igangsættes med henblik på øget fokus på medicinområdet.

#### ***1. Hvad gør Region Hovedstaden for at styrke rationel medicinanvendelse i praksissektoren?***

##### Region Hovedstadens tilbud til almen praksis (forår 2015)

Regionens tilbud til almen praksis er delt op i tilbud om efteruddannelse gennem KAP-H og regionale tilbud via Medicinfunktionen, MedicinInfo samt PraksisNyt

#### **KAP-H's initiativer/indsatser**

- Rationel medicinanvendelse
  - o Praksisbesøg til lægepraksis, der skal akkrediteres i 2016
  - o Gruppebesøg til PLO-kommuner<sup>2</sup> og DGE-grupper<sup>3</sup>
  - o Praksisbesøg til nynedsatte læger (første 3 år efter køb af praksis)

---

<sup>1</sup> KAP-H (Kvalitet i Almen Praksis i Hovedstaden) er et samarbejde mellem PLO-Hovedstaden og Region Hovedstaden, som har en række efteruddannelses tilbud til almen praksis.

<sup>2</sup> PLO-kommuner er de tidligere kommunale lægelæg. PLO-kommuner har til formål at repræsentere de praktiserende læger i det kommunalt lægelige samarbejde.

<sup>3</sup> DGE-grupper er efteruddannelsesgrupper for praktiserende læger. DGE står for Decentral Gruppebaseret Efteruddannelse.

## Punkt nr. 4 - Budgetdrøftelse af nye initiativer

### Bilag 1 - Side -3 af 4

- Temamøde om antitrombotisk behandling på tværs af diagnoser (temamøder forår 2015)
- Temamøde om rationel farmakoterapi med udgangspunkt i basislistens anbefalinger (temamøder sommer 2015)

#### Øvrige regionale tilbud

- Nyt om Medicin, nyhedsbrev med informationer om rationel medicinanvendelse, bivirkninger, tilskudsændringer, større prisændringer mm. Nyhedsbrevet udsendes ca. 8-10 gange årligt sammen med PraksisNyt på Sundhed.dk
- Anbefalinger om førstevalg af lægemidler i praksissektoren inden for en række indikationer – Basislisten og Antibiotikavejledningen. Anbefalingerne til praksissektoren og på hospitalerne koordineres via fagudvalg under Den Regionale Lægemiddelkomité
- Lægemiddelrådgivning fra MedicinInfo om bivirkninger, interaktioner, dosering til særlige patientgrupper, holdbarhed og opbevaring. MedicinInfo er en hotline der kan kontaktes via mail og telefon og udføres i et samarbejde mellem Apotekets Information og Klinisk Farmakologisk Afdeling i Region Hovedstaden
- Hjælp til medicingennemgang
- Koordinering mellem anbefalede lægemidler på Basislisten og anvendte præparater på hospitalerne
- Materialer til at understøtte rationel medicinanvendelse
- Projekt: Understøtning af implementering af medicingennemgang i almen praksis
  - o Praksisbesøg om medicingennemgang med udgangspunkt i patientcases fra egen praksis
  - o Besøg i DGE-grupper om medicingennemgang
  - o Undervisning af uddannelseslæger i praksisdelen
  - o Oprettelse af mulighed for elektronisk henvisning til medicingennemgang på Klinisk Farmakologisk Afdeling.

Projektet finansieres med satspuljemidler fra udmøntningen af Den Nationale Handlingsplan for den ældre medicinske patient. Projektet afsluttes med udgangen af 2015.

#### 2. *Hvad kan evt. gøres yderligere indenfor de eksisterende rammer ?*

##### Almen praksis

- Øget fokus på medicinområdet inden for eksisterende rammer i KAP-H fx inddragelse af medicinområdet i flere aktiviteter og efteruddannelse i FMK
- Prisovervågning – vedr. priser for lægemidler på regionens Basisliste. Lægemiddelpriserne ændres hver 14. dag i praksissektoren
- Undersøge muligheder for udvidelse af information til praksis om rationel medicinanvendelse
  - o Kvartals eller halvårslige mails med oplysninger til den enkelte klinik med egne ordinationstal for udvalgte områder fx om besparelеспotentiale inkl. opdaterede faglige anbefalinger
  - o Tilrettelæggelse af et differentieret tilbud om efteruddannelse

Iværksætte projekter med formålet at understøtte iværksatte tværsektorielle indsatser fx samarbejde med apoteker om astma/KOL inhalationsdevices.

**3. *Hvad kunne vi evt. gøre yderligere?***

Speciallægepraksis

Såfremt regionen ønsker at etablere et fortsat samarbejde om rationel medicinanvendelse med praktiserende speciallæger er der behov for en konsulentfunktion på området. Samarbejdet bør fokusere på den specialespecifikke tilgang, som blev afprøvet i projektform. Dette forudsætter at der afsættes midler til indsatsen.

Der forventes at en indsats i speciallægepraksis vil have nogen afsmittende effekt på almen praksis, således at en del af merudgiften kan hentes ved indsatsen.

-----

Besparelsespotentialer ved de ovenfor nævnte aktiviteter er vanskeligt at vurdere, idet en udgiftsdæmpende effekt afhænger af flere faktorer - blandt andet prisudviklingen i praksissektoren.

Referencer

---

1) Medicinanalysen 2011: <https://www.bispebjerghospital.dk/undersogelse-og-behandling/medicin/Sider/Medicinanalyse.aspx>

2) Rationel medicinanvendelse i speciallægepraksis, Enhed for Kvalitet og Patientsikkerhed, Center for Sundhed, december 2014.



## Budgetlægningen 2015-2018

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                     |      |      |      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------|------|------|
| <b>Regional pædagogisk tilkaldefunktion</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                     |      |      |      |
| <b>Fremsat af:</b> Sundhedsudvalget                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                     |      |      |      |
| <b>Formål og indhold</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                     |      |      |      |
| <p>Bevilling til idriftsætning af projekt om en pædagogisk tilkaldefunktion ifm. forældres alvorlige sygdom eller død. Projektets formål er at give tidlig psykosocial støtte til børn, der er pårørende til alvorligt syge forældre, så de bedre kan tackle de følelsesmæssige udfordringer og dilemmaer, der opstår når en forælder bliver alvorligt syg. Indsatsen består i en enkel og fleksibel intervention: En pædagogisk konsulent tilknyttes relevante afdelinger på Region Hovedstadens hospitaler, hvor der er patienter med pårørende børn. Den pædagogiske konsulent skal støtte det daglige personale, der har den primære kontakt til patienterne, i at tage hånd om hele familien, ligesom konsulenten kan støtte familien direkte. Projektet har kørt som pilotprojekt i 2014. I forbindelse med pilotprojektet er der udviklet en manual henvendt til sundhedsprofessionelle samt en hjemmeside henvendt til pårørende børn, deres forældre og de sundhedsprofessionelle (<a href="http://www.narmorellerfarbliversyg.dk">www.narmorellerfarbliversyg.dk</a>). Den pædagogiske konsulent vil anvende manualen og henvise til hjemmesiden i forbindelse med rådgivning af personale og familier. Brugen af den pædagogiske konsulent er fleksibel og kan tilpasses den enkelte afdeling. Den pædagogiske konsulent forankres i Tværfagligt Videnscenter for Patientstøtte, og har herfra en udgående funktion til alle regionens hospitaler. Konsulenten kan tilkaldes med dags varsel.</p> <p>Erfaringer fra pilotprojektet er meget positive. Det har modtaget stor pressebevågenhed, både i tv, radio og dagblade. Både sundhedspersonalet og de familier, der har haft kontakt med den pædagogiske konsulent, giver udtryk for stor tilfredshed. Forældrene pointerer særligt, at det har været af stor værdi for dem, at hjælpen har været hurtig, og at den bliver tilbudt uden de selv skal opsøge den. F.eks. udtaler en far med to sønner:</p> <p><i>'... dem der står i en kritisk situation og hvor det virkelig brænder sammen, der nytter det ikke noget at der skal gå en uge før de kan få hjælp'.</i></p> <p>En mor siger:</p> <p><i>'Han [sønnen] var ikke kommet igennem det her hvis jeg ikke havde fået den hjælp. Og vi var ikke kommet igennem det hvis vi ikke havde fået noget hjælp.'</i></p> |                                     |      |      |      |
| <b>Sammenhæng til de politiske målsætninger</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                     |      |      |      |
| <p>Forslaget understøtter 'Patientens situation styrer forløbet' da indsatsen er direkte målrettet en styrkelse af forældres og børns mestring ifm. alvorlige sygdomsforløb. Forslaget understøtter derudover udvikling af høj faglig kvalitet, da funktionen qua forankringen i Tværfagligt Videnscenter for Patientstøtte giver mulighed for tværfaglig sparring og kompetenceudvikling.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                     |      |      |      |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                     |      |      |      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2016                                | 2017 | 2018 | 2019 |
| Løn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,5                                 | 0,5  | 0,5  | 0,5  |
| Øvrig drift                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                     |      |      |      |
| Etableringsudgifter                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                     |      |      |      |
| Årsværk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1                                   | 1    | 1    | 1    |
| <b>Evt. uddybende beskrivelse:</b> Lønmidler er til 1 fuldtidsansat pædagogisk konsulent.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                     |      |      |      |
| <b>Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                     |      |      |      |
| Sundhedskassen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <input checked="" type="checkbox"/> |      |      |      |
| Den regionale udviklingskasse                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <input type="checkbox"/>            |      |      |      |
| Det sociale område                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <input type="checkbox"/>            |      |      |      |



## Budgetlægningen 2015-2018

|                                                                                                       |         |                          |         |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------------------------|---------|---------|
| <b>Budgetforslag - overskrift:</b><br>Ingen egenbetaling på scanningsbilleder/ultralydsbilleder på CD |         |                          |         |         |
| <b>Fremsat af:</b><br>Sundhedsudvalget                                                                |         |                          |         |         |
| <b>Formål og indhold</b><br>At fjerne egenbetaling på scanningsbilleder/ultralydsbilleder på CD.      |         |                          |         |         |
| <b>Sammenhæng til de politiske målsætninger</b>                                                       |         |                          |         |         |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid</b>                                            |         |                          |         |         |
|                                                                                                       | 2016    | 2017                     | 2018    | 2019    |
| Løn                                                                                                   |         |                          |         |         |
| Øvrig drift                                                                                           | 245.000 | 245.000                  | 245.000 | 245.000 |
| Etableringsudgifter                                                                                   |         |                          |         |         |
| Årsværk                                                                                               |         |                          |         |         |
| <b>Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):</b>                               |         |                          |         |         |
| Sundhedskassen                                                                                        | x       | <input type="checkbox"/> |         |         |
| Den regionale udviklingskasse                                                                         |         | <input type="checkbox"/> |         |         |
| Det sociale område                                                                                    |         | <input type="checkbox"/> |         |         |

## Budgetlægningen 2015-2018

|                                                                                                              |         |                          |         |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|--------------------------|---------|---------|
| <b>Budgetforslag - overskrift:</b><br>Gratis måltider til en forælder pr. barn indlagt på børneafdelingerne. |         |                          |         |         |
| <b>Fremsat af:</b><br>Sundhedsudvalget                                                                       |         |                          |         |         |
| <b>Formål og indhold</b><br>At gøre måltider til en forælder pr. barn indlagt på børneafdelingerne gratis.   |         |                          |         |         |
| <b>Sammenhæng til de politiske målsætninger</b>                                                              |         |                          |         |         |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid</b>                                                   |         |                          |         |         |
|                                                                                                              | 2016    | 2017                     | 2018    | 2019    |
| Løn                                                                                                          |         |                          |         |         |
| Øvrig drift                                                                                                  | 686.300 | 686.300                  | 686.300 | 686.300 |
| Etableringsudgifter                                                                                          |         |                          |         |         |
| Årsværk                                                                                                      |         |                          |         |         |
| <b>Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):</b>                                      |         |                          |         |         |
| Sundhedskassen                                                                                               | x       | <input type="checkbox"/> |         |         |
| Den regionale udviklingskasse                                                                                |         | <input type="checkbox"/> |         |         |
| Det sociale område                                                                                           |         | <input type="checkbox"/> |         |         |

## Budgetlægningen 2015-2018

|                                                                                                                        |        |                          |        |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------|--------|--------|
| <b>Budgetforslag - overskrift:</b><br>Gratis kisteilægning                                                             |        |                          |        |        |
| <b>Fremsat af:</b><br>Sundhedsudvalget                                                                                 |        |                          |        |        |
| <b>Formål og indhold</b><br>At fjerne muligheden for at fakturere bedemændene for portørenes bistand ved kisteilægning |        |                          |        |        |
| <b>Sammenhæng til de politiske målsætninger</b>                                                                        |        |                          |        |        |
| <b>Forslagets konsekvenser – økonomi, personale og tid</b>                                                             |        |                          |        |        |
|                                                                                                                        | 2016   | 2017                     | 2018   | 2019   |
| Løn                                                                                                                    |        |                          |        |        |
| Øvrig drift                                                                                                            | 54.000 | 54.000                   | 54.000 | 54.000 |
| Etableringsudgifter                                                                                                    |        |                          |        |        |
| Årsværk                                                                                                                |        |                          |        |        |
| <b>Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):</b>                                                |        |                          |        |        |
| Sundhedskassen                                                                                                         | x      | <input type="checkbox"/> |        |        |
| Den regionale udviklingskasse                                                                                          |        | <input type="checkbox"/> |        |        |
| Det sociale område                                                                                                     |        | <input type="checkbox"/> |        |        |

## **Punkt nr. 4 - Budgetdrøftelse af nye initiativer**

### **Bilag 6 - Side -1 af 1**

#### **Medlemsforslag fra Annie Hagel**

##### Mad på hospitaler - kompetenceudvikling

Det lader til at der forskel på, hvordan patienterne oplever maden på hospitalerne. Det kan dels skyldes madens kvalitet, dels måden den serveres på, et måltid er jo mere end mad, det er også serveringen, stemningen, omgivelserne, som ikke altid er de bedste på et hospital, men lidt kreativitet kan hjælpe.

##### Forslag:

Der afsættes midler til et pilotprojekt, som efterfølgende evalueres, før det vedtages hvorvidt projektet skal sættes i drift. Projektet består af kompetenceudvikling af fx to social- og sundhedsassistenter på hver medicinsk afdeling gennem et kursus på 1-2 dage, hvor de lærer om måltider, værtsskab og om ernærings betydning for især ældre. Kurset skal indeholde en plan for hvordan kompetencerne holdes ved lige og følges på efterfølgende møder mellem de måltidsansvarlige. Indholdet bør nærmere defineres i samarbejde med medarbejderne, så det tager udgangspunkt i deres behov.

## NOTAT

**Til Sundhedsudvalget**

**Opgang** B & D  
**Telefon** 3866 6000  
**Direkte** 38666019  
**Mail** csu@regionh.dk

Ref.: mlau

Dato: 18. maj 2015

### **Oplæg vedr. kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**

Regionsrådet drøftede den 3. februar 2015 opfølgning på evalueringerne af enstrengt og visiteret akutsystem. Her besluttede regionsrådet at anmode Sundhedsudvalget om at arbejde videre med tiltag, der kan styrke kvaliteten og servicemålene samt sikre en klar opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem.

Nærværende notat er et oplæg om kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning til drøftelse i Sundhedsudvalget. Oplægget er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra bl.a. Den Præhospitale Virksomhed og akutmodtagelser og akutklinikker.

#### **Vedr. kvalitet**

##### **Kvalitetsmonitorering - Akuttelefonen 1813**

Der er allerede iværksat en lang række tiltag for at monitorere kvaliteten i det enstrengede og visiterede akutsystem og særligt på Akuttelefonen 1813. Det foreslås, at arbejdet med at styrke kvaliteten tager udgangspunkt i det allerede igangsatte kvalitetsarbejde i Den Præhospitale Virksomhed.

Kvalitetsmonitoreringen blev iværksat i foråret 2014 i forlængelse af Sundhedsstyrelsens tilsyn med Akuttelefonen 1813. Efterfølgende er der løbende blevet justeret og udviklet på form og indhold af monitoreringen, mens omfanget på nogle områder også er udvidet.

Monitoreringen fokuserer på det sammenhængende patientforløb. Der foretages en audit af patientforløbet fra opkald til Akuttelefonen 1813 og til besøg på akutmodtagelse eller akutklinik. Denne audit udføres sammen med hospitalerne og der er i særlig grad rettet opmærksomhed mod overgange i patientforløbet. Disse audits benævnes i det følgende eksterne audits. Sundhedsstyrelsen havde under sit tilsynsbesøg stor opmærksomhed rettet mod, at visitationen foregik på et patientsikkert grundlag, hvorfor der også udføres audit med særlig fokus på samtalerne på Akuttelefonen 1813. Disse audits benævnes interne audits. Der ses herunder på systematik i samtalen og anvendelse af beslutningsstøtteværktøjet ”Visitationsguide 1813”.

**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -2 af 14**

**Interne audit på Akuttelefonen 1813**

Hver måned udføres intern audit på i alt 160 patientforløb på Akuttelefonen 1813. Heraf er 80 audit på tilfældigt udvalgte forløb, og 80 audit på fokuserede patientforløb.

Der auditeres på 80 tilfældigt udvalgte patientforløb, der afsluttes til:

- Egen omsorg (20)
- Egen omsorg af læge (20)
- Hjemmebesøg (20)
- Egen læge (20).

Derudover udføres månedligt audit på 80 fokuserede patientforløb indenfor en af følgende grupper med følgende risikofyldte symptomer:

- Børn med feber
- Akut abdomen (mavesmerter)
- Brystsmerter
- Formodet stroke (blodprop eller blødning i hjernen).

**Ekstern audit med hospitalerne**

Audit på patientforløb mellem Akuttelefonen 1813 og akutmodtagelser/-klinikker og Børnemodtagelser anvendes til fokus på overgange i det sammenhængende patientforløb. Der gennemføres månedlig audit med Akutmodtagelser/akutklinikker (40 patientforløb) og med Børnemodtagelser (40 patientforløb).

Status er nu, at der er udviklet et audit redskab, der er gennemført audit 4 gange med repræsentanter fra Sundhedsfagligt Råd for Akutmedicin og præhospital og Sundhedsfagligt Råd for Pædiatri.

Fremover gennemføres audit med et planområde inkl. børn hver måned, det vil sige hvert planområde deltager 2 gange årligt efter en fast kadence.



**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -3 af 14**

**Auditresultater Akuttelefonen 1813 –intern (2014)**

| Almindelig audit Akuttelefonen 1813                                                                     | Jun | Jul | Aug | Sep | Okt | Nov | Dec |   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|-----|-----|-----|---|
| 15. Er grundlag for korrekt visitation til stede ?                                                      | 71  | 93  | 96  | 98  | 99  | 97  | 97  | % |
| 17. Er patientsikkerheden tilgodeset i det samlede forløb ?                                             | 85  | 94  | 95  | 100 | 98  | 98  | 99  | % |
| Aflsuttet til egenomsorg:<br>1. Er der givet råd i henhold til visitationsguide 1813 ?                  | 94  | 74  | 100 | 88  | 94  | 100 | 94  | % |
| Forløb afsluttet af læge:<br>1. Er der viderestillet til læge pba en sundhedsfaglig vurdering ?         |     |     |     |     | 100 | 100 | 100 | % |
| Forløb henvist til opfølgning hos egen læge:<br>2. Er det dokumenteret, hvad der ønskes opfølgning af ? | 60  | 55  | 60  | 72  | 75  | 95  | 100 | % |

**Auditresultater Akuttelefonen 1813 og AMAK/Børnemodtagelser - ekstern**

| Audit DPV og AMAK                                                       | Okt | Dec | Jan | Feb |   |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|---|
| 6. Er alle relevante oplysninger fra 1813 kommet til AMAK ?             | 96  | 95  | 100 | 100 | % |
| 12. Er patienten visiteret korrekt ift 1813's oplysninger ?             | 92  | 90  | 95  | 95  | % |
| 13. Behandles patienten i det spor der henvises til ?                   | 80  | 89  | 78  | 93  | % |
| Audit DPV og Børnemodtagelserne ?                                       | Okt | Nov | Dec | Jan |   |
| 6. Er alle relevante oplysninger fra 1813 kommet til Børnemodtagelsen ? | 85  | 100 | 100 | 100 | % |
| 12. Er patienten visiteret korrekt ift 1813's oplysninger ?             | 87  | 90  | 87  | 83  | % |
| 13. Behandles patienten i det spor der henvises til ?                   | 100 | 100 | 92  | 100 | % |

Auditresultaterne ovenfor viser generelt en høj målopfyldelse. I eksemplerne på resultater fra audit fremgår det dog, at målopfyldelsen for om patienten er visiteret korrekt til børnemodtagelser ift. 1813's oplysninger ikke er så høj som for de øvrige eksempler på målopfyldelse. Ud fra bl.a. auditresultaterne bliver der udpeget indsatsområder og som det fremgår nedenfor er et af indsatsområderne for den kommende tid opdatering af visitationskriterier til bl.a. specialet pædiatri.

**Udvikling af personalets kompetencer**

Der afholdes statusamtaler med medarbejderne. For sygeplejersker afholdes samtaler kvartalsvis, og for læger afholdes samtaler halvårligt. Formålet er at sikre, at medarbejderen har de rette kompetencer til at sikre en patientsikker visitation. Derudover er formålet, at medarbejderen jævnligt får feed-back på sin udvikling og mulighed for udvikling i opgaveløsningen. Samtalen afholdes mellem medarbejderen og den nærmeste leder.

## **Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**

### **Bilag 1 - Side -4 af 14**

Statussamtaler afholdes med udgangspunkt i:

- 10 patientforløb (voicelogs og journal)
- Medarbejderens egen vurdering af specifikke kompetencer (fx IT, vejledninger m.v.)
- Performancedata (fx samtaler pr. time)
- Klagesager (temaer og tendenser), samt egeninvolvering
- Utilsigtede hændelser (UTH) (temaer og tendenser).

Statussamtalen afsluttes med en konklusion og en handleplan.

#### **Øvrige områder**

Der gennemføres løbende fokuserede audit på medicin for at sikre korrekt dokumentation af ordineret medicin. Fra januar 2015 blev fokus ændret til også at omfatte, om medicin ordineres i henhold til retningslinjerne.

Der har et par gange været gennemført undersøgelser af epikriser, men dette er ikke gennemført systematisk og tilbagevendende. Der etableres epikrise-audit fra maj 2015.

#### **Indsatsområder Akuttelefonen 1813**

Som følge af auditresultaterne og den generelle kvalitetsopfølgning er følgende indsatsområder udpeget for den kommende tid:

- Forbedring af ”Visitationsguide 1813”:
  - I 2015 vil de Sundhedsfaglige Råd blive inddraget med henblik på opdatering af visitationskriterier til konkrete specialer. De første to er gynækologi/obstetrik og pædiatri.
  - Visitationsguiden skal bygges op omkring triage og visitation, fremfor rådgivning, og gerne i overensstemmelse med hospitalernes triagemodel
- IT-funktionaliteter udvikles løbende
- Alle sundhedsfaglige visitatorer deltager i et lokalt 2-dages kursus, der skal understøtte opnåelse af kvalitetsmål.

Arbejdsgruppen har ikke kendskab til lignende omfangsrig kvalitetsmonitorering hverken i de øvrige regioners akutsystemer eller i den tidligere regionale lægevagt.

Arbejdsgruppen anbefaler:

- At det nuværende koncept for kvalitetsmonitorering fortsætter
- At der skabes øget åbenhed om resultaterne af kvalitetsmonitoreringen, hvor Den Præhospitale Virksomhed offentliggør resultaterne fx 2 gange årligt.
- At der på sigt laves fokuserede audit fx på forløb afsluttet med ambulance. Dette laves i samarbejde med leverandørerne.

## Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem

### Bilag 1 - Side -5 af 14

#### **Vedr. servicemål**

Region Hovedstadens nuværende servicemål vedr. akutområdet omfatter hhv. ventetid til besvarelse af opkald til Akuttelefonen 1813 samt ventetid fra ankomst til akutmodtagelse eller akutklinik og til opstart af behandling.

#### **Vedr. servicemål for akutmodtagelser og akutklinikker**

På akutmodtagelser og akutklinikker gælder servicemålet for stabile patienter med mindre alvorlig sygdom og skader. Halvdelen af disse patienter skal være i gang med behandlingen indenfor en time og 95 procent inden for fire timer.

Regionens akutmodtagelser og akutklinikker lever alle op til dette servicemål.

#### **Vedr. servicemål for Akuttelefonen 1813**

For Akuttelefonen 1813 er servicemålet, at 90 procent af opkaldene skal være besvaret inden for 3 minutter og alle opkald skal være besvaret inden for 10 minutter.

COWI har i deres evaluering beskrevet servicemålene som optimistiske.

*"5.2.4 Dårligt valgt tidspunkt at gå i luften på og optimistiske servicemål [...] De opstillede servicemål (90 procent af opkaldene skal besvares inden for tre minutter og ingen må vente mere end 10 minutter) er meget optimistiske og unuancerede. De indeholder ikke en indfasningsperiode, hvor man tillader EVA at have længere responstid i f.eks. de første tre måneder. De er overoptimistiske, blandt andet sammenlignet med andre regioners og med performance i den eksisterende lægevagt. Flere fagpersoner har givet udtryk for, at det centrale ikke er om folk venter 3, 5 eller 10 minutter, men at den betjening og visitation de får er af høj kvalitet. Det énsidige fokus på telefonventetid som eneste servicemål har helt naturligt ført til, at dette er i fokus efter idriftsættelse". (Evaluering af enstrengt og visiteret akutsystem frem til 1. april 2014, COWI)*

Betragtningerne fra COWIs evalueringsrapport bliver understreget af patienttilfredshedsundersøgelser. Der er udført to større patienttilfredshedsundersøgelser. De viser overordnet det samme billede. Den seneste patienttilfredshedsundersøgelse blev offentliggjort den 27. april 2015. Den viser, at på trods af for lange svartider og kritisk medieomtale, så har et klart flertal af borgerne et positivt indtryk af hjælpen på 1813.

#### **Patienttilfredshed**

Den netop offentliggjorte patienttilfredshedsundersøgelse er foretaget blandt godt 1.100 borgere, der var i kontakt med Akuttelefonen 1813 i februar 2015.

Undersøgelsen viser blandt andet:

- 88 % af borgerne svarer, at deres samlede indtryk af kontakten med Akuttelefonen 1813 er meget godt eller godt.
- At 91 % af borgerne generelt føler sig hørt og forstået, uanset om de taler med en sygeplejerske eller læge. På spørgsmålet om, hvorvidt lægerne og sygeplejersken spørger ind til borgerens sygdom eller skade på en god måde,

**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -6 af 14**

svarer 93 % at de er ”meget positive” eller ”positive” over for sygeplejerskerne, og 91 % over for lægerne.

- I forhold til det råd, som borgerne får fra Akuttelefonen 1813, så ved 90 %, hvordan de efterfølgende skal handle eller forholde sig.

Der er også kritiske bemærkninger i undersøgelsen. Især ventetiden på at komme igennem til Akuttelefonen 1813 har for nogle borgere en negativ betydning for deres samlede indtryk af telefonen. 43 % oplever f.eks., at ventetiden til at komme igennem er for lang.

I COWIs evaluering beskriver COWI også specifik læring i relation til det enstrengede og visiterede akutsystem. Et af de i alt fem læringspunkter er:

*”Servicemålet om at 90 pct. af opkaldene skal besvares inden for tre minutter, bør udbygges med mere kvalitative servicemål, der handler om oplevet kvalitet og patientsikkerhed. Det eksisterende servicemål vil fortsat skabe kritik i offentligheden, når det ikke nås. Og hvad vigtigere er i den sammenhæng: det er utilfredsstillende for personalet ved 1813 ikke at kunne opfylde servicemålet. Det bidrager derfor til stress og givetvis i nogen udstrækning til en relativ høj udskiftningsrate blandt personalet. Borgerne får i dag en helt anden betjening end det tidligere var tilfældet. Dette var en del af visionen bag EVA – og denne vision skal reflekteres i kvalitative servicemål, som både borgere og personale kan se værdien i.” (Evaluering af enstrengt og visiteret akutsystem frem til 1. april 2014, COWI).*

Som COWI påpeger, adskiller Region Hovedstadens servicemål sig fra de øvrige regioners servicemål. Nedenstående tabel viser servicemålene for akutområdet for alle fem regioner.

*Tabel med servicemål i de øvrige regioner*

| Region      | Servicemål vedr. telefon                                                                                                                                                                         | Servicemål vedr. konsultation i lægevagt eller for ”lægevagtpatienter”                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hovedstaden | Servicemål for akuttelefon <ul style="list-style-type: none"><li>• 90% af opkaldene skal besvares inden for 3 minutter</li><li>• 100% af opkaldene skal besvares inden for 10 minutter</li></ul> | Stabile patienter med mindre alvorlig sygdom og skade (tidl. Lægevagtpatienter) <ul style="list-style-type: none"><li>• 50% af patienter skal være i gang med behandlingen inden for 1 time</li><li>• 95 % af patienterne skal være i gang med behandlingen inden for 4 timer</li></ul> |
| Sjælland    | Servicemål for akuttelefon (visitation af skader): <ul style="list-style-type: none"><li>• 90% af opkaldene skal besvares inden for 3 minutter</li></ul>                                         | <ul style="list-style-type: none"><li>• 90% af alle tider til konsultation skal ligge indenfor 3 timer efter opkaldet</li><li>• 90% af alle konsultationer</li></ul>                                                                                                                    |

**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -7 af 14**

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|             | <ul style="list-style-type: none"> <li>95% af opkaldene skal besvares inden for 5 minutter</li> </ul>                                                                                                                                                                              | skal være påbegyndt senest 30 min efter tildelt tid                                                                                                                                                                                                                                          |
|             | Servicemål for lægevagt: <ul style="list-style-type: none"> <li>80% af opkaldene skal besvares inden for 5 minutter</li> </ul>                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>90% af alle sygebesøg skal være aflagt/påbegyndt indenfor 3 timer efter visitationen</li> </ul>                                                                                                                                                       |
| Syddanmark  | Servicemål for læge- og skadevagten <ul style="list-style-type: none"> <li>80% af opkaldene skal være besvaret inden for 2 minutter</li> <li>85% af opkaldene skal være besvaret inden for 3 minutter</li> <li>90% af opkaldene skal være besvaret inden for 5 minutter</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Midtjylland | Servicemål for lægevagten <ul style="list-style-type: none"> <li>90% af opkaldene skal være besvaret inden for 5 minutter</li> </ul>                                                                                                                                               | Servicemål for lægevagten <ul style="list-style-type: none"> <li>90 % af patienterne tilses i lægevagtskonsultationen senest 1 time efter ankomst</li> <li>90% af patienterne, der er visiteret til hjemmebesøg modtager besøg inden der er gået 3 timer fra besøget blev aftalt.</li> </ul> |
| Nordjylland | Der er ikke fastsat servicemål for lægevagten                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

På baggrund af en sammenligning med servicemål i de øvrige regioner kan det konkluderes, at ingen af regionerne har et samlet servicemål for hele det akutte forløb, men kun for dele af forløbet.

Sammenligningen viser også, at Region Hovedstaden har mere ambitiøse servicemål for besvarelse af opkald end de øvrige regioner. Region Sjælland har et servicemål for deres akuttelefon, hvor 90 procent af opkaldene skal være besvaret inden for 3 minutter, men Region Sjællands akuttelefon varetager udelukkende visitation af skader. Derfor er der kun tale om en mindre del af de henvendelser, som håndteres i Region Hovedstadens Akuttelefon 1813, og derfor er servicemålene for de to akuttelefoner ikke direkte sammenlignelige. De øvrige regioners servicemål er alle mindre ambitiøse end Region Hovedstadens servicemål.

Region Hovedstadens servicemål adskiller sig blandt andet fra alle de øvrige regioners servicemål for besvarelse af opkald ved at have et servicemål med tidsramme for besvarelse af samtlige opkald. Ingen af de øvrige regioner har et tilsvarende ambitiøst servicemål. Udfordringen ved et servicemål for samtlige opkald er, at der kan opstå særlige situationer fx med flere opkald end forventet eller længere samtaletid end forventet fx på grund af indlæggelser af patienter, hvilket er mere tidskrævende end de

**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -8 af 14**

gennemsnitlige opkald til akuttelefonen. Med andre ord skal der meget kapacitet til at undgå, at en periode med mange opkald giver længere ventetider.

***Pilot-spørgeskemaundersøgelse***

Arbejdsgruppen har foretaget en pilot spørgeskemaundersøgelse blandt patienter i akutmodtagelser/akutklinikker for at vurdere udbyttet af et simpelt spørgeskema til måling af patienttilfredshed. Spørgeskemaet indeholdt spørgsmål om tilfredshed med rådgivning/behandling og ventetid i hhv. Akuttelefonen 1813 og på akutmodtagelser og akutklinikker. Desuden indeholdte spørgeskemaet spørgsmål om, hvad patienterne vurderer som en acceptabel ventetid ved hhv. akuttelefonen 1813 og i akutmodtagelser og akutklinikker.

Spørgeskemaer blev uddelt til patienter i behandlerspor på akutmodtagelser/akutklinik. Der blev uddelt 50 spørgeskemaer fra hhv. akutmodtagelsen på Herlev (Herlev og Gentofte Hospital), akutklinikken på Glostrup (Amager/Hvidovre Hospital) samt akutmodtagelsen på Hvidovre (Amager og Hvidovre Hospital). Det vil sige i alt 150 spørgeskemaer, som blev udleveret på forskellige tidspunkter af døgnet og på forskellige dage. I alt 103 borgere besvarede spørgeskemaet.

***Resultater fra pilot-spørgeskemaundersøgelsen***

| Hvad er dit samlede indtryk af den rådgivning, du har modtaget fra 1813 forud for dit besøg på hospitalet? (antal besvarelser 101)        |                |            |                     |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------|---------------------|------------|
|                                                                                                                                           | meget tilfreds | tilfreds   | nogenlunde tilfreds | utilfreds  |
| Glostrup                                                                                                                                  | 16             | 16         | 5                   | 2          |
| Herlev                                                                                                                                    | 21             | 22         | 4                   | 1          |
| Hvidovre                                                                                                                                  | 4              | 6          | 3                   | 1          |
| Andele                                                                                                                                    | <b>41%</b>     | <b>44%</b> | <b>12%</b>          | <b>4%</b>  |
| Hvad er dit indtryk af ventetiden i akuttelefonen 1813? (antal besvarelser 101)                                                           |                |            |                     |            |
|                                                                                                                                           | meget tilfreds | tilfreds   | nogenlunde tilfreds | utilfreds  |
| Glostrup                                                                                                                                  | 8              | 15         | 13                  | 4          |
| Herlev                                                                                                                                    | 16             | 18         | 7                   | 5          |
| Hvidovre                                                                                                                                  | 3              | 2          | 7                   | 3          |
| Andele                                                                                                                                    | <b>27%</b>     | <b>35%</b> | <b>27%</b>          | <b>12%</b> |
| Hvad er dit samlede indtryk af den behandling, som du har modtaget i akutmodtagelsen/akutklinikken på hospitalet? (antal besvarelser 103) |                |            |                     |            |
|                                                                                                                                           | meget tilfreds | tilfreds   | nogenlunde tilfreds | utilfreds  |
| Glostrup                                                                                                                                  | 19             | 15         | 5                   | 0          |
| Herlev                                                                                                                                    | 32             | 16         | 0                   | 0          |
| Hvidovre                                                                                                                                  | 10             | 5          | 1                   | 0          |
| Andele                                                                                                                                    | <b>59%</b>     | <b>35%</b> | <b>6%</b>           | <b>0%</b>  |
| Hvad er dit samlede indtryk af ventetiden i akutmodtagelse/akutklinikken? (antal besvarelser 100)                                         |                |            |                     |            |



**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -9 af 14**

|                                                                               | meget tilfreds | tilfreds   | nogenlunde tilfreds | utilfreds  |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------|---------------------|------------|
| Glostrup                                                                      | 15             | 15         | 4                   | 3          |
| Herlev                                                                        | 26             | 10         | 7                   | 5          |
| Hvidovre                                                                      | 5              | 3          | 1                   | 6          |
| Andele                                                                        | <b>46%</b>     | <b>28%</b> | <b>12%</b>          | <b>14%</b> |
| Acceptabel ventetid til besvarelse af opkald til akuttelefonen 1813?          |                |            |                     |            |
|                                                                               | gennemsnit     | min        | max                 |            |
| Glostrup                                                                      | 14             | 10         | 30                  |            |
| Herlev                                                                        | 9,6            | 2          | 60                  |            |
| Hvidovre                                                                      | 15             | 0          | 60                  |            |
| Samlet                                                                        | <b>13</b>      | <b>0</b>   | <b>60</b>           |            |
| Acceptabel ventetid fra ankomst til akutmodtagelse/akutklinik til behandling? |                |            |                     |            |
|                                                                               | gennemsnit     | min        | max                 |            |
| Glostrup                                                                      | 16,7           | 3          | 60                  |            |
| Herlev                                                                        | 26,5           | 0          | 120                 |            |
| Hvidovre                                                                      | 46             | 2          | 180                 |            |
| Samlet                                                                        | <b>30</b>      | <b>0</b>   | <b>120</b>          |            |

Besvarelsene ligner meget billedet fra den netop offentliggjorte patienttilfredshedsundersøgelse af Akuttelefonen 1813 baseret på 1.100 besvarelser. Blandt andet er der her i lighed med den netop offentliggjorte undersøgelse godt 80 procent af borgerne, der var meget tilfreds eller tilfreds med rådgivningen på Akuttelefonen 1813, mens der i denne undersøgelse kun er en mindre del (12 procent), der er utilfredse med ventetiden til besvarelse af opkald. Arbejdsgruppen vurderer, at en relativ simpel patienttilfredshedsundersøgelse som denne kan bidrage med brugbar information om patienternes oplevelse af rådgivning og behandling.

Pilot-spørgeskemaundersøgelsen indeholder også interessant information om borgernes forventninger om ventetid. Borgernes gennemsnitlige acceptable ventetid til besvarelse af opkald til Akuttelefonen 1813 er 12,9 minutter, hvilket er væsentligt over de nuværende servicemål. Borgernes gennemsnitlige acceptable ventetid fra ankomst til akutmodtagelse/akutklinik og til opstart af behandling er 29,7 minutter, hvilket derimod er væsentligt lavere end de nuværende servicemål for akutmodtagelser og akutklinikker. Der tages forbehold for, at der er tale om en mindre undersøgelse og at der har været stor variation i borgernes besvarelser.

***Mulighederne for at justere på de nuværende servicemål***

Arbejdsgruppen har drøftet forskellige muligheder for at justere på de nuværende servicemål. Arbejdsgruppen vurderer, at det vil være kompliceret at arbejde med differentierede servicemål og det vil være meget vanskeligt at formidle til borgerne. Arbejdsgruppen har også drøftet muligheden for at lave servicemål, der omfatter hele forløbet fra opkald til Akuttelefonen 1813 og til behandling på akutmodtagelse eller akutklinik. Ulempen ved et servicemål for hele forløbet er, at det samlede forløb også

## **Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**

### **Bilag 1 - Side -10 af 14**

indeholder fx transporttid eller særlige ønsker fra borgerne fx kan der være børnefamilier, der først ønsker en fremmødetid på akutmodtagelsen efter spisetid. Der er således tale om faktorer, som hverken Akuttelefonen 1813 eller akutmodtagelser og akutklinikker har indflydelse på.

Arbejdsgruppen kan ud fra sammenligningen af regionale servicemål vedr. svartid i telefon konstatere, at et justeret servicemål kunne være, at 90 procent af opkaldene skal besvares indenfor 5 minutter. Dette er fortsat et ambitiøst mål og på niveau med de andre regioner, som har samordnet sygdoms- og skadesvisitationen udenfor åbningstiden i almen praksis. Dette servicemål vil i den nuværende situation dog ikke umiddelbart kunne opfyldes, da det bl.a. forudsætter en forbedring af rekruttings- og bemandingssituationen på Akuttelefonen 1813.

Fastsættelse af et evt. ændret niveau for servicemål skal således ses i sammenhæng med bemandingssituationen og en vurdering af økonomiske ressourcer. For eksempel varierer antallet af opkald på forskellige tidspunkter af døgnet, og i forhold til om der er tale om hverdag, weekend eller helligdag. I fastsættelsen af servicemål skal der tages højde for, at der på grund af den store variation kan være tidspunkter, hvor bemandingen på trods af prognoser om belastningen ikke udnyttes tilfredsstillende. Der kan også være den modsatte situation, hvor der er tidspunkter, hvor belastningen er højere end forudset og at bemandingen dermed ikke er tilfredsstillende.

Arbejdsgruppen anbefaler:

- At der ved fastsættelse af evt. justerede servicemål er fokus på enkle mål, der er lette at kommunikere til såvel personale som borgere.
- At der ved fastsættelse af evt. justerede servicemål også skal være fokus på ikke at skabe behov for yderligere registrering.

#### ***Servicemål vedr. patienttilfredshed***

Servicemålene kan med fordel suppleres med løbende målinger af patienttilfredshed. De løbende målinger skal endvidere supplere den ensidige fokusering på ventetider. Hensigten er dels at belyse det samlede forløb - dvs. fra opkald til akuttelefonen 1813 og til og med eventuel behandling på akutmodtagelse eller akutklinik - og dels løbende at få aktuelle data. Det er vigtigt, at data hurtigt er tilgængelige dvs. senest næste dag, så de også kan være en motivationsfaktor for medarbejderne ('realtime feedback'). Løbende målinger anses for at være et godt supplement til den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP), da det er muligt at få feedback fra patienterne på indsatsen fra dag til dag. Som led i implementering af driftsmålsstyring arbejdes der på at udrulle løbende tilfredshedsmålinger i hele regionen.

Rent praktisk kan der på akutmodtagelser og akutklinikker opstilles standere/ ipads med et elektronisk spørgeskema til patienterne fx kan standerne/ ipads være placeret ved udgang fra behandlingsrum for hhv. patienter i vurderingsspor, patienter i behandlerspor og børnespor.



### **Patientfeedback**



Foto: Hvidovre Hospital

*Med det nye værktøj Patientfeedback kan alle afdelinger på Amager og Hvidovre Hospital snart få løbende respons fra patienterne, lige når de forlader hospitalet efter en indlæggelse eller et ambulant besøg.*

*Værktøjet til de løbende tilfredshedsmålinger er et kort spørgeskema, som patienterne udfylder på standere med indbygget iPad, som bliver sat op på de fleste afsnit.*

*I spørgeskemaet er der to-tre obligatoriske spørgsmål, som er fælles for alle afsnit, herunder "Er du alt i alt tilfreds med indlæggelsens/besøgets forløb?"*

*Derudover vælger hvert afsnit yderligere to-tre spørgsmål, som er relevante for netop det afsnit. Der kan vælges fra en liste med mere end 100 forskellige spørgsmål. På den måde kan man få feedback på en konkret indsats.*

*De løbende tilfredshedsmålinger er sat i værk på Amager og Hvidovre Hospital som et regionalt pilotprojekt.*

Arbejdsgruppen anbefaler:

- At servicemålene suppleres med løbende patienttilfredshedsmålinger, herunder:
  - At det undersøges, hvordan behovet for løbende patienttilfredshedsmålinger i de enstrengede og visiterede akutsystem kan tænkes sammen med projektet om patientfeedback og indgå i udrulningen af patienttilfredshedsmålinger i hele regionen.
  - At det undersøges hvordan der kan ske løbende patienttilfredshedsmålinger af de patientforløb, der afsluttes i telefonen. Det kunne fx være en teknisk løsning med spørgsmål ved afslutningen af samtalen eller en sms-løsning.

### **Vedr. opgaveafgrænsning**

I forhold til spørgsmålet om at sikre en klar opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem anbefaler KORA, at de sundhedsfaglige visitorers opgaver og ansvar tydeliggøres. Det drejer sig dels om der er problemer med dobbelthåndtering af opkald, da sygeplejersken ikke kan afvise at stille videre til en læge og dels om vægtningen af den ikke akutte sygeplejefaglige rådgivning i forhold til visitationsfunktionen. De to forhold vil blive gennemgået nedenfor.

**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -12 af 14**

*Dobbelthåndtering af opkald, da sygeplejersken ikke kan afvise at stille videre til en læge.*

Der er lavet forskellige tekniske løsninger, der mindsker antallet af dobbeltopkald. Alle opkald går primært til sygeplejersker.

Der er mulighed for borgerne kan bruge en tasteløsning, hvor de ved tastetryk kan vælge:

- Skadespor, hvor de får en behandlersygeplejerske i røret. Det forhindrer, at lægerne fx kommer til at håndtere opkald, som sygeplejerskerne kan færdiggøre selv.
- Callback. Borgerne ringes op af en læge indenfor to timer, hvis de mener det drejer sig om børneorm, urinvejsinfektion og øjenbetændelse. Denne løsning kan udbygges til også at omfatte ”recept på livsvigtig medicin”, hvorved endnu flere kan gå direkte til læge.

Derudover er der et direkte nummer til læge for institutioner, hjemmepleje mv.

Dermed er behovet for dobbelthåndtering af opkald faldet således, at det nu er 22 procent der dobbelthåndteres. Ved spidsbelastninger kan der anvendes autoflow, således et opkald går ind i den kø, hvor ventetiden er kortest på det aktuelle tidspunkt. Dermed går nogle opkald direkte til læge.

Audit viser, at for 100 procent af opkaldene, der er viderestillet til læge, sker det på baggrund af en faglig vurdering.

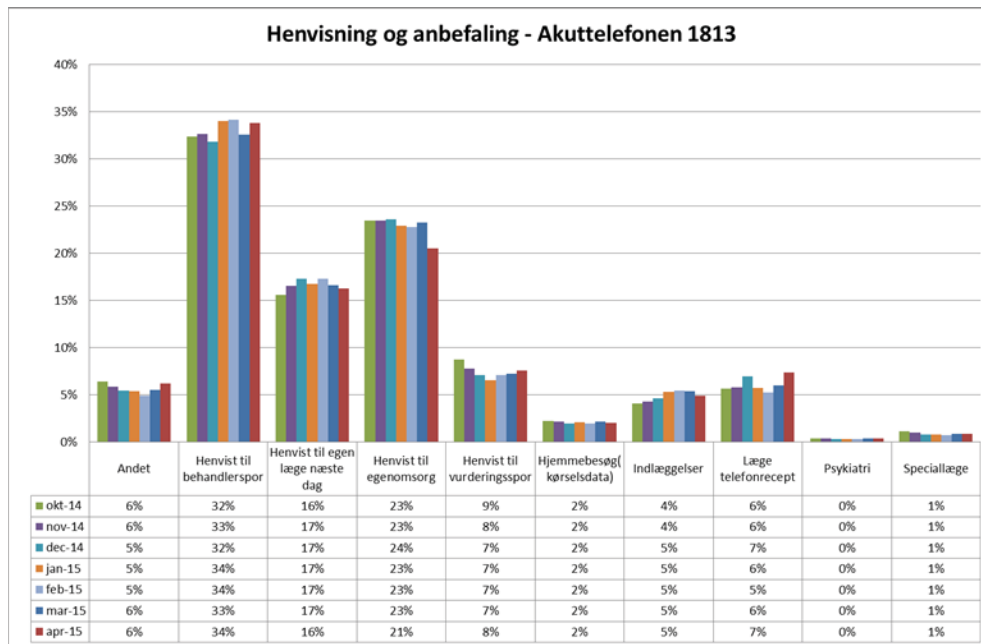
Arbejdsgruppen vurderer således, at der ikke er noget, der tyder på, at der er udfordringer med, at der sker dobbelthåndtering af opkald, fordi sygeplejersken ikke kan afvise, at viderestille til en læge.

*Præcisering af vægtning vedr. visitationsfunktionen ift. den ikke akutte sygeplejefaglige rådgivning, som kan vente til egen læge næste dag.*

Nedenfor fremgår fordelingen af afslutningsmåde for samtalerne i Akuttelefonen 1813.

## Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem

### Bilag 1 - Side -13 af 14



Der, hvor der kun ydes sygeplejefaglig rådgivning er for de patienter, der afsluttes til egen læge og til egenomsorg, i april 2015 udgjorde det i alt 37 procent af patientforløbene.

Ved vurdering af patienterne lægges vægt på afdækning af de vitale parametre, udspørgen via Visitationsguide 1813, og rådgivning jf. de gældende retningslinjer.

Ved audit findes, at i 94 procent af de patientforløb, der afsluttes til egenomsorg rådgives i henhold til visitationsguide.

Ud fra de tilgængelige data vurderer arbejdsgruppen, at personalet på akuttelefonen 1813 har den rette håndtering af indkomne opkald til Akuttelefonen 1813 vedrørende vægtning af visitationsfunktionen ift. den ikke akutte sygeplejefaglige rådgivning.

Arbejdsgruppen vurderer, at udfordringen med vægtningen i højere grad er, om borgernes opkald er rettet til det rette sted, når de har behov for sundhedsfaglig rådgivning af ikke akut karakter. Der er muligvis ikke overensstemmelse mellem Akuttelefonens egentlige funktion og borgernes forventninger. Fx modtager regionen flere henvendelser fra borgere, der føler sig afvist og ikke er tilfredse med, at personalet på Akuttelefonen opfordrer borgeren til at søge egen læge næste dag, selvom henvendelsen fagligt set er en opgave for egen læge

I øjeblikket er der i formidlingen af det enstrengede og visiterede akutsystem fokus på, at ved akut sygdom skal egen læge kontaktes på hverdage ml. kl. 8-16 også i ferier og desuden er der i kommunikationen fokus på Akuttelefonens visiterende funktion.

**Punkt nr. 5 - Drøftelse: Kvalitet, servicemål og opgaveafgrænsning i det enstrengede og visiterede akutsystem**  
**Bilag 1 - Side -14 af 14**

Som det fremgår af figuren ovenfor, så afslutter Akuttelefonen 1813 allerede i dag 16-17 procent af borgernes henvendelser med en opfordring til at søge egen læge næste dag.

Opkaldsdata fra Akuttelefonen 1813 tyder på, at Akuttelefonen fx på indeklemte hverdage (hverdage i forbindelse med helligdage) i tidsrummet 8-16 håndterer henvendelser, der burde have været håndteret af egen læge. Hvis egen læge er fraværende fra praksis, er vedkommende ifølge overenskomsten forpligtet til at henvise patienterne til en stedfortrædende læge. Der er behov for yderligere undersøgelse af henvendelserne til Akuttelefonen på disse dage.

Hvis Akuttelefonen 1813 skal varetage yderligere ikke akut sundhedsfaglig rådgivning, vil omfanget af opkald med meget stor sandsynlighed stige med deraf følgende konsekvenser i forhold til ventetid og/eller evt. behov for tilførsel af ekstra ressourcer.

Arbejdsgruppen anbefaler:

- At Sundhedsudvalget drøfter serviceniveauet i forhold til ikke akut-sundhedsfaglig rådgivning på Akuttelefonen 1813.



# 2014

## LUP

### Patienters oplevelser i Region Hovedstaden

Inkl. resultater fra LUP Fødende og LUP Psykiatri



**Region  
Hovedstaden**

Udarbejdet af Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse

**LUP** Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser

**Møde i Sundhedsudvalget d. 26-05-2015**



# Punkt nr. 7 - Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)

## Bilag 1 - Side -2 af 87

### Patienters oplevelser i Region Hovedstaden 2014

En del af Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP)

Udarbejdet af Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse på vegne af Region Hovedstaden

Enhedschef Marie Fuglsang

© Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse, Region Hovedstaden, april 2015.

ISBN: 978-87-93047-62-4

Uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er tilladt mod tydelig kildeangivelse.

Rapporten kan findes på [www.patientoplevelser.dk/lup](http://www.patientoplevelser.dk/lup)

Henvelender vedrørende undersøgelsen til:

Evalueringskonsulent Flemming Troels Jensen

Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse  
Nordre Fasanvej 57  
2000 Frederiksberg  
Telefon: 38649966  
E-mail: [eeb@regionh.dk](mailto:eeb@regionh.dk)

Fotograf: Klaus Sletting

## **Indholdsfortegnelse**

|                                                                     |           |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Forord</b>                                                       | <b>5</b>  |
| <b>Hovedresultater</b>                                              | <b>6</b>  |
| <b>1 Introduktion til undersøgelsen</b>                             | <b>9</b>  |
| 1.1 Væsentligste ændringer i undersøgelseskonceptet                 | 9         |
| 1.2 Kort om LUP                                                     | 9         |
| <b>2 Resultater set i forhold til regionens strategi</b>            | <b>11</b> |
| 2.1 Patientens situation styrer forløbet                            | 11        |
| 2.2 Ventet og Velkommen                                             | 13        |
| 2.3 Sammenhængende patientforløb                                    | 16        |
| <b>3 Resultatet opgjort på forskellige dimensioner</b>              | <b>18</b> |
| 3.1 Overblik på udvalgte dimensioner i patientoplevelser            | 18        |
| <b>4 Resultater for de enkelte patientgrupper</b>                   | <b>21</b> |
| 4.1 Eksempler på enkelte særligt bemærkelsesværdige resultater      | 21        |
| 4.2 Resultatoversigt – Planlagt indlagte patienter                  | 23        |
| 4.3 Resultatoversigt – Akut indlagte patienter                      | 25        |
| 4.4 Resultatoversigt – Ambulante patienter                          | 27        |
| 4.5 Årets tema LUP 2014                                             | 29        |
| <b>5 Sammenligninger</b>                                            | <b>31</b> |
| 5.1 Sammenligning med landsresultatet                               | 31        |
| 5.2 Sammenligning mellem regionernes resultater og landsresultatet  | 36        |
| 5.3 Sammenligning af overordnet tilfredshed på regionens hospitaler | 38        |
| <b>6 Nyt LUP-koncept og patienterne i undersøgelsen</b>             | <b>40</b> |
| 6.1 Ændringer i LUP 2014                                            | 40        |
| 6.2 Fakta om patienterne i undersøgelsen                            | 42        |
| <b>7 LUP FØDENDE – Region Hovedstaden</b>                           | <b>45</b> |
| 7.1 Overordnede resultater                                          | 46        |
| 7.2 Resultater set i forhold til regionens strategi                 | 46        |
| 7.3 Udvikling siden 2013                                            | 47        |
| 7.4 Partnernes oplevelser                                           | 49        |

|           |                                                                                    |           |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 7.5       | Find mere viden om LUP Fødende                                                     | 51        |
| <b>8</b>  | <b>LUP Psykiatri – Region Hovedstaden</b>                                          | <b>52</b> |
| 8.1       | Resultater set i forhold til regionens strategi                                    | 52        |
| 8.2       | Indlagte patienter                                                                 | 53        |
| 8.3       | Ambulante patienter                                                                | 53        |
| 8.4       | Patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit                        | 54        |
| 8.5       | Indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                                  | 55        |
| 8.6       | Ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                                 | 56        |
| 8.7       | Forældre til indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                     | 56        |
| 8.8       | Forældre til ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                    | 57        |
| 8.9       | Metode og mere viden om LUP Psykiatri                                              | 58        |
| <b>9</b>  | <b>HVIS DU VIL VIDE MERE OM LUP</b>                                                | <b>60</b> |
| <b>10</b> | <b>Tabel- og figuroversigter</b>                                                   | <b>61</b> |
| <b>11</b> | <b>BILAG</b>                                                                       | <b>62</b> |
| Bilag 1   | Spørgeskema til planlagt indlagte patienter                                        | 63        |
| Bilag 2   | Spørgeskema til akut indlagte patienter                                            | 68        |
| Bilag 3   | Spørgeskema til ambulante patienter                                                | 73        |
| Bilag 4   | Detaljerede svarprocenter                                                          | 78        |
| Bilag 5   | Oversigt over dimensioner, patientgrupper og spørgsmål                             | 79        |
| Bilag 6   | Sammenligning af OUG'er for regioner og privathosp. –planlagt indlagte patienter   | 80        |
| Bilag 7   | Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler – akut indlagte patienter | 81        |
| Bilag 8   | Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler – ambulante patienter     | 82        |
| Bilag 9   | Parvise sammenligninger af score på overordnet tilfredshed                         | 83        |
| Bilag 10  | LUP Akutmodtagelse (offentliggjort i uge 4)                                        | 84        |



## Forord

Viden om, hvordan patienterne oplever og vurderer mødet med hospitalerne, er vigtig, når vi skal udvikle og forbedre kvaliteten af behandling og pleje. Det er på den baggrund, at jeg kan præsentere resultaterne fra årets undersøgelse af patienternes oplevelser med hospitalerne i Region Hovedstaden. Det er glædeligt, at rapporten viser, at patienter i regionen oplever tilfredshed med både plejen og behandlingen, som de modtager på regionens hospitaler. Blandt både planlagt indlagte, akut indlagte og ambulante patienter er vurderingen fra mindst tre ud af fire patienter, at de i høj grad eller meget høj grad er tilfredse med behandlingen eller plejen. Det skyldes alle de hospitalsansattes store arbejdsindsats, og det er jeg stolt af!

Vi arbejder helt grundlæggende for, at patienterne skal få det helbredsmæssigt bedre. I år er patienterne som noget særligt blevet spurgt til, om de har oplevet, at deres helbredstilstand blev forbedret efter hospitalsbesøget. Det er meget opløftende at læse hvor mange patienter, der er blevet hjulpet af os, og som oplever en forbedring.

Det er også meget glædeligt, at der er så gode resultater, når det kommer til patienternes oplevelse af personalets venlighed og imødekommenhed samt til patienternes forståelse af personalets mundtlige information. Det afspejler, at medarbejderne gør et fremragende stykke arbejde med at møde patienterne og vise dem respekt. Det er et godt fundament, hvorpå vi sammen kan arbejde videre på at skabe en god forbedringskultur. En kultur der medfører, at vi i fremtiden kan skabe endnu bedre resultater.

I Region Hovedstaden har vi i flere år haft fokus på patienternes oplevelse af kvalitet. Nu oplever vi et øget nationalt og tvær-regionalt fokus, og det er nu, at der bliver mulighed for at skabe momentum på området. Det gør vi blandt andet gennem det strategiske arbejde i regionen, for eksempel med Ventet og Velkommen og Driftsmålstyringen, og ved kontinuerligt at skabe et godt samarbejde med hver eneste patient. Når vi alle møder hinanden med interesse i at skabe et godt samarbejde, kommer det både patienter, pårørende og medarbejdere til gode.

Det er en vigtig målsætning i Region Hovedstaden, at patientens situation skal styre forløbet. Rapporten viser, at vi skal forbedre os på dette område. Dette specielt i forhold til at lytte til og samarbejde med patienter og pårørende om at skabe forløb og resultater, som giver mening for dem. Patienternes meninger og behov er væsentlige og ligeværdige faktorer, når patienter og sundhedsprofessionelle skal samarbejde om at finde gode løsninger for den enkelte.

God læselyst!



Sofie Hæstorp Andersen  
Regionrådsformand

## Hovedresultater

Dette afsnit indeholder en kort gennemgang af udvalgte resultater af LUP 2014 for Region Hovedstaden. Resultaterne er baseret på spørgeskemasvar fra 6.294 planlagt indlagte, 7.708 akut indlagte og 23.519 ambulante borgere, der var patienter på et tidspunkt i perioden august-oktober 2014.

### Region Hovedstadens strategi

LUP indeholder en række spørgsmål, der belyser dele af regionens strategi. Det drejer sig om den politiske målsætning, om at patientens situation styrer forløbet samt de strategiske indsatsområder Ventet og Velkommen og Sammenhængende patientforløb. Resultaterne for i år kan bruges som baseline for at følge, om der er sket en udvikling på disse områder i næste års LUP.

### Patientens situation styrer forløbet

Resultaterne på tre udvalgte spørgsmål, der relaterer sig til den politiske målsætning, om at patientens situation styrer forløbet, ligger alle på en gennemsnitsscore på mellem ca. tre og fire på en svarskala fra et til fem, hvor fem er bedst. På et spørgsmål om patientens mulighed for at deltage i beslutninger om undersøgelse/behandling svarer 22 % af de akut indlagte, 10 % af de planlagt indlagte og 8 % af de ambulante patienter 'slet ikke'. Der er således særligt udfordringer i forhold til de akut indlagte patienter. Ambulante patienters gennemsnitsscore er generelt højest, og planlagt indlagte patienter har også væsentlig højere gennemsnitsscore end akut indlagte patienter.

Endvidere oplever akut indlagte patienter gennemsnitligt langt mindre, at deres pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandlinger. 34 % af de akut indlagte svarer 'slet ikke' til dette spørgsmål, mens det er 15 % af de planlagt indlagte og 18 % af de ambulante.

### Ventet og Velkommen

For indsatsområdet, Ventet og Velkommen, er udvalgt ni spørgsmål, der belyser status og ved næste LUP også udviklingen inden for det strategiske indsatsområde. Generelt set giver patienterne højere vurderinger på spørgsmålene i relation til Ventet og Velkommen end i forhold til Patientens situation styrer forløbet. Den højeste gennemsnitsscore på indsatsområdet findes for planlagt indlagte patienters oplevelse af personalet som venligt og imødekommende, hvor scoren er 4,36 for de akut indlagte, 4,53 for de planlagt indlagte og 4,50 for de ambulante patienter. Indsatsområdets laveste gennemsnitsscore på 3,34 er at finde for akut indlagte patienters oplevelse af at have én eller flere ansvarlige for deres forløb fra ankomst til udskrivelse.

På et spørgsmål vedrørende patienternes oplevelse af at have fået information om årsag til ventetid svarer 47 % af de planlagt indlagte og 70 % af de ambulante patienter, der vel at mærke *har* oplevet ventetid, at de *ikke* er blevet informeret om årsagen til ventetiden.

### Sammenhængende patientforløb

Tre spørgsmål i LUP omhandler aspekter omkring sektorovergange og kan dermed være indikatorer for det strategiske indsatsområde Sammenhængende patientforløb. En enkelt gennemsnitsscore (vedrørende information før indlæggelse, om hvad der skal ske under indlæggelse/besøg på hospitalet) hos planlagt indlagte patienter ligger på et niveau over fire, mens alle resterende gennemsnit fra samtlige patientgrupper er i intervallet mellem tre og fire på skalaen fra et til fem.

Resultaterne af spørgsmålet, om hvorvidt patienterne er informeret om, hvad der skal ske under en forestående indlæggelse eller et forestående besøg på hospitalet, viser, at planlagt indlagte patienter i væsentlig højere grad oplever sig informeret end ambulante patienter.

I øvrigt gentager mønsteret sig for akut indlagte patienter, der har en gennemsnitsscore væsentlig lavere end planlagt indlagte patienter også på områder, der ikke er tæt relateret til selve indlæggelsestidspunktet og dermed den meget akutte fase. Fx oplever akut indlagte sig væsentlig mindre informeret om den videre plan for deres forløb efter udskrivelse, fx opfølgning og genoptræning.

### **Patienters oplevelser af fejl**

9 % af planlagt indlagte patienter i Region Hovedstaden angiver at have oplevet fejl. Resultatet adskiller sig ikke signifikant fra landsresultatet. Tilsvarende resultat for akut indlagte og ambulante patienter er henholdsvis 13 % og 5 %, og begge disse andele er signifikant større end i landsresultatet.

Af patienter, der har oplevet fejl, vurderer 31 % af planlagt indlagte patienter, at den oplevede fejl har forårsaget eller kunne have forårsaget skader eller mén. Den tilsvarende andel af patienter er 50 % for akut indlagte patienter og 24 % for ambulante patienter. Desuden vurderer 39 % af planlagt indlagte og 49 % af akut indlagte patienter, at den oplevede fejl enten forlænger indlæggelsen eller leder til genindlæggelse.

### **Sammenligninger med landsresultatet**

Når vi sammenligner Region Hovedstadens resultater med landsresultaterne på tværs af de tre patientgrupper, ligger gennemsnitsscoren for ni resultater over gennemsnitsscoren for landsresultatet. I alle ni tilfælde er det resultater om planlagt indlagte patienters oplevelser på områder især omhandlende information før og under indlæggelse, patientinvolvering og udskrivelsesinformation. Derimod ligger Region Hovedstaden lavere i gennemsnitsscoren for størstedelen af spørgsmålene for akut indlagte og ambulante patienter, sammenlignet med gennemsnitsscoren for landsresultatet.

### **Resultater fra andre LUP-undersøgelser**

**Resultater fra LUP Fødende.** LUP Fødende 2014 viser blandt andet, at 91 % af fødende kvinder i Region Hovedstaden vurderer deres samlede fødselsoplevelse positivt. I forhold til vejledning om amning er der dog stadig plads til forbedring. Fx er 13 % i høj grad og 28 % i nogen grad i tvivl om amning eller ernæring af barnet, efter de kom hjem.

Region Hovedstaden har oplevet en positiv fremgang på to resultater siden sidste år. Selvom regionen fortsat ligger under landsresultatet på de fleste resultater, har antallet været faldende siden opstarten af LUP Fødende i 2012. Internt i regionen har Nordsjællands Hospital flest resultater, der ligger over landsresultatet, mens Herlev Hospital har oplevet den største fremgang siden 2013.

I 2014 er partnernes oplevelser også blevet undersøgt, og i Region Hovedstaden har 94 % af partnerne vurderet deres samlede fødselsoplevelse positivt, men ligesom hos kvinderne ligger Region Hovedstadens resultater for partnerne også under landsresultatet på flere resultater.

**LUP Psykiatri.** LUP Psykiatri 2014 viser blandt andet, at andelen af positive vurderinger af det samlede besøg eller indlæggelse varierer mellem 69 og 96 % for patienter og forældre til patienter. Det er blandt de indlagte børn og unge, at andelen er lavest på 69 %. Generelt er resultaterne for ambulante patienter i psykiatrien mere positive end for indlagte. Således også for børn og unge, hvor andelen børn og unge i ambulant behandling og udredning med et positivt samlet indtryk er 90 %.

Andelen positive vurderinger af det samlede besøg eller indlæggelse fra ambulante voksne patienter i psykiatrien er 96 %, mens den for tilsvarende indlagte patienter er 90 %. 92 % af indlagte patienter på specialiserede retspsykiatriske afsnit svarer positivt på spørgsmålet om samlet indtryk af deres indlæggelse.

**LUP Akutmodtagelse.** I 2014 blev der for første gang gennemført en Landsdækkende Undersøgelse af Akutmodtagelser (LUP Akutmodtagelse). Undersøgelsen er offentliggjort i uge 4 2015, da undersøgelsen ligger tidsmæssigt forskudt fra de øvrige LUP-undersøgelser. For at samle alle resultater fra LUP vedrørende Region Hovedstaden i en publikation, er regionens resultater fra LUP Akut gengivet som bilag til nærværende rapport (se Bilag 9).

# 1 Introduktion til undersøgelsen

## 1.1 Væsentligste ændringer i undersøgelseskonceptet

Siden første Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) blev gennemført i år 2000, er konceptet for undersøgelsen løbende blevet ændret og tilpasset for at tage højde for ændringer i sundhedsvæsenets organisering, patientgrundlag, registreringspraksis og feedback på undersøgelsens metode.

Dette er også årsagen til, at der fra og med LUP 2014 er ændret i undersøgelseskonceptet. Ændringerne er beskrevet mere udførligt senere i kapitel 6. Læseren vil således finde nye opgørelsesmåder og figurer, men også en række anvendte elementer fra tidligere år, fx opgørelser i forhold til landsresultatet (OUG'er). Vi har stræbt efter at præsentere datagrundlaget for undersøgelsen i figurer og tabeller på en måde, som giver de bedste muligheder for at vurdere patienternes oplevelser på regionens hospitaler.

Det er vigtigt at fremhæve, at resultaterne for LUP 2014 ikke kan sammenlignes direkte med resultater for spørgsmål fra undersøgelser fra foregående år på grund af ændringerne i undersøgelseskonceptet. Det er således ikke muligt at vurdere eventuelle forbedringer siden sidste år i årets LUP afrapportering. Fra og med næste år, dvs. LUP 2015 (med offentliggørelse foråret 2016), vil tidsammenligningerne fremgå igen. De væsentligste ændringer i LUP 2014 er i oplistet form:

- At undersøgelsen nu er opdelt i tre patientgrupper: *ambulante* patienter, *planlagt indlagte* patienter, og *akut indlagte* patienter
- At der i gruppen af indlagte patienter nu også inkluderes patienter, som har været indlagt i mindre end et døgn (korttidsindlagte)
- At samtlige spørgsmål i undersøgelsen nu er fælles på tværs af regionerne
- At svarskala er revideret, så den går fra et til fem med tilhørende graduerede kategorier
- At der hvert år er fem temaspørgsmål for hver patientgruppe
- At der går kortere tid fra patienternes indlæggelse/besøg til patienten modtager spørgeskemaet, fordi udsendelsen af spørgeskemaer nu sker af tre omgange
- At resultater af patienternes besvarelser nu i vidt omfang formidles som en gennemsnitsscore.

Ændringerne er, i lighed med detaljer om undersøgelsen, yderligere beskrevet i afsnittet, Nyt LUP-koncept og patienterne i undersøgelsen (s. 40).

## 1.2 Kort om LUP

Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser (LUP) er en årlig landsdækkende spørgeskemaundersøgelse af patienters oplevelser af deres undersøgelses- og behandlingsforløb, der gennemføres på vegne af de fem regioner. En styregruppe for LUP træffer overordnede beslutninger og prioriteringer for undersøgelsen, som gennemføres af Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse.

Både planlagte indlagte, akut indlagte og ambulante patienter på landets offentlige sygehuse indgår i undersøgelsen. Derudover indgår patienter, der er behandlet på privathospitaler efter reglerne om udvidet frit sygehusvalg, hvor behandlingen er finansieret af regionerne.

Resultaterne i LUP 2014 for Region Hovedstaden er baseret på svar fra 6.294 planlagt indlagte, 7.708 akut indlagte og 23.519 ambulante patienter fra perioden august-oktober 2014. Svarprocenten er 57 % for de planlagt indlagte patienter, 42 % for de akut indlagte patienter og 53 % for de ambulante patienter.

ter. Der er 96 afdelinger fra regionens hospitaler, der har modtaget resultater fra LUP. De har fået en, to eller tre rapporter hver, alt efter hvilke patientgrupper de har.

Formålet med LUP er:

- At identificere og sammenligne forskelle i patienters oplevelser inden for udvalgte temaer
- At give input til at arbejde med kvalitetsforbedringer
- At kunne følge udviklingen i patienternes oplevelser og vurderinger systematisk over tid

Resultaterne fra undersøgelsen bliver opgjort og afrapporteret på flere niveauer. På nationalt niveau udkommer en overordnet rapport, og på regionalt niveau udkommer regionsrapporter, som fx nærværende. Til hospitals- og afdelingsniveau formidles resultater i form af figurer og tabeller samt patientkommentarer. Dermed er der både mulighed for at danne sig et samlet overblik over patientoplevelset kvalitet generelt og for at vurdere eller arbejde med den patientoplevede kvalitet så tæt som muligt på den sammenhæng, hvor den rent faktisk bliver oplevet. Endvidere muliggør den lokale afrapportering i regioner, på hospitaler og på afdelinger også anvendelse af resultaterne som et ledelsesmæssigt værktøj.

Der er særskilte spørgeskemaer for planlagt indlagte, akut indlagte og ambulante patienter. Hvert spørgeskema indeholder mellem 34-41 spørgsmål samt fem kommentarfelt (se Bilag 1, 2 og 3). 24 af spørgsmålene er fælles på tværs af patientgrupper. Spørgsmålene i spørgeskemaet berører følgende temaer:

- Modtagelsen på afdelingen
- Personalet
- Personalets involvering af patienten
- Patientoplevede fejl
- Basale forhold under indlæggelsen (fx søvn, mad, hygiejne)
- Information før og under indlæggelse/besøg samt information vedrørende udskrivelsen
- Samarbejde med den kommunale pleje (kun indlagte patienter)
- Tilgængelighed og rådgivning (kun ambulante patienter)
- Samlet indtryk

Spørgsmålene i undersøgelsen er udarbejdet, så de er relevante for hovedparten af patienter, uanset hvilken sygdom de er under udredning eller i behandling/kontrol for. På grund af dette krav til undersøgelsens spørgsmål kan det være nødvendigt, at hospitaler og afdelinger lokalt kvalificerer resultaterne eller uddyber patienternes svar. Dette kan gøres eksempelvis gennem drøftelser med udgangspunkt i LUP-resultaterne i personalegruppen eller med patienterne.

## 2 Resultater set i forhold til regionens strategi

I dette afsnit vil vi fokusere på resultater af spørgsmål, der kan tjene som indikatorer for delområder af regionens strategi. De dele af regionens strategi, der kan belyses ved hjælp af spørgsmål fra LUP, er den politiske målsætning, om at *Patientens situation styrer forløbet*, samt indsatsområderne *Ventet og Velkommen* og *Sammenhængende patientforløb*. De efterfølgende tre afsnit præsenterer resultater, der vedrører hvert af de tre områder – et område af gangen.

Resultaterne i dette kapitel kan betragtes som en slags baseline, da det først fra og med LUP 2015 vil være muligt at fremvise udviklingen på de strategiske satsningsområder. Når spørgsmålene omtales i dette kapitel, så omtales de derfor som *indikatorspørgsmål*.

### 2.1 Patientens situation styrer forløbet

Den politiske målsætning, om at Patientens situation styrer forløbet, indebærer, at planlægning og gennemførelse af behandling skal tage udgangspunkt i patientens situation, forudsætninger, ressourcer og motivation. Vi har udvalgt tre LUP-spørgsmål, der vedrører den politiske målsætning. Resultaterne fra de tre indikatorspørgsmål fordelt på patientgruppe er vist i Figur 2.1<sup>1</sup>.

Samlet set ligger alle patientgruppers gennemsnitsscore på indikatorerne på mellem ca. tre og fire på svarskaalen fra et til fem, hvor fem er bedst. Højest er gennemsnittet for planlagt indlagte patienter med hensyn til deres oplevelse af at få taget hensyn til deres behov ved udskrivelse, og lavest er det for akut indlagte patienter med hensyn til deres oplevelse af mulighed for at deltage i beslutninger om behandling.

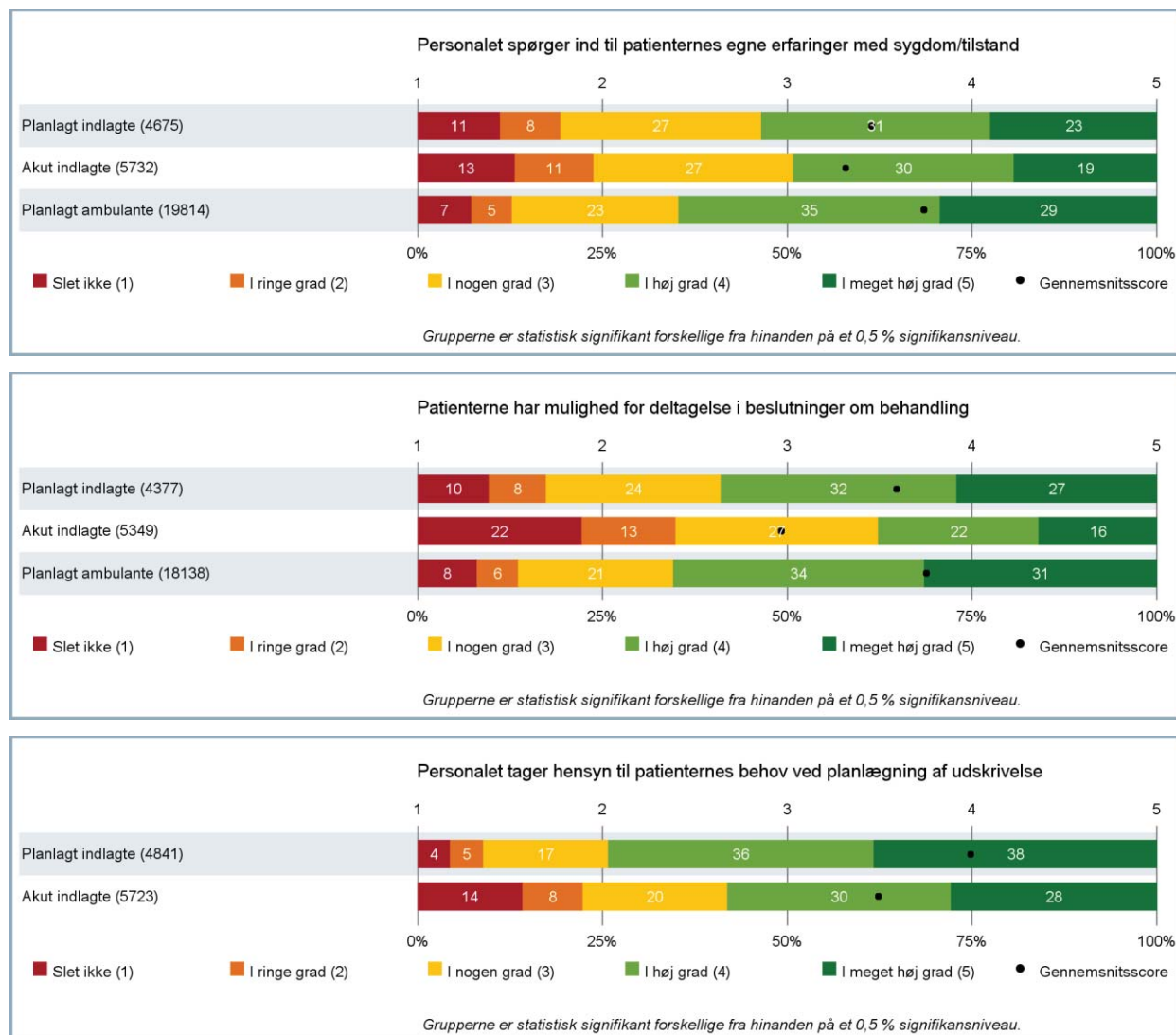
Gennemsnittet for ambulante patienters besvarelser er signifikant højere end for planlagt indlagte i to ud af tre tilfælde, hvor patientgrupperne er stillet samme spørgsmål vedrørende patientens situation som styrende for forløbet. Patientgrupperne beskrives netop hver for sig, fordi betingelser og konteksten for hver gruppe er grundlæggende forskellige. Når man sammenholder resultaterne på tværs af patientgrupperne, bør man have dette in mente. De udfordringer, et hospital har med – i dette tilfælde – at lade patientens situation blive styrende for forløbet, er givetvis meget forskellige afhængig af, om patienten er akut eller planlagt indlagt. Det er til en vis grænse forståeligt, at gennemsnittet for akut indlagte patienter i alle tilfælde er signifikant lavere end for planlagt indlagte, da den akutte situation i visse henseender naturligvis betinger muligheden for at lade patientens situation styre forløbet. Omvendt legitimerer en akut indlæggelse – lige så naturligvis – på ingen måde at se bort fra patientens situation. Spørgsmålet bliver derfor, hvordan vi i højere grad kan medvirke til, at patienter også ved akutte indlæggelser oplever, at deres situation er styrende for forløbet.

---

<sup>1</sup> LUP 2014 indeholder endnu et resultat, der direkte vedrører den politiske målsætning, nemlig om patienterne selv oplever at være med til at træffe beslutninger om behandling/pleje. Resultatet er ikke medtaget her i statusopgørelsen, da det ikke bliver muligt at følge resultatet over tid. Resultatet hører nemlig til årets temaspørgsmål, der ikke nødvendigvis indsamles resultater om i LUP 2015. Dette års resultater fremgår af afsnit 4.5 (s.31).



**Figur 2.1 Resultater vedrørende Patientens situation styrer forløbet**

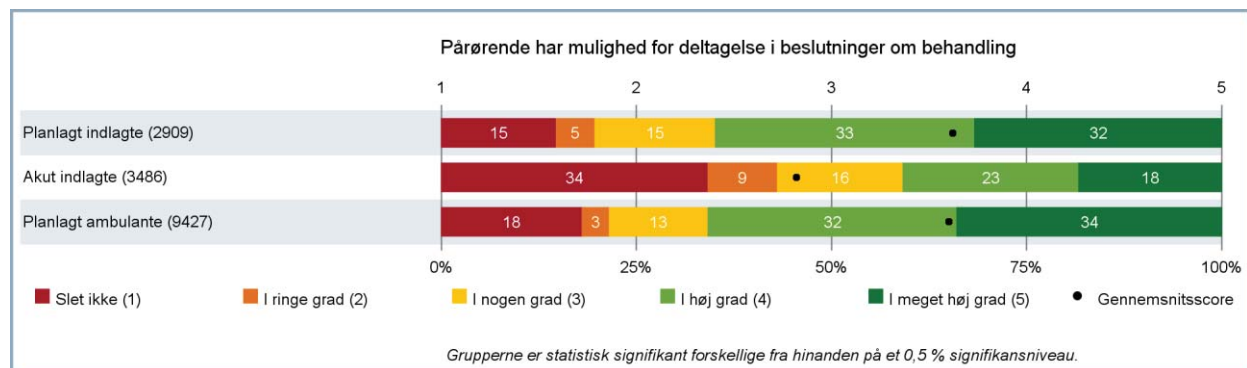


NB. 'Planlagt ambulante' patienter omtales i teksten som 'ambulante' patienter. Overskrifterne angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaerne i Bilag 1, 2 og 3.

Pårørende kan være en væsentlig støtte, der har betydning for patientens motivation og mulighed for at være en aktiv part i eget forløb. Derfor har vi valgt også at fremhæve resultaterne for de tre patientgruppers oplevelse af deres pårørendes muligheder for at deltage i beslutninger om behandling. Resultaterne fremgår af Figur 2.2.



**Figur 2.2 Resultater vedrørende patientens oplevelse af pårørendes muligheder for deltagelse i beslutninger om behandling**



NB. 'Planlagt ambulante' patienter omtales i teksten som 'ambulante' patienter.

Gennemsnittet for planlagt indlagte patienter og ambulante patienter med hensyn til deres oplevelse af pårørendes muligheder for at deltage i beslutninger om behandling er i lighed med resultaterne ovenfor et sted mellem tre og fire. Selvom gennemsnittene er nær hinanden, er forskellen signifikant, således at pårørende til planlagt indlagte patienter opleves at have større mulighed for deltagelse. Gennemsnittet for akut indlagte patienter ligger markant lavere på et niveau under tre.

## 2.2 Ventet og Velkommen

I samarbejde med projektgruppen for indsatsområdet, Ventet og Velkommen<sup>2</sup>, er udvalgt ni indikatorspørgsmål, der kan belyse status og ved næste LUP også udviklingen inden for det strategiske indsatsområde. To spørgsmål er fælles for alle tre patientgrupper, og to yderligere er stillet til både planlagt indlagte og ambulante patienter. Resterende seks spørgsmål er alene rettet til en af patientgrupperne.

Generelt set giver patienterne højere vurderinger på indikatorspørgsmålene for Ventet og Velkommen, end på spørgsmålene vedrørende patientens situation som styrende for forløbet. Resultaterne er opdelt i to figurer (Figur 2.3, s. 14, og Figur 2.4, s. 15) ud fra hvilken svarskala, der ligger til grund for resultatet. I begge figurer er resultaterne grupperet pr. spørgsmål.

På syv ud af ni indikatorer for Ventet og Velkommen, ligger gennemsnittet over fire. Det drejer sig om patientgruppernes oplevelse af: Personalet som venligt og imødekommende, den mundtlige information som forståelig og personalets tid til patienterne. Den indikator for Ventet og Velkommen, der har den laveste gennemsnitsscore, er akut indlagte patienters oplevelse af at have en eller flere ansvarlige for deres forløb fra ankomst til udskrivelse. Højest gennemsnitsscore findes for planlagt indlagte patienters oplevelse af personalet som venligt og imødekommende.

Tre indikatorspørgsmål for Ventet og Velkommen, der er opgjort på en ja/nej-skala, er opstillet i Figur 2.4 (s. 15). For disse resultater er der ikke beregnet gennemsnit. Svarfordelingerne på indikatorspørgsmålet vedrørende information om årsag til ventetid indikerer, at 47 % af de planlagt indlagte og 70 % af de ambulante patienter, der har oplevet ventetid, ikke er blevet informeret om årsagen til ventetiden. For den tredje indikator på Figur 2.4 gælder det, at 94 % af ambulante patienter oplever at kunne kontakte ambulatoriet ved behov.

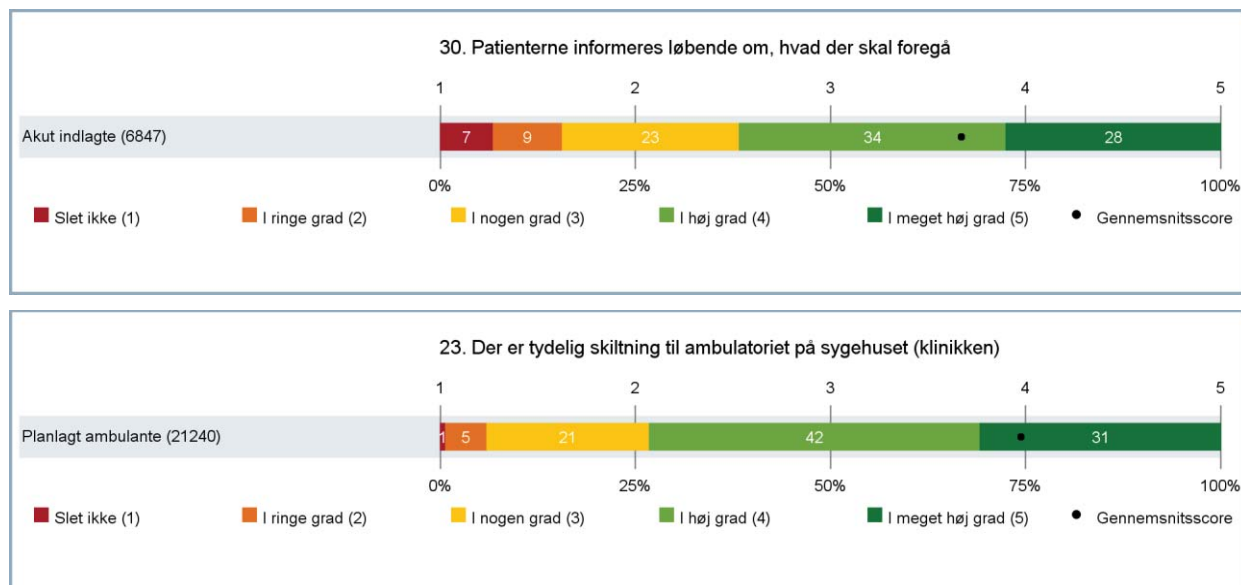
<sup>2</sup> Se evt. yderligere herom på:

<http://regi-intranet.regionh.dk/menu/Organisation/Maal+og+retning/Strategiske+indsatsomraader/Ventet+og+velkommen1.htm>

**Figur 2.3 Resultater vedrørende 'Ventet og Velkommen'**

Resultater på graderet fempunktskala

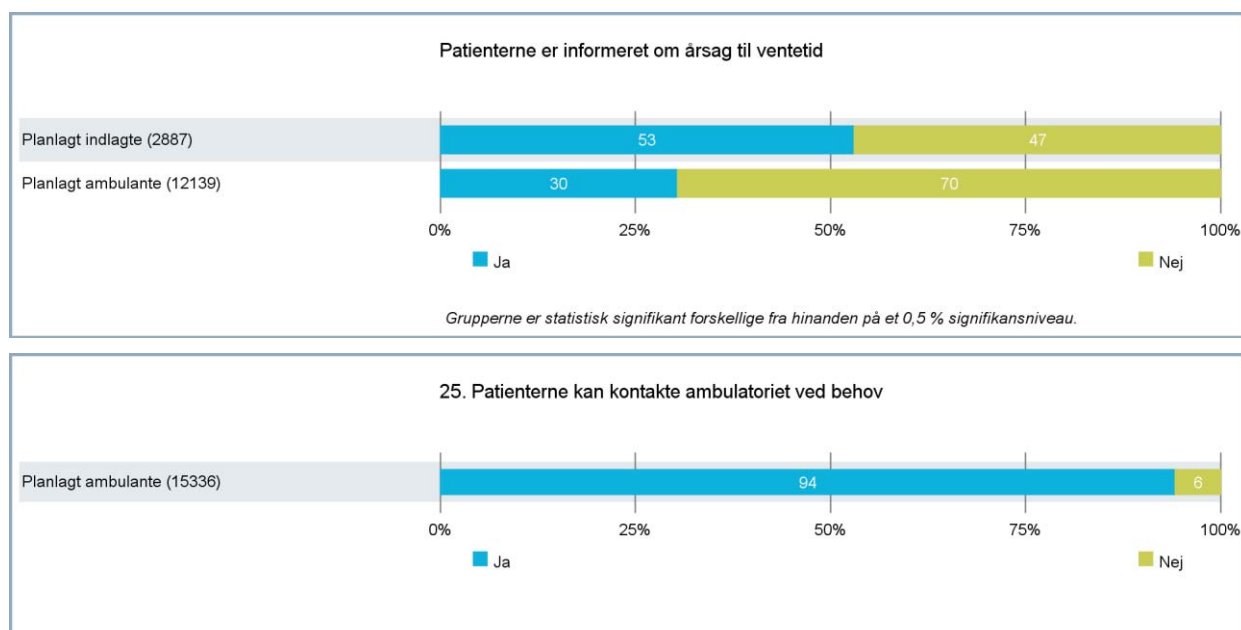




NB. 'Planlagt ambulante' patienter omtales i teksten som 'ambulante' patienter. Overskriften angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0, 2 og 3.

**Figur 2.4 Resultater vedrørende 'Ventet og Velkommen'**

Resultater med alternative skalaer: Ja/nej-skala



NB. 'Planlagt ambulante' patienter omtales i teksten som 'ambulante' patienter.

## 2.3 Sammenhængende patientforløb

De LUP-spørgsmål, der kan tjene som indikatorer for status på det strategiske indsatsområde, Sammenhængende patientforløb, handler for tre af fire aspekter om sektorovergange. For hvert af de fire indikatorspørgsmål gælder det, at de er stillet til to af patientgrupperne.

En enkelt gennemsnitsscore (vedrørende information før indlæggelse om, hvad der skal ske under indlæggelse/besøg på hospitalet) hos planlagt indlagte patienter ligger på et niveau over fire, mens alle resterende gennemsnit fra samtlige patientgrupper falder i intervallet mellem tre og fire på skalaen fra et til fem med fem som det bedste.

For alle fire indikatorspørgsmål er planlagt indlagte patienter den patientgruppe, der har den højeste gennemsnitsscore. På indikatorspørgsmålet om patienters oplevelsen af, om indlæggelsen/besøget er godt tilrettelagt (nederste diagram i figuren), adskiller gennemsnitsscoren for planlagt indlagte sig dog ikke signifikant fra scoren hos ambulante patienter.

Figur 2.5 Resultater vedrørende Sammenhængende patientforløb



NB. 'Planlagt ambulante' patienter omtales i teksten som 'ambulante' patienter.

## 3 Resultatet opgjort på forskellige dimensioner

### 3.1 Overblik på udvalgte dimensioner i patientoplevelser

For at give et overblik over resultater for LUP er spørgsmålene i undersøgelsen som noget nyt inddelt i en række temaer (dimensioner). Resultaterne for de spørgsmål, der er del af en dimension, får en samlet dimensionsscore. Eksempelvis er spørgsmålene om tilfredshed med hhv. 'pleje', 'behandling af sygdom' og 'forløbet/besøget' samlet i dimensionen 'overordnet tilfredshed'. Dimensionerne er ikke nødvendigvis sammensat ens på tværs af de tre patientgrupper. Enkelte dimensioner består også kun af ét enkelt spørgsmål.<sup>3</sup>

I alt 29 spørgsmål samles og opsummeres til 12 dimensioner. De 12 dimensioner er opstillet herunder i Tabel 3.1, hvor der samtidigt er angivet for hvilken patientgruppe, dimensionen er beregnet. Hvis en dimension ikke er beregnet for en patientgruppe skyldes det, at spørgsmålene til grund for dimensionen ikke er stillet til den aktuelle patientgruppe. Figur 3.1 præsenterer resultaterne fra de 12 dimensioner.

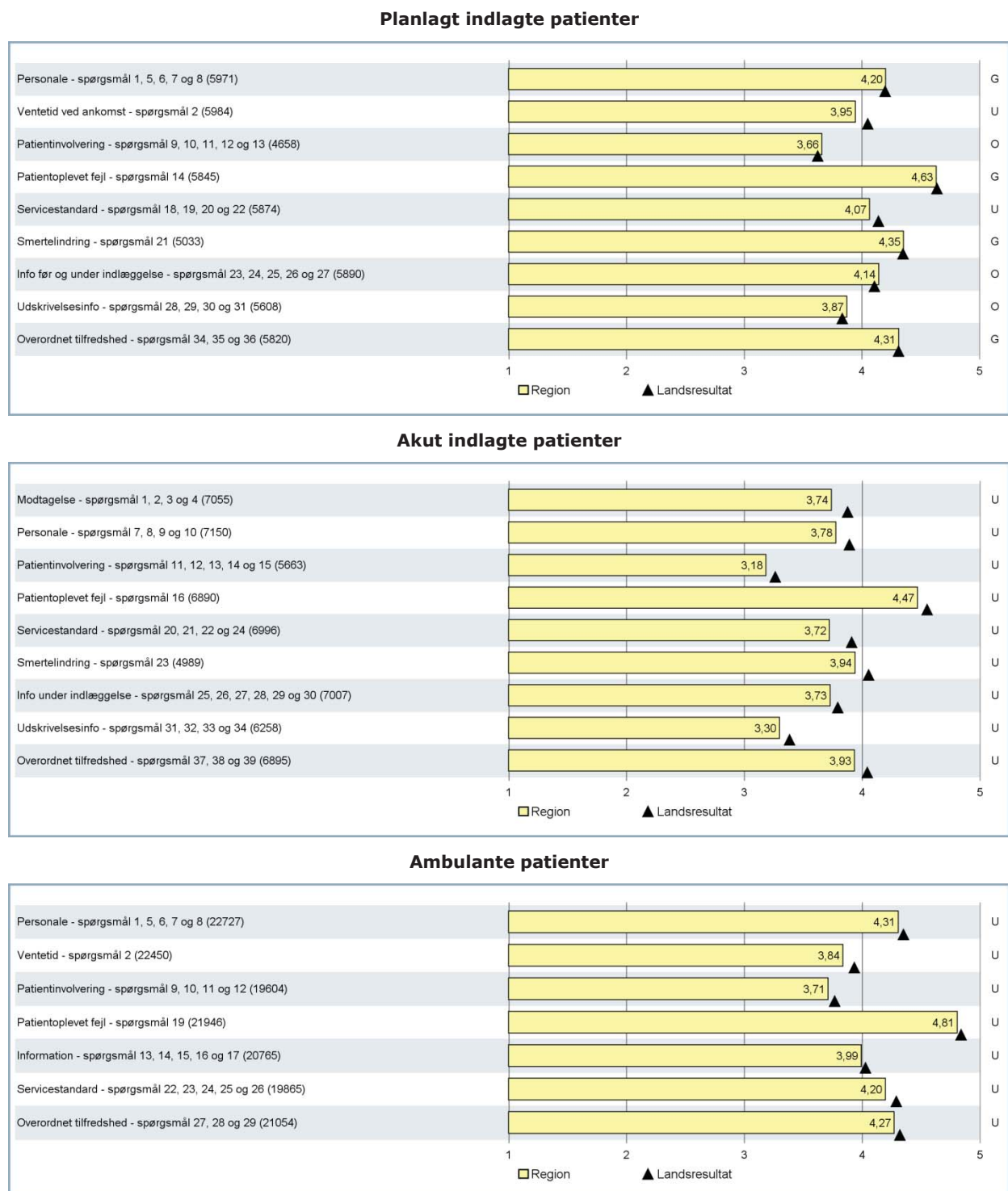
**Tabel 3.1 12 dimensioner og deres fordeling på patientgrupper**

| Dimension                     | Planlagt indlagte patienter | Akut indlagte patienter | Ambulante patienter |
|-------------------------------|-----------------------------|-------------------------|---------------------|
| Modtagelse                    |                             | ●                       |                     |
| Personale                     | ●                           | ●                       | ●                   |
| Ventetid ved ankomst          | ●                           |                         | ●                   |
| Patientinvolvering            | ●                           | ●                       | ●                   |
| Patientoplevet fejl           | ●                           | ●                       | ●                   |
| Servicestandard               | ●                           | ●                       | ●                   |
| Smertelindring                | ●                           | ●                       |                     |
| Info før og under indlæggelse | ●                           |                         |                     |
| Info under indlæggelse        |                             | ●                       |                     |
| Information                   |                             |                         | ●                   |
| Udskrivelsesinfo              | ●                           | ●                       |                     |
| Overordnet tilfredshed        | ●                           | ●                       | ●                   |

Se detaljeret oversigt inkl. angivelse spørgsmål til grund for dimensionerne på Bilag 5 (s. 79).

<sup>3</sup> Dimensionerne er yderligere beskrevet på s. 41 samt i Bilag 5, hvor der findes en oversigt over hvilke spørgsmål, der indgår i dimensionerne..

**Figur 3.1 Dimensioner i Region Hovedstaden LUP 2014**



I parentes er angivet, hvor mange patienter beregningen af scoren for en dimension er baseret på, samt hvilke spørgsmål der indgår i resultatet. Bemærk, at det ikke er alle spørgsmål i spørgeskemaerne, der er en del af dimensionerne. Flere af dimensionerne findes for alle tre patientgrupper, mens enkelte dimensioner kun er at finde hos én patientgruppe. Resultaterne for dimensioner, der hedder det samme for de tre patientgrupper, kan være en sammensætning af forskellige spørgsmål. Dette skyldes, at spørgsmål kan være formuleret forskelligt mellem patientgrupperne, eller at en patientgruppes spørgeskema indeholder flere spørgsmål med en bestemt dimension end en anden patientgruppes spørgeskema. I Bilag 5 er en samlet oversigt over dimensionerne og de spørgsmål, der indgår. De sorte trekanter (▲) viser gennemsnitsscoren for dimensionerne opgjort på landsplan. O og U angiver, at spørgsmålet ligger henholdsvis statistisk signifikant over eller under landsresultatet, mens G angiver, at spørgsmålet ikke afviger statistisk signifikant fra landsresultatet. NB. 'Ventetid' er det samme som 'Ventetid ved ankomst'.



For alle tre patientgrupper er dimensionen Patientinvolvering den, der har lavest gennemsnitsscore, på henholdsvis 3,66 for de planlagte indlagte, 3,18 for de akut indlagte og 3,71 for de ambulante. Derudover er scoren for udskrivelsesinformation også lav sammenlignet med de øvrige dimensioner for begge grupper af indlagte patienter.

Set i forhold til gennemsnitsscoren på de øvrige dimensioner, er scoren på dimensionen patientoplevede fejl, der ligger mellem 4,47 og 4,81, forholdsvis høj. Denne dimension er baseret på et enkelt spørgsmål om, hvorvidt der skete fejl i forbindelse med indlæggelse eller besøg. Set i det lys, er målet særligt på denne dimension at opnå en score så tæt på 5 som muligt.

Fordelingen af OUG'ere yderst til højre i Figur 3.1 viser, at Region Hovedstaden i tre tilfælde ligger signifikant over scoren på dimensionerne opgjort på landsniveau (scoren på landsniveau er angivet med symbolet ▲). Alle tre tilfælde findes i dimensioner for planlagt indlagte patienters oplevelser, og nærmere bestemt er dimensionerne følgende:

- Patientinvolvering
- Information før og under indlæggelse
- Udskrivelsesinformation

Ligeledes blandt dimensionerne for planlagt indlagte patienter er scoren for fire dimensioner ikke signifikant forskellig fra scoren på landsniveau. I resten af de opgjorte dimensioner ligger Region Hovedstaden under gennemsnitsscoren på landsplan.

Generelt gælder det endvidere, at score på dimensionerne er lavere for akut indlagte patienter<sup>4</sup>. Fx er scoren for overordnet tilfredshed for akut indlagte patienter 3,93, mens den er 4,31 for planlagt indlagte og 4,27 for ambulante patienter.

---

<sup>4</sup> Lavere betyder i alle tilfælde dårligere, da alle skaler er tilpasset, så værdien 1 er dårligst og 5 er bedst.



## 4 Resultater for de enkelte patientgrupper

I det følgende er alle resultater på regionsniveau oplistet. Resultaterne er fremstillet i fire afsnit: Et afsnit for hver patientgruppe samt et afsnit, der dækker årets temaspørgsmål. Resultaterne fremstilles uden løbende kommentarer i kapitlet, men eksempler på enkelte særligt bemærkelsesværdige resultater kommenteres indledningsvist. Af dette kapitels figurer fremgår hvert resultats placering i forhold til landsresultatet (OUG'ere). OUG'erne er yderligere kommenteret og optalt i kapitel 5.

Strukturen i dette kapitels første tre afsnit er den samme. Først fremgår en resultatoversigt med langt størstedelen af resultaterne. Disse resultater er karakteriseret ved at være resultater fra spørgsmål, hvor svarmulighederne går fra 'slet ikke (1)' til 'i meget høj grad (5)' på en gradueret fempunkts svarskala. Dernæst fremgår en resultatoversigt med et mindre antal resultater fra spørgsmål, der er opgjort med anderledes svarskalaer: Et spørgsmål med en anderledes fempunktsskala, der ikke direkte kan sammenstilles med øvrige resultater med fempunktsskala, og et antal resultater, der er opgjort i procentandele 'Ja' og 'Nej'-svar.

Et fjerde afsnit bryder med strukturen, idet alle tre patientgruppers resultater for årets LUP tema oplyses. Temaspørgsmålene kan skifte fra år til år.

### 4.1 Eksempler på enkelte særligt bemærkelsesværdige resultater

Rækken af interessante nedslag i resultatoversigterne er både lang og forskellig ud fra hvilket udgangspunkt, resultaterne ansues. Vi vil fremtrække et par enkelte eksempler på, hvad resultaterne blandt andet kan fortælle.

Et bemærkelsesværdigt resultat er, at det samme spørgsmål for alle tre patientgrupper, har den højeste gennemsnitsscore, nemlig spørgsmålet om personalets venlighed og imødekommenhed. Også spørgsmålet om patienternes tilfredshed med behandlingen/plejen ligger højt i gennemsnitsscoren for alle tre patientgrupper. (se Figur 4.1, Figur 4.3 og Figur 4.5)

I den anden ende af skalaen ligger bl.a. spørgsmålet, om hvorvidt patienten er informeret om virkninger og bivirkninger ved medicin, der tages efter udskrivelse/besøg. Her ligger gennemsnitsscoren relativt lavt for alle tre patientgrupper. Også spørgsmål, der vedrører patienternes egne eller de pårørendes mulighed for at deltage i beslutningen om behandlingen, ligger relativt lavt i gennemsnitsscoren for de tre patientgrupper. (se Figur 4.1, Figur 4.3 og Figur 4.5)

Den nye måde at spørge til patientoplevede fejl har ledt til interessante resultater. Patienter spørges nu også om deres vurdering af fejls alvor ved at spørge, om patienten har fået eller vurderer at kunne have fået skader eller mén af fejlen. Endvidere bedes indlagte patienter vurdere, om den oplevede fejl forlænger indlæggelsen eller leder til genindlæggelse. (Se Figur 4.2, Figur 4.4 og Figur 4.6)

9 % af planlagt indlagte patienter angiver at have oplevet fejl. Resultatet adskiller sig ikke signifikant fra landsresultatet. Det gør derimod tilsvarende resultat for akut indlagte og ambulante patienter, der begge placerer sig under landsresultat, idet henholdsvis 13 % og 5 % angiver at have oplevet fejl i forbindelse med deres indlæggelse eller besøg på hospitalet.

Af patienter, der har oplevet fejl, vurderer 11 % af planlagt indlagte patienter, at den oplevede fejl har forårsaget skader eller mén, mens 21 % vurderer, at fejlen kunne have forårsaget skader eller mén. Dette resultat er signifikant bedre end landsresultatet, hvor 15 % af patienterne vurderer, at de fik skade eller mén, mens 23 % af patienterne vurderer, at fejlen kunne have medført skade eller mén. Den til-

svarende andel af patienter, der vurderer, at den oplevede fejl har forårsaget eller kunne have forårsaget skader eller mén, er 50 % for akut indlagte patienter og 24 % for ambulante patienter. Disse to resultater er ikke signifikant forskellige fra landsresultatet.

Hos indlagte patienter vurderer 39 % af planlagt indlagte og 49 % af akut indlagte patienter, at den oplevede fejl enten forlænger indlæggelsen eller leder til genindlæggelse. Begge resultater adskiller sig ikke signifikant fra landsresultatet.

Endelig kan det fra et nedslag blandt resultaterne om temaspørgsmålene fremhæves, at regionen ligger godt i forhold til landsresultatet på to resultater for planlagt indlagte patienter. Både når det drejer sig om oplevelsen af, at behandlingen forbedrer helbredstilstanden, og om selv at være med til at træffe beslutninger om behandling/pleje, ligger Region Hovedstaden over landsresultatet for planlagt indlagte patienter. Akut indlagte patienters oplevelse af, at behandlingen har forbedret deres helbredstilstand, ligger imidlertid under landsresultat, og det gør ambulante patienters oplevelse af selv at være med til at træffe beslutninger om behandling/pleje. (Se afsnit 4.5)

## 4.2 Resultatoversigt – Planlagt indlagte patienter

Figur 4.1 Planlagt indlagte patienter, Region H LUP 2014

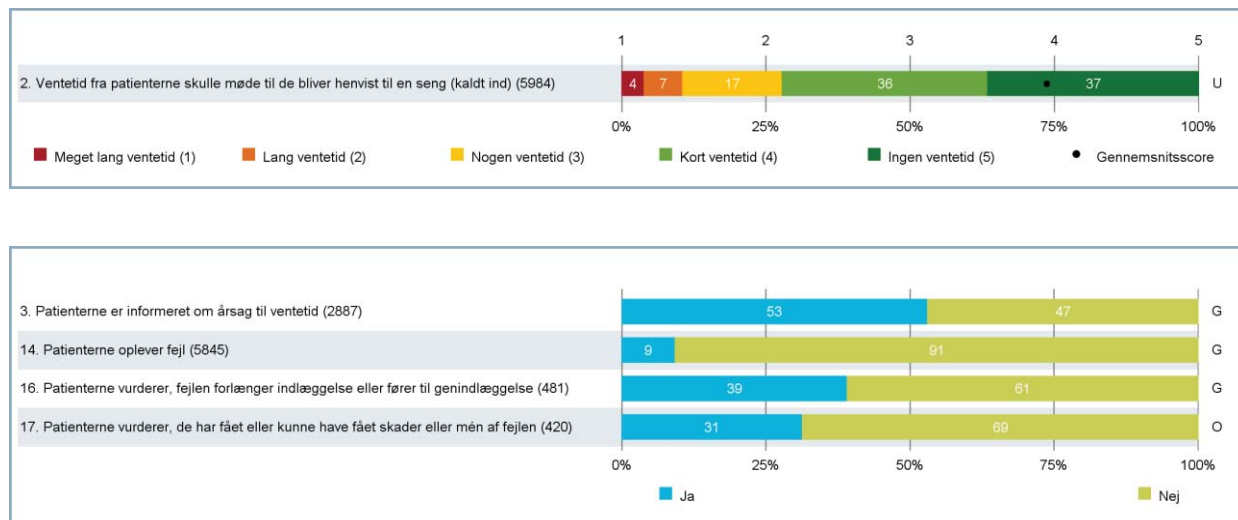
Resultater på graderet fempunktsskala



Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. 'O', 'U' og 'G' til højre indikerer regionsresultatets placering over, under eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet.

**Figur 4.2 Planlagt indlagte patienter, Region H LUP 2014**

Resultater med alternative skalaer



Spørgsmålsformuleringer fremstår i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. 'O', 'U' og 'G' til højre indikerer regionsresultatets placering over, under eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet.

## 4.3 Resultatoversigt – Akut indlagte patienter

Figur 4.3 Akut indlagte patienter, Region H LUP 2014

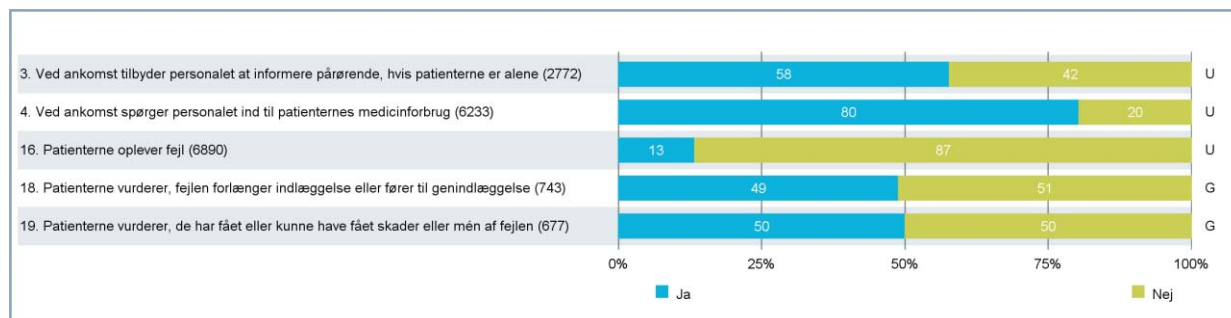
Resultater på graderet fempunktskala



Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. OUG til højre indikerer regionsresultatets placering over (O), under (U) eller ikke signifikant (G) forskelligt fra landsresultatet. For spørgsmål 10 er antallet af svar reduceret. Dette skyldes, at svarskalaen for spørgsmålet er ændret i starten af indsamlingsperioden, og kun svar, der er afgivet på den nuværende skala, indgår.

**Figur 4.4 Akut indlagte patienter, Region H LUP 2014**

Resultater med alternative skalaer



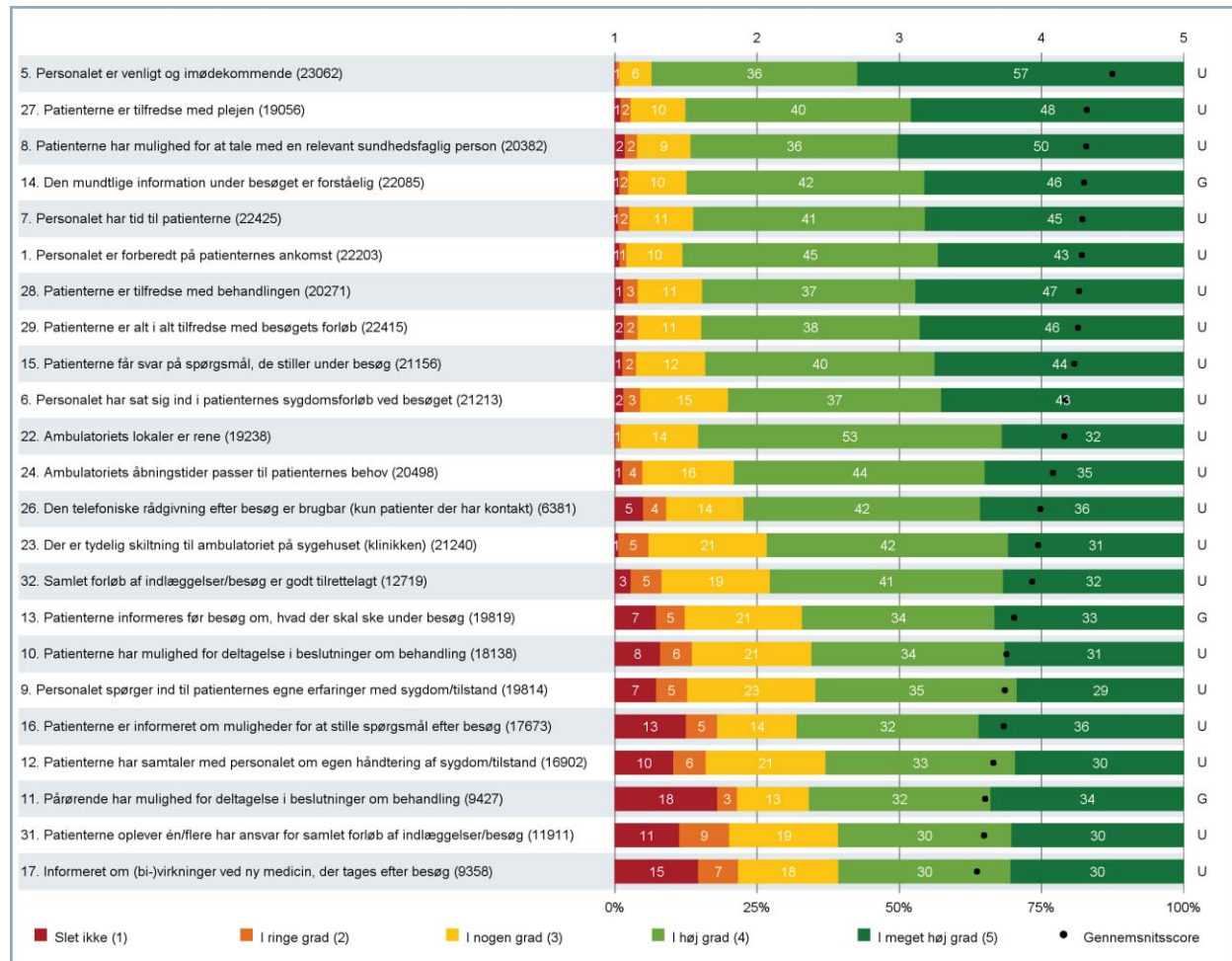
Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. OUG til højre indikerer regionsresultatets placering over (O), under (U) eller ikke signifikant (G) forskelligt fra landsresultatet.



## 4.4 Resultatoversigt – Ambulante patienter

Figur 4.5 Ambulante patienter, Region H LUP 2014

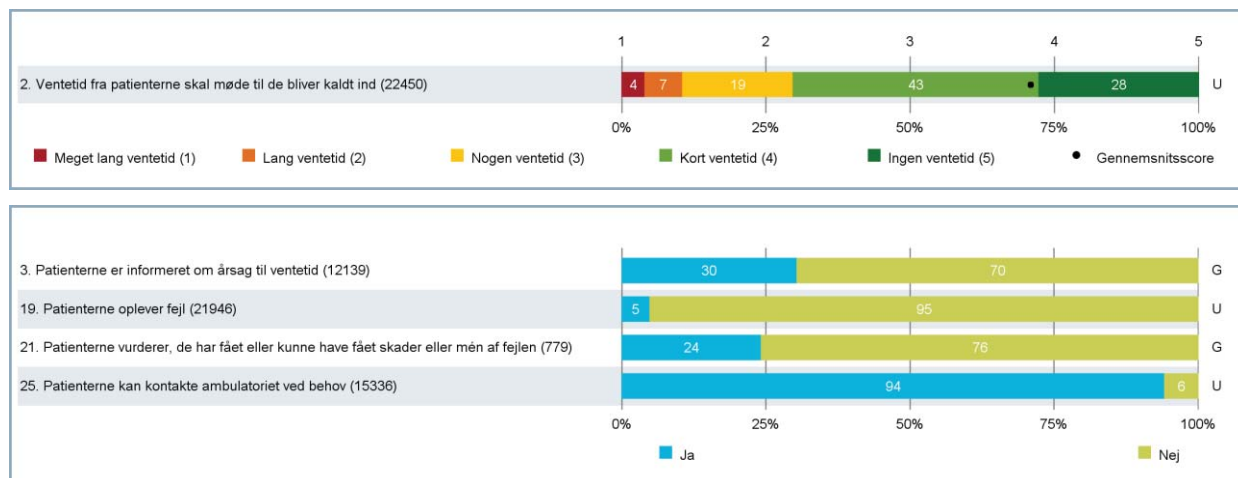
Resultater på graderet fempunktsskala



Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. OUG til højre indikerer regionsresultatets placering over (O), under (U) eller ikke signifikant (G) forskelligt fra landsresultatet.

**Figur 4.6 Ambulante patienter, Region Hovedstaden LUP 2014 (Ventetid)**

Resultater med alternative skalaer



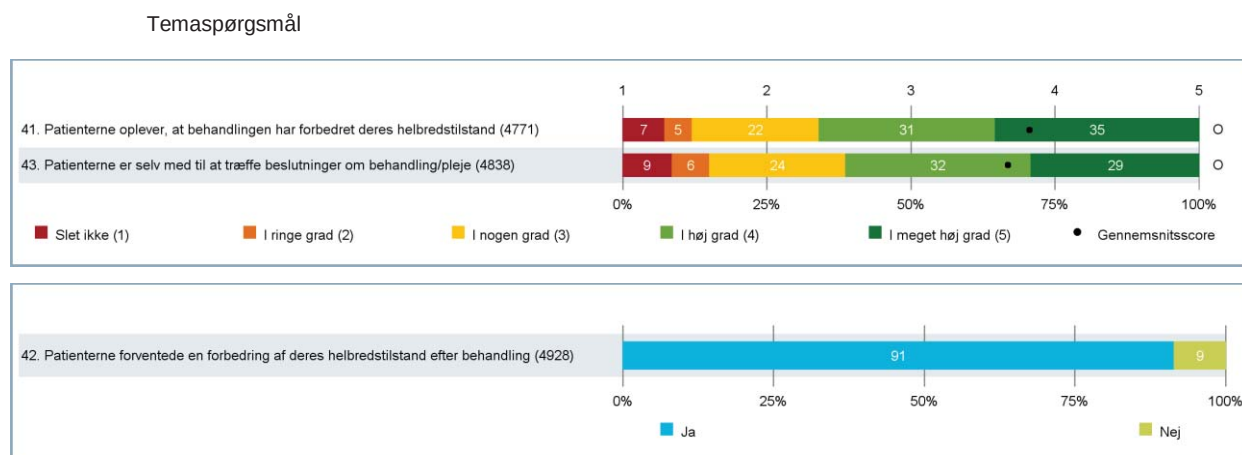
Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. OUG til højre indikerer regionsresultatets placering over (O), under (U) eller ikke signifikant (G) forskelligt fra landsresultatet.



## 4.5 Årets tema LUP 2014

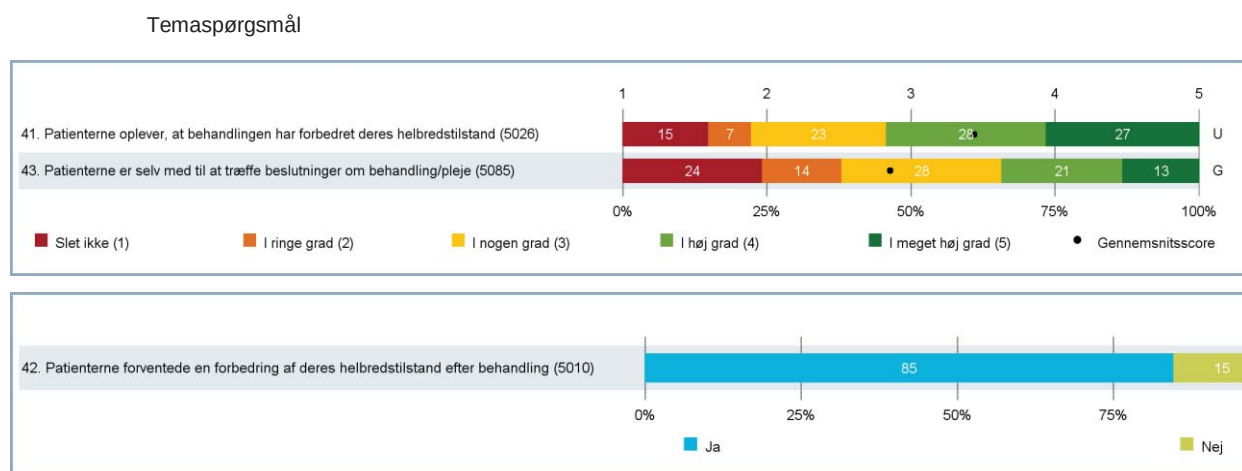
Rapporten indeholder resultater fra fem temaspørgsmål. Temaspørgsmålene er indført i LUP-konceptet ud fra et ønske om at sætte fokus på væsentlige områder, der fra år til år er på dagsordenen i regionerne. Dette år fokuserer spørgsmålene på følgende temaer: 'Inddragelse' og 'Patientoplevet forbedring af egen helbredstilstand'. En uddybende behandling af de valgte temaer findes i den nationale LUP Rapport<sup>5</sup>.

**Figur 4.7 Planlagt indlagte patienter, Region H LUP 2014**



Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i 0. Antal besvarelser er angivet i parentes. 'O', 'U' og 'G' til højre indikerer regionsresultatets placering over, under eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet.

**Figur 4.8 Akut indlagte patienter, Region H LUP 2014**

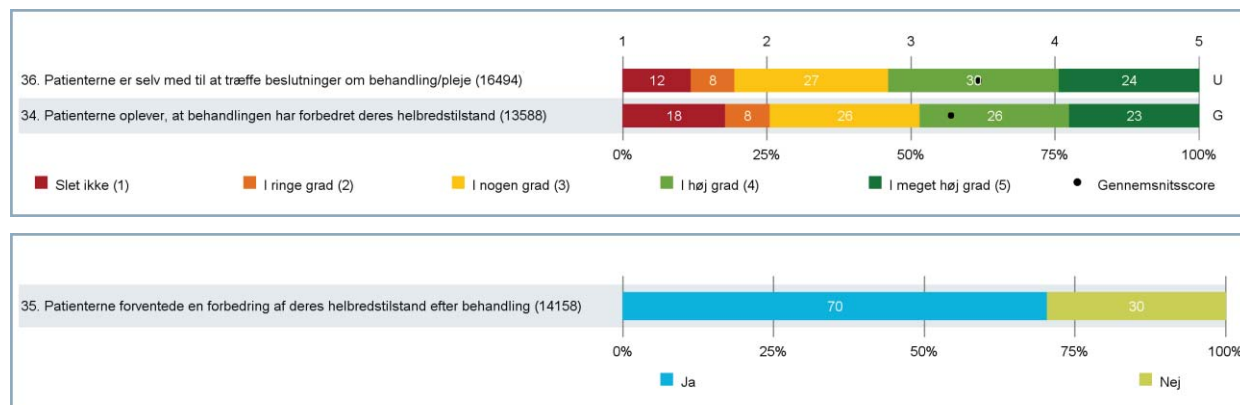


Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i Bilag 2. Antal besvarelser er angivet i parentes. 'O', 'U' og 'G' til højre indikerer regionsresultatets placering over, under eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet.

<sup>5</sup> Den nationale LUP Rapport er tilgængelig på: [www.patientoplevelser.dk/lup](http://www.patientoplevelser.dk/lup)

**Figur 4.9 Ambulante patienter, Region H LUP 2014**

Temaspørgsmål



Spørgsmålene i oversigtsfiguren er sorteret efter gennemsnitsscore. Teksten angiver spørgsmålsformuleringer i afkortet form. Spørgsmålenes fulde formulering fremgår af spørgeskemaet i Bilag 3. Antal besvarelser er angivet i parentes. 'O', 'U' og 'G' til højre indikerer regionsresultatets placering over, under eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet.

## 5 Sammenligninger

Dette kapitel beskriver forskellige sammenligninger mellem resultaterne internt i regionen og mellem regionen og det øvrige land. Sammenligninger foretages på forskellige måder og på forskellige niveauer, men tjener alle til at sortere og reducere informationerne med statistiske værktøjer. Sammenligningerne sker på hospitalsniveau eller regionsniveau og giver et billede af hospitalers og regioners relationelle placering i forhold til det samlede landsresultat eller hinanden.

### 5.1 Sammenligning med landsresultatet

I det nye LUP-koncept bliver 35 af regionens resultater testet og placeret i forhold til landsresultatet for planlagt indlagte patienter og akut indlagte patienter. For ambulante patienter er det tilsvarende antal sammenligninger 28. Placeringen i forhold til landsresultatet beskrives med over (O), under (U) eller gennemsnitlig (G)<sup>6</sup>.

Beregning af OUG'erne sker ved parvise sammenligninger mellem et enkelt resultat, fx for enten en region eller et hospital, og landsresultatet. Udfaldet af sammenligningen fortæller primært om denne relation. Ønskes resultatet anvendt til at konstatere forskelle mellem fx to hospitaler indbyrdes, så er det kun med sikkerhed muligt, når det ene hospital ligger over (O) og det andet hospital ligger under (U) landsresultatet. Hvis det ene hospitalsresultat i stedet placerer sig ikke forskelligt (G) fra landsresultatet, så er der ikke med denne sammenligningsmetode – uanset placeringen af det andet hospitalsresultat – mulighed for at konstatere, om der er eller ikke er statistisk signifikant forskel på resultaterne.<sup>7</sup>

Tabel 5.1 optæller for planlagt indlagte patienter både regionens og hvert hospitals samlede antal OUG'er, ligesom tabellen også i detaljer viser, hvordan hvert enkelt resultat er placeret i forhold til landsresultatet.

Region Hovedstaden har ni resultater over landsresultatet og fire under. Resterende 22 resultater er ikke signifikant forskellige fra landsresultatet. Resultaterne over landsresultatet handler især om information i forskellige sammenhænge samt om patienters og pårørendes mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling.

Internt i regionen mellem hospitalerne er der hospitaler, hvor samtlige resultater ligger i lighed med landsresultatet eller over, og hospitaler, hvor alle resultater ligger i lighed med landsresultatet eller under landsresultatet. Fordelingen aflæses i de tre øverste rækker af Tabel 5.1. I 22 tilfælde er Gentofte Hospitals resultater over landsresultatet. Særligt bemærkelsesværdigt er Gentofte Hospitals resultater vedrørende patienternes oplevelse af ventetid (fra fremmødetid til de bliver kaldt ind) og vedrørende patienternes oplevelse af at få dækket sit behov for mad og drikke, da regionens samlede resultat og fem hospitaler på samme spørgsmål ligger under landsresultatet.

---

<sup>6</sup> Formuleret mere korrekt i statistiske termer skal (G) forstås som 'ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet'.

<sup>7</sup> For yderligere information og metodebeskrivelse henvises til: [www.patientoplevelser.dk/LUP14/Metode](http://www.patientoplevelser.dk/LUP14/Metode)

Tabel 5.1 Planlagt indlagte patienter – Antal Over, Under eller Gennemsnitlige

|                                                                                     | Gentofte Hospital | Bisp. og Fred. Hospitaler | Rigshospitalet | Amager&Hvidovre Hosp. | Glostrup Hospital | Herlev Hospital | Bornholms Hospital | Nordsjællands Hospital | Region Hovedstaden | Total antal |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------|----------------|-----------------------|-------------------|-----------------|--------------------|------------------------|--------------------|-------------|
| Total antal "Over landsresultat" (O)                                                | 22                | 7                         | 6              | 4                     | 1                 | 1               | 0                  | 0                      | 9                  | 0           |
| Total antal "Gennemsnitlige" (G)                                                    | 13                | 25                        | 24             | 28                    | 27                | 27              | 34                 | 30                     | 22                 | G           |
| Total antal "Under landsresultat" (U)                                               | 0                 | 3                         | 5              | 3                     | 7                 | 7               | 0                  | 5                      | 4                  | U           |
| 1. Personalet er forberedt på patienternes ankomst                                  | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | U                      | G                  | 1 6 1       |
| 2. Ventetid fra patienterne skulle møde til de bliver kaldt ind                     | O                 | U                         | U              | U                     | G                 | U               | G                  | U                      | U                  | 5 2 1       |
| 3. Patienterne er informeret om årsag til ventetid                                  | G                 | G                         | O              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 5. Personalet er venligt og imødekommende                                           | O                 | G                         | G              | G                     | U                 | G               | G                  | G                      | G                  | 1 6 1       |
| 6. Personalet har sat sig ind i patienternes sygdomsforløb ved samtaler             | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 7. Patienterne har mulighed for at tale med personalet om pleje ved behov           | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | U               | G                  | G                      | G                  | 1 6 1       |
| 8. Patienterne har mulighed for at tale med en læge om behandling ved behov         | G                 | G                         | O              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 9. Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med sygdom/tilstand      | O                 | G                         | G              | G                     | U                 | U               | G                  | G                      | G                  | 2 5 1       |
| 10. Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling            | G                 | O                         | G              | O                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 6 2       |
| 11. Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling              | G                 | G                         | O              | O                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 6 2       |
| 12. Pat. har samtaler med personalet om egen håndtering af sygdom/tilstand          | G                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 8 0       |
| 13. Personalet tager hensyn til pat. behov ved planlægning af udskrivelse           | G                 | O                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 14. Patienterne oplever fejl                                                        | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 16. Pat. vurderer, fejlen forlænger indlæggelse eller fører til genindlæggelse      | G                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 8 0       |
| 17. Pat. vurderer, de har fået eller kunne have fået skader eller mén af fejlen     | G                 | O                         | O              | G                     | G                 | G               | *                  | G                      | O                  | 0 5 2       |
| 18. Patienternes behov for mad og drikke er dækket                                  | O                 | U                         | U              | G                     | U                 | U               | G                  | U                      | U                  | 5 2 1       |
| 19. Patienterne får tilstrækkelig med ro til hvile og søvn                          | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 20. Patienternes behov for personlig hygiejne er dækket                             | G                 | U                         | G              | U                     | U                 | U               | G                  | U                      | U                  | 5 3 0       |
| 21. Patienternes behov for smertelindring er dækket                                 | G                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 8 0       |
| 22. Afdelingens lokaler er rene                                                     | G                 | G                         | U              | U                     | U                 | U               | G                  | U                      | U                  | 5 3 0       |
| 23. Pat. informeres før indlæggelse om, hvad der skal ske under indlæggelse         | O                 | O                         | G              | G                     | O                 | O               | G                  | G                      | O                  | 0 4 4       |
| 24. Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig                       | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 7 1       |
| 25. Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under indlæggelse                 | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 26. Pat. er informeret om (bi-)virkning ved medicin de får under indlæggelse        | O                 | O                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 6 2       |
| 27. Patienterne informeres løbende om resultater af undersøgelse/behandling         | O                 | G                         | O              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 6 2       |
| 28. Informeret om symptomer, der kræver opmærksomhed efter udskrivelse              | O                 | G                         | G              | G                     | U                 | G               | G                  | G                      | G                  | 1 6 1       |
| 29. Pat. er informeret om videre plan for forløb fx. opfølgning/genoptræning        | O                 | G                         | G              | O                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 6 2       |
| 30. Pat. er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter udskrivelse      | O                 | O                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | O                  | 0 6 2       |
| 31. Informeret om (bi-)virkning ved ny medicin, der tages efter udskrivelse         | G                 | O                         | G              | O                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 6 2       |
| 33. Pat. oplever, at afdeling og kommunal pleje samarbejder om udskrivelse          | O                 | G                         | U              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 1 6 1       |
| 34. Patienterne er tilfredse med plejen                                             | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 35. Patienterne er tilfredse med behandlingen                                       | O                 | G                         | O              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 6 2       |
| 36. Patienterne er alt i alt tilfredse med forløbet fra indlæggelse til udskrivelse | O                 | G                         | G              | G                     | G                 | G               | G                  | G                      | G                  | 0 7 1       |
| 38. Pat. oplever én/flere har ansvar for samlet forløb af indlæggelser/besøg        | G                 | G                         | G              | G                     | G                 | U               | G                  | G                      | G                  | 1 7 0       |
| 39. Samlet forløb af indlæggelser/besøg er godt tilrettelagt                        | O                 | G                         | U              | G                     | U                 | G               | G                  | G                      | G                  | 2 5 1       |

\* Ej testet pga. af for et lille antal patienter.

**Tabel 5.2 Akut indlagte patienter – Antal Over, Under eller Gennemsnitlige**

|                                                                                     | Rigshospitalet | Bornholms Hospital | Gentofte Hospital | Glostrup Hospital | Bisp. og Fred. Hosp. | Nordsjællands Hospital | Herlev Hospital | Amager&Hvidovre Hosp. | Region Hovedstaden | Total antal |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------|-------------------|-------------------|----------------------|------------------------|-----------------|-----------------------|--------------------|-------------|---|---|
| Total antal "Over landsresultat" (O)                                                | 28             | 9                  | 4                 | 1                 | 0                    | 0                      | 0               | 0                     | 0                  |             |   | O |
| Total antal "Gennemsnitlige" (G)                                                    | 7              | 26                 | 31                | 21                | 14                   | 10                     | 7               | 3                     | 4                  |             | G |   |
| Total antal "Under landsresultat" (U)                                               | 0              | 0                  | 0                 | 13                | 21                   | 25                     | 28              | 32                    | 31                 | U           |   |   |
| 1. Ved ankomst tilses patienterne hurtigt af en sygeplejerske eller læge            | O              | O                  | G                 | U                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 2 | 2 |
| 2. Ved ankomst informeres pat. om, hvad der skal foregå i starten af indlæg.        | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 5           | 2 | 1 |
| 3. Ved ankomst tilbyder personalet at informere pårørende, hvis pat. er alene       | G              | O                  | G                 | U                 | G                    | G                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 4. Ved ankomst spørger personalet ind til patienternes medicinforbrug               | G              | O                  | G                 | G                 | G                    | G                      | U               | U                     | U                  | 2           | 5 | 1 |
| 7. Personalet er venligt og imødekommende                                           | O              | G                  | G                 | U                 | G                    | G                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 8. Patienterne har mulighed for at tale med personalet om pleje ved behov           | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 5           | 2 | 1 |
| 9. Patienterne har mulighed for at tale med en læge om behandling ved behov         | O              | G                  | O                 | U                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 5           | 1 | 2 |
| 10. Pat. oplever, at én/flere har ansvar for forløb fra ankomst til udskrivelse     | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | G                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 11. Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med sygdom/tilstand     | O              | G                  | G                 | G                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 12. Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling            | O              | G                  | G                 | G                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 13. Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling              | O              | G                  | G                 | G                 | G                    | G                      | G               | U                     | G                  | 1           | 6 | 1 |
| 14. Patienterne har samtaler med personalet om håndtering af sygdom/tilstand        | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 15. Personalet tager hensyn til pat.s behov ved planlægning af udskrivelse          | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 16. Patienterne oplever fejl                                                        | G              | G                  | G                 | O                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 18. Pat. vurderer, fejlen forlænger indlæggelse eller fører til genindlæggelse      | G              | G                  | G                 | G                 | G                    | G                      | G               | G                     | G                  | 0           | 8 | 0 |
| 19. Pat. vurderer, de har fået eller kunne have fået skader eller mén af fejlen     | G              | G                  | G                 | G                 | G                    | G                      | G               | G                     | G                  | 0           | 8 | 0 |
| 20. Patienternes behov for mad og drikke er dækket                                  | O              | G                  | O                 | U                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 5           | 1 | 2 |
| 21. Patienterne får tilstrækkelig med ro til hvile og søvn                          | O              | O                  | O                 | U                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 5           | 0 | 3 |
| 22. Patienternes behov for personlig hygiejne er dækket                             | O              | O                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 2 | 2 |
| 23. Patienternes behov for smertelindring er dækket                                 | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 5           | 2 | 1 |
| 24. Afdelingens lokaler er rene                                                     | G              | O                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 25. Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig                       | O              | G                  | O                 | G                 | G                    | U                      | G               | U                     | G                  | 2           | 4 | 2 |
| 26. Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under indlæggelse                 | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 27. Information fra forskelligt personale på afdelingen stemmer overens             | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | G                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 28. Pat. er informeret om (bi-)virkning ved medicin de får under indlæggelse        | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 29. Patienterne informeres løbende om resultater af undersøgelse/behandling         | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 30. Patienterne informeres løbende om, hvad der skal foregå                         | O              | G                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 31. Informeret om symptomer, der kræver opmærksomhed efter udskrivelse              | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | U                      | G               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 32. Pat. er informeret om videre plan for forløb fx. opfølgning/genoptræning        | O              | G                  | G                 | G                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 33. Pat. er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter udskrivelse      | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | U                      | G               | U                     | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 34. Informeret om (bi-)virkning ved ny medicin, der tages efter udskrivelse         | O              | G                  | G                 | U                 | U                    | G                      | G               | U                     | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 36. Pat. oplever, at afdeling og kommunal pleje samarbejder om udskrivelse          | G              | G                  | G                 | G                 | U                    | G                      | U               | G                     | U                  | 2           | 6 | 0 |
| 37. Patienterne er tilfredse med plejen                                             | O              | O                  | G                 | G                 | U                    | U                      | U               | U                     | U                  | 4           | 2 | 2 |
| 38. Patienterne er tilfredse med behandlingen                                       | O              | O                  | G                 | G                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 3           | 3 | 2 |
| 39. Patienterne er alt i alt tilfredse med forløbet fra indlæggelse til udskrivelse | O              | O                  | G                 | G                 | G                    | U                      | U               | U                     | U                  | 3           | 3 | 2 |

Tabel 5.2 og Tabel 5.3 viser samme oplysninger for akut indlagte patienter og ambulante patienter, som Tabel 5.1 viser for planlagt indlagte. Af Tabel 5.2 fremgår det, at Region Hovedstaden som helhed ikke har resultater over landsresultatet, og fire resultater er ikke signifikant anderledes. Resten af regionens resultater for akut indlagte patienter ligger under landsresultatet. Rigshospitalet træder tydeligt frem som det hospital med flest resultater over landsresultatet for akut indlagte patienter. Rigshospitalet har 28 resultater over landsresultatet og ingen under. Størst potentiale for læring fra Rigshospitalet findes i forhold til patienternes oplevelse af at have mulighed for at tale med personalet om pleje ved behov samt patienternes oplevelse af at få dækket deres behov for smertelindring. I begge tilfælde står Rigshospitalet alene med et resultat over landsresultatet, samtidig med at fem andre hospitaler ligger under landsresultatet.

Endelig i Tabel 5.3 for ambulante patienters vedkommende fremgår det, at regionen samlet set ikke har nogen resultater over landsresultat, men derimod 23 under. Rigshospitalet har igen flest resultater over landsresultatet, men både Gentofte og Bornholms Hospital har færre resultater under landsresultatet end Rigshospitalet. I regionen internt forekommer det, at der findes potentialer for inspiration til bedre oplevelser for ambulante patienter på

- Bornholms Hospital, når det gælder oplevelse af tydelige skiltning,
- Gentofte samt Bornholms Hospital, når det gælder oplevelse af ambulatoriets lokaler som rene,
- Rigshospitalet, når det gælder oplevelsen af at få svar på spørgsmål under besøget, og
- Gentofte Hospital, når det gælder oplevelsen af, at personalet spørger ind til patientens egne erfaringer med sygdom/tilstand.

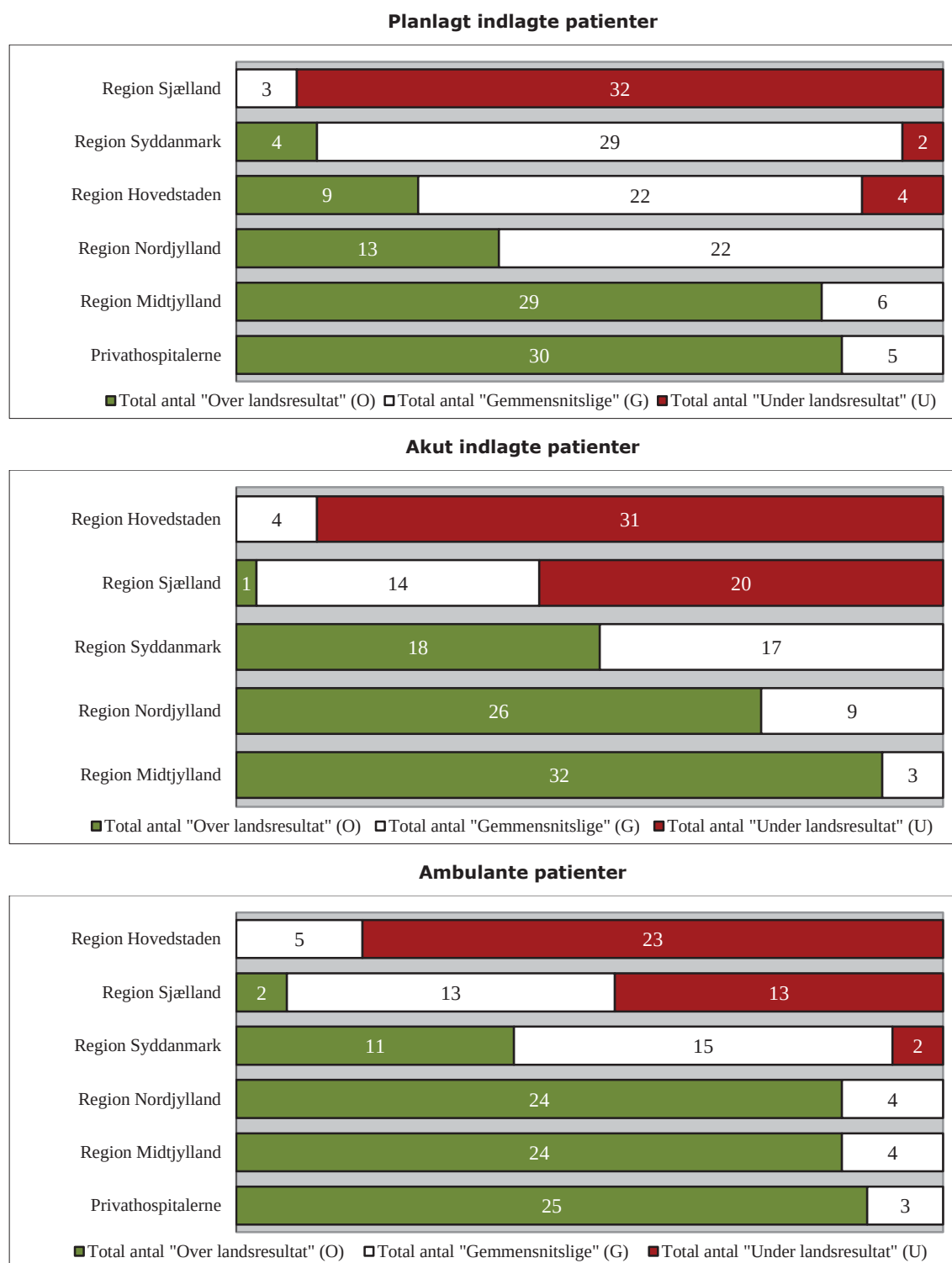
I de fire nævnte tilfælde har hospitalerne resultater over landsresultatet, mens fem eller seks andre hospitaler i regionen har resultater vedrørende samme forhold under landsresultatet.

Tabel 5.3 Ambulante patienter – Antal Over, Under eller Gennemsnitlige

|                                                                                     | Rigshospitalet | Gentofte Hospital | Bornholms Hospital | Glostrup Hospital | Herlev Hospital | Nordsjællands Hospital | Amager&Hvidovre Hosp. | Bisp. og Fred. Hospitaler | Region Hovedstaden | Total antal |   |   |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------|--------------------|-------------------|-----------------|------------------------|-----------------------|---------------------------|--------------------|-------------|---|---|
| Total antal "Over landsresultat" (O)                                                | 10             | 4                 | 2                  | 2                 | 1               | 0                      | 0                     | 0                         | 0                  | 0           |   | O |
| Total antal "Gennemsnitlige" (G)                                                    | 10             | 23                | 22                 | 15                | 10              | 12                     | 3                     | 2                         | 5                  | G           |   |   |
| Total antal "Under landsresultat" (U)                                               | 8              | 1                 | 4                  | 11                | 17              | 16                     | 25                    | 26                        | 23                 | U           |   |   |
| 1. Personalet er forberedt på patienternes ankomst                                  | U              | G                 | G                  | G                 | G               | U                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 4 | 0 |
| 2. Ventetid fra patienterne skal møde til de bliver kaldt ind                       | U              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 3 | 0 |
| 3. Patienterne er informeret om årsag til ventetid                                  | O              | G                 | G                  | G                 | G               | G                      | G                     | G                         | G                  | 0           | 7 | 1 |
| 5. Personalet er venligt og imødekommende                                           | U              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 3 | 0 |
| 6. Personalet har sat sig ind i patienternes sygdomsforløb ved besøget              | G              | U                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 3 | 0 |
| 7. Personalet har tid til patienterne                                               | U              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 3 | 0 |
| 8. Patienterne har mulighed for at tale med en relevant sundhedsfaglig person       | O              | G                 | U                  | U                 | G               | G                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 9. Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med sygdom/tilstand      | G              | O                 | U                  | U                 | U               | G                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 2 | 1 |
| 10. Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling            | O              | G                 | G                  | U                 | U               | G                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 11. Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling              | O              | G                 | G                  | U                 | O               | G                      | U                     | U                         | G                  | 3           | 3 | 2 |
| 12. Pat. har samtaler med personalet om egen håndtering af sygdom/tilstand          | G              | G                 | G                  | U                 | U               | G                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 4 | 0 |
| 13. Patienterne informeres før besøg om, hvad der skal ske under besøg              | O              | G                 | G                  | G                 | G               | U                      | U                     | U                         | G                  | 3           | 4 | 1 |
| 14. Den mundtlige information under besøget er forståelig                           | O              | O                 | U                  | U                 | G               | G                      | U                     | U                         | G                  | 4           | 2 | 2 |
| 15. Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under besøg                       | O              | G                 | U                  | U                 | G               | U                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 2 | 1 |
| 16. Patienterne er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter besøg     | G              | G                 | G                  | U                 | U               | G                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 4 | 0 |
| 17. Informeret om (bi-)virkninger ved ny medicin, der tages efter besøg             | O              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 19. Patienterne oplever fejl                                                        | G              | G                 | G                  | O                 | U               | U                      | G                     | U                         | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 21. Pat. vurderer, de har fået eller kunne have fået skader eller mén af fejlen     | G              | G                 | G                  | G                 | G               | G                      | G                     | G                         | G                  | 0           | 8 | 0 |
| 22. Ambulatoriets lokaler er rene                                                   | U              | O                 | O                  | U                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 6           | 0 | 2 |
| 23. Der er tydelig skiltning til ambulatoriet på sygehuset (klinikken)              | U              | G                 | O                  | U                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 6           | 1 | 1 |
| 24. Ambulatoriets åbningstider passer til patienternes behov                        | U              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 5           | 3 | 0 |
| 25. Patienterne kan kontakte ambulatoriet ved behov                                 | U              | O                 | G                  | U                 | G               | G                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 3 | 1 |
| 26. Den telefoniske rådgivning efter besøg er brugbar (kun pat. der har kontakt)    | G              | G                 | G                  | G                 | G               | G                      | U                     | U                         | U                  | 2           | 6 | 0 |
| 27. Patienterne er tilfredse med plejen                                             | G              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 4 | 0 |
| 28. Patienterne er tilfredse med behandlingen                                       | O              | G                 | G                  | G                 | G               | U                      | U                     | U                         | U                  | 3           | 4 | 1 |
| 29. Patienterne er alt i alt tilfredse med besøgets forløb                          | G              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 4 | 0 |
| 31. Patienterne oplever én/flere har ansvar for samlet forløb af indlæggelser/besøg | O              | G                 | G                  | O                 | U               | G                      | U                     | U                         | U                  | 3           | 3 | 2 |
| 32. Samlet forløb af indlæggelser/besøg er godt tilrettelagt                        | G              | G                 | G                  | G                 | U               | U                      | U                     | U                         | U                  | 4           | 4 | 0 |

## 5.2 Sammenligning mellem regionernes resultater og landsresultatet

Figur 5.1 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler





I Figur 5.1 er afbilledet Region Hovedstadens antal resultater over, under eller ikke forskelligt fra landsresultatet sammen med de tilsvarende antal fra øvrige regioner og privathospitaler. Region Hovedstadens placeringer i forhold til landsresultat er beskrevet ovenfor i afsnit 5.1. Regionen med flest resultater over landsresultatet er Region Midtjylland i alle tre patientgrupper. Region Midtjylland overgås dog af privathospitalerne for planlagt indlagte og ambulante patienter. I bilag er sammenligningen af antal OUG'er på regionsniveau brudt ned på enkelte resultater (se Bilag 6, Bilag 7 og Bilag 8).

### 5.3 Sammenligning af overordnet tilfredshed på regionens hospitaler

Muligheden for at udpege gode og mindre gode hospitaler er tiltalende for mange. Imidlertid er det ikke lige til at opstille en sådan rangordning – heller ikke når det kommer til patienters oplevelser og vurderinger. Som én blandt flere mulige måder at komme nærmere en sådan rangordning, så er regionens hospitaler i det følgende testet op mod hinanden ud fra deres score på dimensionen vedrørende patienters overordnede tilfredshed.

Der er flere ting, der generelt gør det svært at rangere hospitalerne. Et aspekt er, at analysen meget nemt bliver omfattende og kompleks. For eksempel leder en gensidig sammenligning til 28 sammenligningsresultater, hver gang blot ét af undersøgelsens spørgsmål sammenlignes på tværs af de otte hospitaler. Med det nye LUP-koncepts tematiske opsummering i dimensioner (sådan som det er fremstillet i kapitel 3) foreligger en forbedret mulighed for at udføre sammenligningen. Ved sammenligning på dimensionsscore frem for på ét enkelt resultat opnås en mere robust sammenligning, idet dimensionen grunder sig i tre resultater. Et andet aspekt, der naturligvis kan problematiseres i forbindelse med en rangordning, er udvælgelsen af grundlaget eller kriteriet for rangeringen. Den her valgte dimension er valgt, fordi den overordnede tilfredshed kan betragtes som undersøgelsens mest opsummerende, enkeltstående resultat.

Sammenligningerne sker ved såkaldte parvise sammenligninger. Det vil sige, at scoren for et hospital holdes op mod scoren fra de øvrige hospitaler – ét af gangen. I en sammenligning kan et hospital opnå tre forskellige resultater: Et aktuelt hospital kan være signifikant bedre, dårligere eller 'ikke-forskelligt' fra det modstillede hospital.<sup>8</sup>

Resultaterne af sammenligningerne er opstillet i Figur 5.2. I figuren er der for hver af de tre patientgrupper optalt det antal tilfælde, hvor hvert hospital er bedre eller dårligere end de syv andre hospitaler (resultat af hver enkelt sammenligning findes i Bilag 9).

For planlagt indlagte patienter er det generelle billede, at der er få forskelle mellem hospitalerne på scoren for den overordnede tilfredshedsdimension. Kun to parvise sammenligninger viser signifikante forskelle mellem hospitalerne. I begge tilfælde er det Gentofte Hospital, der scorer højest på den overordnede patienttilfredshed. For seks hospitaler gælder det, at deres score ikke er forskellig fra nogen af de øvrige hospitalers – altså hverken signifikant forskellig fra Gentofte Hospitals score eller fra de lavest rangerende hospitaler (der dermed er lavest, alene fordi Gentofte Hospital som det eneste hospital er signifikant bedre).

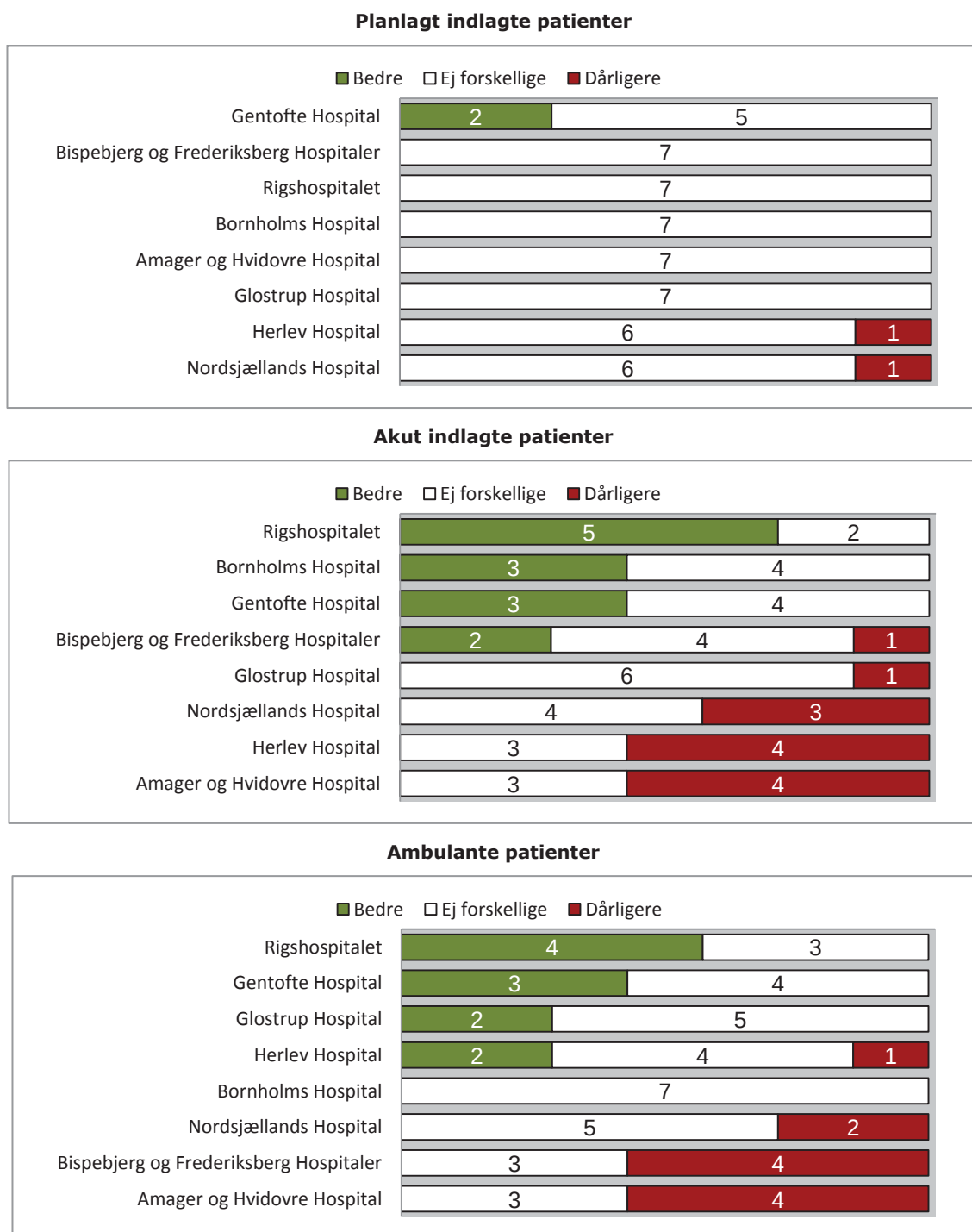
Regionens hospitaler adskiller sig mest internt med hensyn til scoren på den overordnede patienttilfreds for de akut indlagte patienter. I 13 ud af de i alt 28 sammenligninger er der konstateret forskelle i scoren for den overordnede tilfredshedsdimension. Rigshospitalet er det hospital med bedst score i flest sammenligninger. Rigshospitalet viser sig signifikant bedre end det modstillede hospital i fem sammenligninger.

I elleve sammenligninger viser sig signifikante forskelle mellem hospitalernes score for ambulante patienters overordnede tilfredshed. Igen er det Rigshospitalet, der er bedst i flest sammenligninger, idet Rigshospitalet er bedre i fire ud af de syv mulige sammenligninger (se Figur 5.2).

---

<sup>8</sup> Den statistiske test er foretaget som parvis regressionsanalyse på 5 % signifikansniveau.

**Figur 5.2 Parvise sammenligning af hospitaler i Region Hovedstaden på dimensionen om overordnet tilfredshed**



Den statistiske test er foretaget som parvis regressionsanalyse på 5 % signifikansniveau.

## 6 Nyt LUP-koncept og patienterne i undersøgelsen

### 6.1 Ændringer i LUP 2014

De væsentligste ændringer af LUP-konceptet er beskrevet i de følgende fem afsnit.

#### 6.1.1 Nye patientgrupper

LUP har hidtil været opdelt i to undersøgelser for henholdsvis ambulante patienter og indlagte patienter med minimum et døgn indlæggelse. Fra og med LUP 2014 er undersøgelsen opdelt i tre patientgrupper: *ambulante* patienter, *planlagt indlagte* patienter, og *akut indlagte* patienter. Begrundelsen for at have opdelt de indlagte patienter er bl.a., at akut og planlagt indlagte patienters oplevelser er grundlæggende forskellige i forbindelse med fx modtagelse og forudgående information. Blandt de to grupper af indlagte patienter inkluderes nu også patienter, som har været indlagt i mindre end et døgn. Andelen af korttidsindlagte patienter er gennem årene blevet større og større, og derfor har det været relevant også at inkludere deres oplevelser i undersøgelsen. De tre patientgrupper har hver deres spørgeskema (se 0, Bilag 2 og Bilag 3), og når der i rapporten refereres til patientgrupper, er det disse grupper, der menes.

#### 6.1.2 Fælles spørgeskema på tværs af regionerne

Spørgeskemaerne i LUP har hidtil bestået af én del, som var fælles på tværs af regionerne, og en del, som ikke var. For LUP 2014 er samtlige spørgsmål i undersøgelsen fælles på tværs af regionerne. Dermed kan resultaterne for alle spørgsmål benchmarkes i forhold til det nationale resultat. Spørgsmålene i spørgeskemaerne er formuleret i en balance mellem at være så konkrete som muligt på den ene side, men samtidig med blik for at spørgsmålene skal være så relevante som muligt for størstedelen af de patienter, som det rettes til. Derudover har vi reduceret i antallet af forskellige svarskalaer i spørgeskemaerne, og der afrapporteres nu som noget nyt bl.a. ved et gennemsnit. Det har vi gjort dels for at lette læsningen af spørgeskemaet for patienterne og dels for at gøre formidlingen af resultaterne mere enkel.

#### 6.1.3 Fem temaspørgsmål

Som noget nyt er der fem årlige temaspørgsmål for hver patientgruppe. Tanken er, at de fem temaspørgsmål stilles for et år ad gangen. De fem temaspørgsmål kan enten benyttes til at kaste lys over aktuelle emner eller til grundigere at belyse nogle af de forhold, der spørges ind til i den faste kerne af spørgsmål. Det bliver ikke muligt at følge en udvikling over tid i svarene. Temaspørgsmålene kan være ens på tværs af patientgrupperne, men de kan også være forskellige for hver gruppe.

#### 6.1.4 Flere udsendelser og kortere afrapportering

Udsendelsen af spørgeskemaer sker nu af tre omgange i løbet af inklusionsperioden, hvilket betyder, at der går kortere tid fra patienternes indlæggelse/besøg til patienten modtager spørgeskemaet. Derudover er afrapporteringstiden til hospitaler og afdelinger afkortet med to uger.

#### 6.1.5 At læse resultaterne i det nye LUP-koncept

Resultaterne i rapporten opgøres i stort omfang på nye måder – bl.a. for at kunne overskue det øgede antal resultater, som opdelingen i tre patientgrupper har afstedkommet. Nye opgørelsesmåder er muliggjort ved introduktion af en ny svarskala.

Som eksempel på den nye svarskala er herunder indsat et udklip fra spørgeskemaet til planlagt indlagte patienter<sup>9</sup>. På et spørgsmål om deres oplevelse ved ankomst har de haft følgende svarskala at afgive deres vurdering på.

**Figur 6.1 Ny svarskala – Udklip fra spørgeskemaet til planlagt indlagte patienter**

|                                                         | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|---------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Var personalet forberedt på din ankomst til afdelingen? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

Den gradbøjede svarskala går fra et til fem med tilhørende kategorier. En sådan type svarskala giver statistisk set en række analysemuligheder, herunder fx at beregne gennemsnit.

Gennemsnit kan anvendes til at beskrive resultater på en relativt simpel og utvetydig måde (alternativt til fx at beskrive fordelingen af svarandele i hver af de fem svarkategorier). Fx kan gennemsnit anvendes til enkelt at rangere resultaterne efter hvilke, der scorer højest i patientvurderinger.

Som bekendt går 'forenklinger' ofte hånd i hånd med tab af detaljerigdom. Dette tilfælde er ingen undtagelse, og læseren skal være opmærksom på, at to ens gennemsnit kan dække over ganske forskellige fordelinger mellem andelen i svarkategorierne.

Andele 'Ikke relevante' og 'Ved ikke' er opgjort i bilagstabeller på nettet<sup>10</sup>.

### Boks 6.1 Gennemsnitsscore

Gennemsnitsscoreren udregnes på baggrund af antal svar i svarkategorierne; 'slet ikke (1)', 'i ringe grad (2)', 'i nogen grad (3)', 'i høj grad (4)' og 'i meget høj grad (5)'. Det vil sige, at svarkategorierne også er en skala fra 1 til 5, hvor (1) er det mindst gode og (5) det bedste. Spørgsmålene, i de figurer hvor en gennemsnitsscore er beregnet, er sorteret efter gennemsnitsscoren, således at spørgsmålet, patienterne svarer mest positivt på, ligger øverst.

To ens gennemsnit kan dække over forskellige fordelinger af andele mellem svarkategorierne. Et tænkt eksempel med to vidt forskellige svarfordelinger og samme gennemsnit kan illustrere dette: Hvis alle besvarelser er i den midterste vurdering (3) bliver gennemsnittet 3; men hvis halvdelen af besvarelserne giver den bedste vurdering (5) og den anden halvdel giver den dårligste vurdering (1) bliver gennemsnittet ligeledes 3.

### Særligt om de nye dimensioner

En komplet oversigt over hvilke spørgsmål, der ligger til grund for hver dimension, findes i Bilag 5. Af bilaget fremgår det også, at dimensionerne 'Ventetid ved ankomst', 'Patientoplevelset fejl' og 'Smertelindring' kun består af hver et spørgsmål. Det skyldes, at dimensionen anses vigtige i et overblik over resultaterne, men samtidig er så relativt snævre, at undersøgelsen kun rummer et enkelt spørgsmål, der

<sup>9</sup> Spørgeskemaerne kan ses i sin helhed i 0.

<sup>10</sup> Se [www.patientoplevelser.dk/lup](http://www.patientoplevelser.dk/lup)

vedrører disse dimensioner. Baggrunden for og detaljer om opsummeringen i dimensioner er beskrevet yderligere i Boks 6.1.

### **Boks 6.1 Om dimensioner**

#### **Opsummerende dimensioner**

Opsummeringen af resultater i en række dimensioner er udtryk for et ønske om at reducere mængden af resultater til nogle tematisk adskilte og statistisk valide dimensioner i patienters oplevelser med hospitaler. Hver dimension udgøres af et eller flere spørgsmål, der på forskellig vis omhandler sammen emne, idet de afdækker forskellige aspekter af det.

#### **Dimensionernes tilblivelse**

Dimensionerne er valgt ud fra erfaringer om vigtige temaer for patienter og ud fra spørgsmålene i LUP. To forhold skal være gældende for at kunne opsummere resultater i en dimension: (1) en begrundet tematisk fælleshed mellem resultaterne og (2) den tematiske fælleshed skal kunne valideres ved statistisk analyse. Ud fra en ren tematisk betragtning kan resultater fra besvarelse af flere spørgsmål kunne samles til ét, fordi de forventes at udtrykke forskellige sider ved samme sag (dimension). En statistisk validering kan af- eller bekræfte, om mønstrene i de konkrete besvarelser følger de samme mønstre og dermed bekræfter formodningen om at kunne opsummeres i en dimension. Den statistiske analyse bekræftede i de ni tilfælde, hvor flere spørgsmål forventedes at afdække aspekter ved samme dimension, at systematikken i besvarelserne gør det meningsfuldt at behandle spørgsmålene som omhandlende en fælles dimension.

Dimensionerne beregnes på baggrund af det antal respondenter, der har givet svar i minimum halvdelen af spørgsmålene i dimensionen. Antallet af respondenter til grund for dimensionen er angivet i hvert tilfælde.

#### **Hvad udtrykker værdien af dimensionen?**

Værdien af en dimension udtrykker et aggregeret resultat, dvs. en form for opsummering af svar på en gruppe af spørgsmål. Værdien er en score fra 1 til 5, hvor en højere score er lig med et bedre resultat – helt i lighed med tolkningen af gennemsnittene. For at kunne danne dimensionerne, er det i nogle tilfælde nødvendigt at skalere ja/nej-spørgsmål om, så de indgår på en skala fra 1-5. Her indgår det negative af svarene som værdien 1 og det positive som værdien 5.

For yderligere information om udviklingen og valideringen af dimensionerne i LUP se [www.patientoplevelser.dk/lup](http://www.patientoplevelser.dk/lup)

## **6.2 Fakta om patienterne i undersøgelsen**

### **6.2.1 Kriterier for udvælgelse af patienter**

Undersøgelse er baseret på et udtræk af planlagt indlagte, akut indlagte og planlagt ambulante patienter fra Landspatientregistret med godkendelse af Datatilsynet.

Stikprøven til undersøgelsen består af et tilfældigt udvalgt udsnit af det samlede udtræk med 400 patienter på hver afdeling/ambulatorium per patienttype. På afdelinger/ambulatorier, hvor der har været

færre end 400 patienter i inklusionsperioden, er samtlige patienter inkluderet i undersøgelsen. Hvis en afdelings ambulante patienter dækker flere matrikler eller flere specialer, så opjusteres stikprøven fra 400 til maksimalt 1200 afhængig af ambulatoriets størrelse. Er der færre end det fastsatte antal, er samtlige patienter inkluderet. Patienter indgår kun én gang i undersøgelsen, og har patienten haft flere besøg i inklusionsperioden vil det sidste besøg være det, patienten deltager med svar om.

### 6.2.2 Undersøgelsens tidsmæssige forløb

Undersøgelsens patienter er udvalgt i fire perioder – en periode for planlagt og akut indlagte patienter og tre perioder for ambulante patienter. Periodernes intervaller er beskrevet i Tabel 6.1.

**Tabel 6.1 Inklusionsperioder**

| Periode                                                                     | Patientgruppe                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. august – 31. oktober 2014                                                | <b>Planlagt og akut indlagte patienter</b><br>Ved flere indlæggelser indgår patienterne med deres seneste udskrivelse                  |
| 18. – 31. august 2014<br>15. – 30. september 2014<br>20. – 31. oktober 2014 | <b>Planlagt ambulante patienter</b><br>Patienter indgår med deres seneste kontakt til et ambulatorium, hvis flere kontakter i perioden |

Der er udsendt postomdelte spørgeskemaerne til patienterne i efteråret 2014. For hver patientgruppe udsendes spørgeskemaerne ad tre omgange i inklusionsperioden for at sikre, at der går kortest mulig tid, fra at patienterne bliver udskrevet eller har aflagt ambulant besøg, til de modtager spørgeskemaet. Hvis patienterne ikke har returneret spørgeskemaet inden tre uger, modtager de et påmindelsesbrev samt spørgeskema og returkonvolut på ny.

### 6.2.3 Antal patienter og svarprocenter

**Tabel 6.2 Antal patienter og svarprocenter i Region Hovedstaden**

| Patientgruppe     | Patienter i udsendelsesperioden | Udsendte skemaer | Antal besvarede skemaer modtaget retur | Svarprocent |
|-------------------|---------------------------------|------------------|----------------------------------------|-------------|
| Planlagt indlagte | 20.437                          | 11.080           | 6.294                                  | 57 %        |
| Akut indlagte     | 51.358                          | 18.582           | 7.708                                  | 42 %        |
| Ambulante         | 181.247                         | 44.379           | 23.519                                 | 53 %        |

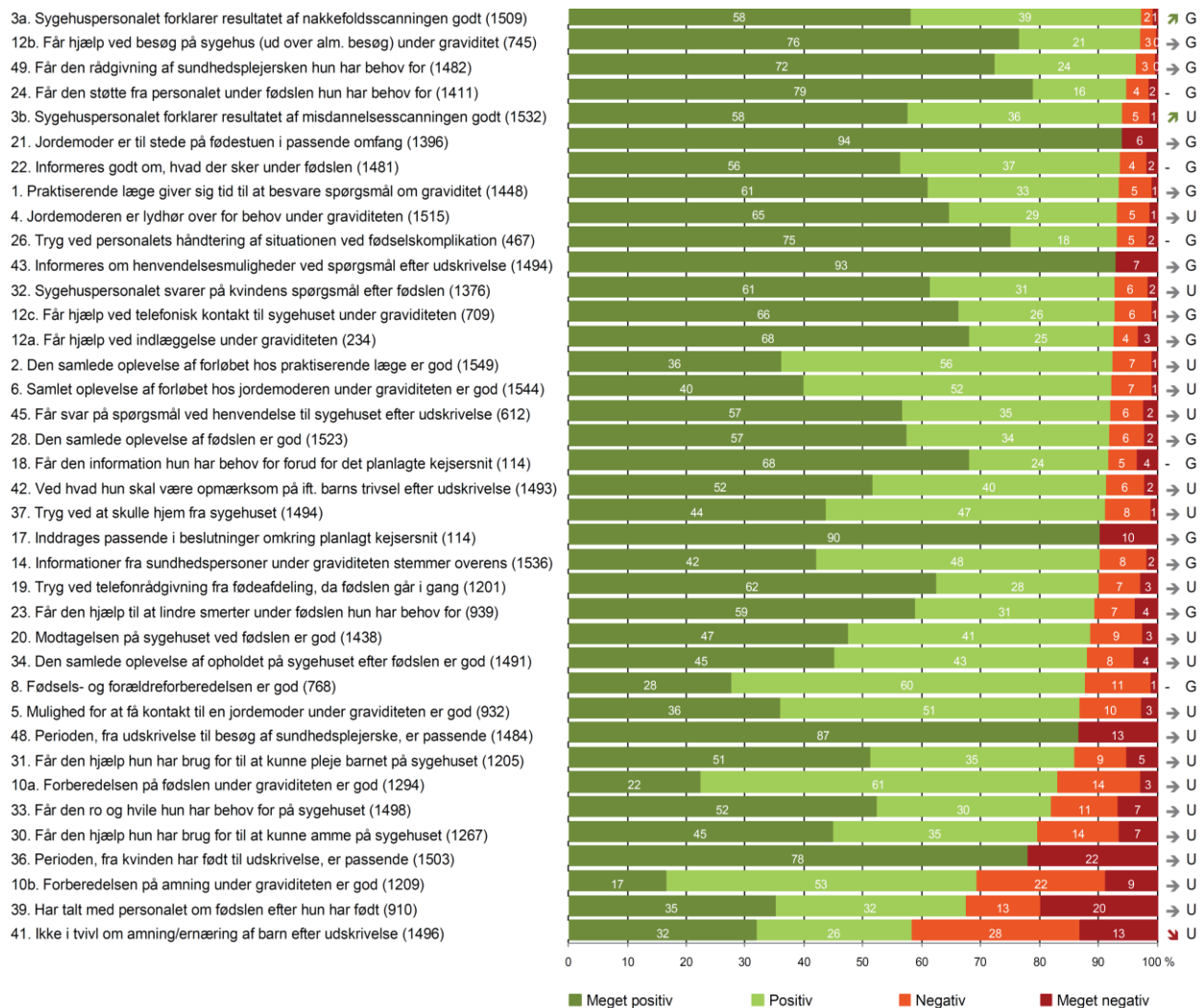
Detaljerede svarprocenter for særlige grupperinger af patienter i Region Hovedstaden er oplistet i Bilag 4.



## 7 LUP FØDENDE – Region Hovedstaden

For tredje år i træk er Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser blandt Fødende (LUP Fødende) blevet gennemført. Undersøgelsen gennemføres på vegne af de fem regioner og belyser kvinders oplevelser i forbindelse med graviditet, fødsel og barsel hos praktiserende læger, på landets fødesteder og i overgangen til sundhedsplejen. LUP Fødende er iværksat ud fra ønsket om at få mulighed for at få mere systematisk viden om kvinders oplevelser under graviditet, fødsel og barsel.

**Figur 7.1 Resultatoversigt for fødende i Region Hovedstaden 2014**



Figur 7.1 viser svarfordelingerne for de spørgsmål, der kan kategoriseres i positive og negative svarkategorier. Spørgsmålene er i figuren sorteret med spørgsmål med størst andel positive svar øverst. Teksten angiver spørgsmålene i afkortet form. I spørgeskemaet (findes her: [www.patientoplevelser.dk/LUPF14](http://www.patientoplevelser.dk/LUPF14)) kan du se de fulde spørgsmålsformuleringer og svarkategorier. Antal besvarelser er angivet i parentes. Pilene i figuren viser, om resultatet for Region Hovedstaden i 2014 er bedre (↗), dårligere (↘) eller ikke signifikant forskelligt (→) fra resultatet i 2013. Nye eller ændrede spørgsmål har ingen pil, da sammenligning med tidligere resultater ikke er mulig. OUG'erne angiver, om regionens resultat er over (O), under (U) eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet (G)

Kvinder, der har født i perioden august til oktober 2014, er blevet inviteret til at deltage i undersøgelsen. I Region Hovedstaden fik 2.749 kvinder invitation til undersøgelsen, hvoraf 1.559 kvinder har be-

svaret spørgeskemaet. Svarprocenten i Region Hovedstaden er dermed 57 %. I årets undersøgelse indgår Bornholm Hospital ikke i resultatopgørelsen på grund af for få besvarelser.

## 7.1 Overordnede resultater

Mange kvinder i Region Hovedstaden har fortsat positive oplevelser i mødet med sundhedsvæsenet under deres graviditet, fødsel og efter fødslen. I 2014 vurderer 91 % af kvinderne i Region Hovedstaden deres samlede fødselsoplevelse positivt. Nogle af de spørgsmål med størst andele positive vurderinger (øverst i figur 7.1) vedrører personalets forklaring af nakkefoldsscanningen og misdannelsesscanningen samt vurdering af hjælp ved besøg på hospital/jordemodercenter under graviditet, hvis kvinden har henvendt sig udover de almindelige, planlagte konsultationer/besøg. Der er også positive vurderinger af sundhedsplejerskens rådgivning, ligesom de oplever, at jordemoderen er til stede under fødslen i et passende omfang, og at personalet under fødslen giver den støtte, som kvinderne har behov for.

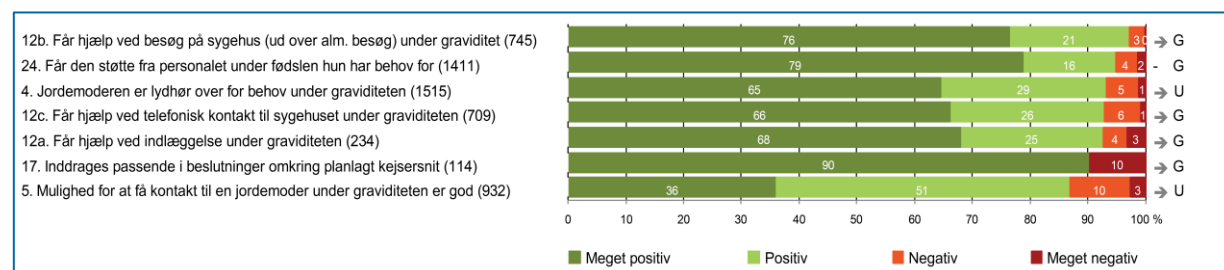
Spørgsmål placeret nederst i figur 7.1 er områder med størst andele negative vurderinger i undersøgelsen. Der er fortsat en del negative vurderinger af spørgsmål vedrørende amning. 41 % af kvinderne er i høj eller nogen grad i tvivl om amning, efter de kommer hjem fra hospitalet. 31 % vurderer, at de under graviditeten bliver dårligt eller virkelig dårligt forberedt på amning, mens 21 % kun i mindre grad eller slet ikke får den hjælp, de har brug for til at kunne amme eller give modermælkserstatning til deres barn under opholdet på hospitalet. Desuden oplever en tredjedel af kvinderne, at de ikke får talt med personale om fødslen i det omfang, de har behov for og 22 % er utilfredse med tidspunktet for udskrivelse.

## 7.2 Resultater set i forhold til regionens strategi

Flere af undersøgelsens spørgsmål kan være indikatorer på dele af regionens strategi og indsatsområder. De dele, der kan belyses ved hjælp af spørgsmål fra LUP Fødende, er de politiske målsætninger *Patientens situation styrer forløbet* og *Sammenhængende patientforløb* samt indsatsområdet *Ventet og Velkommen*.

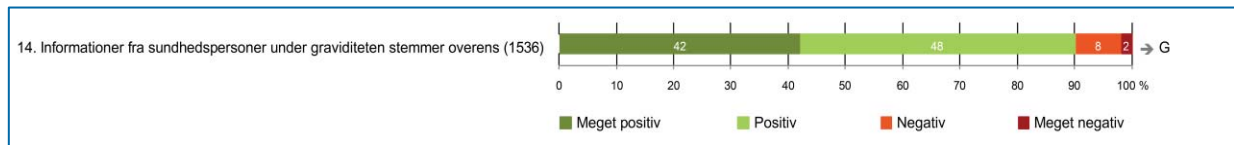
Der er syv spørgsmål, der kan anvendes som indikatorer for målsætningen om, at patientens situation styrer forløbet. Fordelingen af disse for Region Hovedstaden kan ses i Figur 7.2, hvor det blandt andet fremgår, at 97 % af kvinderne svarer positivt på spørgsmålet omkring hjælp ved besøg på sygehus under graviditeten. Desuden oplever 95 % af kvinderne, at de får den støtte under fødslen, som de har behov for, og at jordemoderen er lydhør for behov under graviditeten.

**Figur 7.2 Indikatorspørgsmål for Patientens situation styrer forløbet**



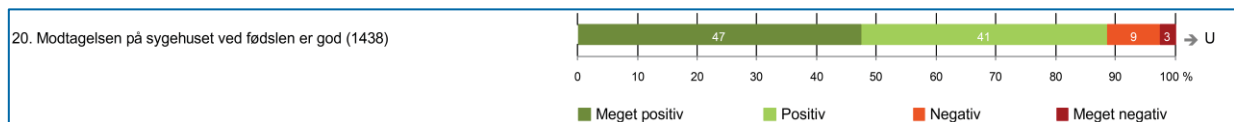
Et enkelt spørgsmål kan tjene som indikator for et sammenhængende patientforløb. Spørgsmålet handler om, hvorvidt kvinden oplever, at informationer fra forskellige sundhedspersoner under graviditeten stemmer overens, og i figur 7.3 ses det, at 90 % svarer positivt på dette spørgsmål.

**Figur 7.3 Indikatorspørgsmål for Sammenhængende patientforløb**



Derudover er der også et enkelt indikatorspørgsmål for indsatsområdet Ventet og Velkommen. Som det fremgår af figur 7.4, oplever 88 % af kvinderne, at modtagelsen på sygehuset, når fødslen går i gang, er god eller virkelig god.

**Figur 7.4 Indikatorspørgsmål for Ventet og Velkommen**

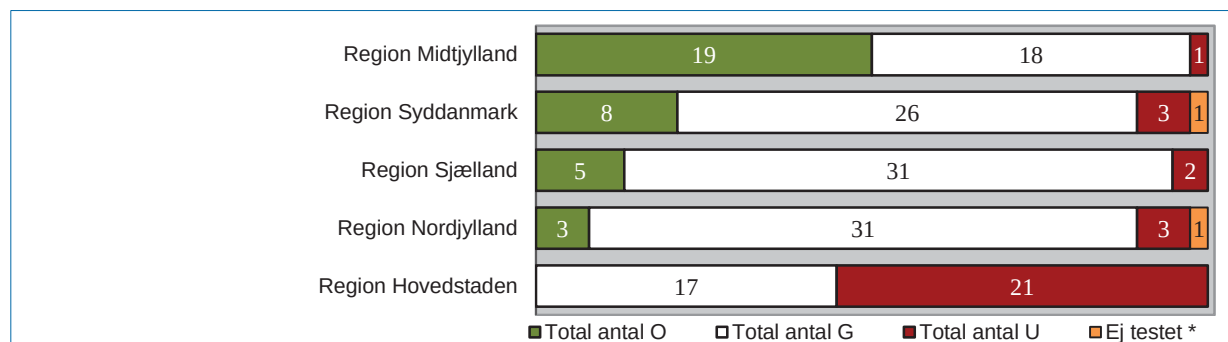


## 7.3 Udvikling siden 2013

For Region Hovedstaden er der sket en positiv fremgang i resultaterne på to spørgsmål ud af de 33 spørgsmål, der kan tidssammenlignes med resultaterne af LUP Fødende 2013. Derudover er et spørgsmål i årets undersøgelse vurderet dårligere end i 2013. Resultaterne for de resterende 30 spørgsmål adskiller sig ikke fra resultatet i 2013. Spørgsmålene med fremgang handler om sygehuspersonalets forklaring af resultaterne af henholdsvis nakkefoldsscanningen og misdannelsesscanningen og spørgsmålet, som er vurderet mere negativt end sidste år omhandler tvivl om amning eller ernæring af barnet efter hjemkomsten fra sygehuset.

Figur 7.5 viser, at der er forskel på, hvordan de fem regioners resultater placerer sig i forhold til landsresultatet i LUP Fødende. Region Hovedstaden ligger for størstedelen af spørgsmålene under landsresultatet (U), men antallet har været faldende siden LUP Fødende startede i 2012, og andelen af spørgsmål, der ikke adskiller sig fra landsresultatet, er steget siden 2012. Nogle spørgsmål er skiftet ud, og nye fokusområder kommet til i 2014-undersøgelsen. Det er derfor ikke helt det samme antal spørgsmål og ikke udelukkende de samme områder, som bliver vurderet i 2014.

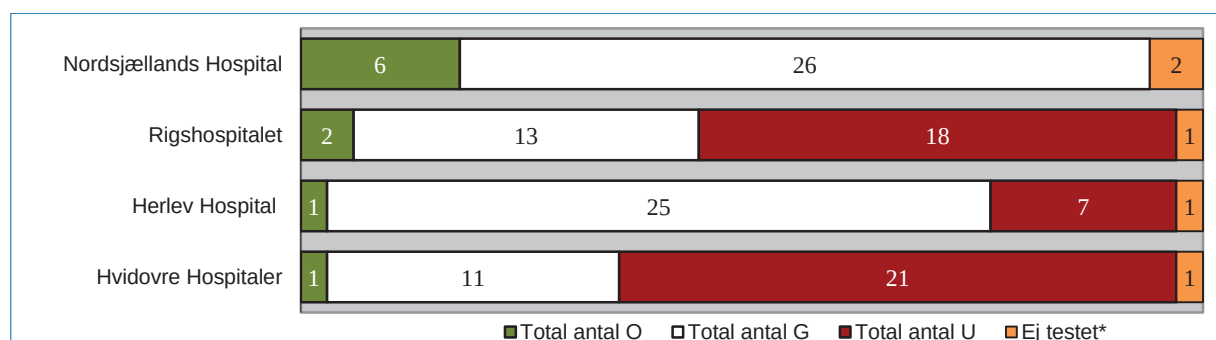
**Figur 7.5 Sammenligning mellem regionernes resultater og landsresultatet – LUP Føden-**



\* "Ej testet" betyder, at svarfordelingen ikke har opfyldt kriterierne for at foretage en meningsfuld statistisk test.

Figur 7.6 viser en optælling af OUG'er for de fire fødesteder i Region Hovedstaden, der indgår i årets undersøgelse. Her fremgår det, at internt blandt Region Hovedstadens fødesteder, er det igen i 2014 Nordsjællands Hospital, der klarer sig bedst i forhold til landsresultatet med seks spørgsmål over landsresultatet, og ingen spørgsmål under landsresultatet. Herlev Hospital ligger under landsresultatet på syv spørgsmål, mens Rigshospitalet og Hvidovre Hospitaler har henholdsvis 18 og 21 spørgsmål under landsresultatet.

**Figur 7.6 Sammenligning af OUG'er for fødesteder i Region Hovedstaden – LUP Føden-**

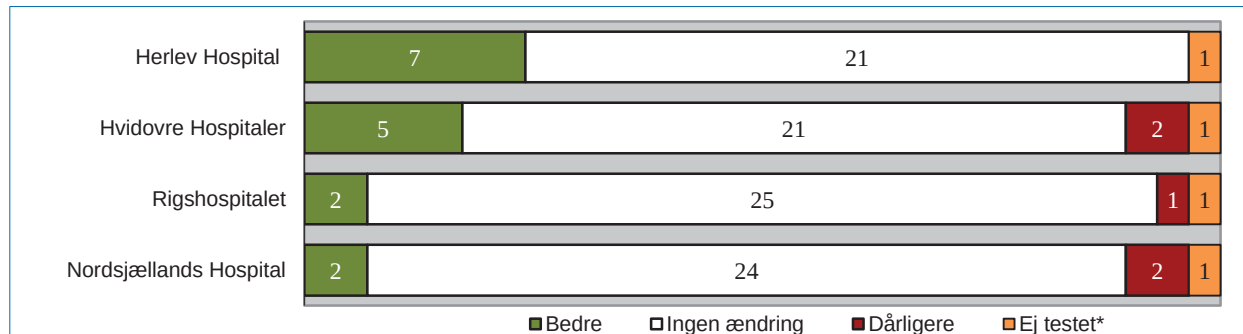


\* "Ej testet" betyder, at svarfordelingen ikke har opfyldt kriterierne for at foretage en meningsfuld statistisk test.

\*\* Der er færre resultater i OUG-opgørelsen for fødeafdelinger i Region Hovedstaden end i OUG-opgørelsen for regionerne. Det skyldes, at regionsresultaterne også indeholder resultater fra kvinders oplevelse hos praktiserende læger under graviditeten og af sundhedsplejersken efter fødslen.

Det er imidlertid også interessant at se på, hvordan de enkelte fødesteder klarer sig i 2014 i forhold til deres egne resultater i 2013. Selvom et fødesteds resultat placerer sig under landsresultatet på et område i 2014, kan der sagtens være sket en positiv fremgang i forhold til egne resultater for 2013. I figur 7.7 fremgår det, at der på fødeafdelingerne på Herlev Hospital og Hvidovre Hospital er sket den største positive fremgang siden 2013. For Herlev Hospital er der fremgang på syv spørgsmål, og for Hvidovre Hospital på fem spørgsmål. Både Rigshospitalet og Nordsjællands Hospital har oplevet en fremgang på to spørgsmål.

**Figur 7.7 Antal spørgsmål i 2014 med bedre, dårligere eller uændret resultat ift. LUP Fø-  
dende 2013\*\***



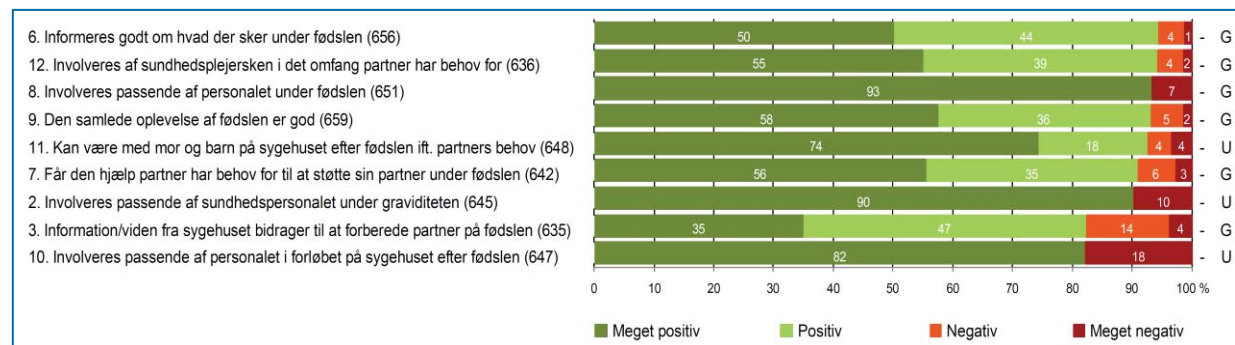
\* "Ej testet" betyder, at svarfordelingen ikke har opfyldt kriterierne for at foretage en meningsfuld statistisk test.

\*\* De enkelte fødesteders resultater bliver tidssammenlignet på i alt 29 spørgsmål, dvs. fire færre spørgsmål end ved tidsammenligning på regionalt og nationalt niveau. Det skyldes, at det ikke giver mening at holde fødestederne op på resultater omhandlende praktiserende læge og sundhedsplejen.

## 7.4 Partnernes oplevelser

Kvindernes partnere bliver i LUP Fødende 2014 for første gang også spurgt ind til deres oplevelser i forbindelse med graviditet, fødsel og barsel. Partnerne er blevet inviteret til at deltage i undersøgelsen igennem kvinderne. I kvindernes brev var der foruden deres egen invitation til at deltage et brev rettet til deres eventuelle partner med et personligt login til et separat spørgeskema. På landsplan har 2.481 partnere besvaret spørgeskemaet, men da vi ikke ved, hvor mange partnere der reelt er, eller hvor mange der har modtaget invitationen til at deltage, er det ikke muligt at opgøre en svarprocent for partnerne. I Region Hovedstaden har 688 partnere besvaret spørgeskemaet.

**Figur 7.8 Resultatoversigt for partnere i Region Hovedstaden 2014**



Figur 7.8 viser svarfordelingerne for de spørgsmål, der kan kategoriseres i positive og negative svarkategorier. Spørgsmålene er i figuren sorteret med spørgsmål med størst andel positive svar øverst. Teksten angiver spørgsmålene i afkortet form. I spørgeskemaet (findes her: [www.patientoplevelser.dk/LUPF14](http://www.patientoplevelser.dk/LUPF14)) kan du se de fulde spørgsmålsformuleringer og svarkategorier. Antal besvarelser er angivet i parentes. Da det er første gang partnernes oplevelser undersøges, er det ikke muligt at tidssammenligne resultaterne som ved kvinderne. OUG'erne angiver, om regionens resultat er over (O), under (U) eller ikke signifikant forskelligt fra landsresultatet (G)

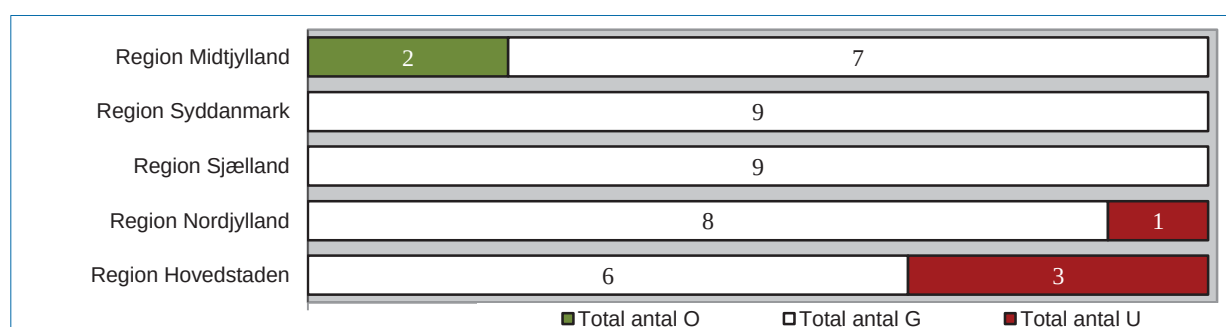
Mange partnere i Region Hovedstaden har positive oplevelser i mødet med sundhedsvæsenet under deres partners graviditet, fødsel og i tiden efter fødslen. 94 % af partnerne i Region Hovedstaden vurderer den samlede fødselsoplevelse positivt. Nogle af de spørgsmål med størst andele positive vurderinger (øverst i figur 7.8) vedrører, hvordan partneren under fødslen oplever at blive involveret og oplever

at blive informeret om, hvad der sker. Der er ligeledes positive vurderinger af sundhedsplejerskens involvering af partneren efter hjemkomsten fra sygehuset.

Spørgsmål placeret nederst i figur 7.8 er områder med størst andele negative vurderinger i undersøgelsen. De spørgsmål, som vurderes mest negativt af partnerne, omhandler deres oplevelse af involvering i forløbet på sygehuset efter fødslen samt deres vurdering af, hvorvidt den viden, de har modtaget fra sygehuset eller jordemodercentret har bidraget til at forberede dem på fødslen.

I figur 7.9 ses det, at der er forskel på, hvordan de fem regioners resultater placerer sig i forhold til landsresultatet for partnerne. Region Hovedstaden ligger under landsresultatet på tre spørgsmål (U) og adskiller sig ikke fra landsresultatet på de øvrige (G).

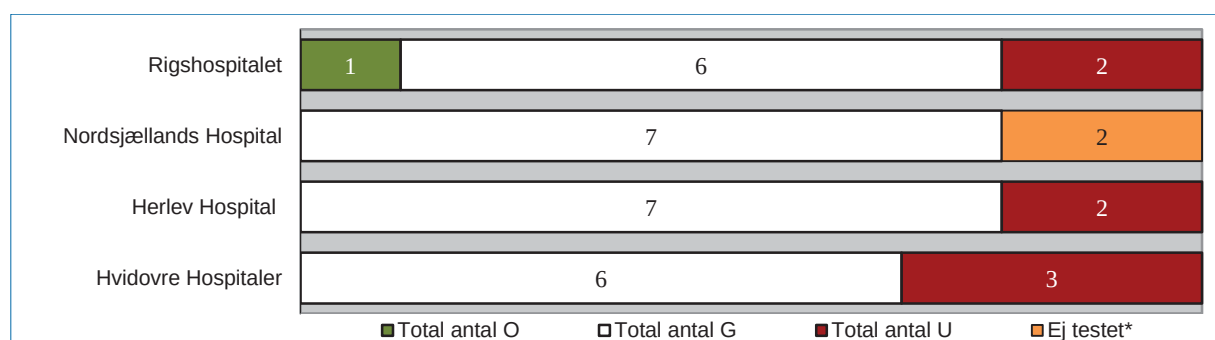
**Figur 7.9 Sammenligning mellem regionernes resultater og landsresultatet – partnere**



\* "Ej testet" betyder, at svarfordelingen ikke har opfyldt kriterierne for at foretage en meningsfuld statistisk test.

I figur 7.10 ses en optælling af OUG'er for partnernes besvarelser for de fire fødesteder i Region Hovedstaden, der indgår i årets undersøgelse. Her fremgår det, at kun Rigshospitalet ligger over landsresultatet, og dette på et enkelt spørgsmål. Derudover ligger alle fødesteder på samme niveau som landsresultatet for de fleste spørgsmål og under landsresultatet for enkelte spørgsmål.

**Figur 7.10 Sammenligning af OUG'er for fødesteder i Region Hovedstaden – partnere**



\* "Ej testet" betyder, at svarfordelingen ikke har opfyldt kriterierne for at foretage en meningsfuld statistisk test.

## 7.5 Find mere viden om LUP Fødende

Der er udarbejdet en skriftlig rapport om de landsdækkende resultater i LUP Fødende, hvor der kan læses mere om resultater og tendenser i 2014<sup>11</sup>. Her indgår også et mere dybdegående tema omhandlende partnernes oplevelser.

På hjemmesiden findes yderligere materiale om metode, spørgeskema samt bilagstabeller for LUP Fødende. I bilagstabellerne<sup>12</sup> er det muligt at se resultater for alle regioner og fødesteder samt hvordan de placerer sig i forhold til landsresultatet. For de spørgsmål, der kan tidssammenlignes med 2013, er det også vist, om resultatet for 2014 er gået frem, tilbage eller fastholder niveauet fra 2013.

---

<sup>11</sup> Rapport om de landsdækkende resultater af LUP Fødende 2014 findes her: [www.patientoplevelser.dk/LUPF14](http://www.patientoplevelser.dk/LUPF14)

<sup>12</sup> Bilagstabellerne for LUP Fødende 2014 findes her: [www.patientoplevelser.dk/LUPF14](http://www.patientoplevelser.dk/LUPF14)



## 8 LUP Psykiatri – Region Hovedstaden

LUP Psykiatri er en spørgeskemaundersøgelse, som bliver gennemført for de fem regioner og Danske Regioner. I undersøgelsen deltager hvert år voksne patienter, der er indlagt eller i ambulant behandling, samt børn, unge og forældre i psykiatrien. Som noget nyt i år er undersøgelsen også gennemført blandt voksne patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit. Hvert tredje år gennemføres der også undersøgelser blandt to grupper af pårørende. Det betyder, at LUP Psykiatri alt i alt består af ni delundersøgelser svarende til de ni deltagergrupper. I 2014 er gennemført syv af delundersøgelserne, mens undersøgelser af de to resterende pårørendegrupper gennemføres i den næstkommende LUP Psykiatri i 2015.

CFK Folkesundhed og Kvalitetsudvikling i Region Midtjylland (CFK) har projektledelsen af undersøgelsen og står for databehandling og afrapportering. I dette afsnit gengives til nogle af de resultater, der fremgår af CFK's afrapportering af LUP Psykiatri 2014 vedrørende Region Hovedstaden<sup>13</sup>. I Region Hovedstaden har i alt 3.553 patienter og forældre besvaret et spørgeskema i 2014. Grupperne af deltagere LUP Psykiatri samt undersøgelsens metode er yderligere beskrevet i Tabel 8.1 (se side 59).

### 8.1 Resultater set i forhold til regionens strategi

Præsentationen af Region Hovedstadens resultater fra LUP Psykiatri fremgår af følgende syv afsnit (afsnit 8.2 til 8.8). Hvert afsnit præsenterer resultaterne fra en af de syv delundersøgelser. Fokus er på resultater, der kan tjene som indikatorer for dele af regionens strategi, men også et overordnet resultat om det samlede indtryk bliver præsenteret. Alle resultater formidles som den samlede andel positive svar, der er summen af de positive svarkategorier.

De dele af regionens strategi, der kan belyses ved hjælp af udvalgte spørgsmål fra LUP Psykiatri, er den politiske målsætning om, at 'Patientens situation styrer forløbet', samt indsatsområderne 'Ventet og Velkommen' og 'Sammenhængende patientforløb'. Der er udvalgt indikatorspørgsmål for hvert område, der dels matcher områdets indhold og dels i videst mulig omfang går på tværs af de syv delundersøgelser<sup>14</sup>.

#### Patientens situation styrer forløbet

Det ene indikatorspørgsmål, der er udvalgt vedrørende målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet, er om patientens indflydelse på behandling for indlagte og ambulante patienter samt patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit. Det andet indikatorspørgsmål er om inddragelse i udredning og behandling for børn, unge og forældrene.

#### Ventet og Velkommen

For indsatsområdet, Ventet og Velkommen, er udvalgt to indikatorspørgsmål, dels om personalet er godt forberedt til samtaler, og dels om vurderingen af information om behandling og sygdom/udredning, for henholdsvis seks og syv af deltagergrupperne.

---

<sup>13</sup> CFK's afrapportering findes i sin helhed på [www.cfk.rm.dk/om-cfk/projektsite/lup-psykiatri/](http://www.cfk.rm.dk/om-cfk/projektsite/lup-psykiatri/)

<sup>14</sup> Taget hver for sig kan hver enkelt delundersøgelse have flere spørgsmål, der er indikerende for et af de strategiske områder. Disse eventuelle spørgsmål er ikke behandlet, da det vil være for omfattende at fremhæve i denne sammenhæng.



### Sammenhængende patientforløb

Det ene indikatorspørgsmål, der er udvalgt for indsatsområdet vedrørende sammenhængende patientforløb, er om vurderingen af tilrettelæggelse af forløb for patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit, forældrene samt indlagte og ambulante patienter. Det andet indikatorspørgsmål er vedrørende kendskab til behandlingsplan for indlagte og ambulante patienter, patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit, indlagte børn og unge samt forældre til indlagte børn og unge.

## 8.2 Indlagte patienter

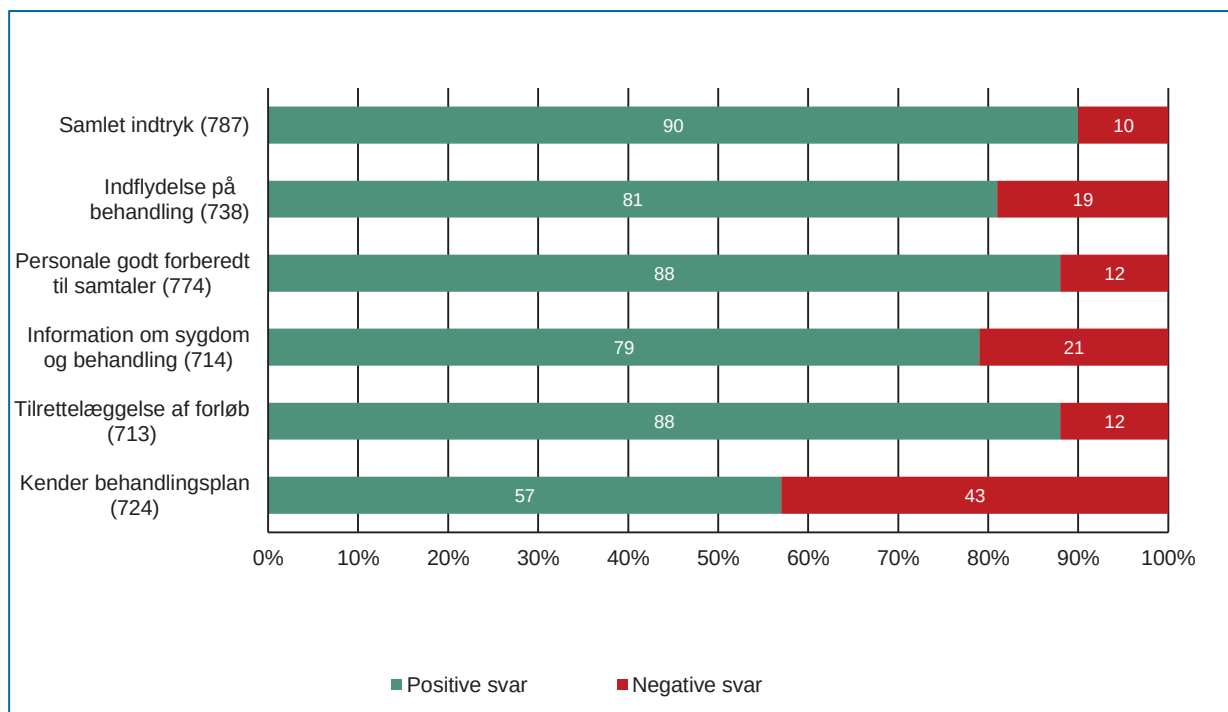
Overordnet set svarer 90 % af indlagte patienter positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk af deres indlæggelse i psykiatrien. I forhold til målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet fremgår det, at 81 % af indlagte patienter svarer positivt på spørgsmålet omkring indflydelse på behandling.

Fra området omkring Ventet og Velkommen viser resultaterne, at 88 % af indlagte patienter svarer positivt på spørgsmålet, om personalet er godt forberedt til samtaler. På spørgsmålet om information om sygdom og behandling svarer 79 % af indlagte patienter positivt.

På området omkring sammenhængende patientforløb svarer 88 % af indlagte patienter positivt på spørgsmålet om tilrettelæggelse af deres forløb. På spørgsmålet om kendskabet til deres behandlingsplan svarer 57 % af indlagte patienter positivt (se Figur 8.1).

**Figur 8.1 Resultater for indlagte patienter**

Andel positive og negative svar i procent. N = 838, svarprocent = 70 %.



## 8.3 Ambulante patienter

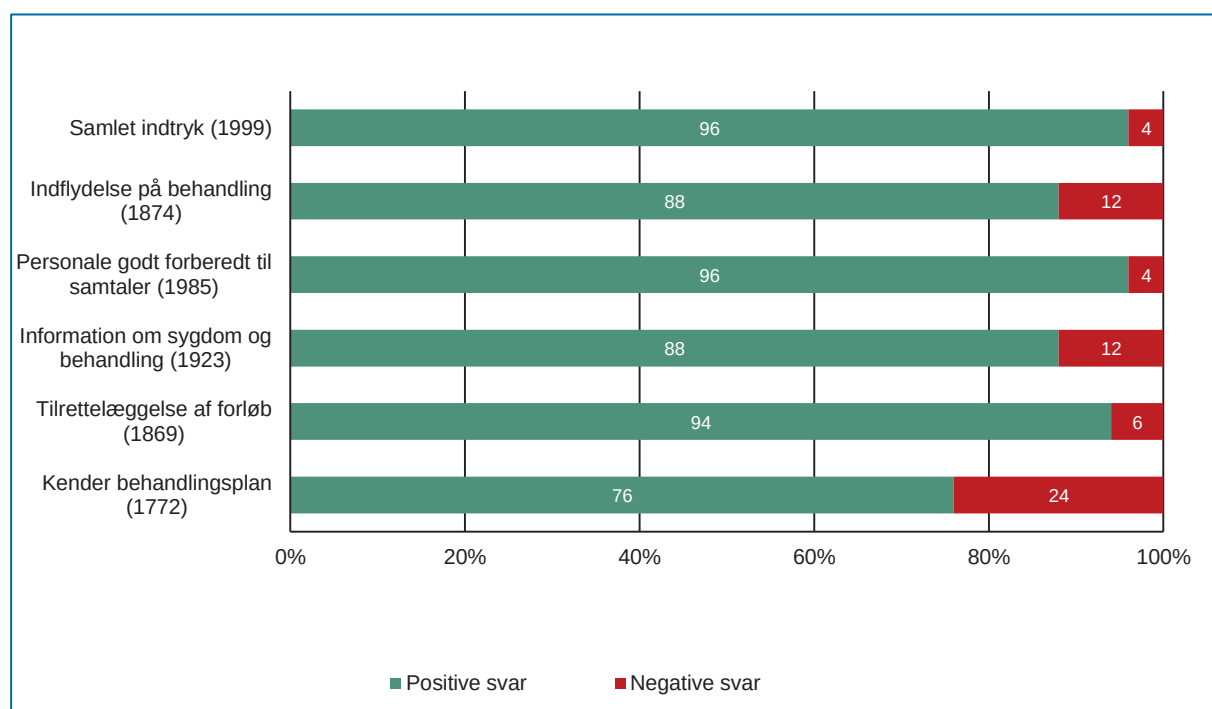
Blandt ambulante patienter svarer 96 % positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk af deres besøg i psykiatrien. Med hensyn til målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet svarer 88 % af ambulante patienter positivt på spørgsmålet omkring indflydelse på behandling.

På området, Ventet og Velkommen, svarer 96 % af ambulante patienter positivt på spørgsmålet, om personalet er godt forberedt til samtaler. På spørgsmålet vedrørende information om sygdom og behandling svarer 88 % af ambulante patienter positivt.

På området omkring sammenhængende patientforløb svarer 94 % af ambulante patienter positivt på spørgsmålet om tilrettelæggelse af deres forløb. På spørgsmålet om kendskab til deres behandlingsplan svarer 76 % af ambulante patienter positivt (se Figur 8.2).

**Figur 8.2 Resultater for ambulante patienter**

Andel positive og negative svar i procent. N = 2029, svarprocent = 60 %.



## 8.4 Patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit

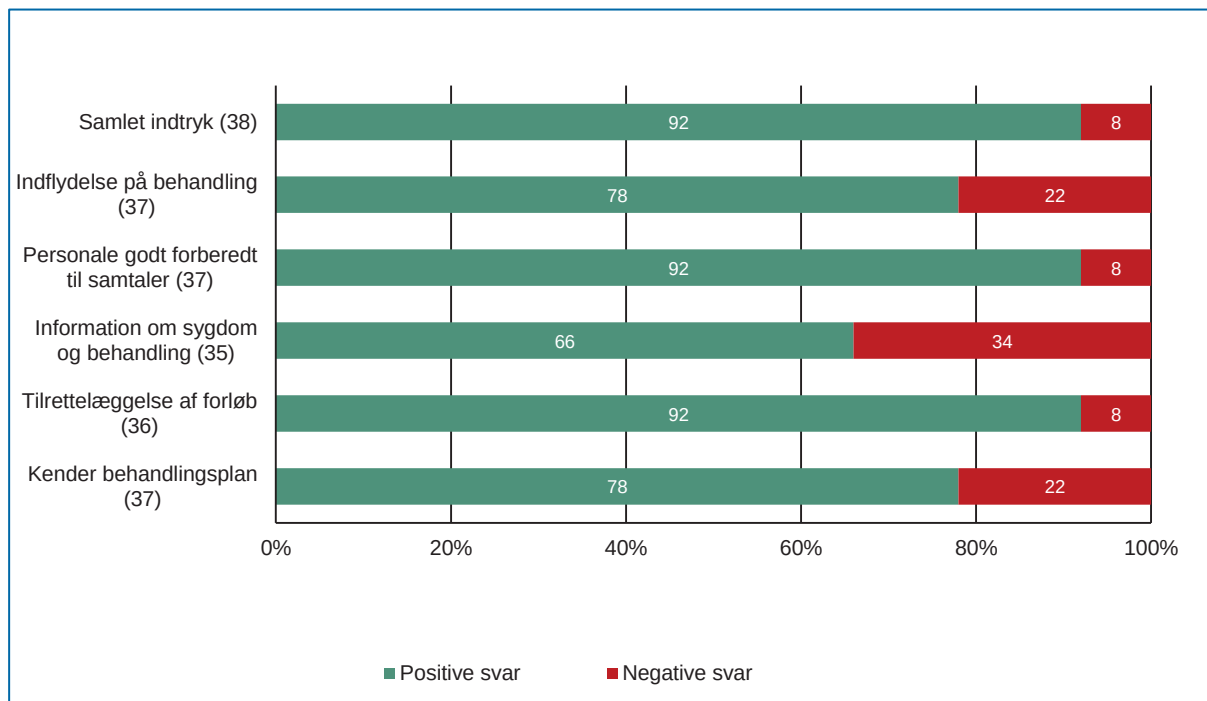
92 % af patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit svarer positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk af deres indlæggelse. For målsætningen vedrørende om patientens situation som styrende for forløbet viser resultaterne, at 78 % af patienterne svarer positivt på spørgsmålet omkring indflydelse på behandling.

Resultaterne om Ventet og Velkommen viser, at 92 % af patienterne svarer positivt på spørgsmålet, om personalet er godt forberedt til samtaler. På spørgsmålet om information om sygdom og behandling svarer 66 % af patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit positivt.

I forbindelse med indsatsområdet om sammenhængende patientforløb svarer 92 % af patienterne positivt på spørgsmålet om tilrettelæggelse af deres forløb. På spørgsmålet om kendskab til deres behandlingsplan svarer 78 % af patienterne positivt (se Figur 8.3).

**Figur 8.3 Resultater for patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit**

Andel positive og negative svar i procent. N = 42, svarprocent = 59 %.



## 8.5 Indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien

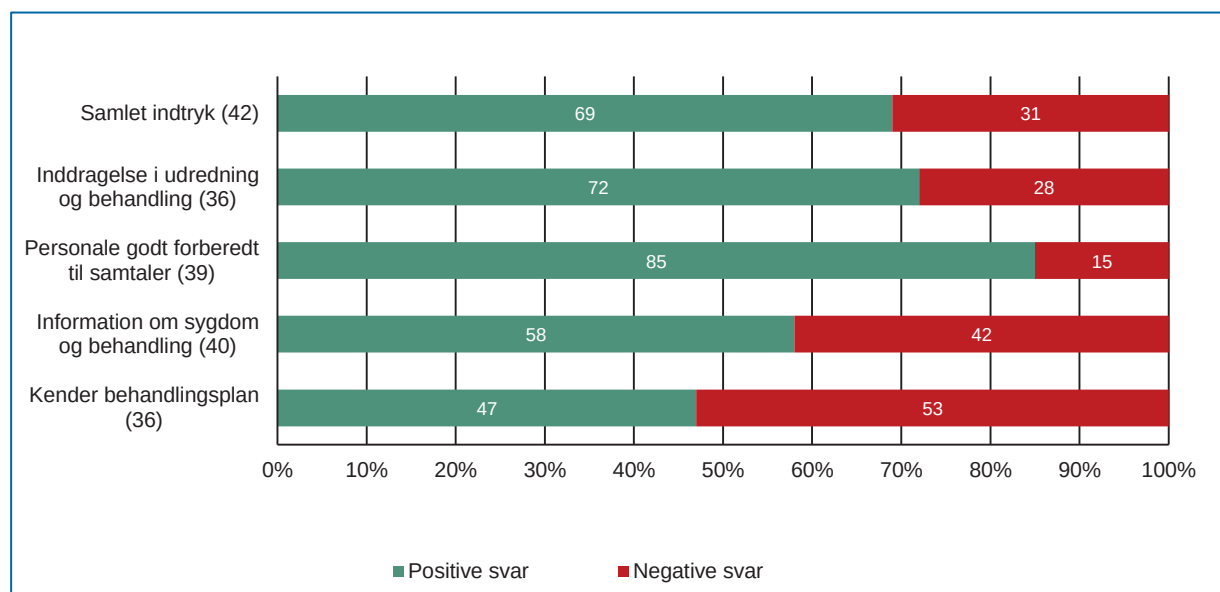
Blandt indlagte børn og unge svarer 69 % positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk af deres indlæggelse i psykiatrien. I forhold til målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet, fremgår det, at 72 % af indlagte børn og unge svarer positivt på spørgsmålet om inddragelse i udredning og behandling.

For resultaterne i forbindelse med indsatsområdet Ventet og Velkommen viser det sig, at 85 % af indlagte børn og unge svarer positivt på spørgsmålet, om personalet er godt forberedt til samtaler. På spørgsmålet om information om sygdom og behandling svarer 58 % af indlagte børn og unge positivt.

På indsatsområdet vedrørende sammenhængende patientforløb svarer 47 % af indlagte børn og unge positivt på spørgsmålet om kendskab til behandlingsplan (se Figur 8.4).

**Figur 8.4 Resultater for indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien**

Andel positive og negative svar i procent. N = 42, svarprocent = 46 %.



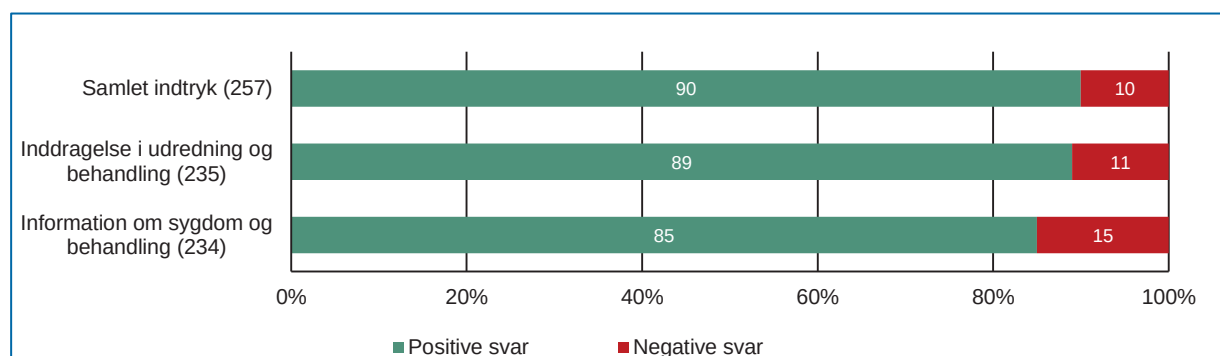
## 8.6 Ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien

90 % af ambulante børn og unge svarer positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk af deres besøg i psykiatrien. Med hensyn til målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet, svarer 89 % af ambulante børn og unge positivt på spørgsmålet om inddragelse i udredning og behandling.

Ses der på resultaterne for indsatsområdet Ventet og Velkommen viser disse, at 85 % af ambulante børn og unge svarer positivt på spørgsmålet om information om sygdom og behandling (se Figur 8.5).

**Figur 8.5 Resultater for ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien**

Andel positive og negative svar i procent. N = 259, svarprocent = 36 %.



## 8.7 Forældre til indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien

For forældre til indlagte børn og unge svarer 91 % positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk. Inden for målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet ses det, at 82 % af forældre til indlagte børn og unge svarer positivt på spørgsmålet om inddragelse i udredning og behandling.

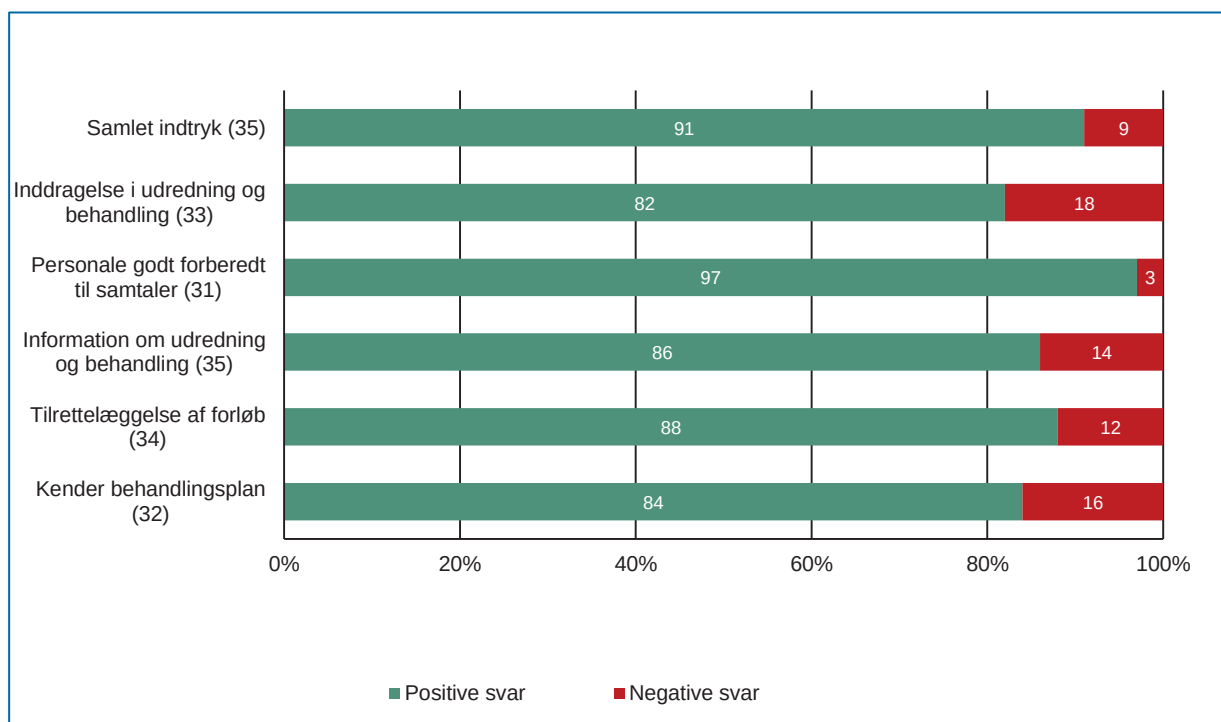
Resultaterne omhandlende indsatsområdet Ventet og Velkommen viser, at 97 % af forældre til indlagte børn og unge svarer positivt på spørgsmålet, om personalet er godt forberedt til samtaler. På spørgs-

målet vedrørende information om udredning og behandling svarer 86 % positivt blandt forældre til indlagte børn og unge.

I forhold til indsatsområdet vedrørende sammenhængende patientforløb svarer 88 % af forældre til indlagte børn og unge positivt på spørgsmålet om tilrettelæggelse af forløb. På spørgsmålet om kendskab til behandlingsplan svarer 84 % af forældre til indlagte børn og unge positivt (se Figur 8.6).

**Figur 8.6 Resultater for forældre til indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien**

Andel positive og negative svar i procent. N = 36, svarprocent = 35 %.



## 8.8 Forældre til ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien

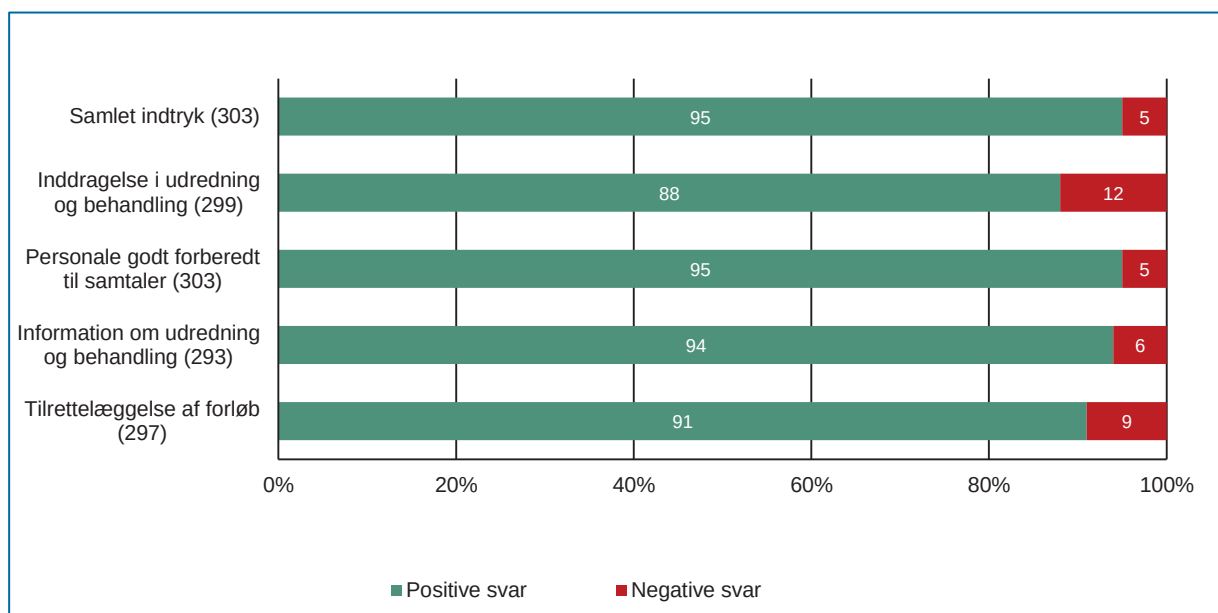
95 % af forældre til ambulante børn og unge svarer positivt på spørgsmålet om det samlede indtryk. Vedrørende målsætningen om patientens situation som styrende for forløbet fremgår det, at 88 % af forældre til ambulante børn og unge svarer positivt på spørgsmålet om inddragelse i udredning og behandling.

Resultaterne vedrørende indsatsområdet Ventet og Velkommen viser, at 95 % af forældre til ambulante børn og unge svarer positivt på spørgsmålet, om personalet er godt forberedt til samtaler. På spørgsmålet om information om udredning og behandling svarer 94 % af forældre til ambulante børn og unge positivt.

Med hensyn til indsatsområdet om sammenhængende patientforløb svarer 91 % af forældre til ambulante børn og unge positivt på spørgsmålet om tilrettelæggelse af forløb (se Figur 8.7).

**Figur 8.7 Resultater for forældre til ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien**

Andel positive og negative svar i procent. N = 307, svarprocent = 36 %.



## 8.9 Metode og mere viden om LUP Psykiatri

Deltagergrupper og metode for LUP Psykiatri er kort beskrevet i nedenstående Tabel 8.1. Der er udarbejdet en skriftlig national rapport om de landsdækkende resultater i LUP Psykiatri, hvor der kan læses mere om resultater og tendenser i 2014<sup>15</sup>.

<sup>15</sup> Læs mere om baggrund, spørgeskemaer, metode og resultater her: <http://www.cfk.rm.dk/projekter/kvalitetsudvikling+-+sundhed/lup-psykiatri>

**Tabel 8.1 Deltagergrupper og metode for LUP Psykiatri 2014**

|                                                                      | Beskrivelse af deltagergruppe                                                                                                                                                                     | Udlevering af spørgeskema                   | Inklusionsperiode |
|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------|
| Indlagte patienter (Voksne)                                          | Patienter som er indlagt på voksenafsnit, og som står foran udskrivning/overflytning.                                                                                                             | Personlig udlevering                        | Uge 36-45         |
| Ambulante patienter (Voksne)                                         | Patienter som i undersøgelsesperioden har personlig kontakt med en eller flere behandlere i den ambulante voksenpsykiatri, og som har haft mindst tre kontakter i det aktuelle behandlingsforløb. | Personlig udlevering                        | Uge 36-38         |
| Patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit (Voksne) | Patienter som har været indlagt mindst i tre døgn på et specialiseret retspsykiatrisk afsnit inden undersøgelsesperiodens afslutning.                                                             | Personlig udlevering                        | Uge 36-38         |
| Indlagte patienter (B&U)                                             | Patienter som har været indlagt i mindst tre døgn på dag- og døgnafsnit inden for undersøgelsesperiodens afslutning.                                                                              | Personlig udlevering                        | Uge 36-41         |
| Ambulante patienter (B&U)                                            | Patienter som har haft mindst to personlige kontakter i det aktuelle behandlingsforløb i den ambulante B&U-psykiatri.                                                                             | Personlig udlevering                        | Uge 40-41         |
| Forældre til indlagte B&U                                            | Forældre kan være forældremyndighedsindehavere, plejeforældre, værger m.fl. Forældrene skal have haft mindst to personlige kontakter med afsnittet.                                               | Personlig udlevering eller sendt med posten | Uge 49-50         |
| Forældre til ambulante B&U                                           | Forældre kan være forældremyndighedsindehavere, plejeforældre, værger m.fl. Forældrene skal have haft mindst to personlige kontakter med ambulatoriet.                                            | Personlig udlevering eller sendt med posten | Uge 36-41         |

## 9 HVIS DU VIL VIDE MERE OM LUP

Den nationale LUP rapport 2014 findes på:

[www.patientoplevelser.dk/LUP14](http://www.patientoplevelser.dk/LUP14)

Find yderligere materiale om LUP på:

[www.patientoplevelser.dk/LUP14/materiale](http://www.patientoplevelser.dk/LUP14/materiale)

**Inspiration til det videre arbejde med jeres LUP-resultater:**

**www.patientoplevelser.dk/trin-for-trin** - På Enhed for Evaluering og Brugerinddragelses hjemmeside finder du en "trin for trin guide" til at arbejde med LUP-resultaterne for at forbedre den patientoplevede kvalitet.

**www.vis.dk** - Forum for videnspredning i sundhedsvæsenet. Her kan alle der arbejder professionelt med eller i sundhedsvæsenet udveksle erfaringer og gode idéer. Målet er at skabe bedre kvalitet i behandlingerne og mere tilfredse patienter. ViS drives af Danske Regioner.

**www.vibis.dk** - Videnscenter for Brugerinddragelse. Er Danmarks center for indsamling og udvikling af viden om inddragelse af patienter og pårørende i sundhedsvæsenet. Videnscentret er etableret af paraplyorganisationen Danske Patienter.

**www.vibis.dk/viden/projektdatabase** - Projektdatabase for brugerinddragelse i sundhedsvæsenet under Videnscenter for Brugerinddragelse under Danske Patienter.

**www.patientoplevelser.dk/metode-inspiration** - Her kan du hente inspiration og litteratur om metoder til brugerinddragelse. Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse.

**www.patientsikkerhed.dk** - Her kan du finde viden, projekter og redskaber, som kan anvendes i dit arbejde med at forbedre patientsikkerheden. Dansk Selskab for Patientsikkerhed.



## 10 Tabel- og figuroversigter

### Tabeloversigt

|           |                                                                      |    |
|-----------|----------------------------------------------------------------------|----|
| Tabel 3.1 | 12 dimensioner og deres fordeling på patientgrupper                  | 18 |
| Tabel 5.1 | Planlagt indlagte patienter – Antal Over, Under eller Gennemsnitlige | 32 |
| Tabel 5.2 | Akut indlagte patienter – Antal Over, Under eller Gennemsnitlige     | 33 |
| Tabel 5.3 | Ambulante patienter – Antal Over, Under eller Gennemsnitlige         | 35 |
| Tabel 6.1 | Inklusionsperioder                                                   | 43 |
| Tabel 6.2 | Antal patienter og svarprocenter i Region Hovedstaden                | 44 |
| Tabel 8.1 | Deltagergrupper og metode for LUP Psykiatri 2014                     | 59 |

### Figuroversigt

|           |                                                                                                                 |    |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Figur 2.1 | Resultater vedrørende Patientens situation styrer forløbet                                                      | 12 |
| Figur 2.2 | Resultater vedrørende patientens oplevelse af pårørendes muligheder for deltagelse i beslutninger om behandling | 13 |
| Figur 2.3 | Resultater vedrørende 'Ventet og Velkommen'                                                                     | 14 |
| Figur 2.4 | Resultater vedrørende 'Ventet og Velkommen'                                                                     | 15 |
| Figur 2.5 | Resultater vedrørende Sammenhængende patientforløb                                                              | 17 |
| Figur 3.1 | Dimensioner i Region Hovedstaden LUP 2014                                                                       | 19 |
| Figur 4.1 | Planlagt indlagte patienter, Region H LUP 2014                                                                  | 23 |
| Figur 4.2 | Planlagt indlagte patienter, Region H LUP 2014                                                                  | 24 |
| Figur 4.3 | Akut indlagte patienter, Region H LUP 2014                                                                      | 25 |
| Figur 4.4 | Akut indlagte patienter, Region H LUP 2014                                                                      | 26 |
| Figur 4.5 | Ambulante patienter, Region H LUP 2014                                                                          | 27 |
| Figur 4.6 | Ambulante patienter, Region Hovedstaden LUP 2014 (Ventetid)                                                     | 28 |
| Figur 4.7 | Planlagt indlagte patienter, Region H LUP 2014                                                                  | 29 |
| Figur 4.8 | Akut indlagte patienter, Region H LUP 2014                                                                      | 29 |
| Figur 4.9 | Ambulante patienter, Region H LUP 2014                                                                          | 30 |
| Figur 5.1 | Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler                                                        | 36 |
| Figur 5.2 | Parvise sammenligning af hospitaler i Region Hovedstaden på dimensionen om overordnet tilfredshed               | 39 |
| Figur 6.1 | Ny svarskala – Udklip fra spørgeskemaet til planlagt indlagte patienter                                         | 41 |
| Figur 7.1 | Resultatoversigt for fødende i Region Hovedstaden 2014                                                          | 45 |
| Figur 7.2 | Indikatorspørgsmål for Patientens situation styrer forløbet                                                     | 46 |
| Figur 7.3 | Indikatorspørgsmål for Sammenhængende patientforløb                                                             | 47 |
| Figur 8.1 | Resultater for indlagte patienter                                                                               | 53 |
| Figur 8.2 | Resultater for ambulante patienter                                                                              | 54 |
| Figur 8.3 | Resultater for patienter indlagt på specialiserede retspsykiatriske afsnit                                      | 55 |
| Figur 8.4 | Resultater for indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                                                | 56 |
| Figur 8.5 | Resultater for ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                                               | 56 |
| Figur 8.6 | Resultater for forældre til indlagte patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                                   | 57 |
| Figur 8.7 | Resultater for forældre til ambulante patienter i børne- og ungdomspsykiatrien                                  | 58 |

## 11 BILAG

|                                                                                            | Side |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Bilag 1 Spørgeskema til planlagt indlagte patienter                                        | 63   |
| Bilag 2 Spørgeskema til akut indlagte patienter                                            | 68   |
| Bilag 3 Spørgeskema til ambulante patienter                                                | 73   |
| Bilag 4 Detaljerede svarprocenter                                                          | 78   |
| Bilag 5 Oversigt over dimensioner, patientgrupper og spørgsmål                             | 79   |
| Bilag 6 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathosp. –planlagt indlagte patienter   | 80   |
| Bilag 7 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler – akut indlagte patienter | 81   |
| Bilag 8 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler – ambulante patienter     | 82   |
| Bilag 9 Parvise sammenligninger af score på overordnet tilfredshed                         | 83   |
| Bilag 10 LUP Akutmodtagelse (offentliggjort i uge 4)                                       | 84   |

## Bilag 1 Spørgeskema til planlagt indlagte patienter

Spørgeskema om planlagt indlæggelse på  
[Afdeling]  
på [Sygehus]

### DIN MODTAGELSE PÅ AFDELINGEN

|                                                                                                                                                         | Ikke relevant for mig                     | I meget høj grad (5)                                            | I høj grad (4)                                | I nogen grad (3)                               | I ringe grad (2)                              | Slet ikke (1)                                       | Ved ikke                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| 1. Var personalet forberedt på din ankomst til afdelingen?                                                                                              | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/>                                        | <input type="checkbox"/>                      | <input type="checkbox"/>                       | <input type="checkbox"/>                      | <input type="checkbox"/>                            | <input type="checkbox"/>                  |
| 2. Var der ventetid, fra du skulle møde, til du blev henvist til en seng (kaldt ind)?<br><br><i>Hvis du kom for sent, skal du svare "ikke relevant"</i> | <input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 4 | Ingen ventetid (5)<br><input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 4 | Kort ventetid (4)<br><input type="checkbox"/> | Nogen ventetid (3)<br><input type="checkbox"/> | Lang ventetid (2)<br><input type="checkbox"/> | Meget lang ventetid (1)<br><input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 4 |
|                                                                                                                                                         | Oplevede ikke ventetid                    | Ja                                                              |                                               | Nej                                            |                                               |                                                     | Ved ikke                                  |
| 3. Blev du informeret om årsagen til ventetiden?                                                                                                        | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/>                                        | <input type="checkbox"/>                      | <input type="checkbox"/>                       | <input type="checkbox"/>                      | <input type="checkbox"/>                            | <input type="checkbox"/>                  |
| 4. Skriv her, hvis du har kommentarer til modtagelsen eller forslag til forbedringer:                                                                   |                                           |                                                                 |                                               |                                                |                                               |                                                     |                                           |

### PERSONALET UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                                                                                                                                                           | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 5. Var personalet på afdelingen venligt og imødekommende?                                                                                                                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 6. Havde personalet sat sig ind i dit sygdomsforløb ved samtaler om din sygdom/tilstand?                                                                                                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 7. Havde du mulighed for at tale med personalet om din pleje, når du havde behov for det?                                                                                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 8. Havde du mulighed for at tale med en læge om din behandling, når du havde behov for det?<br><br><i>Hvis du ikke havde behov for at tale med en læge, skal du svare "ikke relevant"</i> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

# Punkt nr. 7 - Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)

## Bilag 1 - Side -64 af 87

### PERSONALET'S INVOLVERING AF DIG

|                                                                                                                               | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 9. Spurgte personalet ind til <u>dine egne erfaringer</u> med din sygdom/tilstand?                                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 10. Gav personalet dig mulighed for at deltage i beslutninger om din undersøgelse/behandling?                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 11. Gav personalet (efter dit samtykke) dine pårørende mulighed for at deltage i beslutninger om din undersøgelse/behandling? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 12. Havde du samtaler med personalet om, hvordan du bedst håndterer din sygdom/tilstand?                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 13. Tog personalet hensyn til dine behov ved planlægningen af din udskrivelse?                                                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### FEJL UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                       | Ja                       | Nej                                        |  |
|-------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------|--|
| 14. Skete der fejl i forbindelse med din indlæggelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 18 |  |

15. Beskriv den eller de fejl du oplevede:

|     |                                                                                                          | Ja                                | Nej                                       | Ved ikke                 |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------|
| 16. | Vurderer du, at fejlen forlængede din indlæggelse eller medførte en genindlæggelse?                      | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/> |
|     |                                                                                                          | Ja, jeg fik skader/ mén af fejlen | Ja, fejlen kunne have medført skader/ mén | Nej                      |
| 17. | Fik du skader eller mén af fejlen, eller kunne fejlen have medført skader eller mén efter din vurdering? | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/> |

### BASALE FORHOLD UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                     | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-----------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 18. Fik du dækket dit behov for mad og drikke?      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 19. Var der tilstrækkelig med ro til hvile og søvn? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 20. Fik du dækket dit behov for personlig hygiejne? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

|                                                 | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 21. Fik du dækket dit behov for smertelindring? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 22. Var der rent i afdelingens lokaler?         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### INFORMATION FØR OG UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                                                                          | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 23. Var du <u>inden din indlæggelse</u> blevet informeret om, hvad der skulle ske under din indlæggelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 24. Var den mundtlige information du fik <u>under indlæggelsen</u> forståelig?                           | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 25. Fik du svar på de spørgsmål, du stillede, mens du var indlagt?                                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 26. Fik du information om virkninger og bivirkninger ved den medicin, du fik, mens du var indlagt?       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 27. Blev du løbende informeret om <u>resultaterne</u> af din behandling/undersøgelse?                    | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### INFORMATION VEDRØRENDE DIN UDSKRIVELSE

|                                                                                                                                 | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 28. Blev du informeret om, hvilke symptomer du skulle være opmærksom på efter din udskrivelse?                                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 29. Blev du informeret om den videre plan for dit forløb eksempelvis i forhold til opfølgning og genoptræning?                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 30. Blev du informeret om, hvor du kunne henvende dig med spørgsmål om din sygdom/tilstand og behandling efter din udskrivelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 31. Fik du information om virkninger og bivirkninger ved ny medicin, du skulle tage efter din udskrivelse?                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

32. Skriv her, hvis du har manglet information i forbindelse med din indlæggelse og udskrivelse:

# Punkt nr. 7 - Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)

## Bilag 1 - Side -66 af 87

### SAMARBEJDE MED HJEMMEPLEJE/HJEMMESYGEPLEJE/SUNDHEDSPLEJERSKE

|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 33. Oplevede du, at afdelingen og den kommunale hjemmepleje/hjemmesygepleje/sundhedsplejerske samarbejdede om din udskrivelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### DIT SAMLEDE INDTRYK

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|---------------------------------------------------|
| 34. Er du tilfreds med den pleje, som du modtog?                                                                                                                                                                                                                                                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
| 35. Er du tilfreds med den behandling, som du modtog for din sygdom/tilstand?                                                                                                                                                                                                                               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
| 36. Er du alt i alt tilfreds med forløbet, fra du blev indlagt, til du blev udskrevet?                                                                                                                                                                                                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                          | Ja                       |                          | Nej                      |                          |                          | Ved ikke                                          |
| 37. Har du før denne indlæggelse haft andre indlæggelser eller været til samtale, forundersøgelse, kontrol, prøvetagning eller lignende, som har noget med denne indlæggelse at gøre ( <u>et samlet forløb</u> )?<br><br><i>Det samlede forløb kan være på enten samme eller flere forskellige sygehuse</i> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <b>Gå til spm. 40</b>    | <input type="checkbox"/><br><b>Gå til spm. 40</b> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                                          |
| 38. Oplevede du, at én eller flere person(er) havde et særligt ansvar for <u>det samlede forløb</u> af indlæggelser og/eller ambulante besøg?                                                                                                                                                               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
| 39. Var <u>det samlede forløb</u> af indlæggelser og/eller ambulante besøg (indenfor det seneste år) godt tilrettelagt?<br><br><i>Er forløbet ikke afsluttet, bedes du svare i forhold til det, du har oplevet indtil nu</i>                                                                                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |

40. Skriv her, hvis du synes, at afdelingen kunne gøre noget bedre, eller hvis du synes, at afdelingen gjorde noget særligt godt:

### TEMASPØRGSMÅL

|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 41. Oplever du, at den behandling, du modtog under din indlæggelse, på nuværende tidspunkt har forbedret din helbredstilstand? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

|                                                                                                                               | Ikke relevant for mig    | Ja                       |                          | Nej                      |                          | Ved ikke                 |                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 42. Forventede du, at din helbredstilstand ville være forbedret efter din indlæggelse, som følge af den behandling du modtog? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |                          |
|                                                                                                                               | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
| 43. I hvilket omfang var du selv med til at træffe beslutninger om din behandling og/eller pleje?                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 44. Skriv her, hvis du har kommentarer i forhold til de ovenstående temaspørgsmål:                                            |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |

## BAGGRUNDSOPLYSNINGER

45. Angiv, hvad din indlæggelse drejede sig om:

**Sæt gerne flere kryds**

- |                                                 |                                                      |
|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> Kontrol                | <input type="checkbox"/> Operation/kirurgisk indgreb |
| <input type="checkbox"/> Undersøgelse/udredning | <input type="checkbox"/> Andet                       |
| <input type="checkbox"/> Medicinsk behandling   | <input type="checkbox"/> Det kan jeg ikke vurdere    |

|                                                                                    | Nej                      | Ja, en                   | Ja, flere                | Det husker jeg ikke      |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 46. Har du haft andre indlæggelser eller ambulante besøg inden for det seneste år? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

## Bilag 2 Spørgeskema til akut indlagte patienter

Spørgeskema om akut indlæggelse på  
[Afdeling]  
på [Sygehus]

### DIN ANKOMST TIL SYGEHUSET

|                                                                                                                                                                                            | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1. Oplevede du, at det gik hurtigt, fra du <u>ankom til sygehus</u> , til du blev tilset af en sygeplejerske eller en læge?                                                                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2. Blev du ved ankomsten informeret om, hvad der skulle foregå ved starten af din indlæggelse?                                                                                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
|                                                                                                                                                                                            | Ikke relevant for mig    | Ja                       |                          | Nej                      |                          |                          | Ved ikke                 |
| 3. Tilbød personalet at informere dine pårørende om din situation, hvis du var alene ved ankomsten til sygehuset?<br><br><i>Hvis du havde pårørende med, skal du svare "ikke relevant"</i> | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |
| 4. Spurgte personalet ind til dit forbrug af medicin, da du ankom til sygehuset?                                                                                                           | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |
| 5. Blev du indlagt via Akutmodtagelsen på sygehuset?                                                                                                                                       | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |
| 6. Skriv her, hvis du har kommentarer til modtagelsen eller forslag til forbedringer:                                                                                                      |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |

### PERSONALET UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                                                           | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 7. Var personalet på afdelingen venligt og imødekommende?                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 8. Havde du mulighed for at tale med personalet om din pleje, når du havde behov for det? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |



|                                                                                                                                                                                           | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 9. Havde du mulighed for at tale med en læge om din behandling, når du havde behov for det?<br><br><i>Hvis du ikke havde behov for at tale med en læge, skal du svare "ikke relevant"</i> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 10. Oplevede du, at én eller flere person(er) havde et særligt ansvar for dit forløb, fra du blev indlagt, til du blev udskrevet?                                                         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### PERSONALETS INVOLVERING AF DIG

|                                                                                                                               | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 11. Spurgte personalet ind til <u>dine egne erfaringer</u> med din sygdom/tilstand?                                           | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 12. Gav personalet dig mulighed for at deltage i beslutninger om din undersøgelse/behandling?                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 13. Gav personalet (efter dit samtykke) dine pårørende mulighed for at deltage i beslutninger om din undersøgelse/behandling? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 14. Havde du samtaler med personalet om, hvordan du bedst håndterer din sygdom/tilstand?                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 15. Tog personalet hensyn til dine behov ved planlægningen af din udskrivelse?                                                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### FEJL UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                       | Ja                       | Nej                                        |  |
|-------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------------------------|--|
| 16. Skete der fejl i forbindelse med din indlæggelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 20 |  |

17. Beskriv den eller de fejl du oplevede:

|                                                                                         | Ja                       | Nej                      | Ved ikke                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 18. Vurderer du, at fejlen forlængede din indlæggelse eller medførte en genindlæggelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

# Punkt nr. 7 - Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)

## Bilag 1 - Side -70 af 87

|                                                                                                              | Ja, jeg fik skader/ mén af fejlen | Ja, fejlen kunne have medført skader/ mén | Nej                      | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 19. Fik du skader eller mén af fejlen, eller kunne fejlen have medført skader eller mén efter din vurdering? | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### BASALE FORHOLD UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                     | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-----------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 20. Fik du dækket dit behov for mad og drikke?      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 21. Var der tilstrækkelig med ro til hvile og søvn? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 22. Fik du dækket dit behov for personlig hygiejne? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 23. Fik du dækket dit behov for smertelindring?     | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 24. Var der rent i afdelingens lokaler?             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### INFORMATION UNDER DIN INDLÆGGELSE

|                                                                                                    | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 25. Var den mundtlige information du fik under indlæggelsen forståelig?                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 26. Fik du svar på de spørgsmål, du stillede, mens du var indlagt?                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 27. Stemte de informationer, du fik fra forskelligt personale på afdelingen overens?               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 28. Fik du information om virkninger og bivirkninger ved den medicin, du fik, mens du var indlagt? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 29. Blev du løbende informeret om <u>resultaterne</u> af din behandling/undersøgelse?              | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 30. Blev du løbende informeret om, hvad der skulle foregå?                                         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### INFORMATION VEDRØRENDE DIN UDSKRIVELSE

|                                                                                                                                 | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 31. Blev du informeret om, hvilke symptomer du skulle være opmærksom på efter din udskrivelse?                                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 32. Blev du informeret om den videre plan for dit forløb eksempelvis i forhold til opfølgning og genoptræning?                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 33. Blev du informeret om, hvor du kunne henvende dig med spørgsmål om din sygdom/tilstand og behandling efter din udskrivelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

|                                                                                                            | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 34. Fik du information om virkninger og bivirkninger ved ny medicin, du skulle tage efter din udskrivelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

35. Skriv her, hvis du har manglet information i forbindelse med din indlæggelse og udskrivelse:

#### SAMARBEJDE MED HJEMMEPLEJE/HJEMMESYGEPLEJE/SUNDHEDSPLEJERSKE

|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 36. Oplevede du, at afdelingen og den kommunale hjemmepleje/hjemmesygepleje/sundhedsplejerske samarbejdede om din udskrivelse? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

#### DIT SAMLEDE INDTRYK

|                                                                                        | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 37. Er du tilfreds med den pleje, som du modtog?                                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 38. Er du tilfreds med den behandling, som du modtog for din sygdom/tilstand?          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 39. Er du alt i alt tilfreds med forløbet, fra du blev indlagt, til du blev udskrevet? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

40. Skriv her, hvis du synes, at afdelingen kunne gøre noget bedre, og hvis du synes, at afdelingen gjorde noget særligt godt:

# Punkt nr. 7 - Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)

## Bilag 1 - Side -72 af 87

### TEMASPØRGSMÅL

|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 41. Oplever du, at den behandling, du modtog under din indlæggelse, på nuværende tidspunkt har forbedret din helbredstilstand? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | Ja                       |                          |                          |                          | Nej                      | Ved ikke                 |
| 42. Forventede du, at din helbredstilstand ville være forbedret efter din indlæggelse, som følge af den behandling du modtog?  | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |
|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
| 43. I hvilket omfang var du selv med til at træffe beslutninger om din behandling og/eller pleje?                              | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 44. Skriv her, hvis du har kommentarer i forhold til ovenstående temaspørgsmål:                                                |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |

### BAGGRUNDSOPLYSNINGER

45. Angiv, hvad din indlæggelse drejede sig om:

Sæt gerne flere kryds

- |                                                      |                                                   |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> Undersøgelse/udredning      | <input type="checkbox"/> Andet                    |
| <input type="checkbox"/> Medicinsk behandling        | <input type="checkbox"/> Det kan jeg ikke vurdere |
| <input type="checkbox"/> Operation/kirurgisk indgreb |                                                   |

|                                                                                    | Nej                      | Ja, en                   | Ja, flere                | Det husker jeg ikke      |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 46. Har du haft andre indlæggelser eller ambulante besøg inden for det seneste år? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

## Bilag 3 Spørgeskema til ambulante patienter

### Spørgeskema om ambulant besøg på

<<Ambulatorium>>

#### DIN MODTAGELSE PÅ AMBULATORIET

|                                                                                                                                   | Ikke relevant for mig                     | I meget høj grad (5)                                            | I høj grad (4)                                | I nogen grad (3)                               | I ringe grad (2)                              | Slet ikke (1)                                       | Ved ikke                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| 1. Var personalet forberedt på din ankomst til ambulatoriet?                                                                      | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/>                                        | <input type="checkbox"/>                      | <input type="checkbox"/>                       | <input type="checkbox"/>                      | <input type="checkbox"/>                            | <input type="checkbox"/>                              |
| 2. Var der ventetid, fra du skulle møde, til du blev kaldt ind?<br><br><i>Hvis du kom for sent, skal du svare "ikke relevant"</i> | <input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 4 | Ingen ventetid (5)<br><input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 4 | Kort ventetid (4)<br><input type="checkbox"/> | Nogen ventetid (3)<br><input type="checkbox"/> | Lang ventetid (2)<br><input type="checkbox"/> | Meget lang ventetid (1)<br><input type="checkbox"/> | Ved ikke<br><input type="checkbox"/><br>Gå til spm. 4 |
|                                                                                                                                   | Oplevede ikke ventetid                    | Ja                                                              |                                               | Nej                                            |                                               |                                                     | Ved ikke                                              |
| 3. Blev du informeret om årsagen til ventetiden?                                                                                  | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/>                                        |                                               | <input type="checkbox"/>                       |                                               |                                                     | <input type="checkbox"/>                              |
| 4. Skriv her, hvis du har kommentarer til modtagelsen eller forslag til forbedringer:                                             |                                           |                                                                 |                                               |                                                |                                               |                                                     |                                                       |

#### PERSONALET VED DIT BESØG

|                                                                                                        | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 5. Var personalet i ambulatoriet venligt og imødekommende?                                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 6. Havde personalet sat sig ind i dit sygdomsforløb ved dit besøg?                                     | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 7. Havde personalet i ambulatoriet tid til dig?                                                        | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 8. Var der mulighed for at tale med en relevant sundhedsfaglig person om din undersøgelse/ behandling? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

**PERSONALETS INVOLVERING AF DIG**

|                                                                                                                               | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 9. Spurgte personalet ind til <u>dine egne erfaringer</u> med din sygdom/tilstand?                                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 10. Gav personalet dig mulighed for at deltage i beslutninger om din undersøgelse/behandling?                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 11. Gav personalet (efter dit samtykke) dine pårørende mulighed for at deltage i beslutninger om din undersøgelse/behandling? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 12. Havde du samtaler med personalet om, hvordan du bedst håndterer din sygdom/tilstand?                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

**INFORMATION FØR, UNDER OG EFTER DIT BESØG**

|                                                                                                                                   | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 13. Var du <u>inden dit besøg</u> blevet informeret om, hvad der skulle ske under besøget?                                        | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 14. Var den mundtlige information, du fik <u>under det ambulante besøg</u> , forståelig?                                          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 15. Fik du svar på de spørgsmål, du stillede ved det ambulante besøg?                                                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 16. Blev du informeret om, hvor du kunne henvende dig med spørgsmål om din sygdom/tilstand og behandling <u>efter dit besøg</u> ? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 17. Fik du information om virkninger og bivirkninger ved ny medicin, du skulle tage <u>efter besøget</u> ?                        | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

18. Skriv her, hvis du har manglet information i forbindelse med dit besøg:

**FEJL VED DIT AMBULANTE BESØG**

|                                                 | Ja                       | Nej                      |                |
|-------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|----------------|
| 19. Skete der fejl i forbindelse med dit besøg? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | Gå til spm. 22 |

20. Beskriv den eller de fejl du oplevede:

|                                                                                                              | Ja, jeg fik skader/ mén af fejlen | Ja, fejlen kunne have medført skader/ mén | Nej                      | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 21. Fik du skader eller mén af fejlen, eller kunne fejlen have medført skader eller mén efter din vurdering? | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>                  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

## RENGØRING

|                                           | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 22. Var der rent i ambulatoriets lokaler? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

## TILGÆNGELIGHED OG RÅDGIVNING

|                                                                                                                          | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 23. Var der tydelig skiltning til ambulatoriet på sygehuset (klinikken)?                                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 24. Passede ambulatoriets åbningstider til dine behov?                                                                   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
|                                                                                                                          | Ikke relevant for mig    | Ja                       |                          | Nej                      |                          |                          | Ved ikke                 |
| 25. Kunne du komme i kontakt med ambulatoriet ved behov?                                                                 | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          |                          | <input type="checkbox"/> |
|                                                                                                                          | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
| 26. Hvis du efter dit besøg kontaktede ambulatoriet for rådgivning (fx telefonisk, e-mail), var rådgivningen da brugbar? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <i>Modtog du <u>ikke</u> rådgivning efter besøget, skal du svare "ikke relevant"</i>                                     |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |

## DIT SAMLEDE INDTRYK

|                                                  | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 27. Er du tilfreds med den pleje, som du modtog? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

# Punkt nr. 7 - Den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser 2014 (LUP)

## Bilag 1 - Side -76 af 87

|                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|---------------------------------------------------|
| 28. Er du tilfreds med den behandling, som du modtog for din sygdom/tilstand?                                                                                                                                                                                                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
| 29. Er du alt i alt tilfreds med besøgets forløb?                                                                                                                                                                                                                                         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          | Ja                       |                          | Nej                      |                          |                          | Ved ikke                                          |
| 30. Har du før dette besøg haft indlæggelser eller været til samtale, forundersøgelse, kontrol, prøvetagning eller lignende, som har noget med dette besøg at gøre ( <u>et samlet forløb</u> )?<br><br><i>Det samlede forløb kan være på enten samme eller flere forskellige sygehuse</i> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <b>Gå til spm. 33</b>    | <input type="checkbox"/><br><b>Gå til spm. 33</b> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                                          |
| 31. Oplevede du, at én eller flere person(er) havde et særligt ansvar for <u>det samlede forløb</u> af indlæggelser og/eller ambulante besøg?                                                                                                                                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |
| 32. Var <u>det samlede forløb</u> af indlæggelser og/eller ambulante besøg (indenfor det seneste år) godt tilrettelagt?<br><br><i>Er forløbet ikke afsluttet, bedes du svare i forhold til det, du har oplevet indtil nu</i>                                                              | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>                          |

33. Skriv her, hvis du synes, at ambulatoriet kunne gøre noget bedre, eller hvis ambulatoriet gjorde noget særligt godt:

### TEMASPØRGSMÅL

|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 34. Oplever du, at den behandling du modtog ved det ambulante besøg på nuværende tidspunkt har forbedret din helbredstilstand? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
|                                                                                                                                | Ikke relevant for mig    | Ja                       |                          | Nej                      |                          |                          | Ved ikke                 |



|                                                                                                                       | Ikke relevant for mig    | I meget høj grad (5)     | I høj grad (4)           | I nogen grad (3)         | I ringe grad (2)         | Slet ikke (1)            | Ved ikke                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 35. Forventede du, at din helbredstilstand ville være forbedret efter besøget, som følge af den behandling du modtog? | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |                          | <input type="checkbox"/> |
| 36. I hvilket omfang var du selv med til at træffe beslutninger om din behandling og/eller pleje?                     | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 37. Skriv her, hvis du har kommentarer i forhold til ovenstående temaspørgsmål:                                       |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |

## BAGGRUNDSOPLYSNINGER

38. Angiv, hvad dit ambulante besøg drejede sig om:

**Sæt gerne flere kryds**

- |                                                 |                                                      |
|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> Kontrol                | <input type="checkbox"/> Operation/kirurgisk indgreb |
| <input type="checkbox"/> Undersøgelse/udredning | <input type="checkbox"/> Andet                       |
| <input type="checkbox"/> Medicinsk behandling   | <input type="checkbox"/> Det kan jeg ikke vurdere    |

|                                                                                    | Nej                      | Ja, en                   | Ja, flere                | Det husker jeg ikke      |
|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 39. Har du haft andre ambulante besøg eller indlæggelser inden for det seneste år? | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

## Bilag 4 Detaljerede svarprocenter

| Planlagt indlagte patienter                  |             | Akut indlagte patienter                             |             | Ambulante patienter                |             |
|----------------------------------------------|-------------|-----------------------------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------|
| Den samlede svarprocent er                   |             | Den samlede svarprocent er                          |             | Samlede svarprocent                |             |
| 57 %                                         |             | 41 %                                                |             | 53 %                               |             |
| Svarfordeling for køn (p=0,0003)             |             | Svarfordeling for køn (p=0,1133)                    |             | Svarfordeling for køn (p=0,0004)   |             |
| Køn                                          | Svarprocent | Køn                                                 | Svarprocent | Køn                                | Svarprocent |
| Mand                                         | 55%         | Mand                                                | 42%         | Mand                               | 52%         |
| Kvinde                                       | 58%         | Kvinde                                              | 41%         | Kvinde                             | 54%         |
| Svarfordeling for alder (p<0,0001)           |             | Svarfordeling for alder (p<0,0001)                  |             | Svarfordeling for alder (p<0,0001) |             |
| Alder                                        | Svarprocent | Alder                                               | Svarprocent | Alder                              | Svarprocent |
| 0-19 år                                      | 36%         | 0-19 år                                             | 34%         | 0-19 år                            | 36%         |
| 20-39 år                                     | 39%         | 20-39 år                                            | 26%         | 20-39 år                           | 34%         |
| 40-59 år                                     | 56%         | 40-59 år                                            | 40%         | 40-59 år                           | 48%         |
| 60-79 år                                     | 74%         | 60-79 år                                            | 55%         | 60-79 år                           | 68%         |
| 80+ år                                       | 60%         | 80+ år                                              | 41%         | 80+ år                             | 63%         |
| Svarfordeling for indlæggelsestid (p<0,0001) |             | Svarfordeling for indlæggelsestid (p<0,0001)        |             |                                    |             |
| Indlæggelsestid                              | Svarprocent | Indlæggelsestid                                     | Svarprocent |                                    |             |
| under 24 timer                               | 50%         | Under 24 timer                                      | 37%         |                                    |             |
| 24 timer eller over                          | 63%         | 24 timer eller over                                 | 46%         |                                    |             |
| Svarfordeling for udskrivelsesdag (p=0,0566) |             | Svarfordeling for indlæggelsesdag (p=0,0220)        |             |                                    |             |
| Udskrivelsesdag                              | Svarprocent | Indlæggelsesdag                                     | Svarprocent |                                    |             |
| Fredag                                       | 58%         | Lørdag/søndag                                       | 40%         |                                    |             |
| Anden dag end fre.                           | 56%         | Hverdag                                             | 42%         |                                    |             |
|                                              |             | Svarfordeling for indlæggelsestids-punkt (p<0,0001) |             |                                    |             |
|                                              |             | Indlæggelsestid                                     | Svarprocent |                                    |             |
|                                              |             | Aften/nat                                           | 39%         |                                    |             |
|                                              |             | Dag                                                 | 43%         |                                    |             |
|                                              |             | Svarfordeling for udskrivelsesdag (p=0,9659)        |             |                                    |             |
|                                              |             | Udskrivelsesdag                                     | Svarprocent |                                    |             |
|                                              |             | Fredag                                              | 42%         |                                    |             |
|                                              |             | Anden dag end fredag                                | 41%         |                                    |             |

## Bilag 5 Oversigt over dimensioner, patientgrupper og spørgsmål

| Dimension                     | Nr. for spørgsmål i spørgeskema til |               |           | Spørgsmål – kort formulering*<br>OBS. Spørgsmål findes kun for patientgruppe, hvor spørgsmålsnr. er angivet |
|-------------------------------|-------------------------------------|---------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | Planlagt indlagte                   | Akut indlagte | Ambulante |                                                                                                             |
| Modtagelse                    | -                                   | 1             | -         | Ved ankomst tilses patienterne hurtigt af en sygeplejerske eller læge                                       |
|                               | -                                   | 2             | -         | Ved ankomst informeres patienterne om, hvad der skal foregå i starten af                                    |
|                               | -                                   | 3             | -         | Ved ankomst tilbyder personalet at informere pårørende, hvis patienterne                                    |
|                               | -                                   | 4             | -         | Ved ankomst spørger personalet ind til patienternes medicinforbrug                                          |
| Personale                     | 1                                   | -             | 1         | Personalet er forberedt på patienternes ankomst                                                             |
|                               | 5                                   | 7             | 5         | Personalet er venligt og imødekommende                                                                      |
|                               | 6                                   | -             | 6         | Personalet har sat sig ind i patienternes sygdomsforløb                                                     |
|                               | 7                                   | 8             | -         | Patienterne har mulighed for at tale med personalet om pleje ved behov                                      |
|                               | -                                   | -             | 7         | Personalet har tid til patienterne                                                                          |
|                               | 8                                   | 9             | -         | Pat. har mulighed for at tale med en læge om behandling ved behov                                           |
|                               | -                                   | -             | 8         | Pat. har mulighed for at tale med en relevant sundhedsfaglig person                                         |
| Ventetid ved ank.             | -                                   | 10            | -         | Pat. oplever, at én/flere har ansvar for forløb fra ankomst til udskrivelse                                 |
|                               | 2                                   | -             | 2         | Ventetid fra patienterne skal møde til de bliver kaldt ind                                                  |
| Patientinvolvering            | 9                                   | 11            | 9         | Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med syg-                                            |
|                               | 10                                  | 12            | 10        | Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling                                        |
|                               | 11                                  | 13            | 11        | Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling                                          |
|                               | 12                                  | 14            | 12        | Pat. har samtaler med personalet om egen håndtering af sygdom/tilstand                                      |
|                               | 13                                  | 15            | -         | Personalet tager hensyn til pat. behov ved planlægning af udskrivelse                                       |
| Patientoplevelt fejl          | 14                                  | 16            | 19        | Patienterne oplever fejl                                                                                    |
| Servicestandard               | 18                                  | 20            | -         | Patienternes behov for mad og drikke er dækket                                                              |
|                               | 19                                  | 21            | -         | Patienterne får tilstrækkelig med ro til hvile og søvn                                                      |
|                               | 20                                  | 22            | -         | Patienternes behov for personlig hygiejne er dækket                                                         |
|                               | 22                                  | 24            | 22        | Afdelingens/Ambulatoriets lokaler er rene                                                                   |
|                               | -                                   | -             | 23        | Der er tydelig skiltning til ambulatoriet på sygehuset (klinikken)                                          |
|                               | -                                   | -             | 24        | Ambulatoriets åbningstider passer til patienternes behov                                                    |
|                               | -                                   | -             | 25        | Patienterne kan kontakte ambulatoriet ved behov                                                             |
| Smertelindring                | -                                   | -             | 26        | Den telefoniske rådgivning efter besøg er brugbar (kun pat. med kontakt)                                    |
|                               | 21                                  | 23            | -         | Patienternes behov for smertelindring er dækket                                                             |
| Info før og under indlæggelse | 23                                  | -             | -         | Pat. informeres før indlæggelse om, hvad der skal ske under indlæggelse                                     |
|                               | 24                                  | -             | -         | Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig                                                   |
|                               | 25                                  | -             | -         | Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under indlæggelse                                             |
|                               | 26                                  | -             | -         | Pat. er informeret om (bi-)virkning ved medicin de får under indlæggelse                                    |
|                               | 27                                  | -             | -         | Patienterne informeres løbende om resultater af undersøgelse/behandling                                     |
| Info under indlæggelse        | -                                   | 25            | -         | Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig                                                   |
|                               | -                                   | 26            | -         | Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under indlæggelse                                             |
|                               | -                                   | 27            | -         | Information fra forskelligt personale på afdelingen stemmer overens                                         |
|                               | -                                   | 28            | -         | Pat. er informeret om (bi-)virkning ved medicin de får under indlæggelse                                    |
|                               | -                                   | 29            | -         | Patienterne informeres løbende om resultater af undersøgelse/behandling                                     |
| Information                   | -                                   | 30            | -         | Patienterne informeres løbende om, hvad der skal foregå                                                     |
|                               | -                                   | -             | 13        | Patienterne informeres før besøg om, hvad der skal ske under besøg                                          |
|                               | -                                   | -             | 14        | Den mundtlige information under besøget er forståelig                                                       |
|                               | -                                   | -             | 15        | Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under besøg                                                   |
|                               | -                                   | -             | 16        | Pat. er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter besøg                                        |
| Udskrivelsesinfo              | -                                   | -             | 17        | Informeret om (bi-)virkninger ved ny medicin, der tages efter besøg                                         |
|                               | 28                                  | 31            | -         | Informeret om symptomer, der kræver opmærksomhed efter udskrivelse                                          |
|                               | 29                                  | 32            | -         | Patienterne er informeret om videre plan for forløb fx. opfølg-                                             |
|                               | 30                                  | 33            | -         | Pat. informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter udskrivelse                                     |
| Overordnet tilfredshed        | 31                                  | 34            | -         | Informeret om (bi-)virkning ved ny medicin, der tages efter udskrivelse                                     |
|                               | 34                                  | 37            | 27        | Patienterne er tilfredse med plejen                                                                         |
|                               | 35                                  | 38            | 28        | Patienterne er tilfredse med behandlingen/besøget                                                           |
|                               | 36                                  | 39            | -         | Patienterne er alt i alt tilfredse med forløbet fra indlæggelse til udskrivelse                             |
|                               | -                                   | -             | 29        | Patienterne er alt i alt tilfredse med besøgets forløb                                                      |

\*Fuldstændige spørgsmålsformuleringer findes i hvert af de tre spørgeskemaer (se bilag 1, 2 og 3)

## Bilag 6 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathosp. – planlagt indlagte patienter

|                                                                                        | Privathospitalerne | Region Midtjylland | Region Nordjylland | Region Hovedstaden | Region Syddanmark | Region Sjælland | Total antal |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|-------------------|-----------------|-------------|-----|
| Total antal "Over landsresultat" (O)                                                   | 30                 | 29                 | 13                 | 9                  | 4                 | 0               | O           |     |
| Total antal "Gennemsnitlige" (G)                                                       | 5                  | 6                  | 22                 | 22                 | 29                | 3               | G           |     |
| Total antal "Under landsresultat" (U)                                                  | 0                  | 0                  | 0                  | 4                  | 2                 | 32              | U           |     |
| 24. Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig                          | O                  | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | 1           | 1 4 |
| 27. Patienterne informeres løbende om resultater af undersøgelse/behandling            | O                  | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | 1           | 1 4 |
| 2. Ventetid fra patienterne skulle møde til de bliver henvist til en seng (kaldt ind)  | O                  | O                  | O                  | U                  | O                 | U               | 2           | 0 4 |
| 11. Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling                 | O                  | O                  | O                  | O                  | U                 | U               | 2           | 0 4 |
| 18. Patienternes behov for mad og drikke er dækket                                     | O                  | O                  | O                  | U                  | O                 | U               | 2           | 0 4 |
| 20. Patienternes behov for personlig hygiejne er dækket                                | O                  | O                  | O                  | U                  | O                 | U               | 2           | 0 4 |
| 7. Patienterne har mulighed for at tale med personalet om pleje ved behov              | O                  | O                  | O                  | G                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 10. Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling               | O                  | O                  | G                  | O                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 12. Patienterne har samtaler med personalet om egen håndtering af sygdom/tilstand      | O                  | O                  | O                  | G                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 23. Patienterne informeres før indlæggelse om, hvad der skal ske under indlæggelse     | G                  | O                  | G                  | O                  | O                 | U               | 1           | 2 3 |
| 25. Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under indlæggelse                    | O                  | O                  | O                  | G                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 26. Patienterne er informeret om (bi-)virkning ved medicin de får under indlæggelse    | O                  | O                  | G                  | O                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 29. Patienterne er informeret om videre plan for forløb fx. opfølgning/genoptræning    | O                  | O                  | G                  | O                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 30. Patienterne er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter udskrivelse  | O                  | O                  | G                  | O                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 34. Patienterne er tilfredse med plejen                                                | O                  | O                  | O                  | G                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 36. Patienterne er alt i alt tilfredse med forløbet fra indlæggelse til udskrivelse    | O                  | O                  | O                  | G                  | G                 | U               | 1           | 2 3 |
| 9. Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med sygdom/tilstand         | O                  | O                  | O                  | G                  | U                 | U               | 2           | 1 3 |
| 22. Afdelingens lokaler er rene                                                        | O                  | O                  | O                  | U                  | G                 | U               | 2           | 1 3 |
| 1. Personalet er forberedt på patienternes ankomst                                     | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 5. Personalet er venligt og imødekommende                                              | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 6. Personalet har sat sig ind i patienternes sygdomsforløb ved samtaler                | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 8. Patienterne har mulighed for at tale med en læge om behandling ved behov            | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 13. Personalet tager hensyn til patienternes behov ved planlægning af udskrivelse      | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 19. Patienterne får tilstrækkelig med ro til hvile og søvn                             | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 21. Patienternes behov for smertelindring er dækket                                    | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 28. Informeret om symptomer, der kræver opmærksomhed efter udskrivelse                 | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 31. Informeret om (bi-)virkning ved ny medicin, der tages efter udskrivelse            | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 35. Patienterne er tilfredse med behandlingen                                          | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 39. Samlet forløb af indlæggelser/besøg er godt tilrettelagt                           | O                  | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 3 2 |
| 17. Patienterne vurderer, de har fået eller kunne have fået skader eller mén af fejlen | G                  | G                  | G                  | O                  | G                 | G               | 0           | 5 1 |
| 14. Patienterne oplever fejl                                                           | O                  | G                  | G                  | G                  | G                 | U               |             |     |
| 38. Patienterne oplever én/flere har ansvar for samlet forløb af indlæggelser/besøg    | O                  | G                  | G                  | G                  | G                 | U               |             |     |
| 16. Patienterne vurderer, fejlen forlænger indlæggelse eller fører til genindlæggelse  | G                  | G                  | G                  | G                  | G                 | G               | 0           | 6 0 |
| 33. Patienterne oplever, at afdeling og kommunal pleje samarbejder om udskrivelse      | G                  | G                  | G                  | G                  | G                 | G               | 0           | 6 0 |
| 3. Patienterne er informeret om årsag til ventetid                                     | G                  | G                  | G                  | G                  | G                 | U               | 1           | 5 0 |

## Bilag 7 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler – akut indlagte patienter

|                                                                                        | Region Midtjylland | Region Nordjylland | Region Syddanmark | Region Sjælland | Region Hovedstaden | Total antal |   |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|-------------------|-----------------|--------------------|-------------|---|---|
| Total antal "Over landsresultat" (O)                                                   | 32                 | 26                 | 18                | 1               | 0                  |             | O |   |
| Total antal "Gennemsnitlige" (G)                                                       | 3                  | 9                  | 17                | 14              | 4                  |             | G |   |
| Total antal "Under landsresultat" (U)                                                  | 0                  | 0                  | 0                 | 20              | 31                 |             | U |   |
| 24. Afdelingens lokaler er rene                                                        | O                  | O                  | O                 | O               | U                  | 1           | 0 | 4 |
| 9. Patienterne har mulighed for at tale med en læge om behandling ved behov            | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 1 | 3 |
| 22. Patienternes behov for personlig hygiejne er dækket                                | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 1 | 3 |
| 29. Patienterne informeres løbende om resultater af undersøgelse/behandling            | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 1 | 3 |
| 7. Personalet er venligt og imødekommende                                              | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 8. Patienterne har mulighed for at tale med personalet om pleje ved behov              | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 15. Personalet tager hensyn til patienternes behov ved planlægning af udskrivelse      | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 20. Patienternes behov for mad og drikke er dækket                                     | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 23. Patienternes behov for smertelindring er dækket                                    | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 33. Patienterne er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter udskrivelse  | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 36. Patienterne oplever, at afdeling og kommunal pleje samarbejder om udskrivelse      | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 37. Patienterne er tilfredse med plejen                                                | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 38. Patienterne er tilfredse med behandlingen                                          | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 39. Patienterne er alt i alt tilfredse med forløbet fra indlæggelse til udskrivelse    | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 | 3 |
| 1. Ved ankomst tilses patienterne hurtigt af en sygeplejerske eller læge               | O                  | G                  | O                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 2. Ved ankomst informeres patienterne om, hvad der skal foregå i starten af indlæg.    | O                  | G                  | O                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 3. Ved ankomst tilbyder personalet at informere pårørende, hvis patienterne er alene   | G                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 4. Ved ankomst spørger personalet ind til patienternes medicinforbrug                  | O                  | G                  | O                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 10. Patienterne oplever, at én/flere har ansvar for forløb fra ankomst til udskrivelse | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 11. Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med sygdom/tilstand        | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 13. Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling                 | O                  | O                  | G                 | U               | G                  | 1           | 2 | 2 |
| 21. Patienterne får tilstrækkelig med ro til hvile og søvn                             | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 28. Patienterne er informeret om (bi-)virkning ved medicin de får under indlæggelse    | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 | 2 |
| 14. Patienterne har samtaler med personalet om håndtering af sygdom/tilstand           | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 | 2 |
| 26. Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under indlæggelse                    | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 | 2 |
| 27. Information fra forskelligt personale på afdelingen stemmer overens                | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 | 2 |
| 30. Patienterne informeres løbende om, hvad der skal foregå                            | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 | 2 |
| 31. Informeret om symptomer, der kræver opmærksomhed efter udskrivelse                 | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 | 2 |
| 32. Patienterne er informeret om videre plan for forløb fx. opfølgning/genoptræning    | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 | 2 |
| 16. Patienterne oplever fejl                                                           | O                  | G                  | G                 | G               | U                  | 1           | 3 | 1 |
| 25. Den mundtlige information under indlæggelse er forståelig                          | O                  | G                  | G                 | U               | G                  | 1           | 3 | 1 |
| 12. Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling               | O                  | G                  | G                 | U               | U                  | 2           | 2 | 1 |
| 34. Informeret om (bi-)virkning ved ny medicin, der tages efter udskrivelse            | O                  | G                  | G                 | U               | U                  | 2           | 2 | 1 |
| 18. Patienterne vurderer, fejlen forlænger indlæggelse eller fører til genindlæggelse  | G                  | G                  | G                 | G               | G                  | 0           | 5 | 0 |
| 19. Patienterne vurderer, de har fået eller kunne have fået skader eller mén af fejlen | G                  | G                  | G                 | G               | G                  | 0           | 5 | 0 |

## Bilag 8 Sammenligning af OUG'er for regioner og privathospitaler – ambulante patienter

|                                                                                        | Privathospitalerne | Region Midtjylland | Region Nordjylland | Region Syddanmark | Region Sjælland | Region Hovedstaden | Total antal |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|-------------------|-----------------|--------------------|-------------|-----|
| Total antal "Over landsresultat" (O)                                                   | 25                 | 24                 | 24                 | 11                | 2               | 0                  | O           | O   |
| Total antal "Gennemsnitlige" (G)                                                       | 3                  | 4                  | 4                  | 15                | 13              | 5                  | G           | G   |
| Total antal "Under landsresultat" (U)                                                  | 0                  | 0                  | 0                  | 2                 | 13              | 23                 | U           | U   |
| 2. Ventetid fra patienterne skal møde til de bliver kaldt ind                          | O                  | O                  | O                  | O                 | O               | U                  | 1           | 0 5 |
| 23. Der er tydelig skiltning til ambulatoriet på sygehuset (klinikken)                 | O                  | O                  | O                  | O                 | O               | U                  | 1           | 0 5 |
| 7. Personalet har tid til patienterne                                                  | O                  | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 1 4 |
| 24. Ambulatoriets åbningstider passer til patienternes behov                           | O                  | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 1 4 |
| 25. Patienterne kan kontakte ambulatoriet ved behov                                    | O                  | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 1 4 |
| 5. Personalet er venligt og imødekomende                                               | O                  | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 4 |
| 6. Personalet har sat sig ind i patienternes sygdomsforløb ved besøget                 | O                  | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 4 |
| 10. Patienterne har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling               | O                  | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 4 |
| 29. Patienterne er alt i alt tilfredse med besøgets forløb                             | O                  | O                  | O                  | O                 | U               | U                  | 2           | 0 4 |
| 1. Personalet er forberedt på patienternes ankomst                                     | O                  | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 3 |
| 13. Patienterne informeres før besøg om, hvad der skal ske under besøg                 | O                  | O                  | O                  | U                 | G               | G                  | 1           | 2 3 |
| 17. Informeret om (bi-)virkninger ved ny medicin, der tages efter besøg                | O                  | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 3 |
| 19. Patienterne oplever fejl                                                           | G                  | O                  | O                  | O                 | G               | U                  | 1           | 2 3 |
| 22. Ambulatoriets lokaler er rene                                                      | O                  | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 3 |
| 26. Den telefoniske rådgivning efter besøg er brugbar (kun patienter der har kontakt)  | O                  | O                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 2 3 |
| 32. Samlet forløb af indlæggelser/besøg er godt tilrettelagt                           | O                  | O                  | G                  | O                 | G               | U                  | 1           | 2 3 |
| 8. Patienterne har mulighed for at tale med en relevant sundhedsfaglig person          | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 9. Personalet spørger ind til patienternes egne erfaringer med sygdom/tilstand         | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 12. Patienterne har samtaler med personalet om egen håndtering af sygdom/tilstand      | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 15. Patienterne får svar på spørgsmål, de stiller under besøg                          | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 16. Patienterne er informeret om muligheder for at stille spørgsmål efter besøg        | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 27. Patienterne er tilfredse med plejen                                                | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 28. Patienterne er tilfredse med behandlingen                                          | O                  | O                  | O                  | G                 | U               | U                  | 2           | 1 3 |
| 14. Den mundtlige information under besøget er forståelig                              | O                  | O                  | G                  | G                 | U               | G                  | 1           | 3 2 |
| 31. Patienterne oplever én/flere har ansvar for samlet forløb af indlæggelser/besøg    | O                  | G                  | O                  | G                 | G               | U                  | 1           | 3 2 |
| 3. Patienterne er informeret om årsag til ventetid                                     | O                  | G                  | G                  | G                 | U               | G                  | 1           | 4 1 |
| 11. Pårørende har mulighed for deltagelse i beslutninger om behandling                 | G                  | G                  | O                  | U                 | G               | G                  | 1           | 4 1 |
| 21. Patienterne vurderer, de har fået eller kunne have fået skader eller mén af fejlen | G                  | G                  | G                  | G                 | G               | G                  | 0           | 6 0 |

## Bilag 9 Parvise sammenligninger af score på overordnet tilfredshed

### Planlagt indlagte patienter

|                                        | Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler | Rigshospitalet | Bornholms Hospital | Amager og Hvidovre Hospital | Herlev Hospital | Nordsjællands Hospital | Glostrup Hospital |
|----------------------------------------|----------------------------------------|----------------|--------------------|-----------------------------|-----------------|------------------------|-------------------|
| Gentofte Hospital                      | -                                      | -              | -                  | -                           | ←               | ←                      | -                 |
| Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler | x                                      | -              | -                  | -                           | -               | -                      | -                 |
| Rigshospitalet                         |                                        | x              | -                  | -                           | -               | -                      | -                 |
| Bornholms Hospital                     |                                        |                | x                  | -                           | -               | -                      | -                 |
| Amager og Hvidovre Hospital            |                                        |                |                    | x                           | -               | -                      | -                 |
| Herlev Hospital                        |                                        |                |                    |                             | x               | -                      | -                 |
| Nordsjællands Hospital                 |                                        |                |                    |                             |                 | x                      | -                 |
| Glostrup Hospital                      |                                        |                |                    |                             |                 |                        | x                 |

### Akut indlagte patienter

|                                        | Bornholms Hospital | Gentofte Hospital | Glostrup Hospital | Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler | Nordsjællands Hospital | Herlev Hospital | Amager og Hvidovre Hospital |
|----------------------------------------|--------------------|-------------------|-------------------|----------------------------------------|------------------------|-----------------|-----------------------------|
| Rigshospitalet                         | -                  | -                 | ←                 | ←                                      | ←                      | ←               | ←                           |
| Bornholms Hospital                     | x                  | -                 | -                 | -                                      | ←                      | ←               | ←                           |
| Gentofte Hospital                      |                    | x                 | -                 | -                                      | ←                      | ←               | ←                           |
| Glostrup Hospital                      |                    |                   | x                 | -                                      | -                      | -               | -                           |
| Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler |                    |                   |                   | x                                      | -                      | ←               | ←                           |
| Nordsjællands Hospital                 |                    |                   |                   |                                        | x                      | -               | -                           |
| Herlev Hospital                        |                    |                   |                   |                                        |                        | x               | -                           |
| Amager og Hvidovre Hospital            |                    |                   |                   |                                        |                        |                 | x                           |

### Ambulante patienter

|                                        | Gentofte Hospital | Glostrup Hospital | Herlev Hospital | Bornholms Hospital | Nordsjællands Hospital | Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler | Amager og Hvidovre Hospital |
|----------------------------------------|-------------------|-------------------|-----------------|--------------------|------------------------|----------------------------------------|-----------------------------|
| Rigshospitalet                         | -                 | -                 | ←               | -                  | ←                      | ←                                      | ←                           |
| Gentofte Hospital                      | x                 | -                 | -               | -                  | ←                      | ←                                      | ←                           |
| Glostrup Hospital                      |                   | x                 | -               | -                  | -                      | ←                                      | ←                           |
| Herlev Hospital                        |                   |                   | x               | -                  | -                      | ←                                      | ←                           |
| Bornholms Hospital                     |                   |                   |                 | x                  | -                      | -                                      | -                           |
| Nordsjællands Hospital                 |                   |                   |                 |                    | x                      | -                                      | -                           |
| Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler |                   |                   |                 |                    |                        | x                                      | -                           |
| Amager og Hvidovre Hospital            |                   |                   |                 |                    |                        |                                        | x                           |

Pilen peger mod sammenligningens bedste resultat. Den statistiske test er foretaget som parvis regressionsanalyse på 5 % signifikansniveau.



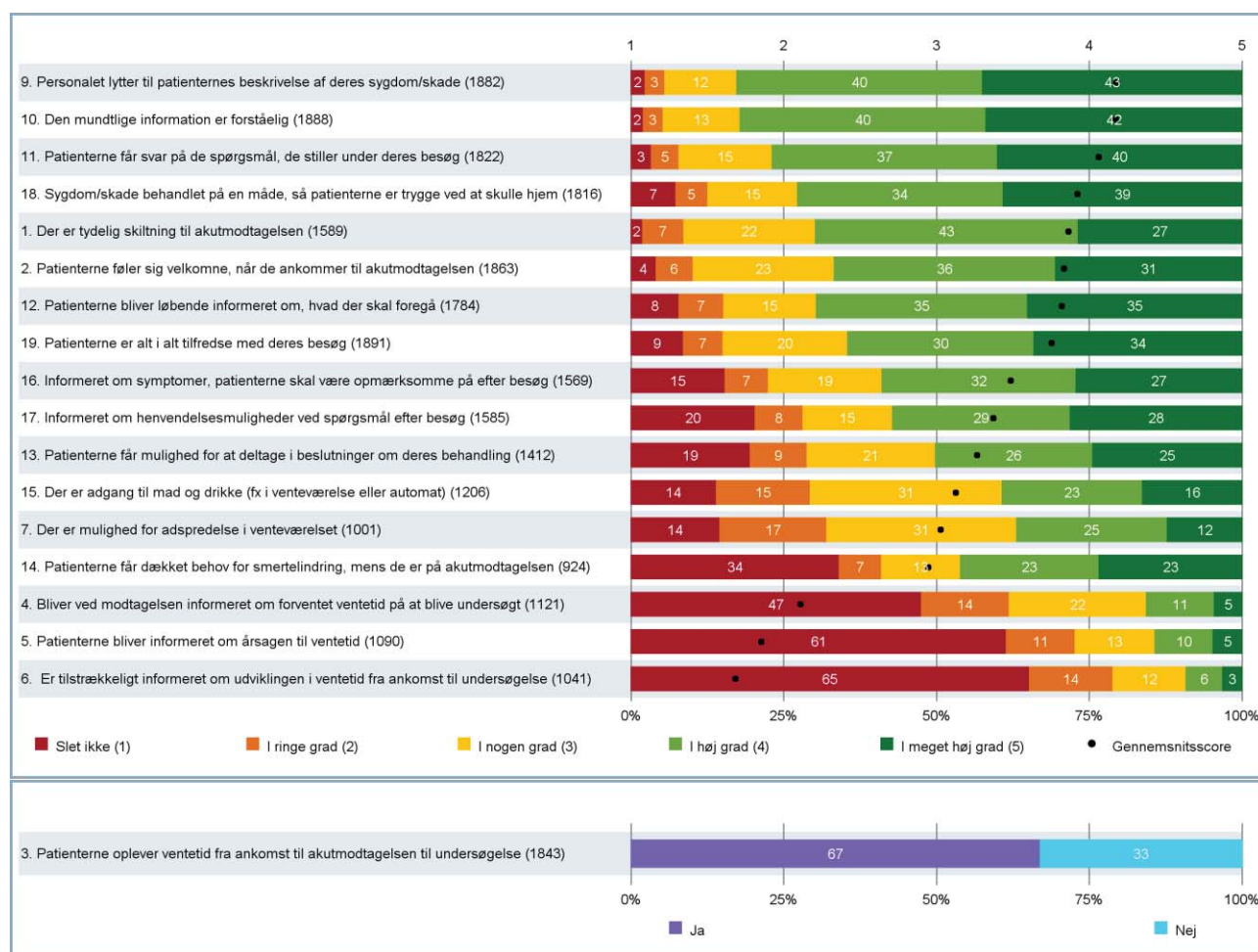
## Bilag 10 LUP Akutmodtagelse (offentliggjort i uge 4)

### Om undersøgelsen

Resultaterne i LUP Akutmodtagelse er baseret på spørgeskemasvar fra patienter, der har haft et akut ambulant besøg, uden efterfølgende indlæggelse, i en akutmodtagelse eller -klinik i perioden fra den 20. august til den 9. september 2014. På landsplan har 6.764 besvaret spørgeskemaet, og det giver en samlet svarprocent på 43 %. I Region Hovedstaden har 1.958 patienter besvaret spørgeskemaet, og svarprocenten er 41 %.

### Resultater for Region Hovedstaden

Regions overordnede resultater ses i nedenstående figurer.



34 % af patienterne er alt i alt "i meget høj grad" tilfredse med deres besøg, og 30 % er "i høj grad" tilfredse.

For de spørgsmål, der bliver vurderet mest positivt af patienterne, er der mellem 39 % og 43 % af patienterne, der vurderer, at de "i meget høj grad" oplever, at:

- Personalet lytter til deres beskrivelse af deres sygdom/skade
- Den mundtlige information, de får, er forståelig
- De får svar på de spørgsmål, de stiller under deres besøg
- Deres sygdom/skade er behandlet på en måde, så de er trygge ved at tage hjem



De spørgsmål, der bliver vurderet mest negativt i regionen er de samme spørgsmål, som de andre regioner også har udfordringer med. Det er tre spørgsmål om information om ventetid, samt spørgsmålet om smertelindring, der har de laveste gennemsnitsscorer. Blandt de 67 % af patienterne, der har oplevet ventetid i akutmodtagelsen, er det mellem 47 % og 65 %, der "slet ikke":

- Ved modtagelsen får information om, hvor lang tid de kan forvente at vente
- Bliver informeret om årsagen til ventetiden
- Bliver tilstrækkeligt informeret om udviklingen i ventetiden fra de ankommer, til de bliver behandlet

Blandt de patienter, der har behov for smertelindring, er det 34 % der, "slet ikke":

- Får dækket deres behov for smertelindring, mens de er i akutmodtagelsen.

#### **Regionens strategiske indsatsområder**

Flere af undersøgelsens spørgsmål kan være indikatorer på dele af regionens strategi og indsatsområder. De dele af strategien, der kan belyses ved hjælp af spørgsmål fra LUP Akutmodtagelse, er den politiske målsætning om *Patientens situation styrer forløbet* samt indsatsområdet *Ventet og Velkommen*.

Der er syv spørgsmål, der kan anvendes som indikatorer for indsatsområdet *Ventet og Velkommen*. Fem af disse spørgsmål er blandt de spørgsmål, som har de laveste gennemsnitsscorer i undersøgelsen på regionsniveau. Det drejer sig om spørgsmålene om information om ventetid, adspredelse i venteværelset og adgang til mad og drikke.

Der er to spørgsmål, der kan tjene som indikatorer for *Patientens situation styrer forløbet*. Det ene af disse spørgsmål har den højeste gennemsnitsscore på regionsniveau, og handler om, om personalet lytter til patienternes beskrivelse af deres sygdom/skade.

Når resultaterne fra næste LUP Akutmodtagelse bliver offentliggjort i januar 2016, vil det være muligt at se, om regionen og de enkelte akutmodtagelser/ -klinikker har forbedret deres resultater eller ej på de ovennævnte mulige indikatorer. Nedenfor vises resultaterne for de sammenlagt ni spørgsmål for hver akutmodtagelse/-klinik i regionen.

|                                                                                        | Landsresultat | Region Hovedstaden | Traumecenter og Akutmodtagelse - Rigshospitalet | Akutmodtagelse - Bispebjerg Hospital | Akutklinik - Frederiksberg Hospital | Akutmodtagelse - Hvidovre Hospital | Akutklinik - Amager Hospital | Akutklinik - Gentofte Hospital | Akutklinik - Glostrup Hospital | Akutmodtagelse - Herlev Hospital | Akutklinik - NOH, Sundhedshuset Helsingør | Akutmodtagelse - NOH, Hillerød Hospital | Akutklinik - NOH, Frederikssund Hospital | Akutmodtagelse - Bornholm Hospital |
|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------|
| <b>Ventet og velkommen</b>                                                             |               |                    |                                                 |                                      |                                     |                                    |                              |                                |                                |                                  |                                           |                                         |                                          |                                    |
| 1. Der er tydelig skiltning til akutmodtagelsen                                        | 3,90          | 3,86               | 3,59                                            | 3,82                                 | 3,81                                | 3,78                               | 4,04                         | 4,05                           | 3,97                           | 3,68                             | 3,81                                      | 3,85                                    | 3,81                                     | 4,25                               |
| 2. Patienterne føler sig velkomne, når de ankommer til akutmodtagelsen                 | 3,90          | 3,83               | 4,28                                            | 3,74                                 | 3,74                                | 3,76                               | 3,97                         | 4,20                           | 3,80                           | 3,61                             | 3,86                                      | 3,74                                    | 4,03                                     | 4,14                               |
| 4. Bliver ved modtagelsen informeret om forventet ventetid på at blive undersøgt       | 2,17          | 2,11               | 3,06                                            | 2,23                                 | 2,27                                | 1,92                               | 2,08                         | 2,63                           | 1,91                           | 1,92                             | 2,30                                      | 1,92                                    | 1,88                                     | 2,49                               |
| 5. patienterne bliver informeret om årsagen til ventetid                               | 1,89          | 1,85               | 3,03                                            | 2,10                                 | 2,06                                | 1,63                               | 1,97                         | 2,34                           | 1,52                           | 1,61                             | 1,67                                      | 1,59                                    | 1,75                                     | 2,24                               |
| 6. Er tilstrækkeligt informeret om udviklingen i ventetid fra ankomst til undersøgelse | 1,77          | 1,69               | 2,92                                            | 1,73                                 | 1,63                                | 1,60                               | 1,79                         | 1,91                           | 1,69                           | 1,59                             | 1,42                                      | 1,58                                    | 1,69                                     | 1,96                               |
| 7. Der er mulighed for adspredelse i venteværelset                                     | 3,09          | 3,03               | 2,75                                            | 2,95                                 | 3,00                                | 3,02                               | 2,92                         | 3,31                           | 2,95                           | 2,95                             | 2,73                                      | 3,05                                    | 3,60                                     | 3,63                               |
| 15. Der er adgang til mad og drikke (fx i venteværelse eller automat)                  | 3,12          | 3,12               | 3,55                                            | 2,93                                 | 2,95                                | 3,31                               | 2,87                         | 3,30                           | 3,18                           | 3,15                             | 3,59                                      | 2,86                                    | 3,41                                     | 2,80                               |
| <b>Patientens situation styrer forløbet</b>                                            |               |                    |                                                 |                                      |                                     |                                    |                              |                                |                                |                                  |                                           |                                         |                                          |                                    |
| 9. Personalet lytter til patienternes beskrivelse af deres sygdom/skade                | 4,20          | 4,17               | 4,46                                            | 4,30                                 | 4,14                                | 4,07                               | 4,14                         | 4,42                           | 4,20                           | 4,06                             | 4,18                                      | 4,03                                    | 4,28                                     | 4,23                               |
| 13. patienterne får mulighed for at deltage i beslutninger om deres behandlinger       | 3,28          | 3,27               | 3,93                                            | 3,51                                 | 3,31                                | 3,17                               | 3,26                         | 3,45                           | 3,31                           | 3,06                             | 3,33                                      | 2,87                                    | 3,56                                     | 3,17                               |

De enkelte resultater er ikke statistisk testet mod hinanden. Det betyder fx, at man ikke kan vide, om resultaterne for en akutmodtagelse adskiller sig statistisk signifikant fra resultaterne fra de andre akutmodtagelser.

**Enhed for Evaluering og Brugerinddragelse**

Nordre Fasanvej 57  
2000 Frederiksberg

Telefon: 38649966

E-mail: [eeb@regionh.dk](mailto:eeb@regionh.dk)

[www.patientoplevelser.dk](http://www.patientoplevelser.dk)

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af HOSPITALS- og Psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 1 af 77**  
**RESUME af høringssvar til ”Ændringsforslag til Hospitals- og Psykiatriplan 2020”**

Opdateret: 12. maj 2015

*Indkomne høringssvar*

Region Hovedstadens ”Ændringsforslag til Hospitals- og Psykiatriplan 2020” har været i høring fra den 4. februar til 24. april 2015. Der er den 5. maj 2015 indkommet 105 høringssvar fra organisationer/større grupper, 122 høringssvar fra borgere(enkeltpersoner/par/familier) samt bidrag via debatforum og facebook. Høringssvar, der er indkommet umiddelbart i dagene efter høringen er afsluttet, er medtaget.

Høringssvarene er grupperet i kategorier fra A til L:

- A - Statslige myndigheder (2 høringssvar)
- B - Øvrige myndigheder (0 høringssvar)
- C – Uddannelsesinstitutioner (2 høringssvar)
- D – Regioner (3 høringssvar)
- E – Kommuner (26 høringssvar)
- F - Videnskabelige selskaber (6 høringssvar)
- G - Faglige organisationer (14 høringssvar)
- H – Patientforeninger (4 høringssvar)
- I - Andre sammenslutninger (4 høringssvar)
- J - Interne parter (28 SFR, 9 VMU, 1 hospitalsdirektion, 4 afdelings/personalegrupper, 1 fra PIU)
- K – Privatpersoner (122 høringssvar via mails og postkort, samt bidrag via debatforum og facebook.dk)
- L – Øvrige (1 høringssvar)

*Administrationens bemærkninger til høringssvarene*

I opsummeringen af høringssvarene er der i højre kolonne ganske kortfattet kommenteret på høringssvarene (bemærkningerne). Overordnet er der kommenteret i følgende kategorier:

- Bemærkningerne er taget til efterretning og er indarbejdet i HOPP 2020 – version 2.0.
- Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.
- Administrationen indstiller, at...[eksempelvis, at der opretholdes karkirurgisk elektiv funktion på Gentofte-matriklen].
- Præciseringer og korrigeringer til høringssvarene.

På baggrund af høringssvarene udarbejder administrationen et opsummerende notat [forventes at foreligge medio uge 20]

*Emner, der adresseres i høringssvarene*

Hovedlinjerne i HOPP 2020 – version 2.0 støttes af høringsparterne. De foreslåede ændringer kommenteres der på i større eller mindre grad. Der kommenteres primært på forslag om at: samle onkologien på to matrikler, samle de to dermatologiske afdelinger ledelsesmæssigt og på sigt fysisk og på at samle mammakirurgien og mammadiagnostik på et hospital. Hertil kommer, at der er mange bemærkninger i høringssvarene, som ikke adresser de udsendte ændringsforslag, eller hvor der er misforståelser ift., hvordan regionens hospitaler er organiseret i dag eller hvor bemærkningerne omhandler Sundhedsstyrelsens specialeplan.

| Afsender                         | Resumé af hørings svar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Administrationens bemærkninger                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A – Statslige myndigheder</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Miljøministeriet                 | <p>Miljøministeriet/Miljøstyrelsen fokuserer i deres hørings svar på ændringer i forhold til Videncenter for Allergi. De lægger vægt på, at Videncenter for Allergi fortsat kan levere viden af høj kvalitet, og at der ikke sker forringelser af centerets vilkår – herunder at den tætte kobling mellem centeret og det kliniske arbejde fastholdes. Væsentlige ændringer af betydning for i Videncenterets forhold, vil kunne medføre en genforhandling af den indgåede kontrakt. Endelig forudsætter Miljøministeriet/Miljøstyrelsen, at eventuel fysisk omplacering af Videncenter for Allergi kan ske uden omkostninger for centeret (basisfinansiering af centeret kommer fra Miljøstyrelsen).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Ændringer i organiseringen af regionens specialer, herunder også ændringer af den fysiske placering vil ske under hensyntagen til de nævnte forhold og uden, at det vil medføre ændringer ift. nuværende samarbejdsaftaler.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Sundhedsstyrelsen                | <p>1. <i>Generelle bemærkninger:</i><br/>                     Sundhedsstyrelsen finder, at den reviderede hospitals- og psykiatriplan indeholder mange gode hensigter og mål for fremtidens hospitalsvæsen i Region Hovedstaden – herunder styrkelse af kvalitetsudvikling og forskning på det psykiatriske område.</p> <p>Styrelsen finder dog, at koordinering af indsatsen til patienter med både somatiske og psykiatriske lidelser kun sker i begrænset omfang – fx anbefaler styrelsen, at der er nedskrevne aftaler om samarbejde og dialog både i forhold til det overordnede samarbejde mellem somatik og psykiatri og for relevante funktioner.</p> <p>Herudover savner styrelsen, at sundhedsaftalen mellem regionen og kommunerne anvendes som ramme for planen.</p> <p>Styrelsen nævner den palliative behandling som et indsatsområde.</p> <p>2. <i>Vedr. sammenlægning af hospitaler og fordeling af specialer på matriklerne</i><br/>                     Sundhedsstyrelsen har forståelse for, at der i forbindelse med sammenlægninger af hospitaler vil ske en del ændringer i organiseringen af regionens opgavevaretagelse/specialeplanlægning. Styrelsen finder det u hensigtsmæssigt, at der ikke er en matrikelspecifik beskrivelse af funktioner i planen og fremhæver, at den skal modtage ansøgning om varetagelse af specialfunktioner, såfremt der ønskes ændringer.</p> <p>3. <i>Vedr. gynækologi/obstetrik/pædiatri, dermatologi, mammakirurgi, karkirurgi, urologi,</i></p> | <p>Ad 1. Bemærkningerne indgår i det videre arbejde med hospitalsplanlægning i regionen.</p> <p>Sundhedsaftalerne indgår i regionens sundhedsplanlægning (sundhedsplan), sammenhængen mellem HOPP 2020 – version 2.0 og sundhedsaftalerne tydeliggøres i planen.</p> <p>Der er opmærksomhed rettet mod det palliative område i regionen. Der er igangsat en analyse af det palliative område i regionen, efter anmodning fra Kræftudvalget, som forelægges Kræftudvalget, Sundhedsudvalget og Udvalget for Tværsektorielt Samarbejde i efteråret 2015</p> <p>Ad 2. HOPP 2020 – version 2.0</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><i>ortopædkirurgi</i></p> <p>Sundhedsstyrelsen skriver, at det ikke er tydeligt for dem, hvordan ændringerne i optageområdet for gyn/obs/pæd præcis vil se ud – og at styrelsen derfor ikke kan rådgive på området.</p> <p>Vedr. samlingen af de to dermatologiske afdelinger, har sundhedsstyrelsen ingen kommentarer.</p> <p>Sundhedsstyrelsen skriver, at der mangler klarhed over, om der skal være mammakirurgisk aktivitet både på Herlev-matriklen og på Gentofte-matriklen samt klarhed over samarbejdende specialer på de to matrikler – og at styrelsen derfor ikke kan rådgive på området.</p> <p>Karkirurgi: Ingen kommentarer.</p> <p>Ortopædkirurgi: Ingen kommentarer.</p> <p>Urologi: Ingen kommentarer.</p> <p>4. <i>Vedr. onkologi</i></p> <p>Sundhedsstyrelsen finder det fornuftigt, at regionen løbende tilpasser behandlingskapaciteten ift. efterspørgslen, så der fastholdes et fornuftigt volumen.</p> <p>5. <i>Vedr. reumatologi</i></p> <p>Sundhedsstyrelsen mangler klarhed over aktivitetsfordelingen på matrikelniveau. Styrelsen ønsker en mere detaljeret beskrivelse af, hvorledes udefunktionen tænkes struktureret, hvis der forventes specialfunktioner i den.</p> <p>6. <i>Vedr. den ambulante psykiatri og sengepladser i psykiatrien</i></p> <p>Sundhedsstyrelsen finder det positivt, at regionen arbejder med en styrkelse af det forebyggende, ambulante og opsøgende arbejde i psykiatrien – herunder at regionen vil styrke lokale og ambulante psykiatriske akutte og udegående funktioner samt sikre flere og bedre normerede sengepladser på lukkede afsnit. Mangler klarhed over, i hvor stor grad der planlægges med nedlæggelser af sengepladser og omlægning fra åbne senge til lukkede senge. Sundhedsstyrelsen opfordrer regionen til at følge udviklingen i sengekapacitet tæt – fx via monitorering af stigning i hurtige genindlæggelser, tvangsindlæggelser m.v.</p> <p>7. <i>Vedr. sammenlægninger i voksenpsykiatrien</i></p> <p>Sundhedsstyrelsen støtter som udgangspunkt princippet om at samle psykiatrien på færre steder med henblik på at opnå faglig robusthed og høj kvalitet. Sundhedsstyrelsen understreger, at såfremt der påtænkes at flytte specialfunktioner mellem fysiske matrikler og inden for matrikler, skal styrelsen ansøges herom. Sundhedsstyrelsen understreger, at det er vigtigt, at regionen fortsat udvikler og styrker indsatsen for dobbeltdiagnosepatienter.</p> <p>Styrelsen mangler konkret bud på, hvordan rehabiliteringsindsatsen forventes etableret og integreret i de psykiatriske centre i regionen med den planlagte nedlæggelse af funktionen på</p> | <p>indeholder ikke en oversigt over, hvilke specialer, der forefindes på hvilke matrikler. Det fastholdes, at det er hospitalsdirektionen der har beslutningskompetencen ift. fordelingen af specialer på de matrikler, hospitalet råder over. Men fordelingen af specialer skal selvfølgelig efterleve sundhedsstyrelsens specialeplan, og der vil ikke blive ændret ved specialefordelingen (funktioner på matriklerne) uden SSTs godkendelse. Ligesom regionen i den kommende ansøgningsproces ift. specialeplanen vil ansøge om funktioner til konkrete matrikler.</p> <p>Ad 3. Ingen bemærkninger.</p> <p>Ad 4. Bemærkningen om, at Sundhedsstyrelsen finder det fornuftigt at behandlingskapaciteten tilpasses, tages til efterretning og indgår i den videre planlægning.</p> <p>Ad 5. De efterspurte oplysninger vil indgå i regionens specialeansøgning til Sundhedsstyrelsen, som forventes fremsendt i vinteren 2015/16</p> <p>Ad 6-8. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                     |
|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | Sankt Hans.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.      |
| <b>B – Øvrige myndigheder</b>       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                     |
|                                     | Ingen høringssvar modtaget i denne kategori                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                     |
| <b>C – Uddannelsesinstitutioner</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                     |
| Københavns Universitet              | Takker for muligheden for at kommentere ændringsforslagene, men har ingen ønsker om at kommentere de konkrete forslag. Konstatere med tilfredshed, at universitet og regionen har et godt og stabilt samarbejde med regionen – og opfordrer regionen til at overveje at nævne samarbejdet om den kliniske uddannelse af medicinister i hospitalsregi specifikt i selve hospitalsplanen. | Samarbejdet om den kliniske uddannelse af medicinister fremhæves i planen.                          |
| Professionshøjskolen UCC            | Bemærker, at professionshøjskolerne bør skrives ind som en konkret samarbejdspartner i forhold til uddannelse og forskning på samme måde som universiteterne optræder i udkastet.                                                                                                                                                                                                       | Professionshøjskolerne indskrives som en samarbejdspartner på ligefod med universiteterne i planen. |
| <b>D – Regioner</b>                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                     |
| Region Midtjylland                  | Har ingen bemærkninger til planen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                     |
| Region Nordjylland                  | Har ingen bemærkninger til planen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                     |
| Region Sjælland                     | Har ingen bemærkninger til planen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                     |



| E – Kommuner        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Albertslund Kommune | <p>Kommunen har ingen bemærkninger til de forslåede strukturelle ændringer, som der lægges op til i høringsudkastet til en revideret HOPP 2020. Kommunen vurderer, at de foreslåede ændringer vil styrke den faglige kvalitet på områderne.</p> <p>Kommunen arbejder på at styrke det nære sundhedsvæsen – herunder: styrke de borgerrettede forebyggelsestilbud tilføre flere ressourcer til sygeplejen oprette en rehabiliteringsenhed, så kommunen hurtigere kan hjemtage færdigbehandlede borgere arbejde på at nedbringe antallet af forebyggelige (gen-)indlæggelser etablere et sundhedshus som fremadrettet kan danne rammen for et tættere samarbejde mellem regionen</p> <p>Med Sundhedsaftalen 2015-2018 er der lagt op til et tættere samarbejde mellem sektorerne. Kommunen fremhæver, at kompetencerne i det regionale sundhedsvæsen er afgørende for at kommunerne bliver klædt fagligt på til at kunne løfte deres større rolle og sikre høj faglig kvalitet i det samlede behandlingsforløb.</p> <p>I den sammenhæng er Albertslund Kommune bekymret for planerne om at flytte behandling af medicinske patienter fra Rigshospitalet, Glostrup til Amager og Hvidovre Hospital, da dette vil medføre længere transport for patienter og pårørende fra kommunen. Kommunen udtrykker et stærkt ønske om, at det særdeles velfungerende samspil med Rigshospitalet, Glostrup kan fortsætte til gavn for kommunens borgere.</p> | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
| Allerød Kommune     | <p>1. <i>Generelle bemærkninger</i><br/>                     Udtrykker bekymring for effektiviseringer, hvis de medfører en ikke-finansieret opgaveglidning fra hospitaler til kommuner. Kommunen forventer en stigning i antallet af borgere på 60+ og er bekymret for, hvordan det forventede fald i sengeforbruget kan tage højde for dette.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Ad 1. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde</p>                          |



**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsssvar -**

REVISOR AF HOSPITALS OG PSYKIATRISKE FORSTØRTELSE HOPP 2020

**revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE FORSTØRTELSE HOPP 2020**

**Bilag 1 - Side 6 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Kommunen udtrykker bekymring for omlægning af behandling fra indlæggelse til ambulans behandling, fordi kommunen mener, at dette vil give et øget pres på kommunal håndtering af denne type patienter.</p> <p>Kommunen opfordrer til, at der ses nærmere på en etablering af et fælles sundhedshus omkring midteraksen i planlægningsområdet Nord.</p> <p>Kommunen synes, at det er godt, at der i den nye hospitalsplan fortsat er stor fokus på forskning.</p> <p>Kommunen støtter en samling af de faglige specialer, idet fagligheden styrkes ved dette – men kommunen ønsker fokus på, at overflytning mellem hospitaler registreres som nye indlæggelser, hvilket medfører øgede kommunale udgifter og at det kan medføre udfordringer for transport af borgere.</p> <p>2. <i>Vedr. samlingen af onkologien på to matrikler</i></p> <p>Kommunen ser følgende mulige negative konsekvenser af forslaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Øget transporttid for patienter og pårørende</li> <li>• Øget ulighed i sundhed</li> <li>• Flere overflytninger af patienter – hvilket påvirker den kommunale medfinansiering</li> <li>• Udvidning af grundlaget for Nyt Hospital Nordsjælland. Kommunen ønsker at understrege, at det er regionens ansvar at behandle alle borgere og at give alle borgere lige og ens adgang til regionens sundhedstilbud. Med forslaget om at lukke den onkologiske afdeling på Nordsjællands Hospital-Hillerød giver man en gruppe patienter fra Nordsjælland urimelige vilkår i forhold til transport, sammenhængende behandling og tilgængelighed.</li> </ul> | <p>på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Den demografiske udvikling i hele regionen, dvs. også den forventede vækst i ældre borgere i den nordlige del af regionen, er medtaget i regionens kapacitetsfremskrivning, som danner grundlag for kapacitetsplanlægningen på regionens hospitaler.</p> <p>Ad 2. Der er modtaget høringsssvar som hhv. kritisere og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlingskapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetens udviklingen indenfor specialet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.                                                                                                                                                                                   |
| Ballerup Kommune         | <p>Regionen har modtaget et samlet hørings svar fra de 9 kommuner i planlægningsområde Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p><i>1. Generelle bemærkninger:</i></p> <p>Kan overordnet støtte op om visionen og intentioner bag HOPP 2020 – version 2.0. Kommunerne har følgende ønsker/anmodninger til regionen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ønsker en højere grad af samordning mellem HOPP 2020 og Sundhedsaftalerne,</li> <li>- ønsker at drøfte tilrettelæggelsen af den palliative behandling med regionen yderligere,</li> <li>- vil gerne indgå i udviklingen af en model for sundhedshuse,</li> <li>- vurderer, at der i planen ikke i tilstrækkelig grad tænkes i tværsektorielt.</li> </ul> <p>Kommunerne støtter sammenlægning af kvinde- og barnspecialerne, og at det pædiatriske område fremadrettet dækker 0-18 år. Kommunerne er bekymret for nedprioritering af det geriatriske område.</p> <p><i>2. Vedr. psykiatrien:</i></p> <p>Kommunerne ønsker samarbejde med regionen vedr. den rehabiliterende indsats for at skabe sammenhæng til borgerens nærmiljø. Bemærker, at når der foretages sammenlægninger af optageområder, stiller det krav om mere lokalt orienterede distriktskykiatriske centre.</p> <p>Kommunen understreger, at der er sammenfald mellem de somatiske hospitalers og de psykiatriske centres optageområder, og at dette er vigtigt – men denne sammenhæng udestår for Rudersdal Kommune. Kommunerne i planlægningsområde Midt vil derfor anmode om, at det tages op til overvejelse, om det er muligt, at voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien kan komme til at tilhøre samme optageområde.</p> | <p>Ad 1-2. Bemærkninger</p> <p>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Supplerende til AD 2:</p> <p>Mulighederne undersøges ved en kommende revision af HOPP 2020 – version 2.0</p> |
| Bornholms Regionskommune | <p>Regionskommunen tager den reviderede HOPP 2020 til efterretning.</p> <p>Regionskommunen bemærker, at den aktuelle organisering af børne- og ungdomspsykiatrien giver udfordringer for Bornholm, da der skal samarbejdes til mange sider. Regionskommunen forventer, at der gennem en dialog med regionen kan findes løsninger i samarbejdsstrukturen under Sundhedsaftalen 2015-2018.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men der er taget til efterretning og indgår i den videre dialog med Bornholms</p>                                                                                                                                                     |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsssvar - revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE FORSLAG TIL HOPP 2020**  
**Bilag 1 - Side 8 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | regionskommune om samarbejdsstrukturer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Brøndby Kommune     | Høringssvar ikke modtaget.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Dragør Kommune      | Høringssvar ikke modtaget.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Egedal Kommune      | Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområde Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).<br><br>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Se bemærkninger under Ballerup Kommune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Fredensborg Kommune | Kommunen fremhæver, at deres høringsssvar skal læses i sammenhæng med og som supplement til den administrative dialog, der aktuelt pågår om de stigende udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering.<br><br>1. <i>Generelle bemærkninger:</i><br>Udtrykker bekymring for effektiviseringer, hvis de medfører en ikke-finansieret opgaveglidning fra hospitaler til kommuner. Kommunen forventer en stigning i antallet af borgere på 60+ og er bekymret for, hvordan det forventede fald i sengeforbruget kan tage højde for dette.<br><br>Kommunen udtrykker bekymring for omlægning af behandling fra indlæggelse til ambulant behandling, fordi kommunen mener, at dette vil give et øget pres på kommunal håndtering af disse borgere. Kommunen anbefaler, at problemet imødegås af samtidige aftaler om indhold og økonomi.<br><br>2. <i>Vedr. samlingen af onkologien på to matricler</i><br>Fredensborg Kommune skriver, at det umiddelbart synes som en god idé at samle de faglige specialer på færre enheder, idet fagligheden herved kan styrkes.<br>Kommunen ser dog også følgende mulige negative konsekvenser af forslaget:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• Udvanding af grundlaget for Nyt Hospital Nordsjælland – i stedet bakker kommunen op om forslaget om sundhedshuse for at understøtte nærhedsprincippet</li> <li>• Øget transporttid for svækkede borgere</li> <li>• Øget ulighed i sundhed</li> </ul> | Ad 1. Bemærkninger<br>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.<br><br>Den demografiske udvikling i hele regionen, dvs. også den forventede vækst i ældre borgere i den nordlige del af regionen, er medtaget i regionens kapacitetsfremskrivning, som danner grundlag for kapacitetsplanlægningen på regionens hospitaler.<br><br>Ad 2. Der er modtaget høringsssvar som hhv. kritisere og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Flere overflytninger af patienter – hvilket påvirker den kommunale medfinansiering. Kommunen ønsker at understrege, at det er regionens ansvar at behandle alle borgere og at give alle borgere lige og ens adgang til regionens sundhedstilbud. Med forslaget om at lukke den onkologiske afdeling på Nordsjællands Hospital-Hillerød giver man en gruppe patienter fra Nordsjælland vanskelige vilkår i forhold til transport, sammenhængende behandling og tilgængelighed. Et flertal i byrådet ønsker således, at den medicinske efterbehandling, screening og kemoterapi bevares på Nordsjællands Hospital-Hillerød.</li> </ul> | <p>ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |
| <p>Frederiksberg Kommune</p> | <p>Kommunen ønsker at blive mere direkte hørt og forventer, at Region Hovedstadens eventuelle fremtidige initiativer vedr. Frederiksberg Hospital altid drøftes direkte med Frederiksberg Kommune.</p> <p>Kommunen understreger behovet for at sikre kvaliteten i støttefunktioner til de akutte borgermære funktioner – herunder et forsvarligt anæsthesiberedskab og de nødvendige backupfunktioner i den akutte medicin og hjerte-/kredsløbssygdomme.</p> <p>Kommunen finder det positivt, at der er fokus på nærhed og overskuelighed ift. patientforløb for borgerne, idet patientforløb forankres entydigt på enten Bispebjerg Hospital eller Rigshospitalet.</p>     | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE Tjenester 2020**  
**Bilag 1 - Side 10 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <p>Kommunen forventer, at Region Hovedstaden udarbejder en plan for at imødegå, at Bispebjerg Hospital bliver mindre attraktiv for læger og plejepersonale som arbejds- og uddannelsessted, når hospitalet mister funktionen for urologi.</p> <p>Kommunen understreger vigtigheden af, at høj faglig kvalitet og tværsektorielt samarbejde inden for psykiatrien skal fastholdes og udbygges med de fysiske flytninger.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>Frederikssund Kommune</p> | <p>Regionen har modtaget et samlet hørings svar fra 4 kommuner i planlægningsområdet Nord (Frederikssund, Gribskov, Helsingør og Hillerød).</p> <p>Kommunerne bifalder ikke forslaget om nedlæggelse af den medicinske kræftbehandling på Nordsjællands Hospital – Hillerød. Kommunerne vurderer, at dette tiltag vil resultere i et ringere serviceniveau, fordi det ikke vil fremme det sammenhængende patientforløb, tilgængelighed og nem adgang til behandling for patienter og pårørende.</p> <p>Kommunerne ser følgende konsekvenser af forslaget:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Øget transporttid for patienter og pårørende</li> <li>• Øget ulighed i sundhed</li> <li>• Flere overflytninger af patienter</li> <li>• Øget kommunal medfinansiering ifm. overflytninger</li> <li>• Øget kapacitetsbehov i planlægningsområdet Nord</li> <li>• Udvandning af grundlaget for Nyt Hospital Nordsjælland</li> </ul> | <p>Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlede tilpasses kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetens udviklingen indenfor specialet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige</p> |



**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsssvar - revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE HØRINGSVARS FORSTÅELSE HOPP 2020**  
**Bilag 1 - Side 11 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | kompetencer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Furesø Kommune   | <p>Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområde Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.</p> <p><i>Som supplement tilføjer kommunen:</i><br/>           At de finder det hensigtsmæssigt, at borgere kan have lokal adgang til fx mindre undersøgelser (fx blodprøvetagning) fremfor at skulle på et større hospital for dette.</p>                                                                                                                                         | <p>Se bemærkninger under Ballerup Kommune.</p> <p>Der allerede i dag adgang mindre undersøgelser, fx blodprøvetagning på regionens hospitaler.</p>                                                                                                                                                                                             |
| Gentofte Kommune | <p>Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområde Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.</p> <p><i>1. Som supplement tilføjer kommunen:</i><br/>           Det bør fremgå af hospitalsplanen hvilke specialer, der placeres på hvilke matrikler. Derudover bør vigtigheden af sammenhængende forløb for patienterne på hospitalerne såvel som i overgangen mellem hospitalsbehandling og den eventuelle efterfølgende kommunale indsats tydeliggøres i hospitalsplanen.</p> | <p>Se bemærkninger under Ballerup Kommune.</p> <p>Ad 1. HOPP 2020 – version 2.0 vil ikke indeholde en fordeling af specialer pr. matriklen, men udelukkende pr. hospital (jf. bem. til Sundhedsstyrelsen). Specialefordelingen på matrikler skal tydeligt fremgå af hospitalernes hjemmeside og i den borger/patientrettede kommunikation.</p> |
| Gladsaxe Kommune | <p>Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområde Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Se bemærkninger under Ballerup Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Glostrup Kommune | <p>Kommunen udtrykker generel anerkendelse af regionens bestræbelser på at balancere kvalitet med nærhed og driftsøkonomi i hospitalsplanen.</p> <p>Kommunen opfordrer til at der bliver udarbejdet en matrikel-specifik oversigt over specialer for Glostrup-matriklen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>HOPP 2020 – version 2.0 vil ikke indeholde en fordeling af specialer pr. matriklen, men udelukkende pr. hospital (jf. bem. til Sundhedsstyrelsen).</p>                                                                                                                                                                                      |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                  | <p>Kommunen skriver, at det er vanskeligt at udlæde de borgerrettede konsekvenser af, at ”den medicinske afdeling og akutklinikken på Glostrup-matriklen knyttes til Amager og Hvidovre Hospitaler ledelsesmæssigt og organisatorisk.”</p> <p>Kommunen ser ingen intentioner om at tilgodese borgere ifm. ændrede optageområder i HOPP 2020.</p> <p>Kommunen noterer med tilfredshed den planlagte udbygning af Glostrup Hospital med yderligere specialer.</p> <p>Kommunen ser overordnet positivt på samling af PC Glostrup med PC Hvidovre på Nyt Hospital Bispebjerg men er bekymret for brud med nærhedsprincippet.</p> <p>Kommunen støtter sammenlægning af kvinde- og barn-specialerne og at det pædiatriske område fremadrettet dækker 0-18 år.</p>                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Specialefordelingen på matrikler skal tydeligt fremgå af hospitalernes hjemmeside og i den borger/patientrettede kommunikation.</p> <p>Øvrige bemærkninger er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
| Gribskov Kommune | <p>Regionen har modtaget et samlet hørings svar fra 4 kommuner i planlægningsområde Nord (Frederikssund, Gribskov, Helsingør og Hillerød).</p> <p>Se resumé af hørings svar under Frederikssund Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Se bemærkninger under Frederikssund Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                           |
| Halsnæs Kommune  | <p>Kommune er samlet positive over for den samlede plan, men forudsætter at man i implementeringen tager højde for de udfordringer, som planerne også medfører.</p> <p>Revision af hospitalsplanen lægger op til en effektivisering på regionens hospitaler. Halsnæs Kommune har forståelse for, at der løbende skal effektiviseres og også tillid til, at Regionens ved, hvordan det kan gøres mest hensigtsmæssigt. Opmærksomheden rettes mod, at effektiviseringer på hospitalerne ikke må medføre flytning af opgaver ud til kommunerne (øget udgiftspres for kommunerne)</p> <p>Kommunen bakker op om den klare struktur for planområde Nord, hvor placering af det nye supersygehus i Hillerød og de to sundhedshuse i hhv. Frederikssund og Helsingør er under etablering eller planlagt etableret i samarbejde med beliggendeheds kommunerne. Det forventes, at sundhedshusene kommer til at indeholde funktioner fra alle sektorer, almen praksis, sygehusfunktioner og kommunale funktioner.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                              |

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                   | <p>Det er positivt, at der sættes fokus på uddannelse, udvikling, forskning og sammenhæng i indsatserne ud fra et helhedssyn på patientforløbene. Det er ligeledes positivt, at der i den nye hospitalsplan er fokus på forskning, og kommunen har en forventning om at blive inddraget i det omfang, det giver mening.</p> <p>En samling af de faglige specialer på færre enheder giver umiddelbart god mening, idet fagligheden herved styrkes. Kommunerne er dog udfordret af, at overflytninger mellem hospitalerne registreres som nye indlæggelser, og derved øges den kommunale medfinansiering.</p> <p>1. <i>samling af den medicinske kræftbehandling</i><br/> Vedr. den konkrete plan om at samle den medicinske kræftbehandling på to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev Sygehus gælder også, at Halsnæs Kommune har tillid til, at Regionen tager udgangspunkt i en faglig vurdering af, hvordan man sikrer den bedste behandling med den pose penge, der er til rådighed. I den forbindelse er det som nævnt værd at fremhæve, at det er erfaringen, at man ved at samle specialerne får mere kvalitet i behandlingen og dermed flere der overlever kræft. Men beslutningen vil medføre udfordringer for patienterne (øget transport tid, øget risiko for overflytning, mv)</p> <p><i>Socialdemokraterne, SF og Enhedslisten stemte imod hørings svarer, og supplerer med følgende mindretalsudtalelse:</i></p> <p>Socialdemokraterne i Halsnæs Kommune vil klart anbefale Regionen at bibeholde den medicinske kræftbehandling på Hillerød Hospital, da tal viser, at vi i fremtiden vil få ca. 1000 - 1500 nye kræfttilfælde årligt i de næste 25 år. Da medicinsk kræftbehandling i dag udføres som en rutine behandling og der ikke er faglige argumenter for en flytning, mener vi at nærhedsprincippet for borgerne vejer tungest i denne sag.</p> | <p>Ad 1. Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |
| Helsingør Kommune | Regionen har modtaget et samlet hørings svar fra 4 kommuner i planlægningsområde Nord (Frederikssund, Gribskov, Helsingør og Hillerød).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Se bemærkninger under Frederikssund Kommune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                   | Se resumé af hørings svar under Frederikssund Kommune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |



|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><i>Supplerende høringsssvar fra kommunen:</i></p> <p><b>1. Information</b><br/>             Herudover beklager kommunen, at regionen ikke har informeret borgerne tilstrækkeligt og i tide vedrørende de kommende ændringer i HOPP 2020 specielt i forbindelse med sammenlægning og lukning af afdelinger på hospitaler. Efterspørger, at Regionen i gennem dagspressen havde synliggjort og tydeliggjort oplægget til ændringerne, så denne viden var nem tilgængelig for borgerne.</p> <p><b>2. Opgaveglidning</b><br/>             Endelig er kommunen bekymret for, at der bliver tale om ufinansieret opgaveglidning med omlægning af behandling fra indlæggelse til ambulant behandling, særligt ift. den nordlige del af regionen med en stigende ældrebefolkning forventes markante ændringer i behandlingsbehov og -frekvens i løbet af de kommende 10 år for borgerne, som der skal tages særlig højde for i hospitals- og kapacitetsmæssig planlægningsammenhæng fremadrettet.</p> <p><b>3. Planlægningsområde Nord</b><br/>             Kommunen bakker op om den klare struktur for planområde Nord, som fremgår af forslaget, vedr. placeringen af det nye supersygehus i Hillerød og de to sundhedshuse i hhv. Frederikssund og Helsingør, der er under etablering eller planlagt etableret i samarbejde med beliggenhedskommunerne. Sundhedshusene anbefales etableret indholdsmæssigt så de imødegår flest mulige udfordringer med nærhedsprincippet, som lukning af de lokale mindre sygehuse medfører og således at de opleves som attraktive tilbud for borgerne i området. Kommunen håber og ønsker, at regionens hospitaler indtænker kommunerne i forskningen i det omfang det er muligt og nødvendigt.</p> <p><b>4. Øget specialisering</b><br/>             En samling af de faglige specialer på færre enheder giver umiddelbart god mening, idet fagligheden herved styrkes.</p> <p><b>5. Transport</b><br/>             En stor del af Helsingør Kommunes borgere giver udtryk for, at transportproblemerne er en af de største udfordringer i forbindelse med sammenlægningen af specialer. Anbefales, at der eksempelvis indsættes en bus, der starter på Helsingør Station/Prøvestenen, og som to gange om dagen kører til Herlev. Det kan ligeledes afhjælpe transportproblemerne, hvis der er mulighed for at få taget blodprøver, scanninger og røntgen i nærområderne.</p> | <p>Ad 1. Regionen informerer ikke om ændringer, der ikke er vedtaget. De har via dagspressen været udsendt information, at der var <i>forslag</i> til ændringer.</p> <p>Ad 2-5. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsssvar - revision af Høje-Taastrup og Psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 15 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hillerød Kommune      | Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområde Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).<br><br>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Se bemærkninger under Ballerup Kommune.                                                                                                                                                |
| Hvidovre Kommune      | Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra 4 kommuner i planlægningsområde Nord (Frederikssund, Gribskov, Helsingør og Hillerød).<br><br>Se resumé af høringsssvar under Frederikssund Kommune.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Se bemærkninger under Frederikssund Kommune.                                                                                                                                           |
| Høje-Taastrup Kommune | Kommunen vurderer, at de foreslåede ændringer i HOPP 2020 kun i et vist omfang vedrører kommunens borgere.<br><br>Kommunen anbefaler, at regionen er opmærksom på at samle behandling (den kirurgiske og den medicinske) af kræftpatienter, så borgere i højere grad oplever et sammenhængende forløb af høj kvalitet.<br><br>Endelig anbefaler kommunen, at regionen arbejder hen imod, at kommunens gravide kvinder kun er tilknyttet ét fødested, da kommunen har som erfaring, at flere fødesteder er en udfordring for kommunen med flere samarbejdsflader.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.                |
|                       | <p>1. <i>Specifikke kommentarer Hospitals- og Psykiatriplan 2020</i><br/> Det understreges i høringsudkastet, at patienten er i centrum, og skal tage vare på sig selv og egen sundhed: Det er positivt at "invitere" patienterne til at spille en mere deltagende rolle i deres egne patientforløb, og at målet er det "papirløse hospital", hvor kommunikation foregår elektronisk. Kommunen ser positivt på dette, da de oplever bl.a. på svangreområdet problemer med overførelsen af viden om gravide. Kommunen oplever med den nyeste ændring af optageområdet for fødende at modtage mærkbart færre informationer fra fødegangene om nye gravide. I øjeblikket bliver den manglende videregivelse af information omtalt som et spørgsmål om ressourcer. En mere elektronisk kommunikation kan minimere risikoen for, at den enkelte jordemoder bliver afgørende for, om information videreføres til kommunen. Derfor vil vi se positivt på en udvikling af det papirløse hospital, men der vil være behov for at etablere et samarbejde for at sikre en brugbar IT-løsning.</p> <p>2. <i>B&amp;U psykiatri</i><br/> I forhold til unge med samtidige problemer med misbrug og psykisk sygdom er der fortsat et stort</p> | <p>Ad 1-3. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                         | <p>problem i forhold til ventetider. Der er behov for en både mere fleksibel og nærværende indsats tæt på de unge. Anbefaler, at den tværsektorielle indsats analyseres, og at vi på den baggrund drøfter kapaciteten og organiseringen af det gode patientforløb.</p> <p>3. <i>Specialisering og kommune-samarbejde</i></p> <p>Den øgede specialisering af hospitalerne i Region Hovedstaden, som HOPP 2020 understøtter, medfører, at flere patientforløb vil foregå på tværs af regionens hospitaler. Anmoder om en struktur der giver kommunerne mulighed for at komme i dialog med og få indflydelse på alle de hospitaler, der er i berøring med borgere bosat i kommunen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>Hørsholm Kommune</p> | <p><i>1. effektivisering, risiko for ufinansieret opgaveglidning</i></p> <p>Revisionen af hospitalsplanen lægger op til en betydelig effektivisering på regionens hospitaler. Kommunerne ser med bekymring på denne effektivisering, idet der herved er frygt for en ufinansieret opgaveglidning til kommunerne. Samtidig er kommunerne bekymret for, hvorvidt effektiviseringen muliggør at hospitalerne fortsat kan levere behandling af høj kvalitet. Kommunerne er bekymret for hvordan det forventede fald i sengeforbruget 2012-2025, kan tage højde for den stigende andel af ældre i befolkningen (s. 23). Der forventes markant stigning i andelen af borgere over 60+ i planområdet Nord,</p> <p>2. <i>Generel struktur for planlægningsområdet Nord, herunder etablering af sundhedshuse i samarbejde med kommunerne</i></p> <p>Bakker op om den klare struktur for planområde Nord, som fremgår af forslaget, vedr. placeringen af det nye supersygehus i Hillerød og de to sundhedshuse i hhv. Frederikssund og Helsingør, der er under etablering eller planlagt etableret i samarbejde med beliggenhedskommunerne. Det forudsættes, at sundhedshusene indeholder funktioner fra alle sektorer, almen praksis, sygehusfunktioner og kommunale funktioner.</p> <p>3. <i>Samling af specialer og forskning</i></p> <p>Det er positivt, at der i den nye hospitalsplan fortsat er stor fokus på forskning. Kommunerne håber og ønsker, at regionens hospitaler indtænker kommunerne i forskningen i det omfang det er muligt og nødvendigt. En samling af de faglige specialer på færre enheder giver umiddelbart god mening, idet fagligheden herved styrkes. Kommunerne er dog udfordret på, at overflytninger mellem hospitalerne registreres som nye indlæggelser og derved øger den kommunale medfinansiering. Det er en generel udfordring for nærhedsprincippet med de foreslåede sammenlægninger, lukninger og flytninger af specialer og funktioner, der foreslås i planen.</p> <p>4. <i>Samling af den medicinske kræftbehandling på to matrikler</i></p> | <p>Ad 1-3. Bemærkninger</p> <p>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Den demografiske udvikling i hele regionen, dvs. også den forventede vækst i ældre borgere i den nordlige del af regionen, er medtaget i regionens kapacitetsfremskrivning, som danner grundlag for kapacitetsplanlægningen på regionens hospitaler.</p> <p>Ad 4. Der er modtaget høringsssvar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal</p> |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af Høstplan 2020 og psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 17 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      | <p>Det er opfattelsen, at lukningen af kræftafdelingen i Hillerød vil resultere i et ringere serviceniveau for borgerne/patienterne og deres pårørende.</p> <p>Konsekvenser:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Øget transporttid for borgerne</li> <li>- Det er problematiske for de kræftsyge borgere og deres pårørende, at de vil få ekstra lang transporttid, der ofte er forbundet med mange skift og ventetid, når de skal til undersøgelse og behandling i København.</li> <li>- Sociale konsekvenser for ældre og borgere med mindre ressourcer – ulighed i sundhed</li> <li>- Det kan give sociale udfordringer for de ældre borgere, hvis ægtefællen ikke magter, at tage offentlige transportmidler for at besøge den syge. Det kan ligeledes betyde, at de mere ressourcesvage borgere undlader, at lade sig indlægge til behandling eller undlader ambulante kontroller, da de ikke kan overskue afstanden og de længere transporttider. Dette vil sandsynligvis komme til udtryk i flere (gen)indlæggelser.</li> <li>- Flere overflytninger i mellem hospitalerne</li> <li>- At det fratager Nordsjællands Hospital et speciale</li> </ul> | <p>behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |
| <p>Ishøj Kommune</p> | <p>Ishøj Kommune kan tilslutte sig de foreslåede ændringer til Hospitals- og psykiatriplan 2020. Det er vigtigt, at sikre en høj faglig kvalitet samt sammenhængende forløb for borgerne. De foreslåede ændringer vil ikke ændre på samarbejdet med Regionen omkring patientforløb, og for kommunen ændre på nærhedsprincippet.</p> <p>Det er vigtigt, at det sikres, at kapaciteten på Regionens hospitaler er stor nok. Og at sikre borgernes privatliv under indlæggelse. Der skal stadig planlægges med enestuer til alle borgere, i den nye hospitalsplan.</p> <p>1. <i>Medicinskafdeling på Glostrup-matriklen</i></p> <p>På ekstraordinært samordningsudvalgsmøde d. 9. februar 2014 blev kommunerne i syd orienteret om, at man påtænkte at lukke de medicinske sengepladser på Glostrup Hospital, og flytte disse til Hvidovre/Amager. En sådan beslutning vil både være imod nærhedsprincippet og påvirke samarbejdet omkring den ældre medicinske patient. Ishøj Kommune forholder sig stærkt kritisk overfor en sådan beslutning og forventer, at den kommer i særskilt politisk høring i kommunerne,</p>                                               | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 1. Organiseringen af den medicinske aktivitet vurderes aktuelt administrativt. Hvis administrationen vil indstille til Regionsrådet, at der skal ske ændringer af den nævnte art, vil der blive tilrettelagt en særskilt</p>                                                                                                                                                                                                                      |

|                        | inden den vedtages                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | høringsproces herom, hvor de berørte kommuner inddrages.                                                                                                                |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Københavns Kommune     | <p>Kommunen bakker op om HOPP 2020s vision om at sikre behandling på et højt fagligt niveau, herunder også at samle behandlingen på større enheder. Samtidig ønsker kommunen, at der i planlægningen tages hensyn til patienternes transport og særligt, at sårbare patienter ikke oplever unødvendig transporttid.</p> <p>Kommunen henstiller til, at regionen i de foreslåede sammenlægninger og ved fremtidige sammenlægninger tager hensyn til den forventede befolkningstilvækst i København og omegn.</p> <p>Kommunen bakker op om de overordnede strategiske linjer for psykiatrien og ønsker et løbende fokus på, at omlægningen ikke medfører uhensigtsmæssig opgaveglidning til kommunerne.</p> | Bemærkninger foranlediget ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen. |
| Lyngby-Taarbæk Kommune | <p>Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområdet Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Se bemærkninger under Ballerup Kommune.                                                                                                                                 |
| Rudersdal Kommune      | <p>Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområdet Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Se bemærkninger under Ballerup Kommune.                                                                                                                                 |
| Rødovre Kommune        | <p>Regionen har modtaget et samlet høringsssvar fra de 9 kommuner i planlægningsområdet Midt (Ballerup, Egedal, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Rødovre).</p> <p>Se resumé af høringsssvar under Ballerup Kommune.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Se bemærkninger under Ballerup Kommune.                                                                                                                                 |
| Tårnby Kommune         | <p>Der er ændringer, som følge af de ledelsesmæssige sammenlægninger og flytning af bl.a. medicinske specialer, der slet ikke berøres i forslaget til revision af HOPP 2020. Det under kommunen, at så vidtrækkende ændringer ikke indgår i en høring om ændring af HOPP 2020. Forventer, at der vil komme en særskilt høring om de ændringer Samordningsudvalg Syd blev præsenteret for.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Bemærkninger foranlediget ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på                             |



|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | Generelt opfordrer Tårnby Kommune til, at Region Hovedstaden indgår i en tættere dialog med kommunerne, når der påtænkes ændringer af tilbud og strukturer i regionalt regi. Det gælder såvel det somatiske område, som det psykiatriske område                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | sundhedsområdet i regionen.<br><br>Administrationen finder det ikke klart, hvilke flytninger af medicinske specialer kommunen referer til. Alle flytninger af specialer mellem regionens hospitaler, sendes i høring og vedtages af regionsrådet. |
| Vallensbæk Kommune                  | Har ikke fremsendt hørings svar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>F – Videnskabelige selskaber</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Danmarks Lungeforening              | <p>Takker for muligheden for at give et hørings svar.</p> <p>Foreningen er optaget af, at borgere, som lever med en lungesygdom tæt inde på livet, får den mest optimale behandling. Foreningen ser gerne, at initiativer i Finansloven (en national satsning for mennesker med en lungesygdom, herunder særligt Kronisk Obstruktiv Lungesygdom (KOL) og børneastma), understøttes på det regionale plan, bl.a. i hospitalsplanen.</p> <p>Foreningen støtter sammenlægningen af specialenheder, således at lungeindsatsen bliver af størst mulig kvalitet på trods af evt. længere rejseafstande. Anser kvaliteten for det vigtigste parameter i denne sammenhæng.</p> <p>Det er vigtigt, at der er kvalificerede speciallæger til stede til at kunne modtage den akutte medicinske patient, selv på hospitaler med store specialafdelinger i lungemedicin er en ganske betydelig del af patienter med akutte luftvejsproblemer indlagt på ikke lungemedicinske specialafdelinger.</p> <p>Finder, at det er en god udvikling, at hoved- og regionsfunktionerne i lungemedicin bliver placeret på de fire områdehospitaler. Opfordrer til, at man fastholder og udbygger de specialiserede funktioner på én stærk afdeling, som kan være en forsknings- og udviklingsmæssig dynamo for disse aspekter af lungemedicinen i Østdanmark.</p> | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                    |

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                    | <p>Dansk BørneAstma Center (DBAC) leverer forskning på allerhøjeste niveau, og derfor ser vi gerne, at de har optimale vilkår for at fortsætte denne unikke forskning. Vi støtter derfor DBAC's bestyrelses ønske om at sikre DBAC en organisatorisk selvstændighed, enten som en del af Juliane Marie Centret på Rigshospitalet eller som et selvstændigt Institut på Herlev-Gentofte Hospital</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Dansk Dermatologisk Selskab</p> | <p><u>Dermato-venerologi</u></p> <p>Selskabets bestyrelse udtrykker bekymring omkring flere af forholdene omkring den måde, sammenflytningen beskrives udført på, og har yderligere kommentarer til de langsigtede effekter af sammenlægningen.</p> <p>Den mindste bekymring er at sammenlægningen vil påvirke uddannelsesforløbene til speciallæge i dermato-venerologi, da muligheden for at hhv. hudafdelingen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler og hudafdelingen på Gentofte og Herlev Hospital kan være "anden afdeling" for hinanden bortfalder. Dette frembyder en uddannelsesmæssig udfordring, som må løses i et samarbejde mellem relevante parter.</p> <p>Vedrørende den påtænkte strukturelle organisering af sammenlægningen, hvor afdelingen i Gentofte (inklusive allergologien) påtænkes flyttet i etaper med status som udefunktion for Hudafdelingen Bispebjerg Hospital indtil et større hospitalsbyggeri tillader indflytning er dette særdeles bekymrende. Der er bekymring for at utilstrækkelige fysiske rammer vil få negativ påvirkning både for patientforløb og især personalets arbejds- og trivselsforhold, ligesom rekruttering til begge afdelinger og specialiet i særdeleshed kan blive påvirket i negativ retning.</p> <p>Den sidste bekymring er den største og vedrører effekten af sammenlægningen på det samlede antal stillinger i specalet efter en lang periode med forventeligt suboptimale fysiske rammer for både forskning og patientbehandling. Bekymrede for, at der i forbindelse med sammenlægningen vil blive gennemført besparelser ud over den helt forventelige besparelse ved driftsoptimering.</p> | <p>Administrationen vil i tæt dialog med de berørte afdelinger sikre en god sammenlægningsproces med inddragelse af alle relevante parter.</p> <p>Der er tale om en fusion af de to afdelinger, hvor den nye afdelingsledelse vil referere organisatorisk og ledelsesmæssigt til direktionen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Opgavevaretagelsen og samarbejdsrelationer, som de er kendt i dag opretholdes, bortset fra sengeaktiviteten på Gentofte-matriklen, som umiddelbart efter en sammenlægning lyttes til Bispebjerg-matriklen.</p> <p>Afdelingens øvrige aktivitet vil i en årrække være fordelt på to matrikler som ligeværdige funktioner.</p> <p>En fysisk samling af aktiviteten vil først blive gennemført, når der er sikret gode fysiske rammer på Bispebjerg-matriklen. Og bortset fra de før nævnte senge, vil den øvrige kapacitet blive flyttet samlet når der er skabt kapacitet til dette på</p> |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS- og Psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 21 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Bispebjerg-matriklen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dansk Endokrinologisk Selskab                               | Takker for det fremsendte høringsmateriale til Regionens hospitalsplan. Har ikke nogen indvendinger mod det fremsendte, og foreslår at det primært drøftes lokalt i Sundhedsfagligt Råd, mhp. detaljerne omkring endokrinologi i regionen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Bemærkninger indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Dansk Patologiselskab                                       | Dansk Patologiselskab takker for muligheden for at afgive hørings svar. Bemærker, at der ikke er planlagt ændringer af placeringen af patologi afdelingerne, men at de foreslåede ændrede placeringer af kliniske funktioner kan få indflydelse på organiseringen af de enkelte patologi afdelingers funktioner.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Bemærkninger indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Dansk Pædiatrisk Selskab                                    | <i>Dansk Børne Astma Center</i><br>I udkast til hospitalsplanen beskrives følgende: ” Bispebjerg Hospital bliver endvidere kendt ved et dermatologisk-venerologisk center, som skal varetage alle spektre af dermatologisk-venerologi og sårhelning for hele regionen. Hospitalet skal også lede regionens allergologiske specialfunktioner, som bl.a. omfatter Videncentret for allergi, Videncentret for duft- og kemikalieoverfølsomhed og Dansk Børne Astma Center.” (s. 39)<br><br>Da der ikke er nogen børneafdeling på Bispebjerg Hospital finder Dansk Pædiatrisk Selskab, at dette er en uhensigtsmæssig placering af Dansk Børne Astma Center. Det er dels i modstrid med hensigterne i Specialeplanen, hvor man sigter mod at samle børn og unge < 18 år på pædiatriske afdelinger, hvor der er læger og plejepersonale specielt uddannet til at varetage behandlingen af denne patientgruppe. Desuden er det i uoverensstemmelse med HOPP2020’s målsætning om større sammenhæng mellem forskning og klinik, da Dansk BørneAstma Center udelukkende laver pædiatrisk forskning. Dansk Pædiatrisk Selskab vil derfor fagligt anbefale, at Dansk Børne Astma Center tilknyttes én af børneafdelingerne i Regionen. | Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.<br><br>Dansk Børne Astma Center er i dag placeret på Gentofte-matriklen. Der er ingen børneafdeling på Gentofte-matriklen i dag og en samling af allergi-aktiviteten på Bispebjerg-matriklen på sigt, vil derfor ikke ændre ved centrets faglige samarbejde med pædiatere. |
| Dansk Selskab for Plastik- og Rekonstruktionskirurgi (DSPR) | <i>Vedr. samling af brystkirurgien på en matrikel</i><br>Ved at samle de to brystkirurgiske afdelinger under én ledelse og på én matrikel sikres grundlaget for et ’Brystkirurgisk Center of Excellence’. Region Hovedstaden vil med sammenlægningen få én af Nordeuropas største brystkirurgiske afdelinger, som vil kunne blive tonangivende indenfor udvikling, forskning og uddannelse på det brystkirurgiske område. Samlingen vil endvidere understøtte, at Herlev og Gentofte Hospitaler tilføres planlagte opgaver, som kan understøtte anvendelse af de ledige fysiske rammer på Gentofte- matriklen, samtidig med at brystkirurgi, som                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.                                                                                                                                                                                                                                                                            |



|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   | <p>ikke er en højt specialiseret funktion, ikke længere skal varetages på Rigshospitalet og Glostrup Hospital- Blegdamsvej.</p> <p>Det er vurderingen, at en samling af de to brystkirurgiske afdelinger ikke kan gennemføres før der er sikret en udbygning af kapaciteten på Herlev og Gentofte Hospitaler. Nybyggeriet vil medføre, at der bliver yderligere plads til rådighed på den 'nuværende Herlev-matrikel', som vil give mulighed for at samle yderligere aktivitet på hospitalet, eksempelvis en fysisk samling af de to brystkirurgiske afdelinger.</p> <p>DSPR har forståelse for, at de økonomiske rammevilkår og muligheder for rational drift bl.a. kan nødvendiggøre tilpasninger og ændringer af den nuværende organisering for fortsat at kunne levere optimal drift, og at Region Hovedstaden bl.a. i den anledning har stillet ovenstående i forslag. Vi ønsker imidlertid at gøre opmærksom på, at man er nødt til at medtænke bl.a. den plastikkirurgiske funktion i en ændring af brystkirurgien. Der skal forefindes plastikkirurgisk afdeling på samme matrikel, som det brystkirurgiske center.</p> <p>Gør opmærksom på, at flytning af al den primære brystkirurgi fra plastikkirurgisk afdeling på Rigshospitalet vil få betydning for det faglige miljø og formentlig også for den uddannelse, man kan give de uddannelsessøgende læger.</p> | <p>Plastikkirurgien er et vigtigt speciale ift. brystkræft-behandling og en samling af den brystkirurgiske funktion på Herlev og Gentofte Hospital ske på Herlev-matriklen, hvor der er plastikkirurgi, og der skal samtidigt sikres gode rammer og vilkår for samarbejdet mellem plastikkirurgien, og mammakirurgien, samtidig med at det skal sikres at det faglige miljø indenfor plastikkirurgi opretholdes på Rigshospitalet.</p> |
| <b>G – Faglige organisationer</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 3F                                | <p>Det undrer os, at man vælger at nedlægge en afdeling, som er kendt for sin betydning inden for diagnostik og forebyggelse af arbejdsbetinget allergi og eksem. Ser det som en nedprioritering af et stort arbejdsrelateret problem, med betydelige konsekvenser for 3F's medlemmer. Er bekymrede for, hvordan Regionens Hospitalsplan vil påvirke vores medlemmers mulighed for at få en hurtig diagnose i fremtiden ved disse sygdomme og dermed også igangsættelse af et hurtigt og kvalificeret behandlingsforløb, med henblik på fastholdelse i beskæftigelse. 3F opfordrer Regionen til at bevare Hud-og Allergiafdelingen med Allergicentret på Gentofte Hospital og understøtte det stærke miljø, der er på stedet.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>De foreslåede ændring er udelukkende af organisatorisk og ledelsesmæssig karakter og vil ikke påvirke 3F medlemmers mulighed for at få en hurtig diagnose i fremtiden. Opgavevaretagelsen fortsætter uændret.</p>                                                                                                                                                                                                                   |
| CO-Industri                       | <p>Vedr. samling af dermatologi og allergologi på Bispebjerg Hospital</p> <p>CO-industri kan ikke støtte planen og opfordrer til, at man tager udgangspunkt i og viderefører de stærke miljøer, der findes som Hud- og Allergiafdelingen, Gentofte Hospital og giver dem selvstændighed og vilkår til at virke på. Afdelingen er kendt for sin indsats for personer med</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af Høstplan 2020 og psykiatriplan 2020**

Opdateret: 12. maj 2015

**Bilag 1 - Side -23 af 77**

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              | <p>arbejdsbetinget eksem og allergi både hvad angår den konkrete patientbehandling og ved forebyggende indsatser i form af information, undervisning, forskning og lovgivning nationalt og internationalt.</p> <p>CO-industri foreslår i stedet hud- og allergiområdet styrket, da det er en af de hyppigste årsager til arbejdsbetinget sygdom (ca. 3000 anmeldte nye tilfælde årligt til Arbejdsskadestyrelsen).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Det bemærkes endvidere, at forslaget ikke har betydning for opgavevaretagelsen som fortsætter uændret (jvf bem. til 3F).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Dansk Sygepleje Råd, Kreds Hovestaden</p> | <p>DSR er grundlæggende enig i de målsætninger og betragtninger, der ligger til grund for revideringen af HOPP 2020. DSR noterer med tilfredshed, at principperne for styring af ændringer følger den præciserede prioriteringsrækkefølge (kvalitet, nærhed og økonomi), og opfordrer regionen til at fastholde fokus på denne prioriteringsrækkefølge.</p> <p>I lyset af regionens stramme økonomi er der behov for klare politiske og ledelsesmæssige prioriteringer af sundhedsvæsenets ydelser. DSR understreger, at regionen skal anerkende, at produktionsniveauet uundgåeligt vil falde i perioder med det nuværende og det kommende pres.</p> <p>1. <i>Aftalte processer – personalepolitiske principper</i></p> <p>DSR ønsker, at der er mere tydelighed om de aftalte processer – den senest besluttede version af de personalepolitiske principper skal være kendt af og tilgængelig for alle ledelsesslag i regionen, således at information kan give til alle medarbejdere.</p> <p>Samtidig opfordrer DSR regionen til at inddrage medarbejdernes faglige og organisatoriske input til forandringsprocesserne.</p> <p>2. <i>Kommunikation</i></p> <p>DSR udtrykker ønske om, at der ligger en klar og tydelig plan for intern og ekstern kommunikation om forandringer og eksekvering af beslutningen klar hurtigst muligt efter den politiske behandling af planen på møde i RR den 16. juni 2015. Erfaringen fra tidligere ændringer af denne art er, at personale reagerer på utryghed og siver væk fra afdelinger, der står over for større forandringer, hvis ikke der bliver kommunikeret klart. Konsekvensen er ellers, at fagligt stærke miljøer svækkes, og at viden forsvinder.</p> <p>3. <i>Udviklingsmuligheder og fastholdelse</i></p> <p>Det er vigtigt, at sygeplejersker oplever, at deres faglighed anerkendes – og de skal profitere af forandringerne og se udviklingsmulighederne og faglige perspektiver ved den reviderede plan. Derfor anbefaler DSR, at der afsættes midler til fortsat uddannelse og kompetenceudvikling samt til fastholdelsesinitiativer.</p> | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 1. Bemærkningen er taget til efterretning. Regionen er enig i DSRs bemærkning og vil i det videre arbejde i regionens MED-udvalg og ledelsesslag inddrage DSRs bemærkninger.</p> <p>Ad 2. Bemærkningen er taget til efterretning. Der vil blive udarbejdet en kommunikationsplan som adresserer de ændringsforslag, der vedtaget af regionsrådet den 16. juni.</p> <p>Ad 3. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre HR- og</p> |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | <p>4. <i>Det medicinske område</i></p> <p>DSR udtrykker bekymring for eksempler på overbelægning, belastet psykisk arbejdsmiljø og rekrutteringsvanskeligheder inden for det medicinske område. Et fortsat pres på dette område vil underminere indsatsen for at tiltrække og fastholde kompetent og tilstrækkelig sundhedsfagligt personale fremover – særligt taget i betragtning at de medicinske afdelinger er grundstammen for uddannelse af sundhedsfaglige medarbejdere.</p> <p>Derfor opfordrer DSR til, at der snarest handles politisk og udarbejdes en overordnet plan for udvikling og organisering af det medicinske område. DSR bidrager gerne til en sådan handle- og udviklingsplan.</p> <p>5. <i>Akutberedskabet</i></p> <p>DSR skriver, at der er behov for en styret og stramt struktureret regional indsats særligt vedrørende prioritering af færdiggørelse af de fysiske rammer (de fælles akutmodtagelser / FAM'erne) – og DSR opfordrer regionen til at tage udgangspunkt i anbefalingerne i rapporten "Organisering af akutmodtagelserne og akutklinikkerne" udarbejdet af Center for Sundhed i august 2014.</p> <p>6. <i>Forslag om etablering af en følgegruppe</i></p> <p>I lyset af de mange kommende udfordringer opfordrer DSR regionen til at etablere en følgegruppe under RMU med repræsentation af de faglige organisationer. Følgegruppen skal arbejde med den fortsatte implementering og udvikling af HOPP 2020. DSR skriver, at denne løsning tidligere har vist sig at være et effektivt forum for forebyggende konflikthåndtering og derfor vil vise sig at kunne være med til at facilitere de kommende vanskelige processer.</p> | <p>uddannelses arbejde.</p> <p>Ad 4. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 5. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 6. Bemærkningen er taget til efterretning. Der vil blive taget initiativ til at få gen-nedsat en regional HOPP 2020 – følgegruppe.</p> |
| Danske Bioanalytikere                   | Foreningen har ingen kommentarer til de foreslåede ændringer, men anbefaler at de tværgående specialer altid inddrages, således, at der tages højde for alle de afledte konsekvenser ved eventuelle ændringer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Danske Dermatologers Organisation (DDO) | DDO ser med stor bekymring på de foreslåede ændringer på hud – og allergiområdet. De beskriver at specialet for en stor del varetages af de praktiserende speciallæger, som er afhængige af et tæt samarbejde med de lokale dermatologiske afdelinger. Regionens to afdelinger på hhv. Gentofte-matriklen og Bispebjerg-matriklen har ifølge DDO ligeværdigt specialiseret, men forskellig                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Administrationen vil i tæt dialog med de berørte afdelinger sikre en god sammenlægningsproces med inddragelse af alle relevante                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                               | <p>forskningsaktivitet og specialbehandling – for at kunne opretholde dette, skal en eventuel sammenlægning foregå ligeværdigt således, at den ene afdeling ikke gøres til en satellitfunktion for den anden afdeling.</p> <p>En samling på Bispebjerg-matriklen bør endvidere kun gennemføres, hvis de fysiske rammer er på plads.</p>                                                                                                                                                                                                                                 | <p>parter.</p> <p>Der er tale om en fusion af de to afdelinger, hvor den nye afdelingsledelse vil referere organisatorisk og ledelsesmæssigt til direktionen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Opgavevaretagelsen og samarbejdsrelationer, som de er kendt i dag opretholdes, bortset fra sengeaktiviteten på Gentofte-matriklen, som umiddelbart efter en sammenlægning lyttes til Bispebjerg-matriklen.</p> <p>Afdelingens øvrige aktivitet vil i en årtække være fordelt på to matrikler som ligeværdige funktioner.</p> <p>En fysisk samling af aktiviteten vil først blive gennemført, når der er sikret gode fysiske rammer på Bispebjerg-matriklen. Og bortset fra de før nævnte senge, vil den øvrige kapacitet blive flyttet samlet når der er skabt kapacitet til dette på Bispebjerg-matriklen.</p> |
| <p>Danske<br/>Fysioterapeuter,<br/>Region<br/>Hovedstaden</p> | <p>Er overordnet set meget tilfredse med Region Hovedstadens udspil til ”Hospitals- og Psykiatriplan 2020”.</p> <p>Generelt vil de kommende strukturændringer og sammenlægninger af enheder medføre et yderligere specialiseret sundhedsvæsen med større enheder. Den øgede specialisering er til stor gavn for de enkelte borgere og patienter. Region Hovedstaden er dog nødt til at sikre, at det ikke kun er lægefaget, der specialiseres, men at andre faggrupper, bl.a. fysioterapeuter, sygeplejersker og ergoterapeuter, også huskes i den store omlægning.</p> | <p>Bemærkninger foranlediget ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                | <p>Endvidere mener organisationen, at hvis Region Hovedstaden, grundlæggende turde at gøre op med vanetænkningen omkring behandlingsformer. Bl.a. ved at turde tænke anderledes og bl.a. arbejde mere aktivt på at få ændret de økonomiske incitamentsstrukturer, der fremmer operation frem for behandling gennem genoptræning.</p> <p>Ønsker Børne- og Ungdomspsykiatriens ambulante funktion i Hillerød styrkes. Med flytning af senge fra Hillerød til Glostrup, vil det være oplagt at ansætte fysioterapeuter i den ambulante funktion i Hillerød til bl.a. at udføre undersøgelse (herunder tests),behandling, genoptræningsplaner samt den vigtige brobygning mellem hospital, kommune og idrætsforeninger.</p> <p>Hos Danske Fysioterapeuter Region Hovedstaden ser vi positivt på Region Hovedstadens plan, jævnfør side 7, om at etablere akutklinikker ved enkelte af regionens sundhedshuse. I den forbindelse vil det være relevant at tilknytte fysioterapeuter. Foreslår, at der laves aftaler med praktiserende fysioterapeuter eller kommunerne, der jo efterfølgende skal overtage behandlingen.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>Forbrugerrådet<br/>Tænk</p> | <p>Hud- og Allergiafdelingen inklusiv Videncenter for Allergi, Gentofte Hospital planlægges at være satellit for en anden afdeling på Bispebjerg Hospital og dernæst stykvis flyttet til Bispebjerg Hospital formentlig over en længere periode. Forbrugerrådet har i mange år arbejdet sammen med Hud- og Allergi afdelingen på Gentofte Hospital om forebyggelse og information om allergi over for ingredienser. Det er vigtigt for Rådet kunne hente faglige råd og vejledning hos Videncenter for Allergi, hvilket Rådet vil blive vanskeliggere ved den foreslåede ændring i organiseringen af specialet.</p> <p>Forbrugerrådet kan ikke støtte planen vedr. den fremtidige organisering af hud- og allergiområdet og opfordrer til, at Regionen styrker Hud- og allergiområdet. I øvrigt henvises til Astma-Allergi Danmarks hørings svar, som Rådet bakker op om.</p>                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Administrationen vil i tæt dialog med de berørte afdelinger sikre en god sammenlægningsproces med inddragelse af alle relevante parter.</p> <p>Der er tale om en fusion af de to afdelinger, hvor den nye afdelingsledelses vil referere organisatorisk og ledelsesmæssigt til direktionen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Afdelingens aktivitet vil i en årrække være fordelt på to matrikler, men der er tale om ligeværdige funktioner, se øvrige bemærkninger under Danske Dermatologers Organisation.</p> |



**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af Hovedstadens og Psykiatriens HOPP 2020**

Opdateret: 12. maj 2015

**Bilag 1 - Side 27 af 77**

Foreningen for Offentligt Ansatte (FOA)

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>Takker for muligheden for at afgive hørings svar på Region Hovedstadens revidering af HOPP 2020. FOA ser det som meget positivt, at regionen som et fokusområde og i det administrative forslag til en revideret HOPP 2020 vægter tryghed, et godt arbejdsmiljø for medarbejderne og vigtigheden af, at inddrage de tillidsvalgte og MED udvalgene.</p> <p>Erfaringen fra tidligere processer er, at det er meget forskelligt, hvordan de enkelte ledelser varetager og sikrer en kvalificeret proces vedr. at give rettidig information til medarbejderne og reelt inddrage de tillidsvalgte og MED udvalgene. FOA vil derfor henstille til, at det er hospitalsdirektionerne der skal sikre og være ansvarlige for en kvalificeret proces i de enkelte afdelinger og i den decentrale organisation på dette område, det vil være oplagt, at det bliver drøftet og aftalt i de enkelte hospitalers VMU.</p> <p>I henhold til de stadig økonomiske udfordringer som regionen skal realisere, så er besparelser og rationaliseringer også blevet en del af HOPP 2020. FOA kan være bekymret for, at driftsbesparelser og anlægsudgifter i implementeringen af den revideret HOPP 2020 vil påvirke kvaliteten på afdelingerne.</p> <p>1. <i>Psykiatri</i></p> <p>I forhold til voksen Psykiatrien, så overvejer regionen at lade PC Glostrup fusionere med PC Hvidovre og samtidig at ændre PC Hvidovres optageområde. Det er tanken, at lade bydelen Vesterbro overgå til PC Amager, hvilket kan undre noget. Alle statistikker pavisere en øget befolkningstilvækst med den store udbygning af Amager, hvorfor det på sigt må formodes, at PC Amagers optageområde bliver for stort.</p> | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 1. I HOPP revisionen indgår ingen planer om at ændre på optageområderne mellem de psykiatriske centre, men kapaciteten/optageområderne indenfor psykiatrien skal i lighed med øvrige specialer løbende vurderes, således at der både tages hensyn til faglighed, den demografiske udvikling, nærhed og tilgængelighed.</p> |
| HK | <p><i>Vedr. samlingen af allergi-behandlingen på Bispebjerg Hospital</i></p> <p>Forstår ikke, at et sted der fungerer til alles tilfredshed skal nedlægges uden hensyntagen til tab af viden og kompetencer. Finder det vigtigt at have et ekspertcenter som Hud-og Allergiafdelingen på Gentofte Hospital, hvor medlemmer kan sendes til udredning, og hvor HK kan få råd og vejledning om forebyggelse.</p> <p>HK ser gerne at området arbejdsbetinget allergi og eksem styrkes i Regionen vil at stase på og bibeholde de eksisterende stærke miljøer som Hud-og Allergiafdelingen på Gentofte Hospital, i stedet for den nedprioritering som der lægges op til i ændringsforslagene til Hospitalsplanen. HK kan ikke støtte planen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Det understreges at forslaget om at samle funktionerne på en matriklen, netop er for at styrke fagligheden og understøtte en udvikling af området. Se øvrige bemærkninger under Danske Dermatologers Organisation.</p>                                                                                                        |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Kost- og ernæringsforbund et</p>       | <p>Kost og Ernæringsforbundet kan fuldt ud tilslutte sig, at vi skal have et af landets førende hospitalsvæsen med høj kvalitet i behandlingen.</p> <p>Forbundet anbefaler, at prioritere mad og måltider, som en del af behandlingen. Under sygdom er det af afgørende betydning af patienterne får den optimale ernæring, idet vægtrab skal forhindres og at kroppen ikke svækkes yderligere under sygdomsforløbet. Forbundet efterlyser en prioriteret indsats omkring ældre og underernæring.</p> <p>Med flytning af specialer, hvor nogle af specialerne kræver specifikke kostformer, er det vigtigt, at sikre efteruddannelse af det kost- og ernæringsfaglige personale, således at patienterne fortsat får tilbudt mad i høj kvalitet i rette sammensætning i.f.t deres aktuelle behov. I den sammenhæng foreslås det, at der tilknyttes kost- og ernæringsfagligt personale på de kliniske afdelinger.</p> <p>Uddannelse af måltidsværter bør være i fokus fremadrettet på alle hospitaler.</p> <p>Vi støtter den fremtidige udvikling med et sundhedsvæsen med høj kvalitet og gerne i et sundhedsfremmende og bæredygtigt perspektiv. Vi samarbejder gerne fremadrettet for at implementere planen og deltager gerne i dialogmøde for at uddybe vore synspunkter.</p> | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>LO - Landsorganisationen i Danmark</p> | <p><i>Hud- og allergiområdet</i></p> <p>Det fremgår af ændringsforslaget til hospitalsplanen (HOPP2020), at der planlægges store ændringer på hud- og allergiområdet med oplysning af det Allergicenter, der er opbygget i Hud-og Allergiafdelingen, Gentofte Hospital og som har virket til stor fordel for LOs medlemmer.</p> <p>Arbejdsbetinget allergi og eksem er en af de hyppigste årsager til arbejdsbetinget sygdom blandt LO's medlemmer med næsten 3000 anmeldte nye tilfælde om året til Arbejdsskadestyrelsen. LO frygter, at de ændringer, der planlægges vil give væsentligere ringere vilkår for personer med arbejdsbetinget sygdom i hud eller luftveje og deres mulighed for at få stillet den rette diagnose og få den rette behandling. LO finder det nødvendigt, at undersøgelsesmulighederne for LO's medlemmer videreføres på samme høje niveau i fremtiden, at man ikke skærer ned på indsatsen, og sikrer at ekspertisen og forskningen fortsat videreføres og gerne bliver styrket til fordel for personer med arbejdsbetinget allergi i hud eller luftveje.</p>                                                                                                                                                                                       | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Det understreges at forslaget om at samle funktionerne på en matriklen, netop er for at styrke fagligheden og understøtte en udvikling af området, og at det ikke har betydning for opgavevaretagelsen, som vil fortsætte uændret. Se øvrige bemærkninger under Danske Dermatologers Organisation.</p> |

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Lægeforeningen<br/>Hovedstaden</p> | <p>1. <i>Effektiviseringer</i><br/>Lægeforeningen udtrykker bekymring for, at initiativerne i HOPP 2020 kombineret med regionens genåbnede budget vil få behandlingsmæssige konsekvenser.<br/>De yderligere krav om effektivisering vil have konsekvenser for fastholdelse af kvalitet, vidensniveau og forskningssamarbejder samt for et trykt og godt arbejdsmiljø.<br/>Lægeforeningen skriver, at når sammenlægninger er offentliggjorte, så vil en stor del af det ansatte personale begynde at sive fra afdelinger, der står over for større forandringer, og dette har konsekvenser for patientbehandlingen. Lægeforeningen påpeger, at den samlede sengekapacitet i somatikken er faldet over de senere år.</p> <p>2. <i>Psykiatrien</i><br/>Lægeforeningen sætter spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige i at nedlægge sengepladser inden for psykiatrien, da indførslen af udredningsretten medfører et større pres på udrednings- og behandlingskapaciteten. Finder det ikke er hensigtsmæssigt at adskille somatik fra psykiatri, da akutmodtagelserne visiterer en del patienter til psykiatrisk udredning (i nogle tilfælde i kombination med en somatisk udredning). Foreningen ser hellere en bedre samling af somatikken og psykiatrien, end tilfældet er i dag.</p> <p>3. <i>Nybyggerier</i><br/>Lægeforeningen påpeger, at det ikke er hensigtsmæssigt at flytte arbejdspladser og funktioner til matrikler, hvor nybyggerierne endnu ikke er afsluttede.</p> <p>4. <i>Arbejdsmiljø</i><br/>Lægeforeningen udtrykker bekymring for, at personale på nogle af de fusionerede afdelinger fremover vil kunne blive flyttet fra matrikel til matrikel. Et godt arbejdsmiljø for personale kræver en stabil tilknytning til en fast defineret fysisk arbejdsplads. Lægeforeningen opfordrer derfor til, at regionen definerer faste rammer for ledelsens mulighed for at rykke rundt på medarbejderne.</p> <p>5. <i>Fastholdelse af kvalitet, viden og forskningssamarbejder</i><br/>Lægeforeningen understreger, at IT-systemers betydning for de ansattes hverdag og arbejdsdag ikke fremgår med større vægt i forslaget til revideret HOPP 2020, da IT-redskabernes funktionalitet fortsat er af afgørende betydning for opretholdelse af høj kvalitet i den kliniske hverdag. Herudover foreslår Lægeforeningen, at de 500.000 kr., der er afsat til afdækning af, hvilken forskning der foregår, kan bruges til at undersøge, hvordan ligegyldige registreringer reduceres. Regionen kan få undersøgt forskning ved at bede alle afdelinger indsende den liste, som afdelingerne alligevel udarbejder omkring gangværende forskning på afdelingen. Endelig udtrykker Lægeforeningen bekymring over, at regionen fortolker adgangen for læger til at bruge og lære af patientdata mere restriktivt, end lovgivningen lægger op til. Lægeforeningen påpeger, at</p> | <p>Ad 1. Bemærkningerne<br/>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 2. regionen har et ønske om – i lighed med anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen – at sikre et tæt samarbejde mellem psykiatri og somatik, som bl.a. sikres via samarbejdsaftaler.</p> <p>Ad 3. Bemærkningerne<br/>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0,</p> <p>Ad 4. Den rejste bekymring drøftes i regionens MED-struktur.</p> <p>Ad 5. Bemærkningerne<br/>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen</p> |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsssvar - revision af Hovedstadens Psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 30 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                 | <p>der ikke er sammenhæng mellem regionens stigende krav til kontrol med forskningsmidler som følge af sagerne på Rigshospitalet og regionens ønske om et attraktivt og udviklende forskningsmiljø.</p> <p>6. <i>Navngivning</i><br/>Lægeforeningen foreslår, at regionen med fusionerne forenkler de nye navne, som kan være forvirrende for patienterne.</p> <p>7. <i>Akutmodtagelserne</i><br/>Lægeforeningen henstiller til, at regionen følger Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende det nødvendige antal specialer på hospitalerne – eksempelvis skriver Lægeforeningen, at der ikke er de nødvendige støtteafdelinger som gynækologi og pædiatri på Bispebjerg Hospital.<br/>Lægeforeningen opfordrer regionen til at indtænke muligheden af at videreuddanne de læger, der er ansat i akutmodtagelserne, fx ved at indtænke fagområdeuddannelsen i akutmedicin ind i de specialer, der har uddannelsessøgende læger med arbejde i akutmodtagelserne.</p> <p>8. <i>Akuttelefonen 1813</i><br/>Lægeforeningen bemærker, at det er helt essentielt, at almen medicinere igen i langt højere grad indgår som en naturlig del af bemandingen på Akuttelefonen 1813.</p> <p>9. <i>Gynækologien</i><br/>Lægeforeningen anerkender, at det har rationale, at patienter, der har født et sted, også efter fødslen kan blive tilset samme sted – men regionen skal have i mente, at dette kan medføre, at der bliver for mange patienter nogle steder (fx Hvidovre Hospital).</p> <p>10. <i>Rygkirurgi</i><br/>Lægeforeningen kan ikke støtte forslaget om at lægge rykirurgien ind under Videncenter for Reumatologi og Rygsygdomme, idet kirurgien kan blive meget isoleret med denne organisering.</p> <p>11. <i>Sundhedshuset i Helsingør</i><br/>Lægeforeningen finder, at den nuværende bemanding af Sundhedshuset i Helsingør trækker ekstraordinært mange lægeressourcer.</p> | <p>Ad 6. Der er opmærksomhed rettet mod, at navnene ikke entydigt er hensigtsmæssige, regionen vil på et senere tidspunkt vurdere, om der er behov for at navngivne regionens hospitaler anderledes.</p> <p>Ad 7-9. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 10. Der indgår ikke et forslag af denne art i høringen.</p> <p>For delingen og organiseringen af opgaver og specialer internt på ét hospital er en del af den respektive hospitalsdirektions driftsansvar.</p> <p>Ad 11. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
| PLO Hovedstaden | Bifalder, at der i HOPP 2020 fokuseres på sammenhængende patientforløb, på den faglige og patientoplevede kvalitet, på nærhedsprincippet og på lighed i sundhed – herunder er særligt sammenhæng ved sektorskift afgørende for kvaliteten og for at sikre optimal resourceudnyttelse.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                 | 1. <i>Sammenhængende patientforløb</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | videre planarbejde på                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                             |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
|  | <p>PLO påpeger, at der er stigende krav til primærsektoren pga. et stadigt øget antal patienter (forventet demografisk tilvækst på 130.000 borgere – heraf flere i de ældre aldersgrupper – frem mod 2025) og et øget antal patienter med kroniske lidelser og dermed en forventning om, at flere af disse udredes, behandles og følges op hos egen læge. Finder det derfor afgørende, at en del af de opnåede besparelser med revision af HOPP 2020 investeres i primærsektoren. PLO finder ligeledes god og hurtig adgang til diagnostiske undersøgelser samt rådgivning på specialistniveau (fx direkte numre til relevante hospitalsafdelinger) afgørende.</p> <p>PLO er bekymret over, at regionen sigter mod en reduktion i antallet af sengepladser i samme periode og finder det uklart, hvordan regionen er nået frem til tallene.</p> <p>Herudover påpeger PLO, at det ikke fremgår, hvordan kvaliteten og lægedækning sikres med omlægning fra indlæggelser til ambulant behandling og kommunale akutfunktioner. PLO udtrykker bekymring for, om der er kapacitet i almen praksis til denne opgaveglidning. PLO foreslår i stedet en medicinsk/geriatrisk udefunktion for patienter på kommunale akutpladser eller fastansatte kommunale læger. Endelig har PLO et ønske om en mindre kompliceret henvisningsprocedure for at lette sektorovergange.</p> <p>2. <i>Akuttelefonen 1813</i><br/>         PLO skriver, at de aktuelle lange ventetider – som følger af et lavere kompetenceniveau på Akuttelefonen 1813 samt strukturelle og organisatoriske problemer – øger risikoen for UTH'er og belaster akutmodtagelser/akutlinikker og hospitalsafdelinger, der bedre ville kunne vurderes og behandles i primærsektoren.</p> <p>3. <i>Sundhedsplatformen</i><br/>         PLO ønsker en tydeliggørelse af forventningerne til almen praksis i forhold til den kommende Sundhedsplatform særligt i relation til at sikre fortroligheden i læge-patient forholdet.</p> <p>4. <i>Psykiatrien</i><br/>         PLO ser positivt på, at regionen i HOPP 2020 prioriterer enestuer men ser bekymret på en reduktion i antallet af sengepladser.</p> <p>5. <i>Vedr. optageområderne for kvinde-barn-specialerne</i><br/>         PLO støtter, at børn og unge nu defineres som tilhørende aldersgruppen 0-18 år.</p> <p>6. <i>Vedr. onkologisk afdeling på NOH</i><br/>         At øge transporttiden for patienter fra de nordligste dele af regionen er ikke foreneligt med fokus på øget lighed i sundhed eller på nærhedsprincippet.</p> | sundhedsområdet i regionen. |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | 7. Vedr. sundhedshuse<br>PLO forholder sig afventende til oprettelsen af sundhedshuse men vil gerne inddrages så tidligt som muligt i processen. PLO retter opmærksomhed på, at hvis almen praksis etablerer sig i et sundhedshus på frivillig basis, skal den praktiserende læge som udgangspunkt behandle egne patienter og derfor ikke uden videre alle de borgere, der kommer i sundhedshuset. PLO skriver, at det kan være hensigtsmæssigt med en særligt attraktiv lejeaftale for at fremme rekruttering til et område med lægemangel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Serviceforbundet             | Vedr. ændringer af hud- og allergiområdet<br>Forbundet kan ikke støtte forslaget. Videncenteret for Allergi bedriver i samarbejde med Videncenter for Frisører forskning og udvikling, som Forbundet frygter vil gå tabt ved en omorganisering, og at forbundets medlemmer derfor vil få væsentligt ringere vilkår fremadrettet. Ønsker at ekspertisen og forskningen videreføres i den nuværende organisering.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Administrationen vil i tæt dialog med de berørte afdelinger sikre en god sammenlægningsproces med inddragelse af alle relevante parter med fokus på at sikre fastholdelse af nuværende ekspertise og forskning. Se øvrige bemærkninger under Danske Dermatologers Organisation.                                                                                                                                             |
| <b>H – Patientforeninger</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Astma-Allergi Danmark        | Samling af dermatologi og allergologi inkl. allergicenteret på Bispebjerg-matriklen<br>Foreningen støtter ikke forslaget og argumentet for, at en samling vil medføre en nedprioritering af alle allergipatienter. Allergicenteret på Gentofte-matriklen er ifølge foreningen meget velfungerende og behandler alle typer af allergier. Centret drives i samarbejde med allergologer, hudlæger og børnelæger og der er et tæt samarbejde med anæstesilæger, øjenlæger, arbejdsmedicinere, ortopædkirurger, tandlæger, ørelæger og lungemedicinere, som foreningen mener er nødvendigt for den måde centret fungerer på og for at behandle patienter med kompliceret allergi.<br><br>Foreningen emner, at forslaget om at samle funktionen først organisatorisk og ledelsesmæssigt og senere fysik under Bispebjerg og Frederiksberg Hospitals direktion vil ødelægge centerfunktionen og det stærke forskningsmiljø.<br><br>Foreningen finder det også uklart, hvad forslaget egentlig går ud på og frygter at det bliver starten på nedlæggelse af allergicenteret og at både ressourcer og kompetencer vil gå tabt i en | Administrationen vil i tæt dialog med de berørte afdelinger sikre en god sammenlægningsproces med inddragelse af alle relevante parter.<br><br>Der er tale om en fusion af de to afdelinger, hvor den nye afdelingsledelses vil referere organisatorisk og ledelsesmæssigt til direktionen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Afdelingens aktivitet vil i en årrække være fordelt på to matrikler, men der er tale om |

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 | <p>omorganisering-proces, bl.a. fordi der ikke er børnelæger på Bispebjerg-matriklen. Desuden nævnes de specielle funktioner, der er på Gentofte-matriklen som eksponeringskammer og det medicinsk allergologiske laboratorium, som der ifølge foreningen ikke er afsat ressourcer til at flytte med til Bispebjerg-matriklen.</p> <p>Foreningen afslutter høringsvaret med at opfordre Region Hovedstaden til at styrke allergicentret og fortsætte det gode samarbejde på Herlev og Gentofte Hospital.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>ligeværdige afdelinger, hvor fagligt, forskning og behandlingstilbud opretholdes uændret af omorganiseringen. Se øvrige bemærkninger under Danske Dermatologers Organisation.</p>                                                                                                                                                |
| <p>Nyforeningen, regionaludvalg Hovedstaden</p> | <p>Takker for muligheden for at bidrage med synspunkter forud for en endelig vedtagelse.</p> <p><i>Organiseringen af dialysefunktioner og specialt nefrologi i regionen</i></p> <p>Anerkender bestræbelserne for at øge produktiviteten, herunder sikre en hensigtsmæssig fordeling af dialysepatienter på de enkelte hospitaler. Men har oplevet uhensigtsmæssige overflytninger og overflytninger til anden matrikel for indlagte patienter, uden inddragelse af patienten. Dette vurderes uhensigtsmæssigt.</p> <p>Bliver dialysen på Frederiksberg flyttet til et hensigtsmæssigt sted og vil den fortsætte på sine nuværende præmisser – selvbetjent dialyse? Foreningen har stor tilfredshed med og anerkendelse af afdelingen. Foreningen ønsker, når afdelingen skal flyttes, at blive inddraget i drøftelserne om den fremtidige placering.</p> <p>Nyforeningen foreslår, at Regionen samarbejder med kommunerne om oprettelse af dialysetilbud i sundhedscentre, således at transporttiden mindskes. Foreslår konkret, at Regionen opretter tilbud om hæmodialyse i Helsingør, Frederikssund, Høje Taastrup og på Amager Hospital, der i forvejen tilbyder peritonealdialyse.</p> <p>Nyforeningen anbefaler, at Regionen sætter fokus på sammenhængende patientforløb.</p> <p>Der bør udarbejdes en kostplan for den enkelte patient og kosten på afdelingen tilbydes i overensstemmelse med denne.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0.</p> <p>Administrationen har i samarbejde med det relevante sundhedsfaglige råd igangsat udarbejdelsen af en analyse om den fremtidige organisering af dialyseområdet i regionen.</p> <p>Bemærkningerne indgår i det videre arbejde med denne analyse.</p> |
| <p>Psykiatريفoreningernes Fællesråd</p>         | <p>Fællesrådet støtter generelt ikke fælles ledelse af så store enheder, som der foreslås, idet rådet ikke mener, der kan opnås hverken faglige eller økonomiske fordele.</p> <p>Psykiatريفoreningernes Fællesråd er imod den fysiske sammenlægning af PC Frederiksberg og PC København.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på</p>                                                                                                                                                                                |

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                             | <p>Psykiatridivisionens Fællesråd er tillige imod den organisatoriske sammenlægning af såvel PC Hvidovre/PC Glostrup som PC Frederiksberg/PC København.</p> <p>Fællesråd finder ikke, at det af forslaget fremgår hverken hvilke behandlinger og patientforløb, der bliver berørt eller hvilken effekt for de berørte behandlinger og patientforløb de to ændringsforslag om h.h.v. organisatoriske og fysiske sammenlægning af PC Frederiksberg og PC København og den organisatoriske sammenlægning af PC Glostrup og PC Hvidovre forventes at få. Foreningen finder det derfor vanskeligt at vurdere forslagene. Ønsker at få klarhed over, hvad den ændrede organisering får af betydning for patientforløbene fremadrettet.</p> <p>Fællesrådet skal henstille til Regionsrådet at dette afklares inden, Regionsrådet træffer beslutning om organisatoriske og fysiske sammenlægningerne.</p> <p>Vedr. forslaget om at sammenlægge PC-Frederiksberg med PC København, mener Fællesrådet vil reducere kvaliteten af den psykiatriske behandling, idet man derved lukker et særdeles velfungerende psykiatrisk center, der leverer behandling og rehabilitering af høj faglig og patientoplevelt kvalitet.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                     | sundhedsområdet i regionen.                                                                                                                                                                                                   |
| <p>Regionsældrerådet<br/> rådet Region<br/> Hovedstaden</p> | <p>Regionsældrerådet tilslutter sig fuldt ud de overordnede principper for HOPP2020, i særdeleshed princippet om høj faglig kvalitet før nærhed. Rådet udtaler sig ikke om den faglige kvalitet i de fremsatte ændringsforslag, men udtaler sig udelukkende om, i hvilket omfang imødekomme af de faglige kvalitetskrav medfører problemer for patienterne og disses pårørende.</p> <p><i>1. Tilgængeligheden til hospitalerne.</i></p> <p>Det er opfattelsen, at Regionsrådet ikke i tilstrækkeligt omfang forsøger at løse de problemer af tilgængelighedsmæssig karakter, som den øgede centralisering, der er konsekvensen af imødekomme af de faglige krav, skaber for patienter og pårørende. Der bør arbejdes med helt andre trafikmæssige løsninger end tilfældet er i dag. Den kollektive trafik til hospitalerne bør forbedres gennem anlæg af letbaner, og indtil disse kan realiseres, med hurtigbusruiter, som føres frem til hospitalerne. Fra stationer og stoppesteder bør der etableres shuttlebusser ind på hospitalernes matrikler, og for de patienter, der bor i regionens yderområder kan man forestille sig, at flextrafikordningerne udvides til også at fungere i "hospitalsskommunerne" evt. finansieret af Regionsmidler.</p> <p>Parkeringsmulighederne på hospitalernes matrikler er langt tilbage at ønske, og indtil nyopførelser af parkeringsanlæg kan færdiggøres må antallet af handicapparkeringer prioriteres højere end tilfældet er i dag.</p> | <p>Ad 1. Bemærkningerne</p> <p>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde både indenfor sundhedsområdet og regionaludvikling i regionen.</p> |



|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 | <p>Hele transportsituationen og reglerne om transport bør af Regionsrådet tages op til en nyvurdering, som en konsekvens af HOPP 2020 beslutningerne. Der bør være fokus på den praktiske organisering, og om hvem der skal betale: selvbetaling, region, kommune, etc.</p> <p>2. <i>Demensudretning</i><br/> Regionsældrerådet er dybt forundret over, at demensudredningen, som er en regional opgave, ikke forsøges løst gennem revisionen af HOPP2020.</p> <p>I følge de officielle ventetidsopgørelser lever Region Hovedstaden slet ikke op til lovgivningens krav om, at ventetiden på udredning højst må være en måned. Ventetidsopgørelsen viser et udsving fra 4 uger og op til 20 ugers ventetid på, at udredningen iværksættes.</p> <p>Regionsældrerådet forventer, at Regionsrådet træffer de nødvendige foranstaltninger til at få løst dette alvorlige problem for en meget stor patientgruppe og pårørende .</p> <p>3. <i>Nedsættelse af en strategigruppe.</i><br/> Regionen har mindst 3 politiske udvalg, der fokuserer på dele af sundhedsvæsenets indsats: Sundhedsudvalget, Patientinddragelsesudvalget og Sundhedskoordinationsudvalget, og der er et stort behov for en koordinering af indsatsen for 65+gruppen.</p> <p>På baggrund af Sundhedsprofilen, HOPP2020 og Sundhedsaftalen 2015 - 2018 foreslår Regionsældrerådet derfor, at der samtidigt med HOPP 2020-vedtagelsen i Regionsrådet træffes beslutning om at etablere en ældregruppe, der inden 2 år skal sikre supplerende synspunkter på udviklingen set med den stigende ældrebefolknings udvikling, sundhed og sygelighed i tankerne.</p> | <p>Ad 2. Der er fokus på udfordringerne ift. demensområdet og udredningsretten både regionalt og nationalt. Der er igangsat et arbejde, som skal understøtte, at der etableres yderligere kapacitet.</p> <p>Ad 3. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
|                                 | <p><b>I – Andre sammenslutninger</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>Dansk Børne Astma Center</p> | <p>DBAC finder, at den organisatoriske placering i tilknytning til hudafdelingen på Gentofte Hospital er uhensigtsmæssig og mangler synergie.</p> <p>DBACs størrelse og unikke profil berettiger en selvstændig organisatorisk placering. Der har ikke været et fagligt fællesskab mellem DBAC og det øvrige ”allergicenter”. Parterne har aldrig haft fællesmøder, udført fælles forskning eller publiceret sammen. Dette skyldes dels at DBAC’s fokus ikke er allergi, dels at der er grundlæggende forskel mellem pædiatri og voksenmedicinske specialer. Det er et strategisk og profileringsmæssigt problem for DBAC at være knyttet til en hudafdeling. I et forsøg på at forbedre disse forhold aftalte DBAC i 2013 med centerdirektør</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   | <p>Bengt Ottesen på Juliane Marie Centeret (JMC) at overflytte DBAC organisatorisk til JMC med uændret fysik på Gentofte matriklen. Dette blev efterfølgende afvist af koncerndelelsen. Alternativt kunne en selvstændig profil opnås ved organisering med direkte reference til hospitalsledelsen på Herlev-Gentofte Hospital, således som det er tilfældet for de øvrige selvstændige forskningsenheder i Hovedstadsregionen (fx: Parker Institutet, Frederiksberg Hospital; Institut For Sygdomsforebyggelse, Frederiksberg Hospital; Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed Glostrup Hospital), der alle ledes af institutledere med reference til direktionerne.</p> <p>Hovedstadsregionens sygehusplan HOPP 2020 placerer nu DBAC under hud- og kønsafdelingen på Bispebjerg, hvilket betyder at DBAC's pædiatriske center fortsat tilknyttes en voksenafdeling.</p> <p>Det skal bemærkes, at DBAC ikke er en allergologisk funktion, og at allergologi som speciale blev nedlagt af Sundhedsstyrelsen for en halv snes år siden. Men derudover er denne plan uhensigtsmæssig og vil ikke understøtte DBAC's fortsatte udvikling og forskning.</p> <p>DBAC's bestyrelse henstiller til direktionen, at planen som beskrevet i HOPP 2020 ikke vedtages og indstiller som anført ovenfor.</p> |                                                                                                                                                                                                              |
| Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund | <p>Forbundet har siden 2006 haft et tæt samarbejde med afdelingen på Gentofte-matriklen via Videncenter for Frisører. Forbundet er bekymrede for, hvordan videncenteret for Frisører skal drives videre, hvis afdelingen flyttes. Forbundet er bekymrede for om provokationskammeret på Gentofte-matriklen, vil blive nedlagt, hvis afdelingerne samles på Bispebjerg-matriklen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men det understreges at det faglige tilbud ikke ændres ved en organisatorisk sammenlægning af de to hud- og allergiafdelinger.</p> |
| Demensrådet                       | <p>1. Finder at HOPP 2020 version 2.0 sætter en fin ramme for den fremtidige patientbehandling, forskning og uddannelse i regionen. Særligt medfører fusionen per 1. januar 2015 af Glostrup hospital og Rigshospitalet nye muligheder for koordinering af patientforløb og forskning inden for demens på de to matrikler. De øvrige ændringer i HOPP 2020 får ikke direkte betydning for demensområdet.</p> <p>Demensrådet finder, at det er vigtigt at der fortsat arbejdes med at udvikle tværspeciale samarbejdet og det tværsektorielle samarbejde i forløbsprogrammet for demens inden for rammerne af hvert planområde.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                             |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | <p>2. Har følgende mindre specifikke kommentarer til de enkelte afsnit: Sundhedsfaglig organisering (side 26):</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Afsnittet kunne med fordel også omtale betydingen af forløbsprogrammer for kroniske sygdomme, herunder demens.</li> <li>- Hospitalsprofil for Rigshospitalet og Glostrup Hospital (side 46). linie 12: demensteam bør rettes til demensenhed</li> <li>- Tabel 7A: Specialer på regionens somatiske hospitaler i 2020 (side 50)</li> <li>- Side 50: Det er uklart om trekant symbolet indikerer både regions – og højt specialiserede funktioner. Såfremt trekant symbolet indikerer begge typer af funktioner, mangler der en trekant for rækken ”Demensenhed” ud for Herlev og Gentofte hospitaler og ud for Nyt Hospital Nordsjælland, som begge har en formaliseret samarbejdsaftale med Rigshospitalet om regionsfunktionen for demens i den nuværende specialeplan. Såfremt det er tænkt at trekantssymbolet udelukkende indikerer højt specialiserede funktioner, er tabellen korrekt (for så vidt angår demens).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Ad 2. bemærkninger er taget til efterretning og HOPP 2020 – version 2.0 tilrettes på baggrund heraf.</p>                                                                      |
| <p>Senior-Rådet,<br/>Fredensborg<br/>Kommune</p> | <p>Seniorrådet har samlest 3 vigtige dokumenter som grundlag for dette svar: HOPP 2020 version 2.0 – Vedtaget og godkendt Sundhedsaftale 2015 – 2018 for Reg. H. og kommunerne - Sundhedsprofil 2013 del 1 og 2 for Reg H.</p> <p>Seniorrådet kan vidtgående tilslutte sig principper og overordnede beslutninger for HOPP 2020 men foreslår, at Regionsrådet samtidigt med vedtagelsen af HOPP 2020 beslutter:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. at etablere en arbejdsgruppe vedr. ældres sundhed og sygelighed og udviklingen af sundhedsbetjeningen i region Hovedstaden</li> <li>2. at lokaliseringen af især centraliseret sygehusbetjening suppleres med systematiske overvejelser af modeller, hvor der suppleres med udeservice på passende lokaliteter for det Nordsjællandske område</li> <li>3. at der lægges en samfundsøkonomisk vurdering til grund for de omkring 13 milliarder kroner der investeres i sygehuse – ikke blot en kasseøkonomisk vurdering. I en samfundsøkonomisk analyse har patienttid en samfundsøkonomisk værdi – på samme måde som når der laves trafikinvesteringer og brobyggeri i Danmark. Dette perspektiv mangler fuldstændigt i den forelagte HOPP 2020 plan. Forslaget skal ses i sammenhæng med pkt 2 ovenfor</li> <li>4. at der efter vedtagelse af HOPP 2020 foretages en konsekvensvurdering for transport og regler for patienttransport. Ændret lokalisering efterfølges af ændrede transportbehov.</li> </ol> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |



|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                        |
|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
|                                                  | 5. at Nordsjællands hospitals profil suppleres med følgende: Nordsjællands hospital er desuden forsøgs- og udviklingshospital for gode patientforløb på tværs af sygehus – kommunal sundhedsindsats – almen lægepraksis, og for en samordnet og sammenhængende sundhedsindsats. Nordsjællands hospitals profil beskrives s. 43 i høringsudkastet. Det er vigtigt, at netop dette sygehus eksplicit påtager sig en udviklings- og forsøgsfunktion for hele dets optageområde. Det Nordsjællandske område er velegnet hertil. De mange flotte målsætninger om gode patientforløb, sammenhængende sundhedsservice, samordnet sundhedsservice mv skal have ben at gå på gennem udvikling og forsøg jf visionen for Region H: ”Hovedstadsregionen er den grønne og innovative metropol med høj vækst og livskvalitet og med et sammenhængende sundhedsvæsen på internationalt topniveau.”                                                                                                                                                            |                                                                        |
| <b>J – Interne parter</b>                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                        |
| <i>Regionens sundhedsfaglige råd og komiteer</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                        |
| SFR Anæstesi                                     | <p>Der er enighed i rådet om, at ændringsforslagene lægger op til en mere hensigtsmæssig udnyttelse af regionens eksisterende kapacitet, og at planen giver mulighed for en bedre patientbehandling.</p> <p>Det sundhedsfaglige råd konstaterer endvidere, at den tiltagende specialisering og samling af specialer på færre matrikler, der også fremgår af ændringsforslaget, er en trend i hele landet, og at rådet støtter denne udvikling.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0. |
| SFR Diagnostiske Enheder                         | <p>I følge HOPP 2020 skal de Diagnostiske Enheder flyttes fra de medicinske afdelinger og placeres i umiddelbar nærhed af, eller i tilknytning til, akutmottagelserne i takt med at disse udbygges.</p> <p>SFR Diagnostiske enheder finder, at en sådan ændring vil have væsentlige uheldsmæssige konsekvenser for både det faglige miljø og patienttilfredshed. Den nuværende placering med tilknytning til medicinske afdelingers ambulatorier har betydelige synergieffekter. Både i forhold til det faglige miljø og udvikling heraf, hvilket afledt også betyder gunstigere position i relation til rekruttering og fastholdelse, men også i forhold til patienttilfredshed. Rådet mener ikke, at der er nogle logistiske fordele ved beliggenhed tæt på en akutmottagelse. Hvis Diagnostiske Enheder placeres i tilknytning til akutmottagelser substitueres den nuværende fysiske og faglige proksimitet til relevant speciale for det i denne sammenhæng dekomplekse akutmottagelser. Det vurderes at være til patienternes ugunst.</p> | Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0. |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar -**

**revision af Hovedspilplan 2020**

**Bilag 1 - Side 39 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>SFR for dermatologi og venerologi mener at forslag til HOPP indeholder mange visionære forslag til udvikling og forbedring af hospitalsvæsenet i Region Hovedstaden.</p> <p>Rådet har dog store betænkeligheder vedr. den foreslåede fusion af de to afdelinger indenfor specialet på grund af de fysiske rammer, der aktuelt er stillet i udsigt for den samlede funktion på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Det anses for meget vigtig, for at sikre optimale patientforløb mellem fagområderne, at en eventuel fusion først sker, når de bygningsmæssige rammer kan rumme den samlede funktion altså både dermato-venerologi, allergologi, inkl. Laboratorier og forskningsenheder,</p> <p>SFR er bekymret for om den fremtidige økonomi, vil tillade etableringen af bl.a. laboratorier, forskningsfaciliteter og provokationskammer, samt at fusionen vil kunne komme til at påvirke normeringen indenfor afdelingerne.</p> <p>Rådet anbefaler, at man udsætter fusionen, indtil der er plads og de rette rammer er etableret. SFR foreslår dog, at man allerede nu pålægger de to afdelinger en øget specialisering mhp. optimering af patientbehandlingen, samt at man lukker de 5 senge på Herlev-Gentofte Hospital.</p> <p>Til hørings svaret er vedlagt tre del-bilag idet der blandt rådets medlemmer har været <u>forskellige opfattelser</u> af forslag til HOPP. Disse gengives nedenfor.</p> <p><i>Rådets medlemmer fra Dermatologisk-Venerologisk afdeling på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital:</i></p> <p>Der forventes en positiv synergi på patientbehandling og forskning ved en sammenlægning samt en endnu bedre ressourceanvendelse. Det er afgørende at de 2 afdelingers nuværende faglige profiler og forskningsstandarder bibeholdes.</p> <p>Det er også afgørende at de fysiske rammer på Bispebjerg Hospital har tilstrækkelig kapacitet til at Gentofte afdelingen kan rummes.</p> <p>Der udtrykkes en stor bekymring for om sammenlægningen medfører en reduktion af den normering de 2 nuværende afdelinger i dag er tildelt. Der forventes en hurtig ledelsesafklaring og at den kommende afdelingsledelse har base på Bispebjerg Hospital med udefunktion på Gentofte Hospital.</p> <p><i>Rådets medlemmer fra Hud- og allergiafdelingen på Herlev og Gentofte Hospital:</i></p> <p>Man kan ikke støtte fusions-forslaget, da det forventes at medføre forringelser for patientbehandling og forskning. Der peges på at afdelingen har investeret væsentlige summer til eksponeringskammer, laboratorier mv. Det vil koste store beløb at flytte funktionerne.</p> | <p>Administrationen vil i tæt dialog med de berørte afdelinger sikre en god sammenlægningsproces med inddragelse af alle relevante parter.</p> <p>Der er tale om en fusion af de to afdelinger, hvor den nye afdelingsledelse vil referere organisatorisk og ledelsesmæssigt til direktionen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Opgavevaretagelsen og samarbejdsrelationer, som de er kendt i dag opretholdes, bortset fra sengeaktiviteten på Gentofte-matriklen, som umiddelbart efter en sammenlægning lyttes til Bispebjerg-matriklen.</p> <p>Afdelingens øvrige aktivitet vil i en årrække være fordelt på to matrikler som ligeværdige funktioner.</p> <p>En fysisk samling af aktiviteten vil først blive gennemført, når der er sikret gode fysiske rammer på Bispebjerg-matriklen. Og bortset fra de før nævnte senge, vil den øvrige kapacitet blive flyttet samlet når der er skabt kapacitet til dette på Bispebjerg-matriklen.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      | <p>Der peges desuden på at det vil svække afdelingens forskning, såfremt den skal være udefunktion (afdelingen huser et Center of Excellence)</p> <p>Det foreslås at lade de to afdelinger (Gentofte og Bispebjerg) fortsætte som selvstændige afdelinger, men med yderligere specialisering. Det vil styrke Regionens Allergicenter, bedre patientbehandlingen og optimere forskningen. De 5 sengepladser på Gentofte vil kunne nedlægges/overføres til BBH.</p> <p><i>Bemærkninger fra repræsentanterne for den allergologiske del af rådet:</i><br/>                 Kan ikke støtte forslaget om ændringer hvad angår det allergologiske område.<br/>                 Der menes at ændringsforslaget vil give patienterne et mere opsplittet og ukoordineret forløb. Der peges endvidere på at Allergicentrets fortsatte faglige udvikling herunder profilering nationalt og internationalt vil kræve oprioritering af nuværende samarbejde mellem voksen allergologi (Gentofte) og pædiatrisk allergologi (Herlev). Muligheden for at udnytte at Herlev og Gentofte nu er ét hospital burde i stedet muligheden for at udvikle et stærkt fokus ved at have det samlet under Herlev-Gentofte hospitaler.</p> <p>HOPP 2020 lægger op til 10 års udefunktion på Gentofte Hospital, hvor Allergicentret vil blive splittet i processen. "Nyt Hospital Bispebjerg" har f.eks. ikke tilgodeset allergilaboratoriets pladsbehov. Allergiklinikken har fra implementeringen af sidste hospitalsplan dårlige erfaringer med 3-4 års udefunktion - beliggende på Rigshospitalet, men organisatorisk under Gentofte Hospital.</p> <p>Det foreslås derfor, at Allergicentret forbliver uændret beliggende fysisk og organisatorisk på Gentofte matriklen. Det vil være optimalt for allergologien, at en reorganiseret hudafdeling forbliver på Gentofte matriklen med øget fokus på den dermato-allergologiske profil.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| SFR<br>Endokrinologi | <p>SFR er generelt meget enig i høringsforslaget til HOPP 2020, som vil styrke den faglige udvikling og behandlingskvaliteten bl.a. via en fortsat centralisering og samordning.</p> <p>SFR Endokrinologi anbefaler i den sammenhæng generelt, at der etableres en endokrinologisk afdeling i hvert planområde – som kan have funktioner på flere matrikler. En del af SFR Endokrinologi anbefaler endvidere, at alle matrikler med indtag af akutte medicinske patienter skal have endokrinologiske speciallæger til rådighed døgnet rundt.</p> <p>Rådet anerkender, at den hidtidige samarbejdsaftale mellem Region Hovedstaden og Steno Diabetes Center har skabt et unikt ambulant behandlingstilbud for mange diabetespatienter. Der er</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde, herunder indgår i den planlagte analyse af opgavevaretagelsen indenfor endokrinologi, der forventes udarbejdet i efteråret 2015/foråret 2016.</p> |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar -**

**revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE HØRINGS SVAR PÅ HOPP 2020**

**Bilag 1 - Side 41 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                      | <p>tale om et tilbud af høj kvalitet, som patienterne er meget tilfredse med. Rådet anerkender også det meget store bidrag til forskningen på diabetesområdet, som Steno Diabetes Center står for.</p> <p>Steno Diabetes Center præciserer i den sammenhæng, at det store patientantal og den specialiserede behandling på Steno Diabetes Centret er dokumenteret at være smidig, omkostningseffektiv, leverer høj kvalitet og høj patienttilfredshed. Da Steno Diabetes Center ikke som hospitalsdirektionerne er inviteret til selv at afgive svar, har Steno Diabetes Center bedt SFR Endokrinologi om at vedlægge supplerende bidrag fra Steno. SFR Endokrinologi (med undtagelse af Steno Diabetes Center), fagligt og med samme høje kvalitet vil kunne varetages på Steno Diabetes Center, afdeling og med samme høje kvalitet vil kunne varetages på de endokrinologiske afdelinger i regionen. Kompetencerne til at varetage behandlingen er til stede på regionens egne hospitaler.</p> <p>Kapacitetsmæssigt er dette ikke muligt på nuværende tidspunkt. Det kan derfor vurderes nærmere, om det vil være muligt – i takt med de igangværende hospitalsfusioner og hospitalsbygninger.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>SFR<br/>Gastroenterologi<br/>inkl. hepatologi</p> | <p>Samlet set finder Rådet de planlagte ændringer i forslaget rationelle, både hvad angår mulighed for tilrettelæggelse af mere hensigtsmæssige patientforløb og hvad angår organisation og ressourceudnyttelse.</p> <p><i>1. vedr. organisering af gastroenterologi</i></p> <p>I forslaget til ændringer af HOPP2020 anbefales et tæt samarbejde med kirurgi hvilket vil være med til at sikre sammenhængende patientforløb, både for patienter med almene lette symptomer til de svært kritisk syge patienter.</p> <p>Videre indeholder forslaget mulighed for større samarbejde med primærsektor ved involvering af praksiskoordinator på den enkelte afdeling – og med mulige lokale aftaler. Dette vil ligeledes være med til at skabe hensigtsmæssige patientforløb.</p> <p>I forslaget samles specialfunktionerne på større enheder. Dette skaber større mulighed for høj faglig kvalitet på de enkelte afdelinger og rekrutteringsmulighederne øges, da afdelingerne vil blive mere attraktive. Endvidere vil det skabe et stimulerende miljø for forskning og udvikling.</p> <p><i>2. vedr. forslag om at pædiatriomfatter aldersgruppen 0-18 år</i></p> <p>Vedr. forslag om at Specialet Børne- og ungesygdomme skal omfatte patienter i alderen 0-18 år, mod de nuværende 0-16 år skaber undren. Unge i alderen 16-18 år vil ofte have nået en udviklingsgrad hvor de følger sig fremmede overfor de mindre/små børn. Rådet anbefaler en ”Transitions afdeling” for aldersgruppen bemandet med pædiater/ungelæge og voksen læge (ex.</p> | <p>Ad 1. Bemærkningerne<br/>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 2. Bemærkningerne<br/>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0. Det fastholdes at Sundhedsstyrelsens anbefaling skal følges. Det</p> |





|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                              |
|--------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| SFR Hæmatologi                 | <p>Rådet fremsender ingen kommentarer til de udsendte ændringsforslag.</p> <p>Rådet redegør for, at medlemmerne ikke er enige om den fremtidige organisering inden for hæmatologien, idet Rigshospitalet og Herlev Hospital har to forskellige forslag til den fremtidige organisering af specialitet. Til har rådet fremsendt notat fra hhv. Hæmatologisk Klinik, Rigshospitalet (notat af 22. januar 2014 "Et samlet hæmatologisk center i Region Hovedstaden") og fra Hæmatologisk Afdeling, Herlev Hospital (notat af 16. januar 2014 "Herlev Hospitals holdning til organisering af det hæmatologiske speciale"), hvoraf det fremgår, at Herlev og Gentofte hospitals medlemmer ønsker at opretholde to selvstændige afdelinger.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i den planlagte analyse af det hæmatologiske område, der gennemføres i efteråret 2015/foråret 2016.</p> |
| SFR<br>Infektionsmedicin       | Rådet støtter ændringsforslagene.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                              |
| SFR Kardiologi                 | Har ingen bemærkninger til ændringsforslagene.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                              |
| SFR Kirurgi inkl. børnekirurgi | Har ingen bemærkninger til ændringsforslagene.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                              |
| SFR Klinisk<br>Biokemi         | <p>HOPP 2020 og fusionerne af Rigshospitalet og Glostrup Hospital samt af Herlev Hospital og Gentofte Hospital giver nogle færre, men stærkere hospitalsenheder. I den foreslåede struktur vil regionens hospitaler også fremadrettet være sikret en klinisk biokemisk betjening på højt niveau. Rådet finder samtidigt, at den nye organisation overordnet understøtter mulighederne for klinisk biokemisk forskning og udvikling.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li><i>Organisering af allergibehandlingen</i><br/>Et samlet SFR anbefaler, at man overvejer at indtænke allergilaboratoriet i den Klinisk Biokemiske Afdeling på Bispebjerg Hospital, når dermatologi og allergologi flytter fysisk fra Gentofte Hospital til Bispebjerg Hospital. SFR vurderer, at dette vil give betydelige driftsmæssige fordele.</li> <li><i>Samling af mammakirurgien</i><br/>I forhold til den planlagte sammenlægning af de to brystkirurgiske afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev Hospital i en samlet afdeling på Herlev og Gentofte Hospitaler er SFR delte.</li> </ol> <p>Rigshospitalets repræsentanter i SFR udtaler: <i>Den planlagte udflytning af brystkræft-behandling</i></p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                             |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar -**

**revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE HOP 2020**

**Bilag 1 - Side 44 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | <p>og -diagnostik har alvorlige negative konsekvenser for de laboratorier som pt. er engagerede i disse aktiviteter på Rigshospitalet. Det anbefales derfor, at man fastholder disse aktiviteter på Rigshospitalet.</p> <p>Herlev Gentofte Hospitals repræsentanter i SFR udtaler: Den planlagte udflytning af brystkræft-behandling og -diagnostik vil resultere i Nordeuropas største center for brystkræftbehandling og diagnostik med deraf følgende forbedrede muligheder for forskning og udvikling, hvorfor det anbefales, at man fastholder den planlagte udflytning.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                  |
| SFR Klinisk fysiologi og nuklearmedicin | <p>Takker for høringsmaterialet og tilslutter sig de overordnede målsætninger for regionens hospitaler.</p> <p>Rådet bemærker, at de foreslåede ændringer ikke umiddelbart giver anledning til bemærkninger fra rådet, men da specalet er et tværgående speciale, der udfører og fortolker diagnostiske undersøgelser samt behandling med indgift af radioaktive lægemidler for såvel de kliniske specialer på hospitalerne som for almen praksis. Organisering af specalet foregår bedst ved, at der er klinisk fysiologi og nuklearmedicin på alle matrikler, hvor der er klinisk henvisende afdelinger.</p> <p>Rådet lægger desuden vægt på, at realisering af HOPP2020 v. 2.0 forudsætter, at de it- og medicotekniske systemer fungerer optimalt, idet den tekniske understøttelse har meget stor betydning for et sammenhængende og effektivt patientforløb, og rådet tillægger det særlig vægt, at der løbende er en dialogbaseret og forskningsorienteret optimering af understøttelsen, så det er muligt for klinisk fysiologi og nuklearmedicin at give den bedst mulige betjening af de kliniske afdelinger og praksis.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
| SFR Klinisk genetik                     | <p>Mener, at revisionen er i tråd med, at regionens hospitaler skal kunne levere:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sammenhængende patientforløb både mellem hospitaler og sektorer, hvor det er patientens situation, der styrer forløbet,</li> <li>- høj faglig og patientoplevelse kvalitet,</li> <li>- udvikling af stærke toneangivende faglige miljøer, som både skal være med til at sikre et hospitalsvæsen, som leverer behandling på et højt internationalt niveau, og som samtidig er en attraktiv arbejdsplads for re-gionens borgere,</li> <li>- rammerne for et attraktivt og udviklende forskningsmiljø.</li> </ul> <p>Rådet ønsker at specalet samles på Blegdamsvej, hvor de vigtigste samarbejdspartnere findes (f.eks. pædiatri og føtalmedicin), men det er ikke muligt under de eksisterende fysiske forhold. Én fysisk samlet Klinisk Genetisk Klinik vil styrke fagligheden, optimere ressourceudnyttelsen, og</p>                                                                                                                                                                                   | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        | <p>samtidig lette det administrative arbejde, som i dag bl.a. er besværliggjort af, at Gl. Landevej matriklen anvender andre IT-platforme.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| SFR Lunge-<br>sygdomme | <p>Det er af stor betydning, at Lungemedicinen etableres med regionsfunktioner på alle områdehospitaler således, at der sikres organisatorisk forankring.</p> <p>Hvis der oprettes en stærk specialafdeling, kan det give mening, at de højt specialiserede funktioner, som ikke naturligt hører til på andre matrikler, tilknyttes denne afdeling.</p> <p>SFR imødeser i forlængelse heraf den planlagte analyse af det lungemedicinske område, der er afledt af HOPP 2020 revisionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen, der igangsættes bl.a. en analyse af området, som skal vurdere fordelingen af specialfunktioner mellem regionens hospitaler.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| SFR<br>Mammakirurgi    | <p>Støtter, både af hensyn til kvalitet og effektivitet, den foreslåede sammenlægning af de to brystkirurgiske enheder i regionen, fuldt ud. Samlingen af brystkirurgien på en regional afdeling har været et længe næret ønske fra begge afdelinger. Begge afdelinger har en fremstående position inden for brystkræftbehandlingen i Danmark, men har profileret sig forskelligt. En samling vil give mulighed for at opnå optimal udnyttelse af ressourcer og skabe de bedste faglige miljøer for forskning, udvikling og kvalitetsforbedringer.</p> <p>En samling på Herlev og Gentofte Hospital vil skabe en god mulighed for at generere endnu flere forskningsresultater på internationalt niveau.</p> <p>Som første prioritet ønskes en samling af de to brystkirurgiske afdelinger, hvor alle tværgående funktioner allerede eksisterer, hvilket understøtter fokus og forenkling.</p> <p>En samling på én matrikel giver mulighed for at skabe et uddannelsesmiljø med flere i hoveduddannelsesstillinger og muliggøre rekruttering af speciallæger til uddannelse i fagområdet. Kvalitetsforbedringer ved døgndækkende funktion med speciallæge og specialekendt sygeplejepersonale vil bidrage til øget kvalitet og patientsikkerhed. Patienterne skal føle sig ventet og velkommen ved alle henvendelser.</p> <p>Ved samling på én matrikel kan der organisatorisk opnås et volumen, som muliggør optimeret resourceudnyttelse og fleksibilitet, til at udligne de udsving der er i patient tilstrømningen. I brystkræft patientforløbet er der et meget tæt samarbejde mellem mammaradiologien, mammapatologien og mammakirurgien. Disse tre specialer må derfor naturligt samles et sted.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, og det indstilles fortsat, at regionens to brystkirurgiske afdelinger samles.</p> <p>Det indstilles, at samlingen sker på Herlev-matriklen, når der er mulighed for at sikre gode fysiske rammer, hvilket ikke forventes at kunne ske, før nybyggeriet på Herlev-matriklen står færdigt.</p> <p>Plastikkirurgien og patologien er et vigtige specialer ift. brystkræft-behandling og en samling af den brystkirurgiske funktion på Herlev-matriklen skal sikre gode rammer og vilkår for samarbejdet mellem mammakirurgien og de øvrige</p> |



**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSP 2020**  
**Bilag 1 - Side 46 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | <p>Radiologisk klinik på RH har følgende forbehold; i det man derfra understreger at samlingen er forudsat, at der kan tilvejebringes hensigtsmæssige fysiske rammer, ledelsesstrukturer og samarbejde med de øvrige specialer involveret i brystkræftdiagnostik og behandling. Organiseringen af funktionen og sammenhængende til andre afdelinger skal tage hensyn til mange forhold.</p> <p>En samling af brystkirurgien vil tilskynde til en samling af mammaonkologien for at få så smidige patientforløb som muligt bl.a. fordi mammaonkologiske patienter ofte ses subakut i den mammakirurgiske afdeling og der er et tæt multidisciplinært samarbejde om for- og efterbehandlingen. Det vil af hensyn til den fortsatte brug af intraoperativ strålebehandling være en fordel ressourcemæssigt, at placere den brystkirurgiske afdeling på en matrikel med radioterapi.</p> <p>Den i HOPP 2020 foreslåede samling af medicinsk onkologi understøtter det sammenhængende patientforløb for kræftpatienter ved færre overgange og skift mellem hospitaler og støttes af SFR mammakirurgi. Samarbejdet med regionens to plastikkirurgiske afdelinger på Rigshospitalet og Herlev omkring brystrekonstruktioner kan fortsætte. En samling vil derfor ikke være noget problem for uddannelsen af plastikkirurgiske læger eller opretholdelse af kompetencer på de to plastikkirurgiske afdelinger.</p> <p>SFR mammakirurgi mener samlet at de bedste betingelser for brystkræft udredning og behandling kan skabes ved at man samler hele brystkræft patientforløbet på en matrikel, hvor rammerne for opgave varetagelsen bliver lige så gode i fremtiden som i dag.</p> | <p>specialer, der skal indgå i det multidisciplinære samarbejde, samtidig med at det skal sikres at det faglige miljø indenfor specialerne opretholdes på Rigshospitalet.</p> |
| SFR Nefrologi                           | Har ingen bemærkninger til ændringsforslagene.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                               |
| SFR Neurologi og Klinisk Neurofysiologi | <p>Rådet har en faktuel rettelse til teksten i høringsversion 2.0. vedr. neurologi:</p> <p>Side 50, Tabel 7.A: Neurologisk Afdeling N på Herlev Hospital har også enkelte regionsfunktioner (demens og neurorehabilitering), hvorfor der også skal være en sort trekant ud for Neurologi på Herlev og Gentofte Hospital</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Bemærkningen er taget til efterretning og HOPP 2020 – version 2.0 tilrettet derefter.                                                                                         |
| SFR Onkologi                            | <p>Samling af den onkologiske aktivitet på to matrikler (Rigshospitalet og Herlev-matriklen)</p> <p>Medlemmer af SFR Klinisk Onkologi er uenige om dette forslag. Nedenfor er opsummeret medlemmenes hørings svar:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>KAP-H/Almen praksis: Udtaler sig ikke om, hvorvidt der skal være to eller tre onkologiske</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau</p>                                    |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE HØRINGSFORSLAG HOPP 2020**  
**Bilag 1 - Side 47 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                       | <p>afdelinger i Region Hovedstaden. Mener ikke det har den store konsekvens for almen praksis. I KAP-H er der således ingen støtte til eller modstand mod forslaget.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De 2 onkologiske afdelinger på Herlev Hospital og Rigshospitalet støtter forslaget om lukning af Onkologisk Afdeling på Nordsjællands Hospital, Hillerød.</li> <li>• Onkologisk og Palliativ Afdeling på Nordsjællands Hospital kan ikke støtte forslaget om at lukke kræftbehandlingen i Hillerød, således at medicinsk onkologisk behandling samles på Herlev Hospital og på Rigshospitalet.</li> </ul> <p>Der er som bilag til SFRs hørings svar vedlagt uddybende argumentationer fra hhv. rigshospitalet/Herlev Hospitals onkologiske repræsentanter i SFR og Nordsjællands repræsentanter i SFR.</p> | <p>og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlingskapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetsudviklingen indenfor specialiet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |
| SFR<br>ortopædkirurgi | <p>Ved etablering af den foreslåede hospitalsstruktur (fire store akuthospitaler, et specialhospital på RH/GLØ og en stor elektiv enhed på Gentofte-matriklen) fremhæver SFR, at det er afgørende, at de fire store akuthospitalers ortopædkirurgiske afdelinger får ensartet størrelse og aktivitetsniveau – dette for at sikre lige gode kår for rekruttering, drift, udvikling, forskning og uddannelse. SFR understreger, at akut og elektiv ortopædkirurgi hører sammen med en hensigtsmæssig fordeling af aktivitet på 50/50, men vil gerne understrege at denne fordeling er meget afhængig af sammensætningen af patienter på det enkelte hospital.</p> <p>1. Aktivitet</p>                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>SFR mener ikke, at der har været et fald i aktiviteten inden for ortopædisk kirurgi (baseret på dataudtræk fra e-sundhed) – der har været et lille fald i indlagte patienter men en kraftig stigning i antallet af ambulante besøg. SFR fremfører, at de ortopædiske afdelinger stadig har formået at holde antallet af omvisiteringer til privat sektor meget lavt. Dette skyldes ifølge SFR ikke en overkapacitet inden for området, men derimod at afdelingerne løbende har tilpasset sig (ved fx personalereduktioner) variationer i efterspørgslen. Derfor mener SFR, at den foreslåede reduktion i samlet behandlingskapacitet vil føre til et betydeligt antal omvisiteringer til privat sektor.</p> <p>2. <i>Overflytning af aktivitet</i></p> <p>SFR havde fundet det mest hensigtsmæssigt, hvis al aktivitet fra Frederiksberg-matriklen kunne blive overflyttet til Bispebjerg-matriklen, men erkender at dette først kan rummes, når Nyt Hospital Bispebjerg står færdigt. SFR finder det derfor også afgørende vigtigt, at den anførte aktivitet i fuldt omfang overflyttes til Bispebjerg-matriklen, såfremt det besluttet at foretage lukningen af Frederiksbergs Ortopædiske Afdeling i forbindelse med Budget 2016. Herunder vil det være vigtigt, at aktiviteten for elektive, indlagte patienter øges på Bispebjerg-matriklen, således at den samlede andel af elektiv kirurgi under indlæggelse bliver større.</p> <p>SFR anfører, at den idrætskirurgiske aktivitet på Bispebjerg-matriklen ligeledes skal øges for at sikre et tilstrækkeligt stort aktivitetsniveau inden for fagområdet. Det er sammenfattende SFR's opfattelse, at det administrative forslag om for så vidt angår ændringer inden for ortopædkirurgien på Bispebjerg Hospital må anses for at være acceptable – under forudsætning af at antallet af patienter, der overføres til Bispebjerg-matriklen, ikke reduceres i forhold til det foreslåede.</p> | <p>Ad 1.-2. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>3. <i>Håndkirurgi</i></p> <p>SFR påpeger, at logikken om en hensigtsmæssig fordeling af akut og elektiv aktivitet også gælder for håndkirurgi, og at det derfor er vigtigt, at alle fire akuthospitaler har håndkirurgi på hovedfunktionsniveau. SFR anbefaler, at håndkirurgi på hovedfunktionsniveau bibeholdes på alle fire akuthospitaler, da der antalsmæssigt er tilstrækkeligt patientgrundlag og da der ikke er faglige årsager, der kræver en samling af denne aktivitet.</p> <p>4. <i>Rygkirurgi</i></p> <p>Rygkirurgien er som sådan ikke behandlet i høringsudkastet til HOPP 2020 – men er det i afsnittet om hospitalsprofiler. SFR anbefaler, at der fortsat skal udføres rygirurgi (primært den højt specialiserede del) på Ortopædkirurgisk Klinik på Blegdamsvej-matriklen. Dette skyldes, at patientkategorier og behandlingstyper på Glostrup-matriklen og på Blegdamsvej-matriklen er meget forskellige samt at der i behandlingen af rygirurgiske patienter på Blegdamsvej-matriklen er et meget nært samarbejde med andre dele af Ortopædkirurgisk Klinik og med væsentlige af klinikens samarbejdspartnere – herunder især Traume Centret og Onkologisk Afdeling. SFR anbefaler således, at Ryg Sektionen, HovedOrtoCentret, Rigshospitalet og Glostrup Hospital</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Ad 3. Bemærkningen er taget til efterretning. Det indstilles at håndkirurgi på hovedfunktionsniveau fastholdes på akuthospitalerne. Specialfunktioner samles fortsat på Gentofte-matriklen, bortset fra enkelte funktioner, som bibeholdes på Nordsjællands Hospital.</p> <p>Ad 4-5. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde</p> |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE HOPP 2020**  
**Bilag 1 - Side 49 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                    | <p>forbliver en selvstændig sektion under Ortopædkirurgisk Klinik. SFR nævner afslutningsvist, at det internt på Rigshospitalet og Glostrup Hospital er besluttet at videreføre Videnscenter for Reumatologi og Rygsygdomme og Ortopædkirurgisk Klinik indeholdende Ryg Sektionen som to separate klinikker, og at det samtidig er besluttet at etablere et koordinationsforum mellem de to enheder.</p> <p>5. <i>Synspunkter fra enkelte hospitaler</i></p> <p>SFR har medtaget synspunkter fra enkelte hospitaler i deres hørings svar.</p> <p>Følgende har haft behov for særlige udtalelser:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Nordsjællands Hospital: <ul style="list-style-type: none"> <li>Anfører at håndkirurgi er afdelingens flagskib og har været udviklet gennem de sidste 10 år. Der kører flere forskningsprojekter. Anfører, at der efter deres vurdering af tilstrækkelig patientvolumen til håndkirurgi med regionsfunktion på 2 akuthospitaler.</li> <li>Herlev og Gentofte Hospital: <ul style="list-style-type: none"> <li>Mener ikke at lukning af ortopædkirurgien på Frederiksberg-matriklen vil føre til en stigning af omvisiteringer til privat sektor. Mener ikke at de fire akuthospitalers ortopædkirurgiske funktioner nødvendigvis skal have samme størrelse og aktivitetsniveau. Foreslår at kun regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner samles som i dag – og at der ikke sker samling inden for hovedfunktionsniveau.</li> <li>Bispebjerg og Frederiksberg Hospital – Frederiksberg-matriklen: <ul style="list-style-type: none"> <li>Foreslår at regionen inddrager udvidelse af den samlede bygningsmasse (med udvidelse på Blegdamsvej-matriklen og på Herlev-matriklen) i HOPP 2020. Fremhæver det gode faglige miljø og den gode kultur på Ortopædkirurgisk Afdeling på Frederiksberg-matriklen. Foreslår at sterilisationsafdelingen på Frederiksberg-matriklen nedlukkes i 2018. Fremhæver at ibrugtagning af nybyggeriet omkring 2018 taler for en lukning af de gamle hospitaler på dette tidspunkt. anbefaler at inddrage de nye hospitalsbyggerier i revisionen af HOPP 2020, inden beslutning om en større afdelingsrokade træffes.</li> </ul> </li> </ul> </li> </ul> </li> </ul> | <p>på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Det bemærkes endvidere, at sikre hensigtsmæssige, fagligt fornuftigt samarbejde og optimal anvendelse af kapaciteten og kompetencer mellem afdelingerne på Rigshospitalet, uagtet hvilken matriklen afdelingerne har funktion på, er hospitalsdirektionens ansvar.</p>    |
| <p>SFR Oto-rhino-laryngologi (inkl. audiologi)</p> | <p>Rådet har bemærket, at den audiologiske afdeling på Bispebjerg Hospital ikke er nævnt i afsnittet om funktioner på Bispebjerg Hospital i høringsudkastet til hopp2020. Herudover skal det bemærkes, at flere specialiserede funktioner på regionsniveau også foregår i ØNH specialiet, Nordsjællands Hospital, Hillerød.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Audiologisk afdeling er forankret under afdelingen på Gentofte-matriklen, som er en funktion ledet af Rigshospitalet. Afdelingen er ikke nævnt i HOPP 2020 – version 2.0, idet det tidligere (med HOPP 2020) blev besluttet, at den skal samles på Gentofte-matriklen når der er mulighed for at sikre gode</p> |

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | fysiske rammer.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| SFR Patologi       | <p>Det skal oplyses, at SFR Patologi generelt er meget enig i høringsforslaget til HOPP 2020, som vil styrke den faglige udvikling og behandlingskvaliteten bl.a. via en fortsat centralisering og samordning.</p> <p>Der er enighed i SFR Patologi, at den nuværende organisering og opgavefordeling mellem de tre patologifagdelinger generelt understøtter en driftsrobust og udviklingsorienteret faglig struktur af specialiet i Region Hovedstaden.</p> <p>I revision af Hospitalsplan- og Psykiatriplan, HOPP2020 er der ingen ændringer i organiseringen af patologien i Region Hovedstaden. Forslagene har imidlertid stor betydning for de enkelte patologifagdelinger. Det drejer sig om følgende specialer brystkirurgi (samling på Herlev/Gentofte), dermatologi (samling på Bispebjerg), ortopædkirurgi (øget aktivitet på Herlev/Gentofte) og urologi (øget aktivitet på Herlev/Gentofte). Det skal bemærkes, at patologien i relation til alle de nævnte kliniske specialer er patologi-hovedfunktioner.</p> <p>Med vedtagelsen af revisionsforslaget til HOPP 2020 vil der muligvis skulle ske justeringer af patologibetjeningen i regionen og SFR Patologi anbefaler, at disse justeringer sker uden forringelse af den fornødne viden og ekspertise på de relevante patologifagdelinger.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| SFR Plastikkirurgi | <p><i>Vedrørende sammenlægning af regionens to brystkirurgiske</i></p> <p>Brystkræftbehandling foregår i dag i tæt samarbejde mellem brystkirurger og plastikkirurger, og dette forventes intensiveret i fremtiden. En samling af brystkirurgien på én matrikel findes kun hensigtsmæssig, såfremt der også er plastikkirurgi med højt specialiseret funktion med mikrokirurgi på samme matrikel således, at patienterne kan tilbydes alle typer af primær brystrekonstruktion og større onko-plastiske indgreb. Man vil derved kunne tilbyde patienterne tilfredsstillende, sammenhængende patientforløb.</p> <p>En sammenlægning på matriklen Gentofte, kan ikke anbefales, da der ikke findes Plastikkirurgisk speciale på Gentofte.</p> <p>En sammenlægning på matriklen Herlev vil kunne bevare det allerede eksisterende sammenhængende patientforløb vedrørende brystkirurgi, plastikkirurgi og onkolog. Kvaliteten af patientbehandling, vidensniveau og forskning vil kunne bevares. Hvis dette vælges vil de påvirke speciallæge uddannelsen, idet regionen så kun har én matriklen, hvor der laves brystrekonstruktion og større onko-plastiske indgreb</p>                                                                                                                                           | <p>Det indstilles fortsat, at regionens to brystkirurgiske afdelinger samles. Det indstilles, at dette sker på Herlev-matriklen, når der er mulighed for at sikre gode fysiske rammer, hvilket ikke forventes at kunne ske, før nybyggeriet på Herlev-matriklen står færdigt.</p> <p>Plastikkirurgien er et vigtigt speciale ift. brystkræft-behandling og en samling af den brystkirurgiske funktion på Herlev og Gentofte Hospital skal sikre gode rammer og vilkår for</p> |



|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|               | <p>Sundhedsfagligt Råd i Plastikkirurgi er ikke enige med hensyn til støtte til ændringsforslaget vedrørende samling af Brystkirurgisk afdeling på Herlev-Gentofte.</p> <p>Plastikkirurgisk afdeling på Herlev Hospital støtter ændringsforslaget, såfremt brystkirurgien placeres på Herlev matriklen.</p> <p>Rigshospitalets plastikkirurgiske afdeling støtter ikke ændringsforslaget og ønsker at bevare en del af brystkirurgien på Rigshospitalet, for at bevare bredden i det plastikkirurgiske speciale.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>samarbejdet mellem plastikkirurgien, og mammakirurgien, samtidig med at det skal sikres at det faglige miljø indenfor plastikkirurgi opretholdes på Rigshospitalet.</p>                                                    |
| SFR Psykiatri | <p>Nærhedsprincippet er fortsat vigtigt. SFR Psykiatri finder ikke, at patientens nærhed til psykiatrien bliver kompromitteret med ændringsforslagene. Det er også væsentligt, at centrene hovedfunktions optageområder er fordelt, så der er et overskueligt antal kommuner (kommunale samarbejdspartner) tilknyttet den enkelte enhed.</p> <p>Samlingen af hhv. PC Frederiksberg og PC København samt PC Glostrup og PC Hvidovre resulterer i store centre, som muliggør et stærkt fagligt miljø, hvilket er vigtigt for den fortsatte udvikling. Rådet finder at de psykoterapeutiske tilbud skal være tæt knyttet til centrene hovedfunktion, således at de fremtidige centre hver har en psykoterapeutisk enhed.</p> <p>En generel bemærkning der angår HOPP 2020 som hele, omhandler de somatiske hospitalers støtte og nærhed til psykiatriens sengeafsnit, som er vigtig for kvaliteten ift. patienter med somatisk komorbiditet og evt. skader. Med HOPP 2020 kommer nye snitflader mellem psykiatri og somatik, som skal klargøres for at sikre et fortsat godt samarbejde. Telemedicin bliver også i denne forbindelse stadig mere aktuelt at udvikle.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                              |
| SFR Pædiatri  | <p>Rådet støtter forslaget og har ingen bemærkninger hertil.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                               |
| SFR Radiologi | <p>Vedrørende samlingen af brystkirurgi på Herlev og Gentofte Hospital henleder SFR Radiologi opmærksomheden på følgende forhold:</p> <p><i>1. Sikring af faglig sammenhæng i patientforløbene</i></p> <p>Et tæt klinisk og praktisk samarbejde mellem brystkirurger, ammaradiologer, mammapatologer og plastikkirurger er nødvendigt. Af hensyn til efter- behandling og opfølgning på brystkræftpatienterne vil det endvidere være hensigtsmæssigt med en tæt tilknytning til mamma-onkologien og klinisk fysiologi og nuklearmedicin.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Ad 1-2. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Det bemærkes, at samlingen af</p> |

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                 | <p><i>2. Sikring af fagligt niveau</i><br/>Såfremt flytning og samling af brystkirurgien besluttet, er det afgørende at bibeholde et højt fagligt niveau, forskning, uddannelse og kvalitetssikring. For at kunne fastholde og rekruttere personale med en høj faglig ekspertise, anbefales opbygning af et "Center of excellence indenfor brystkræftdiagnostik og -behandling" med hensigtsmæssige fysiske rammer, ledelsesstrukturer og samarbejdsrelationer.</p> <p><i>3. Sikring af personaleressourcer</i><br/>Såfremt mammaradiologien flyttes og samles, må en selvstændig afdeling med samlet ledelse af mammografiscreeningsprogrammet og den kliniske mammaradiologi anbefales. Dette sikrer den nødvendige faglige opmærksomhed og udvikling på et specialiseret og specifikt område.</p> <p><i>4. Opretholdelse af aktiviteten</i><br/>En flytning af mammaradiologien uden at ovenfor skitserede forudsætninger tilvejebringes, kan medføre personaleflugt fra området. I øvrigt bemærkes, at hvis sammenlægning af brystkirurgien fastholdes, kan et alternativ til det foreliggende forslag være, at mammaradiologien i lighed med patologien leverer en udefunktion til brystkirurgien. Eftersom omkring halvdelen af de mammaradiologiske patienter enten afsluttes i radiologisk regi eller er henvist fra onkologer, er brystkirurgerne involveret i mindre end halvdelen af den mammaradiologiske produktion.</p> <p><i>5. Samling af kompetencer</i><br/>SFR Radiologi har desuden overordnede overvejelser, der udspringer af at centralisering og specialisering udfordrer radiologien i forhold til at kunne levere relevante kompetencer og kapacitet på den enkelte hospitalsmatrikel. SFR Radiologi anbefaler, at der er fokus på, at den billeddiagnostiske opgave skal koordineres med kompetencen, det vil sige at radiologer med relevante fagområdekompeter, i videst mulige omfang, beskriver og konfererer undersøgelser inden for eget felt.</p> | <p>mammarikurgien og mammaradiologien på Herlev og Gentofte Hospital vil ske i tæt dialog med relevante parter.</p> <p>Ad 3. Der etableres ikke en ny afdelingsledelse. Samlingen af mammaradiologien vil ske under ledelse af den radiologiske afdeling på Herlev Hospital i overensstemmelse med kliniske grundstruktur, der er vedtaget i regionen med HOPP 2020.</p> <p>Ad 4-5. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |
| SFR Reumatologi | <p>Overordnet er regionens reumatologiske afdelinger positive over for forslaget om at samle sengene på en enkelt sengeafdeling i regionen. Dette gøres bedst på Rigshospitalet og Glostrup Hospital – Glostrup-matriklen.</p> <p>Det kan komme på tale at samle enkelte smalle patientkategorier på færre matrikler, men det er afgørende, at den enkelte enhed bevarer så stort et udsnit af den brede reumatologi som muligt.</p> <p>Der vil være behov for et analysearbejde mhp. fastlæggelse af</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Det bemærkes endvidere, at</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|             | <p>visitationskriterier og – veje for såvel akutte som elektive patientforløb.</p> <p>Da reumatologien i vidt omfang er et ambulant speciale, fordrer organisatoriske struktur, at der beskrives patientforløb, der sikrer, at patienter, som indlægges på Glostrup fra et andet planområde, sikkert kan afsluttes til videre ambulant kontrol i det ambulatorium, hvor de 'hører hjemme'.</p> <p>En særlig problemstilling udgør organiseringen af og samarbejdet med tværgående funktioner. Her tænkes i første omgang på fysio- og ergoterapeuter, som er vigtige partnere i en række patientforløb. Optimering af samarbejdet omkring disse patientforløb nødvendiggør et tæt samarbejde ikke blot mellem faggrupper på den enkelte matrikel, men også inden for samme faggruppe på forskellige matrikler. Terapeuterne er imidlertid organiseret forskelligt i regionen. Der forestår et analysearbejde med de pågældende terapiafdelinger om, hvordan samarbejdet bedst udmøntes fremover.</p> <p>Forskningen forventes at blive styrket med samlingen i én afdeling.</p> <p>Uddannelse skal fortsat forankres lokalt, men muligheder for etablering af rotationsstillinger, praktikforløb og andre tværgående udviklingstiltag skal udforskes.</p> <p>Endeligt må det understreges, at placeringen af reumatologien på i alt 5 matrikler udgør en væsentlig ledelsesmæssig udfordring.</p> <p>Det peges på, at de 5 matrikler hver bør have gode muligheder for – også ledelsesmæssigt – at sikre fortsat faglig udvikling. Dette opnås bedst ved fortsat at have stærke lokale ledelser, som kan opretholde en lokal kulturel identitet.</p> | <p>fordelingen af opgaver mellem de matrikler og samarbejdet mellem afdelinger(specialer) som Rigshospitalet råder over, i udgangspunktet er et hospitalsdirektionsanliggende.</p>                                                                                                                                  |
| SFR Urologi | <p>Overordnet anerkender SFR et grundlæggende behov for at afvikle funktioner (herunder urologi) på Frederiksberg Hospital (FH) og sikre udnyttelsen af eksisterende ledige fysiske rammer på Gentofte Hospital (GH).</p> <p>Der peges på, at den foreslåede ændring vil indebære et meget stort indtag af akutte patienter på Herlev Hospital, dels vil medføre geografisk uhensigtsmæssige patient-/hospitalknytninger væsentligst i SYD, dels at Rigshospitalet's højt specialiserede funktioner volumenmæssigt bliver meget afhængig af visitationspraksis i RegionSj. Og at ændringen ikke er i overensstemmelse med analysen fra februar 2014, der pegede på at Herlev Hospital skulle varetage Nord og Midt, mens rigshospitalet skulle varetage Byen og Syd. Samt at Bispebjerg/Frederiksberg Hospital også skulle have hovedfunktion i tæt samarbejde med Herlev Hospital.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>SFRs forslag om, at ét hospital skal have to afdelinger inden for samme speciale vurderes ikke hensigtsmæssigt økonomisk og</p> |



|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 | <p>SFR foreslår derfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- at der opretholdes 2 urologiske afdelinger i RegH - Rigshospitalet og Herlev Hospital - begge med akutmodtagelse og højt specialiseret behandling, iht. SST's specialevejledning</li> <li>- at der etableres elektiv afdeling/afsnit på Gentofte Hospital, der varetager al hovedfunktionsurologi samt stenbehandling for hele RegH – dvs. en styrkelse af funktionerne på Gentofte Hospital iht. HOPP2020 version 2</li> <li>- at Herlev Hospital bibeholder optageområde Nord og Midt samt nuværende andel af Syd, og Rigshospitalet bibeholder optageområde Byen og nuværende andel af Syd.</li> <li>- at henvisninger fra de to optageområder (Syd og Byen respektive Nord og Midt) modtages på Rigshospitalet respektive Herlev Hospital</li> <li>- at de visiterende afdelinger, på Rigshospitalet og Herlev Hospital, visiterer specialfunktioner iht. SST's specialevejledning, og videre- visiterer hovedfunktionsurologi og stenbehandling fra hele regionen til Gentofte Hospital</li> <li>- at der på Gentofte Hospital etableres kapacitetsudvidelse svarende til patienter, der aktuelt udredes og behandles i privat regi i udbud.</li> </ul> | <p>er i strid med de eksisterende principper. Den konkrete organisering af det urologiske speciale på Herlev og Gentofte Hospital med en afdeling med funktion på to matrikler kan i parkis organiseres således, at der på én matrikel etableres en elektiv enhed.</p> <p>Forordningen af specialfunktioner med afdelingerne fastlægges ifm. ansøgningen til Sundhedsstyrelsen ( den nationale specialeplan i efteråret/vinteren 2015).</p> |
|                                 | Virksomheds-MED                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| VMU Amager og Hvidovre Hospital | <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>gyn/obs/pæd</i><br/>Udvalget hilser med tilfredshed, at høringsudkastet lægger op til en "normalisering" af optageområderne for gynækologi og obstetrik og pædiatri på Vestegnen.</li> <li>2. <i>håndkirurgi</i><br/>Udvalget beklager at skulle afgive den planlagte håndkirurgi, men tager til efterretning, at den planlagte håndkirurgi ønskes samlet på Gentofte-matriklen.</li> <li>3. <i>onkologi</i><br/>VMU Amager og Hvidovre Hospital kan støtte beslutningen om ikke at etablere onkologi på Amager og Hvidovre Hospital, idet udvalget finder det rigtigt af kvalitetsmæssige årsager at samle onkologien på de to "kræfthospitaler".</li> <li>4. <i>demografi og senge, udvikling</i><br/>Det fremgår af høringsudkastet, at Region Hovedstaden frem til 2015 kan imødesee en ganske omfattende udvikling i befolkningsgrundlaget, men at denne udvikling er meget forskellig mellem planområderne. VMU Amager og Hvidovre Hospital skal i lighed med tidligere høringsssvar opfordre til, at Regionsrådet overvejer at lade disse forskelle afspejle sig mere systematisk i</li> </ol>                                                                                | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 | <p>ressourcetillførslen til hospitalerne.</p> <p>Vedrørende sengekapacitet ser udvalget også med bekymring på, at høringsudkastet forudsætter, at Amager og Hvidovre Hospital håndterer en befolkningsvækst i Planområde Syd på 16,6 % frem til 2025 med faldende til stagnerende sengekapacitet. Udvalget er som udgangspunkt bekymret for realismen i de forudsætninger, der lægges til grund for den forventede udvikling i sengeforbruget. Sengekapaciteten, især på det medicinske område, er under pres i disse år, og sengeforbruget er steget på det medicinske område i Planområde Syd og må forventes at stige yderligere som følge af den betragtelige befolkningsvækst. Et forventeligt stigende fødselstal vil ligeledes stille krav om flere senge i obstetrikken og pædiatrien. Med den specialesammensætning som Amager og Hvidovre Hospital har, vil det betyde, at der skal nedlægges rigtigt mange senge i et forholdsvis begrænset kirurgisk område, hvis den samlede sengekapacitet ikke skal øges.</p> <p>VMU Amager og Hvidovre Hospital skal derfor opfordre til, at Regionsrådet overvejer en mere aktiv og fælles tværgående implementering af de nødvendige tilpasninger af sengekapaciteten, så denne opgave ikke udelukkende overlades til de enkelte hospitaler med forskellige befolkningsmæssige og specialesammensætningsmæssige forudsætninger.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>VMU Bispebjerg og Frederiksberg Hospital</p> | <p>Udvalget vil indledningsvist anerkende, at der i forslaget er lagt vægt på strukturelle tiltag, som øger kvaliteten eller fastholder det nuværende kvalitetsniveau og samtidig giver maksimal effektiviseringsgevinst.</p> <p>VMU ser positivt på en samling af specialet dermatologi-venerologi samt allergi på Bispebjerg Hospital, idet der forventes en positiv synergi i forhold til patientbehandling og forskning samt en bedre ressourceudnyttelse.</p> <p><i>1. urologi</i></p> <p>Forslaget har betydning for hospitalets faglige profil, idet det lægger op til at flytte den urologiske samt ortopædkirurgiske aktivitet fra Frederiksberg matriklen. Disse ændringer vil samtidig betyde en lukning af operationsgangen på Frederiksberg matriklen. Hospitalet vil, hvis det fremlagte forslag vedtages, få en meget smal profil indenfor det kirurgiske område, hvilket ikke synes hensigtsmæssigt i forhold til at sikre en god akutbehandling. Der er desuden en bekymring for en forringelse af den kirurgiske betjening af Byens patienter. VMU foreslår derfor, at urologi bevares som speciale på planlægningsområdet Byens akuthospital. Der er til VMU's høringsvar medsendt en række bilag fra enkeltafdelingers lokale MED-udvalg.</p> <p><i>Urologisk afdeling:</i></p>                                                                                   | <p>Ad 1. Bemærkningerne</p> <p>foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen. Bl.a. skal det ifm. den kommende specialansøgningsproces vurderes om hospitalets kirurgiske profil skal styrkes indenfor det specialt kirurgi.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>Et enigt MED-udvalg foreslår, at hvis det besluttes at fremrykke flytningen af den urologiske funktion, der aktuelt varetages på Frederiksberg, at det i givet fald bliver som en samlet flytning til en selvstændig enhed på Gentofte Hospital. Hvis afdelingen – som foreslået i planen – flyttes til både Herlev og Gentofte bør det først ske når nybyggere på Herlev er færdig i 2018</p> <p>Dette forslag vil sikre, at Gentofte Hospital opnår en højere udnyttelsesgrad af matriklen samt løse de pladsmæssige udfordringer Rigshospitalet måske vil få i forhold til at skulle behandle alle urologiske patienter fra optageområde Byen.</p> <p><i>Ortopædkirurgisk afdeling O:</i></p> <p>Der peges på, at der samlet set er stigende ortopædkirurgisk aktivitet i Region Hovedstaden. Der opfordres derfor kraftigt til ikke at reducere den samlede kapacitet.</p> <p>Vedrørende håndkirurgien nævnes, at det er vigtigt for alle områdehospitalet at have håndkirurgi på hovedfunktionsniveau. Det giver ingen rationalitet at samle små og enkle håndkirurgiske operationer på en højt specialiseret afdeling. Det <u>foreslås</u>, at man fortsat samler regionale og højt specialiserede funktioner som i dag, men undlader at inddrage hovedfunktionsområdet i denne samling.</p> <p><i>Ortopædkirurgisk afdeling M:</i></p> <p>MED-udvalget tager den foreslåede hospitalsstruktur til efterretning, hvor der etableres fire store akuthospitaler, et specialhospital på Rigshospitalet/Glostrup Hospital og en stor elektiv enhed på Gentofte Hospital. Det er vigtigt, at behandling af borgere i planlægningsområdet Byen i fuldt omfang overflyttes til Bispebjerg Hospital såfremt det besluttes at foretage lukningen af Frederiksbergs Ortopædkirurgiske Afdeling i forbindelse med Budget 2016. En forudsætning, at det sikres at de nødvendige kapacitet – herunder ekstra operationsstue - er til rådighed.</p> <p>MED-udvalget finder også anledning til at bemærke, at der på Bispebjerg Hospital er en stor idrætskirurgisk aktivitet. Denne aktivitet bør ligeledes øges for at sikre et tilstrækkeligt stort aktivitetsniveau indenfor dette fagområde.</p> <p><i>Anæstesiologisk afdeling Z:</i></p> <p>Man opfordrer regionsrådet til at revurdere beslutningen om at flytte det urologiske speciale fra BFH.</p> <p>Der gøres opmærksom på at der fortsat vil skulle være et anæstesiberedskab på Frederiksberg-matriklen, ligesom der skal oprettes et kirurgisk beredskab til de urologiske patienter hvis disse flyttes til Gentofte. Den øgede aktivitet på BBH matriklen vil delvist skulle ligge i forlængelse af dagarbejdstiden.</p> <p><i>Reumatologisk afdeling:</i></p> <p>En kommende samling af reumatologien bør i videst muligt omfang tilgodese lokale samarbejder indenfor patientforløb, forskning, uddannelse, udvikling og drift. Der anbefales derfor et lokalt</p> |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar -**

**revision af HOSPITALS OG PSYKIATRISKE HØRINGSFORSLAG HOPP 2020**

**Bilag 1 - Side 57 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                  |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        | <p>selvstyre med ansvar for drift, budgetter, persona- le og patientbehandling for at optimere synlighed og samarbejde.</p> <p>Egen visitation bør fastholdes for det lokale optageområde. Med videresendelse til Glostrup af de patienter, der ikke kan behandles ambulant.</p> <p>Vigtigt at der også på udefunktionerne fortsat er en bred repræsentation af alle typer reumatologiske patienter.</p> <p>Såfremt reumatologiske senge flyttes, bør det reumatologiske plejepersonale tilbydes at følge med.</p> <p>Med hensyn til terapeuterne er det væsentligt fortsat at kunne give relevante tilbud til patienter, der ikke overflyttes til Glostrup-matriklen, herunder indsatsen i akutmodtagelser/AMA..</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                  |
| VMU Bornholms Hospital | <p>Den reviderede HOPP 2020 er en strategisk velbegrunder og gennemtænkt plan, hvor man på baggrund af de seneste to store hospitalssammenlægninger flytter og fordeler specialer, således at de faglige miljøer styrkes. Dette kan vi fuldt ud tilslutte os.</p> <p>Hospitalet er dog meget afhængigt af den specialeplanlægning, som resten af regionen gennemfører, da den specialiserede behandling af de bornholmske patienter i væsentligt omfang, foregår på andre af regionens hospitaler.</p> <p>Med de netop gennemførte fusioner, er hospitalet forholdsmeæssigt blevet endnu mindre i regionen. På trods af størrelsen varetager hospitalet fortsat både klinisk og administrativt de fleste opgaver som regionens øvrige hospitaler og virksomheder.</p> <p>VMU adresserer de samarbejdsrelationer til regionens øvrige hospitaler, som hospitaler er afhængig af, ønsker i hovedtræk disse fastholdt uændret.</p> <p>Bornholms Hospital har derfor frem mod 2020 fokus på at etablere formelle faglige samarbejder med andre hospitaler. En væsentlig del af dette samarbejde skal sikre den faglige udvikling og fortsat høj behandlingskvalitet og patientsikkerhed, hvor de rette kompetencer altid er tilgængelige. Dette søges opnået ved at indgå formaliserede aftaler om fokuserede faglige forløb for vores sundhedsfaglige specialister (læger, sygeplejersker, jordemødre mv.), med de øvrige hospitaler i regionen.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>VMU Herlev og Gentofte Hospital</p> | <p>1. VMU Herlev og Gentofte Hospital finder, at ændringsforslagene grundlæggende er positive. Samtidigt præciseres nødvendigheden af, at den fysiske kapacitet er tilvejebragt, før de enkelte tiltag implementeres. De ansattes arbejdsmiljø vil i modsat fald blive betydeligt udfordret og øge risikoen for uhensigtsmæssige patientforhold og problemer med patientsikkerheden.</p> <p>Endeligt understreger VMU, at de personalepolitiske principper anvendes fuldt ud ifm. alle hospitalsplanændringer af hensyn til de berørte medarbejders arbejdsvilkår.</p> <p>2. Ønskes følgende tilretninger i teksten ang. neurologi, Herlev-matriklen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• S. 11: Skema, bilag 2: Neurologisk afdeling N har også enkelte regionsfunktioner (demens og neurorehabilitering).</li> <li>• S. 51: De specialiserede funktioner er placeret på Rigshospitalet med undtagelse af enkelte regionsfunktioner på Nordsjællands Hospital og på Herlev og Gentofte Hospital og enkelte regions-funktioner og enkelte højt specialiserede funktioner på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Rettelsen relateres endvidere til den tilknyttede oversigtsskemaet.</li> </ul> | <p>Ad 1. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 2. Bemærkningerne er taget til efterretning og HOPP 2020 – version 2.0 tilrettes i overensstemmelse hermed.</p> |
| <p>VMU Den Præhospitale Virksomhed</p> | <p>HOPP2020 bygger på, at en række behandlingstilbud bliver samlet på færre enheder, hvilket betyder en styrkelse af den faglige kvalitet i patientbehandlingen og givet et bedre grundlag for forskning og udvikling. Den Præhospitale Virksomhed støtter intentionerne og ændringerne i HOPP2020.</p> <p>En øget centralisering medfører længere ambulancetransporttid til hospital og en øget overflytning af kritisk syge og ustabile patienter. I HOPP2020 er angivet, at akutlæge-bilerne gennemfører disse transporter. Det skal bemærkes, at overflytning af kritisk syge og ustabile patienter sker af ambulancer med følgeskab af en akutlægebil med speciallæge og paramediciner. Mindre kritiske overflytninger udføres af ambulancejenseten uden følgeskab af akutlægebil.</p> <p>En øget centralisering og samling af funktioner har betydning for både ambulancedriften og den liggende sygetransport. Det er derfor VMUs opfordring, at der bliver foretaget en analyse, hvor blandt andet antal kørsler, fremtidig dimensionering, ventetid og responstider/servicemål bliver belyst i forhold til HOPP2020</p>                                                                          | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                                                                                                                             |
| <p>VMU Nordsjællands Hospital</p>      | <p>VMU har bemærkninger til en række konkret ændringsforslag.</p> <p>1. <i>Onkologi</i><br/> VMU anbefaler, at den medicinske kræftbehandling fastholdes på Nordsjællands Hospital.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Ad 1. Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et</p>                                                                                                                                                                                 |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Der peges på, at kvaliteten er på samme høje niveau som Rigshospitalet og Herlev, hvorfor der ikke vil være en kvalitetsmæssig gevinst. Der peges på at patienter i den terminale fase bibeholder et åbent ambulant forløb, og ved behov er garanteret indlæggelse i onkologisk sengeafsnit. Den foreslåede ændring vil desuden øge antallet af overgange mellem afdelinger og hospitaler.</p> <p>MED-udvalget i Onkologisk og Palliativ afdeling, ønsker at bibeholde den onkologiske funktion på Nordsjællands Hospital (særskilt udtalelse vedlagt som bilag)</p> <p>2. <i>Håndkirurgi</i><br/>VMU anbefaler at den elektive håndkirurgi fastholdes i ortopædkirurgien på Nordsjællands Hospital. Peger på at der er faglig enighed om at akut og elektiv ortopædkirurgi hører sammen på et akuthospital. Det foreslås til overvejelse at etablere et videncenter for håndkirurgi som med fordel kunne ligge på Nordsjællands Hospital, idet afdelingen har en stor aktivitet, både akut og planlagt.</p> <p>3. <i>Kvinde-barn specialerne</i><br/>Støtte til forslag om at ændre optageområder for gravide. Støtte til at pædiatrien fremover skal omfatte patienter i alderen 0-18 år.</p> <p>4. <i>Reumatologi</i><br/>Støtte til forslaget om at etablere én reumatologisk afdeling.</p> <p>5. <i>Oftalmologi</i><br/>Uden at præcisere det nærmere, foreslås det, at fastholde en funktion vedrørende behandling af øjenssygdomme på Nordsjællands Hospital. Med et justeret indhold, der kan være med til at frigive fysisk kapacitet til varetagelse af en øget aktivitet indenfor dagkirurgi, øre/næse/hals-kirurgi mv</p> | <p>højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> <p>Ad 2. Bemærkningen er delvist taget til efterretning. Det indstilles at håndkirurgi på hovedfunktionsniveau fastholdes på akuthospitalerne. Specialfunktioner samles fortsat på Gentofte-matriklen, bortset fra enkelte funktioner, som bibeholdes på Nordsjællands Hospital.</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Ad 3.-5. Bemærkningerne<br>foranlediger ingen ændringer i<br>HOPP 2020 – version 2.0, men<br>de er taget til efterretning og<br>indgår i det videre planarbejde<br>på sundhedsområdet i regionen. |
| VMU Psykiatri,<br>Region<br>Hovedstaden | <p>VMU Psykiatri er enige i sigtet om ressourceeffektiv centerstruktur; tilpasning af centrenes optageområder udvikling og udbygning af akutte og intensive ambulante funktioner samt udarbejdelse af en samlet udviklingsplan for Børne- og Ungdoms Psykiatrisk Center. VMU peger på nødvendigheden af at sikre involverende omstillingsprocesser og forventer at blive løbende inddraget i den konkrete udmøntning heraf med fokus på arbejdsmiljø, kvalitet og vidensniveau. Der peges desuden på det vigtige i god kommunikation i forbindelse med omstillingerne.</p> <p><i>LMU PC København</i><br/>Finder god mening i fusionen mellem PC København og PC Frederiksberg.<br/>Mener dog det er svært at gennemskue evt økonomiske konsekvenser. Mener ikke at kunne se at sengene fra PC Frederiksberg er tænkt ind i det nye byggeri på Bispebjerg hospital. Spørger til hvordan den fysiske sammenlægning mellem de to centre tænkes at udmønte sig.</p> <p><i>LMU fra PC Frederiksberg:</i><br/>Udtrykker bekymring over den foreslåede fusion mellem PC København og PC Frederiksberg. Peger på at nærhedsprincippet forsvinder og at samarbejdet med kommunerne bliver vanskeliggjort. Der vil blive langt mellem medarbejder og beslutning/beslutning. Spørger konkret til om medarbejderne frit vil kunne flyttes mellem PC København og PC Frederiksberg i perioden inden den fysiske sammenflytning</p> <p>LMU ønsker at blive inddraget i processen omkring etablering af den nye arbejdsplads på Bispebjerg Hospital. Håber stadig på at PC Frederiksberg kan overleve som selvstændigt center.</p> <p><i>LMU PC Amager:</i><br/>Støtter forslaget om at overtage optageområdet Vesterbro. Peger på at det er afgørende at den sengebase og ambulante kapacitet på PC Amager i den forbindelse udvides. Peger på nødvendigheden af at planlægge i god tid, både af hensyn til patienter og personale og af hensyn til at kunne foretage de nødvendige kapacitetstilpasninger og ombygninger.</p> | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p>                  |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              | <p><i>LMU PC Hvidovre</i></p> <p>Er positivt indstillet på den foreslåede fusion mellem PC Glostrup og PC Hvidovre. Peger på at der i en deling af PC Hvidovre's optageområde tages højde for en fornuftig fordeling af sengepladser i hovedfunktionen, så borgere i PC Hvidovre's optageområde bydes samme forhold som i PC Amager's optager område. Lægger vægt på at der er tid til – og en klar ramme for – omstillingsprocessen. Samt god kommunikation om processen.</p> <p><i>LMU PC Glostrup:</i></p> <p>Enige i at der er et behov for bæredygtige centre. Mener dog, at PC København bliver et meget stort center. Og i PC Amager's optageområde er der stor befolkningstilvækst. Foreslår derfor at det overvejes, at flytte Christianshavn til PC Amager. Og lade Vesterbro forblive en del af PC Glostrup/Hvidovre. Dette er transportmæssigt til gavn for patienterne og vil samtidig sikre mere ensartede centerstørrelser. Det bør desuden overvejes at give det fusionerede center PC Glostrup og PC Hvidovre et nyt navn, da det vil øge muligheden for en god fusionsproces.</p> <p>I forhold til fusionsprocessen peges på vigtigheden af god tid, inddragelse og åbenhed, samt klar ledelse og tæt dialog på alle niveauer. Er desuden vigtigt, at den usikre periode for personalet mindskes.</p> <p><i>LMU Børne- og ungepsykiatrisk Center:</i></p> <p>Tilfredse med at der skal udarbejdes en samlet plan for Børne- og ungepsykiatrisk Center. Det er vigtigt, at der i denne forbindelse indtænkes, at der flere steder er brug for bedre fysiske rammer for arbejdet med børn, unge og deres familier.</p> |                                                                                                                                                                                  |
| <p>VMU Region<br/>Hovedstaden<br/>Apotek</p> | <p>Vedrørende flytningen af medicinsk onkologisk behandling fra Nordsjællands Hospital gøres opmærksom på afledte konsekvenser vedrørende Cytostatikaenheden på hospitalet.</p> <p>Enheden blev bygget i 2009, med en anlægsudgift på ca. 10 mio. kr. Faciliteterne er fortsat tidssvarende og vil uden vanskeligheder kunne bruges indtil det ny Nordsjællands Hospital åbner og det nuværende hospital lukker. Hvis det bliver besluttet at samle onkologien på Rigshospitalet og i Herlev, må det forventes, at de 10.000 cytotatikablandinger, der i dag fremstilles i Hillerød, fremover skal fordeles mellem cytotatikaenhederne på Rigshospitalet og i Herlev. Dette vil kunne lade sig gøre, hvis der ansættes yderligere personale på de to enheder.</p> <p>De nuværende lokaler i Hillerød indeholder også et rum til blanding af antibiotika. Hvis onkologien fjernes fra Hillerød, vil en nedlæggelse af produktionsrummet til kemoterapi også betyde, at rummet til antibiotika også sættes ud af drift, da rummene har fælles styring af ventilation og tryk. Såfremt de nuværende lokaler til blanding af kemoterapi i Hillerød skal</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> |



|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>VMU<br/>Rigshospitalet og<br/>Glostrup Hospital</p> | <p>anvendes til andre formål, skal der foretages en ombygning. Bortskaffelse af anvendte sikkerhedsbænke og tilkoblet ventilationsudstyr vil være dyr og besværlig, da udstyret vil skulle håndteres som kemisk affald.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                                        | <p>Generelt mener VMU, at forslaget rummer mange visionære forslag, som kan medvirke til højere kvalitet og effektivitet i regionens hospitalsvæsen.</p> <p><b>1. Vedrørende Karkirurgi:</b></p> <p>En fordel at den planlagte aktivitet ikke i dagligdagen generes af samtidige akutte og mere behandlingskrævende funktioner.</p> <p>Ved en indflytning af funktionen til Rigshospitalet, Blegdamsvej vil det, for at opretholde dette fokus samt produktivitet, være nødvendigt at funktionen kan etableres i fysiske rammer, der er adskilt fra de akutte funktioner, hvilket kan være vanskeligt at se for sig i den nærmeste årrække.</p> <p>VMU anbefaler at den elektive karkirurgiske udefunktion forbliver placeret som en udefunktion på Region Hovedstadens Center for Elektiv Kirurgi på Gentofte Hospital.</p> <p><b>2. Vedrørende Urologi:</b></p> <p>VMU finder det ikke foreneligt med hospitalsplanforslagets rundlæggende ønske om at understøtte Rigshospitalets rolle som det centrale hospital for højt specialiseret behandling i Region Hovedstaden, at der skal afgives højt specialiserede og regionsfunktioner fra Syd til Herlev.</p> <p>VMU tillader sig derfor at fremkomme med et forslag, som vil være med til at sikre visitation til de højt specialiserede behandlinger. Forslaget indebærer, at Rigshospitalet bibeholder det nuværende optageområde, som er Byen og ca. halvdelen af Syd, og hvor al hovedfunktionsurologi visiteres til Gentofte-matriklen, som det i dag sker til Frederiksberg. Det forslås endvidere at det i lighed med den hidtidige hospitalsplan i HOPP2020 fastholdes, at den resterende del af Syd overgår til Rigshospitalet i forbindelse med Nordfløjens ibrugtagning, samt at den tidligere trufne beslutning om at Rigshospitalets optageområde tillægges Hvidovre Kommune gennemføres umiddelbart efter hospitalsplanens vedtagelse.</p> <p>Forslaget forudsætter således, at Rigshospitalet beholder visitationen for de nævnte optageområder, men at de akutte indlæggelser umiddelbart flytter ind på Rigshospitalet. Fysisk er denne løsning mindre pladskrævende på</p> | <p>Ad 1. Administrationen indstiller, at den elektive funktionen ledet af Rigshospitalet på Gentofte-matriklen opretholdes.</p> <p>Ad 2. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0. Den foreslåede ændring fastholdes.</p> <p>Den konkrete organisering af det urologiske speciale på Herlev og Gentofte Hospital med en afdeling med funktion på to matrikler fastlægges i udgangspunktet, at hospitalsdirektionen. Umiddelbart vurderes det dog ikke hensigtsmæssigt eller økonomisk optimalt, at den samme afdeling har akutindtag på to matrikler.</p> <p>Fordelingen af specialfunktioner</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Rigshospitalet end det hospitalsplanforslag, der er udsendt til høring, men kræver dog en udvidelse.</p> <p>Det foreslås derfor også, at mulighederne for at opretholde den eksisterende akutte modtagelse også efter afdelingens flytning fra Frederiksberg Hospital til Gentofte undersøges. Dette vil muliggøre, at patienter på hovedfunktionsniveau med behov for indlæggelse vil kunne indlægges på Gentofte som det i dag sker på Frederiksberg og dermed reducere pladsbehovet på Rigshospitalet.</p> <p><b>3. Vedrørende Brystkirurgi:</b></p> <p>VMU er imod samlingen af brystkirurgi på Herlev af to grunde.</p> <p>Dels af hensyn til plastikkirurgien, idet Rigshospitalet varetager alle de højt specialiserede behandlinger inden for plastikkirurgien. Disse plastikkirurgiske kompetencer kan kun vanskeligt opretholdes, hvis der ikke er sikret en bredde i behandlingsmetoder. Den øvrige brystrelaterede plastikkirurgi f.eks. sekundære brystrekonstruktioner m.fl. udgør et helt nødvendigt underlag for eksistensen af de to plastikkirurgiske afdelinger, idet disse operationer udgør hovedparten af elektiv plastikkirurgi. Dette er en forudsætning for uddannelse af speciallæger og opretholdelse af rutine i en række plastikkirurgiske teknikker.</p> <p>Dels peger VMU på, at med den størrelse, de to eksisterende brystkirurgiske klinikker aktuelt har, mener man ikke, at der eksisterer velunderbyggede argumenter, for at patientforløbet ved brystkræft forbedres ved en sammenlægning, hvorimod der må forventes en negativ effekt på speciallægeuddannelse, udvikling og forskning. VMU vil således klart anbefale, at man bibeholder brystkræftkirurgi på begge matrikler.</p> <p>Der peges desuden på sammenhængen til brystkræft, og det påpeges, at det er udmeldt fra Region Hovedstaden, at en eventuel flytning af mammakirurgi og mammaradiologi forventeligt først kan ske, når Herlev er færdig-udbygget dvs. tidligt fra 2018. VMU håber derfor, at der forinden vil blive udarbejdet en tilbundsående analyse af sammenhængen til den øvrige kræftbehandling, diagnostikken og betydningen for forskningen.</p> <p><b>4. Vedrørende onkologi:</b></p> <p>På grund af at Region Sjælland vil komme til at behandle flere af deres egne patienter, støtter VMU forslaget om at samle den onkologiske del af kræftbehandlingen på Rigshospitalet og Herlev Hospital.</p> <p><b>5. Gynækologi:</b></p> | <p>med afdelingerne fastlægges ifm. ansøgningen til Sundhedsstyrelsen (den nationale specialeplan i efteråret/vinteren 2015).</p> <p>Ad 3. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0. Den foreslåede ændring fastholdes.</p> <p>Plastikkirurgien er et vigtigt speciale ift. brystkræft-behandling og en samling af den brystkirurgiske funktion på Herlev og Gentofte Hospital skal sikre gode rammer og vilkår for samarbejdet mellem plastikkirurgien, og mammakirurgien, samtidig med at det skal sikres at det faglige miljø indenfor plastikkirurgi opretholdes på Rigshospitalet.</p> <p>Frem mod en gennemførelse af forslaget, udarbejdes der i overensstemmelse med VMUs anbefaling en analyse af de afledte konsekvenser, samt en handleplan for, hvordan de afledte konsekvenser kan imødekommes.</p> <p>Ad 4. Der er modtaget høringsssvar som blv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt</p> |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>Der peges på at en stor del af klinikkens patienter er henvist fra hele regionen til højt specialiseret behandling. Det bør sikres, at klinikkens muligheder for at opretholde den nuværende aktivitet på dette område ikke forringes som følge af omlægningen.</p> <p>Som et nyt forslag vil VMU nævne, at der kan være betydelige kvalitetsmæssige gevinster at hente ved at sammenlægge regionens tilbud om fertilitetsbehandling i én samlet, slagkraftig klinik. Gevinsterne vil vedrøre såvel patientbehandling som forskning, ligesom der formentlig kan opnås en effektiviseringsgevinst. Det sidste er ikke mindst vigtigt i den aktuelle situation, hvor hospitalerne er pålagt nye besparelser. Af hensyn til fortsat varetagelse af de højt specialiserede tilbud på Rigshospitalets fertilitetsklinik, som kræver samarbejde med en række andre klinikker på Rigshospitalet, bør den nye sammenlagte klinik placeres på Rigshospitalet.</p> <p><i>6. Vedrørende reumatologi:</i></p> <p>VMU finder forslaget om en samling af reumatologien positivt.</p> <p>Den ændrede organisatoriske struktur fordrer, at der beskrives patientforløb, der sikrer, at patienter, som indlægges på Glostrup fra et andet planområde, sikkert kan afsluttes til videre ambulant kontrol i det ambulatorium, hvor de 'hører hjemme'.</p> <p>I øvrigt peges på, at den del af Radiologisk klinik, som er placeret på Glostrupmatriklen, har med sin fysiske placering centralt i Region Hovedstaden derudover kapacitet og ekspertise til fremadrettet at tilbyde MR-scanninger til de praktiserende speciallæger i neurologi og reumatologi (inkl. ryg) primært fra Planområde Syd, men også fra de andre. På den måde tilbydes patienterne også fremadrettet en diagnostisk udredning af en høj kvalitet.</p> <p><i>7. Palliation:</i></p> <p>Med henvisning til øget ældrebefolkning – og især palliation i fht de mange kræftpatienter mener VMU, at en specialiseret palliativ indsats på Rigshospitalet bør indgå i HOPP 2020, optimalt som en egentlig palliativ enhed.</p> <p>Der bør på Rigshospitalet tænkes på at integrere palliation, rehabilitering og senfølgebehandling til kræftpatienterne. Desuden peges på, at akkreditering ikke vil være mulig uden palliative senge.</p> <p><i>8. Hæmatologi</i></p> <p>Det har i HOP2020 overvejelserne været foreslået, at der udarbejdes en analyse af speciallet. VMU imødeser en sådan fremtidig analyse og håber denne er nært forestående. Såfremt en organisatorisk samling ikke vurderes at blive en mulighed bør de højt specialiserede funktioner, der i dag varetages på Herlev Sygehus (bortset fra sjældne hæmoglobinsygdomme), samt</p> | <p>indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> <p>Ad 5-7. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 8-9. De nævnte analyse udarbejdes af administrationen i</p> |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                        | <p>sjældnere regionale funktioner (AML, Hodgkins sygdom, NK- og T-cellelymfomer, CNS lymfomer) flyttes til Rigshospitalet, der har ledig kapacitet som følge af Region Sjællands hjemtagning af regionale funktioner.</p> <p><i>9. Lungemedicin</i></p> <p>Der har i HOP2020 overvejelserne været overvejet eventuelt at samle en større del af den specialiserede lungemedicin på Rigshospitalet og at der vil blive udarbejdet en analyse af området. VMU ser derfor frem til en sådan analyse.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | tæt samarbejde med relevante SFR i vinteren 2015/2016.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                                        | <p><i>Hospitalsdirektioner og -afdelinger</i></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>Direktionen<br/>Herlev og<br/>Gentofte Hospital</p> | <p>Herlev og Gentofte Hospital udtrykker stor tilfredshed med høringsforslaget til HOPP 2020, som i høj grad vil styrke den faglige udvikling og behandlingskvaliteten på det samlede hospital. Med HOPP 2020 udbygges Herlev og Gentofte Hospitals profil med højt specialiserede funktioner indenfor mange relevante specialeområder.</p> <p>1. <i>Støtter forslag om brystkræftbehandling, onkologi og urologi</i></p> <p>Herlev og Gentofte Hospital støtter forslaget om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>etablering af én samlet Brystkirurgisk afdeling i regionen</i> og foreslår, at afdelingen samles på Herlev-matriklen. Optimering af patientforløbene og ressourcer nødvendiggør i den sammenhæng, at den tilknyttede mamma-radiologiske og mamma-patologiske behandlingskapacitet tilsvarende samles på Herlev-matriklen.</li> <li>• <i>samling af den medicinske kræftbehandling fra Nordsjællands Hospital på hhv. Rigshospitalet og Herlev-matriklen.</i> Giver en mere robust organisering af kræftbehandlingen i regionen.</li> <li>• <i>at den urologiske afdeling på Frederiksberg-matriklen lukkes og flyttes til Herlev og Gentofte Hospital</i> samt, at der etableres en urologisk funktion på både Herlev-matriklen og Gentofte-matriklen.</li> </ul> <p>2. <i>Ortopædkirurgi</i></p> <p>Overordnet støttes også forslaget indenfor ortopædkirurgien om, at funktionen på <i>Frederiksberg-matriklen flyttes til regionens øvrige ortopædkirurgiske afdelinger samt, at planlagt håndkirurgi flyttes til Gentofte-matriklen.</i></p> <p>Herlev og Gentofte vurderer dog, at en samling af al simpel elektiv håndkirurgi vil forringe muligheden for at varetage den simple akutte håndkirurgi på de øvrige akuthospitaler. Derfor foreslås alternativt, at man fortsat varetager hovedfunktion indenfor det håndkirurgiske fagområde - både planlagt og akut håndkirurgi - på alle fire akuthospitaler. Alle regionale og højt</p> | <p>Ad 1. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 2. Bemærkningen er taget til efterretning. Det indstilles at håndkirurgi på hovedfunktionsniveau fastholdes på akuthospitalerne. Specialfunktioner samles fortsat på Gentofte-matriklen, bortset fra enkelte funktioner, som bibeholdes på Nordsjællands</p> |



|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>specialiserede funktioner kan så samles på Gentofte-matriklen.</p> <p>3. <i>Vedrørende fysiske forhold og nybyggeri:</i><br/> Understreger, at implementeringen af den reviderede HOPP 2020 forudsætter en tæt planlægning med nybyggeriet på Herlev-matriklen. Herudover vil gennemførelsen af en række renoverings- og ombygningstiltag på begge matrikler yderligere kunne optimere og fremtidssikre behandlingsflowet til gavn for patienterne.</p> <p>Indtil nybyggeriet er færdigt i 2019, er der kun plads til udvidelse af aktiviteten på Herlev-matriklen, hvis der omplaceres aktiviteter mellem matriklen i Herlev og Gentofte. Dette betyder bl.a., at etableringen af én Brystkirurgisk afdeling og indflytning af kliniske onkologisk aktivitet realistisk kan gennemføres i 2019/2020.</p> <p>For så vidt angår udvidelsen af den urologiske aktivitet, er det en optimal løsning at indplacere de urologiske patienter på Gentofte-matriklen, hvilket også understøtter en optimal udnyttelse af operationskapaciteten. Der vil formentlig i forlængelse heraf være et renoveringsbehov i relation til de medicinske patienter, som oprindeligt var tiltænkt indplaceret i ”Sydføljen” og som i stedet må flyttes til f.eks. ”Midter-fløjen” på matriklen. Desuden præciseres nødvendigheden af, at den fysiske kapacitet er tilvejebragt, før de enkelte tiltag implementeres.</p> <p>4. <i>Vedrørende Dermatologi og Allergologi:</i><br/> I revisionen af HOPP 2020 foreslås en sammenlægning af de to nuværende afdelinger for Hud og Allergi til én afdeling på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital.</p> <p>Overordnet er Herlev og Gentofte Hospital bekymret for tidsperspektivet i forbindelse med en fusion. For både området hud- og allergi og brystkirurgien anbefales således, at den ledelsesmæssige sammenlægning først gennemføres, når de fysiske rammer om en årrække er til stede. Hud- og Allergiafdelingens nuværende 5 senge på Gentofte-matriklen kan dog overvejes flyttet tidligere af hensyn til en rationel drift af den stationære aktivitet.</p> <p>5. <i>Dansk BørneAsthma</i><br/> Opmærksomheden henledes endvidere på, at der til afdelingen i dag særskilt er tilknyttet Dansk BørneAsthma Center. Det foreslås, at Dansk BørneAsthma Center også på sigt forankres organisatorisk i Herlev og Gentofte Hospital for at sikre den faglige og forløbsmæssige synergi ift. primært det lungemedicinske og pædiatriske speciale.</p> <p>6. Konkrete forslag til tekstændringer vedrørende neurologi på Herlev-matriklen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>S. 11: Skema, bilag 2: Neurologisk afdeling N har også enkelte regionsfunktioner (demens og neurorehabilitering).</li> </ul> | <p>Hospital.</p> <p>Ad 3-5. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planarbejde på sundhedsområdet i regionen.</p> <p>Ad 6. Bemærkningerne er taget til efterretning og HOPP 2020 – version 2.0 tilrettes derefter</p> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS og psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 67 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>S. 51: De specialiserede funktioner er placeret på Rigshospitalet med undtagelse af enkelte regionsfunktioner på Nordsjællands Hospital og på Herlev og Gentofte Hospital og enkelte regions-funktioner og enkelte højt specialiserede funktioner på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Rettelsen relateres endvidere til den tilknyttede oversigtsskemaet.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Kirurgisk afdeling, Nordsjællands Hospital | <p><i>Vedr. organisering af onkologien</i></p> <p>Kirurgisk afdeling frygter at det vil skade det daglige kliniske samarbejde med de onkologiske læger og det onkologiske sengeafsnit. Det faste samarbejde og udviklingen af behandling via MDT (multidisciplinære team) og øvrig personlig kontakt er i fare. Afdelingen mister muligheden for direkte at sende patienter til onkologisk ambulatorium f.eks. i forbindelse med videnskabelige projekter eller planlægning af onkologisk behandling før operationer. Afdelingen frygter, at en flytning vil forsinke behandlingen for disse patienter og at flytningen derved ødelægge de sammenhængende patientforløb</p> <p>Afstandene i NOH's optageområde vil medføre en betydelig længere rejsetid for mange af de patienter, der skal have kemoterapi på hospitalet - en gruppe af patienter, der i forvejen er syge og trætte. Palliativ afsnit, som er en del af onkologisk afdeling, og hvor kirurgisk afdeling har stået for en del af udviklingen, er ligeledes en vigtig og tæt samarbejdspartner for de kritisk syge patienter vi også behandler på kirurgisk afdeling.</p> | <p>Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020.</p> <p>Generelt skal behandlede kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetens udviklingen indenfor specialet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |

|                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Overlægegruppen på mammaradiologisk Afsnit X2022, Radiologisk Klinik, Rigshospitalet.</p> | <p><i>Vedr. en organisatorisk og fysisk sammenlægning af regionens brystkirurgiske og tilhørende mammaradiologiske afsnit på Herlev og Gentofte Hospital.</i></p> <p>Overlægegruppen frygter at en gennemførelse af forslaget kan have flere negative konsekvenser, i særdeleshed, at det kan blive vanskeligt at sikre faglig udvikling, rekruttering og kvalitetssikring.</p> <p>Gruppen redegør for, at det er vanskeligt over hele landet at rekruttere læger til subspecialt mammaradiologi, da subspecialt er relativt smalt/snævert med en deraf følgende større monotoni i dagligdagen. Trods dette er alle stillinger på Mammaradiologisk Afsnit, Rigshospitalet, besat. Dette er i høj grad beroende på overlæge Ilse Vejborgs personlige, ledelsesmæssige og fagligt høje profil, men også det faktum, at en stilling, ikke mindst en overlægestilling, på Rigshospitalet af alle anses for at være yderst attraktiv. Ved at fjerne mammediagnostikken fra Rigshospitalet mener gruppen, at man med stor sikkerhed må forvente, at det vil blive vanskeliggere at rekruttere til et subspecialt, der har stor politisk bevågenhed. Tillige må man ved en sammenlægning forvente fratrædelse af erfarne overlæger, for hvem en fremtid andetsteds eller udenfor arbejdsmarkedet vil være at foretrække.</p> <p>Vil man sikre et fagligt højt niveau indenfor diagnostik og forskning, uddannelse og kvalitetssikring, sammenhæng i patientforløb og en mulighed for at kunne rekruttere fagligt dygtigt personale, er det nødvendigt med et tæt samarbejde mellem radiologer, brystkirurger, patologer og onkologer samt adgang til MR-scanner dedikeret til mammaradiologi og tilknytning til klinisk fysiologi og nuclearmedicin.</p> <p>Omkring halvdelen af de mammaradiologiske patienter afsluttes i radiologisk regi uden kontakt til brystkirurgerne og endnu en del henvises fra onkologerne og følges i deres regi, hvor mange møder i konsultation umiddelbart efter den mammaradiologiske undersøgelse. Dette vil, hvis onkologien ligger på en anden matrikel give nogle logistiske udfordringer for disse patienter. Vil man samle brystkirurgien, kan et alternativ til en samtidig samling af mammaradiologien være, at mammaradiologien leverer en udefunktion i de relativt få tilfælde – typisk i forbindelse med en operation – hvor der er nødvendigt at kirurg og radiolog er til stede samtidigt.</p> <p>Ønsker man at samle Regionens to mammaradiologiske afsnit på Herlev eller Gentofte Hospital mener vi, at dette bør gøres ved at opbygge et nyt samlet center for såvel mammaradiologi som mammografiscreeningsprogrammet under én selvstændig ledelse.</p> <p>Gruppen ønsker derfor, at der fastholdes en funktion af mammaradiologien på Rigshospitalet, alternativt skabes et nyt center for diagnostik og behandling, der samler alle parter i et team under én selvstændig ledelse – først og fremmest af hensyn til patienterne.</p> | <p>Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde.</p> <p>Mammaradiologien er et vigtigt speciale ift. brystkræft-behandling og en samling af den brystkirurgiske funktion inkl. mammaradiologien på Herlev og Gentofte Hospital skal sikre gode rammer og vilkår for specialt efter en samling, samtidig med at det skal sikres at det faglige miljø indenfor radiologi opretholdes på Rigshospitalet.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS og psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 69 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hud- og Allergiafdelingen, Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte) | Anser det for et tab, hvis afdelingen flyttes fra Gentofte-matriklen. Har i mange år haft et tæt samarbejde med dermatologer og patologer med interesse for kompetencer indenfor feltet som ønsket opretholdt for at sikre kvaliteten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde. For uddybning se øvrige bemærkninger under andre høringsparter om emnet. |
| Øjenallergigruppen, Glostrup Hospital                             | <p>1. <i>Bekymring om øjenallergipatienters fremtidige vilkår:</i><br/>I Hud- og Allergiafdelingen på Gentofte Hospital er der etableret en øjenallergigruppe, der består af læger fra forskellige specialer. Gruppen diskuterer vanskelige patienter med øjenallergi og lægger en behandlingsplan for disse patienter. Gruppen er bekymret over allergipatienters fremtidige vilkår vil påvirke samarbejdet negativt og dermed patienter med svær øjenallergi.</p> <p>2. <i>Øjenallergi gruppens indsats:</i><br/>Gruppen varetager ca. 100 patienter med langvarige øjenproblemer årligt. Samarbejdet betyder, at der hos en 1/3 af patienterne påvises en ellers overset allergi, som årsag til øjenproblemerne og at andre sjældne øjensygdomme opdages ved ekspertvurdering hos øjenlæge.</p> <p>3. <i>Vigtigheden af opretholdelsen af Hud- og Allergiafdelingen og Allergicentret:</i><br/>Etableringen af dette samarbejde i øjenallergigruppen har kun været muligt efter Hud- og Allergiafdelingens Allergicenter er blevet oprettet. Centret har fælles konferencer og forskningsprojektet samt samarbejde med speciallægepraksis.</p> <p>Det har stor betydning for patienterne, at de kan blive sendt til et ekspertcenter, og derfor vil det være et stort tab, hvis Hud- og Allergiafdelingen og dermed Allergicentret svækkes eller nedlægges ved flytning af hudlægerne og allergologerne. Den fysiske placering af en samlet afdeling vil kunne influere på vilkårene for et Allergicenter og dermed også for en stor patientgruppe.</p> <p>Øjenallergigruppen håber på en fastholdelse af strukturen i Hud- og Allergiafdelingen og dets Allergicenter, samt at centret får de nødvendige vilkår for at kunne fungere.</p> | Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde.                                                                          |
| Patientinddragelse<br>sudvalget, Region<br>Hovedstaden            | PIU er overordnet enig i de principper, som (revision af) HOPP 2020 bygger på – særligt princippet om patienten i centrum, sikring af sammenhængende patientforløb og kvalitet før nærhed.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Ad 1-13. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0.                                                                                                                                              |



|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>PIU ønsker dog kvalitetsbegrebet udvidet med den patientoplevede kvalitet (fx PROM), hvor nærhed kan prioriteres af patienten eller pårørende. PIU finder det vanskeligt at gennemskue hvad kommende besparelser kommer til at betyde for, hvordan situationen ser ud ved HOPP-høringsperiodens udløb.</p> <p><b>1. Kommunikation</b><br/>         Planlagte ændringer kan skabe utryghed, og det er derfor vigtigt, at noget sådan følges op af fyldestgørende patientinformation (hvad, hvornår, hvilken hjælp kan hentes i kommunalt regi, hvordan faciliteres ændret transportbehov etc.).</p> <p><b>2. Sengepladser</b><br/>         PIU noterer, at regionen arbejder med et forventet fald i sengepladser og en stigning i ambulante besøg men bemærker, at den nøjere sammenhæng med bl.a. den demografiske udvikling ikke er højere beskrevet. PIU skriver, at omlægning fra indlæggelser til ambulante besøg derfor fremstår som en strategisk planlægning.</p> <p><b>3. Opgaveglidning</b><br/>         PIU udtrykker bekymring for konsekvenserne af opgaveglidning med flere ambulante forløb – herunder at opgaveglidning ikke er synligt finansieret og at opgaver ikke er kvalitetssikret i primær sektor/kommunerne på samme måde som i hospitalssektoren.</p> <p><b>4. Forskning</b><br/>         PIU vil gerne være i dialog med regionen om prioritering og planlægning af forskning.</p> <p><b>5. Sundhedshuse</b><br/>         PIU vil gerne være i dialog med regionen om visionen for modeller for fælles sundhedshuse.</p> <p><b>6. Tværsektorielt samarbejde</b><br/>         PIU understreger, at ikke blot multisyge patienter men også patienter med følgesygdomme skal være i fokus. Finder det positivt at regionen lægger op til samarbejde med almen praksis og kommuner – men understreger at det er vigtigt, at det altid er en faglig vurdering af den enkelte situation, der er grundlag for beslutning om, hvorvidt en patient visiteres til undersøgelse og behandling i hospitalsregi eller i kommunen/ hos almen praksis.</p> <p><b>7. Patientinddragelse</b><br/>         PIU noterer med tilfredshed, at samarbejde med og inddragelse af brugere, patienter og pårørende er et vigtigt indsatsområde i regionen – herunder at der i psykiatrien fx ansættes medarbejdere med erfaring som patient og pårørende og at der arbejdes med at sikre, at patienter med kronisk</p> | <p>Dialogen med PIU om udviklingen af sundhedsområdet og de sundhedstilbud regionen er ansvarlig for, er centralt for regionens videre arbejde.</p> <p>PIU rejser en række problemstillinger og udfordringer, som ikke udelukkende handler om, hvordan vi overordnet organiserer vores hospitaler (hospitalplanen), men i lige så høj grad handler om, hvordan der sikres de rette kompetencer/ den rette bemanding på hospitalerne/afdelinger, samt hvordan de omkringliggende supportfunktioner organiseres (fx transport).</p> <p>Alle bemærkningerne er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde indenfor sundhedsområdet.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                          |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>sygdom inddrages mere i egen behandling via initiativer som ”shared care” og ”patient-empowerment”.</p> <p>PIU ser med tilfredshed, at patientvejlederordningen evalueres.</p> <p>8. <i>Sammenlægninger og lighed i sundhed</i></p> <p>PIU skriver, at de mange sammenlægninger giver anledning til stor bekymring trods det, at det beskrives, at sammenlægningsprocessen skal gennemføres med størst mulig åbenhed og inddragelse af faglig ekspertise, medarbejdere og brugere.</p> <p>Endvidere bekymring for om nedlæggelse af afdelinger og sammenlægninger kan få borgere til at fravælge behandling eller begrundede kontroller.</p> <p>9. <i>Tilgængelighed og lighed i sundhed</i></p> <p>PIU fremhæver, at det er vigtigt, at den offentlige trafik og sygetransport tilrettelægges, så patienter oplever kortest mulig rejse- og ventetid. Særligt hensyn til borgere med kognitive vanskeligheder som fx angst, fordi længere transporttid kan afholde disse borgere i at søge behandling (hvilket vil kunne bidrage til mere ulighed i sundhed).</p> <p>PIU peger på, at man kan indtrænke en række ambulante funktioner (fx dialysetilbud) i sundhedscentre med henblik på at tilgodese nærhedsprincippet.</p> <p>10. <i>Egenbetaling og lighed i sundhed</i></p> <p>PIU udtrykker stor bekymring for egenbetaling for borgere ved fx akutpladser eller akut behandling i eget hjem ved akutteam grundet opgaveglidning fra hospital til primær sektor.</p> <p>11. <i>Sammenhængende patientforløb</i></p> <p>PIU er bekymret for at nedlæggelser og sammenlægninger af hospitalsafdelinger kan betyde, at flere patienter skal overflyttes, og at sammenhæng mellem udredning, diagnosticering, behandling, opfølgende kontroller og genoptræning kan blive dårligere. PIU stiller sig gerne til rådighed sammen med andre patientforeninger, når patienter skal høres i processen samt ved indretning af afdelinger. PIU bemærker positivt, at det specifikt nævnes i hospitalsplanen, at komplicerede patientforløb skal koordineres fx gennem brug af multidisciplinære teams.</p> <p>Vedr. sammenhæng i behandling på kommunale akutpladser anfører PIU, at der kan være en tovholder for hele patientforløbet, der koordinerer indsatsen i forhold til hospital, kommune og praktiserende læge.</p> <p>12. <i>Vedr. psykiatri</i></p> <p>PIU ønsker at gøre opmærksom på, at psykiatiske patienter i højere grad end andre patientgrupper er svære at fastholde i et behandlingsforløb og har brug for en særlig koordineret indsats. PIU skriver, at det ikke er til at vurdere, hvordan sammenhængen på tværs af sektorer vil blive påvirket af de planlagte fysiske sammenlægninger af psykiatiske centre.</p> | <p>Ad 14. Der er modtaget høringsssvar som hhv. kritisere og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt</p> |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|          | <p>13. <i>Vedr. geriatri</i><br/>PIU finder, at det er uklart, om geriatri vil være til stede som hovedfunktion på begge matrikler på Rigshospitalet (dvs. både på Blegdamsvej-matriklen og på Glostrup-matriklen). Hvis samling på én matrikel så skal det overvejes at placere specialiet samme sted som akutmodtagelsen, da mange ældre patienter indlægges akut. PIU anbefaler, at når en ældre patient indlægges akut, så bør en geriater være tovholder.</p> <p>14. <i>Vedr. onkologi</i><br/>PIU har modtaget specifikke bemærkninger fra Kræftens Bekæmpelse (KB).<br/>KB kan tilslutte sig regionens målsætninger om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• At samle den højt specialiserede kræftbehandling ét sted i regionen</li> <li>• At brystkræftkirurgien planlægges samlet</li> <li>• At der i hospitalsplanen lægges op til en styrkelse af den palliative indsats</li> </ul> <p>KB er generelt enig i princippet om, at 'øvelse gør mester', og at høj faglig kvalitet kommer for nærhed, og derfor støtter KB en samling af onkologien på Herlev og Gentofte Hospital (Herlev-matriklen) og på Rigshospitalet og Glostrup Hospital (Blegdamsvej-matriklen). KB understreger, at de ikke er bekendt med kvalitetsproblemer på onkologisk afdeling på Nordsjællands Hospital-Hillerød.</p> <p>KB skriver, at det i forbindelse med den planlagte samling af onkologien er vigtigt at tage højde for et stigende antal kræftpatienter (ifølge KB's fremskrivninger). Dette nødvendiggør, at:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Den samlede onkologiske kapacitet i Region Hovedstaden ikke reduceres.</li> <li>• Antallet af onkologiske sengepladser bibeholdes.</li> </ul> <p>15. <i>Vedr. neurologi</i><br/>PIU har modtaget specifikke bemærkninger fra Scleroseforeningen (ScIF).<br/>ScIF er bekymret for, om den faglige ekspertise på subspecial-niveau spredes for meget med forslaget. Dette kan medføre, at patienter vil blive tilset af en læge uden specialviden inden for specifikke subspecialer som fx sclerose.</p> <p>ScIF anfører, at der kan rettes opmærksomhed mod organiseringen af samarbejdet omkring mindre neurologiske patientgrupper mellem Bornholms Hospital og Rigshospitalet og Glostrup Hospital, så sclerosepatienter fra Bornholm kan blive behandlet af en neurolog på hospitalet i Rønne.</p> | <p>indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor specialiet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> <p>Ad 15. Bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde.</p> |
|          | <b>K – Privatpersoner</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Borgere, | Der er modtaget i alt 62 høringsssvar fra borgere, patienter og pårørende i Region Hovedstaden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Der er modtaget høringsssvar som                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

# Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar -

Revision af HOSPITALS OG PSYKIATRIPLAN 2020

## Bilag 1 - Side 73 af 77

hørings svar fra

enkeltpersoner

fremsendt til

[hospitalsplan@regionh.dk](mailto:hospitalsplan@regionh.dk)

[ionh.dk](mailto:ionh.dk)

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Størstedelen af hørings svarene omhandler forslaget om, at den medicinske kræftbehandling fremadrettet samles på matriklerne Rigshospitalet og Herlev Hospital, hvilket betyder at der ikke længere skal være medicinsk kræftbehandling på Nordsjællands Hospital, Hillerød og at den planlagte onkologiske afdeling på Hvidovre Hospital ikke etableres Et af hørings svarene, der er fremsendt herom, indeholder også en underskriftsindsamling for bevarelse af den onkologiske afdeling på Nordsjællands Hospital, Hillerød.</p> <p>De øvrige hørings svar omhandler forslagene om:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>flytning af den ortopædkirurgiske funktion fra Frederiksberg til de øvrige ortopædkirurgiske afdelinger,</li> <li>samling af reumatologi på Rigshospitalet og Glostrup Hospital,</li> <li>samling af urologisk behandling på matriklerne Rigshospitalet, Herlev og Gentofte Hospital og</li> <li>samling af behandling for hud- og kønssygdomme og allergi på matriklen Bispebjerg Hospital.</li> </ul> <p>I hørings svarene er der desuden følgende indvendinger/forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>indvending modlang ventetid for audiologiske patienter på Bispebjerg og for borgere med høreapparater,</li> <li>indvending mod transportforhold til/ved regionens hospitaler,</li> <li>forslag om at nedlægge Amager Hospital pga. manglende ressourcer og kompetencer, og i stedet styrke regionens andre hospitaler eller bygge et nyt hospital i Ørestaden,</li> <li>fokus på at tænke teknologisk udvikling ind i sundhedsvæsenet og</li> <li>et forslag om at oprette en klinisk forskningsenhed i Region Hovedstaden med forbindelse til Københavns Universitet, der skal forske i folkesygdomme.</li> </ul> | <p>hhv. kritisere og støtte forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandelingskapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor specialt (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> <p>Øvrige bemærkninger foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde.</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og hørings svar - revision af HOSPITALS og psykiatriplan 2020**  
**Bilag 1 - Side 74 af 77**

Opdateret: 12. maj 2015

|                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Patienter og pårørende,<br/>Onkologisk afdeling,<br/>Nordsjællands Hospital</p> | <p>Onkologisk og Palliativ afdeling på Nordsjællands Hospital har i forbindelse med revisionen af Hospital- og Psykiatriplanen 2020 uddelt Hvad synes du?-postkort til borgere (og enkeltpersoner) på afdelingen. Postkortene giver mulighed for, at borgere (og enkeltpersoner) kan ytre sin mening om HOPP 2020, samt at komme med forslag til, hvordan fremtidens hospital bliver en god oplevelse for patienterne.</p> <p>Der er i alt fremsendt 60 besvarelser. Alle besvarelserne argumenterer for at onkologien fortsat skal varetages på Nordsjællands Hospital, Hillerød.</p> | <p>Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlingskapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetens udviklingen indenfor specialet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |
| <p>Bidrag fra debatforum på <a href="http://www.regionh.dk">www.regionh.dk</a></p> | <p>Borgere og enkeltpersoner har i forbindelse med høringsrunden haft mulighed for at give et bidrag til forslaget om en samling af kræftbehandlingen i et debatforum på regionens hjemmeside. Der er i alt kommet 4 bidrag.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Der er modtaget hørings svar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |



|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>ag 1 - Side 75 af 77</p>   | <p>Alle fire bidrag er imod en sammenlægning af kræftbehandlingen på Rigshospitalet og Herlev, og udtrykker en utryghed ved store hospitalsafdelinger, hvor de møder nyt og fremmed personale ved hvert besøg på afdelingerne. Patienterne ønsker, at den onkologiske afdeling på Nordsjællands Hospital bibeholdes, og beskriver deres behandlingsforløb på NOH som præget af høj grad af tryghed, omsorg og gode relationer mellem patienter og afdelingens personale. En patient udtrykker, at centralisering er godt ved sjældne sygdomme, hvor behandlingen kræver særlige specialister. Ifølge patienten hører medicinsk behandling af brystcancer ikke under denne kategori, da behandlingen er standardiseret og gennemtestet. Derfor skal denne type behandling ikke centraliseres. En centralisering vil bevirke en flaskehals-effekt på de to store sygehuse og længere transporttid for patienterne. Ydermere tvivler patienten på, at en eventuel centralisering har fordelagtige effekter på driftsomkostninger på grund af et stigende antal indlæggelser og patienter der dropper behandlingen pga. opgivelse.</p> | <p>og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlingskapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetsudviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> | <p>Ad 1. Der er modtaget hørings svar som hhv. kritisere og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i</p> |
| <p>Bidrag fra facebook.dk</p> | <p>Ad 1) Kræft: Færre behandlingssteder - bedre behandling?<br/>Opsummeret er en overvejende del af afsenderne af bidragene er imod en sammenlægning af kræftbehandlingen på Rigshospitalet og Herlev, og udtrykker en utryghed ved store hospitalsafdelinger, hvor de møder nyt og fremmed personale ved hvert besøg på afdelingerne. Patienter, ansatte og pårørende ønsker, at den onkologiske afdeling på Nordsjællands Hospital bibeholdes, og beskriver deres behandlingsforløb på NOH som præget af høj grad af tryghed, omsorg og gode relationer mellem patienter og afdelingens personale. Afsenderne fremhæver gode muligheder for sammenhængende patientforløb ved indlæggelse på onkologisk afdeling på</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                     | <p>Nordsjællands Hospital, da ambulatoriet har tilknytning til sengeafsnittet.</p> <p>Afsenderne er bekymret for transporten fra Nordsjælland til eventuelt Herlev eller Rigshospital og fremhæver især øget økonomiske og tidsmæssige omkostninger forbundet med en eventuel sammenlægning. En længere transporttid er ikke ønskværdigt for en svækket patient. Afsenderne påpeger også, at det er en ulempe at blodprøvetagning og kemobehandling ikke sker på samme dag på Herlev Hospital, således at patienterne ikke skal af sted to dage i træk.</p> <p>I indlæggene udtrykker afsenderne, at forslaget er et spørgsmål om økonomiske stordriftsfordele, hvor patienten ikke er i centrum.</p> <p>Et par af afsenderne er positive overfor en øget transporttid og –omkostninger, hvis en centralisering af kræftbehandlingen betyder bedre ekspertise og bedre behandling. Pårørende til tidligere patienter skriver, at de tidligere patienter har givet udtryk for, at de havde ønsket et mere sammenhængende patientforløb, hvilket der er bedre mulighed for ved en centralisering af kræftbehandlingen.</p> <p><i>Ad 2) Reumatologi: Hvem mener du bør være ansvarlig for at den rigtige information havner på Glostrup Hospital?</i></p> <p>Afsenderne giver udtryk for, at det er hospitalernes ansvar at kommunikationen mellem hospitalerne fungerer. Patienterne må ikke blive tabt mellem denne ansvarsfordeling.</p> <p><i>Ad 3) Faglighed kontra nærhed: Hvad synes du er vigtigst: at få den bedst faglige behandling eller at kunne blive behandlet i sit nærområde?</i></p> <p>Et par afsendere giver udtryk for, at faglig kvalitet og nærhed kan forenes. En afsender påpeger, at der mangler et patientperspektiv ud fra hverdagslivsbetragtninger i regionens fokus på sammenhængende patientforløb. Eksempelvis hænger hverdagslivet bedre sammen, når man ikke skal ligge på landevejene med fx smerter, kvalme og bekymringer om økonomi eller hvem der skal gå med hunden.</p> <p>En afsender vil foretrække den høje faglige kvalitet fremfor mulighed for behandling i nærområdet.</p> | <p>2019/2020. Generelt skal behandlings-kapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitets udviklingen indenfor speciallet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> <p>Ad 2-3. Bemærkningerne foranlediger ingen ændringer i HOPP 2020 – version 2.0, men de er taget til efterretning og indgår i det videre planlægningsarbejde.</p> |
| <b>L – Øvrige</b>                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Socialdemokraterne, Allerød Kommune | <p>1. Samling af kræftbehandling på Rigshospitalet og Herlev Hospital</p> <p>Socialdemokraterne i Allerød henstiller kraftigt til en ændring af det administrative forslag i, om at samle den medicinske kræftbehandling på Rigshospitalet og Herlev Hospital.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Der er modtaget høringssvar som hhv. kritiserer og støtter forslaget. Ud fra et hensyn til kunne</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Socialdemokraterne i Allerød finder afviklingen af den medicinske kræftbehandling på Nordsjællands Hospital særdeles uønskeligt.</p> <p>2. <u>Modargumenter til forslaget om samling af kræftbehandling:</u><br/>                 Forslaget har udgangspunkt i, at Region Sjælland de kommende år forventes at hjemtage behandlingen af kræftpatienter, som indtil nu har været behandlet på Rigshospitalet. En samling af behandlingsstederne i Region Hovedstaden vil medføre færre skift mellem hospitalerne for patienterne. Socialdemokraterne i Allerød mener på følgende grundlag ikke, at der ved forslaget er tale om et fremskridt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Et behandlingsforløb for uheldelig kræft, hvor sygdommen holdes nede igennem en længere periode, minder om forløbet af andre kroniske, medicinske sygdomme. Socialdemokraterne i Allerød mener ikke, at nogen kunne forestille sig en samling af kroniske patienter på blot to af regionens hospitaler.</li> <li>– Socialdemokraterne tilslutter sig tilpasningen af hospitalerne i regionen de seneste år, og påpeger, at regionen ved at samle behandlinger har opnået et stort fagligt løft. Ifølge Socialdemokraterne i Allerød er dette forslag ikke fagligt begrundet. På NOH behandles tre store sygdomsgrupper (bryst-, tarm- og lungekræft) efter regionale og nationale retningslinjer, hvilket er med til at sikre behandlingernes kvalitet.</li> <li>– En samling af kræftbehandling vil ikke reducere patienternes skift mellem behandlingsstederne, da behandling med stråleterapi og medicinsk kræftbehandling på Rigshospitalet og Herlev Hospital er adskilt på selvstændige enheder.</li> <li>– Det eksisterende samarbejde mellem NOH og Herlev Hospital mht. behandling med stråleterapi er velfungerende.</li> <li>– Behandlingen med stråleterapi er et intensivt og kortvarigt forløb på få dage til få uger. Den medicinske kræftbehandling er derimod et længerevarende forløb med bivirkninger mellem behandlingerne. Derfor har en kortere transporttid og et sammenhængende patientforløb en stor værdi for patienterne.</li> <li>– Afstandene i regionen er almindeligvis overkommelige, men for borgere i de nordsjællandske områder vil en mulighed for udredning og behandling på NOH være en stor fordel. Socialdemokraterne i Allerød mener derfor, at regionen må tage hensyn til geografi i deres hospitalsplaner.</li> <li>– Hvis Regionsrådet følger den linje, det fremlagt forslag lægger, bør politikerne, ifølge Socialdemokraterne i Allerød, genoverveje byggeriet i Nyt Hospital Nordsjælland – eller om pengene kan bruges bedre til en yderligere udbygning af Bispebjerg og Herlev Hospital.</li> </ul> | <p>opretholde et højt fagligt niveau og udnytte ressourcerne hensigtsmæssigt indstiller administrationen fortsat, at den onkologiske aktivitet samles på to matrikler i 2019/2020. Generelt skal behandlingskapaciteten løbende tilpasses regionens samlede patientgrundlag for onkologi, en samling af hele den onkologiske aktivitet på to matrikler skal gennemføres i takt med, at Region Sjælland hjemtager aktivitet. Region Sjælland forventes at hjemtage hovedparten af behandlingen af egne borgere i 2019-2020, når Køge Sygehus er klar til ibrugtagning. Aktivitetens udviklingen indenfor specialtet (inkl. sub-specialer), vil blive fulgt tæt for at sikre, at fordelingen af opgaver understøtter høj faglighed i behandlingen, optimal anvendelse af den samlede kapacitet og udvikling af faglige kompetencer.</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



## NOTAT

### Administrativt forslag til en revidering af HOPP 2020

#### Opsummering

På baggrund af den gennemførte høringsproces foreslår administrationen, at følgende forslag indgår i revisionen af Hospitals- og Psykiatriplan 2020:

- Der skal arbejdes henimod en ensretning af optageområderne for kvinde-barn specialerne (gynækologi, obstetrik og pædiatri).
- Regionens to afdelinger for hudsygdomme og allergi sammenlægges på Bispebjerg Hospital (dermatologi-venerologi og allergologi).
- Regionens to brystkirurgiske afdelinger inkl. mammariadiologien sammenlægges på Herlev og Gentofte Hospital – Herlev –matriklen.
- Samling af specialet klinisk onkologi (kræftbehandling) på to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital – Herlev-matriklen.
- Den ortopædkirurgiske funktion på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler (Frederiksberg-matriklen) lukkes, og den specialiserede håndkirurgi fra hele regionen flyttes til Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte-matriklen) med undtagelse af enkelte funktioner, som fortsat varetages på Nordsjællands Hospital.
- Samling af den urologiske aktivitet i to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital (funktion på begge matrikler).
- Samling af regionens fire reumatologiske afdelinger til én afdeling ledet af Rigshospitalet (den sengebårne aktivitet for hele regionen samles på Glostrup-matriklen).
- Organisatorisk og fysisk samling af Psykiatrisk Center København med Psykiatrisk Center Frederiksberg.
- Organisatorisk sammenlægning af Psykiatrisk Center Glostrup med Psykiatrisk Center Hvidovre.

På baggrund af den gennemførte høringsproces foreslår administrationen, at følgende forslag, der har været sendt i høring, ikke indgår i revisionen af Hospitals- og Psykiatriplan 2020:

- Samling af al elektiv og akut håndkirurgi på Gentofte-matriklen, der indstilles udelukkende forslag om, at den specialiserede håndkirurgi (med undtagelse af få funktioner) samles på Gentofte-matriklen.
- Lukning af den karkirurgiske funktion på Gentofte-matriklen.

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 2 - Side -2 af 10

#### Formål med revisionen af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

Region Hovedstaden er landets største hospitalsvæsen. Målet er, at det også skal være landets førende hospitalsvæsen, som leverer behandling af høj kvalitet på internationalt niveau. Regionens hospitaler skal derfor være kendetegnet ved at levere:

- sammenhængende patientforløb både mellem hospitaler og sektorer, hvor det er patientens situation, der styrer forløbet,
- høj faglig og patientoplevelse kvalitet,
- udvikling af stærke toneangivende faglige miljøer som både skal være med til at sikre et hospitalsvæsen som leverer behandling på et højt internationalt niveau og som samtidig er en attraktiv arbejdsplads for regionens borgere,
- rammerne for et attraktivt og udviklende forskningsmiljø.

Revisionen af HOPP 2020 skal understøtte, at de disse mål kan opnås, samtidig med at revisionen skal understøtte, at de pejlemærker og den nye ledelsesstruktur, der er besluttet med budgetaftalen, kan implementeres, således at den forventede effekt i forhold kvalitet, effektivitet og optimal anvendelse af de fysiske rammer kan opnås.

#### Høringsproces

I perioden 4. februar – 24. april 2015 har ændringsforslag været sendt i bred høring. Der er modtaget mange høringssvar og input i høringsperioden. Konkret drejer det sig om:

- 105 høringssvar fra organisationer/større grupper, 122 høringssvar fra borgere (enkeltpersoner/par/familier),
- bidrag og holdningstilkendegivelser via debatforum og facebook,
- input og drøftelser fra høringssmøde med de ansatte og de personalepolitiske organisationer, høringssmøde med patientorganisationer, samt borgermøde hvor temaer i HOPP 2020 i forhold til service og kommunikation, blev drøftet.

Opsummering af høringssvarene og bidrag fra organisationer/større grupper, borgere (enkeltpersoner/par/familier), og debatforum og facebook er vedlagt opsummeret. Alle høringssvar er desuden tilgængelige i den fulde version på regionens hjemmeside [www.regionh.dk](http://www.regionh.dk)

#### Administrationens indstilling til ændringer af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

Med afsæt i budgetaftalen for 2015, den faglige gennemgang af specialerne samt høringsprocessen anbefales der følgende ændringer til HOPP 2020:

Der skal arbejdes henimod en ensretning af optageområderne for kvinde-barn specialerne

Kvinde-barn specialerne omfatter de lægefaglige specialer gynækologi, obstetrik (fødsler) og pædiatri (børne-ungesygdomme). I august 2014 besluttede regionsrådet at ændre i optageområderne for fødsler for at sikre en optimal anvendelse af regionens fire fødesteder og samtidig understøtte høj fagligt kvalitet på området. Ændringen har betydet, at der ikke længere er ens optageområde for de nævnte specialer og opgaver, som ofte har en tæt relation i forhold til diagnosticering og behandling.

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 2 - Side -3 af 10

Ved at ensrette optageområderne understøttes sammenhæng af patientforløb. Samtidig ændres aldersgrænsen for, hvornår en patient er en pædiatrisk patient til at være 0-18 år i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

Ensretningen af optageområderne omfatter ikke Bornholms Hospital, som uændret har hele øen som optageområde for alle de nævnte specialer.

Ensretningen af optageområderne for specialerne støttes i høringsvarene.

Regionens to afdelinger for dermatologi-venerologi og allergologi sammenlægges på Bispebjerg Hospital

Dermatologi-venerologi og allergologi er det lægefaglige speciale for hud- og køns-sygdomme samt allergi. Der foreslås en samling af de to afdelinger. Samlingen vil i første omgang være organisatorisk, således at der etableres én afdeling med én ledelse, som referer til hospitalsdirektionen på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Sengene indenfor specialet som i dag drives på Gentofte-matriklen (5 stk.) flyttes til Bispebjerg-matriklen umiddelbart efter en organisatorisk sammenlægning af de to afdelinger. Afdelingen vil i en årrække have sine øvrige funktioner på to matrikler, og før en samling af al aktiviteten skal gennemføres, skal der sikres gode og tidssvarende fysiske rammer på Bispebjerg-matriklen,

Forslaget om at samle de to afdelinger har fået både støtte og kritik, og der er i høringsvarene nævnt en række opmærksomhedspunkter, som en implementering af forslaget, skal tage hensyn til. Kritikken går primært på, at høringsparter frygter, at en samling vil gå ud over den faglige kvalitet i patientbehandlingen, og det meget velfungerende samarbejde, der i dag er etableret mellem eksempelvis Videntcenter for Allergi og Dansk Børne Astma Center med faggrupper på hhv. Gentofte-matriklen og Herlev-matriklen.

Begge afdelinger har i dag samarbejde med mange andre specialer. Det skal fastholdes uændret, både det samarbejde, der er forankret i samarbejde på tværs af afdelinger/matrikler, men også det samarbejde, der er kendetegnet ved, at fagpersoner med anden lægefaglig/sundhedsfaglig baggrund er ansat på en af de to afdelinger. Det betyder i praksis, at der etableres en center-lignende funktion. Der etableres ikke et center organisatorisk, som det er kendt i dag fra Rigshospitalet, men der etableres en stor multidisciplinær afdeling med mange forskellige fagkompetencer, subspecialer og hvor både patientbehandling, forskning og uddannelse er centrale og ligeværdige dele af den samlede afdeling.

Opgavevaretagelsen, som den er kendt i dag med to afdelinger, vil samlet set fortsætte uændret, og funktionerne på de to matrikler vil være ligestillede, men med forskellige opgaver. Der er således ikke tale om, at der etableres en satellitfunktion hverken på Bispebjerg-matriklen eller Gentofte-matriklen. Der skal sikres en synergi imellem de to funktioner (matrikler) og opgavevaretagelsen mellem dem skal tilrettelægges under hensyntagen til både patienterne (høj faglig kvalitet og sammenhæng i patientforløbene) samt de ansatte (der skal sikres høj faglighed, kompetence udvikling og de rettet samarbejds- og uddannelsesmuligheder).

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 2 - Side -4 af 10

Forskelligheden i opgaveporteføljen mellem de to matrikler vil bestå i, at den sengebårne dermatologiske aktivitet vil blive samlet på Bispebjerg-matriklen. Det drejer sig om i alt 5 senge, der flyttes fra Gentofte-matriklen. Herudover har de to nuværende afdelinger specialiseret sig indenfor forskellige grene af specialet. Denne specialisering vil samlingen af de to afdelinger ikke ændre ved. Den nye afdelingsledelses og hospitalsdirektionen vil i tæt dialog med og inddragelse af alle de faglige sub-miljøer på begge matrikler vurdere den konkrete opgavefordeling internt i afdelingen.

Når der er sikret gode og tidssvarende fysiske rammer på Bispebjerg-matriklen, vil den øvrige aktivitet (både dermatologi og allergologi) blive flyttet samlet til Bispebjerg-matriklen.

Samlingen af de to afdelinger til én afdeling vil give bedre muligheder for at udnytte den samlede kapacitet indenfor specialet. Afdelingen vil blive Nordens største afdeling og vil give optimale mulighed for at fastholde og videreudvikle de hidtil stærke faglige miljøer, herunder Allergicentret med Global Excellence status. Hertil kommer, at etableringen af én hud- og allergiafdeling for hele regionen vil understøtte ensartet behandlingstilbud til alle borgere uanset bopæl.

Samlingen giver også mulighed for en rationaliseringsgevinst både i form af stordriftsfordele, men også ved at ledelserne sammenlægges.

Regionens to brystkirurgiske afdelinger inkl. mammariadiologien sammenlægges på Herlev og Gentofte Hospital – Herlev-matriklen

Specialet mammakirurgi (brystkirurgi) og mammariadiologi (røntgenundersøgelser af brystet) inkl. screeningssekretariatet foreslås samlet på Herlev og Gentofte Hospital – Herlev-matriklen. Ved at samle de to brystkirurgiske afdelinger under en ledelse og på en matrikel sikres grundlaget for et 'Mammakirurgisk Center of Excellence'.

Forslaget har fået både støtte og mindre kritik, og der er i høringssvarene nævnt en række opmærksomhedspunkter, som en implementering af forslaget, skal tage hensyn til. Det er bl.a. rejst forbehold mod at samle funktionerne på Gentofte-matriklen idet plastikkirurgi og patologi, som er to specialer, der er centrale i brystkræftbehandlingen, ikke er tilstede på matriklen.

Det indstilles af funktionen samles på Herlev-matriklen. Region Hovedstaden vil med sammenlægningen få én af Nordeuropas største mammakirurgiske afdelinger, som vil kunne blive tonangivende indenfor udvikling, forskning og uddannelse på det brystkirurgiske område.

Samlingen vil endvidere understøtte, at Herlev og Gentofte Hospital som samlet hospital tilføres planlagte opgaver, som kan understøtte anvendelse af de ledige fysiske rammer på Gentofte-matriklen, samtidig med at mammakirurgi, som ikke er en højt specialiseret funktion, fjernes fra Rigshospitalet.

Samlingen giver også mulighed for en rationaliseringsgevinst både i form af stordriftsfordele, men også ved at ledelserne sammenlægges.

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 2 - Side -5 af 10

En samling af funktionerne skal gennemføres under hensyntagen til den samlede opgaveportefølje indenfor plastikkirurgi og radiologi på Rigshospitalet. Samlingen af funktionerne på Herlev-matriklen skal tage hensyn til, at der fortsat skal sikres to vel-fungerende afdelinger, som leverer behandling af høj kvalitet på Rigshospitalet.

Samling af specialet klinisk onkologi på to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital – Herlev-matriklen.

Specialet klinisk onkologi varetager kræftbehandling med eksempelvis stråler og medicin (kemo). Det foreslås, at specialet fremadrettet varetages på to afdelinger i regionen fremfor i dag tre afdelinger (og de i HOPP 2020 foreslåede fire afdelinger), således, at aktiviteten samles på afdelingerne på Herlev og Gentofte Hospital - Herlev-matriklen og Rigshospitalet - Blegdamsvejs-matriklen. Det betyder også, at den planlagte onkologiske afdeling på Hvidovre Hospital ikke etableres.

Forslaget får megen modstand og kritik i høringssvarene, særligt fra borgere og patienter i den nordlige del af regionen. Flere kommuner i den nordlige del af regionen kritiserer også forslaget, men det er ikke entydigt. Men der er også høringsparter der støtter forslaget, og som vurderer det nødvendigt at gennemføre for at sikre en tilpasning af kapaciteten som understøtter en fortsat høj faglighed i behandlingen og gode muligheder for faglig udvikling. Forslaget om, at der ikke etableres en onkologisk afdeling på den sydlige del af regionen møder ingen kritik, men støttes.

Forslaget til en ændring begrundes bl.a. med, at Region Hovedstaden hidtil har varetaget hovedparten af den onkologiske behandling af patienter bosiddende i Region Sjælland. Det betyder, at Region Hovedstaden for nogle funktioner har haft et samlet optageområde på ca. 2,5 mio. indbyggere; heraf er ca. 800.000 bosiddende i Region Sjælland. Region Sjælland har påbegyndt onkologisk behandling af egne patienter for flere funktioner. I takt med at Region Sjælland opbygger den onkologiske kapacitet og kompetencerne, skal Region Hovedstaden derfor påregne at miste ca. 1/3 af patientgrundlaget for en del funktioner. Det er derfor vurderingen, at patientgrundlaget i Region Hovedstaden vil ændre sig så meget, at to afdelinger vil skabe det optimale grundlag for at sikre en fortsat høj kvalitet i behandlingen, sammenhængende patientforløb og en effektiv drift.

Ved at samle den onkologiske aktivitet på de to nævnte hospitaler vil den medicinske onkologiske aktivitet i udgangspunktet blive varetaget på et hospital, som også varetager strålebehandling. En samling vil derfor understøtte sammenhængende patientforløb på kræftområdet, hvor der er færre overgange og skift mellem hospitaler. Bornholms Hospital skal dog fortsat varetage den medicinske onkologiske behandling på hovedfunktionsniveau for øens beboere i tæt samarbejde med de to hospitaler. Samtidig med, at den onkologiske behandling samles på to afdelinger skal opgavevaretagelsen og fordelingen af opgaver mellem de to afdelinger revurderes. Patienter skal, så vidt det er muligt, modtage et tilbud om kirurgisk og onkologisk behandling på det samme hospital.

Det er desuden vurderingen, at mulighederne for at opretholde og forbedre den faglige kvalitet i den medicinske kræftbehandling vil blive forringet, hvis der opretholdes tre afdelinger. Ved at opretholde tre onkologiske afdelinger i Region Hovedstaden vil den samlede kapacitet (antal behandlinger) skulle tilpasses på de tre afdelinger svarende til det antal af patienter, som Region Sjælland hjemtager behandlingen af. Det vil i prak-

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 2 - Side -6 af 10

sis betyde, at der også skal reduceres i antallet af personale, læger såvel som plejepersonale m.v. på alle tre afdelinger. Hvis en afdeling har et stort volumen, er der mulighed for at have flere fagpersoner ansat og dermed mulighed for at have flere eksperter (sub-eksperter) ansat.

Udviklingen indenfor kræftbehandling går imod en øget subspecialisering. Patienter tilbydes i dag mere individualiseret behandling med større kompleksitet, og det kræver subspecialiseret personale. Det fremgår af høringsvaret fra repræsentanterne i SFR kl. onkologi fra Rigshospitalet og Herlev Hospital, at det er afgørende for kvaliteten, at der er mindst 3 speciallæger, der er fokuseret på behandling og patientforløb inden for et enkelt organområde. Selv inden for de hyppige kræftsygdomme har udviklingen vist, at der findes en række undertyper som kræver en speciel behandling, og det er afgørende, at patienter med disse sjældne undertyper håndteres af personale med erfaring og kendskab til disse specielle behandlinger.

Hvis forslaget gennemføres, skal der fortsat være fokus på at sikre nærhed for patienter, som behandles for kræft. De undersøgelser, eksempelvis blodprøvetagning, som ikke forudsætter tilstedeværelsen af specialiseret onkologisk personale, skal derfor fortsat kunne varetages på regionens øvrige hospitaler eller i Sundhedshuset i Helsingør (og sundhedshuset i Frederikssund, når det er etableret).

Samlingen giver også mulighed for en rationaliseringsgevinst. Der vil med samlingen være to afdelingsledelser fremfor tre, og Region Hovedstadens Apotek, som i dag har cytostatika blandestation (kemo-blandemaskine) på tre matrikler, vil fremover kunne nøjes med to cytostatika blandestationer.

Den ortopædkirurgiske funktion på Bispebjerg og Frederiksberg Hospitaler (Frederiksberg-matriklen) lukkes, og den specialiserede håndkirurgi fra hele regionen flyttes til Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte-matriklen) – med undtagelse af enkelte specialfunktioner, som fortsat varetages på Nordsjællands Hospital.

Det foreslås, at den ortopædkirurgiske funktion på Frederiksberg-matriklen lukkes, og at ortopædkirurgiske behandlinger for borgerne i planlægningsområde Byen (undtagen Rigshospitalets akutte optageområde) samles på Bispebjerg-matriklen. Det foreslås endvidere, at den specialiserede håndkirurgi fra hele regionen (ikke håndkirurgi på hovedfunktionsniveau som foreslået af administrationen i høringsudkastet) flyttes til Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte-matriklen), med undtagelse af enkelte specialfunktioner som fortsat varetages på Nordsjællands Hospital.

Med et dalende antal behandlinger indenfor specialet er det vurderingen, at der fremadrettet primært kun skal være én afdeling (matrikel), der varetager elektiv ortopædkirurgisk aktivitet uden samtidige akutte funktioner, nemlig Herlev og Gentofte Hospital (Gentofte-matriklen), mens alle andre afdelinger fastholder fordelingen af elektiv og akut aktivitet. Forslaget understøtter samtidig, at der tilføres planlagte kirurgiske behandlinger til Gentofte-matriklen, således at der på Gentofte-matriklen etableres en stor elektiv ortopædkirurgisk afdeling med højt fagligt niveau og gode muligheder for fortsat forskning og udvikling.

Varetagelsen af hånd- og fingerkirurgi ved traumer og på børn skal fortsat foregå på Rigshospitalet med lægelig bemanding fra Gentofte-matriklen.



## **Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020**

### **Bilag 2 - Side -7 af 10**

Forslaget har fået både støtte og kritik i høringssvarene. Det bemærkes dog særligt, at de faglige miljøer ikke kan opnå enighed om, hvordan funktionerne mest hensigtsmæssigt varetages, men primært retter ønske om at opretholde en bestemt aktivitet på egen matrikel.

Ved at gennemføre den foreslåede omfordeling af ortopædkirurgiske opgaver, fjernes al den ortopædkirurgiske aktivitet fra Frederiksberg-matriklen. Det vil i praksis betyde, at der ikke længere skal være en ortopædkirurgisk afdeling på Frederiksberg-matriklen (i overensstemmelse med HOPP 2020), og såfremt den urologiske funktion også fjernes fra Frederiksberg-matriklen vil operationsgangen med tilhørende opvågningsfaciliteter, anæstesifunktion og vagtberedskab kunne lukkes, og der vil derfor være en driftsbesparelse.

Samling af den urologiske aktivitet i to afdelinger på henholdsvis Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospitaler

Det urologiske speciale omfatter behandling af de mandlige urinveje, blære og nyre. Det foreslås, at den urologiske afdeling på Frederiksberg Hospital flyttes til Herlev og Gentofte Hospital, og at der etableres en urologisk afdeling med funktion på både Herlev-matriklen og Gentofte-matriklen. Herlev og Gentofte Hospital skal varetage den urologiske funktion for planlægningsområderne Nord, Midt og Syd og bliver en af Nordens største urologiske afdelinger. Rigshospitalet skal varetage den urologiske funktion for planlægningsområde Byen.

En samling af den urologiske aktivitet på to afdelinger giver bedre mulighed for udvikling, høj faglig kvalitet, planlægning, effektivisering og kapacitetsudnyttelse. Forslaget understøtter samtidig, at der tilføres planlagte kirurgiske behandlinger til Gentofte-matriklen.

I forbindelse med gennemførelsen af forslaget skal fordelingen af specialiserede funktioner mellem de to hospitaler revurderes. Rigshospitalet er regionens centrale højt-specialiserede hospital, og det skal sikres, at hospitalet fortsat har tilstrækkelig kapacitet indenfor særligt de højt specialiserede funktioner.

Som nævnt ovenfor vil lukningen af den urologiske funktion på Frederiksberg-matriklen gøre det muligt at lukke operationsgangen mv., og dermed opnå en driftsbesparelse.

Forslaget får både støtte og kritik. Rigshospitalet er bekymrede for, at afdelingen mister for mange specialiserede funktioner ved denne deling af optageområdet. Det er i denne henseende besluttet, at der ved en kommende ansøgningsrunde til Sundhedsstyrelsen skal vurderes om Rigshospitalet skal varetage yderligere specialiserede funktioner.

Samling af regionens fire reumatologiske afdelinger til én afdeling ledet af Rigshospitalet.

Specialet reumatologi omfatter bl.a. medicinske sygdomme i leddene, eksempelvis gigt. Det foreslås, at de fire afdelinger samles i en afdeling, som forankres fysisk og

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 2 - Side -8 af 10

organisatorisk under Rigshospitalet. Afdelingen skal have ambulant funktion i alle fire planlægningsområder, og den sengebårne aktivitet fra hele regionen samles på Glostrup-matriklen. Ved at samle specialet i én afdeling skabes der et stærkt fagligt miljø, som kan understøtte, at der fortsat leveres reumatologisk behandling af høj kvalitet i hele regionen. En stor reumatologisk afdeling med et stærkt fagligt miljø vurderes endvidere at give de bedst mulige betingelser for rekruttering af personale til rygfunktionen på Glostrup-matriklen samt for de tværfaglige reumatologiske teams bestående af reumatologer, sygeplejersker og fysioterapeuter.

Der skal fortsat være en ambulant funktion i hvert planområde ledet af Rigshospitalet med henblik på at sikre ambulant, reumatologisk behandling i patientens nærområde.

Forslaget støttes primært i høringssvarene.

Organisatorisk og fysisk samling af Psykiatrisk Center København med Psykiatrisk Center Frederiksberg og organisatorisk sammenlægning af Psykiatrisk Center Glostrup med Psykiatrisk Center Hvidovre

Indenfor specialet voksenpsykiatri foreslås det, at der inden for de kommende år gennemføres en organisatorisk sammenlægning af Psykiatrisk Center København og Psykiatrisk Center Frederiksberg, og senest med færdiggørelsen af det nye byggeri til psykiatrien på Bispebjerg-matriklen undersøges mulighederne for en fysisk samling af de to psykiatriske centre.

Der foreslås også en organisatorisk sammenlægning af Psykiatrisk Center Glostrup med Psykiatrisk Center Hvidovre. Sammenlægningerne vil understøtte en mere sammenhængende struktur på området og en bedre og koordineret opgavefordeling i forhold til de sammenlagte centers optageområde.

Sammenlægningerne giver også mulighed for en rationaliseringsgevinst både i form af stordriftsfordele, men også ved, at ledelserne sammenlægges.

Forslaget har modtaget en del kritik i høringssvarene. Kritikken er primært forankret i, at det ud fra det fremsatte forslag er uklart, hvordan de organisatoriske sammenlægninger vil påvirke opgavefordelingen mellem de psykiatriske centre. Udgangspunktet er, at forslagene udelukkende er af ledelsesmæssig og organisatorisk karakter og derfor ikke vil påvirke opgavevaretagelsen. Forslaget om de organisatoriske sammenlægninger fastholdes derfor.

Fysisk samling af den karkirurgiske afdeling på Rigshospitalet

Specialet karkirurgi er i dag organiseret i én afdeling ledet af Rigshospitalet, som har funktion på to hospitaler. Der er en elektiv funktion på Gentofte-matriklen som varetager planlagte karkirurgiske behandlinger. Der har været sendt et forslag i høring om, at den elektive funktion på Gentofte-matriklen lukkes, og aktiviteten hjemtages til afdelingen på Rigshospitalet. En samling af specialets læger på én matrikel vil kunne give en mere direkte vidensdeling mellem lægerne og dermed et ensartet højt niveau i behandlingen.



## **Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020**

### **Bilag 2 - Side -9 af 10**

Forslaget bliver ikke støttet af hverken karkirurgerne eller Rigshospitalet. Hertil kommer, at det er vanskelig at implementere forslaget indenfor den kommende årrække og derfor foreslås det ikke gennemført.

#### **Implementering af ændringsforslagene**

Der er en række interne afhængigheder, der skal tages hensyn til, når ændringsforslagene skal implementeres, og flere af ændringsforslagene kræver anlægstilpasninger for at kunne gennemføres. Det er derfor vigtigt med en koordineret implementering.

Alle ændringsforslag gennemføres i overensstemmelse med regionens personalepolitiske principper. Hvilket bl.a. betyder, at medarbejderne flytter med opgaverne. De ansvarlige hospitalsdirektioner – både de direktioner, som afgiver opgaver og de direktioner, som får opgaver, vil sikre en tæt dialog med de relevante medarbejderudvalg og afdelingsledelser.

Se vedlagt forslag til en implementeringsplan.

#### **Specialefordeling mellem regionens hospitaler – HOPP 2020 – version 2.0**

Hvis de nævnte ændringsforslag gennemføres vil specialefordelingen mellem regionens hospitaler blive ændret - se bilag 1 (side 10) for uddybning af hvordan specialerne i så fald vil fordele sig mellem regionens somatiske hospitaler.

# Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

## Bilag 2 - Side -10 af 10

### Specialefordeling mellem regionens somatiske hospitaler -HOPP 2020-version 2.0

|                                                                                                                                                                         |                |                    | SYD                         | BYEN                                                                            | MIDT                        | NORD                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------|
| <b>Symbolforklaring:</b><br>● = hovedfunktionsniveau<br>▲ = Specialfunktionsniveau<br>○ = funktion, som er ledet af andet hospital<br>■ = konsulent-/samarbejdsfunktion | Rigshospitalet | Bornholms Hospital | Amager og Hvidovre Hospital | Bispebjerg Hospital (inkl. Frederiksberg-frem mod et nyt hospital er etableret) | Herlev og Gentofte Hospital | Nordsjællands Hospital |
| <b>Akutbehandling</b>                                                                                                                                                   |                |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Traumecenter                                                                                                                                                            | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Akutmodtagelse                                                                                                                                                          | ●              | ●                  | ●                           | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Akutklinik                                                                                                                                                              |                |                    | ●                           |                                                                                 | ●                           |                        |
| <b>Intern medicin</b>                                                                                                                                                   |                |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Endokrinologi                                                                                                                                                           | ▲●             | ●                  | ▲●                          | ●                                                                               | ▲●                          | ▲●                     |
| Gastroenterologi & hepatologi                                                                                                                                           | ▲●             | ●                  | ▲●                          | ●                                                                               | ▲●                          | ●                      |
| Kardiologi                                                                                                                                                              | ▲●             | ●                  | ●                           | ●                                                                               | ▲●                          | ●                      |
| Lungemedicin                                                                                                                                                            | ▲●             | ●                  | ▲●                          | ▲●                                                                              | ▲●                          | ▲●                     |
| Infektionsmedicin                                                                                                                                                       | ▲              | ■                  | ▲●                          | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Geriatrici                                                                                                                                                              | ●              | ●                  | ●                           | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Reumatologi                                                                                                                                                             | ▲●             | ■                  |                             | ○                                                                               | ○                           | ○                      |
| Nefrologi                                                                                                                                                               | ▲●             | ■                  | ○                           |                                                                                 | ▲●                          | ▲●                     |
| Hæmatologi                                                                                                                                                              | ▲●             | ■                  |                             |                                                                                 | ▲●                          |                        |
| <b>Kirurgiske afdelinger</b>                                                                                                                                            |                |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Kirurgi                                                                                                                                                                 | ▲              | ●                  | ▲●                          | ▲●                                                                              | ▲●                          | ●                      |
| Karkirurgi                                                                                                                                                              | ▲●             |                    |                             |                                                                                 | ○                           |                        |
| Plastikkirurgi                                                                                                                                                          | ▲●             | ■                  |                             |                                                                                 | ▲●                          |                        |
| Thoraxkirurgi                                                                                                                                                           | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Urologi                                                                                                                                                                 | ▲●             | ■                  |                             |                                                                                 | ▲●                          |                        |
| Mammakirurgi                                                                                                                                                            |                |                    |                             |                                                                                 | ●                           |                        |
| Børnekirurgi                                                                                                                                                            | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Ortopædkirurgi                                                                                                                                                          | ▲              | ●                  | ▲●                          | ▲●                                                                              | ▲●                          | ▲●                     |
| <b>Kvinde-barn specialerne</b>                                                                                                                                          |                |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Gynækologi og obstetrik                                                                                                                                                 | ▲●             | ●                  | ▲●                          |                                                                                 | ▲●                          | ▲●                     |
| Børne- og ungesygdomme                                                                                                                                                  | ▲●             | ■                  | ▲●                          |                                                                                 | ▲●                          | ▲●                     |
| <b>Andre kliniske specialer/funktioner</b>                                                                                                                              |                |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Klinisk onkologi                                                                                                                                                        | ▲●             | ●                  |                             |                                                                                 | ▲●                          |                        |
| Neurologi                                                                                                                                                               | ▲●             | ●                  |                             | ▲●                                                                              | ▲●                          | ▲●                     |
| Palliativ enhed                                                                                                                                                         |                | ●                  | ●                           | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Demens enhed (demens enhed er på Bornholm forankret i psykiatrien)                                                                                                      | ▲●             | ■                  |                             | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Diagnostisk enhed                                                                                                                                                       |                |                    | ●                           | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Neurokirurgi                                                                                                                                                            | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Videncenter for ryg sygdomme                                                                                                                                            | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Tand- mund- og kæbekirurgi                                                                                                                                              | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Øre-næse-hals (oto-rhino-laryngo.)                                                                                                                                      | ▲●             | ■                  |                             |                                                                                 | ○                           | ●                      |
| Audiologi                                                                                                                                                               | ▲●             |                    |                             |                                                                                 | ○                           | ●                      |
| Øjens sygdomme (oftalmologi)                                                                                                                                            | ▲●             | ■                  |                             |                                                                                 |                             | ○                      |
| Dermato-venere & allergologi                                                                                                                                            |                | ■                  |                             | ▲●                                                                              |                             |                        |
| Arbejds- og miljømedicin                                                                                                                                                |                | ■                  |                             | ▲●                                                                              |                             |                        |
| <b>Tværgående specialer</b>                                                                                                                                             |                |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Anæstesiologi                                                                                                                                                           | ▲●             | ●                  | ▲●                          | ▲●                                                                              | ▲●                          | ▲●                     |
| - intensiv afdeling                                                                                                                                                     | ▲●             | ●                  | ●                           | ●                                                                               | ●                           | ●                      |
| Patologisk anatomi og cytologi                                                                                                                                          | ▲●             | ■                  | ●                           | ○                                                                               | ▲●                          | ○                      |
| Diagnostisk radiologi                                                                                                                                                   | ▲●             | ●                  | ●                           | ▲●                                                                              | ▲●                          | ▲●                     |
| Klinisk biokemi                                                                                                                                                         | ▲●             | ●                  | ●                           | ▲●                                                                              | ▲●                          | ●                      |
| Klinisk mikrobiologi                                                                                                                                                    | ▲●             | ■                  | ▲●                          | ○                                                                               | ▲●                          | ○                      |
| Klinisk farmakologi                                                                                                                                                     |                |                    |                             | ▲                                                                               |                             |                        |
| Klinisk fysiologi og nuklearmedicin                                                                                                                                     | ▲●             |                    | ●                           | ●                                                                               | ▲●                          | ●                      |
| Klinisk genetik                                                                                                                                                         | ▲              |                    |                             |                                                                                 |                             |                        |
| Klinisk immunologi                                                                                                                                                      | ▲●             | ○                  | ○                           | ○                                                                               | ○                           | ○                      |

## NOTAT

**Opgang** Blok B  
**Telefon** 38 66 50 00  
**Direkte** 38 66 60 20  
**Web** www.regionh.dk

Ref.: rikoer  
Journal nr.: 14008869

Dato: 13. maj 2015

### Hospitalsprofiler – HOPP 2020 version 2.0

Med revisionen af HOPP 2020 har regionen følgende hospitaler:

- Rigshospitalet, som det centrale højtspecialiserede hospital,
- Herlev og Gentofte Hospital, akuthospital
- Nordsjællands Hospital, akuthospital
- Bispebjerg Hospital (inkl. Frederiksberg Hospital frem mod det nye hospital står klar), akuthospital
- Amager og Hvidovre Hospital, akuthospital
- Bornholms Hospital, akuthospital (særlig status pga. den geografiske beliggenhed)
- Region Hovedstadens Psykiatri

#### Befolkningsudviklingen

I regionens første år blev der med Hospitalsplan 2007 etableret fire planlægningsområder med omtrent samme størrelse på mellem 310.000 og 460.000 indbyggere. Den demografiske fremskrivning viser nu, at regionen i 2025 vil have ca. 1,9 mio. indbyggere mod ca. 1,6 mio. indbyggere i 2007. Befolkningsevæksten sker primært i planlægningsområde Syd og Byen, hvorimod befolkningstallet stort set stagnerer i planlægningsområde Midt og Nord.

#### Antal indbyggere fordelt på planlægningsområder:

|              | 2013    | 2015    | 2020    | 2025    |
|--------------|---------|---------|---------|---------|
| <b>Nord</b>  | 314.169 | 314.150 | 313.557 | 314.925 |
| <b>Midt</b>  | 442.757 | 447.530 | 456.551 | 468.228 |
| Nord og Midt | 756.926 | 761.680 | 770.108 | 783.153 |

|             | 2013    | 2015    | 2020      | 2025      |
|-------------|---------|---------|-----------|-----------|
| <b>Syd</b>  | 501.909 | 516.832 | 552.895   | 585.465   |
| <b>Byen</b> | 441.653 | 454.734 | 482.500   | 501.838   |
| Syd og Byen | 943.562 | 971.566 | 1.035.395 | 1.087.303 |

|                 | 2013   | 2015   | 2020   | 2025   |
|-----------------|--------|--------|--------|--------|
| <b>Bornholm</b> | 40.465 | 39.420 | 37.369 | 36.042 |

## Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

### Bilag 3 - Side -2 af 6

Fremskrivningen viser også, at selvom antallet af indbyggere ikke stiger i planlægningsområde Nord, så ses der især i dette planlægningsområde en vækst i den ældre del af befolkningen.

Befolkningsfremskrivningen er dynamisk. Eksempelvis blev det ikke forudset for 10 år siden, at befolkningsvæksten i planlægningsområde Byen og Syd ville blive så stor, som fremskrivningsdata nu viser. En række socio- og samfundsøkonomiske forhold kan ændre sig og få betydning for fremskrivningen.

Fremskrivningen viser, at Nordsjællands Hospitals og Rigshospitalets fysiske kapacitet vil være presset, selv når nybyggerierne er afsluttede. De foreslåede ændringer vil afhjælpe dette.

Med denne revision af HOPP 2020 ændres der ikke overordnet ved de fire planlægningsområder, men befolkningsudviklingen og den demografiske fremskrivning vil blive fulgt tæt med henblik på en fremtidig vurdering af, om planlægningsområderne skal justeres for at sikre den bedst mulige hospitalsbehandling for regionens borgere indenfor de fysiske rammer, der er til rådighed.

#### *Én region med ét samlet hospitals- og sundhedsvæsen*

De seks somatiske hospitaler i regionen har hver deres kliniske profil og optageområde. Sammen med Region Hovedstadens Psykiatri udgør de seks somatiske hospitaler regionens samlede hospitalsvæsen, og de har *et fælles ansvar* for at levere den bedst mulige hospitalsbehandling til alle regionens borgere.

Eksempelvis skal Amager og Hvidovre Hospital ikke kun betragtes som hospital for borgerne i den sydlige del af regionen. Hospitalet varetager en række opgaver primært for borgerne i den sydlige del af regionen, men hospitalet har også opgaver, hvor de er forpligtet til at levere ydelser til regionens øvrige borgere og dermed at være hospital for hele regionen. Eksempelvis indenfor infektionsmedicin, hvor hospitalet har flere funktioner, som varetages for hele regionen, eller i en situation, hvor et andet hospital har overbelægning, og der er behov for ad hoc at om-allokere opgaver og samarbejde for, at hospitalerne i fællesskab kan levere den bedst mulige behandling til alle regionens borgere.

#### *Det centrale højtspecialiserede hospital - Rigshospitalet*

Rigshospitalet skal være *det centrale* højtspecialiserede hospital. Revisionen af HOPP 2020 understøtter derfor, at de funktioner, som ifølge Sundhedsstyrelsens specialeplan er højtspecialiserede funktioner, hvor det fagligt er meningsgivende, fremadrettet skal varetages på Rigshospitalet. Hovedreglen er også, at hvis en højt specialiseret funktion kun varetages ét sted i regionen, så skal det i udgangspunktet være på Rigshospitalet.

Rigshospitalet skal således varetage højt specialiserede funktioner i tilknytning til traumer og livstruende sygdom, men der vil være en række højt specialiserede funktioner, hvor det fagligt ikke er meningsgivende, at de varetages på Rigshospitalet. Det gælder eksempelvis dele af de højt specialiserede funktioner indenfor specialet infektionsmedicin (hvor der er indrettede særlige fysiske lokationer med slusestuer til

## **Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringsvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020**

### **Bilag 3 - Side -3 af 6**

isolering af patienter på Hvidovre Hospital), samt arbejds- og miljømedicin (hvor der er etableret stærke samarbejdsrelationer til kommunale parter på Bispebjerg Hospital).

Endeligt kan det i forhold til opretholdelse af et højt fagligt niveau inden for et speciale være nødvendigt, at andre hospitaler også varetager højt specialiserede funktioner.

Det gælder eksempelvis for specialet kl. onkologi, hvor der i dag er højt specialiserede funktioner på både Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital- Herlev-matriklen onkologiske afdeling er en af landets største afdelinger, og den varetager mange højt specialiserede funktioner både for regionens borgere og for borgere fra andre regioner. Herlev og Gentofte Hospital skal fortsat, som det akuthospital i regionen med den bredeste kliniske profil, varetage en række højt specialiserede funktioner.

#### *Akuthospitaler*

Region Hovedstaden har fire akuthospitaler, ét i hvert planlægningsområde:

- Nordsjællands Hospital med akutmodtagelse på matriklen i Hillerød
- Herlev og Gentofte Hospital med akutmodtagelse på matriklen i Herlev
- Bispebjerg og Frederiksberg Hospital med akutmodtagelse på matriklen på Bispebjergbakke (når det nye hospital står klar på Bispebjerg Bakke, vil der kun være ét hospital)
- Amager og Hvidovre Hospital med akutmodtagelse på matriklen i Hvidovre

Akuthospitalernes primære 'indgang' er via akutmodtagelserne (i Sundhedsstyrelsens terminologi: fælles akutmodtagelser). Regionens akutmodtagelser er fysiske lokaliteter, hvortil alle akut syge eller tilskadekomne patienter kan visiteres eller indbringes. Akutmodtagelserne har åbent døgnet rundt og skal have mulighed for at trække på en række specialiserede diagnostiske funktioner døgnet rundt.

#### *Akuthospitaler med forskellig størrelse og klinisk profil*

De fire akuthospitaler har alle de specialer og funktioner tilstede på matriklen med akutmodtagelse, som varetagelsen af denne opgave forudsætter ifølge Sundhedsstyrelsen krav og anbefalinger, men derudover er der forskel på de fire akuthospitalers størrelse og kliniske profil. Optageområderne for regionens akuthospitaler er alle blandt de største i landet.

Akuthospitalernes kliniske profiler kan ikke - og skal ikke - være ens. Der er nogle specialer, som kun er på et eller to af regionens akuthospitaler. Eksempelvis har Nordsjællands Hospital en øre-næse-halsafdeling og varetager dette speciale for planlægningsområde Nord og Midt, hvor Rigshospitalet varetager funktionen for den øvrige del af regionen. En af forudsætningerne for traumecentret er, at der er en øre-næse-halsafdeling på matriklen. Hvis kvaliteten i behandlingen og fagligheden på regionens øre-næse-hals-afdelinger skal fastholdes, så er det ikke muligt at etablere en øre-næse-halsafdeling på alle akuthospitalerne.

Varetagelsen af øre-næse-hals-specialet i Region Hovedstaden er et eksempel på, at hvis valget står mellem nærhed og kvalitet, så vil kvalitet altid gå forud for nærhed, og dette får til tider betydning for akuthospitalernes kliniske profil.

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar -  
revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020  
Bilag 3 - Side -4 af 6**

Frem for at se de fire akuthospitaler som ens og lige store, så vil det med revisionen af HOPP 2020 blive tydeliggjort, at der er forskel på akuthospitalerne både i størrelse og klinisk profil. Det kan ikke være anderledes indenfor de rammer regionen skal organisere hospitalsdriften. Målet er ikke at etablere fire akuthospitaler af samme størrelse og med samme profil, men derimod at sikre den bedst mulige behandling for regionens borgere indenfor de givne rammer, hvor akuthospitaler uanset størrelse og kliniske profil forventes at samarbejde på tværs af ledelser og matrikler til gavn for patienterne.

Med revisionen af HOPP 2020 bliver Herlev og Gentofte Hospital det akuthospital, der har den bredeste kliniske profil (af de fire akuthospitaler), herefter kommer Nordsjællandss Hospital. Amager og Hvidovre Hospital bliver regionens største akuthospital i forhold til optageområdets størrelse, men er samtidigt det akuthospital (sammen med Bispebjerg Hospital, frem mod det nye hospital står klar på Bispebjerg Bakke er det inkl. Frederiksberg-matriklen), det akuthospital der varetager færrest kliniske specialer.

Hospitalernes forskellige kliniske profiler betyder, at der på en række områder i højere grad skal samarbejdes mellem (akut)hospitalerne. Eksempelvis skal der etableres et tættere samarbejde mellem hospitalerne i henholdsvis planlægningsområde Nord og Midt og planlægningsområderne Syd og Byen for at sikre et ensartet hospitalstilbud til borgerne uanset bopæl.

Se bilag 1 (side 5) for uddybning af akuthospitalernes kliniske profiler.

*Bornholms Hospital*

Bornholm indtager en særstatus i Region Hovedstaden på grund af de særlige geografiske forhold, der gør sig gældende. Derfor skal Bornholms Hospital, på trods af et lille optageområde fortsat have akutmodtagelse samt varetage fødsler for Bornholm.

Bornholms Hospital varetager selv de fleste specialer på hovedfunktionsniveau, og regionens øvrige hospitaler (primært Rigshospitalet) varetager de hovedfunktioner og specialfunktioner, der ikke varetages på Bornholms Hospital, eksempelvis ved særlige samarbejdsaftaler og konsulentfunktioner og brug af telemedicin. Desuden er der en landingsplads til helikoptere lige ved Bornholms Hospital, så patienter ved akut behov kan blive transporteret direkte til Rigshospitalet.

# Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar - revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020

## Bilag 3 - Side -5 af 6

### Bilag 1 – akuthospitalernes kliniske profil

| Nordsjællands Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Amager og Hvidovre Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Akutklinikker og Fælles akutmodtagelse</li> <li>Ortopædkirurgi</li> <li>Kirurgi</li> <li>Urologi (urinvejssygdomme) – <b>elektiv udefunktion fra Herlev Hospital, som er planlagt etableret med Nyt Hospital Nordsjælland</b></li> <li>Kardiologi (hjerter- karsygdomme)</li> <li>Lungemedicin</li> <li>Gastroenterologi (mave- tarmsygdomme)</li> <li>Endokrinologi (hormonsygdomme)</li> <li>Geriatrici (alderdommens sygdomme)</li> <li>Infektionsmedicin</li> <li>Nefrologi (medicinske nyre- og urinvejssygdomme)</li> <li>Reumatologi (gigtssygdomme) (forslag: at specialet bliver på Nordsjællands Hospital, men som en ambulant funktion ledet af Rigshospitalet)</li> <li>Gynækologi og obstetrik (kvinders sygdomme)</li> <li>Pædiatri (børnesygdomme) - herunder neonatalafsnit</li> <li>Neurologi (sygdomme i nervesystemet) – inkl. en neurofysiologisk funktion fra Rigshospitalet</li> <li>Klinisk onkologi (kræftsygdomme)</li> <li>Oftalmologi (øjensygdomme) – elektiv funktion ledet af Rigshospitalet</li> <li>Oto-rhino-laryngologi (øre-næs-hals-sygdomme)</li> <li>Palliativ enhed (lindrende behandling)</li> <li>Demens enhed</li> <li>Diagnostisk enhed</li> <li>Patienthotel</li> <li>Herudover er hospitalet dækket af de tværgående specialer (specialer der servicerer andre specialer)</li> </ul>                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Akutklinikker og Fælles akutmodtagelse</li> <li>Ortopædkirurgi</li> <li>Kirurgi</li> <li>Kardiologi (hjerter- karsygdomme)</li> <li>Lungemedicin</li> <li>Gastroenterologi (mave- tarmsygdomme)</li> <li>Endokrinologi (hormonsygdomme)</li> <li>Geriatrici (alderdommens sygdomme)</li> <li>Infektionsmedicin</li> <li>Nefrologi (medicinske nyre- og urinvejssygdomme) (inkl. dialysefunktion som er ledet af Gentofte og Herlev Hospital)</li> <li>Gynækologi og obstetrik (kvinders sygdomme)</li> <li>Pædiatri (børnesygdomme) - herunder neonatalafsnit</li> <li>Palliativ enhed (lindrende behandling)</li> <li>Diagnostisk enhed</li> <li>Patienthotel</li> <li>Herudover er hospitalet dækket af de tværgående specialer (specialer der servicerer andre specialer)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Herlev og Gentofte Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Bispebjerg og Frederiksberg Hospital                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Akutklinik og Fælles akutmodtagelse</li> <li>Ortopædkirurgi Kirurgi</li> <li>Karkirurgi (blodkarsygdomme) (elektiv funktion ledet af Rigshospitalet)</li> <li>Urologi (urinvejssygdomme)</li> <li>Plastikkirurgi</li> <li>Mammakirurgi (brystkirurgi)</li> <li>Kardiologi (hjerter- karsygdomme)</li> <li>Lungemedicin (inkl. udredning af patienter med lungekræft)</li> <li>Gastroenterologi (mave- tarmsygdomme)</li> <li>Endokrinologi (hormonsygdomme)</li> <li>Geriatrici (alderdommens sygdomme)</li> <li>Infektionsmedicin</li> <li>Nefrologi (medicinske nyre- og urinvejssygdomme)</li> <li>Hæmatologi (blodsygdomme)</li> <li>Reumatologi (gigtssygdomme) (forslag: at specialet bliver på hospitalet, men som en ambulant funktion ledet af Rigshospitalet)</li> <li>Gynækologi og obstetrik (kvinders sygdomme)</li> <li>Pædiatri (børnesygdomme) - herunder neonatalafsnit</li> <li>Neurologi (sygdomme i nervesystemet)</li> <li>Klinisk onkologi inkl. strålebehandling (kræftsygdomme)</li> <li>Dermatologi og venerologi inkl. allergologi (hud- og kønssygdomme inkl. allergisygdomme)</li> <li>Oto-rhino-laryngologi (øre-næs-hals-sygdomme) inkl. audiologi (funktion ledet af Rigshospitalet)</li> <li>Palliativ enhed (lindrende behandling)</li> <li>Demens enhed</li> <li>Diagnostisk enhed</li> <li>Patienthotel</li> <li>Herudover er hospitalet dækket af de tværgående specialer (specialer der servicerer andre specialer)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Akutklinik og Fælles akutmodtagelse</li> <li>Ortopædkirurgi</li> <li>Kirurgi</li> <li>Urologi (urinvejssygdomme) (forslag: at specialet ikke skal varetages på Frederiksberg-matriklen)</li> <li>Kardiologi (hjerter- karsygdomme)</li> <li>Lungemedicin (inkl. udredning af patienter med lungekræft)</li> <li>Gastroenterologi (mave- tarmsygdomme)</li> <li>Endokrinologi (hormonsygdomme)</li> <li>Geriatrici (alderdommens sygdomme)</li> <li>Infektionsmedicin</li> <li>Reumatologi (forslag: at specialet bliver på hospitalet, men som en ambulant funktion ledet af Rigshospitalet)</li> <li>Neurologi (sygdomme i nervesystemet)</li> <li>Dermatologi og venerologi inkl. allergologi (hud- og kønssygdomme)</li> <li>Arbejdsmedicin (arbejdsbetingede sygdomme)</li> <li>Klinisk farmakologi (vejledning om anvendelse af lægemidler)</li> <li>Palliativ enhed (lindrende behandling)</li> <li>Demens enhed</li> <li>Diagnostisk enhed</li> <li>Giftlinjen</li> <li>Herudover er hospitalet dækket af de tværgående specialer (specialer der servicerer andre specialer)</li> </ul> |

I tabellen er de specialer, hvor der med revisionen af HOPP 2020 foreslås, at et speciale ikke længere varetages på hospitalet, markeret med **rødt**. Det fremgår af oversigten, at det med revisionen af HOPP 2020 foreslås, at klinisk onkologi (kræftbehandling) og urologi (mandlige urinvejssygdomme) ikke skal varetages på Nordsjællands Hospital fremadrettet (urologi varetages ikke på Nordsjællands Hospital i dag).

Ud over de i tabellen markerede ændringer foreslås det:

- at optageområderne for gynækologi og obstetrik, samt pædiatri ensrettes – dette vil tilføre Nordsjællands Hospital aktivitet,



**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar -  
revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020  
Bilag 3 - Side -6 af 6**

- at specialfunktioner indenfor håndkirurgi samles på Herlev og Gentofte Hospital – med undtagelse af enkelte funktioner, som fortsat skal varetages på Nordsjællands Hospital,
- at den reumatologiske sengeaktivitet samles på Rigshospitalet for hele regionen (der vil dog være ambulant behandling i alle planlægningsområder)

Forudsat at regionsrådet beslutter at gennemføre de foreslåede ændringer af HOPP 2020 vil det betyde, at Nordsjællands Hospital skal varetage 17 kliniske specialer. Herlev og Gentofte Hospital vil varetage 21 kliniske specialer, og Amager og Hvidovre Hospital og Bispebjerg og Frederiksberg Hospital vil varetage hhv. 13 og 14 kliniske specialer. Alle hospitalerne vil derudover varetage en række tværgående specialer og tværgående enheder (fx diagnostisk enhed og palliativenhed).

FORTROLIGT



## Implementeringsplan for administrationens reviderede ændringsforslag for Hospitals- og Psykiatriplan 2020

I forbindelse med at administrationens reviderede ændringsforslag for Hospitals- og Psykiatriplan 2020 fremlægges, er der med inddragelse af de berørte hospitalsdirektioner udarbejdet en overordnet implementeringsplan, der skitserer hvornår ændringsforslagene kan implementeres. I tillæg hertil er forventede anlægskostninger og driftsbesparelser estimeret.

Tidslinjen nedenfor illustrerer i kronologisk rækkefølge hvornår ændringsforslagene vurderes at kunne implementeres, idet der på modtagerhospitalerne skal skabes de nødvendige fysiske rammer før indflytningerne kan ske. Det vurderes, at de fleste forslag vil kunne være implementeret med udgangen af 2016. Undtaget herfra er ambulansetjenester for dermatologi-venerologi og allergologi, dele af den urologiske aktivitet tilhørende Rigshospitalet, mammakirurgi og onkologi.

Såfremt ændringsforslagene vedtages, vil implementeringsplanen skulle yderligere konkretiseres. Det er vigtigt med en koordineret implementering, hvor der sikres en aktiv involvering af alle berørte hospitalsdirektioner, afdelingsledelser og MED-udvalg. Alle ændringsforslag vil blive gennemført i overensstemmelse med regionens personalepolitiske principper, og de ansvarlige hospitalsdirektioner vil sikre en tæt dialog med de relevante medarbejderudvalg og afdelingsledelser.

### 1. januar 2016

Ambulant aktivitet

dag først i ca.

2018-2020

### Dermatologi-venerologi og allergologi (samling på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, Bispebjerg)

Organisatorisk sammenlægning og overflytning af senge kræver ikke væsentlige fysiske tilpasninger og kan ske pr.

1. januar 2016. Overflytning af ambulansetjenester, herunder også allergologi-aktiviteten og de tilknyttede videncentre og forskningsenheder, er afhængig af, at der skabes gode fysiske rammer hertil ifm. nybyggeriet på Bispebjerg-matriklen og kan derfor først ske i ca. 2018-2020.

### 1. halvår 2016

Organisatorisk dog

pr. 1. januar 2016

### Reumatologi (samling af senge på Rigshospitalet, Glostrup)

Samling af sengeaktiviteten kan ske i løbet af 1. halvår 2016 af hensyn til bygningsmæssige tilpasninger på Glostrup-matriklen. Ambulant aktivitet fastholdes i hvert planlægningsområde som en funktion ledet af Rigshospitalet.

(fortsættes næste side)

(fortsat fra forrige side)

|                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Fra 3. kvartal 2016</b><br><i>Organisatorisk dog pr. 1. januar 2016</i><br><i>Dele af Rigshospitalets aktivitet dog tidligst i 2020</i> | <b>Urologi (planlægningsområde Byen til Rigshospitalet op planlægningsområde Syd, Midt og Nord til Herlev og Gentofte Hospital)</b><br>Rigshospitalet, Blegdamsvej har først plads til yderligere urologisk aktivitet, når mammakirurgi fraflytter i tidligst 2020, jf. nedenfor. I en overgangsperiode vil Herlev og Gentofte Hospital derfor varetage patienter fra Rigshospitalets optageområde svarende til omfanget af den aktivitet, som i dag rummes på Frederiksberg-matriklen. Den yderligere aktivitet vil kunne rummes på Gentofte-matriklen fra 3. kvartal 2016 aht. ombygning. |
| <b>3. kvartal 2016</b>                                                                                                                     | <b>Ortopædkirurgi (intern flytning på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital)</b><br>Forudsætter ombygning på Bispebjerg-matriklen i sommeren 2016.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>3. kvartal 2016</b>                                                                                                                     | <b>Ortopædkirurgi (mulighed for at rumme fritvalgs-patienter og samling af hovedparten af de elektive håndkirurgiske specialfunktioner på Herlev og Gentofte Hospital)</b><br>Forudsætter indretning af lokaler på Gentofte-matriklen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>2. halvår 2016</b>                                                                                                                      | <b>Pædiatri og gynækologi (ensretning af optageområder med obstetrikken)</b><br>Afventer erfaringerne med ændrede optageområder for obstetrikken ("fødselsstokaden").                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Tidligst i 2020</b>                                                                                                                     | <b>Mammakirurgi (samling på Herlev og Gentofte Hospital, Herlev)</b><br>Mammakirurgi og tilhørende funktioner kan først rummes på Herlev-matriklen, når Nyt Herlev Hospital står klar. Omfatter også mammadiagnostik herunder ledelsen af mammascreeingprogrammet, samt aktivitet inden for tilstøtende specialer (patologi, plastikkirurgi, KFNMM).                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Tidligst i 2020</b>                                                                                                                     | <b>Klinisk onkologi (medicinsk behandling) (samling på Herlev og Gentofte Hospital og Rigshospitalet)</b><br>Afventer Region Sjællands hjemtagning af patienter i forbindelse med færdiggørelse af Universitetssygehus Køge.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

**Punkt nr. 8 - Beslutningssag: Opsamling på høringsaktiviteter og høringssvar -  
revision af Hospitals- og Psykiatriplan 2020  
Bilag 4 - Side -3 af 3**

Journal nr.: 15002352  
Ref.: mger  
Dato: 13. maj 2015

I tidslinjen er der ikke indskrevet det oprindelige ændringsforslag vedr. hjemtagning af Rigshospitalets karkirurgiske elektive funktion fra Gen-  
tofte-matriklen, da gennemførelse af forslaget ikke anbefales i administrationens reviderede ændringsforslag.

# Arbejdsplan for Sundhedsudvalget 2015

---

## Mandag den 22. juni 2015 fra 13.00 til 15.00

|                                   |                                  |
|-----------------------------------|----------------------------------|
| Tema for næste dialogmøde         |                                  |
| NSS årsrapport                    | Orienteringssag fra EVU          |
| Opfølgning på budgetdrøftelserne  |                                  |
| Smagspanel                        | Forslag fra Soc. Dem             |
| Kvalitetsdatabase afrapportering  | Demens                           |
| Ny styringsmodel for hospitalerne | Temadrøftelse. Budgetopfølgning. |

## Tirsdag den 1. september 2015 fra 13.00 til 15.00

|                                         |                                                                     |
|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Dialogmøde med Brugerorganisationer     | Der afsættes mindst en time                                         |
| Idekatalog for involvering af pårørende | Orienteringssag. Budgetopfølgning                                   |
| Møde med brugerorganisationer           | Der afsættes en time.                                               |
| Udredningsretten                        | Del af DMS                                                          |
| Driftsmålstyring                        | Orienteringssag. Infektioner, udredningsretten, genindlæggelser mm. |
| Mad til patienter                       | Skal koordineres med KRÆFT.                                         |

## Tirsdag den 29. september 2015 fra 13.00 til 15.00

|                                                       |                                                                                          |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hjertepakkemonitorering                               | Opfølgning. Evt. inkl. resultaterne af klinisk database for thorax kirurgi               |
| Kvalitetsdatabase afrapportering                      | Thoraxkirurgisk                                                                          |
| Evaluering af patientvejlederordning                  | Budgetopfølgning. Skla i FU og RR inden udgangen af året. Bor hos EEB og Patientkontoret |
| Status på samabrejde med private klinikker/hospitaler | Budgetopfølgningen. I FU inden udgangen af 2015.                                         |
| Fællesmøde med KRÆFT og TVÆRS                         |                                                                                          |

**Punkt nr. 1 - Siden sidst og arbejdsplan for Sundhedsudvalget**  
**Bilag 1 - Side -2 af 2**

**Onsdag den 28. oktober 2015 fra 13.00 til 15.00**

|                                     |                                                                     |
|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Synlighed om ventetider             | Orienteringssag. Budgetopfølgning                                   |
| Løbende patienttilfredshedsmålinger | Orienteringssag.                                                    |
| Driftsmålstyring                    | Orienteringssag: Infektioner, udredningsretten, genindlæggelser mm. |
| Kvalitetsdatabase afrapportering    | KOL ved Ejvind Frausing                                             |

**Tirsdag den 24. november 2015 fra 13.00 til 15.00**

|                                           |                                                                      |
|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Evaluering af foretræde                   | Foretræde vedtaget i jan 15, hvordan går det? Skal vi ændre på noget |
| Kvalitetsdatabase afrapportering          |                                                                      |
| <i>Evt. møde med brugerorganisationer</i> |                                                                      |



Ventet &  
Velkommen

# INSPIRATION TIL SYNLIGGØRELSE AF KONTAKTPERSONORDNINGEN

## INDHOLD

- 3 GÆLDENDE RETNINGSLINJER
- 3 FORMÅLET MED KONTAKTPERSONORDNINGEN
- 3 INSPIRATION TIL VALG AF METODE
  
- 4 PATIENTTAVLER**
- 5 INFOTAVLER PÅ GANGAREALER**
- 6 VISITKORT/MØDEKORT**
- 7 MATERIALE TIL SYNLIGGØRELSE (INFOPJECER, INDKALDESESBREVE, INFO-TV)**
  
- 8 INSPIRATION TIL ORGANISERINGEN AF KONTAKTPERSONORDNINGEN
- 8 HVORDAN TILDELES KONTAKTPERSONER?
- 8 HVILKE OPGAVER HAR KONTAKTPERSONEN?
- 9 HVEM HAR ANSVARET OG HVORDAN KAN MAN ORGANISERE SIG?
- 9 LINKS TIL LOVGIVNING OG AKKREDITERINGSAFTALER

## INDLEDNING

I Region Hovedstaden ønsker vi at synliggøre kontaktpersonordningen og at sikre, at patienter, der er indlagt i længere tid, eller er i kontakt med os gennem et længere forløb, altid har en navngiven person at henvende sig til. Kontaktpersonordningen er med til at give tryghed og sammenhæng i behandlingsforløbet, ligesom den medvirker til at forebygge misforståelser mellem patienter og sundhedspersonalet.

Ikke alle patienter oplever dog i dag at have en eller flere personer med særligt ansvar for deres forløb. Det kan der være mange årsager til. Det kan fx være, at patienten ikke har været klar over, at han eller hun har haft en kontaktperson. Det kan også skyldes, at kontaktpersonen ikke har været på arbejde på det tidspunkt, hvor patienten har ønsket at tale med vedkommende. Årsagerne kan være af kommunikativ art, men de kan også skyldes organiseringen af ordningen og/eller rollefordelingen.

Dette idékatalog giver inspiration til, hvordan man kan arbejde med at synliggøre kontaktpersonordningen samt bud på, hvordan man kan organisere arbejdet med at tildele patienterne en eller flere kontaktpersoner. Kataloget er udfærdiget på baggrund af idéer, forslag og metoder fra regionens hospitaler og psykiatri.

## GÆLDENDE RETNINGSLINJER

Det er bestemt ved lov (sundhedslovens § 90 a), at alle patienter skal have tilbudt en primær sundhedsfaglig kontaktperson, hvis behandlingsforløbet strækker sig over mere end 48 timer. Patienter, der har særlige behov, skal dog have tildelt en kontaktperson tidligere, selv om indlæggelsen er kortere end 48 timer. Det gælder bl.a. patienter med specifikke diagnoser, der skal have tildelt en kontaktperson inden 24 timer. Patienten skal kende kontaktpersonens navn og funktion, og kontaktpersonen skal være en sundhedsperson (fx læge, sygeplejerske, jordemoder), der medvirker ved behandlingen af patienten.

Som patient kan man enten have et team af flere navngivne personer eller en enkelt, gennemgående kontaktperson. Det afhænger af behandlingen og de lokale forhold på hospitalet. Patienten kan også frabede sig at få tildelt en kontaktperson.

## FORMÅLET MED KONTAKTPERSONORDNINGEN

Intentionen med tildeling af en kontaktperson er:

- At patienten er velinformeret om sin sygdom
- At patienten ved, at der er én person, der har et samlet overblik og ansvar for forløbet
- At patienten ved, hvordan han eller hun kan kontakte kontaktpersonen

For kontaktpersonen er formålet samtidig at kontaktpersonen kender til sit ansvar i forbindelse med ordningen og ser det som en del af kerneydelsen og kvaliteten af det samlede forløb.

## INSPIRATION TIL VALG AF METODE

Nedenfor er oplistet forskellige idéer til, hvordan man kan gøre kontaktpersonordningen synlig for patienter og pårørende. Metoderne bør naturligvis suppleres af, at kontaktpersonen/personerne præsenterer sig overfor patienten med navn og titel.

- Patienttavler
- Infotavler på gangarealer
- Visitkort/mødekort
- Materiale til synliggørelse (infopjecer, indkaldelsesbreve, info-tv)



## PATIENTTAVLER PÅ STUERNE

### FORMÅL

Patienttavler på de enkelte stuer giver patienter og pårørende en nem, og i sagens natur meget synlig måde at se, hvem der har ansvar for patientens behandling. Den giver også andet personale information om, hvem der er patientens kontaktperson.

### HVORDAN

Der kan enten sættes en tavle op ved hver enkelt seng, eller der kan sættes én tavle op pr. stue. Udover information om, hvem der er kontaktperson(-er), kan tavlerne bruges til at informere om dagens planlagte aktiviteter. Vær dog opmærksom på, hvilke informationer der er af personlig karakter og ikke må være påført frit tilgængelige tavler. Tavlerne kan også indeholde navn på fx fysioterapeut eller andre, der har et ansvar for patientens behandling.

### SUPPLERENDE

Tavlerne kan endvidere indeholde information om forventet udskrivningsdag og hvis muligt ca.-tidspunkter for eventuelle aktiviteter. Sæt gerne billeder af personalet på.



## INFOTAVLER PÅ GANGE

### FORMÅL

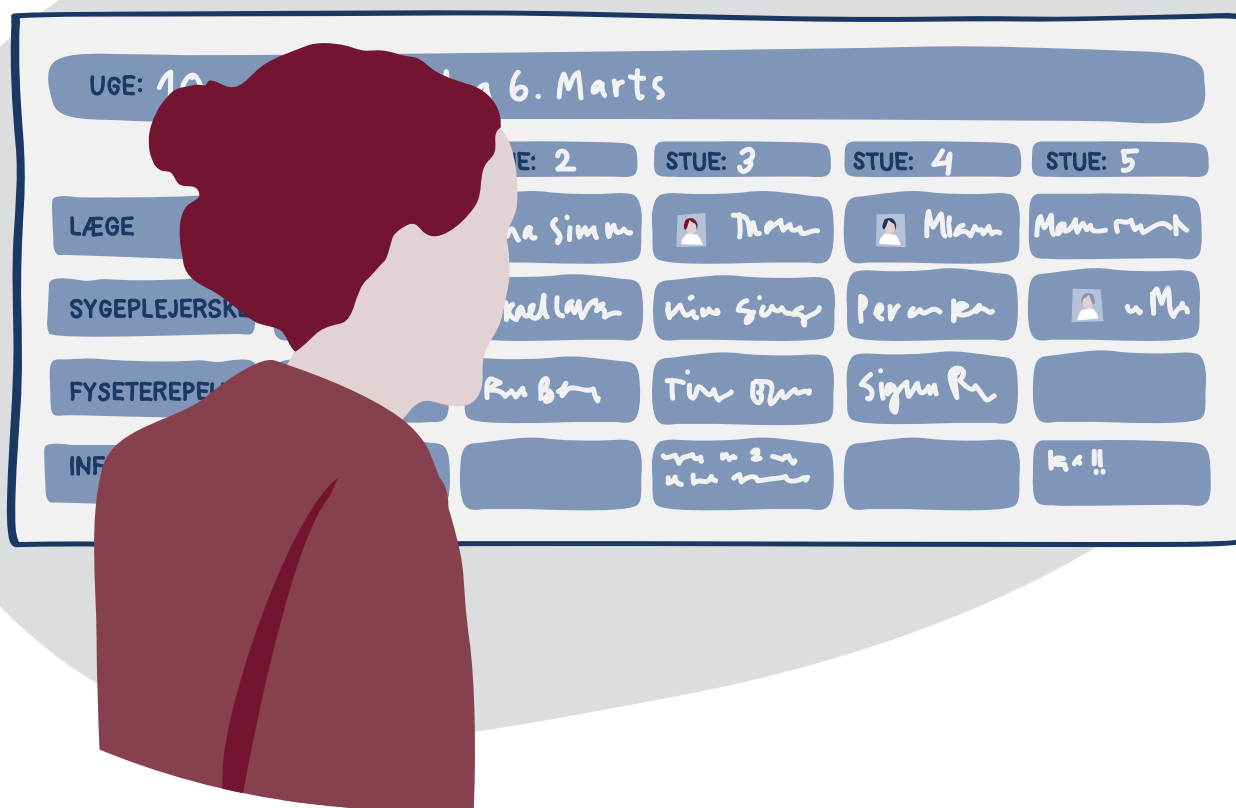
Infotavler, der hænger på gangene, giver patienter, pårørende og personale en oversigt over, hvordan kontaktpersonerne er fordelt på stuerne og hvilket personale, der er i afsnittet den pågældende dag.

### HVORDAN

Tavlerne placeres på centrale steder i afsnittet.

### SUPPLERENDE

Sæt gerne billeder af personalet på. Infotavlerne er et godt informativt alternativ til individuelle patient-tavler i fx ambulatorier, hvor patienterne ikke tildeles en kontaktperson.



## VISITKORT, MØDE- ELLER AFTALEKORT

### FORMÅL

Visitkortet, møde- og/eller aftalekortet er en nem måde for patienten at opbevare navn og kontaktinfo om kontaktpersonen.

### HVORDAN

Der trykkes personlige visitkort (gerne med billede) med navn og kontaktoplysninger på kontaktpersonen. På fortrykte møde- og aftalekort skrives navn og kontaktoplysninger på kontaktpersonen. Aftalekort til ambulante patienter kan udleveres, når behandlingen påbegyndes.

### SUPPLERENDE

Der kan udleveres et udskrivningskort sammen med udskrivningsguiden, hvor patienten kan se, hvor han eller hun skal henvende sig ved tilbagefald eller tvivl. Kortet kan om muligt også indeholde kontaktoplysninger til egen læge, kommune eller sundhedscenter. Nordsjællands Hospital har fx udviklet har udviklet et skema kaldt "udskrivningssamtale", som det er planen, at alle indlagte skal have ved udskrivelsen. Her skrives kontaktpersonen på. Skemaet er i øvrigt udviklet på baggrund af hospitalets LUP-resultater med det formål at imødegå de områder, som patienterne gennem undersøgelsen har udpeget som forbedringsområder.

### HUSK

Region Hovedstadens designmanual skal følges ved skriftligt materiale, [www.regionh.dk/design](http://www.regionh.dk/design)



## MATERIALE TIL SYNLIGGØRELSE

### FORMÅL

Infopjecer, indkaldelsesbreve, info-tv i ventearealer og hjemmesiden kan også bruges til at informere om kontaktpersonordningen. Her kan I fortælle, hvordan og hvornår patienter hos jer tildeles en eller flere kontaktperson(-er). Det er med til at give patienterne og deres pårørende information om, hvad de kan forvente, og er med til at synliggøre kontaktpersonordningen.

### HVORDAN

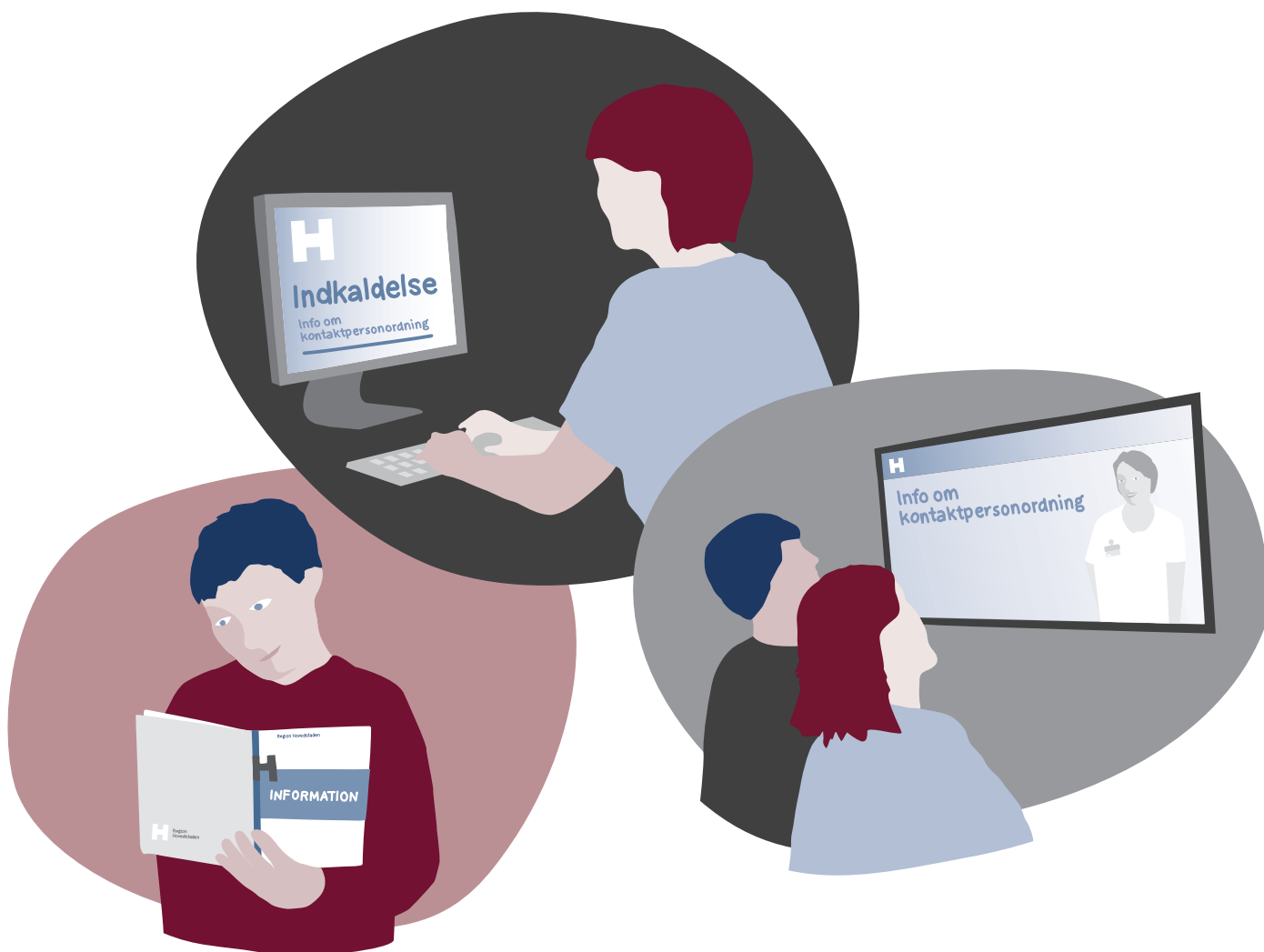
Langt de fleste afsnit har informationsmateriale, hvor patienter kan finde forskellig information om, hvad afdelingen tilbyder og hvilket behandlingsforløb patienten skal gennemgå. Her kan I tilføje et afsnit om kontaktpersonordningen, og hvordan den rulles ud hos jer. Det er også en god idé, at patienten i indkaldelsesbrevet og på linje med andre oplysninger om rettigheder bliver informeret om retten til en kontaktperson. Endelig er det god service at informere om ordningen på info-tv i ventearealer og på afdelingens eller afsnittets hjemmeside.

### SUPPLERENDE

Som supplement kan I vælge, at patienter ved udskrivelsen får udleveret et postkort, hvor de kan evaluere indlæggelsen, herunder kontaktpersonordningen.

### HUSK

Region Hovedstadens designmanual skal følges ved skriftligt materiale, [www.regionh.dk/design](http://www.regionh.dk/design)



## INSPIRATION TIL ORGANISERINGEN AF KONTAKTPERSONORDNINGEN

Nedenfor er samlet inspiration og anbefalinger til organiseringen af kontaktpersonordningen

### HVORDAN TILDELES KONTAKTPERSONER?

Organisering af kontaktpersonordningen er i vid udstrækning betinget af de enkelte patientforløb og vil variere fra hospital til hospital og fra afdeling til afdeling.

Som udgangspunkt skal man tage stilling til følgende:

- Indlagte patienter skal tildeles en kontaktperson, når indlæggelsen skønnes at strække sig over mere end 48 timer, eller hvor det i øvrigt er relevant (husk 24 timer for de specifikke diagnoser).
- Afdelingen skal have en entydig proces for, hvordan patienterne tildeles kontaktpersoner, og hvordan man får besked om, at man er udpeget som kontaktperson. Hvis patienten skal opereres, er det den opererende/kirurgen, der er kontaktperson. Ved elektive/ambulante operationer er dette mest hensigtsmæssigt.
- Ambulante patienter, som må forventes at skulle have et eller flere kontrolbesøg, skal senest ved det tredje besøg også tildeles en kontaktperson såfremt man forventer flere besøg.
- Kontaktlægen er almindeligvis speciallæge.
- Hvis en patient bliver genindlagt, eller har kontakt med hospitalet på ny, bør man forsøge at tildele den tidligere kontaktperson.
- Det er afdelingsledelsen, der har ansvaret for fordeling af kontaktpersoner til nye patienter i afsnittet. Afdelingsledelsen kan gennem lokale instrukser uddelegere opgaven.

### HVILKE OPGAVER HAR KONTAKTPERSONEN?

Kontaktpersonen forventes:

- At præsentere sig fysisk for patienten (evt. udlevere sit kort med navn, billede, telefonnummer og evt. (team-) e-mail).
- At være ansvarlig for at informere om og indhente samtykke til udrednings- og behandlingsplanen, hvis ikke det er aftalt, at dette sker på et andet tidspunkt i forløbet af en anden person (f.eks. ved velbeskrevne patientforløb).
- At have jævnlig kontakt med patienten under indlæggelsen eller forløbet.
- At påtage sig det overordnede ansvar for at reagere på prøvesvar og undersøgelser under og efter udskrivelsen.
- At foretage registreringer i OPUS/KISO.

## HVEM HAR ANSVARET OG HVORDAN KAN MAN ORGANISERE SIG?

Med det formål at sikre, at der er en tydelig ansvarsfordeling og organisering af kontaktpersonordningen, anbefales det:

- At man lægger en generisk funktionsbeskrivelse til grund, når man udpeger sundhedsfaglig kontaktperson, jf. Sundhedsloven, kapitel 23a, § 90a-c.  
**<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152710#Kap23a>**
- At man holder fast i lovens terminologi, kontaktperson, og at denne person er en læge, jordemoder og/eller sygeplejerske, med mindre specielle forhold taler imod.
- At de kliniske afdelingsledelser beskriver kontaktpersonordningens organisering på deres respektive afdelinger. Beskrivelserne kan indeholde de opgaver, der er oplistet ovenfor og kan samtidig tilpasses afdelingens opgaver, stabssammensætning etc.
- At man på afdelingen tager stilling til, om arbejdstilrettelæggelsen giver gode muligheder for, at kontaktpersonordningen kan fungere.
- At afdelingerne beslutter, hvem der står for tildelingen af kontaktpersonen, og at dette skrives ind i pågældende personalegruppes funktionsbeskrivelse.
- At funktionsbeskrivelser og implementeringsplaner bliver lagt frem for direktionen eller andet relevant ledelsesniveau.

## LINKS TIL LOVGIVNING OG AKKREDITERINGSAFTALER

- Lovbekendtgørelse af nr. 913 af 13. juli 2010, kap. 5 (Sundhedsloven), med senere ændringer  
**<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152710#Kap5>**
- Lovbekendtgørelse nr. 1729 af 2. december 2010 om anvendelse af tvang i psykiatrien med senere ændringer  
**<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=134497>**
- Akkrediteringsaftaler: Den danske kvalitetsmodel  
**<http://www.regioner.dk/sundhed/kvalitet/den+danske+kvalitetsmodel>**